

276-278

Inc.

Inven. 276 x 277

x 278

Bibl. Jag.

Divini eloquii prece-
nis celeberrimi fratris Olue-
rij Gaillardii ordinis minorum
professoris: Sermones de adve-
ntu: declamati Parisius in ec-
clesia sancti Iohannis in gra-
matet Zugduni noviter impressi.

Jean Zaborowski
Pro Bibliotheca Collegii
majoris Dabici

Severus Chivvi

Opus sequētis aduentus ⁊ quadagesime: necnon dñicalit
termonū inausas laudes: actorisq; cōmendationē p̄fessionē.

Elo animarū duct⁹ quo (teste diuino Brego.)

nullus deo gratius acceptiusue sacrificiū creditur. Venerabilis p̄
frater Oliuer⁹. Maillardus seraphici fr̄cis ordinis p̄fessor: mul
tis annis vniuersas pene galliay p̄uincia verbi dei semina conge
rendo maximo cū fructu vt credit⁹ peragravit. Lepit siquidē tur
mis p̄p̄loꝝ adunatis circa annū dñi nostri iesu xpi. lxx. supra mille
numquadragesimū predicare. Et adusq; hūc annū: q̄ est nonagesimū octau⁹ in
desse infatigabiliter declamauit. Nō modo p̄ dies singulos aduentus aut quadagesime:
sed et per quēq; añi tot⁹ diē infatigabiliter declamauit. Dabit is p̄ ceteris nri cui
predicantib⁹ fausta gr̄am ap̄d reges ⁊ p̄ncipes: platos: religiosos atq; sacerdotes: vni
usq; etiā serus p̄sonas. Adeo vt obseruantie quoq; status sui sit titulo q̄ plurimū
decorat⁹. Lū ei strenue sagaciterq; ac intrepide vicia mūdia in crepitaret: q̄ ore fas
batur: ope quoq; adimplere videbat⁹. Idcirco nullū extimescebat: sed acriter fortiter
cunctos: clam: palāq; arguebat: obsecrabat: increpabat: in om̄i patientia ⁊ doctrina.
Huius dicta cū nuper p̄fessionē demādata forent: potissimū illa q̄ per aduentū et qua
drigēsimā in tēplo diui ioh̄anis in gr̄ama parisiōꝝ vbe declamauerat: tātis mediis
in allegationū titulis ⁊ auctoritatū filius referta visa sunt: vt corrupte quoddā vū
derentur p̄ferre in signe. Sane cū p̄fessores q̄z librarij Lugdun⁹. ad luā etiā officinam
hunc q̄z libellū deduxissent: diligentius curarūt: vt tritius secura: necnō censurave
ra remitteretur: castigaret: terseq; ac enucleate p̄ferref. In hoc potissimū sui pontifi
cis yrenei lugdun⁹ ⁊ hylarij pictaueñ. sequuti vestigia: qui posteros adiurare curarūt:
vt mēdis terfos suos extraherent libros. Hieronymi etiā conquestiones ai aduer
terunt: qui in quosdam acrimonia magna inuehitur: qui magis pulchros q̄ emen
datos ac castigatos deligunt libellos. Habebit plane prima sedū gallicarū: sicut ⁊ i
p̄mātu honorem: sic in p̄fessione vera decorem. quo tanto felix iudicabit⁹: q̄to verita
tis calculum amplectatur. Vide ergo lector: iam iamq; aspiciat: quodāmodo lāguen
tem librum ad sanitatis integerrimā dietam peruenisse. Compara pauculis dena
rijs iam bene sana q̄ multis antea egrota eximeras. Secura iam allegationū gr̄as
diere via: nō trucas q̄z reperies sinias: sed adynguet iuxta veram litteram positas.
Gratias debes deo: actoriq; Maillardo: ac castigatori optimo: necnō p̄fessionē piētis
simo: qui omnes tibi obiurgandi vicia: peccataq; pellendi materiam auxere. Vale fe
lix ex Lugduno. Ad sextum kalen. iulianū. Ad. cccc. viii.

BIBLIOTHECA
VNI. IAS. GRACOVENSIS

Do. ante aduentum. Ser. i. Ifo. ii.

Q. Mendis erutus liber pdicationu de aduentu fratris Oliuery. Aillardi ordi-
nis minoru in ecclia scilicet Johannis i graua
parisiis declamatarum: vna cum sermoni-
bus qua dragemalibus eius dicitur: fausto au-
spicio incipiunt.

Q. Dñica ante aduentu de mane. Ser. i.

U. vide

ritis abhominati-
onem desolationis q̄ dicta
est a Daniele ppha
stante in loco sc̄o: q̄
legit intelligat. Chri-
sti doctoris amoro-
sissimūba sunt hec.

Mat. xxiij. ca. origine p̄mēna gratifican-
tur: et in euangelio hodierno recitant. **Q** Ex
ceca cor populi huius: et aures eius aggra-
ua: et oculos eius claudē ne forte videat ocu-
lis suis et aumb⁹ suis audiat: et corde suo in-
telligat et cōuertat⁹ et sanem eum. Ifo. vi. ca.
Q Domini et anime deuote qui venistis ad
saluandas animas vestras: deus det vobis
gratiam ita faciendi. Hodie ecclia decla-
rat nobis dolores angustias: et tribulatiōes
quas semel passura est s̄m quod refert Ma-
theus dicens. Cum videritis abhominati-
onem desolationis: que dicta est a daniēle
ppheta in loco sancto qui legit intelligat.
Tunc qui in iudea sunt fugiant ad mōtes:
et qui in tecto non descēdant tollere aliqd
de domo sua: et qui in agro non reuertātur
pollere tunicam suā. Multi sunt hodie in
isto regno qui faciūt magnū gaudium non
ymaginando que vētura sunt in breui sup
eos. **Q** Peccatores si intelligeretis abho-
minationē que ventura est: tristaretur mihi
te non dubito. Nec dicebat xps iudeis ecce
catis qui non p̄uidebant diuinā irā sup
eos in breui ruiturā. **Q** Sed queretis mihi
vide est hoc frater: q̄ nō respicimus ad ea
que imminēt nobis pericula. Respondet
propheta dicens. Exceca cor populi huius:
et oculos eius claudē. Dicit enim Aristot. in
principio mēba. q̄ sensus visus est necessa-
rius: vt dicit in de sensu et sensato: q̄ omnia
colore participant. Ideo p̄uatio visus est
multum damnoſa. Quapropter David du-

cebat. Illumina oculos meos ne vnq̄ ob-
dormias etc. **Q** peccatores nonne debemus
timere quoniam tribulatio que dicta ē iude-
is proxima est: et super eos ventura. Refert
Ifo. q̄ quidam mali spiritus ad deū vene-
runt querentes posse nocere nature huma-
ne. cui dicit dñs. Exceca cor populi huius:
vt non cōuertatur et miserear eis. **Q** Abi q̄
runt doctores. Anrum deus sit causa et ceca-
tionis mentis. Dico q̄ non: sed peccatū no-
strum est causa. sicut datur exemplū de ho-
mine extinguēte candelam suā priuat aliū
lumine: et non facit sibi iniuriā. peccatus
enim nostrus est causa illius excecationis.
Ideo dicit Bernardus. Eos durum male ha-
bebit in nouissimo. qui enim durus est ani-
mā reddat deum implacabilem. Unde Iere.
dicebat Trē. iij. Nos inique egimus et ad
iracundiam prouocauimus. Idcirco ineros
rabilis es. Sed quod remediū dico q̄ opor-
tet querere deo: sicut fecit quidā cecus sedēs
secus vias: cui christus dicit. Quid vis vt fa-
ciam tibi: quasi diceret. Filius hominis non
habet vbi caput suū reclinet: et tu petis ab
eo elemosynam. Respondet. Fili David mi-
serere mei: nō quero a te aurum neq̄ argē-
tum: sed oro domine vt videam. **Q** Domini
iusticiarij qui viuunt in cauillationib⁹ vris
Eos domini sacerdotes qui venditis sacra-
menta. Et vos religiosi qui non tenetis or-
dinem vestrū. Et vos mulieres excecatis-
sime: plene vanitatibus et fecibus luxurie. Et
vos omnes peccatores et peccatrices anime
excecate a demone. Currite ad christum et pe-
tatis illi elemosynam dicētes in animo cō-
trito et humiliato: s̄endo in pede crucis do-
mini nostri iesu christi petimus a te videri
solum. Hoc autem facietis vt thema propos-
nebat. Cum videritis abhominatiōes etc.
Et autem aliquid possumus in presenti ser-
mone dicere quod sit ad honorem dei et ani-
marum nostrarum salutem: recurrant⁹ ad
virginē mariā: eaq̄ saluabimur dicendo.
Aue maria etc. **Q** Cum videritis abhominati-
onē desolationis etc. habētur hec x̄b̄vbi sup.
Q Pro introductōe p̄itis sermonis: Quis
aliqui hodie faciāt de sc̄a trinitate: alij de
resurrectione: alij vero de beata katherina.
Ego aut iura thema loquor d̄ abhominas-
tionē desolationis rēplique sit per ydolatri-

Do. ante aduētum.

am: et que facta ē p̄ pylatū qui posuit ydola
in templo salomonis: qd̄ est abhominabile
miltū. ¶ Circa istud moueornā qd̄ nē termi
natā a magistris nris theologie: p̄sertim
a Bonauētū. rrrriij. secūdi sniay. q. iij. Et
sc̄s sit dabile vel reperiibile inuentib⁹ aliqd̄ sū
mū malū. Et dī qd̄ nō. si em̄ esset aliqd̄ sum
mū malum illud esset indepēdē: qd̄ ē fal
sum: qd̄ solus deus h̄z eē indepēdē. Sic
essent ponēda duo entia summa indepēdē
tia: qd̄ est hereticum. rē. vide ibi Bonauētū
ram. ¶ Leuate corda vos mulieres: itelligo
qd̄ estis semitheologicae. Dicat⁹ mibi in v̄ra
conscientia: dubitatis ne qd̄ ista tribulatio
veniat super vos: dubitatis ne daminari: di
cētis qd̄ deus dicit: nolo mortem peccatoris
sed magis vt conuertatur et viuat. Certe e
go confiteor: si sicut creditis eū eē misericor
dem: ita debetis credere eum esse iustus. Et
ita dicit Paulus. et etiam dauid. Iustus es
dñe et recti iudiciū tuū. et alibi. Reddes vni
cuiq⁹ iuxta opera sua. Eos habetis ad hoc
legem ciuile. Cde pactis. l. ij. qd̄ princeps non
potest renūciare vbi libet suis partib⁹. Idēz
habetur in decretalibus extra de foro cōpe
tentia. c. si diligenti. Vbi dicit qd̄ subdit⁹ non
potest abrenūciare p̄uilegio inducto. i fa
uorem totius cōitatis. Ad hoc etia: prophe
ta regius dicens. Terabitur iustus. et alibi.
non relinquet dñs virgam peccatorum sup
sortem iustorū. Casus est patens. Si ordini
nostro speciali p̄uilegio sit concessus sicut
est in iurē totius ordinis qd̄ fratres nostri
pro nulla re compareant coram ordinario:
si aliquis fuerit captus et velit iudicari per
ordinarium non potest: nec etiam renūcia
re iuri. sic deus non potest nō facere iusticiā
et nec seipm̄ negare. ¶ Peccatores: ipossi
bile est deum non punire vos si male agitis
in peccatis: credo qd̄ si possētis habere para
disum gaudento et iocando: et viuendo in lu
xurijs vestris qd̄ esset vobis multū iocū dum.
sed non sic est vobis possibile. sed op⁹ dñi tem
pus habemus operari bonum. Est enī ma
ior honor vni homicide qd̄ habeat perfoluati
qz penam suā iustam atqz condignā bene
qz demeritū in castelletto qz in patibulo. no
lite igit obdurare corda vestra. rē. ¶ Pecca
trices animae: si seruati diabolo inuite per
ducet vos ad eternam dānationem. Recur

ratis igitur ad dominum et cogitate ea que
dicit christus in euangelio. En videritis ab
hominatorem. rē. Pro continuatione ser
monis duovidentia sunt. p̄mo que sit ab
hominatio: deinde propter quas irascitur domi
nus nobis. Scdo que est causa inconsidera
tionis illarum abhominatorem.

¶ Quātum ad primā partē q̄uis sint mlti
ta peccata siue abhominatorem prop̄ q̄s
irascitur dominus nobis: tamen septē sunt
signa consummationis ire diuine volentis
in nos sentire: q̄ signa si in nos adimpleta fue
rint nihil aliud expectandum est qd̄ flagella
tio et vltio diuina.

¶ Primū ē horribilitas peccōz multoz.
Secundū ē multitudo peccatū.

¶ Tertū ē ipuritas manifestoz scelerz.

¶ Quartū ē aduersio in peccatis.

¶ Quintū est affectio ad scelera.

¶ Sextū studiū peccandi.

¶ Septimū lōga pseuerantia in peccatis.

¶ Et de istis omnibus habem⁹ exemplum.
Bene. vi. c. tempore diluuii vbi dicitur. Eū
dens autem deus qd̄ multa malicia esset su
per terram. Ab isto autem diluuiū liberate
sunt anime septem. Inuenimus autem i sa
cra scriptura duos modos liberandi siue li
berationis: per quos modos fuerūt liberati
a periculo mortis peccatores. s. per archam
et per signū thau. Archā hoc significat no
bis meritum passionis domini nostri iesu
christi: in quo om̄s tam qui preibant qz qui
sequebantur saluari sunt. Lamantes osan
na filio dauid benedictus. rē. Mat. xxi. O
peccatores tam graua sunt peccata vestra
tanqz horribiliat⁹ nullus pro illis satisfice
re possit nisi dominus noster iesus christus
merito passionis etiam de peccato veniali:
vt dicunt doctores. ¶ Aliud remedium Eze
chi. ix. capi. de signo thau. Cum enim igres
sus fuisset vir lineis indutus solos illos sal
uauit: qui habebant signum thau in fronte
bus suis. Sed quid per signum thau intel
ligimus: nisi benedictissimā crucem domi
ni in qua christus innocens pependit. de q̄
Paulus Galath. vi. Mibi autem absit. rē.
O peccatores quando videritis desolatio
nem vestrā imminere: figite in fronte v̄ra
signum thau: hoc est recordationē passiois
christi. Currite in montem caluarie: et nolite

Do. ante aduentum. Ser. ij. ffo. iii.

te descendere. s. per consensum: sed figite ibi tabernacula vestra contēplando diuinam benignitatem: qui vos liberauit de manu pharaonis vos persequentis in curribus hastis: id est a demone persequente vos p sacramentum baptismit confessionis. No luerunt autē hoc persuadere verba p the mate sumpta: cū videritis abhominatōes. **Q**uantū ad secūdā partē vos burgen ses dicitis q maxima & grauissima sūt pec cata: que hodie regnant pro quibus debet puniri: sed queritis sepe: vnde est q sumus ita ceci q non videmus ppinquam mī: dei volentem in nos venire: & dico q sunt: quat tuor que causant in nobis istam cecitatez. Primū est defectus credulitatis.

Secūdu ē expectatio longanimitatis.

Tertiū est apparetia bonitatis.

Quartū ē pseritas mūdiālis.

Q De primo Pau. pme ad Thi. iij. Veniet tempus cum sanam doctrinam non susti nebunt: sed cōuertent ad fabulas. De secū do. sili hominū vsqquo graui corde: vt qd diligitis vanitatem & queritis mendaciū. De tertio Apoca. iij. Nōne habes q viuas et mortuus es. De quarto Esa. xlvj. Diristi in corde tuo: non sededo vidua. O peccato res vos qui estis in regno francie non de betis formare querimoniam aduersus eū si non saluemur. quia ille ciuitates q sunt inter paganos si habuissent predicatorēs in centeno ad bonum sicut vos habetis fecissent penitentia in puluere & cilicio. Sed vos grossi & impigri retroceditis. Audi te peco: illam hystorā que hī de ppositi deorum. Numeri. xx. ca. signanter de Moy se & Aaron fratre eius: q non credidit mi hi vt sanctificaretis me coram filiis israel in deserto: nō introducetis hos populos in terram quam dabo eis. Audite domini pp incredulitatem Moy si & Aaron iratus est dñs aduersus eos qui erant ei familiares: quid erit de nobis. Si aliquis pdicaret vo bis fabulas: dicit Paul? q crederetis: quas re igitur est q non creditis pditionib? credo q hoc ē propter maliciā vestrā: vlt propter eoz malam vitam. Albedicus non pōt sanare nisi in se confidēt: & medicina nō pōt aliquid operari: nisi in corpe disposito. sic predicatorēs non pnt aliquid opari nisi

disponatis vos ad predicationē recipiēdā. **Q** Scōo expectatio diuina multos perdux cit ad dānationē. Antiqu? qm in peccato mortali sacerdos celebrabat missā: vt dicit Vincentius hystorialis: diabolus eum strā gulabat. Eodem modo de xpianis simplicib? in die sancto pasche corpus xpi recipientib? bus. dicit ps. Nolite o peccatores esse gras ui corde expectantes longuam vitā: q repē tevenient dies domini & petet a vob redde re rationem villicationis vestre: & hoc erit i hora mortis. **Q** Tertiū multi sunt ceci ppr apparetiam bonitatis. Ehis vos hic do micelle que portatis horas vestras ad ecclē siam vt appareatis deuote: sancte & docte. Dicit xpus. Nomen habes q viuas & mor tuus es. De vobis potest dici qd dicit Dani el. xij. ca. Species mulieris decepit. i. appa rentia sanctitatis decipit vos. Audite Ber nar. super cantica dicentē. Serpēt sup omē corpus putrida labes ypocrisis: morbus vti q dānabilis. quasi diceret. Ista fictio san ctitatis est ypocrisis que vos ducit ad eter nam dānationē. **Q** De quarto cecitatem etiam in nobis causat pseritas mūdiā lis. Nos burgen ses que estis adeo delicate et implicate rebus mūdiālis: si egeretis nunc aliquis tyrannus & vellet vos occide re: sicut marentius qui occidit Katherinas credo q fugeritis. Non sic fecit Katherina Dic ibi de vita eius qstiuoles que tot gra uia tormenta in suo corpe passa sunt: vt om nes abhominatōes peccatorū effugeret. Quapropter in capite eius trinam aureo lam sponsus suus i regno celoz hodierna die imposuit. s. virginitatis: martyrii dos ctozatus. Eius meritis gloria participes nos efficiat pater &c.

Q Dñica añ aduētū post pradiū. Ser. ij.

Aduerentes

omnem inimicitiam & abūdiāz malicie i mā suetudine suscipite insi tū verbū. Verba hec ori ginaliter scribūtur Jacobi. i. capi. **Q** Acces sistis ad syon montem & ciuitates dei viuis tis hīrlm celestem: & multorum milīū an gelorū frequentia & sanguinis asperiones

Bo. ante aduentum.

melius loquentē q̄ Abel: videte ne recuse-
tis loquentē. ad Heb. xij. **Q** Domini et aie
deuote etiam mater nostra ecclesia in tali
die sicut erit dies dñi ca p̄ximie futura res-
presenat nobis aduentū xp̄isti in carne.
De quo aduentu Bernar. in sermone p̄mo
de aduentu. hodie fratres celebramus ad-
uentus initio infelices filij Adam om̄issis
veris et salutaribus studijs caduca potius
et transitoria querūt. Quibus em̄ assimila-
bimus hoies generationis huius: aut q̄bus
cōparabimus illos: p̄fecto siles sūt his q̄
merguntur aquis: quos videmus tenētes
se. tenerē: nec vlla ratione deserere q̄ p̄m̄
manibus occurrerit q̄c̄ sit illud: vt sūt ra-
dices herbarū et. Hos ante oīa fratres se-
dula cogitatione pensate rationē aduer-
hui? querētes nimirū q̄s veniat. **U**n. Quo
Ad quid. q̄n et qua via. In hoc mūdo estis
veluti q̄ in aqua sine nauigio: qui si possent
herbam vel arborē accipere vtq̄ acciperēt
Sic et xp̄iani q̄diu sunt in hoc mūdo acci-
piunt herbam. i. bona t̄palia. nō sic aut̄ est
faciendū: sed danda ē manus ipsi porigen-
ti: cui dicere possumus trahē nos post te in
odorē vnguentorū tuorū. Ad hoc aut̄ vt traha-
mur a xpo in monē syon. Iacobus xp̄i cō-
sobrinus in canonica sua nobis persuadet
vt abicientes omnē inmūdiā malicie su-
scipiam? iñtū verbū. **S**ed queritis vobis
o peccatores q̄d faciet nob̄ accessus ad xps̄
Respondet Paulus i. p̄bematē. Accessistis
ad mōtem syō: q̄n diceret. non fecit nobis
sicut moysi et iudeis. Quando enī dñs loq̄-
batur pp̄lo iudeorū: vt h̄t **Exod. xxi. ca.** Adit
rebat fulgura et tonitrua tyoces cōcrepa-
bant a deo: terrebas populus vt cōpullus
esset dicere. Moysi. loquere tu nobis: et nō
dñs ne forte moriamur: et si bestia tetigiss̄
mōtem cecidisset in terrā mortua. per istū
montē intelligit ecclesia ad quā venistis p̄
sacramētū baptismi: appellamini xp̄iani
a christo. extra de sacra vñctione ca. cum ve-
nisset. Hos venistis ad xpm̄ qui est mōs et
lapis angularis: qui effudit totum sangui-
nem p̄ redēptione generis humani. nō ei
clamat sanguis: p̄ vindictā sicut sanguis
Abel. vult em̄ oībus misereri: q̄vna gutta
sanguinis erat sufficiens ad redimendum
genus humanū. Videte igitur peccatrices

aie ne de vobis dicatur illud q̄ scribit **Zu-
ce. xij.** Nemo viroꝝ illoꝝ qui vocati sunt
gustabit cenam meam. Et vt intelligatis
parabolā. quidā nobilis fecerat cenā et mi-
serat n̄cios dicere iuitatis vt veniret. ipsi
aut̄ excusauerūt se vt nō gustaret cenā. qui
dā em̄ emerat boues: alius villā: alius uxore
rem duxerat. **Dñi** ecclesiastici rectores et bur-
geses: xps̄ inuitauit vos ad cenā. ad b̄t̄s
tudine eternā: hortor vt nō recusētis: asse-
ro em̄ vobis q̄ oīs qui recusauerit non gus-
tabit cenā. De his aut̄ d̄ in **Job. xxi.** Domi-
ne recede a nobis. dixerūt scias viarū tuarū
nolum? **Q** Et ut possum? aliqd̄ dicit ad lau-
dem dei oipotētis: implorabim? grām spi-
ritus sancti p̄ intercessionē Agnis marie. **rc.**
Dicēdo Ave. **rc.** Abijcietes oēm inuidiā. **rc.**
Ad ore solito mouet q̄ theologis mora
a magistra theologia: et p̄sertim ab Alexander
de hallis de incarnatione. **Q** **U**trū. s. natu-
ra hūana a principio sue creatōis i. mixtis
quibus nunc subiaccens fuisse condita.
De ista materia si volumus loq̄ fm̄ op̄inio-
nē paganorū: videlicet Aristot. et aliorū de q̄-
bus ad **Ro. i.** Dicit cū cognouissent eū non
sicut deū glorificauerūt: sicutauerūt in co-
gitatiōib? suis. fm̄ eos igit̄ dicendū ēēt q̄
sic. Scdm̄ aut̄ fidē d̄: q̄ non: q̄ vt h̄t **Zue-
xii.** Venit saluus facere q̄d perierat. Venit
enim saluum facere.

Primo ratione iusticie.

Secundo rōne sapientie.

Tertio rōne clementie.

Quarto rōne concordie.

Q Et istas rōnes tangit Alexander et Bona-
uen. in breuiloquio. et p̄ istorū p̄cordia vide-
mus experimētali? invita humana multi-
plicata bella: q̄ vt inquit Paul? **1. Concupi-
scit** caro aduersus sp̄m̄. sp̄s aut̄ aduersus
carnē. et de isto loq̄bat Paulus **Ro. viij.** **U**trū
deo aliam legē in mēbris meis repugnāte
legi mentis mee. Ista aut̄ repugnātia non
pōtē ē ex parte dei: q̄ est demētissimus: et
go op̄s q̄ sit et peccator: p̄ p̄ns natura hu-
mana: non fuit a p̄ncipio sue creatōis sub-
iecta talibus miseris. **Q** **E**uate capitula
Zimetis ne dānari dñi: quid dicūt sp̄s ve-
stri? vos audistis hodie in euangelio de
abominationib? desolatiōis: et quō irasci-
tur dñs p̄ nos: q̄ nō p̄uertimur ad euz. **S**z

dicetis: pater nos cognoscim? qd de? est iu-
stus & misericors. & beatus Paul? ij. Cor.
xi. Dicit qd nos sumus sp?se xpi. desp?di ei
vos in viro xgine casta exhibere xpo. Ler-
te bñ dicitis: si nō totū. Dñi canoniste & le-
giste dicūt qd in xvij. casib? sp?salia solun-
tur. Prim? casus ēq? vterq? ab altero se se-
parat: & hoc pōt ēt fieri si fuerit iura. extra
de sp?salibus. ca. pte rea. Trinā pauperes
aie de nō faciat taliter nobis. casus est pa-
tens. Est domicella q? h? vnā filiā quam de
sp?salit filio cuiusdā ciuis: iterim filia ac-
cipit vnā aliā viri: postmodū detant se iui-
cem: dico qd ampl? nō valēt sp?salia. Spi-
ritualr loquēdo ista filia ē aia q? in die pa-
sche accepit xpm i sp?sal: nūc accepit ali-
um. d. diabolus: nō merito separabūtur. Jere.
vij. Audite nolite cōfiderē in vrbis mēda q?
dicentes tēplū dñi tēplū dñi &c. Licet sitis
xpo desp?ate p sacm baptismi & euchar-
stie susceptionē: tñ potestis alteri desp?sa-
ri. d. diabolus p verba de pñci. Recurramus
igit ad xpm sponsum dimittendo peccata
iuxta thema preassumptū &c.

¶ In isto sermone. erunt due partes.
Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.
Scda erit d peccatis aie d?uosa purgatōe.
¶ Et ista diuisio durabit usq? ad festa rega-
lia. Prima pars tangit ibi. suscipite in scū
xbum. scda ibi. abijcētes oēm immūdiā.
¶ Circa misterii incarnationis quinq? mi-
steria sunt declaranda.
Primum quod incarnatio est a deo. eternali-
ter ordinata.
Secūdum quomodo a patribus seruēssimē
me fuit desiderata.
Tertiu quod in scripturis fuit figurata.
Quartū quod a pphetis fuit denūciata.
Quintum quomodo per iesum mirū in mo-
dum fuit impleta.
¶ Quātum ad primū de incarnatione i ge-
nerali aliq? sunt premitte dā. Durandus in
iij. di. i. dicit qd vnio nature humane ad bñ
assimilaf infertionita qd misterii icarna-
tionis vocat infertio. Seco. in. ij. in pma. q.
dicit qd dependentia nature humane ad d-
bum ē simillima dependentie actiuitat ad
subiectū. De hac cone dicit in eadē. q. & i eo-
dez lib. q. assimilaf. s. dependentie forme ad

materia. Prim? tñ mod? v? magis o?sentire
dicto Jacobi. abijcētes oēm immūdi. &c. De
isto misterio dicit Aug. in lib. de trinitate.
In rebus per tps ortis nō ē maior grā q?
qd de? factus fuerit hō: & hō de?. Qd in bur-
genes & vos mulieres: audite me si habea-
tis hortos & arbores: vos potestis intelligen-
re quō natura hūana sit cōiuncta verbo. illi
enī rustici qui volūt inferere arbores: pmo
amputant & dimittūt trūcū: & in trūco ap-
ponunt ramos & virgas alterius arboris
cum vna massa terre. Sic dicit bea. Jacob?
qd natura humana ē insita verbo: verbū ei
est truncus: ramos insitus est natura: ter-
ra pinguis mediante qua vniuntur iste ar-
bores est beatissima virgō: ratione cui? iste
homo vocatur altissimi filius? Luce. i. ¶ Qd
queret quis inclinante: eū ad hoc faciēdū:
dico qd charitas vt inqt Paulus. rvt eos q?
sub lege erant redimeret. ad Gal. iij. Si q?
ratis vos domi theologi: quōd xpus recepit
carnem humanam: quia non vocatur istū
misterium animatio. dico sū Donauentu-
ram qd corpus est distantiū a verbo qd ani-
ma a corpore: ideo debet vocari incarnatio
et non animatio. Non enim verbis anima
uit carnem: sed assumpsit carnem de amor
re quem habuit verbum ad naturam hūa-
nam quē eum prouocauit ad descendēdū
in vterum virginis. habemus figuraz. iij.
¶ Regum. iij. capi. vbi habetur qd mulier sus-
namitis venit ad helisē ad montē carne-
li. cum autem helisēus vidit eam veniētes
dixit Sies: ecce sunamitem vade & scias si
cuncta prospera sunt apud eā. ipsa ei non
loquebatur seruo verbum: sed procidit ad
pedes helisēi & seruus volebat eam enpere
sed prohibuit helisēus dicens: dimitte eaz:
quia anima sua in amaritudine posita est.
Tunc dicit helisēus famulo suo: vade & ca-
pe baculum meū ad suscitandū filium ei?
tunc mulier dixit helisēo: faciatis quod vos
lueritis: quia non recedam ab isto locomissi
vos in propria persona veniat is ad suscitā-
dum filiu meum. Tunc descendit helisēus
os super os eius ponens & brachia sup bra-
chia pueri et orauit dominum dicēs. reuer-
tatur oro anima pueri in corpus eius: qd &
factum est & restituit eum viū matri sue.
¶ ¶ Venate corda. in antiquo testa. mulieres
a iij

Se. ij. ante aduentū.

non osculabantur ora sacerdotum nec pes-
deret tamē nō habebāt nec baptisimū nec
alia sacramēta. phibebat iō giesi: ne tūge-
ret pedes magistri sui. Possetis dicere ad
quod ppositū de incarnatione xpi. dico vos
bis anime deuote q̄ antiquis patrib⁹ vt in
quit Paulus. i. Cor. x. Omnia contingebāt
in figurā: quo ad sensum litteralē est palea
et sensus mysticus granū est. Loquēdo igit̄
spiritualiter op̄s cognoscere: quid dat nob̄
intelligere filius mortuus et heli. qui descē-
dit de monte. quid giesi qui descendit cum
baculo ad suscitandū puerū: et nō valuit su-
scitare puerū. Dico q̄ puer est natura hūa-
na mortua ppter peccatū pimi parentis.
dicit Paul. ad Ro. v. Omnes in adam pec-
cauerūt. et sequitur: p̄m⁹ hoīs delictū mora
intrauit in mundū. Mulier clamans sunt
voces pphetarū q̄ tante fuerūt vt ascende-
rent vsq̄ ad mōtē. i. vsq̄ ad aures dñi: qđ
audiens p̄r misit giesi. i. moysen cū baculo
de quo dicit Paulus. heb. x. Irritā q̄s faci-
ens legem moysi sine vlla miseratione duo-
bus vl' trib⁹ restib⁹ moysi. et iste moyses pue-
rum. i. naturā humanā nō suscitauit: q̄ vt
dicit Paul. i. heb. vii. Nec moysi neminē ad p̄-
fectū ducit: ideo mulier. i. voces pphetarū
non fuerūt cōretem: nisi heliseus. i. xps descē-
deret de mōte carmeli. i. de paradiso: et igre-
deretur domū. i. vterū virginis et poneret
os eius sup os pueri et assumeret naturam
humanā et sanaret eā a peccato et sanata ē
O stupendū misterū pauperes pctōres cō-
siderate mihi vobis factam: illam abrahā
voluit videre et alij prophete q̄ viderūt in spū:
sed nō in facto sicut vos. Ideo vos hortor vt
disponatis vos ad digne recipiendū x̄bum
in carnatū iuxta thema p̄libatū abiciētes.
Quantū ad secūdā partē q̄ ē de virtuosa
purgatione pctōrū: qđ doctores exponunt
thema de pctis propijs: alij de alienis: alij
vero de p̄p̄ijs raliem: et de istis oib⁹ dice-
mus deo fauente. In isto aduentu: vt habe-
tur Apoc. xxi. Nō intrabit in eā aliqd̄ coinqd̄-
natū: aut abhominatiōe faciens et mēda-
ciā: nisi qui scripti sunt in libro vite. et ideo
h̄r in canone de pe. di. i. ecclesia. et sūc b̄ba
hieronymi. ecclesia ē sp̄s xpi nō h̄ns macu-
lā. i. pcti. Audite istam ḡnalē oīm theo. nul-
lus vnq̄ ingredit̄ paradisu nisi fuerit tam

mūd⁹ et inocēs sic erat i baptismo. O pctō-
res qui p̄didistis inocētiā baptismalē: op̄s
recuperare p̄ p̄miam. hētis ad bochyso. Le-
uitici. xxi. q̄ de filiis aaron si ceus: claud⁹
gibbosus: lippus: aut scabiosus: nō d̄bebat
ministrare sacrificiū dño. ad hoc habet̄ ter-
tum hie. ij. q̄ vilis facta es nimis iterans
vias tuas. Et 2. rei. iiii. Demigrata ē super
carbones facies eorū: et nō sūt cogniti i plas-
teis. Scdm̄ aut̄ Sc. co. in. iiii. sen. di. xiii. ma-
cula non ē aliud q̄ obligatio ad penam: vt
p̄s in pollicijs humanis trāseire furto: vel
homicidio remanet obligatio ad bonū cōe
iō. b. 2. ho. in prima. ij. q. lxxvi. dicit q̄ sic i
corpore lib⁹ macula q̄ ē i corpe deturpat cor-
pus: sic spūal̄ loquēdo ē de aīa maculata
peccato. hētis exēptū: si sit aliq̄ burgēsis q̄
habeat mappā turpē nō ponit sup mētas:
sed dat ancille ad mundādū. sic si vultis di-
gine recipere insitū verbū: op̄s lauare p̄scias
vestras. dico vobis q̄ nisi fueritis inocētes
nō intrabitis paradisu. Sz dicetis: frat̄ de
licta quis intelligit difficillimū ē: sunt hic
illi burgenses q̄ meretricib⁹ domos suas lo-
cant: et vos domicelle habuistis curiā. heu
heu a planta pedis vsq̄ ad verticē capitis
non est in eo sanitas. vbi hodie honor diuiz-
nas: vbi amor primi: certe nō ē timor dei
ante oculos eorū. Hortor igit̄ vos vt dadatis
ad pedes helisei. i. ad xpm et lauetis ibi con-
suetas v̄ras cum lachrymis: iuxta thema
p̄assumptū. Abiciētes oīm imūdiā. Ut
nobis beatitudinem eternā cōcedat.

¶ Feria. ij. ante aduentū. Ser. ij.

Bijcientes

omnes immundiciā et. Qui timent dñm prepa-
rabunt corda sua: et i cō-
spectu illius sanctificaz
bunt aīas suas. Eccl. ij. cap. Domini et am-
me deuote qui venistis hic ad saluādas aī-
mas vestras si retinuistis doctrinā heri
vobis datā debetis apponere manū ad be-
ne operandū et ad proficiendū in lege dei.
Dixi vobis heri q̄ xps venit ad nos p in-
arnationē: non sicut iudex rigorosus ad in-
sticiam faciendā de malefactoribus: sed ad
misericordiā nobis et gratiā condonandā

O peccatores respicite vocationem vestras
ut non sit vana in oculis domini. non enim
ut inquit Paulus. i. Thessa. iij. vocauit vos
deus in immundiciam: sed in sanctificationem
Quapropter assumpti pro themate. Qui ti-
ment dominum preparabunt corda sua. quas
si diceret spiritus sanctus per os sapiens q
illi qui timent dñs laborabunt in isto festo
natiuitatis ad tergendas consciētias suas.
et quis ad hoc semper laborare debeamus
isto tamen tpe ad illud magis niti debem?
timore dñi. In istis verbis duo notant: scz
principiū et finis totius boni operis. vnde
Grego. in. vi. moralium. In timore dñi fidu-
cia fortitudinis: quoniam a timore incipit et
ad fortitudines ducit. Et cassianus libro de
institutis monachorum: timor dñi principiū
sanctitatis: ex qua cōpactio salutaris nasci-
tur: abrenūciatio facultatis: ex qua nascit
mortificatio voluptatis: extirpatio vitiōū:
infusio charitatis: adeptio perfectionis enā-
getice. Et si uelitis cognoscere dñm que ē cau-
sa tantorū viciōz in ista ciuitate: ueritatis
foliū et dicatis ueritatem: credo q respōde-
bitis cum Dauid. q non est timor dñi ante
oculos eoz. O peccatores que est causa lu-
turie pōparū furtoz blasphemiarū iniuriarū
et omnium malorū. Certe carētia timoris dñi
est. oim illorū. Audite deū per ysa. xli. Tas-
cui semper illi patiens fui sicut parturiēs
loquar. quasi diceret christus loquar uobis
aliquando in furore meo et dabo uobis mer-
cedē iuxta opera uestra. Sed illi qui timent
dñm sanctificabunt aīas suas. et qd est san-
ctificari nisi animas a peccato purgari. i. ad
Corinth. iij. dñ. Templū dei sanctū est quod
estis uos. et iterum nescitis q corpora uestra
tēplus sunt spiritus sancti. Accipitur tñ san-
ctificari alio modo: tantū ualeat sicut i gra-
du uirtutis sublimari. vnde ps. Cū sancto
sanctus eris: et cū uirgo innocēte innocēs eris
Tertio modo sanctificari tantū ualeat sicut
aiam suā in gratiā et cōsequēter in gloria
ponere. pūme ad Thessa. iij. hec est uolūtas
dei sanctificatio uestra. Dicitis pater osten-
de nobis modū per quē poterimus sanctifi-
cari. dico uis iacob. Faciatis iuxta thema
preassumptū: abiciētes in mansuetudine sus-
cipite uerbum insitū: quod ut facilius affequi
possimus gratiā spūscī iplorabim? salutē

tes uirgines abiciētes omnē immundiciā
et. Ad hoc solito ad propositū materie de in-
carnatione talis mouetur theologalis que-
stio termiata in doctrina nostrorū magistro
rū theologorū et signanter ab Alexandro de
haliis in tertia parte summe questione se-
cūda. Utrū natura humana lapsa sit repa-
rabiliter uel irreparabiliter. Et uidet primo
q irreparabiliter: quia peccatū angeli non
excedebat in infinitū peccatū hoīs nec auer-
sio auersionez: nec conuersio conuersionem.
Sed peccatū angeli est irremediabile: igit
et peccatum hoīs. Respōdet Alexander et
etiā Scotus q peccatū angeli est irremedi-
abile multiplici rōe: peccatū uero hoīs fuit
remediabile etiam multiplici ratione.

Primo angelus totaliter seipsum auertit.
Secūdo de priā nō cogitant
Tertio nullo alio suggerente peccauit.

Quarto peccato pctm addidit.
Quapropter peccatū angeli fuit irremi-
sibile. peccatū uero hoīs fuit remediabile. pmo
quia nō ex malicia: sed ex fragilitate pecca-
uit: ut complaceret yro: et nō ex malicia. sicut
dicit Augu. super Gen. ii. qd per suggesti-
onē demonia. tertio dicit Damascen? q ad
lachrymas cucurrit: et ideo potius debuit re-
dimiti q angelus. Quid dicitis dñi time-
re dñari: si uidissetis dia bolos in inferno
dñatos multū timeretis nō dubito. Audeo
enī dicere q sunt plus de mille milibus et
de oibus statib? que nō fecerūt tāta peccas-
ta sicut fecistis et istis hic pñtes: saltē d mul-
tis hys ueritatē. Sed dicitis: frater uos di-
citis unū terribile uerbu qd credimus esse
uerū: tñ speramus in mīa dei saluari. Dixi-
stis enī heri q accepit naturā humanā ad
cōiungēduz nos sibi et facit? est frater noster
Quapropter speramus habere ab eo mīam
sicut a patre. Certe uerū est qd dicitis et bene
dicitis: sed nō totū. Dixi uobis iter in istas
sunt decē et septem casus propter quos uir
post promissiones quas fecit mulieri potest
eam dimittere. Prim? erat quando mulier
post pmissum recedit et alteri promittit per
uerba de presenti: tunc uir potest aliā cape-
re sine iniuria eius. Secūdus est qñ uir emi-
sit sponsalia cum aliqua et se transferat ad re-
gionē longinquā et nō uenit infra biennū
pōt mulier alteri nubere. Ad hoc ē lex ciui-

Se. ij. ante aduentū

lis. C. de repudijs. l. ij. Si is qui puellas suis nuptijs pacus est putetur diemius extinc- tus nuptias in eadez puincia degens por- test puella alteri nubere. Idē habetur extra de spon. in antiquis. c. de illis. vbi dicit qd lz contrahētes iurauerint seinuicē ducturos si tamē alter ad partes alias se trāstulerit liberū erit mulieri si amplius in facto non fuerit processum ad alia vota se transferre. ¶ Lasus est talis r noteris filie que vultis maritari. Est vnus iuuenis hui⁹ parrochie qui promittit vnā filiā capere in vxorē r iura uit sponsalia. hoc facto iuuenis pficiatur in regionē longinquā ibi manet per duos annos r vltra. dicit papa qd liberū est muli- eri aliū capere. Igo deū qd ille qui nos pro- misit desponsare non faciat nobis taliter. ¶ Habetis parabola. Luce. xv. qd homo qui dā habuit duos filios: vnus dixit patri. pa- ter da mihi portionē substantie que me stur- git r abiit in regionē lōginquā: r postqz oia cōsumpsit adhesit vni cuiū illius regionis qd misit eū ad porcos suos custodiēdos: et nisi reuersus fuisset amissis bona patria: sed vi- dens paupertatē intra se dixit. Surgāt ibo ad patrē r dicā. pater fac mihi misericordiā Et vos dñi nūquid dicatis in hōis vestris lōge a peccatorib⁹ salus. Audeo dicere qd fi- lius nūqz tantū desiderauit capere vnā fi- liā in vxorē qmz christus cupit nos ducere in domū patris sui. Sed timeo qd nō ibitis et ideo nō recipiet vos: quia recessistis lōge a patria vestra. ¶ Regitur de illo filio qd iue- rat ad regionē longinquā r comedebat cūz porcis: nullū de eo erat remediū nisi reuer- sus fuisset. Iste est asa que recedit per pecca- tus a deo nō gressibus corporis: sed vt dicit Hiero. affectionibus r adheret diabolo. Qd remediū dico qd oportet deferere porcos. i. peccata per cōfessionē r ipsa qui est extēsus in cruce nos ad penitentiā suscipiet. Iuxta thema pressūptū. Abijcētes. ¶ In isto ser- mone erūt due partes: scz. prima erit de in- carnatōis sacratissime pfundissima digni- tate. Scda de peccatis aie virtuosa pur- gatōe. ¶ Quantum ad primā partē beat⁹ ias- cobus declarat in epla qd recipiam⁹ i māsue- tudine iustū verbū qd est plātātū in hōro nature humane: hoc est verbū diuinū cōpa- ratū grano. Plus enī debet istud mysteriū

dici incarnatio qd aiatio. De isto habuistis heri figurā de behēso qui posuit faciē suā super faciē pueri. ¶ Pro intellectione istius sacri mysterij incarnatōis qnqz vidēda sunt. Prīmū est: qd incarnatio xpi fuit eternaliter a deo ordinata.

Secūdum est: qd fuit a patribus antiquis feruentissime desiderata

Tertiū est: qd in scripturis et figuris sacris fuit figurata.

Quartum est: qd a prophetis fuit vario mo- do denūciata.

Quintū est: qd per christum fuit mirus imo dum adimpleta.

¶ De primo qūo scz hoc sacratissimus mis- teriū fuit in cōfistōio sanctissime trinitatis eternaliter ordinatū habem⁹ figurā. Gen. xlij. de Ioseph qui dñabāt in tota terra egypti ei⁹ autu frumētū populis vēdebat: ad quē cū venissent fratres sui vt emerēt fru- mentū dure eis loquebatur: quem tamen non cognoscebant dicebat ad eos. ex ploa- tores estis vt videatis infima terre: non ex- ibitis domum hanc pharaonis donec veni- at frater vester minimus.

¶ In quibus verbis tria tanguntur.

Prīmū est diuine sententie seueritas. Cum non exhibitis

Scdm est diuine prouidentie claritas. Cum donec veniat.

Tertiū est diuine clementie benignitas.

Cum v. frater vester minimus.

¶ De primo scribitur Ezechielis. iij. Ecce da- ta sunt super te vincula r ligabūt te in eis.

Et ysa. xliij. Congregabūt in cōgregati- one vnus facis r claudētur ibi in carcere.

De secundo scribitur Gen. vi. Non permane- bit spiritus meus in hōie in eternū: qd caro est.

De tercio Baruth. iij. postmodum in ter- ris visus est r cū hominib⁹ cōuersatus est.

¶ Leuate capita burgenfes. habetis bibli- am in gallico sicut habetis libros de amori- bus satius r secretis mulierū: ad mille dia- bolos. Regitur in Gen. qd erat quidam bo- nus homo nomine Jacob qui habuit. xij. fi- lios r duodecim⁹ filijs ioseph filij venditus. pater credebatur fore mortuum: ipse ta- men gubernabat in terra egypti erat ses- cadus in toto regno. facta est fames in ter- ra canaan vbi morabatur Jacob: r dixit filijs

sus. Audui q^d frumenta venduntur in ter-
 ra egypti: vadatis illuc & auferatis mihi. q^d
 cum essent in egypto coeaz ioseph dixit eis.
 Eos estis exploratores & eritis mihi in car-
 ceres. Ipsi vero posuerunt se genibus flexis
 dicentes. Absit dñe q^d sumus exploratores:
 sed sumus filij virius boīs & eramus. xij. sed
 duodecim? mortuus est & minimus manet
 in domo cū patre nostro i terra canaā. Tūc
 ioseph dixit eis. Nūc expetio: q^d explorato-
 res estis. p salutē pharaonis iure: q^d nō exi-
 bitis donec veniat frater vester minimus. Q^d Au-
 ditis dñi mūdāni quanta loquer de pctis &
 quīs multa loquar: adhuc manetis in for-
 dibus vestris. Dicetis forte: pater nescim?
 quid est peccatū. Bonanē. dicit dñs. vi. ij. sen-
 ten. q^d diuina sententia nō fātū seuit in na-
 turā humanā q̄tuz in angelicā propter pec-
 catū. tamen seuit in naturā humanā ve-
 dit beatus paulus ad Heb. x. q^d horren-
 dū est incidere in manu dei viuētis: hoc est
 dictū q^d pena debita peccato est horribilis.
 Oportet ergo videre quid sic peccatū: & que
 pena debet peccato & quō possum? satisfac-
 re pro pctō. p^{ri}mō videndū est qd significat
 iacob: qd frumētā: qd egypti. Certe frumen-
 tū est natura hūana q^d sp̄reto bono incōmu-
 tabili voluit adherere bono cōmutabili. E-
 gyptus tenebra interpretat. Ioseph em̄ deū
 patrē significat. tūc em̄ frumentū in terra
 egypti vendit q̄ adā potius voluit obrēpe-
 rare mulier q̄ p̄cepto diuino. hoc videns
 ioseph. i. de? pater dixit ade & toti ei? poste-
 ritati. nō eribitis donec veniat frater vester
 minimus. i. xps. Scot? di. xij. ij. sentē. dicit q^d
 hodie multa peccata cōmittūt q̄ maiora
 sūt ex genere q^d fuit pctm̄ ade. pctm̄ em̄ ade
 fuit malū q^d phibitū. dicit Aristo. i. ij. ethi.
 q^d quedā sunt peccata q̄ cōfessis noiata hñt
 inuolutā maliciā vt sacrilegiū homicidium
 qd. q^d ex natura rei sunt mala. Q^d Enate ca-
 pita vestra volo dicere q^d frāgere mīrmōnū
 deflorare virginē blasphemare deū: occide-
 re hoīez auctoritate pūuata sūt multo gras-
 uiora q^d peccatū ade. O deus si pctm̄ ade fu-
 it sic puniunt: q^d per nongentos & xxx. an-
 nos egit penitentiā & quīq; milibus annis
 mansit in inferno: qd erit de nobis qui torr-
 tanta pctā cōmittim? ppter enim peccatū
 pūmī parētis dicit magister sniaruz in. ij.

di. xix. & sunt verba Ambrosij. decreuerat in
 misterio neminē admitti ad dei cōreplatio-
 nem: nisi in vno hoīe esset tāta humilitas q̄
 hoībuz prodesset q̄ta fuit superbia in illo
 que oībus nobis nocuit. Nec est inuētus in
 celo nec i terra q̄ esset dignus soluere signa
 cula liburni: si solus agnus sine macula leo
 dītribū iuda. hec Ambro. hoc ē dicere q^d nul-
 lus inuētus est lege posita qui liberare pos-
 set naturā humanā nisi bēiamī filius mini-
 mus iacob. Beniamī autē filius dextre iteri
 pretatur. Eos mulieres dicitis in credo. ses-
 det ad dexteram patris. Sed dicetis. pater
 quare vocatur minimus. Dico q^d fuit pūus
 in vtero minor in mūdo: & minimus in cruce.
 nec fuisset natura nostra redempta nisi xps
 ad mortē venisset. Ideo dicebat ps. Afflic-
 sum ac. Quādo beniamī venit in egyptum
 i. christus in mūdū: tūc filij iacob. i. natu-
 ra humana habuit libertate: filij iacob re-
 dierunt in terrā canaā. i. anime in limbo
 existentes in paradysū. O diuina sentētia
 & benedicta que naturā hūanē dedit libera-
 tiōē & nō nature angelicē. Reuote corda &
 cogitate q̄ta pro nobis operatus ē bēiamī
 id est christus purgādō conscientias nostras
 & omnē immundiciā deponendo. sm̄ qd mo-
 net iacobus iuxta thema tc. Q^d Quantū ad
 secundā partē domini volō vos inducere ad
 purgandū conscientias vestras & ad prepa-
 randū corda vestra ad digne recipiendū chi-
 stū venturū. Si diceretur vni vetule: q^d rex
 vellent capere hospitium in domo sua: & si non
 haberet tapeta ad ornādū domus suam:
 saltem deponeret omēs immundicias. Q^d Do-
 mini dicō vobis: q^d non est rex francie neq;
 anglie: sed est rex regum & dominus? domi-
 nātium. Ideo oportet deponere immundicias
 vt dicit iacobus. Audite qd dicit ysā. xviij
 Loangustatum est stratū. Ita vt aliter deci-
 dat: & palliū breue vtrūq; operire non po-
 test. Dñi fuit aliqñ in cōuēta carthusiē.
 & in cōuētibz bene regulatis ite ad dormi-
 toriū eorū vīdebitis parua grabata & par-
 ua cubilia ita stricta q^d vnus solus pōt dor-
 mire. nec posset vna meretriz cū aliquod or-
 mire. Sic est de cōsciētia que est adeo pua &
 stricta q^d in ea tantus vnus loquatur pua
 de? vel diabolus & nūq; ambo simul. Et vt
 deus sit in illa oportet deponere oīa peccat

¶ Ite. ij. ante aduentū.

¶ Ser. iij.

ta mortalia. ¶ Sed dicetis vos burgei. qd est peccatus mortale: Dico qd est dictū vel factus vel concupitū cōtra leges dei. Abi tripler differentia peccati tangitur. ¶ Prima differentia est: qd quoddā peccatus est in voluntate. Secunda differentia est qd quoddā est in verbo. Tertia differentia est qd quoddā est in opere. ¶ Oia enī peccata mortalia sūt hic apprehēsa i istis tribus differentijs. ppositū aut pmo ostēdere. x. pctā. volūtātē. scō. xvij. vel. cx. oīs sūt litteras alphaberi. tertio. xxx. operis. pmiū scy de volūtate difficile ē ista videretamē ad digne. chrīstū suscipiendū oportet de volūtate anime cōfiteri sicut de facto exteriori. Hos mulieres si fregistis matrimonij cōfitemini: sed de voluntate dicitis qd nescitis quando est peccatum. Notate igitur qd in voluntate ante opus tria sunt peccata in generali.

Primum est voluntas deliberata ad opus. Scdm est deliberatio cū delectatione s nō in cōsensum expressum. Tertium est deliberatio per cōsensum interpretatiuum.

¶ De hoc habem⁹ textū figuram ⁊ rationes. Tertius habet. Sapientie. i. puerse cogitationes separant a deo. ⁊ hoc hz verū de cogitationib⁹ volūtātē ⁊ nō de cogitationib⁹ puris. habetis etiā ad hoc textū augustini. de pnia di. ij. ca. sicut. Sicut trib⁹ vijs peruenit ad peccatū. s. Suggestiōe delectatiōe ⁊ cōsensu. Ita tres sūt drie pctōy in cur⁹ signūz legis dñs tres mortuos suscitasse. Primus fuit fili⁹ ydūe qd efferebat mortu⁹ in porta ciuitatē: erat fili⁹ vnicus matri sue. Scds erat puella mortua p domo. Abath. ix. Tertius erat fili⁹ reguli qd incipiebat iam mori. Jo. iij. Audite cōfessores qd reliquitis curas asinus ad pfitendū veni⁹ ad istas burgei. ad habēdū pingues offas retineatis doctrinā quā dat vobis archiep⁹ florentinus in summa dicens: qd op⁹ interrogare penitentē de peccato illicito op⁹: ⁊ de pctō volūtātē ⁊ de specieb⁹ ⁊ de nūero volūtatiōnū si possis habere nūer⁹: ⁊ si non possis hēre dic tps determinatum. ⁊ postq⁹ dixeris oia: p̄fessor dz tibi dicere taliter decepisti aliquā mulierē. Si dicat ita p̄ interrogatū vltra habuistis volūtātē pei⁹ faciēdi: fuistis p magnū tps in illa volūtate: oia ista sunt peccata mortalia. In volūtate enī peccas in gñali tripli.

Primo consentiendo opus facere.

Secundo nō consentiendo in opus: sed tamen in delectatione das cōsensum.

Tertio qd nō dat exp̄ssēz solū interpretatiue. ¶ Audite oēs ponat casus qd sit aliq⁹ macquerellus qd portat bagā pulchra ex p̄pni⁹ p̄dētis ⁊ veniat ad v. mulieres: quarū pma sit picarda. ij. pictuensis. iij. turones. iij. Lugdun. ⁊ v. parisiē. Primo venit ad p̄mā in domo sua extētem ⁊ percutit ad ostium dicendo trac trac trac. et ancilla venit ⁊ querit quis est. qui ait. aperiat⁹ mihi ⁊ dicatis domine qd suz seruus talis. dñi ⁊ vo lo sibi loqui. ancilla venit ad dominam ⁊ dicit dñā ancillē: qd nolo sibi loqui. ideo dicit sibi qd recedat. Ista mulier prima est bona. Secundo venit ad ostium secūde et facit sicut fecit p̄mē: sed ancilla aperit sibi ostium ⁊ loquit dñe: que domina dicit dicatis magistro vestro: qd non sum talis seu de illis. Ista secūda est bona sed non tantū sicut p̄ma. Tertio vadit ad ostium tertie dicit ancillē sicut ⁊ ceteris et ingreditur domum: et ostendit domine bagāz: ioyau gallice: ⁊ placet multum mulieri ⁊ dicit. Certe baga vestra siue iocale vestraz est pulchrum ⁊ mihi placet. tūc ait ser⁹. est vestra si veltis. Respōdet mulier nolo. dubito enī qd maritus meus videret. Ista mulier ē mala: quia dat cōsensu qd quis nollet facere actum propter diffamationē. Quarto ser⁹ vadit ad quartā que dicit seruo baga est pulchra: sed habeo pessimū maritū: si sciret deponeret mihi nasus: ideo non facias. Ista mulier nihil valet: qd non dimittit peccatūz propter deum: sed propter timorē mariti sui Quinto venit ad quintā que retinet bagāz ⁊ dicit seruo dicatis magistro vestro qd vir meus vadit mercunij extra: ⁊ tunc ibo eum visitatū. Ista autem mulier est peior omnīz aliarū. nam ista cōsentit interpretatiue. ¶ Sed quid ē cōsensu interpretatiuus. Lex forensis dicit qui tacet cōsentire videtur. Gultis vos mulieres scire quid est cōsentire interpretatiue: si vos queratis licentiam maritis vestris ire ad banqueta: si nihil dicat interpretatiue: cōsentire videtur. et si darent vobis vnam magnā alāpā dicerentur dissentire. Adhuc liter oportet scire que est ista baga seu iocale ⁊ quis est iste seruus: et que

¶ Fe. iij. ante aduentū. Ser. iij. ¶ Fo. vii.

sunt quinque mulieres. Vaga sunt delectationes peccatorum. seruus est dyabolus. anaila est sensualitas. Prima mulier est bonus religiosus vel aliqua alia persona: que pro nulla re mundi vellet deum offendere mortaliter: que bene custodit animam: nec permittit intrare malas cogitationes: sed immediate resistit: nec vult ipsis obtemperare. Idē dicendū est de secunda. Tertia est que delectatur in rebus malis: sicut quando cōsideras aliquod malū vides q̄ cogitatio tua nihil valet: tamē tu delectaris periculū est et peccatū. Quarta est voluntas ante factum vt mulier vellet bene adimplere voluntatē suam: sed timet virum suū est peccatū mortale. Quinta est que retinet bagam seu mulierem: vt ille qui intendit illa die cōmittere peccatū et proponit nūc pro tunc est peccatū. q̄ peccatū cum consummatū fuerit generat mortē. Jacobi. habetis ne talem voluntatē? O peccatores si sic dispōtis iuxta thesaurum preasumptū. Abicientes omne immundiciā: et sic peruenietis ad gloriā paradisi ad quas nos perducit ille qui sine fine uiuit. Amen.

¶ Feria tertia ante aduentum.
Sermo quartus.

Abicientes omnem immundiciā etc. Si separaueris preciosū a vili: quasi os meū eris. Hier. xv. Domini et anime deuote: si vos velitis saluare animas vestras: spiritus sanctus per os Hier. inducit nos ad preparandum nos ad digne suscipiendum aduentum christi. Diximus heri q̄ qui timet deum disponet conscientias suam. Nunc vero dicit q̄ si separauerimus preciosū a vili q̄ erim? quasi os ei? ¶ Sed dicetis vos mulieres. frater dicat nobis q̄ est illa res preciosa quā oportet separare a vili. ¶ Eerte dico vobis q̄ petrus ostēdit. i. Pet. i. Empti estis precioso sanguine agni immaculati. et Johannes Apoca. i. c. Dilexit nos. et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Et bernardus i. suis medi. Ecce iste mūdus ad p̄cū vni? aie estimari nō pōt. O peccōres res illa preciosa quē debemus separare a vili est anima: et vile est peccatū. Nā anima nostra

sive preciositas potest cognosci i tribus sex. Primo in sublimitate creationis. Secōdo in sollicitudine requisitionis. Tercio in gravitate redemptionis. ¶ De primo scribitur Genesis. i. Faciamus hominem ad ymaginem et similitudinem nostram. ¶ De secundo. Luce. xv. in parabola de oue perdita quomodo pastor quereret illam que perierat: et inueniens ponit eam super humeros suos. ¶ De tercio. i. Petri. ii. Christus passus est pro nobis: vobis relinquitur exemplū etc. ¶ Hos mulieres leuate capita vestra. Nūquid lauatis facies vestras tunicas et ora. Eerte vtilius esset vobis q̄ estis leprose q̄ q̄ portaret colores fictos super facies vestras. Nunquid lauatis carnis suas vestras et etiā pannos vestros quando sunt imundi. Si igitur lauatis illud q̄ doretur in puluere: multo magis debetis lauare illud q̄ est perpetuū: scilicet aīam vestrā. Et etiā dicat bernardus q̄ aīa est ita preciosa: q̄ si omnia que sunt in mūdo compararentur seclis animabus sanctorum et angelis in vili esset et in dignitate comparabile. hoc autē possumus cognoscere ratione creationis: quia fuit creata ad ymaginem dei. ¶ Secōdo in sollicitudine requisitionis consideretis apud vos diligenter christi naturam. Ab ipsa enim hora natiuitatis christus quesituit aīas nostras. De hoc enim habemus figurā. Gen. xxvii. de ioseph quē inuenit homo errantem in agro: cui cū quesitū quid querat. respondit fratres meos quero. ¶ Si queratis christo ad quid descendit de celis: quid i vtero virginis feci: quid in templo inter doctores: cur in domo pylati voluit percuti ad mortē sententiam: cur descendit ad inferos: Respōdet dulcissim? iesus fratres meos quero. Eerte enī q̄ nō si anime vestre fuissent ita preciose nō accessisset tot miseras ad habendas illas: nec cum tanta diligentia quesiuisset illas. ¶ Tercio apparet preciositas anime propter precium redemptionis. Hos domini acquiritis magnas possessiones. bernardus dicit. Apparet mihi nobilitas anime: et nō propter ymaginem: tum propter premy collationes: tum tercio propter illud ex quo solutū ē precium. propter quod petrus dicebat. Scientes q̄ non auro nec argento redempti estis: sed precioso sanguine agni immaculati. Ecce

He. iij. ante aduentu

ergo preciosum quod debetis separare a vili. Vos domini mercatores quando datis magnas pecunias de aliqua redictis illas esse preciosas: et bene custoditis eam ne perdatis. Sic anima vestra empti est p̄cio magnus: scilicet sanguine christi. Ideo animas vestras debetis custodire ne p̄datis in eternum. ¶ Sed queretis pater quid est vile q̄d debemus separare a p̄cioso id est ab aia. Dico q̄ est illud de quo propheta abacuch ait. i. ca. Domine munda sunt oculi ne videas malum culpe: scilicet visione approbatiois. Communitur dicitur q̄ res est vilis quando quis non potest eas videre aut sentire. Dico q̄ nunq̄ canis mortuus fuit ita fetidus coram hominibus sicut peccator fetet coram deo. ¶ Sed dicetis pater si separemus peccatus ab aia quid nobis boni erit. Certe dicit spiritus sanctus quasi os meum eris. vbi ponitur contentus pro continēte. Actū. x. Adacta et mādica. nūq̄ enim epulum in ore tuo t̄as suave placet tibi et delectaris in illo comedendo sicut deus delectatur te ponere cum suis sanctis in gloria. nec homo comedit ita dulce ad suū gustus sicut christus desiderat nos ponere in sua societate. Post q̄ igitur o peccatores christus vult nos habere: quid faciemus? certe oportet deponere oīē inūdiā. Iuxta thema p̄assūptū. Abijciētes oīē inūdiā. et dicēdo. Ave maria ¶ Abijciētes omnē et. Ad ore solito mouetur questio theologalis mota a magistris nostris theologis supra materiā incarnationis et p̄sertim in alexandro de ballis in. iij. parte sue summe questioe. l. art. iij. ¶ Quid culpa scilicet nature humane reparari potuerit sine satisfactione. ¶ Sunt argumenta ad vtramq̄ partē. pro quorū euidētia Anselmus cōposuit librū. Cur deus homo Quibus argumētis dimissis respōdet alexander ad questionē: q̄ culpa humani generis regim sine satisfactione potest dupliciter intelligi. vno modo absolute. alio modo de potētia iusticiā cernēte. De primo dicit q̄ quando loquitur de potētia absolute: tunc consideramus quandā virtutes infinitā que de sua natura pōt remittere sine satisfactione: hoc modo poterat reparari natura humana. Si vero loquamur de potētia cōcernēte iusticiā q̄ respiciēta vel demerita nequa-

q̄ potest sine satisfactione: in isto sensu bene concludunt rationes anselmi in libro. Cur deus homo. Sicut enim non fuisset reparata et sic remanisset aliquid inordinatū. Et hoc videtur velle Aug. super Gen. tractans illud angeli ad loth dicentis. Nihil possis facere donec ereas. hec merita loth promerentur q̄ deus nō infligeret punitionē: cuius loth esset p̄sens sicut demerita filiorū iniquitatis demerebantur vt puniretur. ¶ Quatecapita vestra quid dicetis de aiabus vestris: ibitis ne ad montes: timetis ne dānas nō manebitis ne semper in hoc mūdo: Vos dñi iuditis ne aut oubles. ¶ Sed dicetis pater expectamus misericordias dei. bene dicitis sed non totū dixi vobis heri per legē et decretalem q̄ cū filia p̄mittit viro et eōtra et vnus est absens: se elongat ab illa: alter qui remanet potest nubere alteri. Moraliter ter dicit q̄ quando aia est in peccato est longe a deo. ¶ Sed dicetis mihi. pater nos sumus prope deū iam venim⁹ ad ecclesiā: ad missas: credim⁹ q̄ deus habebit de nobis pietatē bene dicitis: sed nō totū. Est enī tertius casus qui habet extra de cōiugio leprosorū in antiquis ca. litteras: q̄ lepra supueniens sp̄salibus dissoluit matrimoniū. Idē habetur in lege civili. C. de spon. l. finali. Casus patēs. quidā iuuenis huius parrochie: volens desponsare quandā filiaz accepit eam die sabbati per verba de futuro: et quādo est in die dñico corā sacerdote ad contrahendū per verba de p̄sentivider leprā in facie mulieris. Queritur an teneat capere: videt q̄ nequa promissit. In oppo. est tertius. Et dicit papa q̄ nō teneat capere eas etiaz vbi solum adesset aliqua infirmitas gravis: sicut est. noli me tāgere. Rogo deus q̄ ille qui cepit tunicā vestrā non sic agat vobiscū. Scribit leuitici. xij. q̄ omnis leprosus p̄ciendus erat extra castra. Audite vos mulieres nūquid leprosus qui non habet nasus tibi: as et digitos ex lepra est ita infamis sicut aia existēs in peccato. Ideo dicit moyses ponas illos extra castra. paradisi in leprosaria diabolus. Post q̄ anima efficitur sic leprosa per peccatum cum ipsa ingredi voluerit paradysus respondebitur illi. sola habitabis extra castra paradisi: quia leprosa es: et hoc erit quando deus veniet in morte nostra cū

credemus ire ad ecclesiā: sed non ibimus. et tunc vellemus nunq̃ sic egisse: et oīa mūda nā citius dimisisse. ¶ Et vos religiosi velle: tūc nūc tenuisse statū vestrū: Et vos dñe iohānes dimisisse concubinā vestrā erit vobis nūc durū ire ad leprosanā dyaboloz. Certe ille gauderet q̃ posset inuenire medicū q̃ eū sanaret a lepra et cognosceret pctā sua. talis medicus ē xps q̃ venit ad sanādū nos ideo ad eū recurramus: tergēdo maculas pctōz nrōz. Iuxta beati iacobi sūas. Abiciētes oēs rē,

¶ In isto sermone erunt due partes. Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate.

Secūda erit d̃ pātrig aīe virtuosa purgatōe. ¶ Quātrū ad primā prem debemus loqui de incarnatione. diximus heri quomodo in consistorio trinitatis fuit ordinatū et per Ioseph figuratum: quando dedit sententiam q̃ natura humana non egrederetur de vultu inferni donec veniret frater noster minimus scilicet christus. Et ibenter quererem vobis dñis quis dedit consiliū trinitati in incarnationis. Paulus ad Ro. xi. dicit. Quis nouit sensum domini: aut quis cōsiliarius eius fuit. q̃d. nullus. Cogitate igitur e animi deuote q̃ paulus percutit nos cūz mal leo ferro ne aliquid de deo sentiamus nisi q̃d possumus habere ex sacris literis. Ad hoc videtur esse dionysius in libro de diuinitis nominibus dicens. Nihil nobis licitū est sentire de deo: nisi q̃tūz ex sacris scripturis et fide recolligere possumus. tamen pauperes peccatores Bern. in sermōe de annunciatione angelica dicit q̃ in consistorio ipsius trinitatis quattuor virtutes affuerunt: quaz misterio oīa fecit deus. ergo s̃m contemplationem ymaginemur incarnationis misterij. ordinauerūt et fundant se in p̃s. vbi dicitur. misericordia et veritas obuiauerūt sibi in habitabit glia in terra nostra. Et que est glia gloria patris est filius sapiēs: glia nostra in terra est filius patris qui est speculum sine macula candor lucis eterne. et ṽr inhabitat in terra et in carne mortali: mīa et veritas obuiauerunt sibi ad intelligendū iusticia et pax osculate sunt: in signū cuius habemus. in operationes quas dñs operatus est in incarnatione filij que in sacra scriptura misce et figurat nobis cōfēdūt

Quater enim apparuit dñs: scilicet. Primo ambulans in auroa post meridiēs in paradiso.

Secūdo abrahe in specie triū viroū in cāpo. Tertio in specie ignis in deserto.

Quarto i sp̃e nubis siue colūna filijs israel.

¶ Primo modo describitur in specie aurore hec est veritas: q̃ veritas vincit et preualer. ¶ Eldre. viij. et nō cōsiderat per soles. Secūda vice apparuit in specie hominis q̃d est iudiciū premij et supplicij. et est iusticia. Tertio in specie ignis et est charitas. Et cant. viij. Et que multe nō potuerunt extinguere charitatē. Quarto in specie nubis et est mīa refrigerans et refrigerij prestans. ¶ Zeuare capita vestra et audiat is peccatores. Dicit bernardus loquens q̃ angelus venit ad beataz virginē: et dicit q̃ quattuor virtutes fuerūt quādo filius dei patris descendit in vterum virginis. Omne dederūt consiliū trinitati: et figurate sunt in scriptura per quattuor operationes dei factas in antiquo testamento. Primo in paradiso apparuit ad eum in aliqua forma datus: hoc est veritas q̃ illū significatur. ¶ Sed dicitis. q̃d dicebat ille virtutes in volūtate patris: Domini scholares quid dicunt: doctores vestri. Schola cōis dicit: q̃ attributa non distinguunt ex natura rei. sed Scor. dicit q̃ est distinctio formalis vel nō idēptitatis formalis. Q̃ potest em̃ ṽt dicit inter essentias et psonā esse distinctiones aliquā cūz incarnatio verbi tenetur ad proprietatē personālē et nō ad essētiā: q̃ si ad essētiā cora essentia eēt incarnata. Dicit ergo bernard. q̃ in medio volūtatē patris erat misericordia dicēs. O dñe deus eterne misericordia dñi plena est terra iustificationes tuas doce me. Adā sanctissime pater. fuit plusq̃ mille ānis punit? in carcere inferni: et nouemcentum annis supra terraz vestra sancta maiestas habebat ergo de eo pietatem. ¶ Sed in oppositum venit iusticia dicens. O domine deus verbum tuum permanet in eternum. vos diristis ade quacūq̃ hora comedetis: morte moueris et ipse fuit vobis incediēs: ergo merito debet eternaliter puniri. Veni pauperes peccatores quis poterit satisfacere iusticie dei. misericordia et pax querebant q̃ adam saluaretur: sed iusticia et veritas querebat op̃.

Se. iij. ante aduentum.

positum: quibus in consistorio sancte trinitatis lignantibus atq; opposita sententibus affuit in medio charitas dicens. Non sic oportet hominem destruere: sed oportet inuenire aliquod medium et facere apud mentem: qd quilibet sit contentus: et qd homini fiat iusticia cum misericordia. Et certe vt dicit apls Gal. iij. propter nimiam charitatem qua dilexit nos deus misit filium suum unigenitum natum ex muliere factum sub lege vt adoptionem filiorum recipere mus. q. d. charitas. Reperimus vnum bonum hominem qui mortem pro homine patitur qui sit innocens et non sit reus transgressionis adei qui moriatur et satisfaciatur pro peccato. Tunc iusticia dicit. Domine charitas vos dicitis vnu mirabile: quomodo reperiri poterit talis homo mundus. Job dicit. xv. c. Quid est homo vt imaculatus sit et iustus appareat natus de muliere. et Isay. liij. Quisquisq; in viam suam declinauit hoc audito deus pater tulit sententiam inquit Bernardus dicens. Quis dedit consilium ferat et auxiliu. Ad seruandum igitur veritatem et iusticiam: ad faciendam misericordiam et prebendam charitatem oportet qd filius descendat. Tunc dicit filius qd dicit Jonas. x. ca. In mare projice me propter me enim tempestas orta est. Cum enim vellet Jonas fugere a facie domini: voluit fugere in tharsis: scilicet domus? fecit validam tempestatem vt omnes ferme operirentur fluctibus. qd videtur Jonas dixit nautis. Eerte propter me hec tempestas orta est: projicite me in mare. Sed videndum est quod est illud mare. Alexander de ballis in tertia parte summe tractans istam materiam dicit: qd lucifer videns anteqd caderet qd debebat quedam creatura eleuari super omnem creaturam purum viri debebat verbo. Ipse enim cecidit in die dominica: et die veneris post adam fuit creatus. Cum lucifer vidit adaz dicit. Hic est quem vidi: ideo impediam eum: vt non illic ascendant vnde descendit. et inuadit: ideo pronocauit eum ad peccatum vt damnaretur credens eum esse naturam que esset vniuersa verbo. Ideo dicit Jonas ppheta. hec tempestas propter me orta est: projicite me in mare id est date mihi corpus passibile. Cum enim anima xpi fuit creata: deus pater ostendit ei oes

dolores quos pati debebat pro redemptione hominis: et voluntate voluit viri corpori passibile: et accepit portare pro nobis: vt dicit bonauen. in. iij. di. xvij. q. iij. O domine sicut qui tenet in manu sua speculum oia vides que sunt sibi presentia: sic anima christi in speculo trinitatis oia vidit: et trinitas oia illi declarauit que erat passura. q. d. sibi pater. O filium tu ibis inferius accipies ibi corpus passibile: et eris nouus mensibus in vtero virginis marie: et eris circumscissus in octaua die: multos labores habebis: et tandem morte turpissima moriens. Respondit filius cum oia obedientia: mittite me in mare. propter me enim orta est hec tempestas. Ideo venit charitas qd dedit conclusionem trinitatis dicens. propter nimiam charitatem qua dilexit nos deus etc. Qd peccatores nunc quid cognoscere debetis eum qui nostra assumit naturam: et tantos propter nos portauit dolores. Cogitate pauperes peccatores et disponatis vos vt in festo natiuitatis eius digni recipiatis per gratiam confitendo peccata et excusando illa. Iuxta thesaurum preassumptum etc. Quantum ad secundam partem principalem sermonis dicetis vos peccatores. Frater nos videmus qd per misericordiam veritatem iusticiam pacem et charitatem descendit filius dei: et sic accepit nostram naturam. Multis qd deponamus omnem inmundiciam: ita sed vbi incipimus. Eerte sunt multi similes cuidam qui voluit ab octo annis deponere peccata sua. Cum autem vidisset tantam multitudinem: nesciuit a qua parte inciperet: et sic totum dimisit. Quos mulieres facite sic: si sic expectaretis saltim timere debetis mori. Oportet igitur incipere in vno buto seu principio et illud est mala voluntas. Dixi vobis heri: qd voluntas quam sequitur consensus in peccatum est peccatum: tunc dicit etiam qd omne peccatum. In Augu. in libro contra Faustum est dictum vel factum vel concupitum contra legem dei. Oportet autem incipere a primo peccato qd est superbia. Eccl. i. ca. Inuitum omnis peccati est superbia. Domine burgenses leuate capita vestra. habetis ne tunicas vestras a la grant gorie. habetis ne lapides rubicandos seu dyamas galice. Et vos qui ponderatis gressus vestros et videtis gressu in consuetum: alias au gros bies quibus videtis qd nullus est dignus vos alpicere. Dicetis forte: frater superbia non est

in tunicis: nec in pater sit pendebus: i. so
 na: nec in lapidib' p'ciosis: neq' in foderatu
 ris p'ciosis. certe verū ē: sed ista sūt signa su
 perbie inuiscus existentis. Et aut pau
 perime peccatrices aie sciatis quid ē sup
 bia: ponenda ē diffinitio Augu. yfidor. ber
 nardi et Gregorij: qui in hoc cōueniūt: q' su
 perbia est inordinat' appetit' p'prie excellē
 tie. ¶ Est autē aduerendū q' appetere ex
 cellentiam et dignitatem q' alii sibi debetur
 et debere siue debito modo appetere non ē
 peccatū: sed ē virtus q' vocat' magnanimi
 tas. alias nō posuisset Aristot. in. iij. ethico
 rū: magnanimitatē eē virtutē p' extremita
 tem p'sumptionē et pusillanimitatē. Sūt
 aut' ipsi' supbie quattuor species. Prima ē
 estimare se ceteris sp'ietis. Secūda est es
 timare se habere et non a deo. Tertia est cū
 prop'ia meritis putat se habere. Quarta ē
 iactare se habere quod non h'z. ¶ Sed dice
 tis o vos p'ctōres an ista sint magna p'ctā:
 Dico q' magnitudinē eius primi grad' ex
 plicat David in ps. dicens. Nō habitabit i
 medio domus mee q' facit superbiam. Gra
 uitatem vero secūdi gradus ostendit Amos
 p'pheta. i. ca. atq' detestaf. et ysaias. xvi. ca.
 Audiuimus superbiam Moab. supb' ē val
 de: supbia eius plusq' fortitudo eius. ¶ Si
 queratis igit' mihi si supbia sit peccatū: in
 det sanctus Tho. ij. q. lxxiij. arg. ij. q' cū
 supbia dicat inordinatū appetitum' excel
 lentie p'prie ex quo quidē renuit subia di
 uine legitimus est mortale p'ctū. Dñi audi
 uistis loqui de banqueto. i. prandio facto
 a filio maiori. Job habebat septem filios et
 tres filias: et facebant cōuiuium alternat'
 vicibus: nō faciatis sic in villa ista. Semel
 in domo maioris filij Job: fuit factum cō
 uuiuiū et oibus edentibus venit ventus a re
 gione deserte ventus aglonis et percussit q't
 uor parietes domus cōtra se inuicē: et occi
 dit omnes filios Job. Quis est isseventus?
 veniam nō moriamur illo turpi v'eto. Iste
 est supbia veniens de deserto. i. de appetitu
 inordinato ab aqulone. i. a diabolo: et cū
 hoc est involūtate. capit parietes. i. q'tuor
 virtutes cardinales: et septem filios. i. septe
 dona sp'issanti: et tres puellas. i. tres virtu
 tes theologales: et sic omnes destruitur in
 domo. i. in cōscientia illa. ¶ Estis hic qui

portatis zonam aureā: vtinā darent ad sol
 uendū dietā pauperū vt sanarentur. ¶ S
 queretis an sit peccatū mortale pater. Est
 hic mulier vna disponens corpus suum vt
 videatur et desiderat laudari ratione vesti
 mentorū: Dico q' est peccatū mortale. Ses
 cundo est hic cynus doctor magn' et sophisti
 cus: videt' ei q' nō sit sibi similis in villa: ista
 vult apparere sup oēs: an sit peccatū mor
 tale? Respondet thomas. supbia est qñ ap
 petitis honorem et non ad honorē dei: sic q'
 estis cōtenti relinquere deū p'pter istū ho
 norem mundanum. Dico igit' q' quattuor
 sunt modi superbie. Primus est cū aliq' sūt
 eberati q' videtur eis q' bona nature gra
 tie: at fortune et seipsis habēat: vt cum spe
 rant in iusticia sua in iuuentute sua in cā
 turz volūt honorari ac si deus nō prebuis
 illa bona. Et tunc dicit Thomas q' postq'
 ad hoc devenit quis q' vult habere honorē
 ac si haberet a seipso bona g're nature: aut
 fortune: est peccatū mortale. Quid enim lo
 miser peccator? habes quod non accepisti
 a domino deo tuo. i. Cor. ij. sic peccant lu
 cif'er videns altitudinem: dignitatē et pul
 chritudinem dei. Non enim appetiuit ap
 petitu absoluto: quia videbat hoc eē impos
 sibile. sed vt inquit Anselmus se videbat
 q' non egebat deo. Ideo statim ad infima
 descendit. Et istud peccatum multos decē
 pit: quia multi in se dicunt sic. sum melior
 isto: sum doctor illor' sic de alijs. Secūda
 species est quando quis querit abscondere
 viciū suū et apparere iustus coraz deo.
 Et patet de phariseo qui dicebat. Domine
 gratias tibi ago de bonis mihi faci': quia
 a te multa recepi. Sed illa merebar bene
 habere: quoniam nō sum sicut ceteri hoīs.
 nam ieiuno bis in sabbato et. ¶ Habes ne
 mulieres filias vestras ex quib' facit ydo
 la? Lapis casus q' habeatis duas ancillas
 et vadatis ad eccliam et habeatis horas ve
 stras et detis vni illarū et dieris ei. veni
 post me. Illa que habet horas dicit alteri.
 sequere me tu non debes me precedere. Re
 spondet alia: socia mea non curetis de hoc
 nec debetis gloriari: qñ si domina voluiss'
 certe ita bene mihi dedisset horas sicut vo
 bis. Jere. ix. Nō gloriatur dives in diuitijs
 suis: nec sapiens in sapientia sua: nec fortis

Se. iij. ante aduentum.

in fortitudine sua. Nullus enim ita bonus est
quin deus potuisset ipsum facere meliorem.
O peccatores: istud est donum dei et non vestrum.
Ideo non debetis alios deprimere: nec dis-
cere quod sunt viles et inhonesti: fures aut las-
trones: et huiusmodi. Sed debetis reddere
deo gratias: quod nisi preuenisset nos sua gra-
tia: fuissetis forte peiores illis. ¶ Sed tu
peccator dicere mihi posses: Pater: mihi vi-
detur quod ego sum bonus et honestus: an sit
peccatum mortale? Dico quod non: sed quando
hoc venit tibi debes dicere: laus deo et non
mihi: et tibi domine refero gratias. et si op-
positum facias: mortaliter peccas. Ideo ad-
deum referatis omnia: nec a verbis illa pure-
tatis emittite: et omnes iniquitates relinquatis.
iuxta thema preassumptum. Abijcientes om-
nem immundiciam etc.

¶ Feria. iij. ante aduentum. Sermo. v.

Abijcientes

lorem immundiciam etc. Quasi
a facie colubis fuge pec-
catum. si accesseris ad il-
la: suscipient te dentes
leonis: dentes eius iter-
ficient animas. Eccl. xxi. ¶ Dominus et ani-
me deuote qui venistis ad sermonem ut di-
scatis vos disponere ad sancte honesteque vi-
uendum atque suscipiendum aduentum christi.
¶ Ite vos audiuistis quomodo Iacobus sua-
det quod munderis conscientias vestras. Et Jere-
heri dicebat quod qui separat sanctum a vili:
id est aia a peccatore: quasi os domini. Hodie in
predicamento nostro sapiens illud idem ostendit
declarando mala que inducunt peccatum dicens. Quasi
a facie colubis fuge peccatum etc.
¶ Abi nobis christianis tria ostenduntur.
Primo salutis eius monitio.
Cum dicit. fuge peccatum.
Secundo terribilis consequutio.
Cum dicit. dentes eius etc.
Tertio persequutio expressa declaratio.
Cum dicitur. interficient animas etc.
¶ Quasi diceret. O peccatores: seruare vos
a peccato sicut a serpente infecto et muni-
stranti veneno. ¶ Sed dicetis vos domine:
que est causa quare peccatum serpenti com-
paratur. Dominus? Bonaventura. di. xxi. se-

cundi sententiam loquendo de peccato Ade
dicit. Recte diabolus in specie serpentis res-
tauit: ut in specie serpentina recte peccatum
significaretur. ¶ Peccatum enim colubus
sive serpenti tripliciter comparatur.
Primo quia serpens venenum primo imittit.
Secundo quod veneno emisso hominem constrigit.
Tertio quia corde hominis constructo mor-
tem imittit.

¶ Iacobi primo. Unusquisque tentatur a con-
cupiscentia sua: et peccatum eius consummatur
fuerit generat mortem. O peccatores cer-
te peccatum serpenti comparatur: cum enim serpens
mordet dat venenum. Secundo constrigit cor
et interficit: sic diabolus dat venenum fugge-
rendo malum. Tertio frigidat circa bona
opera faciendam: per penam sibi datum imi-
tat mortem in homine. De quo Petrus. i. pe-
tri. v. Aduersarius vester diabolus tanquam leo
rugiens etc. Dicunt naturales quod leo fameli-
cus et canis rabidus querit interficere om-
nes sibi occurrentes. Audere tamen dicere quod
nunquam leo famelicus: aut etiam canis rabidus
intentionem odio quesivit hominem vel bestiam
interficere: sed diabolus facit animas ves-
stras existentes in peccato mortali. Iste dia-
bolus a sapiente vocatur leo qui habet den-
tes ferreos ad interficiendum omnia et non
solum corpus. Etiam pauperes peccato-
res non eueniret nobis sicut illi prophete de
quo habetur. iij. Regum. xij. quod leo deuorauit
eum et tamen non lesit animam eius. et est iste
leo. s. diabolus non solum interficit corpora
sed etiam animas. Iuxta illud Ezechielis
xv. Anima que peccauerit ipsa morietur.
et hoc erit quando christus in morte dicit
anime existenti in peccato. Mar. vi. Disce
dite a me omnes qui operamini iniquitates.
Luz igitur anime deuote. peccatum malum
sit: hortor vos in domino iesu christo retrahamini
a grifa leonis: ut dñemini cum diabolis: et
discite cauere a peccato et munderare consci-
entias vestras. Iuxta thema preassumptum
Abijcientes omnem immundiciam etc. Et autem
hoc facilius assequi possumus: virginem adeas-
mus supplicem mente dicentes. Ave maria.
¶ Abijcientes omnem. Istos solito talis mor-
uerur theologalis quod: mota a magistris no-
stris in. iij. sententia: super materia incarnas-
tionis: prelati a doctore inrefragabili ale

randro de ballis di. i. tertie partis. ⁊ a Bo-
nauictura di. iij. in iay. Q. Arū p purā crea-
turam potuerit genus humanū reparari?
Beatus Anselmus vir oīno cōtēplationi de-
ditus in libro intitulado. Cur de hō: parte
negatiuā affirmat. Sed cōis schola docto-
rum dicit ⁊ determinat: q̄ reparatio gene-
ris humani potuit fieri per purā creaturā.
Ubi alerāder dicit tria eē cōsideranda: scilz.

Primo persona q̄ peccauit.

Secundo maiestas quā offendit.

Tertio inordinatio quā pmisit.

Quātum ad primū: persona quē pecca-
uit fuerit in se finita: tñ Adam nō inq̄s
suppositū particulare: sed vt in se habens
rotam naturā humanā infinite quodāmo-
do peccauit ⁊ infinitos homines. si possi-
biles eēnt. Iad debitū iusticie originalis obli-
gauit. Quātum ad secūdū. scilz. ad maiesta-
tem quam offendit. Itāta fuit obiectione of-
fensauit infinita sit pro eo q̄ infinitū obie-
ctionū offendit. Ideo vt dicit pura creatura
condigne satisfacere non potuit. Tame scō-
tus. xx. di. iij. in iay. ⁊ sanctus Tho. tertia
parte. q. i. ar. ij. ad secūdū dicit: q̄ pura crea-
tura satisfacere non potuit. p̄supposita
dei ordinatione. sed si a deo placuisset tan-
tam gratiam conferre creature sicut aīme
christi contulit: tunc pura creatura satiffa-
cere potuisset si deus illam acceptasset: ⁊ d
tali satisfatione contentus fuisset. Verū
tamen vt isti doctores dicunt. Iipse christus
dominus noster pro nobis satisfacere volu-
it: ⁊ hoc ideo vt satisfaciendo pro nobis ma-
iorem gratiam nobis ostenderet q̄ non se-
cisset si pura creatura satiffecisset. Ideo di-
cit Hugo de sancto victore in tractatu d̄ ara
sponse. Doc fecit christus vt nobis ostēdes-
ret q̄tūm nos diligeret pro nobis mouens
dō satisfacere voluit vt non solū benignita-
tis effectum: verū etiam charitatis affectū
ostenderet. Ad hoc ē Bonauictura i bienilo
quo parte quarta dicens. Et si redemptio
nis humane alius mod⁹ fuerit possibilis:
nullus tamen conuenientior fuit. Sic igitur
tur competebar genus humanum repara-
ri per ipsum: vt scilicet assumeret naturā
humanā: ⁊ hoc tribus de causis.

Primo vt sapientiam: potentiam: ⁊ iustici-
am ostenderet.

Secundo vt naturam humanā repararet.

Tertio vt amabile ⁊ dulce se oīb⁹ pberet.

Leuate capita vestra ⁊ dicatis dñi meriti
metis ne dānari: emēdastis neuitā dōposui-
stis ne adhuc supbia sveltras: videlicet aps-
petitum dominādi: creditis vos q̄ pauc⁹
sit dānari: op⁹ cogitare de aiabus vris vel
dānari. hoc verbū terribile ē: tamen certis
finum. Q. Sed dicetis forte: frater xps qui
pendet in cruce est frater noster: nos spera-
mus in eum q̄ ipse ducet nos ad glīam: sic
nouus sponsus ducit vxorē ad domū suā.
certe bene dicitis: sed non totū. Dicit hēri q̄
si duranti b⁹ sponalibus mulier efficiat les-
prosa: q̄ soluunt sponalia. Dicitis: frat cer-
te hoc esset nobis multum triste si illa pro-
missio frangeretur. certe hoc credo. Audire
ius canonicum ⁊ ius ciuile. hē em extra de
sponalib⁹. ca. siat. ex litteris. q̄ si quis cō-
traxerit spōsalia cū aliqua: ⁊ certus termin-
us apponatur: ⁊ sponalia sint de futuro
h̄mōi spōsalia per secūdā spōsalia q̄ adue-
niunt de p̄nti soluuntur. Ad hoc est lex cun-
tis. C. de accōmodato ⁊ condūcto legere vē-
dite. Illud autem sciendū in pactis vbi ter-
minus nō apponitur mora nocere nequit:
sed vbi terminus ponit ⁊ non fit pactū nul-
lum erit. Casus est patens. Unus iuuenis
qui promisit vni filie q̄ capiet eam in vros
rem infra festum sancti Andre: sed in illo
termino p̄firo filia non vult: sed capit ali-
um per verba de presenti. certe prima spon-
salia soluuntur: vt dicit papa. Rogo q̄ deus
non sic nobis faciat. Ipse em⁹ dixit per os
beati Pauli. ij. Cor. xi. Despōdi em⁹ vos vni
viro virginem castā exhibere chusto: hoc ē
dicere. Iesus cepit nos ⁊ promisit nos cape-
re in termino mortis. Mathei. xxv. c. Mes-
dia nocte clamor factus est: ecce spōsus ve-
nit exite obuiam ei: que parate erant in-
trauerunt cum eo ad nuptias. Ille que se
contraxerant matrimoniu cū diabolo per
peccatum mortale. O peccatores: audeo di-
cere q̄ si in hora mortis sitis capri existens
res in peccato mortali: si omēs sancti ⁊ san-
cte dei orarēt pro vobis nunq̄ possent vos
a damnatione impedire. Q. Hos domi burs
genes qui estis pleni auro ⁊ lapibus p̄cio-
sis qui ambulatis super pennas ventōris
vtināz effectis tam solliciti saluare animas

Se. iiii. ante aduentū.

vestras. Si mors nūc ueniret ad vos essetis ne parati ad recipiendū eē dicatis veritas tem: percutiat pectora vestra: certe credo qd de cētū mille nō reperietis vnū. Et vos religiosi: ppuerant: et vos sacerdotes symoniaci qui recipitis tres vl' quattuor missas in die: et trāsitis eas sup' vnu fidelē: velletis mori sicut estis nunc: Credo qd si beata vgo maria astaret corā filio suo genibus fletis vsqz ad diē iudicij nō obtineret miam p'vobis. ¶ Et vos mercatores hūtes vel facientes cōtractus vsurarios: et vos qd datis respectus impudicos in sermone: velletis nesci mori: certe credo qd nō. Estote ergo parati: quā hora nō putatis spūs vester veniet. ponatis vos in bono statu: currite ad pedes crucis iesu et dicit illi in bona scia Dñe deus p'pono nūc et decetero abstinere a peccis et abijcere oēm inimū dicit. Iux' the ma bti iacobi p'assūptū. Abijcetes etc.

¶ In isto sermone erunt due partes. Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate. Secunda erit de peccatis anime virtuosā purgatione. ¶ Quantū ad primā parē dñi mei dixim' die lune qd in p'storio sanctissime trinitat' fuit ordinatus: qd fili' incarnaret. habuim' heri qd iusticia et par et charitas dederūt cōsiliū. et tunc filius dixit: mitteratis me in mare. etc. Si fuistis in parlāmēto arresce dant' In natiuitate xpi venem' vnu consiliari': et apponabit factū suū et curia cōcludet b' partem maiorem: et gressarius qd in pede p'sidentis positus est: scribit et registrat omīs causas ad sententiam dandā. Sic etiā dñi mei sacratissimū mīsteriū incarnatōis dñi nostri iesu xpi fuit registratum a quattuor gressarijs.

Primus dixit etatem.

Secundus annum.

Tertius mensem.

Quartus vero diem.

¶ Primus igit dixit etatē. Sacra euangeli' hystoria dicit: qd in ore dñi v' trūi stat oē verbū. Et autē sciam' m' qd etate xpus venit habetis scire qd sicut septē sunt etates hominū: sic septem sunt etates mūdi.

Prima etas vocatur infantia.

Secūda puericia.

Tertia adolescentia.

Quarta iuuentus.

Quinta virilitas.

Sexta senectus.

Septima decrepitas.

¶ Et os domini dicit qd pueri vestri nō peccant nisi i septimo anno: tñ Gregori' refert de vno quē diabolus portauit i quinto āno. ¶ A principio mundi vsqz ad finem sunt septem etates.

Prima ab Adā: vsqz Noe.

Secūda a Noe: vsqz ad Abrahā.

Tertia ab Abrahā: vsqz ad Moysen.

Quarta a Moysen: vsqz ad Dauid.

Quinta a Dauid: vsqz ad trāsmigrationes babilonis.

Sexta a trāsmigratione: vsqz ad aduentum chisti.

Septima incipit in aduentu: et durat vsqz ad finem mundi.

¶ Primus igit gressari' seu notari' qd nota uit aduentū xpi fuit Abrahā. de quo scribit Genesi viij. qd apparuit ei dñs cū eēt i ostio tabernaculi sui in seruoze diei. Et Johānis iij. scribit qd fatigatus Iesus ex itinere sedebat super puteū et erat hora quasi sexta. Istud concordat cū hystoria Abrahæ: qd apparuit ei dominus i seruoze diei. ¶ Et os domini scipis qd gressarij in curijs notarij a postolici apponunt signa sua in instrumentis publicis. sic etiam abrahā qui fuit gressarius etatis eius tria signa posuit de ei' incarnatione.

Primū qd dominus apparuit in valle mabre Abrahæ.

Secūm qd abrahā dedit dño vitulum vinū et panem.

Tertiū qd sarra vxor abrahæ risit s'ro ostiū.

¶ Abrahā semel erat in ostio tabernaculi sui in seruoze diei qñ hora sexta: stante illo venit dñs in valle mabre dicens. Ne dubites. Tunc abrahā interfecit vitulū et dedit butyrum: panē et vinū: et lauit pedes ei'. Et dñs dixit sarre: qd hēret filiū. que nūc: qd vetula erat: et defecerant muliebua. ¶ Et dñs dicitis vos mulieres: frater nō intelligimus ista: dicatis nobis qd est ille qd apparuit in valle mabre: Dico qd ē xpus qd descendit in vallem humilitatis qd comedit butyrū et panē: et lauit pedes ei'. Venit āt hora sexta. i. i sexta

etate qñ. serant hofes in calore diei. i. in incendio charitatis. Iuxta illud xpi. Luc. xij. Ignem veni mittere in terram: non pace. et venit ad abrahā in ostio tabernaculi: scz ad naturam humanā que nō erat occupata mundanis occupatōibz. In lotionibus pedū quē fecit abrahā dño veniente ad euz intelligit ablutio peccatorz meritoria et effectiua: quā xps fecit per incarnationē. In vitulo vero p Abrahā oblato dño immolatio corporis xpi p passionē intelligit. In co mestione butyri dulcedo mie intelligit. In lacte quoqz claritas doctrine illustrantis. Iuxta illud Isae. vii. Butyrū et mel comederit. Sicut ej butyrū ē dulcedo mia dei ē dulcis penitentibus atqz morosa. Et vero est album et significat doctrinā. In panis o quem dedit Abrahā dño significat refectio spūalis quā xps dedit per suā predicationē euāgelicā. Rīsus vero sarre cū audiret qz pareret significat gaudiosam annūciationē angeli nūciantis natiuitatē xpi: atqz dicentis pastoribus. Annuncio vobis gaudiū magnū: qz natus ē etc. Ite et inuenietis infantē positū in presepio: pānis in uolunt. Posuit em̄ beatissima virgo maria puerū suū in stabulo vbi ponebatur aialia biuta. Qz edatis dñi et pauperes peccatrices aie videndo qz non poterat ipsuz honorabilius reclinare etc. Et sic dñi videt primuz notariū siue gressariū qui pfigurauit etatem in qua xps venit. Qz secundus gressarius fuit damel: qz notauit seu significauit annuz aduentus xpi. Daniel. ix. qz dixit de cōsuminatione tēporis et de numero ebdomadarum dicēs. Ebdomade septem ab breuiate sunt: vt finē accipiat peccatū: et de leatur iniquitas de iuda. Primo igit aduertendū ē: qz daniel erat i captiuitate et venit ad eū Gabriel di. qz deus vult qz peccatū de iuda sit deletum: et qz septē ebdomade sint abbreviate. Est autē numerus septē ebdomadarū quadrigenti nonaginta anni. Intelligit autē per cētum sanctorū qz in doctrina quattuor euāgelistarū dedit nobis charitatē precepta qz dirigit nos in dilectione dei et proximi. Ista fuerūt manifesta dameli in captiuitate existēti: qui gaudius ē: et oia ista scripsit. O peccatores si abrahā voluit videre aduētū christi: vidit et gaudis?

est. et Daniel in carceribus per quadringentos nonagita annos letabatur in carcere: qd nos debemus facere? Peccatores caute ne dicatur de vobis illud Isa. i. Cognouit bos possessorem suū etc. et dare comedere fenus vni boui: cognoscere vos. Laborate igit ad cognoscendū deum vestrū: ne sitis debitores vobis abstergēdo maculas conscia vestra. Iuxta thema passumprum. Abijcietes etc. Qz Quantū ad secūdā partem sermonis dicetis vos dñi. Frater notarij isti sunt boni et veri: credimus eis et ecclesie volumus cōtere planū beneficiū aduentus xpi et regere maculas conscia nostrarū: sed vellemus vobis scire vbi debemus incipere ad deponēdū peccata. Credo qz si haberetis vniuz foramē in forularibz vestris vel aliquā maculam in tunica vestra laboraretis ad mūdandū et ad faciendū albū. Sic em̄ opz de cōscientia facere: et opz incipere a supbia: quā do volumus volare sup alios. Qz Sequitur aliud viciū: et pauci sunt mūdi ab illo. illud vocatur yana glia: et ista macula solū remanet in corde. opz tñ ista bene mūdaret tergere. De isto em̄ dicit xps Math. v. Attēdite ne iusticiam vestrā faciatis coram hoibz: vt glorificent vos: alioqui mercedē non habebitis. Quando facis elemosinā. nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. Et Galat. v. Nolite effici ianis glorie cupidi. Ad hoc intelligendū est optima figura in lib. Gen. xxi. Et credo qz de illa audistis se penumero loqui: de ioseph qui fuit vendit in egyptum qz fuit datus magistro domus regis pharaonis. Ille dñs habebat vñā pulchram mulierem qz nō habebat filios: et ioseph erat pulcherrimus viro: ita qz demicelle veniebant ad prospiciendū pulchritudinem vultus ei. Iste ioseph nō erat xpianus nec sciebat quid erat baptismus. Ista mulier vxor dñi sui cōiecit oculos suos in eum et fuit dissoluta nimis et adeo debones nescia: qz requisit eū vt dormiret secū. Ipe vero dixit. Absit hoc a me: qz dñs me omnia bona domus sue mihi contulit: solam te reseruauit. Ego essem multum ingratus si illud facerem. Tunc dixit sibi mulier: pmitte tibi qz mihi suscipias a te filium dicā marito meo qz voluisti me opprimere et facias te mori. Et cepit eum per palliū suū. Ipe

Ite. iiii. ante aduentum. Ser. v.

enim aufugit. ¶ Sunt ne hic clerici des fiances gallice: clerici aduocatorum et alij famulati: qui quando fuerit in domo magistrorum per octo dies querunt habere dominam domum ad placitum. ¶ Quis est iste ioseph: et que est mulier? Scribit enim Iſaie. xli. Gloria meam alteri non dabo. Gloria est mulier domini. i. dei. Deus enim sibi reſeruauit gloriam bonorum operum. totum vero reſiduus tradidit ipſi ioseph. i. cuiuslibet noſtrum. ſ. intellectum: voluntatem: cantum: pulchritudinem et alia huiusmodi. Igitur sponsa Christi que deo pertinet est gloria bonorum operum. Si queretis fratres: an vana gloria sit species peccati: tum? Est quedam mulier que dicit horas suas vult videri. dicitur viui predicatori quod ipse bene predica et gloriatur. Hos qui gubernatis regem et in hoc gloriamini: vtrum ista gloria sit peccatum? De isto dicit Bernardus super illud psalmi. A sagitta volante in die. In hoc vana gloria leuiter inſigitur: sed non leue vulnus inſigit. ¶ Sed queretis differentiam inter vanam gloriam et superbiam. Dico quod est tanta differentia: sicut est inter matrem et filiam. Mater est mala: sed filia est peior. Superbia est mater: sed vana gloria est filia. Superbia est cum appetitis laudari de gratijs bonis tibi a domino datis: sic si a te venissent: vel apparet quod deus dedit meritis tuis. Vana gloria huiusmodi nullum est clara notitia cum laude. Qui enim habes vas auri clarum videt a longe. sic si tu vis quod videatur honor tuus ab omnibus qui a longe sunt: est vana gloria. sicut si hic esset magnus clericus vel pulchra mulier que appeteret quod omnes respicerent eam et loquerent de ea ut cognoscant honorem suum: est peccatum mortale. gloria tamen potest appeti sine peccato quasi quis huiusmodi honorem per oculos vult quod alij sciant bonum quod facit ut incitentur ad bonum et retrahantur a malo: vel ut glorificent deum patrem. De isto loquitur Paulus primo ad Cor. xij. Si gloriari uoluerim non ero inſipiens: sed recte sine peccato. ubi eni uiderat reuelationes dei quas habuit: et qualiter raptus fuisset etc. ¶ Bonauentura dicit quod opera nostra sunt in triplici differentia. Quedam sunt de necessitate salutis et meritoria: ut obseruatio uotorum et decem preceptorum decalogi: et de talibus debemus uelle videri ab omni

bene appaream? eis dissimulatores. Alia sunt supereminentie et illa manifestare non debemus: nisi ad manifestandum dei zelum. verbigratia. Ego ium obligatus sum uicem nem non habere pecunias in proprio: neque habere uxorem: debeo hoc omnibus ostendere. si sim canonicus debeo ostendere quod dico horas. si sim uxoriatus debeo ostendere sanctum non habere nisi meam non tuam. Alia sunt superogationes: ut ieiunare: abstinere a carnibus in die mercurij: ponere se super terram: osculari terram: et portare cilicium. Ista autem non debent ostendi nisi sciret quis quod ex illa manifestatione deberet aliquis se emendare. Est autem aduertendum quod vana gloria est peccatum mortale: triplici ratione: ut dicit Thomas in ii. q. xxiij. argu. iij. Et Alexander de pallis in secunda pre: 2. Benricus de gadauo quodlibeto primo, primo ratione materie. Secundo ratione desiderij. Tercio ratione finis. ¶ Primo ratione materie est peccatum mortale quando appetit gloriam de peccato mortali. Contra quos dicit psalmus. quid gloriaris in malicia: qui potens es in iniquitate? De secundo quando opera eminentia ordinanda sunt ad fidem: spem: et charitatem: ut est missa et predicatio: et alia sacramenta. Operum virtutum quando sunt de precepto: si fiant ut consequatur gloria: est peccatum. dicit enim Augustinus: quod omnia que sunt in scriptura ordinantur ad spem: fidem: et charitatem. ¶ Tercio ratione finis: ut quando quis plus paratus est agere contra deum et charitatem primi quam perdere honorem. Hoc tangit dominus parlamenti qui propter gloriam et honorem mundanum dubitant dicere veritates. Hoc etiam tangit mulieres que dicunt: talis iuuenis sequitur me et habet aliquid in capite: ego gaudeo. Sed dicens: pater ego aliquando sum in ecclesia: aliquis videt mercedem bonum de meum sit mortale peccatum de illo gaudere? Dico quod non: sed audiat quid habetur in biblia. Genes. xi. post diluuium fuerunt filij Belial qui uoluerunt edificare turrem usque ad celum: et tunc hi qui sunt repleti uana gloria: qui finaliter destructi sunt. In his igitur omnibus habenda est hec regula generalis: quod si aliquis

ffe.v. ante aduetū. Sermo.vi. ffo.xiii.

laudat tamen consentias in te; sed referas in deum. Materia est virtutis huiusmodi. igitur o peccatores talis macula ē depōnenda a conscientijs nostris. iuxta thema preassumptū. Abjiciētes omnem immundiciā &c.

¶ Feria.v. ante aduetū. Sermo.vi.

Abjicientes

omnē immundiciā &c. Rabbivi habitas veni et vide. Johan. i. i. i. euanlio hō. Domini et pauperes anime peccatrice. qui venistis ad sermonē ad saluandas animas vestras et ad preparandū conscientias vestras ad suscipiendū christi aduentum benigne. Spiritus sanctus dicebat heri p os sapientis; qnos debemus fugere a peccato et saluare aīas nostras immunes ab omni serpēte: id est ab omni peccato. aliter leo inferni poneret dentes super nos et hoc faciendo deuoraret animas nostras. Si qd vellet ponere bonam diligentiam ad querendū christum in bona conscientia: sicut beatus Andreas fecit: inueniret eum. habemus enī hystoriā pulcherrimā Johan. i. de Johanne baptista. Ipse iohannes vidit iesum ambulātem iuxta mare galilee qd est magnum sicut secana: tunc dixit iohānes. Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccata mūdi: hoc audiuit Andreas et Nathanael et venerunt ad christum qui dixit eis. qd queritis? Respondet andreas inquisitiue. Rabbivi habitas: quasi diceret: magister reuerende dicatis nobis vbi trahitis morā ad illos fines: vt si indigeremus vobis scire mus locum vbi vos inueniremus. Respondit christus. venite et videte illi manifestū apud eus per duos dies. In crastino andreas repperit fratrem suum Petrum et dixit ei. inuenimus messiam qui de christus. et venit Petrus et dixit. Ostendatis mihi illū. et venit in domū ad christum: et dixit ei petrus iterū. ostendatis illū mihi: venit tūc cū andreas ad christum. Tunc dixit ei christus. tu es simon et vocaberis cephā. venit phi

lippus post alios et dixit ei christus. philippe veni post me. Et inuenit vnum alium qui dicebatur Nathanael et dixit philippus quem scripserunt prophete Moyses iuuenimus. Et dixit nathanael quō: quis ē ille et vnde est natus? Dicunt ei: veni et vide: et cum christus venit dixit. hic est vere israelita in quo dolus non est. et dixit ei nathanael domine bene me nosti. anteq̃ esses sub ficu noui te. Vbi notat beatus aug. qd adā comedit de ficu in paradiso terrestri: et tūc est sensus anteq̃ esses in ficu. i. i medio corporis ade noui te: videte. i. predestinam te vt saluatus esses. O peccatores velletis ne inuenire xpm: si vultis eum reperire et querere et dicere. Rabbivi habitas: Vbi duo tanguntur singulariter.

Primo salutaris Rabbivocatio: cum dicit veni et vide.

Secundo fructuosa imitatio.

Qdū bea. Andreas ostendit cuilibet anime deuote quō debet inquirere xpm. Salomon in canticis in persona anime deuote ita inquit Lanticop. i. Iudica mihi quem diligit anima mea: vbi pascas: vbi cubes in meridie: ne vagari incipia. hec est enī vita eternay cognoscā te: noticia fidei: practica. Dicit Scotus qd finis ad quem ordinati sumus est cognoscere deum. Ideo angelus dicebat mulieribus in die resurrectionis. Math. xxviii. venite et videte locū. O anime deuote si queratis a me vbi reperit christus: dico qd in duobus locis per puras et bonas ac deuotas meditationes et imitationē. Primo in paupertatis strato. vñ ps. pauper ego sum et in laboribus a inuentus te mea. Respiat omēs dominus noster. cōtinue est locatus in camera paupertatis. i. in cruce. Dic ibi vitam christi succincte et eius paupertatem. Secundo in patiētie diabano. Jeremie vndecimo capitulo. Ego quasi agnus mansuetus qui paratur ad victimam. quasi diceret: qd sicut ouis siue vapore siue percucitur siue gladius in gutture ponatur nihil respondet: nisi vnū verbum quando iugulatur. Sic christus nihil dixit nisi cum iponeretur ei qd habebat de moniū: dicit ibi solū Jo. viii. Ego demoniū nō habeo. et aliq̃ba plena dulcedie et i cruce pauca. tñ istū patientissimū agnū debetis

Ite. v. ante aduentū.

In peccatrices ale h' inspiciere et inspicien
do imitari. Multi sūt q' viderūt xpm pen
dētē q' tñ ppter ea nō sūt facti meliores.
Secūmū igit eū emendādo vitas vras iu
cta thema passumptus. Abijcietes oēs et.
Quodv' facere possimus ad virginem ma
riam recurramus dicendo Ave.
Abijcietes oēm immūdiā et. Mōre
solito mouet qd theologalis mota a magi
stris nris theologis in. iij. s'niaz i materia
de incarnatione: et signāter a Bonauē. di. i.
iij. sentē. Q' utrū fuerit possibile naturā hu
manā vniū verbo ppositatice. Solutio ist'
qōnis est fides catholica. Job. i. Verbu' ca
ro factū ē. Sed q'licet quō doctores sūt di
uersificati. Bonauētura dat rōnē ist' pos
sibilitatis. Possibile ē deo qd nullā implicat
cōtradictionē. s. vniū naturā humanā di
uine persone: igit ē possibile naturā huma
nam vniū verbo. p hoc eū inquit Bonauē.
tura oñdit xpus charitatē quam habebat
ad naturam humanā. Sicut eū rer maris
mus signū amoris leprosis ostenderet si ha
bitum eorū indueret: sic etiam xps et. Q' le
uate pectora: estis bone theologiane domi
ne burgenles: timetis ne dānari: videt v's
tam quam ductis in luxuria: supbiat aua
ricia: et sic de alijs. Vos hic habetis tā ma
gnam copiam auri et argenti: et nullū bonū
fit pro vobis: quid faciet diabolus de aiab'
vestris vbi tam graua scelera committit:
cogitatis vos q' deus domiat: certe nō do
mit. Sed dicetis: xpus est frater n'r et spon
sus animarū nostrarū: speramus q' misere
bitur nostri. bene dicitis: si non totum. Di
xi q' quando quis capit aliquam iuueni
lam pverba de futuro et postmodū aliquaz
per verba de presenti: debet stare cum secū
da et non cum prima. et quando veniet ter
minus q' debebit capere primam: nō audis
etur. sic quando xps veniet in morte: si sitis
parati: recipiet vos: sinatē et. Q' ad hoc at
habemus decretalē de iureiurā. in antiq's.
c. quē admodū. q' si quis iurauerit puelle eā
ducere in matrimoniū: si fornicatio supue
nerit minime eā capere tenet. Ad hoc ē lex
ciuilis. C. ad legē iulīā de adulteris. lex in
cipit. ppter violatam. Casus decretalis est
talis. pono q' sit aliquis qui veniat de tu
ronia vel picardia p'mittit et iurat q' capis

et parissus vnam. filiā i vxorē et proficiscit
vsq' lugdunū: postq' vero est regressus seu
reuersus inuenit mulierem pregnantē: dicit
papa q' illā non tenetur capere: l' iurauit
rit eam accipere. Et lex ciuilis reddit eā:
quia potest licite opponere contra eā: quia
fregit matrimoniū tā inceptū. O peccato
res audite Ezechiel. xvi. pphetam dicētē.
In pulchritudine tua habes fiducia forni
cata es et exposuisti fornicationē tuā oī trā
seunti. Sequit' ecce ego extendam manus
meas super te et. Scitote o peccatrices aie
q' mulier ista nunq' fecit tantū malum et
cōfusionē marito suo: q' xpus aīa rationalis
xpo sponso suo. Rogo eū q' nō puniat nos
in furore. Dicit aut' bernardus q' deus i fū
rore punit sine mīa eternaliter: sicut puni
tur diaboli et damnati sine misericordia. s.
liberante. Eritis nepos de illis: relinquit
igitur pompas vestras: q' veniet temp' in
quo non erit oportunitas facere: gallice le
gaudisseur le fringant. Volo dicere q' dpo
natis peccata vestra: iuxta thema p'assū
ptum. Abijcietes et.

In isto sermone erunt due partes.
Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.
Scda erit de peccatricis anime vtuosa pur
gatione.
Quantum ad primā a die dominica vsq'
q' modo: domini et aie deuote habuim': q'
in scriptura declaratur q' misterū icarna
tionis fuit ordinatū in consilio sancte
trinitatis: et heri diximus quō arresta dan
tur in curia parliamenti: gressari: registrat
arrestum vt erentom demandetur: et ne b
dubitemus: sed solum d' arresto dato in cu
ria paradisi. Nos habemus quattuor gres
sarios. primus fuit Abraham q' notat etas
tem incarnationis. secūds Daniel qui no
tat annum. tertius Jacob qui notat men
sem. quartus Adam qui notat diem. Dixi
mus de duobus primis: restat videre de al
ijs duobus. De tercio legitur Genes. xxxv.
Egressus inde iacob versus eusratem i mē
se veris venit in bethleēvbi rachel peperit
bēiam et mortua est: et cū trāsīit modicus
venit et tēdēt habitaculū iuxta turri gre
gis. Sed dicetis vos dñe burgen' frāt nos
nō intelligim': declarate nobis hystorias:

ista figura prefiguratur nobis mensē in quo descendit christus in vterū virginis mensis vernalis: solsticia recesserunt a natiuitate christi. xvi. diebus. x. xvi. mensis marcij cōcepit est christus: tūc venit iacob. i. xps in mense marci. in marcio creatus est mūdus. et in eodē mēse ppl's israel exiuit de egypto. Et hec figura. sicut enī mūdus fuit creatus: sic qñ xps descendit in marcio mūdus fuit reformatus siue creatus. et sicut pueri israel fuerūt educi de pharaonis prāte in marcio sic gen' humanū de p'tate diaboli. Sed qd est dicere q' beniamī fuit natus de rachel: que obiit pariendo. Dico q' rachel est synagoga. cū enī xps dedit legē euangelicā tūc synagoga est mortua. Sed quid ē dicere q' iacob plantauit seu retendit habitaculum siue papilionē: dico q' hoc representat pastores in habitaculis suis vigilantes sup greges suū quādo xps nasebatur. dicit enī angelus eis. annūciat vobis gaudiū magnū quia natus est hodie saluator mūdi. Quartus notarius fuit adā qui dedit horā incarnati onis xpi. Sen. iij. dum deambulare dñs ad aures post meridiem: dicit dñs ad adā. Adā vbi es? primo cooperuit se folijs et secūdo excusauit se dicens. abscondi mereo q' nudus essey. Audite o peccatores postq' adā peccauit p tres horas descendit dñs in paradysus terrestres et vocauit adā dicens. adā vbi es? et nō respondit: s; accepit folia eo q' nudus esset et istud fuit factū post vespam. ad Gal. iij. Cū venit plenitudo tēporis et. in plenitudine venit xps. i. in fine tēpis. venit enim post quattuor mille annos. S; queritis vos qd significat hoc q' adā abscondit se? dico q' illud qd scribit Joh. iij. Qui male agit odit lucē. diabolus ei cū peccauit deponit nobis verecundiā et post p'tiū reddit illas: sic adā post p'tiū repletus rubore obfōdit se. Sed quid est q' mulier formata est de costa ade dormientis? dico q' rep'itatur nobis xps dormientē in cruce de cui' latere exiuit sanguis et aq' rep'itatur sacramēta baptisimi et eucharistie. Quid igit faciem? o paupes peccatores aie: quō reddem? debitū deo xpo qui tāta pro nobis operatur est. certe xps plāgit se de oib' nobis: de ecclesiasticis et scholarib' dicens illud Hieremie. viij. miluus et turtur cognouerūt rēpus suū: pples autē meos non

cognouit iudiciū dñi. Certe p'tiores dubitō q' de? nō ludat: gallice es ouibiles. qd ergo faciendū? certe disponere nos et cōscientias nostras ab oib' p'tis mūdare. iuxta thēma preassumptū. Abijcētes et. Quāti ad se cūdā partē dicite. O dñrincepsis ne depone immundicias de cōscientiā vrā: qd dicit cōda vestra: dicetis pater tot sunt p'tia q' nescius a quo icipere. Dictū est iam de superbia et inani gloria que sunt mater et filia: iste due habent duas pessimas filias. Prima est falsa de se presumptio. Secūda est maligna de proximo iudicatio. Nos peccatores videtis q' qñ quis est superbus et querit p'p'riā excellentiā et querit videre ri ab oibus postmodū vult omnes deprimere et despiciere et de se presumere. Unde greg. sup Ezechielē. peccatū qd p penitentiā non deletur morsuo pondere ad aliud trahit. respiciatis quōper appōem vnius p'p'i in statera apothecarij labit inferius. Sed dicatis nobis frater qd est presumptio. Presumptio nequissima oīū habuit in die. vi. presumētes enī de se p'imi parētes trasgrefsi sunt p'ceptū dñi. Ideo dicebat Paulus i. Cori. Si quis se existimat stare videat ne cadat. Est autem triplex presumptio. Quedam est iuris vel de iure. Alia est in spiritum sanctum. Alia est presumere portare indumenta. Dico primo q' ē vna presumptio q' vocatur presumptio iuris vel de iure et ista facit pro barōes semiplenā. Dicit scdo q' alia erat presumptio in spū sanctū: et ista est presumēdo q' qd sit adeptus? veniā vel remissionē peccatorū. sicut qñ mulier est effecta meretrice dicit. quāq' ego multa peccata cōmittā deus nō me puniet: ista est presumptio i spū ritūscū. Dicit tertio q' alia presumptio erat qñ aliq' vltra statū suū p'sumit portare indumentā vel vestes vel tenere magnū statū. et de ista loquit' Thō. iij. q. dxiij. Exemplū familiare ad hoc ponit ad cognoscēdū qñ ista presumptio ē peccatū. ponatis vnū iuuenē duodecim annorū vnū aliū decē et octo annorū: et aliū. cxiij. annorū et detur cui libet pōdus aliq' tūc si capiat iunior sicut antiquior: est presumptio isto modo. Spūaliter loquēdo et capiam? exēplū in omni statu: verbigra est vna mulier cui venit in animo seu

§ Fe. vi. ante aduentū

mente q̄ est p̄p̄e deū ⁊ credit eū capere p̄ pedes ⁊ videt ei q̄ nō debet capere: ⁊ tales sepe numero cadunt. sicut de seipso dicit dāuid. Ego dixi in abundantia mea nō mouebo in eternū: sed auertisti faciē tuā a me ⁊ fact⁹ su⁹ cōturbat⁹. Similiter discipulis de se presumētib⁹ dicit p̄s. omnes vos scādas lū patiemini in me i hac nocte. dicit illi petrus. dñe ⁊ si oēs scandalizati fuerint in te: ego nunq̄ scandalifabor. Qui stat. vt dicit Paulus. videat ne cadat. Dicit vna mulier volo q̄ scias q̄ multi de curia venerūt ad me: ⁊ tū nō feci sicut talis vel talis. habetis in vitis patrū pulchrū exemplū q̄ erat vnus antiquus q̄ erat cōter infirm⁹ sicut recitat florētū in sūma: multi venerūt ad eū ⁊ dixerūt. pater habetis aliqd ad portandū infirmitatē v̄am: r̄spondit q̄ patrū. Tūc voluerūt ipm deferre ad hospitium dei dicētes: q̄ meli⁹ erat ipm eē cū plurib⁹ infirmis q̄ solus. Tūc rogauit abbate q̄ daret ei vnā iuvēculā mulierē q̄ ferret ei q̄d fecit. Cum vero ille modicū pualesceret eā desolauit: ⁊ postmodū dicit ille antiquus p̄r fratribus suis. Exēplū capiat in me fratres mei: q̄ nō est ferrū adhuc eaz durū quin igne p̄suetudinis mulierū r̄ngat⁹: ideo nemo debet in suis virib⁹ p̄fidere. Ad hoc dicit Bernardus sup cantica. nihil est efficacius ad gratiā p̄seruandā q̄ nō altū sapere. Ecclē. vi. Vanitas est presumptio spūs. Aliaius quod displicet deo ē presumptio: sicut qñ estis in nuptijs: aut in bāquetis vna loquit̄ ante aliā aut vna vadit ate ad offertoriū: ⁊ sic de alio ⁊ tūc inter tales onē qñq̄ lis p̄ annum. Ad istud p̄positū dicit Thomas q̄ qñ aliq̄s presumit de aliquo officio sibi nō cōpetenti ex quo sequit̄ damñū primi aut dedecus aut infamia de se presumptio mentalis est. hoc tangit p̄fessores q̄ nesciūt distinguere inter peccata ⁊ interponūt se de p̄fessiōibus audiēdis. hoc tāgit etiā apothecarios q̄ nesciūt p̄ficere vnguēta. hoc tāgit etiā aduocatos q̄ nesciūt discutere causas. ¶ Secūda malicia ē de primo maligna iudicatio. De falso iudicio loquit̄ x̄ps. Mathē. vii. Nolite iudicare ⁊ non iudicabimur. ⁊. i. ad. Thōm. iiii. Nolite ante t̄ps iudicare quoaduscūq̄ veniat dñs. ¶ Leuate capita vestra dñe burgēses. estis ne locute de vicinis v̄ris ⁊ de domcel

lis qñ ibant ad banqueta: estis ne illa que fecistis lucrari dotē filie vestre ad sudorem corporis sui. In vna ciuitate erāt due domicle inter celū ⁊ terrā: vna eaz erat vidua q̄ se male gubernabat ⁊ p̄byteri et monachi oēs ibāt ad eā: ⁊ alia erat maritata et vna die⁹ dicit vicine sue. heu vicina mea ⁊ non veremini: ⁊ quō ficiuinitis: tūc alia r̄spondit ei. ego beneuiui ⁊ melius q̄ tu. qd ad te nō ne tu lucrata es dotē sp̄salū tuaz: exponēdo p̄sbyteris ⁊ monachis. O iudiciū temerariū: videt tu festucā in oculo alieno: trabē aut̄ in proprio tuo oculo nō vides: est aut̄ iudiciū vt dicit de lyra sup matheū. Inia firmā et deliberata de factis primi. Continūgit aut̄ hoc fieri triplici⁹ p̄m q̄ dicit Nidhos laus de gora sup matheū. Primo mō per signa violēta. ⁊ isto mō iudicare nō est p̄ctm: sicut iudicare de hoīe solo exire cū sola i torco suspecto hostio clauso nō est p̄ctm. ex quo p̄t̄ falsitas illius glose q̄ habet. ri. q. ii. c. ab sit. q̄ si videas sacerdotē mulierem osculari debes interpretari q̄ dat ei benedictōez. Alia sūt signa p̄babilia. ⁊ sic iudicare ex illis nō esset temeraria iudicatio. Alia sūt signa leuia ⁊ sic iudicare esset temerariū iudiciū ⁊ p̄ctm mortale. sicut nūc vides hoies i sermo neq̄ ponit faciē suā supra mulierē aut ecōtra: iudicare q̄ illa ē mala: aut q̄ vir sit malus est peccatū. Sic igit mūdanda est p̄sciētia ab oībus iudicijs falsis: temerarijs diuine possimus recipere r̄p̄m venientes. iuxta thema p̄assumptū. Abijcientes oēm ⁊c.

¶ Feria sexta ante aduentū post prandiu. Sermo. vii.

Abijcientes

omnē immundiciā ⁊c. Rabbi vbi habitas. Job. i. c. in euangelio hesternō. Dñi ⁊ aie deuote quēveni

stis huc ad saluādas aīas vestras. Amicus dei iohānes euāgelista in euāgelio hesternō ponit questionē Andree dicētis: rabbi vbi habitas. que tamē iohānes baptista vidēs ait. ecce agn⁹ dei ecce qui tollit peccata mūdi. ch̄rist⁹ vero r̄spondit Andree. fili charissī me veni ⁊ vide. Dixi heri q̄ oportebat q̄rere ch̄ristū cui⁹ Andree ad hoc etiā inducit nos

propheta dicens. ysa. lv. c. querite dñm dum inueniri pōt: inuocate euz dñi prope est. Andreas potius voluit monē q̄ non inuenire christū. ideo cātar ecclesia de eo q̄ ipse cruci figēdu dicebat. Suscipe me sancta crux di scipulū eius qui pepēdit in te magister meus christus. ideo vsq; ad crucē quesunt euz quousq; inueniret. dixi heri q̄ christus inuenitur in paupertatis stratu et in patientie cibano: nunc vero dico q̄ adhuc reperitur duobus modis.

Primo in charitatis incendio.

Secūdo in penalitatis stadio.

De primo Cāticor. vii. fortis est vt mors dilectio. De secūdo trenom. i. d. vos omnes qui trāstis per viā rē. & euare capite vestra: dicite o peccatores quā charitatem nobis ostendere potuit. maiorem q̄ q̄ pro inimicis suis moreretur vltimā morte. Maiorem charitates. inquit iohānes. xv. Nemo habet vt animā suā rē. nō enī inquit petrus i. pef. iij. Mortuus est iustus pro iustis et pro iniustis: vt nos offerat deo mortificatos quidē carne viuificatos autē spiritu. Ponā casum q̄ sit in vniuersitate ista aliquis qui habet vnum capitale inimicū qui ducatur ad suspendiū propter forefacta sua: nonne esset maxima charitas suo inimico si occurreret iudici eunti ad patibulū & diceret ei. Equissime iudex iube me mori pro isto: malo enim mortē subire q̄ hic inimicus meus moriatur: redeat ipse in domū suā ego autē pro illo moriar. O peccatores inimicus qui ducitur ad suspendiū est natura humana: ille qui currit est dominus noster: qui dicit deo patri equissime iudex volo moni pro natura humana vt non suspendatur in inferno. O iestimabilis charitas saluatoria. mortuus est certe iustus pro iniustis. Quapropter dicit Bonauentura in tractatu de stimulo amoris. Videtis fratres charitatem christi. Nō enī vos auro vel argēto redemit: sed preciosissimo sanguine suo: videte crucē in qua pependit summus sacerdos in qua se obtulit sacrificiū deo in odorem suauitatis. Huiusmodi xpi amorē cernēs beatissimus miles Andreas aplos cū egeas immanissimus tyrānus ad euz diceret q̄ crucē christi nō predicaret: q̄ euz experiri faceret tormētum crucis. Respondit Andreas. si ego tor-

mentū crucis erpauesceres: crucis virtutem non predicarē. Abi charitatis incendio beati Andree plurimū approbatū est qui p suo magistro & dño mori nō erubuit. De secūdo ps. penaltas xpi offēdit dicens. afflicsum & humiliatus suz nimis: est valde. & hieremias Zeph. iij. Recordare paupertatis mee & potatōis abstinentiē & sellis. Sicut enī fel inter oia est amarissimū: sic mors xpi iter omnia fuit amarissima. Et hoc cōsiderabat aia deuota Cāticor. iij. In lectulo meo per noctes quesui eum rē. sic enim quesuit beatus Andreas euz & inuenit eum. & nō querebat euz in delirijs neq; in pompis mūdānis. De hoc dicebat Job. xviij. non inueni in terra suauiter viuētiū. Volo dicere o peccatores q̄ grātia a beato Andrea si ipse sit saluatus ducendovitas quā vos ducitis. Certe respōdet q̄ nō. macquevelles ifamea desponsate diabolus: beatus Andreas nō dedit vobis illud exemplū viuendi. & vos domicelle a la grant gore. beatus Andreas dicebat. salue crux. quasi diceret in te crux cū pio saluari. & per te deo satisficere. Deu magistri nostri theologi loquor vobis: beatus Andreas non carebat post bñficia nec hoc faciendo reperit christum. Sed cum vidit crucem cognouit q̄ in penaltate inueniret dominum & magistrū suū. ipsa enī crux benigne & iocunde suscepit eum & restituit eū magistro suo: et hoc post duos dies quibus in cruce pendens predicabat: & sic iuit ad domū suā. Vos domini pingueat in crassa ti vbi reperietis christus: in lecto in mensa aut in horto. Certe nescio sed credo q̄ in inferno. cuius ratio est. si enī xpm pati oportuit & sic intrare in gloriā suā: quō creditis vos in delicijs vestris saluare aias vestras? Persuadeo igit q̄ abijciatis talia peccata. iuxta thema preassumptū. Abijcientes oēs immundiciā rē. Quod vt facilius facere possimus. ad intermerate dei genitricis auxiliū oēs recurremus. Ave maria rē. Abijcientes omnē immundiciā. Morte solito more theologia. questio morta a magistris nostris theologis prefertis a Bonauentura di. i. iij. sent. art. iij. Estrū persona verbi conuenientior fuerit ad incarnationē q̄ persona patris vel spiritus sancti. Bonauentura respondet sic propter tres causas. Quārū

ſeria. vi. ante aduentū.

Prima eſt quia filius eſt ymago patris.
 Secunda eſt quia ē notitia declaratiua patris
 Tertia q̄ eſt filius per naturam.
 ¶ Et q̄ incarnatio ordinabat ad opus na-
 ture humane ideo &c. Et quia filius patre
 habebat in celis cōueniens erat q̄ haberet
 matres in terris. inde Bona. & melius bea.
 Tho. ii. parte. q. ii. ar. viij. ¶ Leuate capita
 veſtra. Timeatis ne dānari vos dñi & mulie-
 res volupuoſe? Dicetis forte in cordibus ve-
 ſtris: patres dicatis iſta ad terrendū nos.
 nos autem credimus firmiter q̄ deus non
 fecit nos ad damnandū. verum dicatis: ſed
 non totus terret me dictū. Hiero. ad palma-
 chiū dī. an credis frater q̄ iocando ludi ſūt
 hominis ſancti: certe nō. bea? Andreas vo-
 luit poni in cruce vt poſſet ſaluare animas
 ſuas. Non erat triſta quādo ducebatur ad
 crucē. Quapropter concludo q̄ mīa dei non
 ſaluabit nos niſi corrigamus vicia noſtra.
 Sicut enim tēpore neceſſitatis recurrim?
 ad reges: ita debemus recurrere ad chriſtū:
 & credo nō dimittet nos. vos habetis bonū
 cor. Queratis dñis legiſtis in quibus caſ-
 bus rex poteſt punire vaſallū ſpēdijs ſui-
 ſis. Ipſi habēt legē. ff. ad leges iulīa maiesta-
 tis. l. iij. q̄ vaſallus dimittens dominū ſus-
 um in bello vel arma depones incurrit cri-
 men leſe maiestatis. Et lex civilis. ff. de re
 militari. l. omne. §. q̄ in acie. talis meret de
 capitari. Similiter habet in maiori volu-
 mine. vi. q. i. c. infames. Infames cēſent oēs
 &c. Caſus eſt parens. Rex eſt in bello cōtra
 lombardos. ipſe habet vñ capitaneum ſibi
 familiariffimū qui quando videt inimicos
 eius venire vertit doſus & fugit. dicatis mi-
 hi dominū ſi rex eus teneat quid faciet ſibi?
 certe decapitabit eus & merito. Papa reſpō-
 det q̄ ille cū non habeat arma eſt infamis
 ¶ Audiāſ ergo pauperrimi peccatores. au-
 geo dicere q̄ nullus imperator voluit cum
 tūta rabiē ſeculaſſa. paſſione. punire milite
 ſuū ſicut chriſtus dānare peccatores. Bona
 uentura in. iij. dicit q̄ chriſtus venit in mū-
 dum & ſuſcepit naturā humanā ad pugnā-
 dum cōtra diabolū. & dicit Jobā. xij. Nūc pri-
 ceptis huius mūdi eicietur foras. Pugnavit
 aut per humanitatē charitatē ieiuniū pau-
 pertatē & patientiā. habetis illa arma & in
 gūmēta peccatores. Chriſtus luce. xi. dicit

Qui non eſt mecum: contra me eſt: & habet
 arma oppoſita. ¶ Sed dicetis: pater qd̄ res
 mediū. Dico q̄ beatus Paulus reſpōdet ad
 Ephe. vi. Induite vos armatura dei. cōſide-
 rate quomodo Jeſus venit in vterū virginis
 & fuit nouē menſibus: & ſic inuenietis eum
 cū Andrea: & ſi peccaſtis. ſi pro q̄ Joſepha
 tis omnē immūdiā peccati. Iuxta thema
 preaſumptū. Abijcientes omnē immundiciā
 &c. ¶ In iſto ſermone erūt due partes.
 Prima erit de incarnatiōis ſacraſſime pro-
 funda dignitate.
 Secunda erit de peccatricis anime virtuo-
 ſa purgatione.
 ¶ Quāntū ad primas partē. Leigite aures
 veſtras o peccatricis anime. Inuſeritū icar-
 natiōis fuit longo tēpore deſideratū: plus
 rimis lachrymis poſtulatū. ¶ Sed queretis
 pater quare incarnatio xpi fuit tā dīn deſi-
 derata? Ad iſtud plene & perfecte intelligē-
 dū habemus pulchrā hystoriā Beñ. xliij. vbi
 dī. Obſecro mitte nobiſcū puerū vt profici-
 ſcamur & poſſimus viuere. Dñi nūquid reti-
 niſtiſ ea q̄ dixi vobis i ſuperioribus ſermo-
 nibus. ego recolo me dixiſſe q̄ Joſeph pro-
 curator toti? terre egypti incarceratione fratres
 ſuos & dixit. non eribitis hunc donec veniat
 frater veſter minimus. Tū igiſ iudas & alij
 fratres eius veniſſent ad patrem in terram
 canaan dixerunt patri. pater male nobis
 euenit in terra egypti: quia cuſ fuimus ibi
 dictū fuit nobis q̄ exploratores eramus: cre-
 didimus beneſacere & dixim? q̄ de vino pa-
 tre eramus duodecim filij & q̄ minim? erat
 cū patre: tūc procurator egypti retinuit Si-
 mones & poſuit in carcerē dicens non eribi-
 tis hinc donec frater veſter minim? veniat
 Quapropter pater date nobis beniamin vt
 proficiſcamur ad eum et poſſimus viuere.
 Tūc pater dixit. abſq̄ liberis ego ſuz etatiſ
 centū. xxx. annor: rogo vos dimittatis me
 cū puero meo. Eſt enī baculus ſenectutis
 mee. Obſecramus pater detis nobis puerū
 & veniat nobiſcū ne forte moriamur. Liben-
 ter querēt ab ipſo iuda patriarcha quare ſci-
 ſeruetur querebat & deſiderabat puerū ben-
 iamin. Certe credo q̄ querebat eū triplici-
 ter. ¶ Primo vt architectorē edificiij virtua-
 lis. ¶ Secūdo vt largitorē ſupnaturalis be-
 neficij. ¶ Tercio vt procuratorē negotij eter

nalis. De primo ysa. xlvij. Ecce ego mittam lapidem angularem et iaciam lapidem in fundo. De secundo dñi. q. Abscissus est de monte lapis in manibus. De tertio Gen. xlvij. Ererit lapidem in titulum et effudit oleum desuper. Venate corda vestra domini. que retis forte mihi istud misterium grande et admirabile quid significat. Dico q. venas mi filius minimus est christus qui fuit parvus in utero matris. minor in mundo. et minimus in crucis patibulo. Judas patriarcha dixit patri suo. Pater mi detis nobis puerum scilicet moriamur nostris pueri nostri tyrores nostre. ben dixit pater quare eum queritis. Respondit primo ad edificandum edificium spirituale. Si dñi essetis in domo luminosa. sapos deberetis velle bonas domos fortes propter pericula habere et querere bonos et doctos magistros ad illas edificandas. Ad bene aut edificandum quattuor requiruntur. Primo opus de fundo deponere impedimenta. Secundo opus fundamentum eleuare. Tertio parietes facere. Quarto tectum supponere. Daniel propheta vidit lapides cadere de celo sine aliquo iacientem et cecidit super ydolum et aspergit illud. Lapis iste est christus qui descendit de celo. ydolum est statua mundi habens ventres eorum et significat luxuriam et brachia aurea que significant auariciam. christus autem omnia ista impedimenta primo dirupit. Ad hoc habemus hyssoriam de hierico: cuius muri ceciderunt. Josue. vij. et significabant vanitatem peccatis que cecidit per aduentum christi. Habemus de isto lapide hyssoriam de iacob qui leuauit lapidem in modum altaris: et fudit oleum desuper. Lapis est fides catholica: quia debemus credere deum super quo fundamentum spirituale fundamentum crescit et elenatur per miracula. Vos igitur credentes in deum sitis lapides vt sitis in medio templi vni per gratiam: vt edificium crescat in vobis: et si non vultis recognoscere assero vobis q. entis petra scandali et confusio. Abscissus qui est lapis quem reprobauerunt edificantes fuit architector edificij virtualis: largitor beneficij supernaturalis: procurator negocij eternalis. Ego nescio domini quam recognitionem illi facie

tis. Dicatis vos domini ecclesiastica estis ne pertinentes ad edificium: vel estis ne ydola que de nihilo seruiunt. oportet q. sitis in edificio militantis ecclesie per gratiam: vel q. sitis damnari. Si moyses esset hic diceret credo irascari. impinguari dilatari derelinquerunt deum factorem suum. Deut. xxxij. O peccatores qui estis iam scripti in libro diaboli considerate q. lapis descendit de monte id est christus descendit de paracliso in vtrum virginis: et destruxit statum peccati: caput. i. supbia: corpus id est luxuria: et crura id est auariciam: et reliquias omnes partes. Hic lapis est positus in capite sanctuarij. Si vultis igitur saluari oportet q. sitis lapides eiusdem edificij. Hoc autem non est possibile nisi deponendo omnes inmundicias nostras. Iuxta thema preassumptum. Abicientes omnem inmundiciam etc. Quantum ad secundam partem domini dicatis mihi in conscientia vestra bona incepistis adhuc deponere inmundicias conscientie vestre. vos quando censistimini singulis diebus dominicis estis adhuc mundum? Person inuenit vnum hominem semel vt dicit qui quotidie ibat ad confessionem et tamen non poterat esse mundus a peccato. Quid igitur erit de illis qui solum vadunt semel in anno ad confessionem: et quis gloriabitur se mundum habere cor. Proverb. xx. Quis potest dicere mundum est cor: meum purus sum a peccato: quasi dicat nullus. Deu quid dicemus de illis qui querunt dimidiam horam ad confiteendum peccata sua: et querunt dominum iacobum vel etc. qui expediat eos. Sed dicetis: pater in confessione vbi incipimus? dici vobis de superbia et inani gloria. Nunc oportet dicere primo de ira: et quemodo oportet iram deponere a nobis. Secundo quemodo odium etc. Vos mulieres leuate capita vestra: irascimini ne vos aliquando cum maritis vestris: nonne dicitis aliquando maledicta sit hora in qua eum vidi. Dicatis mihi quando inceperunt les repentilles gallice. Et vos viri qui relinquistis vxores vestras audite Job. v. dicentes. Virum stultum inter fecit iracundia. Et paulus ad ephesios. iij. Sol non occidat super iracundiam vestram. Aristo. vero pagan? uti ibero. diffinit nam.

Ite. vi. ante aduentū Ser. vii.

dicens. Ira est appetit^{us} vindictæ: appetitus quidē inordinat^{us}. Et dicit q^{uod} triplex est ira: scilicet fellæa, i. acuta amara et grauis. Das masculinus videtur alijs terminis dicens: q^{uod} quedam est fellæa: alia est amara: alia est furor. beatus Thomas in iij. q. dicit q^{uod} passionibus laudamur vel vituperamur quando conformantur vel difformantur recte rationi. verbi gratia appetere vindictam illius qui non meruit vel contra ordinem iusticie vel per odium si appetatur ab aliquo repugnat rationi et est appetitus peccati mortalis. Domini audite me. ira acuta siue fellæa est ira que subito venit et subito recedit: et ista contingit in hominibus multum fellæatis siue in calidis et fumosis. Alia est ira amara: et est quando homo seruat cor suum et voluntatem suam: et nihil dicit: non obstante q^{uod} ē apud semetipsum in animo tristis et quasi fœnirabidus. et ista conuenit hominibus melencolicis: sicut mulier que est male contenta de marito suo: nihil dicit sibi: sed seruatur in corde et aio suo per longū tempus. ista est ira amara: et ista est mala et peior prima. Alia enim est ira grauis: et est talis nature q^{uod} rancorē seruatur in corde cum proposito nocendi facto exteriori. sicut si aliquis dicat in amico suo. bene tu nocuisti mihi: sed si ego superuixero per annos ego restitua tibi. Et ista ira solet cōtingere inter fratres et sorores in eadē domo cristianea. ¶ Sed queretis a me: pater dicat^{is} nobis an sit peccatū irasci contra ancillam? Dico q^{uod} aliquando sic aliter quando non. Domini dicat^{is} vobis quod oro vos notetis q^{uod} quando non est aliud in cōuentibus regularis et reformatis q^{uod} non irasci contra superiores quando corriguntur magnus esset. Quando enim corriguntur nihil dicunt nisi ego sum culpabilis. Et aut scitis o pauperes peccatrice aie quando ira est peccatum mortale. dico pro regula generali q^{uod} quādo quis querit mores alicui vel damnum temporale vel spirituale si nō sit incorrigibilis vel damnationem eternam alicuius est peccatus mortale. Sed ubi aliquis querit correctiones vel emendationes alicuius per bonas vias rectas nō peccat. ¶ Dicet aliquis burgenfis: pater. est vnus garfio malus cursor nocturnus in vico nostro ego procuram q^{uod} esset incarceratus. Est eti

am quedā pessima mulier macquerella que habet duas filias. multus iuuenes ad luras mandam: ego procuram q^{uod} esset deposita de vico nostro. dico q^{uod} hoc non est peccatum nisi esset per odium et inuidiam. Et in omnis istis regula generalis est: q^{uod} si fiant ex charitate et pro honore dei et edificatiōe proximi nō sunt peccata. Sed pater dicatis nobis de impaciētis quas habemus in domibus nostris. Vir meus facit de me sicut vnus leno de meretrice sua. Ipse irascitur mihi: et ego doleo et irascor contra illum et sum impatiens pro eo q^{uod} ipse est lusus consumit omnia bona nostra: et etiam ipse vadit ad aliam mulierem: et derelinquit me solam cum filiis et filiabus. Ipse vadit ad tabernam et inebriatur: et quando regreditur: ego clamo contra eum dicendo. vrinam ego fuisset mors tua quando primo te vidi. Scorsus in tertio dicit. q^{uod} licet appetere alicui mortem in duobus casibus. Primo si impediatur vitam bonorum. Secundo si sit vtile sibi. verbi gratia. Est aliquis vir habens uxorem malā. Ipse autem est simplex vir et timens deum. Ipse dicit in corde suo. Si non vis te emendare vellem q^{uod} mors arriperet te. vel mulier dicit marito suo. Nunq̄ habeo bonū tecum. vrinam deus capiat te vel me. In istis enim nō est peccatū. ¶ Domini sunt ne tales ire in mundo? Credo q^{uod} sic et multo peiores inter pueros: inter religiosos: inter socios luses: et quoscūq^{ue} alios. Hos domini aduocati in parlamento quando pars aduersa luseratur: vel quādo estis condemnati nunq̄ imprecamini mortē iudici: credo q^{uod} sic. Et ira autem odium sequitur. Ideo beatissimus Aug^{ustinus} in regula sua. ¶ Vites aut nullas habet aut q^{uod} celerrime finit: siue ira crescat in odium. Est autem odium nec aliquē hominem videre posse: nec cum eo confabulari: nisi cum rubore et mutato colore. Vnius modi autem odium: vt dicit dñs Antho. flor. venit propter displicentiam. primo veritatis. secūdo bonitatis. tertio recepte penalis tatis. De primo dicebat achab rex israel. de michea ppheta in. Regū. xxiij. O diui cum. non em propheta mihi nisi malum. De secundo Ben. xxviij. de ioseph nō poterat ei quicq^{ue} loqui pacifice. De tertio. Regū. xxiij. de absolon qui oderat fratrem suū amā

Sab. ante aduentū. Ser. viij. ffo. xvi.

eo q̄ violauerat sorore suam thamar. ¶ Ze uate corda uestra dñi. inuidia ⁊ odiū reperi untur inter patrem ⁊ filios: inter sorores in monasterijs: inter fratres religiosos i clau stris: inter canonicos vnius ecclesie. Simi liter inter doctores ⁊ predicatoros. ¶ Sed dicetis pater que est causa odior istorū. Di co q̄ triplex est. Primo est veritas. vnde Sa lustius in iugurtino. obsequiū amicos veri tatis odiū parit. Odiū enim est proles veri tatis: sed nō formaliter. habemus enī hys stonaz de achab volente ire ad guerrā dicit ei rex Josaphat. habetis ne hominem dei. Respōdit sic: nō dicit mihi qd̄ quero. Sic etiaꝫ inter vos quādo aliq̄ reprehendit si ue redarguit vos nūq̄ illū diligitis. ¶ Hos meretrices sacerdotes ecclesiasticos: ⁊ religio si: ⁊ vos episcopi ⁊ curati dicitis nolite tan gere nos. Et domicelle a la grant goire si q̄ dicat vobis vitas uestras ⁊ reprehendat vos nūquid dicitis: pater non loquamini de no bis non tangatis nos tā acriter. Credo q̄ illi qui plangunt se sunt pallardi. sicut si ha berē vniꝫ lapides ⁊ pinceret super vos om nes: illa mulier sola que sentiret ictum plā geret se. Secunda causa est bonitas. Si enī essent quattuor meretrices an vellent inter se habere vniꝫ hominem bonus? certe non. ¶ Et vos domini religiosi quando est aliq̄ bonus religiosus inter vos: nunq̄ dicitis q̄ est bigorus ⁊ ypocritar oditis eū vsq̄ ad mores. Sic enim faciebant fratres Ioseph cōtra ipsū. Tertia causa est recepta penali tas. sunt aliquę mulieres que habēt litigiū cū sororibus suis: ⁊ aliquando repertur vna que solum querit destruere suas sorore. Sic faciebat contra patrem suū. ⁊ hoc prouenit aliquando ex quodam despectu vel odio cō cepto. ¶ Dicitis vos omnes rogo in cōsciētia uestra vitūz habeatis tales faciatis pbebe ad videndū quis vestrus tenet huiusmodi rancoreꝫ vel odiū. volo persuadere. ¶ O pec catrices anime. ¶ vt conueniant omnes in vniꝫ tanq̄ fratres. quia vt inquit ps. Ecce q̄ bonū ⁊ q̄ iocundū ⁊c. Deponatis odiū ⁊ rancoreꝫ vt possitis digne recipere aduen tū christi. Iuxta thema preassumptū. Abij cientes omniꝫ immundiciā ⁊c.

¶ Sabbato ante aduentū. Ser. viij

Abijcientes

omne immundiciā ⁊c.

Plantauerat autem do min⁹ deus paradysū vo lupratī a principio: i quo

posuit hoies quē formauerat. lignū etiā vite in medio paradisi. Gen. ij. ¶ Dñi ⁊ aie deuote beatus Jacobus in verbis premisissis mo net nos vt expellamus de cōsciētijs nostris eēꝫ immundiciā. habuimus heri ad honoreꝫ sancti Andree: q̄ op̄s deū querere: ⁊ quō be atus Andreas quesitū eum ⁊ inuenit ⁊ hoc in gloria. Hodie est dies sabbati i quo fit cō muneris commemoratio de virgine marie. Ideo decēs est q̄ loquamur de ipsa in prin cipio sermonis: quapropter assumpsi in po themate plantauerat aut. Vbi tria tāgunt Primo christianitatis electio. Cum dicit plantauerat.

Secūdo virginis xpi fere magnificatio.

Cum dicit in quo posuit.

Tertio beneficiorū ipsius communicatio.

Cum dicit in medio paradisi.

¶ De primo habetur canticorū. iij. Otus conclusus soror mea. de secūdo Job. vi. Ego suꝫ panis vniꝫ q̄ de celo descēdi. De tertio Bernard⁹ sup euangelij. Abissus est ⁊c. Tā q̄ ad mediū ad eā inspicere debent qui i ce loꝫ terra et in purgatorio sunt. ¶ Leuate corda dñi sacra scriptura dicit q̄ i principio mādi deus fecit hortū i nobilitate ⁊ digniori parte totius mādis: in paradiso terrestri. In medio aut ist⁹ hort⁹ erat arbor vite que erat dignior: preciosior ⁊ nobilior: toti⁹ para di. ¶ Sed queretis pater quid est iste hor tus: Dico q̄ hort⁹ est sancta christianitas ⁊ tot sunt arbores in loco voluptatis quorū sūt hoies. Et dicit iste hort⁹ voluptatis: q̄ nunq̄ sunt hort⁹ ita placēs sicut xpianitas. Sed ro go q̄ nō simus illa arbor de qua loquit xps Math. vii. Arbor que nō facit fructū bonū excidet ⁊ in ignē mittet. Dñe burgēses habe tis ne aliq̄ arborē i portu vto mortuū sic credo excideretis eā ⁊ poneretis eā in igne. Sic deus faciet animabus vestris in fru ctuositate ⁊ scindet eas cū securi iusticie. Jo. xij. Si quis in me nō manserit mittetur fo ras sicut palmes ⁊ arescet ⁊ i ignē mittet ⁊

Sabbato ante aduentū.

ardet. Secūdo in isto horto erat arbor speciali: quod dicitur arbor vite ex effectu. Quia sicut dicit magister sententiarum di. xxi. ij. ex diuino munere influente et ex corporum bona proportione cōplēione et equalitate humorum et ex continētia in iusticia originali et ex fructu ligni vite debebat perpetuari vita hoīs. Certe in paradiso ubi erat illa arbor nullus fuisset mortuus. ¶ Sed quereretis pater que est illa arbor vite? Dico quod est beatissima virgo de qua potest dici illud Job. vi. Ego sum panis viuus: viuus in se et dans vitam gratie. ¶ Tercio ista arbor erat in medio paradisi. Sed quid est mediū si rer esset hic in medio ecclesie oēs haberēt accessum ad eū. Sic beatissima virgo est in medio omnium tam peccatorum quam iustorum. Et ideo oēs possunt ad eam accedere tanquam ad medium seculorum: quod omnes de plenitudine eius accipiunt. si sis in desolatione ipsa est consolatrix. si sis in bono statu offer te illi ne cadas. si sis in morte ora ut tibi succurrat. Et finaliter dicit Bernardus quod si velis venire ad eam accessus est parens. Si vultis quod sit aduocata oportet eam sequi. Non enim ipsa inuenit christus nec gratiam eius laborando in vanitatibus: sed in bonis semper perseverando. Abijcientes omnem immundiciam. quod ut facilius faciamus etc. Ave maria.

¶ Abijcientes oēm immundiciā etc. Ad ore solito monetur questio theologalis mora a magistris nostris theologis de materia incarnationis: et presertim a Bonaventura di. xxi. iij. in dubijs. literalibus. ¶ Quare cum incarnatio christi dicatur plenitudo temporis et tempus incarnationis tamen non sit finis seculi. Cur tale tempus vocatur tempus plenitudinis. Dico quod dicitur plenitudo temporis de causis. et solum dicemus tres pronuntiales: que sequuntur in diuisione.

Primo propter figurarum adimpletionem. Secundo propter gratiarum abundantiam. Tercio propter modos productionis creaturarum.

¶ Primo quod hoc tempore figure implete sunt in tempore: ut vidimus et magis videbimus per totum aduentum. Secundo quod incarnatione data fuit plenitudo gratie que nondum data fuerat in alio tempore neque in alio homine: quia solus christus habuit gratie plenitudinem et nullus ante illum. Tercio propter productionis crea-

urarum plenitudinem: quod primus homo fuit productus sine viro et muliere. secundus de viro sine muliere. tertius de viro et muliere. quartus de muliere sine viro etc. ¶ Venite corda vestra. Quid dicunt aie vestre: dubitatis dānari: quid vobis videtur. Incepistis adhuc corrigere viras vestras: Fratres videtis nobis quod deus miserebit nobis. i. Regū. xxi. ¶ Habemus exemplum de filiis Salath: qui miserunt ad regē Saul et habuerunt auxilium in crastino ante solis occasum. Sic faciet deus: quod est rex noster. si habuerimus vnum bonum spiritum in hora mortis siue vnam bonam dispositionem splicentiam de peccatis subueniet nobis et dabit nobis auxilium suum et habebit pietatem de nobis. Bene dicitis sed non totum. Nos habuistis prius vnum alium de illo qui dimittit reges in bello etc. Est alius casus. Cuiusmodi militari possunt. lex incipit. Is quidem nemo sibi comparare presumat duas militias: et quod a duobus principibus contrariis stipendia sumpserit stipendium priuatur: et a regno expellatur ut proditor. Simile habetur in decretis in maiori volumine. xxiij. q. viij. cap. reprehensibile. Reprehensibile est vacare militie seculari: quod nemo militis deo implicet se negotijs secularibus. Casus est patens domini. Rex est nunc in lombardia et pugnat contra venetos: si vnus de regno iret cum venetis ad pugnandum contra regem: et caperet stipendia a duobus. Certe si huiusmodi leges italis merito venit decapitandus et velut proditor puniendus. Et nunc deus non sit nobis tam rigorosus sicut sunt leges humane suis subditis. O peccatores audite verbum christi dicentis Matth. vi. Nemo potest duobus dominis seruire. Aut enim vnum odio habebit et alterum diligit: aut vnum sustinebit et alterum cōtēnet. non potestis deo seruire et matrimonio. Si dimisistis deum reges vestros vobis seruitis dyabolo. si seruitis peccato: oportet quod habeatis stipendia a dyabolo. Videte igitur statum vestrum peccatrices anime: deponite vsuras: nolite duri esse sicut dyabolus. querite deum dum habetis tempus. Et ut dicitur Apo. vi. Venio cito et merces mea mecum est reddere unicuique secundum opera sua. Volo igitur persuadere quod abijciamus immundicias nostras. Iuxta thema precatum sumptum. Abijcientes omnem etc.

In isto sermone erunt due partes principales.
Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.

Secunda erit de peccatricis anime virtuo
sa purgatione.

Quantum ad primam partem dicimus heri quod sancti patres affectabatur executione arresti daretur in paradiso: et dicitur quod hoc propter tres causas. Et heri post prandium dicitur de edificio super naturalis edificij. Judas patriarcha dicebat patri suo, pater mitte nobiscum puerum ut vivamus nos omnes et filij et filie nostre. In isto mundo nos sumus veluti peregrini et indigentes. Audimus enim multas prebendas esse in celesti patria. Querimus illud quod habet Ista. lxi. Spiritus domini super me eo quod viderit me deus ad annunciantem mansuetis misit me ut mederer contritis corde et predicarem captivis indulgentiam et clausis apertione: et predicarem annu placabile domino. ratio ut daret eis coronam pro cinere oleum gaudij pro luctu pallium laudis pro spiritu meritis. In istis enim verbis Isaias declarat prebendas et dignitates que vacant in celesti edificio quas deus volebat dare in adventu suo. Sed ad istud perfectius intelligendum notanda sunt verba Gregorij in moralibus: quod scilicet magister edificij deus pater volens reducere naturam humanam ad patriam: respexit ad quolibet ordinem angelorum. Ideo cepit naturam humanam velut decimam: et ideo fecit decimum ordinem super novum ordinem angelorum. Et ideo aliqui huius pauci propter excellentiam electorum sunt elevati super omnes ordinem angelorum: sicut etiam narrat de beata virgine. Iuxta illud. Exaltata est sancta dei genitrix super choros angelorum etc. In ordinibus vero angelorum erant multe prebende vacantes: quia lucifer quando descendit traxit secum certiam partem stellarum. hoc videntes et cognoscentes sancti patres querebant ut magnus sacerdos. scilicet christus qui debebat distribuire prebendas veniret et distribueret prebendas aialibus existentibus in limbo: que non poterant habere gloriam de lege posita et ordinata a tota trinitate sanctissima: nisi veniret filius dei. Et tunc Isaias respondit. Spiritus domini super me. Dicit christus. Ego sum nullus.

Primo ad dandum gratiam.

Secundo ad prebendam medicinam.

Tertio ad dandum captivis culpe indulgentiam.

gentiam.

Quarto ad dandum clausis extractionem a loco pene.

Quinto ad dandum coronam pro luctu etiam est gloriam.

De primo Ioh. i. De plenitudine eius omnes accepimus. De secundo Apo. i. Diligit nos et lavit nos a peccatis nostris. De tertio Zacharie. ix. Tu quoque in sanguine tuo eduxisti victos de lacu in quo non erat aqua. De quarto ps. Desiderium anime eius tribuisti ei. et Iohan. xij. Tristitia vestra convertetur in gaudium. De quinto ps. Gloria et honore coronasti eum. Quare corda vestra et audite me peccatrices anime. Sunt ibi aliqui incarcerati qui fuerunt decem annis in castelleto vel in conuictoria: certe hoc esset eis multum triste. Sed longiori tempore fuerunt antiqui patres incarcerati. Quidam enim fuerunt per quatuor mille annos sicut adam et abel. Quidam vero per duo milia annorum: ut machabei et multi alij. Est isti qui erant sic detenti in limbo sic dicebant. Obsecro domine mitte quem misurus es: ut proficiamus cum eo ad edificium superni edificij. Tunc christus respondit verba dicta per Isaiam. d. Misit me deus ut habeam compassionem de dolentibus ad liberandum me incarceratos: ad dandum leticiam flentibus. Erant enim in peccato existentibus quattuor necessaria.

Primo ut culpa esset deleta.

Secundo ut gratia esset illis infusa.

Tertio ut ianua regni esset aperta.

Quarto ut britudo offerret eternam.

Hoc etiam fecit ipse christus. Primo enim lavit omnia peccata nostra in sanguine suo. Secundo infudit gratiam. Tertio in die sancto pasche extraxit patres antiquos de limbo et in die ascensionis secum duxit in patriam. Et quia in celis duo sperabamus. scilicet dignitate honorabile et visione et delectatione et fruitione. hoc et permittit Isaias. Dominus cum dicit in persona christi. Dabo coronam pro cinere his qui portaverunt cinerem in capite: et dabo palmam laudis pro luctu. i. beatitudinem flentibus suis peccata. O peccatores vellesse canonici in ecclesia beate marie. Certe maius est habere prebendam in paradiso iudicio meo. Vos estis nimium tepidi ad habendum illas prebendas. Ad illas etiam prebendas habendas sufficit mundare preciam. Vos igitur

Sabbato ante aduentum.

supbi luxuriosi: meretrices infames et omnes peccatrices aie. Iurata thema passaptri facietis. Abijcetes oēs et c. Quātū ad secūda pē dicitis nobis pī frequēter de aduentu xpi et qd disponeremus nos ad habēdū pbēdas qd sim? mundialiter difficile et qm impossibile ē hīe. Et paul? dīc cras qd hora venit neq; est tps differendi. Qd dicetis vos dñi burgeñ. pī facile est dicere: si nescimus modū nos disponēdi. Ad hoc dīctis bis hēi de ira et de odio si bene norastis. de betis laborare ad purgādū aīas vestras ab istis immūdiis. Fortassis queretis a me. pater cū hēm? rācorē? alique sum? aliqua? do p annū absq; hoc qd loqimur ei: vix hoc sit peccatū mortale. Durandus dīcī qd odium quatuor consequitur.

Primo rancor in aīo.

Secūdo signū rancoris in signo.

Tertio rancoris expressio.

Quarto actio i exteriori iudicio.

Quātū tenemur illico dimittere. Et quo ad signa et puīa qd nō pnt iuste denegari non debemus denegare. sed qtu ad familiaritatem nō tenemur cū aliquo tali tātas habere familiaritātē sicut pā? qm. vero ad actionē exteriorē dīco qd nō tenemur dimittere: si illa pōt cōsequi fm ordinem iuris et iusticie. Qd ueniat spūs vestros. In parochia ista est una mulier q habuit xba cū vicina sua: et tpe illo nō sūt loquute. Ista dīcī. f. q passā ē iniuriā qd desiderat mouet alteri. Dīco qd dēponere. illū rancorē sub pena pcti mortalis. Secūdo dīco qd dē loq cū ea qm ad hoc qd ē dicere: bona dies: vlt deus det vobis grām: et sic de alijs gñalib? sīgñis: et sic nō dē recedere a societate vel dicere: ego nō veni ad prandīū si talis veniat. nec se subtrahere a suo itinere si talis alter sibi in eodē itinere occurrat. Et bibēdo et comedēdo cū tali inimico nullus teneat sub pena pcti mortalis. Ervos viri vorati qd dicitis vxorib? vestris qd nō loquātur cū talibus vel cū talib? Dīco qd grauitē peccatis si faciāt in odīū illorū. Et breuī quotiēscūq; aliquis vel aliq vult reuēdicare de aliq: p certo tale ē peccatū. Qd sūt ne hic dñi pbyteri qmēnt ad colligēdas pecunias: et i prib? suis hnt aīalia locatiua et mouēt odia. ad se inuicē inuidias rixas et rācores: meli-

us esset qd irēt ad custodiēdū oues. Est aliud peccatū qd dīcitur tediū presentis vite. Est autem triplex tediū.

Quoddā ē inflicte penalaritatis.

Aliud est bone operatiōis.

Et quoddā est vite pīitē.

Qd ueniat spūs. sūt aliq qui irascūtur p tedio huius vite. Abigraia. Est hīc una mulier antiqua qd dīcī: vellē esse mortuā: vellē esse vbi ero de hīc ad centū annos. Et intelligitis peccatores tres sūt casus tediū: et aliqui sunt boni et aliq sūt mali. Unus vir antiquus vel una mulier antiqua qd dīcunt. in mundo nō ē nisi labor: miseria: et sollicitudo. vellem qd de? traheret me de isto mūdo. felix est qui potest eē cū xpo in paradiso. Istud tediū certe est meritorū. Quid dīcī in hōis vestris dñe burgeses. Deu me: qz incolatus meus plonatus ē et c. Et bīllimus Pau. dicebat Phil. i. Cupio dissolui et esse cū christo. Sed veritatis solū aliqd est tediū: qd est peccatū mortale. puta aliq ē virū mulier que p tristitia qd pcedit ab ira dīcī. vellem nunq; fuisse natus: vellē nunq; esse super terram: vellē esse lapis vt nō peccarē. hoc est cōtra charitatē et ē peccatū mortale. Aliud est tediū pī afflicticiōis: vt quando aliquis dimittit benefacere vel displicet sibi bene facere. puta cōfiteri: dicere horas: ire ad matutinas: pdicare dicendo. mali habent omnia bona mundi: boni nihil habent nisi laborem: tediū. Etia pōt prouenire hoc tediū quando aliquis dolet d. bono facto: et est peccatū mortale et peccatū pīa spūs sancti. Qd ueniat caput vestra. O pctores istud tangit viduas: senes: et etiam religiosos qui veniūt ad obseruantiam et postea trīstant se uenisse. Dabitis ad hoc bystoriā de filiis israel. Nu. xi. dicentib?. Qmā mortui fuisset? i egypto. Istud etiā tāgit mulieres que sollicitant pī luxuriā ab aliquib? et nō cōsentīūt: et postmodū trīstantur qd non cōsentīūt. Hoc etiam tāgit illos qui ludunt et trīstant qd nō decepti sunt lusores. Istud tediū ē malū et ē pctū mortale et etiā pctū in spūs sancti. Persuadeo tēgī vt nō redeat vos nō malū fecistis: si laboreis semp benefacere. Nā paulus. i. Thessal. v. c. Spūs nolite extiguere. qm et doctores theologos non solū de peccatis cōmissis sum?

redditur ratione: si etiā de bonis omis-
sit. Audite queso pauperes peccatores anselmū
in orationibus suis dicēte. Terret me vita
mea tota que diligenter apparet mihi ste-
rilitas per carentiā boni operis: aut vani-
tas per admixtionē mali operis: q̄ si bonū
inuenio vides mihi q̄ deo magis displice-
atq̄ placeat. O sancte anselme tu vivebas
sancte et honeste in vita regulari: et tu dicis
q̄ vita tua terret te. Quid dicit vilis pecca-
tor cuius vita discussa: mors potius est di-
cenda q̄ vita. Dicatis vos domine iohānes
qui habetis concubinam vestrā et singulis
diebus celebratis: quid erit devobis p̄ mor-
tem: et quid devobis maledictis meretrici-
bus que fuistis in causa infinitorū malorū?
Si anselmus timeat de vita sua: quid des-
betis facere vos peccatores? Ideo p̄suadeo
vobiscum disponatis conficiat vestras ad di-
gne recipiendum adventū xp̄i. Juxta the-
ma p̄assumptū. Abijcētes omnes immū-
diciam etc.

¶ Eodem sabbato ante aduentum domi-
ni post paschā. Ser. ix. sup. Missus est.

Avenisti ei

gratiam apud dominū.
Luc. i. verba hec scribū-
tur et in officio vesperti-
no recitant. Inclinaus
se Iesus deorsum digi-
to scribebat in terra. Johan. viii. Domini et
anime deuote qui ventis ad audiendū ali-
quid pro salute aīarū vestrarū et ad audien-
dū aliquid loq̄ de incarnatione xp̄i: ego ce-
pi thesaurū fuerūt verba angeli gabrielis sa-
lutatis virginē mariā turbatā i sermone q̄
dixit. Ne timeas maria: inuenisti enī gr̄as
apud dñm. Querō vobis q̄ venistis ad fmo-
nē q̄ reventis: nunqd ad inueniēdā gr̄am.
Querō vobis fororib⁹ q̄ estis ibi clausē q̄e irra-
stis illā clausurā: nunqd vt inueniretis gr̄as
certe dico q̄ sic. S̄ queretis a me: p̄t quorū
modo inueniēmus istam gratiam? dico q̄
ad inueniendū habemus optimā hystoriā
in euangelio Johannis. viii. Ubi dicit: q̄
quisto p̄dicante scribe et pharisei adduxerūt
mulierem in adulterio coprehensā. Hoc aus-
tem faciebant tentantes eū, videns autē

iesus cogitationes eorū inclinavit se deorsū
et scribebat in terram: et istam inclinatioē
deorsum declarat. Paulus qui nunq̄ men-
titur ad philippen. i. c. Exinanivit semet-
ipsum formā serui accipiēs. In redemptionis
ne aut facta p̄ xp̄m erant tria.
Primo summa maiestas.

Secundo infinita delectabilitas.

Tertio inestimabilis copiositas.

¶ De primo ad phil. ii. humiliavit semetip-
sum formā serui accipiēs etc. De secundo ps. Af-
flictus sū et humiliarus sū. De tertio. Pau-
per sū ego et in laboribus a iuuentute mea.
¶ O pauperes forores leuate spūs vestros
et cogitate charitatē xp̄i. xp̄s inclinavit se
ita basileit in persona ei⁹ dicat ps. Ego sū
vermis et non hō: opprobriū hoīum et abie-
ctio plebis. O magna humilitas videre sū-
mam maiestatem ita basileit inclinativē puta-
retur filius fabri. Infinita delectationē vt
affligeret vulneribus mariniat a planta
pedis vsq̄ ad verticē capitis nō esset i eo sa-
nitas. Summā copiositatē vt pauper esset
et non haberet vbi caput suum reclinarer.
De isto dicebat doctor deuot⁹ sanct⁹. Bonas
uentura. O bone iesu cur nō potes ab om-
nibus separari. parū tibi fuit fratrem nostrū
esse nisi fuisses mortalis. parū tibi fuit mor-
tem sustinere nisi mortē crucis subires. pa-
rum tibi fuit mori in cruce. nisi morte ama-
rissima morerens. tūc ergo inclinavit se cū
descendit de sinu patris vterū virginis in-
gressus ē. d. quovtero loquebatur ps. Sub
nomine terre di. Benedixisti dñe terrā tuā
auertisti captiuitates iacob. tūc inclinavit
se deorsū in terram. inclinem⁹ etiā nos p̄ cō-
siderationē pprie fragilitatis. quod vt effi-
ci a nobis possit facilius implorabim⁹. vgi-
nis suffragiū dicētes. Ave maria. ¶ Inue-
nisti gr̄am apud dñm. loco et capi. pallegas-
tis. In presenti sermone volo primā prem
euangelij. Missus est. declarare. Quapro-
pter more consueto sup illo verbo. Missus
est gabriel: quero questionem: terminatā a
magistris nostris theologis: p̄ptim a Bo-
nauentura in breuiloquio suo. Altrum an-
nunciatio beate virginis per archangelū
gabrielem debuerat fieri. Et reddit tres cau-
sas q̄ sic. Et beatus Thomas. iij. parte. q.
xxx. melius,

Sabbato ante aduentū.

Prima ex parte dei.

Secūda ex parte angeli.

Tertia ex parte virginis.

¶ Quo ad primum hoc fuit vt seruaret or-
do diuinus in quo mediantib⁹ angelis di-
uina hoībus ministrant. id angelus s⁹ Iſi-
doꝝ. i. ethimologiarū nūcius interpretatur.
est enī nomē officij nō nature. Secūda rā-
tio sumit ex parte āgeli: vt ostēderet se ius-
uare humanā naturā ⁊ eius querere salu-
tē. sicut enī diabolus ipulerat ad dānatio-
nem: sic angelus denūciaret incarnationē
vt eadē natura opēvulnusq; ferret. ⁊ hanc
rationem tāgīt venerabilis Beda ī homē-
lia dicēs. aptū fuit redēptionis principiz
vt angel⁹ a deo mitteret ad virginē partu
conferendā diuino: q; prima cā pditionis
humane fuit cū serpēs a diabolo mitteba-
tur ad mulierē spū supbie decipiendā. Terti-
a rō sumitur ex parte virginis. pmo vt ex
tali nuncio mens eius eleuaret in deū. ses-
cūdo vt ei⁹ puritas ostēderet. Unde hierony-
mus ad paulā ⁊ eustochiū. bene angel⁹ ad
virginē mittit⁹: q; semp ē angelis cognata
virginitas. Tertio vt esset certior testis: ⁊ sic
patent causes: q; missus est gabriel āgelus
ad virginē. ¶ Leuate corda paupes: time-
ne damnari: ⁊ vos pauperes religiose non
sufficit solū vobis habere tunicā clausas et
ianuam clausam ad inueniendā grāz: s; op⁹
inclinari sicut xp⁹s. practica in oībus statū-
bus. habetis textū extra de reg. iur. lib. vi.
Damnū qđ quis sua culpa sentit sibi debet
non alijs imputari. Casus est patens. si rex
faceret proclamare per totū regnum q; ipse
veller aperire thesaurus ⁊ dare omnibus ⁊
q; omēs veniret: si esset aliquis miser q; nō
veller venire: quero a vobis vel hoc eēt ipu-
tandum regi vel negligentie sue. dico q; ne-
gligentie sue. Rex noster xp⁹s fecit. pclama-
ri vt omēs veniret absq; auro ⁊ argento et
absq; vlla cōmūtatione: ⁊ ipse daret the-
saurus: si pctōes nolint venire imputabif-
eis. Volo dicere: si vultis saluari facite iux-
tēma preassūptū. Inuenisti grāz apđ ⁊c.
¶ In isto sermone erunt due partes.

Prīa erit de missione iocū dissimila angelica
Scōda erit dē dispōne cordis gratifica.

¶ Quātūz ad primā partē leuate spūs foro-
res in xpo iesu dilectissime beatissime.

Beatus Lucas declarat misterij incarnationis: ⁊ totum diuidit in tres partes.

Prima pars vocat missionis.

Secūda annūciationis.

Tertia vero cōsensionis.

¶ Prima pars tāgīt ibi. missus. secūda ibi.
ingressus. tertia ibi. dicit autē maria ad an-
gelum. Quātūz ad primā partē dicit. mis-
sus est angelus gabriel a deo ī ciuitatē gas-
lilee cui nomen nazareth ad virginē despo-
satam viro cui nomen erat ioseph de domo
dauid: et nomen virginis maria. vbi quat-
tuor tanguntur.

Primo qđ mittit⁹: q; angel⁹ gabriel.

Scōdo a quo mittit⁹: q; a deo.

Tertio ad quē locū mittit⁹: q; ī nazareth.

Quarto ad quam personā: q; ad virginē de
sponsatam viro.

¶ Beatus bernardus sup. Missus p modū
admiratōis dicit q; putandū ē q; beatus
Lucas non sine paruo misterio tot ⁊ tanta
noīa apposit. posuit nomen angeli nomē
virginis ⁊ loci ⁊ viri. sicut enī dicit folia de
arboribus ⁊ capilli de capitibus nō sine mi-
sterio cadūt: sic nec noīa sine magno miste-
rio ponunt. sed inquit hierony. vīus nō ha-
bit: natura nesciuit: rō non capit. ¶ Leua-
te capita. cōiter dē q; bon⁹ medicus affert ⁊
dat bonā medicinā: ⁊ malus medic⁹ pbet
malam portionē. Diabolus veniēs ad euāz
in paradiso voluptatis suggessit fibr: q; co-
mederet de fructu ligni vite ⁊ marimū ma-
lum sibi ⁊ toti posteritati misit. O iſe-
lix medicus: o infelicioꝝ medicina: o infeli-
cissimus casus. Bonus vero medicus fuit
missus ad beatā virginē que sibi medicināz
optimam propinauit di. spū sanctus sup⁹
veniet in te ⁊c. ¶ Sed queretis a me: pater
quō interpretatur gabriel. dico q; interpreta-
tur fortitudo dei ab officio suo. ⁊ hoc s⁹ bea-
tum Grego. maior enī inquit illa fortitudo
videtur esse connera in opere recreationis
siue incarnationis q; in mundi creatione.
Ideo ab ista operatione fortius est nomē.
sicut enim videmus q; ab operationibus
fortiter quis nomina sua sicut clientes: ad
uocati: procuratores: et sic de alijs: tales vo-
cantur que habēt tale officium. O filie de-
uote debetis scire q; Eſa. lxiii. clamabat regi-
nam disrumpere celos et descendere. et

ps. dicebat. Inclina celos tuos et descende
 et. et etiam alij pphete. Tunc trinitas dixit
 angelis. date miaz pauperibus pctōibus.
 tu ergo Gabriel vade ad citare nazareth et
 inuenies ibi quādam virginē mihi dilectissi-
 mam que est desponsata cuidā viro noie io-
 seph: et dic illi qd eligo eā in matrē filij mei
 et erit sacratissimo sanguine ei⁹ corp⁹ suuz for-
 mator: eam sanctificabo et in grā pfirmā-
 bo. Tunc gabriel descendit et ab ista actione
 siue operatione nomē Gabrielis sortitus ē
 ¶ Sed queritis: p qd significat ciuitas naza-
 reth in q morabatur beatavirgo: dico qd h̄
 Aug. nā areth interpretat mūdiciā: sancti-
 tas. h̄ fm bñm Ber. interpretat flos. iux pphē-
 tiam Esa. xi. Egredietur virga de radice iesse: et
 flos de radice ei⁹ ascendet. O paupes pecca-
 tores: si vultis inuenire grām cui⁹ beatissima
 virgine: op⁹ stare in nazareth. i. in mūdicia
 et scititate. et recte dicūt doctores ad naza-
 reth angelus nutrit qd flos interpretat: qd sic
 de flore fructus nascit: sic de v̄gine christ⁹.
 flos etia⁹ de suauitate redolet: et tertio pul-
 chritudo emanat. sic etia⁹ de beata virgine
 emanat ista tria. s. pulchritudo: redoletia: et
 fructus. De i. cōtō. i. Aora pulchra et de
 scōdo Eccl. xxiij. In plateis sic cynamomus
 et balsamū aromatizans odore dedit et. De
 tertio ibidē. Ego mater pulchre dilectionis
 et. ipsa certe virgo ē flos campi de q ortus ē
 preciosus lilij couallij. O mulieres si beis-
 sima virgo in loco sancto et honesto cōmora-
 tur vt fugiat actiōes pcti: q̄ro magis vos
 debetis ee seq̄strare a cōsortio mulierū. nō
 frequētabat banquetas: nō domos alienas
 sed. vt inquit Bernard. ¶ Clauso sup se ho-
 stio orabat deū in abscondito. Sed queritis q̄re
 ad virginē missus ē angelus et nō ad coru-
 ptam: et q̄re ad desponsatā. De primo dico: qd
 cōgruū fuit qd int⁹ xpi esset v̄go prop⁹ tria.
 vt dicit bea. Tho. in parte. q. xxiij. ar. i.
 Primo ppter dignitatē patris seruādā.
 Scōdo ppter filij puritatē.
 Tertio ppter incarnationis finem.

¶ De primo cū christ⁹ sit verus deus nō fuit
 conueniens vt aliū patrē haberet q̄z deū. De
 secūdo. nā filius ē verū verbū: verbū autēz
 absqz oi corruptione cordis concipit. De ter-
 tio. incarnatio facta ē ad hoc vt hoies trās-
 formarentur in filios dei. vnde Jo. i. dedit eis

ptatē filios dei fieri his qui credūt: nōse
 eius: qd nō ex sanguinib⁹ neqz ex voluntate
 carnis neqz ex voluntate viri: s. ex dō nati sūt.
 Dicit em̄ ad istud ppositū bea. Ber. qd neces-
 se erat qd in loco honesto xp⁹ nasceret. O
 sorores i xpō dilectissime p̄siderate: virgita-
 tis dignitatē et q̄z magnū fecit vobis bonū
 qui vos eduxit de corruptione et trāstulit vos
 in locum sc̄m religionis. amate igit virgi-
 nem: honorate et inuenietis grām apd dōs
 minū. ¶ Sed queritis quare fuit desponsata
 beata virgo ioseph? R̄ndet Ambro. qd tri-
 plici de cā. Et bea. Tho. in pre. q. xxix. ar. i.
 Priort genealogia p̄suetō modo texeret p
 virū: vt Lucas et Math̄eus faciūt.

Secundo vt ptus eius diabolo crelaret. et
 hoc dicunt Hieronym⁹ et Enstostomus sup
 Math̄ei et eugenēs.

Tertio vt puer natus a ioseph nutrit⁹. vñ
 et pater eius dicit⁹: qd nutritus eius fuit:

vt dicit origenes. Fuit autē desponsata Jos-
 seph qd augmētum interpretat: qd crecebat
 de virtute in virtutē vt dicebat ps. Ibi m⁹
 de virtute in virtutē videbit⁹ deus deoz: i. sy-
 on. Nomen autē virginis maria. qd triplicē
 habz etymologisationē et triplici ipsi⁹ h̄
 ginis statu. Primo interpretatur maris stel-
 la: et hoc in filij incarnatione.

Secundo interpretatur amarū mare: et b̄ i
 christi passione.

Tertio oim dicit⁹: vt in ip̄s finet assūptiōe.

¶ De primo cantat eccl̄ia. Ave maris stel-
 la. De secūdo Joh. penultimo. Strabat iux
 crucem iesu mater eius maria et. De tertio
 ps. Assitit regina a dextris tuis et. O felix
 cem reginā circumiecta est virtutum ornāz
 mentis: vt in isto mūdo etiā et i alio secūdo
 possit verificari thema preassumptum. Inu-
 uenisti em̄ grām et.

¶ Quātum ad secūdam partē oportet videre.
 O pauperes pctōres quō poterim⁹ inueni-
 re istā grām: et ad hoc faciendū op⁹ tria fa-
 cere ad illam habēdam.

Primo aspicere liberalē donationē.

Scōdo remouere criminalē obiectionē.

Tertio h̄re virtuosam dispositionē.

¶ De priō paul⁹ ad Ro. xi. grā nō ex meritis
 s̄m̄ esset ex meritis iā nō eet grā. De scōdo
 Sap. i. In malivolā aiam nō introibit sa-
 pientia: nec habitabit in corpe subdito peccatū.

Domínica .i. aduētus.

De tertio salomon Prover. xxiij. Fili pbebe mibi cor tuū. ¶ Quare spūa vestros. O peccatores opz laborare v inueniam? grāz aliter ego inuito vos ad oēs diabolos. sed quō reperiem? p̄r. Adatis apud carthusiēses qui nō comedūt carnes et portant ciliciū et queratis illis: q̄ creditis saluari p̄ p̄nīaz vestrā? credo q̄ ridebunt: frat nō: q̄ non ex opibus iusticie q̄ fecimus nos: s̄ s̄m mīam suā saluos nos fecit. ad Tituz. iij. Et paul? dicit q̄ si gratia dare ex meritis iā nō esset gratia. Dñi hoc facite q̄ opz dep̄mere fr̄s: rem: opz q̄ deus det. liberaliter istā gratiaz aut nos sum? desuicti. S; qd ipedit patri q̄ nō habeam? istā grāz? Rñdet salomō q̄ peccatū. In maluiolā em̄ aīaz nō intrabit sapientia neq; i corpe subdito p̄ctis. O dñi gr̄atis sancto andree gr̄e p̄misit se ponere in cruce: istis fororibus q̄ voluerūt recludi in isto monasterio: credo q̄ ad iueniēdam grāz. Audiuitis loq̄ d̄ scripturis sc̄is et v̄bis q̄ inueniēt grāz corā deo. certe Abrahā David: caleph: iosue: et p̄ br̄ssima virgo inuenerūt. Abrahā dimisit terrā et oēs parentes oēs amicos ei. Moyses eduxit pplm et perduxit per desertū vt inueniret grāz corā dñi: sic de oib; alijs. Nō sufficit expectare senectutē ad iueniēdā grām: s̄ opz i cūpere i iuuetute. nō o; ēt timere illos qui derident bonos et vocant eos ypocritas. vobis loquor meis fororib; i xpo dilectissimis. Si vultis inuenire grāz spūcti o; q̄ custodiat is vorav̄a. q̄ vt dicit Salo. Eccl. v. Si quid vultis deo ne morietis reddere. displicet ei infidelis et stulta p̄missio. et fuatē igr̄ vora vestra: q̄ tāte erogatiōis sūt p̄ emissiōē sicut p̄cepta diuina. Hos dñi burgēses rogoyt oietis deū p̄ his religiosis vt possit saluare aīas suas. et vos religiose oietis p̄ ip̄s vt de? det ip̄s grām taliter viuere q̄ diuinā possint facere voluntatē. Volo dicere q̄ oēs in suauocatione iuxta thēma pasumptū inueniāt grām apud dñm. Orem? igitur omnes vt illam nobis donare digne tur: qui sine fine vuit etc.

¶ Domínica prima aduētus domini. Sermo. k.

Bñcientes

loēm imūdiāz et. Abijciām? opa tenebrarum et induamur arma lucis sic i die hōeste abulem? ad Ro. xij. ¶ Qdñi et amie deuote q̄ fuistis p̄ri i s̄mone audiuistis loqui quō ad mūdādas aīas n̄ras p̄ meritū passionis xpi erāt nob̄ necessarie p̄ces br̄e h̄ginis quā p̄parabim? arbori i paradiso: cuius fruct? si q̄s comederet āre q̄ moreret v̄ita et n̄a viueret. hodie br̄ssim? paul? i epla diē. Fr̄es sciētes. i. scire debetis q̄ hora ē iā nos d̄ sōno surgere: abijciām? opa tenebrarum. Dñi vos videtis q̄ nō ē tenebriosa et qñ venit mane aperit dom? et disponitis et induitis vos alit in die q̄ i nocte. Nō duras v̄it qñq; mille ānis: et qñ venit in v̄terā gēnis lux venit. de q̄ idē xps ait Joh. iij. lux venit i mūdū et dilexerūt domies magis tenebras q̄ lucē: et tūc data ē nobis dies. Jō diē paul? hodie: q̄ postq̄ aduenit dies ē tēpus n̄c se disponēdi et opa tenebrarum siue nocē abijciendi et capiēdi lucis arma siue fides: q̄ sūt x̄tutes. S; q̄retis a me: p̄r dicaq̄ nob̄ q̄ sunt opera tenebrarū. Dico q̄ sunt peccata mortalia prop̄ tres causas. Prima quia in tenebris fiunt. Secūda q̄ tenebras inducunt. Tertia q̄ finaliter ad tenebras p̄ducūt. ¶ De p̄rio Ia. iij. Qui male agit odit lucem. De sc̄do Ro. i. Obscuratū ē iūpiēs cor eoz. p̄p̄r qd tradidit eos i passionē ignominie: et reprobū sensū. De. iij. Mat. xxi. ligat ma nūb; et pedib; mittit eū i tenebras exteriores. Videte p̄ctōres: deponat opa tenebrarum loco opa tenebrarū p̄ctā mortalia: q̄ quādo peccatis poti? q̄ritis loca obscura q̄ lucida. Estis hic luxuriosi: vos sciretis aliqd dicere d̄ ista materia si velleris. Et vos qui facitis fallā monetā: nūquid vaditis ad loca obscura. S; audite paulū dicētē ad He. iij. Oīa nuda et apra sunt oculis ei. Sc̄do p̄ctā ponūt tenebras i sc̄cia. Jō regi? p̄phet̄a dicit. nescierūt neq; intellexerūt in tenebris abulāt. Et doctor subtilis in tertio dī. xxx. dicit q̄ voluntas mala excecāt intellectū p̄uatiue: q̄ nō sinit neq; p̄mittit itelle

etū diu stare in recto dictamine ne scia re
mordeat: et possitne qz sicut bon⁹ querit me
dia ad finem debitū vt obineat optatum:
sic malus ecōtra. Ideo dicebat xps. Lu. xvi.
Filijs h⁹ seculi prudentiores sunt filijs h⁹
generatione sua sūt. An qñ hō est i mala vo
lūtate luxuriādū: furandū: vindicandū se: et
multa mala faciēdi si cogitet aliqđ bonum
vt habeat bonū aspectū: tūc volūtas repñi
tar intellectui illud malū et exerceat intelle
ctū. Ideo prudentiores sunt filijs h⁹ seculi et
magis astuti ad perueniēdū ad finē suū
optatū. Volo dicere qz boni nō tantā penā
ponūt ad saluādos se sicut mali ad dānan
dos se et faciēda mala et ad manutenēdū
suos magnos status et pōpas. Exēplū ha
bet de quodā bono patre religioso q̄ iuēnit
vnā meretricē in angulo cuiusdā vici et cui
eam aspersisset cecidit quasi mortuus: et cui
aliqui subleuassē eū dixit. dñe de⁹ ignosce
mihi: qz nunq̄ tāra diligētiā adhibui ad ti
bi finēdū sicut ista mulier ad se dānādū.
Q̄ pccōres qđ dicitis: capitis ne tāra penā
ad seruēdū deo sicut diabolo? Hos dñi ec
clesiastici qđ dicitis: nunqđ dicoverū: vide
atis modicū iterpos et repies? qz sic. Tercio
peccata mortalia sūt tenebre: qz pducūt ad
tenebras culpe et ad tenebras pene finalis:
vt p̄s per parabolā xpi q̄ h̄r i matheo d̄ q̄
dam q̄venit ad nuptias sine veste nuptiali:
dñs rēvero iussit vt ligatis manib⁹ et pedi
bus mitteret ad tenebras exteriores. Ille
rē est de⁹ q̄ fecit nuptias filio suo qñ acce
pit naturā hūanā et dice⁹ xps. i. vnctus: et
nos xpiā a xp̄o vncti: vt d̄ d̄ sacra vnctōe
ca. vnica. Vestis nuptialis ē grā et charitas.
de q̄ d̄c aug. xiiij. de citate dei: qz diuidit inf
filios regni et filios p̄ditōis. illi igr q̄ habe
bunt tunicā grē et charitatis ibūt cū deo: q̄
vero nō: eū diabolo i morte et tenebris eter
nis. Quale remediū p̄: abijciamus opa tes
nebrarū et iduamur arma lucis. i. virtutes. et
q̄nis hoc sp̄s debeam⁹ facere p̄cipue tñ quā
dovenit tps deuotiōis et festa p̄cipua: vt iu
sta thema passūptū. Abijciē. om. im. susci
pi. verbū. quod vt facere possimus implo
rabim⁹ grām sp̄s sancti dicētes. Ave mar. etc.
Abijcientes omnem immundiciā etc.
Mōre solito mouetur questio theologia
hs terminata a magistris nostris theologi

et p̄sertim a dño Alexandro de ballis i ter
tia parte summe. Et etiam a Scoto in. iij.
distin. iij. Utrum si adam nō peccasset xps
incarnatus fuisset: Bonauētura doctor de
uotus di. i. iij. et beatus Thomas dicunt: qz
due sūt circa hoc opiniones solēnes. qdam
innitentes rōnibus asserere voluerūt: qz si
adam nō peccasset xps naturam huma
nā assumpisset: nō tamē mortālē nec pas
sibilē. Alij autē innitentes auctoritatibus
sanctorū dicūt oppositū. s. qz si adam non
peccasset xps incarnat⁹ non fuisset. Ideo
predictus doctor dicit: qz in hac materia si
dei debemus nos cōfirmare auctoritatib⁹
sanctorū. Ideo secūdam partē tenebimus.
hec bonauētura. Alexander vero tractūs il
lud Jone. p̄p̄ete. iij. c. Propter me hec tem
pestas orta est. dicit qz lucifer p̄uenit ante
casū suū naturā humanā vniendā ypostā
rice nature diuinit: p̄uidens eā sic vniēdā
incepit inuidere et voluit ascēdere ad locū
illi ordinatū. Scotus vero assignat duas
aut tres rōnes p̄pter quas deus fuisset in
carnatus si adā non peccasset. Prima qz sū
mum bonum in entibus nō debet eē occas
sionatū: sed si verbum fuisset incarnatū p̄o
pter peccatū primi parētis: incarnatio e⁹
fuisset occasionata. Secūda ratio: cum aīa
chrisi sit maius bonum q̄ glā animarū
redimendā: videt deus illam aīam ad ro
tam gloriā p̄ordinasse. Tercio qz prius fu
it p̄destinata anima chrisi ad beatitudi
nem q̄ p̄ueniū qz adam peccaret. et sic con
cludit qz si adam nō peccasset xps incarna
tus fuisset: tamen immortalis et impassibi
lis. Q̄ uate capita vestra: timetis ne dā
nari s̄m̄vitatē quāvos ducitis: habetis em̄
sermōnes singulis diebus dñici: vbi est e
mēda quāvos facitis: certe pauca aut nul
la est. dubito qz male fieri vobis in dieb⁹ nos
uissimis. Sed dicetis: pater speram⁹ qz nō
erimus dānati: qz fili⁹ dei descendit et venit
querere et saluare hōiem q̄ perierat. bene di
citis: sed non totum. Habuistis heri p̄ legē
et canonē qz nemo debet recipere duo stipē
dia a duobus: ego adducam vobis aliam le
gem que habetur. ff. iudici non obtempera
uit lege vnica. et habetis decretalem in an
gem que habetur. ff. iudici non obtempera
uit lege vnica. et habetis decretalem in an

Dominica. I. aduentus.

tiquis de maiestate et obedientia. c. si quis venerit contra episcopum preceptum anathematizet. Idem bñ. i. Reg. xiii. Qui principi non obtemperaverit morte moriatur. Dñi cognovistis regem ludovicum et prepositum tristant leymites si ipse viveret nunc et mandaret vobis unum mandatum quod propositus cum quibus militibus hominum esset paratus ad eundem ad bellum quero tunc si aliquis dominorum de parlatemto vel aliquis de villa diceret quod in despectum regis non faceret: quid esset faciendum iudicio vestro? Dñi dicit lex civilis quod dignum est morte: et hoc confirmat ius canonicum et ius divinum. Utinam deus non sit nobis ita rigorosus. Dicatis mihi dñi quod sepe dereliquistis legem altissimi: quid eveniret vobis si moriamini in statu in quo estis. Nos latrones usurarii collectores thesaurorum: et vos domelle qui habetis maritos thesaurarios qui recipitis vinum tunicam ab uno nobiliori marito acceleret solutionem suam ter aut quater centum francos: vos tenemini ad restitutionem. vos religiosi qui discurretis per vicinos qui non observatis regulas vestras: melius fuisset vobis quod fuissetis mortui in utero matris vestrae: quod scire vivere et mori. Audite ps. dicentem qui nunquam mentis. Increpasti suppositos: maledicisti qui declinant a mandatis tuis. Sap. xli. Ne vobis filij ipsi qui dereliquistis legem altissimi. Quod remedium: filia mea in christo iesu levetis spiritum vestrum. Revertimini ad deum et compaties vobis: recognoscatis casum vestrum et propinatis deo servire. hoc autem volo persuadere. Juxta thema preassumptum. Abicientes etc.

In isto sermone erunt due partes. Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate. Secunda erit de peccatrici anime virtuosam purificationem.

Quarta ad primam partem levetis spiritus vestros. Mysterium incarnationis dñi sacratissime non est materiarius dici neque vniuersum mensuris. Vidimus iam quomodo longe fuit desiderata quinque mille annorum spacio, et hoc erat primum movere christus edificaret edificium spirituale. i. ecclesiam. scdo ut beneficium daret eternum. Tercium quomodo iudas patriarcha dicebat: primum obsecro mitte nobiscum puerum. Istius petitionis habetur responsus primi. Reg. ix. et secundum:

ba dicta samueli. mittam cras virum ad te de terra beniamin: et virges eius ducet populi mei: et liberabit populum de manu philistinorum. Sic etiam orabat daniel existens in carcere in babilonia bis in die dicens. Dani. ix. Peccata unius dñe iniuste egimus: hodie propter peccata nostra facti sumus opprobrium omnibus qui in circuitu nostro sunt. Deus autem permittit liberatores: cras mittam tibi virum de terra beniamin. Utinam deus mittat ad nos populum ad liberandum nos. nos enim sumus omnes vocati in curia criminali. In istis autem verbis dicitur samueli: mittam tibi homines de terra beniamin: dabis sibi dominum: et erit dux populi. Quattuor notantur.

Primo quis est qui mittitur.

Secundo dignitas eius qui mittitur.

Tercio operatio ad quam mittebatur.

Quarto motum propter quem mittebatur.

Beniamin filius dextre vocatur. quoniam ei quod aliquem salutat libenter dat manum dextram. sic deus pater dedit nobis filium suum qui sedet a dextris eius. Secundo dignitas eius: tangit cum dicitur. Angles enim ducet. ps. Misit verbum suum et sanavit eos. Tercio ut gubernaret populum. Ephe. i. Ipse dedit caput super orem ecclesiam. hodie autem mittet ut capitaneus ad liberandum animas nostras et de plenitudine eius omnes accepimus. Joh. i. Liberabit populum suum de manu inimicorum. liberavit ei populum suum ab egypto et babilonia et philistiis. Primo ab egypto que tenebra interpretatur. christus enim per mysterium incarnationis a tenebris ignorantie genus humanum liberavit. Secundo a babilonia quod confusio interpretatur. a confusione ei culpe naturam humanam liberavit. Tercio a philistiis. i. a demonum potestate. De primo. est lux vera que illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Johan. i. De secundo ad Collocen. primo capitulo. Eripuit nos de potestate tenebrarum. De tertio ps. Propter miseriam inopum et gemitum pauperum nunc exurgas dicit dñs. Quis est enim acceleravit suum adventum propter fletus orationes et preces patrum antiqui testamenti: et presertim beatissime marie virginis que erat fletus et desiderans incarnationem christi quando ad eam venit gabriel. Quid dicite peccatores an sit tempus hodie ire ad ludos:

ad tabernas ad lupanarias certe nō. Dicite
mibi vos cōsiliari et vos religiosi quōd reco-
gnositis deū creatōrē vestrū. credo q̄ Esai-
as recognoscebat modum vestrū faciendū
dicens. i. c. Filios enutriti et exaltati: ipsi
autē nō cognouerūt me. Ubi sunt ieiunia?
ubi oratōes et elemosyne quas facitis amo-
re aduentus xpi: sanctus martinus isto sa-
cro tempore vivebat in ieiunijs. et sanctus
Zudoncus separabat se ab vxore sua. Nos
lo tamen dicere q̄ vos viri dimittatis vxor-
es vestras sed volo dicere. q̄ si sanctus Zu-
doncus abstinebat ab actu matrimonij licito q̄ vos
a fornicari debetis abstinere a peccatis que
cōmittitis: que nō sunt multū honesta. et
ad hoc dicit apostolus i epistola. Nō in cu-
bilibus et impudicijs etc. et hoc faciendo
iuxta thēma p̄assumptū deponētes: oēm
immundiciā suscipite insitum verbum etc.
Quantū ad secundā partē dñi et vos do-
micelle: inceptis ne deponere imundicias
cōscientiarū vestrarū: credo q̄ hodie mane
vos accēpistis speculū vestrum ad speculā-
dos vultus vestros: veinam conscientie ve-
stre essent bene mundate. Dixi in sup̄iori-
bus q̄ opz inspicere a voluntate ad bñ ter-
gendas maculas: de quibus peccatis dixi
heri duor: sic sunt octo iam predicata. Re-
stant adhuc duo dicenda. Nonū ergo in or-
dine est imisericordia vel inhumanitas bz
Grego. xxi. moralium: cum cor humanum
auaricie plaga sauciatur fuerit finalit tē-
dit ad imisericordiam vt inhumanū ex-
stat. quo facto dicit iacob⁹ in canonica sua.
i. c. Iudiciū sine misericordia fiet his qui
non fecerint misericordias. De his loqueba-
tur dauid cum dicebat. Non dabit deo pla-
cationem suam: et precium redemptionis
anime suę laborabit in eternū et viuet in
finem. Ideo scribitur Danieli. iiii. Peccas-
ta tua elemosynis redime. extinguitur enī
cor induratum et durum est habere bona et
superfluitates et sine necessitate et nihil fa-
cere vel dare. non dico vt aliquid habeam a
vobis sēsi videte pauperes incarcerationes re-
ligiosos iuuenes filias que propter pauper-
tates compelluntur facere multa mala. vi-
dere thesauros vestros: vultis cognoscere
signum damnationis. quādo enī cor est in-
duratum signum est q̄ diabolus habet ibi

partem. De hoc habemus exemplū. Zuce-
rvi. De malo diuite qui sepultus est i infer-
nos: quia non dabit suā: quid erit de illo qui
rapuit aliena? audite quid dicit Ambrosi⁹
lxxxvi. dist. c. non satis. Pāse fame moriē-
tem: si non paupis occidisti. non enim man-
est nō dare quod potes: q̄ tollere aliena. et
si non des ad saluandas virgines ne laban-
tur in peccatum: consensisse videris. Sed
quid dicemus de episcopis et ecclesiasticis
nostris qui non dant ad custodiendas vir-
gines: nō layci teneantur ad elemosynam:
nōne magis domini ecclesiastici qui habēt
tot beneficia et tot bona crucifigi: bona pau-
perum et hospitalium: et vos domini frangi-
tis facitis multa que non licet hominib⁹
loqui. O gros goddons dānati infames et
scripti in libro diaboli fures et sacrilegi. vt
dicit Bernardus. Jecit vobis vos q̄ fundatos
res beneficiorum vestrorū dederint vobis
beneficia ad luxuriandū: ad meretricandū
ad ludendū au glie gallice? Audite quid cō-
siliat vobis regius propheta dauid dicens.
Date elemosynam: quia beatus qui inteli-
git super egenū et pauperē: in die mala
liberabit eū dñs. Et ibi guillermū alri-
stodoriū. Decimū peccatū est amor hui⁹ mū-
di. De quo loquitur beatus Iacobus dicens.
Qui voluerit amicus esse huius seculi: mi-
micus dei constituitur. Jacobi. i. x. i. Johā.
ij. Nolite diligere mūdū neq; ea que in mū-
do sunt. O peccatrices anime vultis scire
quid est ponere amorē suū in hoc mundo?
dixistis vnq; ego velles q̄ deus custodiret
para disus suū et q̄ dimitteret me vivere
semper: Dico q̄ quando nihil aliud esset di-
abolus vos caperet in fine dierū vestrorū.
Hugolinus super p̄mū sententiā in pro-
logo dicit: q̄ si quis vellet sic manere sem-
per peccaret mortaliter. Alexander de bal-
lis in tertia parte dicit: q̄ diligere mūdū:
contingere potest multis modis. Ano mo-
do vt diligat eum vt seruus deo et merita
multiplicet: et sic est opus meritorium. Se-
cundo modo dicit: deo vellem manere adhuc
in mūdo si deo placeret: et sic ē veniale. Ter-
tiorū finem habet in mūdū: semper hic
stet in delicijs et sic est mortale. quādo quis
non petit nisi facere bonum vultum et gau-
dere sicut sunt illi qui appetūt semper esse

Do. prima aduentus.

viginti quinq; annos vel circa et nuncq; mo-
ri. Quot inuoluntates in mundo similes.
Audeo ei dicere q; tot peccata mortalia ha-
buistis quot similes volūtates habuistis.
Sicut sunt aliquę mulieres que dicūt quā-
do ego fui vxorata ego erā pulchra. vti nam
elles nūc sicut tūc ego facerē bonū volēti. di-
splicet mihi q; efficiat senex. Et istud pecca-
tū solet contingere viris et mulieribus lux-
uriis. Sed dicetis. pater quale remediū?
Dico q; si agatis vt nō diligatis mūdū nec
ea que in eo sūt. Et sic iuxta thema p̄cassū
ptum. Abicientes oēm immundiciam etc.
¶ Eiusdem dñice post p̄dium. Ser. xi.

Abicientes

omne immundiciam etc.

Tūc videbunt filiū hoīs
veniētē in nube cū pote-
state magna et maiestate
Zuce. xxi. ca. Dominū aīe deuote mater no-
stra ecclesia in tali die sicut est hodie repres-
sentat nobis p̄mā dominicū aduentū. vbi
Leo papa in principio sermōis sic dicit. Gā-
ctam ac desiderabilē fratres charissimi xpī
natiuitatē suscepturi tota deuotione debe-
mus nos preparare. q. d. fratres habem⁹ re-
cipere ch̄stī natiuitatē. ideo debemus stu-
dere toto nisu ad digne aduentū celebran-
dū et nos disponere: quia q̄uis ch̄stus sit
mortuus et in celus ascenderit: tamē respi-
cit qualiter quilibz disponit se. Adodus au-
tem seipsum disponēdi est fm̄ duo. vnus ē
per viā amoris: et alius per viā timoris. vn⁹
in consideratione iusticie diuine: et alius in
contemplatione et consideratione clemētie
et misericordie diuine. Ideo i ecclesia hodie
diuersa euangelia legūtur. Seculares enim
habent euangelizū dominice in ramis pal-
marū vbi ostendit qualiter xp̄s ibat in hie-
rusalē et dicebat. filiū syon. Mat. xxi. Ecce
rex tuus venit tibi māsuer⁹. Allegorice hoc
significat: q; fili⁹ dei apparet in humanita-
te. et dicite filie syon. i. ecclesie. ecce rex tuus
venit. vel aliter in sensu morali. ecce rex tu⁹
venit in humanitate ad dādū misericordiā
peccōibz: et qui p̄b̄t. i. et sequebant dicebat.
O sama filio dauid. Et omnes patres taz
peteris testamti q; nomī clamabāt dicētes.

Quia hic est qui venit ad faciendū redēti-
onē plebis israel. ¶ Aliud euangelizū qđ
legitur fm̄ vsus romanū est ad incuriendū
timorē. Et istud tangit vos peccatores vsq;
ad cor dicēs. Erūt signa in sole et lunat stel-
lis: tūc terris p̄ssura gentiū. Dñr. saluator
veniet adhuc. et quādo frater. Dico q; in iu-
dicio particulari et vniuersali. In more eī
est particulare iudiciū et vniuersale in die
iudicij quādo numer⁹ electorū erit in corpo-
re et aīa: et recipiet vnusquisq; fm̄ q; gessit
in corpore suo siue bonū siue malū. O que-
rimores habebūt tūc dānati videntes tūc
angustiā suā: vt dicit Crisostomus. Habet
būt quēdā timorē videntes deum supra se
irātū. et inferus infernū apertū. a dexteris
angelos accusantes: a sinistris demōes eorū
ad tartara trabentes. ¶ O peccatores con-
derate statum vestrū. et status incertitudi-
nes tēporis tribus vocabulis expūm̄: vt
vult paganus Aristoteles: scilicet olim: tūc:
et nunc. Olim importat p̄teritū. nunc p̄-
sens. et tūc futurū. De p̄senti dicit Salo-
mon Ecclesia. ix. Quodcūq; potest manus
tua instanter operare: quia nec opus nec fa-
tio: nec sciētia nec sapientia erūt apud in-
feros quo tu properas. et hoc de tēpore p̄sen-
ti. De p̄terito dicit Job. xvij. Dies mei trā-
sierūt cogitatōes mee dissipate sunt etc. De
hoc etiā Anselmus i meditationibz. Terrz
me vite mea totalque diligēter discussa ap-
paret mihi sterilitas: aut vanitas. ¶ O pau-
peres peccatores beatus anselm⁹ erat mo-
nachus: non comedebat carnes: neq; habes-
bat meretrices i camera sua a pain et a pot
gallice. nec erat proprietari⁹. portabat cili-
um: et dormiebat super certaz. et tamē dice-
bat. terret me vita mea etc. et dubitabat de
vita sua. Quid ergo de vobis miserrimis
peccōibz? Jō nō imerito carat ecclesia. Hic
iustus saluabit etc. Dicā vobis rē mirabilē.
brūs Augustin⁹ testat i libro suo p̄ssōibz:
q; ipse cōfitebat de hoc q; inspiciebat aras
neq; facere telā suaz. Dicite o peccatrices
aīe qđ bonū fecistis in vita vestra? quid in-
iunēture: qđ etiā in medietate: et adhuc qđ
in senectute vbi ieiunia vestra: vbi humili-
tas: vbi deuotio: vbi amicitia et charitas:
vbi p̄ssio pauperū? Certe qui ad p̄teritū
modicū aspiceret: vehemēter expauesceret.

Sed si de presenti tempore loquamur: quid est nisi pñctus. Audire beatū Jacobus qui nunq̃ mentit̃. in. ca. dicentē. Vita nostra vapor est ad modicū patens ⁊ deinceps ex terminabitur. Et pauloſte dixit. Ecce nūc qui dicūt hodie vel crastina die ibim⁹ ad talem ciuitatē ⁊ lucrū faciem⁹: ⁊ ignorāt qd eis vēturū sit. ¶ Quare capitavī vos oēs ⁊ quor̃ estis hic. Nunquid essetis attoniti si deus diceret vobis. Reddite rationē vili carōis vestre. Tertio credo q̃ pauci sunt qui essent pauidi. Quis enī gloriabī se mundus habere cor? Pauper enī ⁊ miser ē qui sic vivit qualiter mori nō veller. ¶ Pauperes peccatores bene vivite ⁊ bene moriamini. De tertio scilicet de futuro tēpore dī in etiāgelō. Tunc videbūt filiū hominis veniēte in nubē: erit sicut erat in cruce ostendēs ighūia sue passionis. ¶ Pauperes peccatores non erit tunc cura gubernandi domos: faciendi cauillationes: nec comedendi populū. quia tunc vī dicitur Apoc. i. Plāgent se omnes tribus terre capiēdo om̃is distributū pro generibus singulor̃: ⁊ non pro singulis generib⁹. ¶ Et tūc loquetur ipse ad eos in ira sua ⁊ dicit. O dānati populi: ppl̃e maledicte: popule blasphemis plene: vbi sunt bona que fecistis ppter me? O mulieres a la grant gozre gallice: oportet ista cogitare ⁊ nō tēpus occupare in ludis ⁊ alijs vanitatibus. Nō oportebit respondere sū trutinaciones Aristotelis in pmo pñorū. nec de scientia nominali: aut realium aut legistarū: canonistarū: aut medicorū: sed de bona aut malavita. Cum igitur o popule indurate sicut lapides duri: tamē velitis aut nolitis oportet cōparere ante conspectus dñi: cum tēpus pteritū iam pterit⁹ nec sit in potestate vestra. tēpus futur⁹ est multum periculor⁹. tēpus pñens est nimis transitorium: capiopter laborat. Iuxta thema pñassumptū. Abijcentes oēm immundiciā ⁊c. Et deus det nobis grātiā cōprehēdēdi verba predica inuocabimus auriliū spiritus sancti saluantes mariaz. ¶ Abijcentes oēm immundiciā ⁊c. Aliter solito mouetur theologalis questio a magistra nostris theologis mota ⁊ maxime a domino Bonauētura dist. iij. sentē. Utrū natura humana pñelegi debuerit potius

ad vñionem ypostaticā q̃ natura angelica. ¶ Respōdet predictus doctor q̃ sic. propter tres rationes.

Primo q̃ amplius ipsa indigebat: amplius sibi proficere poterat.

Secūdo quia natura humana erat tota lapsa: nō autem natura angelica.

Tertio q̃ ly hō peccasset: nō tñ erat obstinatus in pctō suo sicut demō: nec i terminō.

¶ Quare corda vestra dñe mulieres estis bone theologiane: si ita essetis: esset voluntas mea q̃ bene seruiretis deo. Dicetis forte: pater ē verbi⁹ terribile q̃ ita facili ter dā naremur sicut dicitis. Sed dico confiteor

q̃ est terribile audire: sed magis terribile sentire. Audeo tamen vobis dicere: q̃ multo plures damnabūt q̃ credatis: ideo valde timendū est. ¶ Quero a vobis in veritate conscientiarū vestrarū si esset vnus angelus super istū crucifixus ⁊ diceret: vnus vestrū me traditurus est: nunquid timeretis om̃es? Nūquid timerēt discipuli quando

christus dixit vnus vestrū me traditurus ē. Vos habetis dictū christi qui nō potest mentiri ad istud propositū dicentis. Math. vi.

Alta est via que ducit ad vitam ⁊ pauci ingrediuntur per eam. ¶ Sed dicetis adhuc: pater quomodo ita damnabimur? Rex noster xps est ad dandū nobis misericordias.

de quo ergo seruiet nobis passio christi ⁊ tot acerbiſsimi dolores quos passus est. Ipse enim carō ⁊ frater noster est. hoc os enī ex ossibus meis: et carō de carne mea. Gen. ij.

Propter quod ps. dicebat. Narrabo nomē tuū fratrib⁹ meis. Sed dico certe bene dicitis: bñdicite sunt aie vestre: sed non dicitis totum. Habetur enī in iure ciuili in autentica de mptis collatōe. iij. q̃ frater venit exhereditandus a fratre in tribus casibus. Primo si insidiatus ei fuerit. Secūdo si ptra euz scripserit. Tertio si in bonis graue dānū intulerit. Habet⁹ decretū in maiori volumine: ⁊ sūt verba Belasij pape. xi. q. i. c. Siluester. ab ingratis ⁊ indignis successoribus legitime merentur perdi hereditates. Causus est patens. sicut duo fratres in eadem domo de eodē patre ⁊ matre pater moritur: manent filij: vnus capit vxore: et alter non sed est homo intelligēt ⁊ habet bonum officiū ⁊ multa bona. Ille qui est

Dominica. i. aduētus.

Prelatus capit litigiū cōtra alius vult eū destruere. Quero a vobis utrū ille debeat esse heres fratris sui? Dicūt leges q̄ nō, quādo mater diceret in ratione, frater enī debet ostēdere fratri q̄ quādo facit ei damnuū nō facit vt frater eius. Utinā frater noster xps nō sic agat contra nos. Dicite o peccatores nūquid fecistis sibi' oultragiū: nonne voluistis ponere manū in eū? Audite Paulum dicentes miserrimis peccatorib'. Desbre. vi. Rursus sibi metipsis crucifigētes filiū dei. creditis qd̄ dicā vobis. Dñi placeat misericordie diuie q̄ habeat pietatē de vobis. Sed pro certo dico vobis q̄ frater non facit tantaz iniuriā fratri sicut facim' xpo cū peccam'. Adagnū est crucifigere xpm: sed maius est a nobis eicere christum per peccatuz. Ipse enim semper optat salutes nostrā. Et si adhuc posset pati mortē: ipse se offerret morti si esset necesse ad saluanduz aīas nostras. Q̄ Sūt ne hic matres ille macquerelle filiarū suarū que dederūt eas hominibus de curia ad lucrandū matrimoniū suū. Et vos mulieres quando itis ad mulieres puerperas visitādas. Q̄ Los officiarū qui datis officia ad custodiēdū vos de betis habere respectū. Et vos prelati qui p'mittitis blasphemias publicas. Quale remediū q̄ sitis saluati: recurrite ad fratrē vestrū iesū christū. Iuxta thema preassūptū. Abicientes omnem immundiciā &c. In isto sermone erunt due partes. Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate. Secunda erit de peccatrici aīe virtuosa purgatione. Quartū ad primā partē hodie sūt sex dies q̄ ego dā vobis q̄ tota natura incarnatōis diuidit in q̄nqz ptes siue i q̄nqz mysteria. Prīmū est: q̄ incarnatio fuit a deo eternāliter ordinata. Secundū: q̄ fuit a partibus antiquis diu desiderata. Tertium: q̄ in scripturis est figurata. Quartū: q̄ fuit a prophetis denūciata. Quintū: q̄ fuit per xpm adimpleta. Quidicimus a die lune vsqz ad diē veneris primū mysteriū. Hos dñi satis q̄ quando arrestū est datū & pronūciatū in parlamento: q̄ ille in cuius fauorē fuit pronūciatū

querit q̄ diligenter potest vt executioni be mandetur. Sic etiā natura humana vidēs arrestū datū i curia paradisi q̄rit executionē arresti: & hoc est mysteriū secundū. & hoc respēctat nostra mater ecclesia referēs voces prophetarū dicēs. Veni dñe noli tardare: relaxa facinora plebis tue. Et istud mysteriū fuit declaratū a die veneris vsqz modo. Tertū mysteriū declarandū est q̄ incarnatio fuit iudiciū & presidentiū populi israel infantibus prefigurata. hoc est dicere q̄ iudices israel dabant figurā veri iudicis xpi. Hoc habetur iudiciū secundū & tertio. Suscitauit dñs iudices & non ambulauerāt corā domino in corde perfecto. Ideo tradidit eos dñs in manus gentiū: in manu regis chusantaratayz: sermuerunt ei octo annis & claudmauerūt ad dominū & misit eis octoniel q̄ liberauit eos. Q̄ Venite capita vestra. debetis notare dominū sicut dicit Paulus p'me ad Eborn. r. Omnia in figura cōtingebāt: illis scilicet patribus veteris testamēti. et Bernardus super Adissus: dicit erponens quid significat nazareth. omnes reuelationes & figure que precesserunt apud patres antiquos fuerunt quedam femina vel flores nostre redemptionis. Christus enī adueniēs fructus fuit. Luce. ij. Benedict' fructus ventris tui. Et sicut adueniēte fructu flores cadit: sic adueniēte christo flores: id ē figura cessauit. Primo ergo iudei qui saluauit populū a manibus gentiū fuit octoniel qui quo ad personā eius signus dei interpretatur qui representat christū. De quo Paulus ad Hebreos. i. Qui cum sit splendor glorię figura substantię eius sedet ad dexterā patris in eternū. Ipse autē octoniel fuit filius cenez: qd̄ interpretatur zelote: & illud cōuenit xpo filio dei. de quo Job. ij. scribitur. zelus dom' tue comedit me. Dñi nō ē a duobus annis nec a mille q̄ fuit figuratus: q̄ christus tanq̄ iudei veniret: sed sūt fere tria milia annorū q̄ hoc fuit figuratū & representatū. Naz legitur in libro iudiciū de sex iudicibus qui representant christus. Prīmus vocat octoniel qui tantū valet sicut signū dei vel ymago patris eius. & pater eius vocabat cenez: qd̄ interpretat gallice desir: latine zelote. Sic de' desiderabat et zelabat salutē nature hūane. Filij israel

seruierunt asharoth. hoc videns deus dedit eos in manus cuiusdā tyrānī vocati cusan: qui tantū valet sicut tenebrosa iniquitas in mesopotamia: quod interpretat̃ eleuatio. Filij enī israel dati sunt in tenebris quādo adam peccauit ⁊ ena in paradiso terrestri. Tunc enī ipsi ⁊ tota posteritas in manus tenebrarū: id est diaboli fuerunt dati. Et de isto pōt dici illud deu. xxiij. allegorice. Ipsi me prouocauerūt in eo qui nō est de⁹: ⁊ ego prouocabo eos in eo q̃ nō est populus. Tūc ipsi clamauerūt ad deū redemptorē ⁊ misit eis octomelē: id est ymagines suas siue filiū suū: ⁊ sumpsit non naturā angelicā: sed humanā in vtero beatissime virginis. Iste pugnat contra diaboli: qui solus querebat peccatus. Chastus autē per humilitatē vitē eum: ⁊ in arbore crucis. totam iurisdictionem ei deposuit: et instituit q̃ natura humana obseruaret precepta decalogi et que habent in quattuor euāgelistis. ¶ Sed dicite mihi o peccatrices aīe quā recognitiō: neq̃ facitis deo? Nunquid dixi vobis q̃ diaboli erāt obstrinati: ideo xps nō redemit eos nec assumpsit naturā angelicā. ¶ Estis ne duri ⁊ duriores diabolo. Audite oīo psalmi stas de ingratitudine vestra loquēte. Obliti sunt deū qui saluauit eos ⁊c. Certe obliti estis beneficiū christi: qui saluauit ⁊ redemit vos. Et obis loquit̃ dominus de iusticia. Tempore preterito erat iusticia parisi? seu in hac villa: ⁊ nō vendebāt officia: sed nunc nihil ē. Erat etiā caritas ⁊ amor iter christianos: inter maritū ⁊ vxorē: inter matrem ⁊ filiam: inter proximos ⁊ vicinos: ⁊ sic de alijs. Sed nūc odia ⁊ inuidie regnant. Antiquitus erat oratio humilitas ⁊ deuotio i religiosis: sed nūc nihil volo dicere. ¶ Cōsideret ergo vnusquisq̃ vestrū gratiā xpī: et sic recipiet xpī in corde suo. Iuxta thema preassumptū. Abicientes oēm inuidiciā. ¶ Quāto ad secundas partes leuetis capita vestra. Incepistis ne adhuc domini mūdare conscientias vestras? Dicitis frater cōscientie nostre sunt sicut hortus in quo nihil est factū ab vno anno quādo incipim⁹ in vna parte anteq̃ finis in alia in finetaz incipiāt crescere in alia parte male berbe scilicet peccata. vnde Grego. in morali b⁹. Vni⁹ s populi est puerio ad deū per opera

bene viuētiū quando in hortis conscientiarū laborant. sed quando hortus incipit florere ⁊ adducere flores dulces tūc accēdūt vepres scilicet viciōz. Et idistis vñq̃ carib⁹ sicut. Ipsi enī habēt paruos hortos ⁊ semp laborant ⁊ auferūt superfluitates ⁊ adhuc ipsi timēt q̃ damnētūr cū reprobis. Quid igit̃ erit de vobis qui nō curatis de hortis conscientiarū vestrarū? Volo dicere pauperes peccatores: q̃ si deus non apponat maius certe difficilimum erit sanare conscientias. Immūdicie autē oēs sunt aut in volūtate aut in ore aut in opere. De immūdicia siue peccatis volūtatis dixi vobis decē: sed nescio si bene notastis: sed adhuc nō ē totū. ¶ Leuetis corda. Oportet nūc loqui de peccatis lingue siue operis. Et istud est adhuc magis difficile. Fertur in quadā parabola q̃ diabolus fuit semel infirmus et venerūt medicū quēserūt ei quid vellet comedere: an pisces aque dulcis aut maris. qui dixit nō. an carnes porcorū aut taurorū vel vitulorū. qui itēz respondit non. aut pullos aut perdes aut aliquas venationē. Tunc respondit: nihil comedam de omnibus istis epulis: sed ego volo comedere d̃ esca de qua fui nutritus: quā comedāt mulieres in balneis existentes. Illa esca domini mei ē pastillus de liguis. Sed dñel dixerūt medicū quaz salām vultis habere? dixit q̃ volebat pumo q̃ essent frīre in patella ⁊ postmodū ponerent in pastillo. Ista est parabola vna Audite verba Jacobi. in nūq̃ mentiētis. Si q̃ in verbo nō offendit hic perfectus vir est. Et post. lingua modicū membrū est et magna exaltat. Ecce q̃? igitur q̃ magnā silūs incēdit ⁊c. Ideo beatus Grego. in mora. di. q̃ vniuersitas iniquitatis lingua cōstituitur in membris nostris que maculāt totum corpus. Sequitur in iacobo Omnis enim natura bestiarum ⁊ volucrū ⁊ serpētū ⁊ ceterorū domātur a natura humana: inquam aut nullus domare potest: inquietus malū ⁊ plenaveneno mortifero. In ipsa be medicimus deū ⁊ in ipsa maledicim⁹ hoīez qui ad similitudines dei facti sunt. Audite o pauperes peccatores beatū iacobū dicentē: q̃ ille q̃ nō peccauit in lingua est bñs. ⁊ dicit q̃ aialia siluestria possunt domari: nō. tamē lingua: q̃ totū corpus nostrum

De prima aduētus. Ser. xi.

potest cōburi ab igne lingue sicut vna tota filia a paruo igne comburitur. Quidam mihi dñe burgenſes mulieres cuiuscunq; ſtatue habetis ne tales linguas in iſta ciuitate ego credo qd ſic erperior in meipſo. Dicit enī vobis die iouis preterita tractas illud Rabbi vbi habitas. qd. ſi indigerem? vobis vbi inueniremus vos? Reſpōdit veni et vide. et dixi ibides qd nos inuenirem? euz in paupertatis ſtrato et in patientie clibano. Dixi qd pauper ſuit in infantia in mun-do et in morte. Non enī habebat. Vt iquit ipſe vbi caput ſuum reclinarat. Dixi ibi qd non habuit in proprio neq; in cōmuni ſtra-tus neq; etiā domū quia ſi habuiſſet domū: diſcipuli eius tunc nō queſiſſent. Luce. xxi. Domine vbi vis paremus tibi comedere paſſca. Ego autē non dixi de alijs qd non ha-buerūt vel in cōmuni vel in particulari ſed ſolus ſtrato et domicilio. Parui logici et ſū-miſſe qui vadunt ad vicus ſtraminis pa-riſius ſciunt bene qd particulariſ negatiua non inferit vniuerſalem negatiua in bona conſequentia. Dixi etiaſ qd predicareſ de iudi-cio falſo die veneris qd nullus debet iudica-re alium niſi caſus ſit patens ſiue euideſ. Dixi tamen qd ſi videatis boiem nudū cuius nuda nec ſit ibi aliq; poteſtis dicere qd ta-lis ſit pallardus. Dixi vltra qd ſi videretis aliq; ſacerdotē deoſculari mulierē nō de-beſis eſſe de opinione illi? gloſe que habet xi. q. iii. c. Abſit. qd iudicetis ſacerdotē ſibi da-re bñdictionē. dico qd ſi ibi ſint ſolit in loco ſuſpecto qd nō eſt pctm illos iudicare eē pal-lardos. Impoſuerūt mihi aliqui qd ego dixi qd magiſtri noſtri ſunt bugatores: nō di-xi: faciāt quicquid volent: dico tamen qd ſi non ſeruauerunt legē chriſti: melius fuiſſet illis fuiſſe bubulcos. Quia leuate ſpiritus veſtroſ: multa mala faciūt mulieres loqua-ces. Multis comedere de iſto paſtillo vada-tis ad mulieres puerperas et audiatis ibi loqui de domicellis quomodo ſe habēt cuius dominiſ de curia et mulieribus aduocato-rum et procuratorū: certe ibi comedūtur paſ-tilli cū abūdiātia. Sed dicetis: pater quot ſunt peccata lingue: ad faciēdū vñū paſtil-luz de lingua carparū oportet habere mul-ta. Fuisti in ſchola ſatis a. b. c. Et tot ſūt peccata lingue quot ſūt i A. b. c. littere. Sūt

autem viginti principales ſcilicet a. b. c. d. e. f. g. h. i. l. m. n. o. p. q. r. s. t. v. Sic etiaſ ſūt viginti peccata mortalia lingue. Prima lin-gua iſtius paſtilli eſt primū peccatū lingue quod vocat lingua adulatoria. De iſto loque-batur. Eſe. v. c. et dicebat qd ſub pena mortis nullus comederet dicens. Neve qui dicitis bonū malū et malū bonū: ponentes tene-brias luceſ et luceſ tenebras. ¶ Secundū pec-catus eſt lingua blaſphematoria et ſecunda lingua iſtius paſtilli correſpondet iſti litte-re b. Moyses autē prohibebat qd nullus co-mederet de iſto paſtillo ſub pena mortis. Nu-meri. v. Quicunq; blaſphemauerit nomen domini morte morietur. ¶ Pro intellectu cla-riori debetis notare qd dicit Tho. ii. q. cxi. qd aduſatio poteſt eſſe peccatū mortale tri-bus modis. Primo quando laudatur pec-cator de peccato ſuo. vnde ps. Laudat pec-cator in deſiderijs anime ſue et iniquus be-ne-dicitor. Secūdo qñ quis laudat vt ſpiri-tualiter vel corporaliter decipiat eū qd eſt cō-tra charitatē. Tertio qñ quis laudat et dat occaſionē peccandi: et tunc etiaſ laudans qñ laudatus peccant mortaliter. ¶ Leuate ca-pita veſtra et corda veſtra. ſunt ibi qñ vidēt qd aliquis pcuſſit aliq; vſq; ad mortē vel dedit ſibi tres alapas: dicunt ſibi per deū ſanctus vos bene faciſtis: vos multa mala paſſus eſtis ab illo truſtatore. Et vos domi-ni gaudiſſe qñ petiſt a vobis vbi fuiſtis heri. reſponderis: nos fuimus per totā diē in luppanari ſiue in proſtitulo cuius amaſiſ nos: faciebamus grant chiere gallice. di-cit alius vtrūq; ſiſſes vobis cū. Et vos bur-gēſes nunqđ dicatis qd fuiſtis cū tali domi-no: qd dedit vobis vñū cathenā aureā et ſe-ciſtiſ pulcherrimū banquetū. Et vos dñi in parlamento quādo feciſtis aliq; deceptio-nē: nunqđ dicāt vobis ſocij veſtri: bene feciſtis. vous luy auez bien fait deſploier. ſes eſcus. Il ſembleyng grāt papellart gallice. Et vos dñi gaudiſſe qñ galliſcū quid di-citis ſepe. talis mulier bene choiſat ſiue ta-lis mulier bene tripuſdiat: ſiue talis mulier bene equitaſ. ¶ Secūdo adulator eſt pctm mortale qñ iſo qui laudat vel qui facit: facit vt aliū decipiat corporaliter vel ſpūaliter. Eſtis hic domini bullatores et portatores li-qaz. Ariſtoteles vocat iſtū adulatorē blā

Se. ij. prie do. aduer. Ser. xij. fo. xxiii.

ditorem in. iij. ethi. eorum. Elos dicitis vos habuisse de bullis centū scutar curatus de ces pro vino suo. Et licet essent rubea vons les aues abbatas a tous les dyables galli ce. talis em modus facienti est grauissimū peccatū. Tertio peccat inducēdo aliquē ad malū peccatū. Est hic qui sic laudat vna mulierē que bene saltat: aut vna mulierē que bene chousat in presentia alterius: aut vna mulierē que bene equitat: quia nō au deret is propter ei? mariti presentia laudare alibi. Et etiā qui laudat dominos: supi ores et magistros vestros vt inducat is eos ad malus. sicut faciunt seruitores et famuli abbatas: episcopos et aliorū magnos domi norū. Petrus aut blesensis fecit vna pul cherimaz epistolaz de hac materia: vide eā si volueris. ¶ Secūduz peccatuz sine secun da lingua pastilli est lingua blasphematoz ria. Qui nomen dñi blasphemauerit mor te moriatur dicit Moyses Leuitici. xxiij. Et extra de maledicis ca. Statuimus des bet blasphemator poni in porta ecclē in ca missa sicut faciūt illi qui faciūt emēdā solē nē. et in autētica collatōne. vi. lex dicit. Si blasphemie in hoibus nō relinquūtur im punite: certe in deū vltimo supplicio puni ri volum. Dñs aut anthoni? triplicē blas phemiā ponit siue differentiā blasphemie scilz maledica falsidica et turpiloqua. Ma ledica est imprecando malus deo. Turpilo qua est irreuerenter lequi de deo et de huma nitate eius. Falsidica est quando aliqs atz tribuit deo aliquid quod sibi nō conuenit. De primo exempluz in despectuz dei sit hoc factuz: ego renego deū. Et iudeos dicit in mala gratia sit hoc factuz. ie defauoie dieu gallice. Est hic iudiceor aduocati q bene clamatis in curia et iuratis pro vno pian dio prologas causam vsqz ad quartuor an nos. De secūda lingua scilicet falsidica exē plus habemus quando in infirmitate di citis. Heu me quid feci deo q mittat mibi istam infirmitatem: videtur mihi q non est iustus q nō sit bonus. Et istud est ma ius q furari pecuniam in bursa commu ni vnde. De tertia ligua scilicet turpiloqua exēplū habem? vt iurare p ventre p caput et p cetera mēbra. Sūt aliq qui sūt magis infames circa christum q carnifices circa

vaccas et ea que occidūt. Audite quid dicat paulus ad beatū Johā. Irriū quis facies legē Moysi ducbus testibus moris. si ergo in lege Moysi blasphemator occidebatur: qto magis nō acius punire debem? blas phemias. Veror enim vos qtum posum in dño ne irreuerenter tractetis mēbra xpi dñi nostri. Sed si hactenus deū in prouoca tiōe blasphemia offendistis: facite thema preassumptum. Abicientes omnem im mundiciam etc.

¶ Seria secunda prime dominice aduētus Sermo. xij.

Biñcientes

omne immundiciam etc. Alse insule expectabūt et brachiū meū sustinebūt. Leuate in celus oculo ve stros et videte sub terra deorsuz. Esa. li. ca. Domini et fideles aie de note heri post pradiū Lucas declarabat q semel videbim? christū venientē ad nos in dicandū: et dixi q tēpus preteritū male ex posuimus: presens aut tēpus currit et subi to trāsit: et futurū tempus qd venit est periculofū. Restat q me insule expectabūt bra chiū meū incarnatū etc. Leuate in celū aspi ciendo premia et respicite in terrā cōsiderā do dānatoz supplicia. Peccatores ad nos ponendus in bono statu et ad habendū p mū eternū nos sumus xpiani: nos habemus fidē. Dicit ergo Esa. isule expectabūt id ē pagani habebūt fidē de me. De isto lo quebat Jacob patriarcha. Gen. xlii. Nō au feretur sceptrum de iuda nec dur de semo re ei? donec veniat q mittēdus est. Jacob p phetauit q isse messias veniret de iuda et essz saluator. Sed dicetis: frater quid est q debemus leuare oculos. Lerte ad videndā gloriā. qm vt dicit Apost. i. Cor. ij. et Jsa. lxiij. Oculis non vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit q preparauit deus his qui diligunt illuz. Et si spes non trahat nos ad bonum et dimittendū pecca ta nostra: dicit Esa. aspiciate deorsum in ter ram ad cōsiderandū coram oculis vestris retributionē peccatorum: et tunc videbitis

Feria. ij. prime dominice aduentus.

q̄ om̄s qui sine baptismo moriuntur: sunt damnati: r̄similiter omnes qui in peccatis mortalibus dicentes illud Sapi. v. Quid nobis profuit superbia aut diuitiar̄ factas: quid contulit nobis: r̄ videbitis ibi dolores vt parturientis: vt ps. dicit. Vidistis vos dñi bullire vñq̄ falsos monetarios: vidistis excoꝝari hoies. ponatis om̄s penas huius vite infimul quas velleris: sicut assa ri super craticulam: cōburi in igne: omnes huius mundi pene cōparate penis inferni nō est nisi ros. Deu dicit mūdā quid prout fuit nobis vita nostra mūdāna. Deu dicit meretrices quid pfuit nobis luxuria. trāst̄ erūt oēs delectationes vane: nūc sumus dānate sine remissione: r̄ habere tales penā post illa. o p̄cōres talis est casus futurus. Restat vt queramus remediū: q̄ diu i hac vita sumus viuentes: q̄m̄ ecclesiā nō ponit ante oculos nostros flet? patrū sine causa: sed inducit nos ad corrigendū vitas n̄as. Ad q̄d inducit nos thema propositū. Abijcientes omnem r̄c. Quod vt facilius facere valeamus: virginē mariā inuocabim? dicēdo. Ave maria r̄c. ¶ Abijcientes omnē im mūdicā r̄c. Ad ore solito mouetur questio rheologalis mota a magistris nostris theologis r̄ tractata a Bonauen. in. ij. distin. ij. Et r̄z conueniētius fuerit verbum diuinū naturā humanā assumere in ar̄ homo q̄ in specie. i. in singulari. Et respondet q̄ sic plurib? de causis. primo rōne separationis. natura tamen humana fuit assumpta vt repararetur per mediatōes: r̄ mediator sc̄s christus est vnus quia fuit vnū suppositus diuinus. Secundo ratione exaltatōis: qz natura humana tota erat exaltāda super oēm creaturā: r̄ q̄d per superabundantiā dicitur vni soli conuenit. Tercio ppter hoīes nature assumpte. ¶ Leuate corda vestra: timetis ne damnari: faciatis bonā gar diā: qz ly chris? sit frater noster: tamē si frat̄r perberet fratrē debet exheredari: vt heri dicim? Sy dicetis vos pater x̄ps di. Ad ar. x. vi. Quicūq̄ baptisat? fuerit saluus erit qui promissit r̄ iurauit. bene dicitis sed non totū. habetis legē in quib? casib? iuramētū factum nō est obligatoriū: r̄ sunt tres. Pri mus est: si res sup quā iurātū est nō in eo dem statu pmanet. Ideo dicunt dñi iurasse

x̄ij. q. ij. ca. Ne q̄s. q̄ in omni iuramēto vel promissione facta intelligit hec cōditio: ista tibus rebus vt nunc. Casus est patēs. vici nus vester dat vobis bogetam suā auro et argento plenā r̄ dat etiā vobis gladius suū r̄ iuratis sibi q̄ quotiēscūq̄ peter resti tueris sibi. ipse vadit lulum: r̄ ibidem pers didit oia bona sua r̄ vult occidere illū cum quo luit. Queritur vtrū debeat sibi resti tuere gladiū? dicit impator: r̄ etiā Aug. q̄ nō. Adoraliter x̄ps promissit nobis paradisu si habeamus propositum bifaciēdi et si in illo persistam? Ad anstis in tali dñi? Audite deū p̄ Ezechilē. xvi. vobis dicentē. Laui te aqua r̄ emūdauit sanguinē tuū: ex ter: vni te oleo: r̄ vestiui te discoloribus: et calciaui te iacinto r̄c. r̄ ornaui te orname to. Sequit? r̄ fabricasti lupanar tuū in capi te oisvie r̄ exposuisti te oī m̄scētū. Dñi de? plangit se de vobis: r̄ credo q̄ non tenebit pmissus: qz p̄ditio nō manet. Dicit enī: p̄ sione xpianor̄: ego laui te in baptismo r̄ mūdauit te sanguine. i. a peccato. vñ ps. Liber ra me de sanguinib? r̄c. r̄ vestiui te discoloribus vestimentis. i. fide spei charitate. et q̄d fecistis. vos: edificastis lupanaria. nūc quid illa mulier que iuenit lupanaria fecit tot mala sicut vos patres religionū: quid dicitis vos. seruastis vnū p̄cētū regulere? r̄ vos dñe Johā. qm̄ fuistis sacerdos in p̄ncipio dicebatis. Deus in noīe tuo saluū me fac: nūc aut̄ dicitis defecit in salure tuū aīa mea r̄c. Quod remediū p̄: reuertimini ad cōsciētias vestras. detestādo p̄cā v̄ra. iurta beati Jacobi documētū. deponētes omnes immundiciā: suscipite instum verbus r̄c. ¶ In isto sermone erunt due partes. Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate. Secunda erit de peccatricis aīe virtuosa purgatione. ¶ Quantū ad primā partē diri heri. q̄ mi steriū incarnationis fuit representatū in scriptura per p̄sidentes et iudices regales qui habuerunt p̄sidentia sup̄ populum Israhel. Ad hoc plenius intelligēdū aduer tendum q̄ christus dominus noster habuit multas conditiones. Primo fuit verus deus in deitate. Secundo br̄s in humanitate.

Tertio plen⁹ grā et sapia virtuosa.

Quarto repletus doctrina fructuosa.

¶ Et fuit exercitatus exercitatio⁹ meritoria: pass⁹ passio⁹ acerba: mortu⁹ morte turpissima: Quātus ad diuinitatē excellentia saluatoris fuit ostensa i illo iudice q̄ habuit onus sup filios israel q̄ vocabat octonim: q̄ iudicauit filios israel qm̄ illi d̄ mesopotamia posuerit filios israel in tribulatio⁹ Octonim interpretat ymaginem dei qui est fili⁹ dei. s. qui est ver⁹ deus et ver⁹ hō. Secūda cōditio xpi est q̄ fuit vere beatus qm̄ ad portione⁹ superiore: et fuit figuratus p̄ secundū iudicē filioz israel q̄ vocabat Aioth. d̄ quo Judicā. iij. q̄ filij israel fecerūt malū coras domior: sequitur in textu. Clamauerunt ad dñm: q̄ misit eis saluato⁹ vocabulo aioth: qui vtrazq; manu p̄ dextra vtebatur: et fecit sibi gladium in capite. ¶ Venate corda dñi: postq; filij israel fuerunt p̄ quadraginta annos in pace peccauerūt coram dñio: et cōmiserūt ydolatriā. Quod vidēs dñs misit eis virgam mirabile Eglon q̄ erat vn⁹ magn⁹ rex grossus et pignus: et erat rex. Moab qui venit cum filiis Amon et Amalech et opp⁹ sit eos. viij. annis. qui cū viderent se in maxima tribulatione et angustia clamauerūt ad dñm in iām. Tunc deus audiuit clamorem et misit vnū capitaneū qui vocabatur Aioth: q̄ erat dexter in duabus manibus et percutiebat ita fortiter de sinistra manu si cut de dextra: et fecit gladius ab vtrazq; pre scindente: et posuit super latus dextrū: et venit ad regē et dicit. Ecce tributus qd̄ offero vobis. p̄ filiis israel cōputeris bene: et postq; cōputaueritis habeo vobis aliqd̄ dicere in secreto. qui ascēderet camerā: et rex iussit omnes ire extra et clausa camera loquebat Aioth cū rege familiariter. Tūc aioth accepit gladiū quē habebat sub pallio: et percussit regem et posuit regi gladiū in ventrē vsq; ad manubū et interfecit regem. O peccatrice et pauperes aie cōfitemini dño et inuocate nomē ei⁹: enarrate oīa mirabilia ei⁹. Credatis q̄ spūssant⁹ nō scripsit ista sine causa. quid est dicere Eglon: quid gladius representat? Origenes dicit q̄ de⁹ misit principem qui est dexter et vritur eque dextra manu sicut et sinistra: et habet gladium suum in latere eius dextro. Ille princeps be-

nignus et liberator populi est xps: qm̄ ad humanitatē et diuinitatē. debet sedere ad dexteram dei patris omnipotentis. qm̄ ad diuinitatē: hoc est in equalitate glorie. s. qm̄ ad humanitatē sedet ad dexteraz in potioribus bonis glorie q̄ de⁹ creauit. Aioth interpretatur inclitus vel gloriosus. Dicit augustinus q̄ nō ē maior gloriificatio q̄ gloriificatio dei i hūanitate et diuinitate. ¶ Sed quid est dicere q̄ aioth habuit gladium sub pallio cū quo percussit regē eglon: et gladius ab vtrazq; parte scindente? Tūc cōmū videtur satisfacere Iohannes in Apocal. de ore eius gladius ex vtrazq; parte acutus. Xps habet ensē acutū. i. in iām ad scindendū duo. s. corpus et aīam in iudicio: q̄ scindet ex vtrazq; parte: et diuinitus iudicat sub forma humanitatis. Habet enī aioth palliū et representat humanitatē christi. Ad philip pen. ij. habitu inuentus homo: et sub pallio humanitatis latebat diuinitas. Eglon interpretatur festiuitas inutilis. Origenes tamen dicit q̄ interpretatur rogatus. Amō et Amalech gens bruta est que bellat contra filios israel seu xpi festiuitates. Inuitus est delectatio hui⁹ presentis seculi: siue voluptas mūdāna. Moab ex parte diaboli processit: quia homo cadit in miserā voluptatis. iuxta illud Sap. ij. Inuidia diaboli mors introiit in orbem terrarū. et etiam iuxta illud Bene. viij. Sensus et cogitatio hūani cordis in malū prona sūt. Amalech est vicinus conueniens homini q̄ uiuit ex sensualitate: tunc enī uiuit brutus: et sūt lubrici et luxuriosi. Unde ps. homo cuius in honore esset nō intellexit: et comparatus ē iumentis insipientibus et similis factus ē illis. Ad clamorem autē populi israel quem rex Eglon rex magnus: spissus et pinguis in maxima fuitute subegit: misit de⁹ aioth qui percussit regem p̄ ventrē et occidit eū id est potestatem remouit nocēdi. Tūc aioth id ē xpus percutit in ventrē cuius ipse iudicabit in iudicio manifestans oīa pudēda. quid tūc poterūt luxurie vestre. certe populus ille liberatus dedit laudes domino: sic et nos debemus laudare xpm̄ qui nos liberauit et extraxit nos ab oībus. Nolo dicere q̄ tergamus inmundicias iuxta thēma preassumptū. Abijcētes oēs inmundiciās et

¶ Se. iij. p̄me dñice aduētus.

Quātus ad secūdā partē. Venare capita dñi. Venasit heri de pastillo quē diligit dia bolus: sed queretis: p̄ dñi ⁊ magnates co: medūt de isto pastillo sicut nos. Quid itel: ligitis vos per pastillū linguarū: dico q̄ est vita dānabilis que fit p̄ linguas. Diximus heri duas litteras. f. a ⁊ b. ⁊ significant duo peccata ligue. Restat i pastillo ponere ter: riam linguā q̄ vocat cōspiratoria seu cōsili arona: q̄ significatur p̄ hanc l̄rā c. Dicitur aut cōspirare cū quis cū aliquo vel cū aliq̄ bus cōuerit ad aliq̄ malū faciendū. Job. ix. Cōspirauerāt iudei vt si quis eū cōfiteretur xpm̄ extra synagogam fieret. Cōsilia: tor vero d̄: aliquis qm̄ non ē cōtētus de ma lo: sed mutat ⁊ incitat alios ⁊ dat cōsiliū ad rebellandū plato dices. teneatis bonū et ego ita faciam. Et de hoc scribit Job. xi. de Laypha qui dedit cōsiliū iudeis de infir ciendo xpm̄ dicens. Nescitis quicq̄ nec co: gitatis: expedit vobis vt vnus homo moria tur pro p̄plo: ⁊ idem est p̄prie cōspiratoria lingua ⁊ cōsiliatoria. Sz differunt in mo do significandi. De malo cōsilio h̄ m. ij. Re gum. xviij. De achitophel qui dedit cōsiliū malū absalon vt interficeret Dauid patrē suū. Et heser. vi. scribit q̄ amā dedit cōsiliū vt fieret patibulū et suspēderef. Alar docheus et ipsemet fuit suspensus. Vñ sapiens facienti cōsiliū nequissimū sup̄ ipm̄ deuoluetur. q. d. q̄ qui dat malum cōsiliū talis punito ei debetur sicut illi q̄ facit cō siliū malū consentiendo cōsilio dato. Dic etis: pater ista verba dirigūt ad aduoca tos ⁊ cōsiliatores: ⁊ non ad dños rectores neq̄ predicatores: certe dico q̄ istud omēs tāgit. Dñi qui habetis vina dirigite aures. dedistis p̄me cōsiliū seruitoribus vestris dicē do: ponatis tale vinū in tali: facientes trā sire malū cū bono. Et vos apothecarij qm̄ ponitur zymyber ad faciendū species: nū quid cōsiliū datis seruitorib⁹ vestris ita faciēdi: Et vos qui ponitis les balles zym yberis: piperis: crocicanelle: ⁊ sic d̄ alijs a: romaticis rebus infra caues sup̄ terram vt magis ponderent. et vos qui ponitis aquā in laniis. Certe de oibus si dedistis cōsiliū auxiliū vel fauorem: tenemini ad restitutio nem: ⁊ si non restituatis: inuito vos ad om nes diabolos. De vobis inquit Jsa. xxi. Et

filij desertores vt faceretis cōsiliū et non ex me. Et vos dñi qui impeditis pueros ne intrent religionem. ⁊ vos dñi trufatores q̄ datis cōsiliū sodalibus quō manutenerē debeant mulieres meretrices dicēdo: veni dabo tibi cōsiliū quō h̄. bebis volūtates de tali muliere. Sed dicetis: frater dicatis no bis quid euenit illis qui dederūt malū cōsiliū. dico q̄ male moriūtur ⁊ male finiunt dies suos. sicut habemus exemplū de absalon cui achitophel dedit cōsiliū vt pugna ret contra patrem ⁊ eijeret eū extra villas: et acciperet concubinas patris sui. Cui ve ro dissipauit cōsiliū: venit ab absalon dicens. Non facitis bene contra patrem ve strum: ⁊ tūc absalon credidit. ⁊ achitophel hec videns iuit ad domū et seipsum suspen dit. Heu mūdani quid erit de vobis: Et vos patres religionum: qm̄ aliqui iuuenis reli giosus vult ire ad obseruantiam dicat. Ex pecta postq̄ ero doctor et magister recedes mus. Scetus dicit in. iij. di. iij. Et q̄ cōrē nit cōsiliū: contēnēt ⁊ contēnēt. Volo di cere q̄ sufficiat vobis q̄ sitis soli damnati et dimittatis alios saluare animas suas. Et vos mulieres nūqd̄ vos dicatis aliqñ aliquibus mulieribus vxoratis quarū mas riti recesserūt. quō potestis radiū stare sine marito: Volo dicere: q̄ quicq̄ dat cōsiliū ad peccatū mortale faciendū: mortalit̄ peccat. quā de re studeat vnusquisq̄ profis cere in bono cōsilio: ⁊ deponat cōsiliarias linguas. Iuxta thēma p̄asumptū. Abq̄ cientes omnes iminū dicias. Quod dona re dignes q̄ sine fine viuit ⁊ regnat. Amen.

¶ Feria. iij. p̄me dñice aduēt⁹. Ser. xij.

¶ Bñcientes

omne immundiciā ⁊c. Desideriū iustorū omne bonū est. p̄solatio ipiorū furo. Proverbi. xi. Dñi et aie duote bñdict? istas dicebat inobis heri ad ponendū nos in bo no statu ad suscipiēdū aduētū xpi q̄ leuā remus oculos in celum ⁊ respicerem⁹ terrā: gaudia. s. paradisi ad acquirēdū: et penas inferni ad fugiendū: vbi opz ire nisi sitis omnino indurati sicut diabolus: nō habetis

causam aliter faciendi vel viuendi. Ad coniungendum bene materiam precedentem cum presenti. Salomon dicit sicut desiderium bonorum obiectiue vel virtualiter. e omne bonum: prestolario autem impiorum est furor et pena occasionaliter: qui se diligunt bonum desiderium habent. Sic David loquendo de seipso dicebat. Concupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas etc. Et in alio passu. Os meum aperui et attraxi spiritum. et quare: quia mandata tua desiderabam. Totum igitur desiderium bonorum est obiectiue vel virtualiter omne bonum diligit: et querendo deum querit omnia que sibi placent et que sibi sunt necessaria. Ponamus barbaram de qua hodie festum recolitur ante oculos nostros: et queramus ei quis misit eam in paradysum quare est tu celo. Erte diceret si placeat sibi loqui: quia dilexit omne bonum. Unde de ea potest dici illud Canticoz. viij. fortis est vir mors dilectio. Lampades eius lampades ignis. aque multe non poterunt extinguere charitatem. Ideo Paulus ad Roma. viij. dicebat. Lertus sum enim quia neque mors neque vita neque angelus neque principatus neque virtutes neque creatura poterit nos separare a charitate dei que est in christo iesu. quia si dicat quod nulla pena nec dolor non separarent eum a dilectione dei. O sancta barbara loquimini nobis. Nunquid fuistis tacta vel quod ad morem: certe sic. Barbara erat iuuenis et fuit tempore quo origenes vivebat. erat autem filia Diocetori pagani. Ipsa vero videns patrem ydolatram misit vnum nuntium ad origenem ut instrueret eam in fide iesu christi. Tunc ipse scripsit vnam litteram manu propria in qua instruebat eam de deo et de trinitate. Tunc pater misit eam in turrim etc. Quod paupes peccatores mundani sciatis quod beata barbara non habuit paradysum ducendo vitam quam ducitis. Et cum esset in turri nullus loquebatur ei nisi per fenestram. Pater autem eius videns quod non vellent adorare ydola post supplicia multa: ipsemet manu propria iugulauit eam. Et tunc accepit desiderium bonorum suorum. Ideo potest dici de ea. desiderium anime eius tribuisti ei domine. Desiderium bonorum est saluare animam suam. Sed verte folium. prestolatio impiorum furor. Sed quis est iste furor. cer

te. de quo loquitur propheta. Qui diligit iniquitatem odit animam suam. Desiderium peccatorum breuiter est quasi vna rabies. Si videretis vnam mulierem dicentem. non quero nisi gladium ad me occidendum: diceretis ne quod esset insana et rabida? Certe gladius in stomacho fuit periculosus: et sic anima in peccato. Unde Eccl. xxi. Quasi rapsa bifa cura omnis iniquitas. Et prouer. v. Iniquitates sue capiunt impius et funibus peccatorum suorum constringitur: sic cum corda peccati dantur nabitur. Ne sera pars grant enragie. Deu peccatores finium peccatum sit huius conditio nis quid erit de mille: quod remedium: vultis manere sic? Si non deponatis gladium peccati et cordam male cogitationis. Et sic cogitare ad disponendum vos ad suscipiendum christi verbum. Iuxta thema preassumptum. Abijcientes omnem etc. Et ut dignius hoc facere possimus: Marie virgini dicemus. Ave maria etc.

Abijcientes omnem immundiciam etc. More consueto querit questio decisa in doctrina magistroz nostrorum theologorum et figuranter in doctrina Bonauenture dist. ij. tertij. Dicitur heri quod natura particularis et non tota natura huius speciem debebat assumi.

Queritur vtrum filius acceperit veram carnem humanam et animam: Dicit Bonauentura beatus Thomas. quod hic sunt duo errores. Primus error fuit manicheorum dicentium quod christus non cepit veram carnem sed sanctam spiritum: quod vnde dicebat caro creata est a diabolo: et ideo concupiscit aduersus spiritum: ideo non debebat assumi. Alius fuit error appollinaris dicentis: quod licet christus assumpserit veram carnem: non tamen terrenam: sed de celo portatam. Istud est hereticum et coniungit istum errorem huius damasceni quod in assumptibile fuit: fuit incurabile. si carnes nostram non cepisset non fuisset frater noster: neque etiam iussisset naturas humanam.

Sed contra istos duos errores dico primo conueniens erat quod christus esset perfectus homo. modo si non habuisset veram carnem non fuisset verus homo. et si non habuisset veram animam. etiam non fuisset verus homo. Ideo symbolum athanasij dicit sic. perfectus deus perfectus homo et anima rationali et humana carne subsistens. Similiter christus

§fe. iij. pme dñice aduētus.

fuit vere passus: ergo habebat verā carnem
Item xps tristabatur: ergo habebat verā ani-
mam. ¶ **Q**ueate capita vestra. Quid dicāt
a se vestre: respexitis statim vestre: velles mo-
ri in statu in quo estis. Quando ciuitas aliq̃
obsessa ē ab inimicis op̃s facere le guet gal-
lice. Sed dicetis: p̃r nos sumus xpiani: de-
habebit pietatem de nobis. optime dicitis
sed non totū. Habebis casus tā in iure ciui-
li q̃ canonico: q̃ qñ aliquis promittit i cō-
tractu aliquid: p̃ se nō tenet nisi p̃missiōel
seu pacta tenere. Hēris legem ciuile i duos
bus locis p̃ socio. r ca. de pactis lege cū p̃-
ponas. r ius canonici. extra de iure iurā. c.
peruenit. Casus est patens. Est hic vñ mer-
cator: vel aduocatus qui p̃mittit tibi dare i
festo regū vnam scarletā: r tu p̃misisti duo
scuta r apporras tibi: sed tu non habes pec-
cunias ad dandū. Dico q̃ tu non habebis.
Sic rñ det imperator r etiam papa. Rogo
q̃ deus nō faciat taliter nobis. Habet ma-
thei. iij. negotiaro. Simile ē regnū celoz
homini querēti bonas margaritas. M̃er-
cator paradisi. sc̃ps habet scarletam: q̃ vo-
luerit eam habere op̃s q̃ soluat qd̃ p̃missū
est. Hos mulieres tenuistis promissum qd̃
promissistis capellani vos baptizantib⁹ ab
renunciis sathane. Rñdebant paternivri:
abrenuncio. Et hoc tantum valet s̃m Ale-
randrum de ballis i quarta parte sūme si-
promitto nunq̃ peccare mortaliter sub pe-
na dñationis eterne. Queratis David si
tenuistis promissū: quid dicitis in hōis ve-
stris vos mulieres? Multiplicate sunt su-
per capillos capitis mei: r cor meum dereli-
quit me. Nunquid habuistis voluntatē vi-
dicandi vos de vicina vestra et de alijs. Et
vos lusoires pipeurs gallice. Et vos dñi reli-
gios̃ qui habetis buffetos et cupas: eritis
ne damnati? O idurati peccatores cogitas-
te in casu vestro. Scitis quid dicatur his q̃
iudicati sunt ad mores: pensetis in p̃scia
vestra: q̃ veniet tempus qñ oportebit ostē-
dere si tenuistis promissum. Quid dicetis
vultis damnari? Nolo dicere q̃ si peccata
cōmisistis [si pro q̃] p̃roth dolor faciat qd̃
dicat thema p̃assumptum. Abiciētes r.
¶ In isto sermone erunt due partes.
Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.

Secunda erit de peccatrici anime virtus
sa purgatione.

¶ **Q**uātū ad primā nos sumus in misterio
incarnatiōis. diximus q̃ persona xpi figu-
rata est q̃tum ad diuinitatem et humani-
tatem: sapiam̃ prudentiam. Dixim⁹ dñica
post prandiū: q̃ filij israel propter eorū pec-
cata fuerunt captiui: sed deus misit eis
octoniel qui liberauit eos. Et est filius dei
qui liberauit populū a captiuitate demo-
nis. et q̃ p̃li addiderunt peccata peccatis:
ideo ceciderunt in man⁹ Egion regis. Mo-
ab per. xviii. annos: et misit deus princepē
Aioth qui habebat gladiū super dexteram
et representabat xpm qui est in dextera dei
in humanitate r. Tertio xps habuit vnā
qualitatem: q̃ fuit plenus sapētia inq̃tus
verbum habet p̃destinationē oim saluā-
doz r p̃sentiam omnīū dñandoz: r has
bebat librum vite. Et ipsuz xpm figurant
Delbora: de qua scribit Iudicū. iij. Addide-
runt autem filij israel r peccauerūt coram
dño: r tradidit eos i manus Iabin regis ca-
naam: r fuit secum Lysara domin⁹ exercit⁹
sui: r erat Delbora vxor: r apidoth p̃phetis-
sa: r vocauit Barath et ait vt congregaret
populū. Respondit Barath. nō ascēdā nisi
ascendas mecum. ascēde r ego tecū ascēdā.
et sequitur. fugit ergo Lysara r venit ad Ja-
el. Et sequitur. igredere ad me r petij potū
aque et dedit sibi Jael lac r dormiuit. r ac-
cepit clauo misit in tempora eius et mortu-
us est Lysara. ¶ **Q**ueate capita vestra. Ego
non capio has byssorias i caputio meo. ha-
bētur in sacra scriptura: vt credatis q̃ spi-
ritus sanctus voluit habere aliquod graue
misteriū sicut dicebat Paulus. Oia cōtēge-
bant illis in figuris. i. ad Cor. x. Sequitur
ergo in libris iudicū: q̃ filij israel post mor-
tem aioth. lxx. annis pacem habuerunt: sed
non fuerunt cōtenti r venērunt r peccave-
runt coram dño: et dñs ostendit eis q̃ ma-
le faciebant: r misit eis iabin regē canaaz
et habebat vnuz conestabulū qui vocaba-
tur Lysara. Habebat autē nōgentos curr⁹
falcatos ad enudum cōtra filios israel: r ve-
nit ille Lysara r tunc cucurrit et obtinuit
campum. Erat quedam dña noie Delbora
sicut diceretur Nabarrina: r habebat spm
propheticum: r gubernabat p̃uinciā siue

illam patriam: et erat sancta et bona sic res
gina hyspanie que nunc est. Tunc ipsa vo-
cavit Barath: et dixit. capite armigeros et fa-
cite clamare guerram. Et dixit Barath. no-
ibo nisi veniatis. Dixit delbora: ibo vobiscum
Et iuxta pedem ad pedem gallice. Et quando vene-
runt ad campum certaminis Lysara fugit
Et erat quedam nobilis pulchra nimis no-
mine Jael in porta domus sue que videns
Lysaram dixit ei. Dne intratis domum meam.
qui ignescens dixit Jael. Dna detis mihi bi-
bere aquas. que dedit sibi lac pro aqua: qui
bibit et dormiuit. Tunc eo dormiente cepit
dicta mulier clauum cum malleolo. Origenes
dicit quod erat palus. et interfecit eum. Jael
vero videns alios currentes post Barath: re-
querentes ubi esset. dixit. venite et videte eum:
quod mortuus est. ¶ Leuate capitavestra et af-
fectiones vestras. Nunquid velleris scire vos
dominum et domine burgeneses quid hoc signi-
ficat. Siquid significat Jabin: quid Lysara:
quid Delbora: quid Barath: et quid Jael: Dni
Jabin qui cepit dominationem super filios is-
rael per violentiam: repitit enim diabolus
et interpretatur iabin intelligens. Lysara
interpretatur exclusio gaudij: ut Origenes
interpretatur. Delbora vero eloquentia si-
ue sapientia dei vel eloquens acris. de qua
breuiter. iij. dicat. vius est sermo dei et efficit
et penetrabilior gladio ancipiti. Christus
igitur habuit duplicem modum sciendi. fuit
enim deus beatus homo: innocens propheta. in-
cognitum deus habuit noticiam dei infinitam que
cognouit possibilia infinita. incognitum beatus
habuit scientiam comprehensionis et visiois
que deus decreuit facere: et habitu cognos-
uit omnia ventura. incognitum homo innocens
habuit noticiam per species inditas clari
et melius quam angelus ante beatitudinem. in-
cognitum vir iustus et sanctus habuit noticiam
omnium misteriorum pertinentium ad redemptionem
nem clarius quam propheta. incognitum homo via-
tor didicit hic quod passus esset et habuit notici-
am in proprio genere. ¶ Sed pater dicatis
nobis si vobis placet: quid intelligitis per
hoc quod Delbora vocauit Barath. Dico quod Ba-
rath interpretatur fulgur. et habet aliquid
luminis non multum duranciam. et quid est nisi
ista synagoga que habuit noticiam dei: sed
non multum durauit. Dicit enim Nicolaus de

lira: quod iudei a principio cognouerunt christum
et habuerunt modicum luminis: quia cognou-
erunt prophetias fuisse impletas: sed pau-
cus stetit. et ideo ipsa versa est in amaritudinem
Jael vero occidit cysaram. Interpretatur iael
ascensio siue christianitas secundum origenes que
fuit vocata ex paganis et occidit Lysara. i.
diabolum dando lac ad bibendum. i. creden-
dum. Unde Paulus. i. Cor. xij. Tanquam pu-
lis in christo lac vobis potum dedi non escam:
id est a principio christianitatis postquam nus-
trini inceperunt christiani data fuerunt eis par-
ua documenta: et tunc mortuus est diabolus
quia merito per meritum clauis. i. per crucem
christi diabolus interfectus est. Et tunc venit
Barath qui inuenit eum mortuum. et venit
in fine mundi quando fuerint omnes et veni-
pastoret istud nos petimus. Iuxta themam
preassumptum. Abicientes oem etc.

¶ Quantus ad secundam partem leuate capita
vestra vos domine domicelle: fustis ne ben in-
degentaculo vniuersi pastilli linguarum: Dixi
vobis et non ego solus dico: sed etiam beatus
iacobus qui nunquam mentis: quod perfectus est
qui nunquam offendit in verbo. Diximus heri et
pridie de multis liguis habet pastilli. ¶ Quar-
ta lingua est lingua detractoria: significa-
tur per istam litteram. d. que est quarta in
numero: et ista nihil valet ad comedendum:
quia diabolus est nutritus de illa. Alii salo-
mon Prover. xxij. Cum detractoribus ne con-
miscearis. ubi glossa hoc pectus specialiter pe-
riditatur totum genus humanum. ¶ Dicitur ca-
nonisse de ista materia habemus in maiori
et volumine. vi. q. i. ca. Summa iniquitas
est detrabere. et de penitentia di. i. ca. Homici-
diorum. Homicidiorum tria sunt genera. scilicet
vniuersum: homicidium et detractio. ¶ Domini non
comedatis cum detractoribus: quia per die glos-
sa totum humanum genus deperditur per
hoc vicium. et quomodo: nunquid possumus com-
edere carnes: dicitur quod non quis non loquar
mur de carnibus bonorum mutones: loquimur
tamen de carnibus humanis: quod non oportet
nec carnes proximorum ad comedendum super
mensam. Dicitur enim Eccl. xvi. Larys habet de
bono nomine. ¶ Sed dicatis vos burgeses:
pater nunquid possumus loqui de peccatis pro-
ximorum? Sanctus Thomas in. iij. q. lxxij. dicit:
quod peccata quis maxime ponderantur ex in-

¶ *Se. iij. p̄me dñice aduētus. Ser. xij.*

tentioe. Detractio ex genere suo sonat mortale peccatum. Est autē detractio aliene famę p̄ occulta verba denigratio: et est cōtra charitatem. Sed referre malum alteri? nō est malū ex genere, verbigratia, video religiosos intrare lupanar: video etiam vnum abbatem qui tenet vnu officium qui non querit nisi argentum velut vng pipur gallice. Video etiam in tali domo ad talem domum vnus hō accedit. Queretis dñe burgēses an possunt loqui de illo sine peccato? Dico q̄ sic in tripli casu s̄m Thomā, Primo ad correccionē, Secōdo ad cautelam, Tercio ad pietatem.

¶ Verbigratia s̄ primo. Est aliqua mulier que frequenter locum quon frequētat domum iacobus, hoc videns aliqua bona et p̄ba persona dicit illi persone cui vult prodesse et non obesse: q̄ nō amplius frequētat talem locū vel talē domū: talis nō dicit detractio. Exemplū de secūdo. Alique iuvenes filie que fuerūt diffamate a festo pasche et vna illarū est grauidā: hec videns vna p̄ba mulier que habet filias dicit eis. O filie mee si frequenter istam talem locū habuissetis talem famā sicut habēt tales. Exemplum de tertio. Est aliquis predicator qui habet bonū zelū: venit aliq̄ ad eū dicit ei. P̄ ego supplico vobis si placet q̄ predicetis p̄ salutem aīarum contra tales, pura est vñ hō qui tenet malos terminos mulieri sue: ostendat ei q̄ non debet sic facere. In istis tribus casibus nō est peccatum mortale. Et q̄ aliqui sepe numero murmurant contra me q̄ diffamo predicanō vicia eorū. Dico q̄ verbum pdicationis mee est sicut lapis protectus inter multos q̄ non ledit nisi percussū. Aliquando loquor de vna materia et aliq̄s qui est irretitus illo crimine dicit q̄ ego loquor p̄ eo: vbi non est verū, sed vertam? foris. quādo comedimus pasillū. Istud est de lingua detractiois: et omnes diffamant vos adinuicē dicendo. talis mulier h̄ talē secretarius: talis habet tunicas a tali clerico, et talis aduocatus est p̄pter talis mulieris vt citius habeat causam veniēdi ad eam. Queritis domini vtrum in istis casibus sit peccatū mortale? Dicit Sapi. Pro verbis. et xij. Melius est nomē bonū q̄ di-

nitie multe. Beatus Thoma. ij. q. lxxij. ar. i. et Alexander de hallis ponit septem species detractiois, quatuor directas et tres indirectas.

Prima spēs est imputare falsum. Secūda adiungere malū. Tertia reuelare secretū cā diffamandi. Quarta asserere eē bonū malum. Quinta bonū eē factū mala intēione. Sexta scienter verū tacendo. Septima p̄ liberosyl cātilenas detrahēdo. Primus est quando aliquis dat malā famam alicui deponendo sibi pillen boni nominis et imponendo sibi nomē qd̄ est vnus pallardus. Exemplū de secūdo. Aliq̄s burgens h̄ vnam ancillam que recessit: iste dicit q̄ ipsa est furata ei vnus scutum: peccat mortaliter. De tertio exemplū. Aliquis h̄ h̄ vnū seruitorem q̄ manutinet vna filiā: et peccatum est secretū: tamē dicit alij talis diffamat eum. Sed dicetis: p̄ non dixi manifeste: sed dixi forori mee op̄ deponere sororem meam: que tū nō dico alio diffamādi. De q̄rto exemplū. Est aliq̄ mulier q̄ vadit ad ecclesiam et dat elemosynas: si dico q̄ hoc facit propter pocissimū, eodez modo de vno doctore qui bene predicat: dico q̄ stultus oēs stultos iudicat et peccat mortaliter. ¶ Q̄ lūis gua infamis que oīa bona in malū cōuertit. De quinto exemplū. Est aliquis boni iusticiarius q̄ facit debitū suū: et alius dicit q̄ oēs nō vident intentiones suās: et quicqd̄ faciat interpretat in malū dicēdo. Vos nescitis totum: vos nescitis intēionē suam. De sexto exemplū. Est quedā mulier que habet quandā vicinā cui iponit aliqd̄ crimen graue: quod tamen non ē verū: ipsa dicit. mihi dicam de ea nec bonū nec malū: nec accusabo nec excusabo: q̄ illa nō meruit ap̄ me. Talis em̄ peccat scienter tacendo verū: et istud peccatū occurrit i matrimonij cōtrahendis. Sunt em̄ plures quando interrogant d̄ bonitate vel probitate viri vel mulieris qui dicunt ego non me interponā: faciatis qd̄ voletis. De septimo exemplū. vt facere falsas litteras: cātilenas diffamatorū as. h̄y leges talē deberet puniri pena capiti. C. de famosis libellis. li. ii. Et s̄m ius canonicū. v. q. i. c. i. et ii. veniunt excōicandi. O q̄ multi peccant per peccatum detractiois.

Se. iiii. prie do. ad. Ser. xiiii. fo. xxviii.

quot mulieres vidue representant meretrices propter mala signa. religiose meretrices reputantur: et viri religiosi concubinarij: et similiter omnes ecclesiastici. habetur ex plurim de hoc de sancta. Aldarina q. l. o. r. e. pore seruivit in monasterio monachorum in habitu viri: fuit accusata q. impregnauerat quandam mulierem. et dicit scis. Eolo dicere q. si talia fecisti. si p. q. p. or. h. d. o. r. c. o. uertamini ad dominum per penitentiam satisfaciendo ut ipse vos suscipiat et de vobis gratiam benedicendi. ide. p. se. q. mini. gl. iam eternam.

¶ Feria. iiii. p. me. dñice. a. duent. Ser. xiiii.

Abicientes

omne immuniditiam. Opus domini non respicitur nec opera manuum eius ostendit. propterea dicitur populus meus captivus: quia non habuit scientiam. Isa. v. q. domini et anime peccatrices: salomō dicebat heri: q. desiderium bonorum est totum bonum et defectus peccatorum est rabies quedam. boni querunt deo placere: et peccatores facilius peccati sunt damnantur. Et causam quare quis venit in talem furorē declarat Isaias dicens. Opus domini nec opera redemptionis: nec opera manuum eius consideratis. opera promissionis et retributionis omnium siue bonorum siue malorum etiam non consideratis. propterea dicitur ē populus in captivitate: q. non habuit scientiam. Eerte pauci sunt qui curant propriam salutem. O peccatores: spiritus sanctus per os Isaye dicit. Non aspicietis opera dei. et ideo ē quia estis hebetati in statu damnationis et ne. ¶ Sed dicetis: p. qd est opus singulare dei. Dico q. est illud qd factum ē circa christum. De quo scribit Iohā. xviij. Pater clarificauit nomen tuum super terram: opus consummasti: opus incarnationis: opus predicationis: et sic d. alius. q. d. filius patri. Clarificauit nomen tuum et opus consummasti: descendit ad laborem carnis humanam: suscipiendo: inuicem ad mortem. O peccatores nūquid consideratis amorem et charitatem inappreciablem: credo q. non. Ideo ipse potest dicere illud ps. Oblivioni sum datus tanquam mortuus a corde. ¶ Leuate capita vestra: non est talis natio sic ista

que habeat deos appropinquantes sibi. Easus est patens. Domini si reuelleret ire ad leprosum et mitteret primo aliquos denunciantes ante leprosum: q. ipse est venturus ad eos et q. ipse vult inuestimentis eorum: diceretur profecto q. esset multus gratus. Eerte nullus est ita putrefactus sicut vita peccatorum et natura humana: et tñ ipse cepit tunicam nature humane. Et vos miserrimi non aspicietis. ¶ Sed dicetis: pater q. sunt opera dei: opera promissionis. ad Ro. vi. c. O altitudo diuitiarum sapientie et scientie dei: q. incomprehensibilia sunt iudicia eius. ¶ Considerate o peccatores opera altissimi. Non est aliquis qui posset illa corrigere. Quāvis Hieremias. xij. ca. Faciat admirationē de operibus impiorum dicens. Quare via impiorum prosperatur bene est omnibus qui peruariantur et inique agunt. q. d. q. deus delectatur bene faciendo malis et oibus operibus malis. Sed postmodum respondet Hieremias dicens: q. sunt sicut porci qui ducunt ad campos. ¶ O domini habetis porcos impii: quatos: quando porci impinguantur signus est mortis venientis. Sic quandoq. malus prosperatur deus dimittit eum impinguari ut damnet. Eerte solum. videmus enim q. homo peccator aliquando conuertitur: et alius peccator in peccato o suo semper perseverat: ibi est iudicium dei. Istud ē vnu opus altissimi. postq. enim aliquis ruit in peccatum non resurgit: nisi deus preueniret eum sua gratia. Unde Proverbior. v. c. Respiciat deus viam hominis et omnes gressus illius considerat. et. xv. ca. In omni loco oculi domini cōtēplantur bonos et malos. Ideo o pauperes peccatrices aie si istud cogitare non offenderetis deum. Ideo subiūgit propheta. propterea captiuus a diabolo: sed ductus est p. plures: q. non habuit scientiam. ad Ephe. iij. Ambulant in vanitate sensus in tenebris obscuratum habentes intellectum. Heu heu pauperes peccatores quod remediunt: aperiat oculos vestros et respicietis christum in cruce pendente. considerate beneficium incarnationis. Et mundate conscientias vestras. Iuxta beati Jacobi preceptum. Abicientes oēm immundiciā. et. c. Quod ut facilius facere possumus ad virginem mariam recurramus dicentes. Ave et.

Ite. iij. p̄me dñice aduētus.

Abijcētes omnem immūdiciam &c. Adore solito inuenitur questio theologalis mota in doctrina magistroz nostror theologoz et p̄sertim in doctore subtili dist. ij. ij. An prius natura humana a verbo tota fuerit assumpta q̄ aia & caro. Schola cōmunis dicit q̄ prius fuit aia & per aiam caro informata. Scotus tñ dicit q̄ illud assūptum fuit per se primo: qd̄ fuisset suppositum si sibi fuisset dimissum. & q̄ tertia vnitās que resultat ex vnione corporis & aie q̄ est etia terminus generationis substantialis est primo suppositus. Ideo illud fuit p̄mo et per se assumptū a verbo: Quis etiā p̄res essentialis. s. corpus & aia fuerūt assūptē. et h̄mōi tertia est realis distincta a partibus simul unitis s̄m predictis doctores. Quia te capitavestra. O peccatores: timeſ ne dānari? pater istud est terribile q̄ dānemur ita facilliter. verū dicitis: nō obstante q̄ debetis vigilare. Quando ego respicio vitam sanctorū & nostram quam ducimus: capio mihi occasione timēdi. Vos dñi q̄ estis hic p̄sentes leuate spūs vestros & queraſ b̄tō Nicolaol de quo cras loquemur deo fauente. Iſi est saluatus dādo meretricib⁹ bōa ecclesie. Sz dicetis: p̄ nos speram⁹ q̄ de⁹ das b̄t nobis para dñm: ipse p̄misit. verū dicitis: sed non totū. habet enī ex de iure iuran. c. quē admodū: q̄ qñ ex iuramento sequitur peccatū: nō est iuramentū tenendū. Idem h̄r. ff. de pactis dotalibus. l. cōuenire. Causa est patens. Est quedā mulier habēs puerū nouē annorū: & facit ydolū de eo. maritus dicit mulieri. faciat is qd̄ voletis post q̄ habetis: ego promitto deo & iuro: q̄ non dicam vobis aliquid qd̄ displiceat vob. Ipa aut mulier incipit prestare aures ruffianis. Dicit imperator & etiā papa: q̄ iuramētū nō tenetur. Rogo q̄ deus nō faciat nobis sic. Scribitur enī iere. vi. Ecce vos cōfidiſ in sermonibus mēdaci qui nō p̄derūt vos: his furari: occidere: adulterari: iurare mendaciter: & ambulare post deos alienos. Sapient. ij. Erigum et cū tedio est tps vite nō stre: non est q̄ agnitus sit reuersus ab iſeris. Veu quid facerēt pauperes peccatores si deus nunc puniret ita eos sicut fecit i p̄cipio xp̄ianitatis vel in lege iudeorū. Tēpe enī beati pauli sacerdotes qui celebrabant

in peccato mortali: inmediate suffocabātur a demone: etia q̄ suscipiebāt sacm̄ eucharistie in peccato mortali. O cōcubinarij sacerdotes: quid esset nunc de vobis si non esset magna dñi mia. Et vos religiosi trāsgresores votoz et regularum: volo dicere & per suadere: q̄ corrigatis & emendetis vitas vestras. Iuxta beati Jacobi documētū. Abijcētes omnem immūdicā &c.

In isto sermone erunt due partes. Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate. Secunda erit de peccatricis anime virtuosā purgatione.

Quantū ad primā partē. Audiuistis domini dñica quōd persona redēptoris dñi nostri iesu xp̄i fuit figurata p̄ tres iudices qui saluauerūt pplm̄ israel. Doctores: aior et delbora. Primus figurabat xp̄i diuinitatem. Secundus figurabat xp̄i humanitatem. Tertius vero xp̄i sapientiā per quā elegit synagoga. & q̄ non fecit debitū su peruenit christianitas & ecclesia et synagoga facta sunt vnum. Quarto venit xps per doctrinam & p̄dicationem. Deutero. xvij. Dixit Moyses: p̄phetam suscitabit de vobis dñs: illum velut me audietis. Erat ei ipse moyses proximus mortui: & dixit populo q̄ deus mitteret vnum aliū p̄phetam q̄ daret eis legem sicut iam dederat eis: & illuz debet audire sicut ip̄sūmet aliter mala cōtingerent eis. Et istud s̄m expositores hebreos et latinos ad litteras intelligit d̄ aduentu messie & xp̄i qui dedit legem nouā: et istud nobis figuratur p̄vniū aliū ius dicem q̄ dicitur gedeon. Audite me dñi: legitur in scriptura in libro Iudicum. vi. ca. Post punitiones quas deus dedit populo israel post q̄ delbora liberauit eos fuerunt in pace: sed post addiderunt peccatū super peccatū. Qd̄ videns de⁹ misit eis regē madian: qui captiuauit eos in tāta subiectione posuit eos: q̄ quando panem infra furum vel bladum in horreo habebāt: illi inmediate capiebant: & filij israel non habebant quid comederent. Eo tempe erat vn⁹ homo gedeon nomine: q̄ ventilabat bladū in area sua: & respiciebat quando venirent madianite ad capiendum. tunc angel⁹ domini stetit super quercu & dixit. dñs tecū

virosū fortissime. Et quo modo dixit gedeō dominus est nobiscū: cū habemus tot mala? Dixit angelus: cape animū: quia in fortitudine tua liberabit deus populū suū de manu madian. Et quomodo inquit gedeon ego minimus in domo effraim potero conducere tantū exercitū? tantos armigeros? Dixit angelus, tu habes trigintaduo milia hominū: nō q̄ in tāta multitudine libera filios israel: sed dic, oibus qui volent resistere ad dominū q̄ vadant in pace. Et recesserunt. xxiij. milia. ¶ Venite capita vestra: ego nō capio has hystorias in caputio meo. Iste est sensus literalis: et est pallea oportet capere granū. Dixit secūdo angelus ad gedeon: mitte illos ad aquas. Sedit enim ibi totū populū ad aquas. et qui genu curuauerūt recesserūt. q̄ vero lambuerunt et cū manu biberūt māserūt. cūerūt treceti nūmero. Et dixit dominus gedeoni. in trecentis viris liberabo filios israel. tunc venit et dedit cui libet thedā et lagenas et vnā bucina. et diuisit eos in tres partes. Tūc dixit gedeon. vos de prima acievadatis ad hanc partem. Et vos de secūda ad secundas. et vos de tertia ad tertiā. et circa principiū secūde vigilię noctis que est hora inter nonā et decimā cū bucina clamabo vadatis et frāgas lagenas et itres sup̄ eos. q̄ quis sūt quadringenta milia virorum: tū intretis audacter: quia oēs sunt in manibus vestris. Quod et factus est. Et cū viderēt lumen ipsi semetipsos occidebāt. Dñi fuistis aliqñ in bello. Nūq̄ fuit datū tel assaut quī fuit qñ xp̄us dixit Job. xij. Nunc princeps huius mundi eycies foras. Ista figura est figura incarnationis et predicatōis iesu xp̄i. Adadiā interpretat iniquitas. Amalech gens bruta: viri onētales supbia. q̄ sicut ex onēte apparet signū et principiū luminis: sic ex apparētia boni venit supbia. Seditō interpretat arcuitus invero. Unde dicit. xxi. Creavit dñs novū sup̄ terrā. femina circūdabit virū. viri formidolosi qui nō audēt occidere virū: sūt illi qui ex pusillanimitate dimittūt aggredi op̄a ardua virtutū qui veniūt ad aquas ubi probātur: qui super ventrē bibunt non sunt ad bellū apti. et sunt illi qui vinū in voluptatib⁹ suis: et qui post baptismū non querūt nisi voluptates. illi vero qui labāt:

sunt illi qui rebus seculivivuntur ad necessitatē vite: treceti viri sunt tres status ecclesie et tres status vite incipētū p̄ficiētū et p̄fectōz. ecclesie p̄latorū cōtinentiū cōiugatorū status: sunt qui in fide trinitatis debent militare cū xp̄o. dñt frangere lagenas: nam p̄ contritiōē debēt habere lampadē ardentē id est op̄is boni exhibitionē buci nam ore clangentē p̄ p̄fessionē. madiā ē iniquitas vel p̄ctū. equivalet tñ sicut bestie brute vel vita brutalis carnalis que ducit naturā humanā ad oēs diabolos. tñ nō venisset gedeon et tenuisset ventribus adventilandum frumenta: id est xp̄s qui separat frumētū in morte a pallea. i. bona opera a fermento malicie. Nunq̄ aliquis fuit ita bonus purgator: sicut est xp̄s in morte. Siquēretis: pater qui sunt illi qui ponūt se supra ventrē? Dico q̄ sūt illi q̄ bona terrena cupiūt. qui vero labāt: sunt qui cupiūt bona huius mūdi ad necessitatē. De quibus Paulus. i. Thimo. vi. hñtes alimētar qui bus regamur: his cōtenti simus. Sed qd ē q̄ gedeon oēs misit in tres partes: Dico q̄ est xp̄s qui oēs status distinguit in statū p̄latorū cōtinentiū et cōiugatorū. Sed qd est q̄ lagenā fregit oēs: Dico q̄ hoc rep̄esentat corpus mortificatum. vnde Paulus. i. Cor. ix. Castigo corpus meū in servitutē redigo: ne forte cū alijs predicaveris: ipse reprobos efficiar. Theda vero significat bona opera que debēt lucere. Iuxta dictum xp̄i. Math. v. Sic luceant opera vestra etc. Seditō. i. xp̄s cū bucina sue sacratissime predicationis nudis pedib⁹ sine pecunia sine bonis t̄palibus prop̄is docebat populū: et statuebat acies cōtra madiā. cōtra diabolum. et sic populū israel. i. naturā humanā a captivitate demonis liberavit. Eolo dicere o peccatores q̄ cōsideret⁹ mysteriū redēptōis humane et tergā cōsciētias n̄as. Iuxta beati Jacobi apostoli documentū. Abicientes oēm etc. Quātū ad secundā partē: quid dicetis dōmicelle: et vos sorores mee in xp̄o iesu: et vos gaudiscentes meretricum: maquerelle lufiores: et telle maniere de billō: cogitastis ne mūdare cōsciētias vestras: estis in statu iniquo velleris mori: qd placet vobis: dicitis veritatē: ponatis manus ad peccat⁹. Verū dicit q̄ abstergit caligā et sp̄s

Se. v. prime do. aduētus.

nitur aia. O peccatrices aie miror demētiā
vestra aiaz xpi sanguine redēptā nō abster
gitur: tñ sordes vestraū tunicarū abster
gitis. Certe oportet deponere pctm lingue
quia taz cito diabolus comedit de isto pa
sillo saturat^r est. diximus i parabola quo
mō diabolus multos morsellos comedit.
Et dixim⁹ q̄ttuor morsellos amariore felle.
Et dicēda est alia lingua huius pastilli:
que vocat lingua exacerbatōia. Quētiā
capita vestra vos burgenses: dixistis hodie
vestras horas: nūquid dicetis ibi. Hodie si
vocē ei⁹ audieritis etc. pater exacerbare est
vnū verbū terribile: et latinū est prope galli
cū. Est autē exacerbare denigrare personā
alienā per verba sua. et est qñ due psonē vel
due mulieres vocāt se prestresses latrones
ebriosas sacrilegas: etc. de alia. Sed q̄re
tis pater vtrū exacerbare sit pctm mortale.
Dico fm. b. Tho. ij. ij. q. lxxij. ar. ij. plato ver
bi inuisioni pōt fieri tribus modis scilicet.
Primo causa corrigendi.
Secūdo causa solaciandi.
Tertio causa iniuriandi.
Primo autē est notandū qd differentia est
inter cōtumeliā puniti et impropēriū. Con
tumelia est qñ alicui impropērat p̄pria cul
pa. Cōtūciū vero est qñ impropērat alicui de
fectus nature. Impropēriū vero est qñ im
propērat defectus suoz parentum: vt puta
qñ alicui impropērat qd est spurius. Que
retis a me pater dicatis nobis vtrū iprope
rare malū sit semp pñ mortale. Dicit tho
mas qd hoc pōt fieri tribus modis. Si di
cas alicui corrigendo eū sicut xps dicit Lu
ce vlti. O stultix tardi ad credendū. Et pau
lus ad Gala. iij. O isensati galatbe q̄s vos
fascinauit nō obedire veritati. et hoc nō est
pctm mortale. Sicut est vna bona burgei.
que videt vnā mulierē iuuenē leuē et disso
lutaz dicit sibi: heu misera mulier video te
futurā meretricē publicā. Si hoc faciat ne
cadat i cōueniētiā pcti mortalis bene agit:
tñ hoc d̄s fieri cū discretione maxima. Alio
mō pōt fieri causa recreatōis. verbi grā. est
aliq̄s iocūdus hō qui videt vnū claudū et di
cit sibi: veni claudē. Qui hoc tñ nō dicit in
malū: sed propter noticiā et amicitia: talis
nō peccat mortaliter. Tertio mō pōt fieri in
despectu et in derisione: quasi hoies despiciē

do: et hoc est pctm mortale. Verbi gratia pō
cando aliquā meretricē etc. Si em̄ de^r teip̄s
nō preseruasset: cecidisses in tale pctm vel i
maius. Sed dicetis vos: p̄r ego nō dico nisi
veritatē possibile ē: tñ ē pctm mortale. Et
uate capita vestra: vos mechani et vos nō
portatis gladiū vt arbitroz. Nūquid dixi
stis aliqñ vicineyrē: vade leprosa ad macq̄
rellā tuā. vicino vestroz vade glibose tu es
leno. certe d̄ oib⁹ istis op̄s reparare vel dā
nari. Dicit xps in euā. Math. v. Vade p̄r
reconciliari fratri tuo et pete ab eo veniā: et
dñs dabit tibi grāz suā. Idē est de lusorib⁹
et pipeurs siue decetpōib⁹ qd dicit iniurias
sibi iniuces. volo dicere qd disponatis vos
ad tergendū maculas conscientie.

¶ Feria quinta prime dominice in die
scti Nicolai de mane. Ser. xv.

Biientes

omne inmundiciam etc.
Ecce sacerdos magn⁹ qd i
dieb⁹ suis placuit deo: et
inuent⁹ est iustus: et i tpe
iracūdie facit⁹ et reconciliatio. Eccl. xliij. Dñi
aie deuote si bñ retinueritis doctrinā. hester
nā debet laborare ad saluandū aias vras. Di
cebat heri Isa. qd p eo qd pplō nō aspicebat
opa dei: fuit dūc⁹ in captiuitatē: hodie et p
totū istud tps intētiō mea ē vt inducā vos
ad laborandū mūdare oficias: vt sitis p̄p̄ci
pes bñficij incarnatōis xpi: et vt facili⁹ pue
niam⁹ ad intētiōem nrā: ecclia pponit nos
bis festū bñ Nicolai. Et i epla tria p̄ncipal
liter tāgunt. Qd si uelim⁹ facere erim⁹ bene
dispositi ad suscipiendū gloriosū aduētū xpi.
Primo beati Nicolai dignitas.

Quia ecce sacerdos magnus.
Secūdo eiusdem imitationis fertilitas.
Quia inuentus est iustus.
Tertio eiusdē interpellatōis utilitas.
Quia in tpe iracūdie factus est etc.
¶ De primo Luce. xij. Quis putas ē fidelis
dispensator: et prudens quē constituit dñs su
p̄ia familiā suā. de scō. Prover. xv. Qui se
quit iusticiā diligit a dño. De tertio Job. v.
ad aliqūē scōz cōuertere. Et Lenate corda
vra: placeat deo nos ponere in bono statu.

placeat deo nos ponere in grām suā. vrbis
cit hodie ecclia. o pcedes aie q̄ debet honor
rare illū sacerdotē. s. b. Nicolai. In maiori
volumine. d. xxi. c. in nouo. scribit q̄ epi sūt
successores aplos. de q̄ dicit rps Job. xv.
Ego elegi vos et posui vos vt eatis et frus
ctū afferat et fructus vestri maneat. Deus oñ
dirde. b. Nicolao q̄ ipse est dignus honore: pro
eo q̄ fuit electus ad dignitatē epālem: quia
fuit seruus fidelis et prudens. Sz dicite mi
hi dñi quē honorē facit deus illi q̄ vocatus
est ad dignitatē sacerdotale: certe si bene v
spicitis facit sibi magnū honorē. Sed dixi
alias exponendo illud dictū xpi. Venite p̄
me q̄ aliqui assumūtur ad dignitates eccle
siasticas p̄ noiatuū. alij p̄ genitiū. alij p̄
datiū. alij p̄ actū. alij per vocatiū. alij
per ablatiū. Primo per n̄m: q̄ citius assu
mūtur magni q̄ parui. Per grām q̄ vt i plu
ribus bastardi filij meretrici. Alij p̄ datiū
q̄ dāt pecunias et emūt bñficia. Alij p̄ actū
q̄ multi assumūtur accusādo ep̄os et alios
prelatos veladulando. Alij p̄ ablatiū q̄ anse
rūt bñficia alijs. Alij vero p̄ vocatiū. Et v
ltio scz vocatiū fuit br̄s Nicolaus. ¶ Ze
ueris corda v̄ra dñi: dicite mihi om̄s precor
p̄ quē casus liceat aliam litare ecclesiā. Di
cit Paulus Heb. v. q̄ nemo sumat sibi ho
norē si q̄ vocat a deo tanq̄ aaron. Bernar.
sup ps. Qui habitat in ciuitatē mirabile ver
bū. hodie inepci currūt ad curas. certe si sci
rem⁹ quāto sit oneri cura nō sic curreret ad
curas. Dñi ecclesiastici faciatis sicut voletis
si teneatis plura bñficia: si vnū solū p̄ vita
sufficiat: reliquū debet dimitti. Alibi ē q̄
hodierni t̄pib⁹ aliq̄ assumūtur ad bñficia
ecclesiastica p̄ noiatuū ppter nobilitates
suas sicut lucifer. alij p̄ grām. et dicū q̄ turpe
est valde: q̄ matres vel sorores vel nepres
lucrant ista bñficia ad penā sui corpis. heu
derefabile assumptiōe. Aliqui dāt quar
tā partē bñficij. Alij equos et mulos: isti p̄
dñi assumuntur. Alij ponūt grāuā crimi
na et illi assumuntur per actū. Alij vero per
vim et violentiā accipiunt beneficia ecclesia
stica: hoc per ablatiū. Br̄s vero Nicolaus
nō fuit sic assumpt⁹: non p̄ scortā: nō p̄ viz
nō p̄ fauores: si a deo vocatus velut aaron.
Idē hōi honore dignus habet⁹ est. cū veni
ret ad matutinas iuxta diuino cap⁹ fuit: et

electus in ep̄m. Quādo aliq̄s pmouet⁹ a pa
pa vel ep̄o motu pprio vel eligat a spū san
cto: talis pmotio est placēs deo. Talis fuit
br̄s Nicolaus: de quo epla dicit. Ecce sacer
dos magn⁹ et. Sz dō etiā rep̄tat festū br̄i
Nicolai vt insequimur eū q̄ inuent⁹ est iust⁹.
Queratis ab eo peccatrices aie si habuit pa
radisus ducēdo vitā quam vos ducitis. cer
te non. ¶ Psal. dicit q̄ debemus perere beati
tudine dicens. Anā peti a dño hanc requi
ram: vt inhabitez et. Br̄s Nicolaus ad se
quendū xpm non duxit pompas quas dux
atis: sed in iunētute incepit ieiunare: vt di
cit Scotus dist. iij. iij. cum adhuc suggeret
mamillas matris ieiunabat feria. iij. et. vt.
et dicit Scotus prouenisse ex merito prius et
matris et nō ex parte pueri. et istud est veris
simile: q̄ vt dicit Dyssio. pater et mater bea
ti Nicolai dicebāt adinuicē q̄ si possent ha
bere paruulū: nō plus se mutuo tangerēt:
et sic fecerūt: nō em̄ querebāt paruulū pro la
scijs: sed p̄ honore dñi nostri iesu xpi. Sz
diceris: pater in quo placuit Nicolaus ip̄i
xpo: Dico q̄ in multis p̄sertim in miā p
ximis exhibenda. Exemplū habet in legen
da eius de quodā q̄ voluit p̄stribuere tres
filias cui de nocte br̄s Nicolaus per fene
strā bursam auro plenā distribuit: et sic il
las filias preseruauit ab illo ope nephario
Dñi prelati mō timent dare denarium: et si
dent bursam plenā sicut. b. Nicolaus. hoc
faciūt nō vt eas p̄seruent a pctō: sed magis
vt eas fiduciat ad lupanar. Et nota exemplū
de banqueto dñi cardinalis lugdunēsis de
domo borbonij: qui exposuit octrodecies cen
tus francos. Tertio placuit deo in attrahē
do aias: vt haberet i maiori volumine. xxiij.
q. iij. c. Obtineri. et sūt verba Gregorij. Ob
tineri nequa q̄ p̄it: que predestinata nō sūt
sed ipsa predestinatio sanctorū precibus in
uatur. Grego. dicit dñi aliquis predestinat⁹
sanctorū precibus inuatur. Ideo in mortis
articulo op̄s nos cōmendare precib⁹ sancto
rū: q̄ ex nobis ipsis nō sumus sufficientes.
Quapropt⁹ ecclia p̄ntat nobis festus hodie
br̄i Nicolai vt nos i articulo mortis p̄seruet.
Quapropt⁹. ¶ Peccatrices aie: dicite om̄es.
O br̄ Nicolaus date nobis grām disponen
di aias nostras: vt mūdo corde possim⁹ cō
parere corā iudice i articulo mortis. Et hoc

Feria. v. prime dñice aduētus.

psuadet aplūs iacob? iuxta thema preassū
ptū. Abijcētes ꝛc. Quid facili? facere possi
mus recurram? ad bray? gñē dicētes. Aue.
Q Abijcētes oēm immūdiciam ꝛc.
Afore solito mouetur questio theologis
terminata i doctrina magistrorū nostrorū
theologorū ꝛc. presertim a scoto. di. ij. Utrū
scz ad vniōē ypostaticā maxime aie cū pso
na diuina erigat habitus gratuitus. Di
missis argumētis respōdet. Et cū ita sit q
in vno quoz prius est illud qd est per se qz
illud qd est per accidē: cū humana natu
ra prius assumit ad vnitatē suppositi qz
ad gratuitatē vel ymōiōē: sequit q potuit
assumere psona diuina alaz sine habitu gra
tuito. Inhabitatio ei per gratiā nō necessa
rio pēsuppositū inhabitatiōi per vniōē
ypostaticā. Vide eū ibi. ¶ Leuate corda ves
stra. quero a vobis peccatorib? pauperrimis
vultis ne saluare cōscientias vras: pēseris
ne adhuc purgare ꝛc. tergere maculas cōsci
entiarū vestrarū. Audite xpm dicēte Job.
xv. Si nō venissey ꝛc. locusus eis nō fuissem
pctm nō haberent. Sed forte dicetis: pater
vos dicitis verū: sed videf nobis qd de? nō
est rigorosus sicut dicitis. promissit emi no
bis qd daret paradysū ꝛc. suā gloriā qz nullis
us vult mortē neqz dānationem. verū dicit
tis sed nō totū. Habetis enī legē ciuile ꝛ
ius canonicū directe cōtra vos. Lex ciuilis
hys. C. de pactis. lege cū pponas. Ius vero
canonicū hys. extra de iure iurādo. c. puenit.
vbi habet q iuramentū siue pmissio facta
sub aliqua cōditōe: si cōditio nō maneat nō
tenet quis ad iuramentū. Causus est patēs.
ponatis calum qd ferie sint lugdunū: vadat
vñ? mercator lugdunū: cōmater sua dicat
sibi: cōpater mi apporetis mihi vñā bagā
vlsqz ad summā decē scutorū ꝛc. pmitto vo
bis cū veneritis dabo vobis pecunias. Post
qz vero mercator venit: hec mulier nō habz
vñā denariū: querit vtrū teneat sibi dare
bagā quā pmissit. Rñdet papaꝛ impator q
nō. vñā dñi de? nō faciat nobis taliter. Vo
nauētura dicit. xvi. distin. iij. q dñs est iter
certitudinē fidei: spei: q certitudo fidei po
nit rē ꝛc. enēti rei: certitudo autē spei ponit
solū certitudinē cōditionis. Aristoteles in
suis trutinatiōib? dicit qd duplex est necessi
tas: quedā est cōsequētiē: alia est pñtis: vñi

afinus haberet alaꝛ: est necessariū necessi
tate pñtis. Audite xpm. qui nūqꝫ mentis
Job. xiiij. Si diligitis me mādāta mea ser
uate. concludatis ergo q si nō seruaueritis
mādāta nō habebitis qd promissit vobis.
Qd remediū pr? dico q opz pueri ad dñm:
aliter sz duriciā cordis vestri thesaurisat vo
bis irā indignatōis. ad. Ro. ij. Vos estis pin
gues ꝛc. habetis multa bona si nō corrigat ꝛ
emēderis vitas vestras: ponetis pctm sup
peccatū in dorso vestro. quapropter suadeo
cū apo. Jacobo iuxta thema preassumptū.
Abijcētes oēm immūdiciam ꝛc.
¶ In isto sermone erunt due partes.
Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.
Secunda erit de peccatricis aie virtuosa
purgatione.
¶ Quantū ad primam partem habuimus
in precedentib? sermonib? quomōd christi in
carnatio fuit repēfata nobis p diuerfos
iudices qui liberauerūt populū israel. Die
dñica habuimus de otoniel qui est ymago
dei. die lune habuimus de aiorh: qui inter
pretat nobilitas vel glorificatio. die marci
habuim? de delboa q interpretat sapiētia.
heri habuimus de gedeon qui in trecētis
viris liberauit filios israel. Restat hoc ostē
dere per figuras q i rpo fuit plenitudo gra
tie. Job. i. vidimus eū quasi vnigenitū a
patre plenū gratie ꝛc. veritatis. Habet Jus
dicū. x. q post abimelech thola qui erat de
tribū ysachar fili? phua q habitabat i mōte
sanyr habuit dñiū super populū israel ꝛc. iu
dicauit israel. xxiij. annos ꝛc. ¶ Leuate capi
ta vestra. dicitis dñi: pater illa hystoria est
pulcherrima: sed nescimus ad qd propositū
Dico qd thola iterpretatur cocciniū. phua
interpretat dans vestē vel tunica. ysachar
memoria dei vel memorās dñm. O pecca
tores: qui iudicat populū est christus dñs
noster qui habet coccinū id est vestē rubeā.
de quo Ecclesia. tv. Esauit illuz pane vite
ꝛc. intellectus: iocunditatem ꝛc. exultationē
thesaurisauit super eum phua. i. pater in
duit thola. i. iesum christum filiū suum illa
veste rubea. Sicut enī iacob fecit tunicaꝛ
talarem filio suo ioseph: ita deus pater fi
lio suo xpo. de isto habet Isaiē. lxiij. Quis
est iste qui venit de edon. tinctis vestibus

De bosra. Sicut enim benedictissimū christi corpus fuit respersus sanguine: sic aīa eius dignissima fuit repleta charitate. De isto habet etia i Apoc. x. Et ecce vidi celū apertū equū albū in celis: et hominē habentem tunicā sanguine respersā. Iste beatissim⁹ iohānes ad sensus litteralē vidit iesum in cruce pendētē coopertū sanguine. Iō de ipso dicebat. Aidim⁹ euz quasi vnigenitū &c. ¶ Sed querunt magistri nostri theologi i iij. distin. xviij. utrū gra aīe xpi fuerit infinita. Ad qd respondet Bonauē. qd nō fuit infinita simpliciter sed i cōparatōe: qd nullus pōt attingere ad gradū filis gratie: qd omīs alie aīe simul sūptendū sunt taz digne sicut fuit illa. Ideo iohā. iij. Non enim ad mēsurā dat deus spūs. Sed quid ē qd phua fuit de tribu ysachar: et qd habitabat in montes. Dico qd hoc repñtat pcessiōē xpi a deo per eternā generationē ad intra: et p temporales pductiōes ad extra. ¶ Sed qñtis a me pñ qd significat qd thola rerit. xxiij. ānis pplz. Dico qd. ix. numerus qui replicat per decem et decē significat dilectōes dei et primi: qd decem pceptis decalogi nobis pcepit. ternarius vero significat ipm: deū in trinitate: vel trinitatē qd inducit nos ad huiusmodi duplicē dilectōes. ¶ Sed dicatis mibi o pētores estis hic viles meretrices: et vos vñ rarij scripi in libris diaboli et magistri artifices et mechanici qd facitis infinitas decēptōes in negocijs: quā recognitōes facietis de tot bñficijs susceptis: ego credo qd vos luditis aut oublies. credo qd si propheta esset hic loqrē ptra vos sicut loquebat ptra iudeos dicēs. Nō sunt recordati man⁹ ei⁹ die qua redemit eos de manu tribulātis. deliberrastis eē saluati o pētores si nō vaditis ad oēs diabolos. si sic pñderate beneficiū icarnatiōis et passionis: et illū infinitū amorē quē xpus oñdit nobis inducē nīz carniē le pñas et vilē ad bonū. deponatis pctā et immundicias de pñciētijs vñs. iuxta thema pñsumptū. Abijcētes oēm immundiciāz ¶ Quātū ad scōz partē. dñi cenasti heri: comedistis rie de illo pastillo liguar: certe ille pastillus est esca diaboli: quā petit avobis. ponam⁹ mappā vīdeamus de isto pastillo. nos vidim⁹ multas linguas: optz ad hūc loq de vna lingua venenosa. certe ego

audeo dicere cū iacobo qd ille est ipse? qui nō offendit in lingua. Nos habem⁹ taz qñ qz pctā lingue: sñ ordinē litteraz a. b. c. d. e. Restat nūc loqui de f. et g. ¶ Sexta igit lingua pastilli diaboli ē lingua fraudulona. Septima lingua ē garrulona. Credo qd de prima lingua habuit sapiens pñverb. xxiiij. Ne emuleris viros malos nec desides res esse cū eis: qz rapinas meditat⁹ mēs eoz et fraudes labia eoz loquūt. Dñi leuate capta vñs. sūt hic aduocati et dñi de parlamēto et pcuratores in castelletoz: in curia dñi officialis. ipsi comedūt de lingua fraudulēta discos plenos. et aduocate furt latro opz reparare aut irremediabiliter dānari. Estis hic mercatores: nunqd vos comedist etia: audite qd de vobis dicat sapiēs. Mēdaces filij hoīm in stateris vt decipiāt ipsi de vanitate in idipz. et hoc emēdo vel vedēdo. et vos cursores equoz: nūquid comeditis vos de pastillo diaboli. et vos apothecarij nūqd inratīs aliqñ qd nō inueniet aliqd talē drogaz in oibus alijs locis. et datīs vñū qd pro quo: vñū p alio. pctōres dānati pñertimū ad deū vestrū. Audite sapiēs. qd tā bene hortat⁹ vos dicēs. Ne emuleris. q. d. Nō sequat malos viros deceptores et fraudulentos. hic qd rit brās Thomas. iij. q. lv. art. iij. et v. Et p fraudulona lingua sit pctm morale. Dicit qd sic qd ē ptra charitatē et ptra pceptuz legis naturalis dicētis. Nō facias alijs ea qd tibi fieri nō vis. Dñi aduocati dicite mibi qñ in parlamēto iponitis interualla parti aduerse vellet qd ita fieret vobis: certe credo qd nō. ¶ Septia lingua ē garrulona. vos dñi qd estis de manu dextra: et vos etiā de manu sinistra qñ estis in missa i ecclia: nūqd comeditis de pastillo lingue: et vos dñi doctores estis hic in vespis: nūqd comeditis de illo pastillo. Salomō vir sapiētissim⁹. Pñverb. vi. Nolebat qd comedere de illo pastillo. Prosperi iuuenē recordē et ecce mulier ornata meretricio pñpata ad decipiēdas aīas garrula et vaga &c. ¶ Leuate capita vestra. dicat⁹ qd ē garrulatoz vel garrula lingua. idē ē sicut babulatoz qd nō pōt tacere sed semp clamat. sicut vñg traquet gallice latine vero farataya vñ⁹ moleddim. Cōtra hos loqr Paulus. i. Thimo. vi. Volueres ociose verbosē et curiose loqrtes qñ opz lo

¶ Fe. v. prime do. aduētus.

quāmini mulieres vxorate qñ estis cū ppa
tribus iunqd comeditis de isto pastillo: lo
qñdo de factis secretis matrimonij. Salo.
dicebat: me erisſſe in fenestra mea respecti
hoies ⁊ ecce occurrit ei mulier q erat garru
la ⁊ quietis ipatēis: q nō poterat tenere ne
qz man⁹ neqz pedes: ⁊ icipit loq. ego suz in
tali loco. ego feci sic talia ⁊ talia. Dicite mi
hi o mulieres estis ne tales: ponat⁹ manū
ad pecc⁹ ⁊ dicatis veritatē. Audite dictum
saluatoris nrī. Albat. xij. De oī xbo ocioſo qđ
locuti fuerit hoies reddēt rōem de eo in die
iudicij. Q dñi sñ de ocioſis qđ de malis. Sz
qñtis ē ne peccm mortale balbitare. Alexā.
de hallis i scōa pte dicit q pōt eē peccm mor
tale ppter duas causas. pmo rōne scādali.
scōo rōne finis. Casus ē patēs de scādalo.
ponat⁹ q sint qñtuor mulieres vxorate i vna
mēsa q loquit in pñcia virginū de fatuita
tib⁹ ⁊ leuitatib⁹ finis: tñc est peccm mortale.
De fine etiā casus est patēs: est vna mulier
cui⁹ maritus iuit burdegala: venit dñs Jo
hā. ⁊ loqf cū ea ⁊ mulier ē balbitatrix ⁊ loq
tur pleno ore cū eo de oib⁹ reb⁹ ad decipien
dū eā: talis peccat mortaliter. Volo dicere
corrigatis linguas vestras ⁊ caute ne ali
cui detis scādali: ⁊ sic dñs miserebit⁹ vestri
iuxta thema p̄aſſūptū. Abijcētes oēs ⁊c.
¶ Eadem die post prandū. Ser. xvi.

Aduēntes

omne immundiciā ⁊c. In diebus suis placuit
deoz inuentus est iustus ⁊ in tpe iracūdie fact⁹ est
reconſiliatio. Eccl. xl. Dñi
⁊ ase deuote q hic pueniſtis ad laborādū p
salute vīa ⁊ ad digne recipiēdū sacramētū
⁊ miſſerū natiuitatis xpī: qz mater ecclia
pponit nobis feſtū nicolai in erēplū. Dicit⁹
mus hodie q erat magn⁹ ſacerdos: nūc vō
dicim⁹ q placuit deo. Et hoc triplici de cā.
Primo ppter prudentiā ſpiritualē.
Scōo propter miām proximalem.
Tertio propter p̄elationē rōnalem.
¶ De primo ſcribit⁹ puer. xvi. Acqre prudē
tiā: qz precioſior eſt argento. De ſcōo Albat.
v. beati miſericordes: qñ ipſi miām p̄ſeqn
tur. De tertio ad Heb. v. oīs pontifex ex ho

minib⁹ aſſumptus pro hoibus cōſtituitur.
¶ Leuate capita veſtra dñi eccliaſtici: tpe
beati Nicolai multi erāt ſci ⁊ deuoti ſicut
bea. Marti. bea. Baſili⁹ ⁊ alij cōplures. Bea
tus Nico. placebat deo. nō credatis q thes
ſaurifauerit ſicut plati nrī moderni nec q
haberēt meretrices a pain ⁊ pot gallice. ad
oēs dyabolos ille mod⁹ faciēdi: ⁊ illi q faci
unt. Sz placuit deo: pmo ppter prudētiā
ſpūalē. qz ſapiētiffim⁹ dicit q oē aurū ⁊ ar
gentū reſpectu illi⁹ eſt velut lutū ⁊ maris
harēa erigua reſpectu prudētie q ducit ad
ſalutē. dicit tñ Zbo. in. iij. q. xlv. q ſapia dē
multipliciter. pmo mō ſilrudinarie ſue
methaphonice. ⁊ hoc mō dī. dicit ille: qz pus
dētia carnis mors eſt vt dicit bea. Pau. ad
Ro. viij. tñc dicit q expēdit ſe ad bonū ⁊ ad
malū. ſicut em⁹ bonus ⁊ prudēs hz finē debi
tū ⁊ media p q pōt adipiſci illū finē: ſic ma
lus hz malū finē tñ media aſtuta ſue aſtuti
am ad pſequēdū illū finē. ſicut vna meret
rix qñ ponit amorē ſuū in vno viro qñt me
dia ad habēdū cōmercū cū tali ⁊ nunq⁹ la
borat tñ ad ſeruādā virginitatē ſicut ad ſa
ciēdū malū. Et iſta ſapiētia vt dī. b. Pau
lus q nunq⁹ mētur. i. Cor. ij. eſt ſtulticia
apud deū. Alia eſt prudētia q aliqd rēdit i
finē debitū p media bona. ⁊ iſta prudētiā
habuit bea⁹ Nico. cogitauit em⁹ de fine: ⁊ q
liter poſſet cōſequi finē optimū q eſſz corā
deo redditurus rōez de oib⁹ ⁊ ſic de alijs. ſic
a iuuetute dimiſit malas ſocietates ludos:
⁊ poſt mortē parentū ſuoz pmiſit ſeruare
virginitatē ⁊ cogitauit qd eſſz de boniſſi
ſſis factur⁹. hoc autē didicerat a parētibus
ſuis qui erāt valde boni ⁊ in lege dei multū
ſeruētes. Dicatis mihi an ondaq malū erē
plū pueris vris. Hos burgēſes qñ habetis
lenones vros ⁊ ribaldos vultis bñ q filij ſi
lier ancille illud ſciāt: ad oēs dyabolos ille
modus faciēdi. Scōo placuit bea. Ni. deo p
miām primale. Scribit em⁹ di. lxxvi. ca. q
clemētiā. Et ſūt verba Hiero. Qui clemētiā
nō hz qñis ſpūalis ſit nō implet legem xpī.
Casus eſt patēs. In iſta parrochia eſt mu
lier ſine peccō luxuriē: nec male loquit⁹ de p
rimo: nō eſt fur. vadit ad eccliaſt⁹ ſermonē:
viſitat baſilicas: hz multa bona: ſed nō dat
elemoſynas. Dicit die. q nō a dīplet legem
dei: tñ monaſt ſic final⁹ dānabit. Quid igit

be usurarijs & hystrionib⁹ & sic de alijs⁹ certū
te melius esset eis q̄ essent mortui in vte-
ris matris eorū. Aliiter fuit de bea. Nīco. qui
videns q̄ hō habens tres filias pulcherri-
mas exposuisset oēm suam substantiā: nec
posset eas maritare: vocatis ad se filiabus
suis dixit eis. Vadatis ad lupanar ad lu-
crandū vitas vestras. audiens t̄a grāde sa-
cinus bea. Tu. p̄ciet vnā burfam plenā ar-
gēto puma scōs & tertiavice: & sic fuerūt de
sponsate. ¶ Audite dñi: nō puocauit filias
ad libidinē sicut nūc dñi ecclesiastici qui faci-
unt lucrari matrimonū mulierib⁹ ad penā
corporis sui. O de⁹ me⁹ q̄tuz facinus & ma-
xime reprobandū & reprehendendū. Tercio
placuit deo propter prelationē rōnālē & do-
crinā datā aiabius. Credo q̄ nullū sacrifi-
ciū offerēt deo maius q̄ zelus aiaruz. & hoc
expresse dicit bea. Bregō. super Ezechieles.
Etsi hic dñi curati de la beausset de la bue
gallice: qui habetis curas vestras & merces
narios qui condāt oues vestras: & estis hīc
ad cōfiteūdū burgenfes & ad comedendū of-
fas pingues. Scitis quid fuit dictum regi
Achab. in. Regū. xx. Custodi virū hīc si la-
pius fuerit erit aia tua p̄ aia illius. Reti-
neatis bñ. Nīco. fuit deo placēs p̄pter curā
aiarū & sacrificiū q̄ deo offerebat. Nolo igitur
dicere q̄ si vultis esse participes misse-
ri incarnationis & mūdari a pctis q̄ sequa-
mini. b. Nicolaum: qui fuit gratus deo & ha-
buit compassionē pauperū: & tergatis ma-
culas conscientie vestre. Iuxta thema p̄s-
assumptum Abijcietes omnem &c. Aue.
¶ Abijcietes oēm &c. Aldore solito mouet
questio terminata in doctrina magistrorū
nostroz theologorū & p̄sertim ab Alexā-
dro de hāllis in tertia parte sūme. et a Bo-
nauen. in tertio. Etrū caro virginis marie
potuit sanctificari ante icarnationē. Et q̄
ista materia est p̄blematica & aliq̄ veniūt
ad audiendū & aliqui ad reprehendendū.
Ideo notetis oēs & capiatīs sapienter ea q̄
dicā & nō referatis aliter. Alexāder de hāllis
p̄dicta cōfide. di. q̄ sanctificatio capis
duplīciter. Unomodo in scriptura p̄dedi-
catione ad diuinū cultū: tāto modo vasa
ecclie dicunt esse sacra vel sancta: vt p̄z. i. vi.
caplis de sacra. di. i. de re. in. Semel deo di-
catū nō est ad p̄p̄us humanos vltē⁹ trāsse

rendū. & rit. quest. iij. Qui semel. Secundo
modo accipit p̄ abstīnētia ab actu carnali:
Exodi. xii. Vade & sanctifica populū hīc &
sint parati i diē certū. Tertio modo capis p̄
iustificatione a peccato & infusione gratie.
Nō enī vocauit nos deus in immūdiā: s̄
in sanctificationē. Quarto modo capis p̄
cōfirmatiōe in bonū. Vñ ps. Dñe q̄s habet
tabit in tabernaculo tuo &c. Cū igit q̄ritur
vtrū corpus virginis potuit sanctificari an-
te infusionem gratie capiēdo sic. dicit cōis
schola q̄ nō: & intelligit sanctificationē p̄
infusione grē. cū caro sine aia non sit capax
gratie. Dicit tñ Jo. de baccone doctor resolu-
tus in. iij. di. i. q̄ corpus beate virginis ma-
rie pōt dici fuisse sanctificatū ante infusio-
nē aie capiēdo sanctificationē p̄ dedica-
tiōe ad diuinū cultū. Et isto modo dicit: q̄
tēpla reliquit basilice oēs possunt dici sa-
crificate. ¶ Leuate capita vestra dñi & non
dominatis pctores quō vaditis: timetis ne
dñi: ḡri: Elos iuyenes domelle nūquid vel
letis intrare paradysū vestite duplicibus
sicut estis: credo q̄ sic. & certe habetis bonā
causam. Sed credo q̄ nō ita p̄tinget vobis
misi ponatis penā. Dirim⁹ q̄ q̄tuz de⁹ pro
misi paradysū sunt multi casus in quib⁹
promissus nō tenet. & sunt vdecim casus
bin. canonistas in q̄bus donatiōes possunt
reuocari. Primus est q̄ donatio vel causa
p̄pter quā donatio ē facta nō ē in re. Extra
de clericis coniugatis capi. q̄ a te. vbi habet
q̄ clericus in minorib⁹ beneficiat⁹ si matri-
moniū cōtrahat priuāt bñficiorū q̄ dedit
ecclesie sibi restituit. Ad hoc ē lex ciuilis. C.
de reuocandis donationibus lege. ij. Casus ē
patēs. Est aliquis burgēs qui habet vnū
cū filiū & mittit euz ad montē p̄sulanuz
vt studeat in medicinis. Interim venit⁹
& dicit se esse filiū eius & recipit multa. bos-
na ab eo & cōstruit eū herede. Interim venit
alius. Dico q̄ fm ius canonicū & fm leges
ciuiles: q̄ iste burgēs potest iuste repetere
re omnia que donauit. ¶ O peccatores rogo
q̄ deus non sic agat de nobis. Inq̄ Paul-
lus ad Ro. viij. qui nō merentur. Si filij et
heredes. here. aut̄ per deū. ad Gal. iij. Eas
datis ad carthustē. & queratis illis si sint
in gratia dei. dicent q̄ nesciunt. Quid igit
dicent illi q̄ quoridie seruunt dyabolo. q̄d

Feria. v. prime dñice. aduētus.

de viduis rabidiis que se prosternunt sicut canes: quid de malis usurariis: quid de viliis meretricibus et lenonibus: Deu pauperes peccatores oportet ne quod sitis damnati: reuertimini ad deum: et ponite penam ad habendum gratiam gratificantem. Ipse christus se dedit morti et passioni ut habeamus paradisum. Credo quod habebimus nisi teneat in nobis. Audite igitur obsecro domini beati Jacob documentum. Abijcientes omnem et. Quod in isto sermone erunt due partes. Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate. Secunda erit de peccatrici aie virtuosae purgatione.

Quantum ad primam partem diximus hoc mane quod misterium incarnationis fuit prefiguratum per iudicem qui gubernauit filios israel per tres annos nomine thola: quod interpretatur ut homo vestitus cocino. et figurabat aiam christi repletam gratia: per quam fuit placens toti trinitati. Restat videre quomodo christus fuit vir exercituum. Thola figuratus fuit per sextum iudicem. de quo habet iudicum. xi. fuit septe galas adites vir fortissimus filius meretricis. De lyra exponit hospita est: et venerunt fratres eius dicentes. Non regnabis super nos. et tunc venerunt latrunculi syrie et vastauerunt terram. Ipse autem habitabat in terra robur: et dixerunt ei. impera nobis et expugna latrunculos et liberauit israel in die illa. Quod reueris capita vestra domini: sciat quod ista non crescunt in capite meo. Omnia dicebat paulus contingebant populo israel in figura. Septe interpretatur aperies et est christus qui dixit sic. Ego sto ad ostium et pulso. Apocalip. iii. Filij. Sal qui venerunt ad septe est populus iudeorum qui venerunt ad septe qui erat filius mulieris hospitalis: id est virginis marie: que aperuit ianuam regni celestis. De plenitudine eius omnes accepimus. Iohannis. i. Frater septe expulerunt eum extra domum id est iudei qui eiecerunt eum extra portam et ipsum negauerunt coram pylato dei. Iohannis. xix. Non habemus reges nisi cesarem. Ipsum enim et in iuuentute et in media etate et in morte persecuti sunt eum. Fratres autem christi videmus quod natura humana esset incarcerationa et afflicta a demone venerunt ad ipsum dicentes. Rabbi ubi habitas: quasi dicerent volumus quod imperes nobis. De quibus dicit christus. Hos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis. Luce. xx. Autem vos nauentura quod christus durit vitam pauperum et nihil apparuit in eo superbie: nihil luxurie. sibi viri inopes vel pauperes adhaeserunt. Unde beatus Petrus apostolus dicebat nomine omnium. Ecce nos relinquimus omnia et secuti sumus te. Tunc septe. id est christus persequatur contra aduersarios quoniam ipse existens in cruce dicebat. Consummatus est. Tunc enim viuit et superauit dyabolum. O pauperes peccatores quod fecistis deo pro tot et tantis beneficijs vobis exhibitis. Consideretis misericordiam pietatem et bonitatem christi dicentis. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos. Currite igitur ad eum pauperissime peccatrices aie deponendo a vobis omnem immundiciam. Iuxta beata. Iacob. do. di. Abijcietes omnem immundiciam et. Quantum ad secundam partem. Estis ne prauis: comedistis de pastillo linguarum dyaboli: estis prauis de esca dyaboli: Ecce est malum prandium. Satius est certe et insipiens qui comedit de pastillo etiam de quacunque esca nisi respiciat que esca sit. Dixi hodie mane

manibus inimicorum nostrorum. Tunc dixit septe. cognoscitis iniurias mihi illatas: habetis bonum propositum vos emendandi. Tunc dixerunt quod sic. Et septe liberauit eos. Quod reueris capita vestra domini: sciat quod ista non crescunt in capite meo. Omnia dicebat paulus contingebant populo israel in figura. Septe interpretatur aperies et est christus qui dixit sic. Ego sto ad ostium et pulso. Apocalip. iii. Filij. Sal qui venerunt ad septe est populus iudeorum qui venerunt ad septe qui erat filius mulieris hospitalis: id est virginis marie: que aperuit ianuam regni celestis. De plenitudine eius omnes accepimus. Iohannis. i. Frater septe expulerunt eum extra domum id est iudei qui eiecerunt eum extra portam et ipsum negauerunt coram pylato dei. Iohannis. xix. Non habemus reges nisi cesarem. Ipsum enim et in iuuentute et in media etate et in morte persecuti sunt eum. Fratres autem christi videmus quod natura humana esset incarcerationa et afflicta a demone venerunt ad ipsum dicentes. Rabbi ubi habitas: quasi dicerent volumus quod imperes nobis. De quibus dicit christus. Hos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis. Luce. xx. Autem vos nauentura quod christus durit vitam pauperum et nihil apparuit in eo superbie: nihil luxurie. sibi viri inopes vel pauperes adhaeserunt. Unde beatus Petrus apostolus dicebat nomine omnium. Ecce nos relinquimus omnia et secuti sumus te. Tunc septe. id est christus persequatur contra aduersarios quoniam ipse existens in cruce dicebat. Consummatus est. Tunc enim viuit et superauit dyabolum. O pauperes peccatores quod fecistis deo pro tot et tantis beneficijs vobis exhibitis. Consideretis misericordiam pietatem et bonitatem christi dicentis. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos. Currite igitur ad eum pauperissime peccatrices aie deponendo a vobis omnem immundiciam. Iuxta beata. Iacob. do. di. Abijcietes omnem immundiciam et. Quantum ad secundam partem. Estis ne prauis: comedistis de pastillo linguarum dyaboli: estis prauis de esca dyaboli: Ecce est malum prandium. Satius est certe et insipiens qui comedit de pastillo etiam de quacunque esca nisi respiciat que esca sit. Dixi hodie mane

de lingua fraudulatoria. Et credo q̄ les iare
gōneurs gallice: positores reliquiarum: ca
phardi: r mensuratores vultuū ymaginuz
sepe comedunt de isto pastillo. Dixi etiā de
lingua garulatoria: r de isto comedūt sepe
mulieres. Ego inuito nunc ad audienduz
octavā linguā que est hortatoria: r nonaz q̄
est iuratoria. De prima inquit Paul⁹ q̄ nō
mētūtur. ij. Cor. vi. hortam⁹ vos ne inuacu
um gratia dei recipiatis. Et p̄ oppositū hī
Eccl. vii. Inveni amariore morte mulieres.
qui placet deo effugiet illā. ¶ Estis hī mac
querelle ruphiani: expēdiēs esset cōitati q̄
essetis ad oēs diabolos. Diabolus nō hī li
guam: qd nō potest facere vna macquerel
la facit hortando r incitādo alios ad malū
De isto scribit Eccl. xxviii. lingua tertia mī
ros cōmouit. nōne cōmeditis de isto pastil
lo paritius? ¶ Estis hic iuuenes mechanici
qui diebus dñicis incitatis socios vros ad
eundum ad lupanar: nō sufficit vobis q̄ si
tis mali: s̄ ponitis peccatū vrm sup spatuz
las alteri: r ponit peccatū alteri sup spa
tulas vras. ¶ Estis hic dñi iusticiarij: quas
punitiōne facitis de lenonib⁹ r d̄ ruffianis
huius ville? Nunqd si aliqs furef centum
scuta vel aliquid aliud vni mercatorū vel al
teri: suspenditis eū per collū: r bñ. Quid de
betis facere de illis q̄ furant aias deo: nun
quid aia est plus q̄ corpus r pl⁹ q̄ oēs the
sauri totius mundi? In lege em̄. Moysi ta
les fures occidebātur. ego inuoi q̄ non sit
alia iusticia de illis. ¶ Sed dicetis: frater nos
habem⁹ multas matres vendētes filias su
as: r sunt lene filiaz suaz r faciūt eis lucra
ri matrimonij suum ad penā r sudorē sui
corporis. nunqd est graui⁹ r maius peccm̄ eo
rc. ¶ Ben̄ heu vitam talij dñi iusticiarij si nō
apponatis manū ad tollēdū istud malū de
medio. Ego inuito vos ad dānationē p̄pe
tūā ad bibēdū fel diachonis r de vna sodo
me r gomorre. ¶ Nona lingua est iuratoria
et p̄ istā multi dānant. Eccl. xxiij. Vir mul
tum iurās replebit iniquitate: r non discedet
a domo ei⁹: plaga. ideo xpus Matb. v. Sit
sermo vester est nō nō rc. Et idē hī de iure
iurā. ca. Et si xps i antiqs. Iste autē pastill⁹
ducit multos ad inferna: r diabolus rapit
multas aias per eū: r rpiāni nesciūt dice
re quicq̄ qui ipsi iurant dicēdo: p̄ deū ita ē.

et sic de filib⁹ iuramētis. Audeo dicere q̄ si
non esset i religionib⁹ bñ obseruatis aliū bos
num q̄ cauere a iuramētis multū esset. In
super dico q̄ sunt due sorores quarū vna ius
ret p̄ deū r alia nō sit assuetā iurare: r veni
ant ambe ad cōfessionē: ego capio supra cō
sciam meā q̄ illa q̄ iurat hēbit mille pecca
ta vel pluravltra q̄ illa q̄ nō iurat. ¶ Estis
hic dñi religiosi: b̄ tā git vos. Legistis Boni.
in. iij. dist. xxix. q. qua qrit vtruz iurare sine
cā sit peccatū mortale: dūmodo iterueniat
veritas. Scotus in eadē diffinitione dicit cū
Bonay. q̄ hō peccat mortali cū iurat. vbi
si non eēt iuramētū nō peccaret. Et hoc tri
pliciter. primo scāter iurando r mētiendo
ad seruādū honorē extr ali⁹ verbis suis cre
dat. r in isto modo nō ē remediū plusq̄ de
lucifero: qm̄ si mouat in tali pctō dānabit.
¶ Qd dñi mercatores nunqd iuratis q̄ ven
ditis mercārias vestras dicētes: p̄ deū san
ctū ego tm̄ refutau. Et vos vros q̄ dicitis
maritis vestris q̄ vidēt vos loquētes cum
alijs hoibus: nunqd dicitis: diabol⁹ me im
porter: vel nunq̄ ego possū intrare paradī
sum si vnq̄ locutus ē mihi de tali materia
Sed dicetis forte: p̄ mihi ego fecisses ipe oc
cidisset me: ego feci ad custodiendū honorē
meū. Dico q̄ si esles qualis esse debes nō es
set necesse q̄ marit⁹ tu⁹ te interrogaret. Se
cundo ē peccatū qm̄ aliqs iurat se facturuz
peccatū qd nō vult facere. Ideo cōsiliū xpi
de nō iurādo ē bonū r salutare dicit Scot⁹.
¶ Estis hic boni iuuenes: quoz tredecī fa
ciūt duodenā: nunqd iuratis aliqñ ire ad vi
dendū amāsias vestras: r tñ hētis intētiō
nē oppositā. Et vos cū dñe burgēses q̄ hētis
āciillas: nunqd iuratis aliqñ q̄ expelletis
ea: r tñ habetis volūtātē oppositā. Dico q̄
in his r filibus casibus qui quis iurat facit
peccatū. Dic ibi de oibus ecclasticis: d̄ dñis
in parlamētis: de aduocatis r oibus statib⁹
rc. Sed dicetis: p̄ ego sū assuetā iurare: me
penitet r hoc facio sepe: vtruz sit peccatum
mortale? Dico q̄ nō debes tm̄ dolere de pec
cato qm̄ de cōsuetudine. Tertio iurare est
peccatū mortale qm̄ iurans nō ē secur⁹ de re
de qua iurat. Sed si in periculo est nunq̄
debet dicere vel iurare. Ideo d̄ potius vels
le mori q̄ iurare. Deponatis istud o peccatū
trices aie: linguā iuratoriā abijciatis. Et

ſſe. vi. p̄me dñice aduētus.

ſi iniretis dicatis veritatē: ſic deponet paſ-
ſillū in quo delectatur plurimū diabol⁹ et
ſemper ridet: q̄ ſp̄ datis ei ad comedēdū.
Volo dicere q̄ abijciatis a vobis omniē tur-
pitudinem ⁊ maculas peccati. Juxta beati
Jacobi documētū. Abijciētes oēm immū-
diciā ⁊c. Orabimus deū vt ipſe det nob̄ gra-
tiam benefaciendi vt poſſimus gloriā con-
ſequi ſempiternam ⁊c.

¶ Feria ſexta p̄me dñice aduē-
tus. Sermo. xvi.

Abijciētes

omniē immundiciā ⁊c. Abundantius opz obſer-
uare ea q̄ audiūm⁹: ne
forte effluamus. Ad he-
breos. ij. Dñi ⁊ aīe deuot⁹
te ad ponendū nos in bono ſtatu in die na-
tuitatis xp̄i: pia mater eccl̄ia beatum Th̄-
colāū nob̄ in exēplū ppoſuit. ⁊ dicebat. Pla-
cuit deo in diebus ſuis. Ideo iuſt⁹ inuēt⁹ eſt
placuit eſſi p pudētiā: p miam ad prīmū:
et p ſollicitudinē ſui officij. Ad iſtud cōfir-
mandū dicit Pau. q̄ abundanti⁹ obſeruare
nos opz ea q̄ audiūm⁹. ¶ Q̄z q̄retis a me
pater quare: dico q̄ ſum⁹ a deo p naturā et
p culpā cadim⁹ i gehēnā: ad quā poſt q̄s
cecidit nūq̄ reuertit. Virgili⁹. vi. eneydos.
Facilis deſcenſus auerū: ſed reuocare gra-
dum ſup̄aſq̄ euadere ad auras. Hic opus:
hoc labor ē. Et Job. x. Terram miſerie ⁊ tes-
nebray vbi vmbra mortis ⁊c. Deu q̄s triſte
eſſet tibi cadere: q̄s durū grauiſſima flagel-
la tyrānoz inferni ſentire. dicit Pau. q̄ qui
cūq̄ irram faciebat legē Moysi trāſgre-
diendo in lege dñi erāt ſolū oues ⁊ boues. ⁊
ſi illam tranſgrediebātur erāt digni morte
Quid igiſ de nobis q̄ habemus ſanguinē
dñi noſtri ieſu xp̄i. Ne nihil inq̄t bernar. |
ſi talentū mihi traditū nō cuſtodierim. Ne
mihi ſi aīam meā nō ſeruauerim. Totus mū-
dus ſaluare me nō poſſ: ⁊ vna gutta mini-
ma q̄ exiuit de corpore xp̄i ſufficiēs erat ad
ſaluandū totū gen⁹ humanū: q̄to magi il-
li culpandi ſūt q̄ totū ſanguinē ponūt ſub
pedib⁹ ſuis nō appciādo bñficiū. Cerre pec-
cariſſes aīe xp̄s magiſter noſter amoroſiſſi-
mus dedit totū ſanguinē ſuū p aīa mea ⁊

veſtra ⁊ oībus aiab⁹. Volo igiſ dicere q̄ cō-
ſideremus gr̄as nobis factas ⁊ reſpiciam⁹
ea que nobis ſunt faciēda. Juxta v̄bū ſepe
allegatū. Abijciētes oēm ⁊c. Et autē faci-
lius id a nobis fieri poſſit: recurramus ad
virginē Mariā dicendo Ave.

¶ Abijciētes oēm immundiciā ⁊c. More
ſolito mouet queſtio mora in doctrina ma-
giſtroz noſtroz theologoz: ⁊ p̄ſertim a Bo-
na. in. ij. q. xvi. ar. i. Et a brō Thoma i. ij.
pre. Vtrū aīa br̄e marie ſignis aīi eritum
ab vtero fuit ſanctificata. ¶ Dicunt doctos
res q̄ q̄uis ex ſacra ſcriptura iſtud nō hab̄
beatur q̄ fuit ſanctificata aſſertū: tñ illō
cōiter ab eccl̄ia tenet. beatus Thomas red-
dit cauſam dicens: q̄ q̄ eligiſ q̄ ad aliq̄
miſterij auferit ab eo eodē quod eſt impediti-
uum ad tale miſterium conſequendū. Sed
beata virgo. fuit electa vt eſſet dei mater.
Ideo requirebat q̄ eſſet preſeruata a peccō
actuali: ⁊ deuit q̄ eſſet ſanctificata a pecca-
cō originali ante eritū. Beat⁹ bonauentura
dicit: q̄ ſi hieremias p eo q̄ ſingulari⁹ pro-
phetiſauit de xp̄o. Et Johannes baptiſta
exiſtens in vtero fuerit ſanctificatus: forſi-
ori beata virgo maria q̄ p̄ accedebat ad ſal-
uatorē: de qua ipſe debebat aſſumere carnē
humanā: fuit ſanctificata i vtero. ¶ Q̄ duas
te corda veſtra dñe burgeſes. Eſtis theo-
logianē. Et vos dñi eritis dānari: p̄ſatis
diuina beneficia vobis exhibita. Dicam vo-
bis. ſc̄a theologia eſt timere deū: ⁊ obſerua-
re eius mādata. Sed dicetis pater nos cre-
dimus ſaluari p eo q̄ xp̄s dedit ſe nobis ⁊
p nobis totū ſanguinē ſuū effudit: ſuſcepi-
mus baptiſmū ſum⁹ xp̄iani. Sicut eſſi
iepte dedit filiā ſuā in holocaustū: ſic etia⁹
xp̄s dedit ſeipm p nobis ⁊ nos baptiſmū
ſuſcepim⁹ vt habeam⁹ hereditariē. Ues-
rum dicitis: ſed nō totū. habetis legē ciui-
lem. L. de dona. q̄ ſub. mo. l. i. ⁊ ij. et extra de
cōditionib⁹ appoſitis in deſponſatiōe vel
in alijs cōtractibus. c. verū. Donatio ſub cō-
ditione facta nō tenet niſi aduemente con-
ditione. Caſus eſſi eſt patens. Hos dñi alij
quando fundatis miſſas: ⁊ in fundatiōe
ponitis q̄ curatus vel eius vicarius p̄ſet
ſe tali eccleſie: q̄ ibi dicat miſſam. et ſi ſic
datis ſibi ſeri ſolidos alias nō valitis q̄ ſit
ſolutus. ¶ Q̄ peccatores vtrū deus non ſit

nobis tam rigorosus sicut sunt leges et car-
nales suis subditis. Audite Paulum ad
Roma. vi. Humanū dico ppter infirmitas-
tem carnis vestre: sicut exhibuistis mēbra
vestra seruire immūdicie et iniquitati ad in-
quiritatē: ita nūc exhibete mēbra vestra serui-
re iusticie et sanctificationē. Dñi scitis quid
dicit Paulus. Ego nolo vos, nimis oneras
re ppter infirmitatē carnis. Nō dico vobis
q p totū aduentū portetis aliquid: nec q ie-
iunetis cum pane et aqua: nec q vadatis sin-
gulis noctibus ad matutinas: sed rogo vos
q tñi seruiatis deo sicut seruistis dyabolo.
Et sicut exhibuistis sensus corporis vři: scilicet
oculos et alia membra: sic ponatis vt serui-
atis deo.

Quid dicitis domicelle: posuistis tantas
penam ad orandum deū: sicut ad pingēdū
facies vestras: certe credo q non. Si igit
sitis dñati certe cum bona causa: qd reme-
diū pater dicitis dñe deus meus date mi-
hi grām ita beneuobis seruendi q possim
vestre maiestati placere: et pmitto q nun-
q reuertar ad pctm. Iuxta iacobi documē-
tum. Abijcētes oēm immūdiciam,

In isto sermone erūt due pates.
Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.

Secunda erit de peccatrici anime virtuo-
sa purgatione.
Quantum ad primā partē debemus loq
de misterio incarnationis dñi. j. Thimo. i.
Vidimus de presidentia xpi et quō pugna-
uit p dyabolū sicut iēpte. Adhuc restat loq
et dicere quōd descēsus xpi ad inferos fuit p
iudices ppli figurat. hī Judicū. xii. q rur-
sum filij israel peccauerūt p dñy: et tradidit
eos in manū philistinorū. xl. anis. et erat ibi
hō qui vocabat manū hīs muliere sterile
et apparuit ei angelus dicens. Ecce cōcipies
filium qui erit nazareus: et vocabit Sanson. Et
sequitur Judicū. xvi. Abijt sanson in Gazā et
tulit ambas portas. Q Leuate corda vestra
dñi. Ista nō crescūt in capite meo. Ista figu-
rant descēsum xpi ad inferos. Sanson inter-
pretat sol fortis. Sicut ipse sanson fuit ma-
tri annūciatus: sic xpus virgini. Sanson acce-
pit viros alienigenas: sic xpus relicta iudea
trāsivit ad gentes. et hoc dicebat Pau. Act.
xii. Vobis oportebat pñis loq verbū dei: si

quoniā repellitis illud et indignos vos in-
dicatis vite eterne: ecce cōuertimur ad gen-
tes. Sanson abijt in gazā et abstulit fores: sic
xpus abijt in gazā. descendit ad inferos.
Gaza fortitudo interpretat. Job. ix. Non ē po-
testas sup terrā q cōpē ei. et sic fortis. i. xps
pugnavit cōtra fortē. i. cōtra dyabolū. San-
son dormiuit in ciuitate gazā vsq ad medi-
am noctē: et xpus tulit ambas portas. i. pes-
nam et culpā q detinebat aias. Vñ Paul.
in q. Empti estis pōio magno. Iuxta illud
Osee. xii. Ero mors tua o mores: mors tua
us ero inferne. Vbi qñt doctores vtrū libe-
rauit eos qui erāt in purgatorio. vide bea.
Tho. ii. pte. q. li. ar. viii. Q dñy vos dubita-
tis subire penas ieiunare et dare elemosy-
nas. Videte qñt xps passus est p peccatia
nostris et nō p suis. Porro igit vos et mo-
neo qñtū possū q abijcatis immūdicia ve-
stras. Iuxta beati iacobi documētū. Abij-
cētes oēm immūdiciam etc.

Quātus ad secūdā partē. Dñi nūc ē hora
nimis festina ad pñedū. hodie nō comes-
dūtur carnes: vt existimo si vos comedat
de pastillo linguarū vos comedites escam
dyaboli. Jam locuti sum de illo pastillo et
multa diximus. Opz nūc discooperire et as-
perire pastillū et videre si sit aliqua lingua li-
nitona de qua nō fecerimus mentionē et
sermonē. Diximus enī heri post pñadiū de
lingua horratona et iuratonā. Isteat nunc
dicere sū ordinē litterarū alphabeti de. l.
et ē lingua cachinatoria: et de. l. q ē lingua li-
nitona. Dicit autē lingua cachinatoria a ca-
chinos cachinans verbū deponēs. et tñ vas
let sicut irrideo irrides: et est mixtū ad cōte-
nendū vel declamandū. Vñ ppheta dauid.
Qui habitat in celis irridebit eos etc. Unde
dicit Alexander d hallis i. j. pte voluminis:
q ista tria differūt. i. irrisio: subsanatio: et il-
lusio. qñ irrisio est in verbo: subsanatio est i
signo: et illusio in facto. De illusione hī Zos-
ce. xxi. Spreuit illū herodes et illudit indu-
tum veste alba etc. Dimissis istis opz venire
ad linguā cachinatoriā. Est autē lingua ca-
chinatoria lingua de mocoquerie. Q Venes
corda. lingua cachinatoria est lingua deris-
ionis. Et sit tribus modis sū Alexandrū
de hallis.

Primo sit per loquelam.

Sabbato p̄m̄e dñice aduētus.

Secūdo fit per signa,
Tercio fit in opere.

¶ Primus modus fit ut cum aliquis videt aliquā mulierē ire ad cōfessionē ⁊ dicit sic. Est bona catholica deus scit. Et cū dī d' ali quo sacerdote q' dicit longuam missā: q' ipse est deuastator thesaurū ⁊ candelarū. Nec p̄p tales irrisiones dimittenda sūt opa bona. Quia inq̄t x̄ps Lucas. Qui me erubescit ⁊ meos sermōes hūc filius hoīs erubescet ⁊c. Secūdo fit cachinatio sic. verbigra. Sūt due mulieres in ostio suo siml colloquētes: trā sityna alia mulier: ⁊ dāt sibi de naso vel du mentū gallice. vt dicit Tho. q. lxxv. Tercio fit cachinatio i opesicut factus fuit christo cū herodes induit eā veste alba: et ministri pylati tangebāt eū dicentes. Quis ē qui te percussit. ¶ Sed q̄retis: p̄ an cachinatio fit semp peccatū mortale? Dico q' cū derisor intēdit inferre erubescētiā. primo ⁊ pone re in ludū factū. primi ⁊ nō p̄ apparet ei: est cōtra charitatē. Aliter vero de ballis dicit q' cum derisor cadit in dispēdiū scō rum vel sacroy loco: vel quicūq' ridet v' recundiam facit alicui ad intētiōē malay et ad dādū malū in capite seu rabiē: ē mortale peccatum: q' ē p̄ charitatē facere dede cas p̄sone. vii p̄s. Sepe expugnauit me a iuuetute mea ⁊c. ¶ Dñi leuare corda: retine atis ea que dicā vobis. plus nocent derisoy res. vt inq̄t sanctus Tho. i seruitorib' x̄pi: ¶ crucifigētes i ceteris paribus: q' p̄pter cachinationes boni dimittunt benefacere. ¶ Dñi de curia estis hic: nunqd quando ali quis est inter vos q' nō h̄y mulierē dicat q' vadat ad carthūsienfes: ⁊ q' voueat castita tem. Et vos religiosi estis hic: nunqd si ali quis vestrū velit facere p̄niam vel huare res gulam suā: dicatis q' ē ypocrita. Et vos etiā triumphatores qd dicatis d' parentib' vestris: et de multis alijs p̄sonis honestis ⁊ deuoy nunqd dicatis q' sunt bigote q' vadūt ad ec clesias: p̄s. Qui hitat in celis iridebit eos. Et Sap. vii. dicetis in die iudicij. hi sūt q's aliquando habuim' in derisū. ecce quō opu tati sunt inter filios dei. ¶ Alia ē lingua li mitoria: q' significatur p̄ istay lram l. de qua loquitur x̄ps Mat. xxiii. cōtra phariseos di ceno. ¶ Vobis ypocrite q' similes estis sepl' chus dealbatis ⁊ intus estis pleni iniquitatē.

te. Dñi comedistis ne d' lingua ista? credo q' sic. Limre est verbū q̄rte coniugatiōis ⁊ idē est q' exterius parare. Sed dicetis: p̄ nos non intelligimus adhuc bene. vidistis edū ficatores domoy ⁊ istos q' operātur i plau stros: ipsi parietes exterius liniunt ⁊ faciūt pulchrū parietē i parte exteriori: sed p̄s q' ē intra nihil valet. Sic sunt aliqui q' faciunt bonas similitudines: ⁊ ostendūt signa vni honesti ⁊ probi: ⁊ intus sunt vitio pleni. De quibus Iuuenalis satyra secūda. Et dēdū te locuti clunem agitant. Lōra scribas ⁊ phariseos ita facientes interrogātes x̄ps: dicit christus. ¶ Vobis ypocrite. i. vos pharisei eritis damnati: q' estis similes sepl' chus deauratis: ⁊ intus nihil valet. Estis hic portatores bullay? nūquid linitis aur ditores vestros ad capiendū bursas eorum? Et vos dñe iohannes q' estis cōfessor de decem annis ⁊ nutritis peccatores in pacis sus tis. Et vos mulieres que faciūt signa amoris a amatorib' vestris dicēdo horas vestras? Et vos dñā burgenis q' estis plena luxu rias: sed tamē exterius quando aliquis loq̄ tur dicatis: nō loquamur de illo: ⁊ expetit in terrā: vel dicatis: sy fileamus. Dico q' ē peccatū mortale fm̄ Tho. in. iij. ⁊ Bonauē tura in. iij. Est enī ypocrita. ⁊ est simile cle rico fingente se deuotū vt habeat bñficiū ab epō suo. Et vt dicit Job. xxi. simulato res ⁊ callidi puocant irā dei. Et vos domi celle dicatis aliquando q' estis meliores cō sitis: vos comeditis de isto pastillo. Noctē vos vt corrigatis et emendatis vitas vras vt dñs misereat vestri ⁊ det vobis gratiam eundi ad vitam sempiternā: quā nobis ocedat qui sine fine p̄uit ⁊ regnat in secula be nedictus Amen.

¶ Sabbato p̄m̄e dñice aduentus in die conceptionis de mane. Sermo. xviij.

Biñcientes

omnem unūm dicitur. Ecce. Lora pulchra es amica mea: ⁊ macula non ē in te. Cantico. iij. ⁊ i offi cio hodierno. ¶ Domini mei ⁊ anime deuote quindē dieb' citra: ego suasi vobis q̄tum potui vt disponeret

conscias vestras in honore et reuerentia ica-
rationis dñi nostri iesu xpi: et q̄ mādare
cōscias vestras vt digne possitis recipere iñ-
tum verbū in die natiuitatis. Q̄ hodie mī
nostra pia ecclia pponit nobis cōceptionē
illū q̄ portauit istū fructū i. cur? honore acce-
pi p̄ themate istud. s. Zota pulchra es ami-
ca mea et. qd̄ tantū valet sicut mea charissi-
ma amica tu es tota pulchra et. Et ad h̄ in-
telligendū capio figurā q̄ h̄r sēn. i. vbi dr.
fiat lux. Quis em̄ beatissima virgo possit p̄
plura significari: tñ meli? figurat p̄ primū
opus factū in distinctiōe dier. s. p̄ lucē. Dic-
ergo deus fiat lux. et ista sunt verba dei di-
cta ad beatam virginem.

Q̄ est enim beata virgo.

Lux formaz primaria in dignitate.

Lux formaz pulcherrima i iustificatiōe.

Lux formaz nobilissima i maiestate.

Lux formaz capacissima i filij di cōceptiōe.

De primo. dñs possedit me ab initio. max
suaz. De secūdo Anselmus de cōceptu vir-
ginali dicebat illi? virginis conceptio ea
pūritate interet qua sub deo maior neq̄ in-
ueniri. De tertio Augu. dicit hoc solū p̄dica-
re debem? q̄ virgo mī xpi ē et q̄ in rerū na-
tura trāscēdit oīm creaturaz maiestatem.
De q̄rto Begeo. Quē tot? orbis capere non
potuit tuo gremio p̄tulisti. Q̄ dñi leuate ca-
pitā vestram os volūm? loqui dñi lumine.
Deus a principio mūdi creauit lumē. et lux
men inter creaturas est pulcherrima crea-
turaz. Opz ergo istius luminis applicare
p̄prietates brēv gini. Primo: q̄ sic lumē su-
it p̄ma creatura p̄ducta: ita dñs iter puras
creaturas. scribit ei Eccl. xxiij. Ab initio et
an̄ secula creata sū. Q̄ Sy q̄retis: p̄ Salo.
fuit p̄ mille annos an̄ cōceptionē dñs ma-
rie: quare ḡ dicit. Ab initio. Dico q̄ aliqd̄ pōt
esse prius alio quadrupli.

Primo p̄uonitate t̄p̄ia.

Secūdo p̄uonitate nature.

Tertio p̄uonitate q̄ritatis.

Quarto p̄uonitate dignitatis.

Q̄ Scōmis dicit vnū singulare verbū in ter-
tio. et etiā in primo in materia d̄ p̄destina-
tione. s. sapientissim? artiser in intētiōe sua
p̄mōuidit et cōcepit finē. s. dō dō de his que
sunt et ad finē. Ergo beata virgo nō fuit p̄ma
creaturaz p̄uonitate t̄p̄ia: fuit tñ p̄ia p̄uon-

tate dignitatis inter creaturas puras. So-
lus em̄ xps ipam i dignitate p̄cedit. sic dicit
ps. In capite libri scriptū ē de me. Inter ei
oēs p̄destinatos alias aīa xpi ē p̄mar: scda
beata virgo: et sic p̄mr. Q̄ Scō b̄a virgo de
lux: q̄ lux nō recipit maculā i sua emulsiōe:
et sic ēt in sua cōceptione beata virgo nullā
recepit maculā. erat em̄ cōueniens q̄ vterus
portans puerū mūdū haberet matrē. mun-
dam. Q̄ Tertio b̄a dñs dr lux p̄pter nobili-
tatem. nihil em̄ nobili? vel pulchri? luce inf
oēs q̄itates visibiles: sic inter creaturas ni-
hil pulchri? beata dñs ḡine. Jō titulus singu-
laris dñs marie ē iste. Virgo mī dei et hos
minie. Q̄ Quarto dñs b̄a ē lux rōne capaci-
tatis. Beata Aug. libro de q̄ritate aīe dicit
q̄ vas ē magnū fm̄ q̄ ē receptiū maiorū
vel minorū liquoz: s̄ beata virgo recepit its
lum̄ quē celū et terra capere nō poterāt: dō
benedicta ē inter oēs mulieres. Et at possi-
mus huius lucis fieri participes: ad ipsam
virginē recurram? ḡraz ab ea postulantes
et dicentes mente pia. Ave et.

Q̄ Abiciēs oēs et. Ad ore solito mouet qd̄
theologalis terminata i doctrina magistri
Johāns de baccone doctous resoluti i. iij.
di. ij. q. ij. Durim? heric? xps nat? ē de virgie
et q̄ anteq̄ eriret ventrē matris fuit sans
ctificata. Ite stat scire an̄ cecidit in origina-
le peccatū. rñdet p̄dicit? doctor ponēdo tres
p̄pōnes. Prima ē hec: q̄ de? potuit beatam
dñiē ab oī p̄cto p̄seruare. p̄z: q̄ apud eum
nihil ē impossibile. Luci. Secda p̄pō ē hec:
q̄ decuit p̄pter electionē eternā fm̄quam
elegerat vel p̄ordinauerat q̄ ēēt templū in
quo esset carnē humanā recepiturus q̄ pre-
seruaret ab oī peccato. et istā p̄positionē p̄-
bat auctoritate legis ciuilis eccliaſtice et di-
uine. Tertia p̄pō. deus eaz p̄seruauit. hec
p̄positio patet exp̄sse p̄ oculū basilien. qd̄
exp̄resse hoc idem determinauit. Scōl? tas
men in tertio sic p̄bat: q̄ p̄fectissim? media-
tor d̄z habere perfectissim? modū mediandi
sed perfectissim? modū mediandi fuit pre-
seruādo a p̄cto: ergo et. Q̄ Leuate capita. ve-
stra: dubitatis ne damnari: dicetis forte: q̄
dñs redemit nos et assumpsit carnē huma-
nam p̄ nobis: nō dānabimur. ver? dicit:
sed non totum. Habetis regulā iuris i an-
tiq̄s. Criso. oīs res p̄ quasq̄s causas nasci

Sabbato p̄me dñice aduētus.

tur p̄ easdē dissoluitur. Et habetis legē cīs
uile. C. qñ licet ab ep̄. discēdere. l. i. Ad intel
ligēdū istas leges br̄s Aug. sup̄ psalteri
um tractās illud. Mater syon dicit hō. dīc
q̄ nō est aliquis modus melior ad sanādū
infirmū q̄ dare medicinā infirmitati corrip
dēt. Vtrigīra. si aliq̄s ex nimia comesti
one sit infirmus op̄s q̄ ieiunet. Aliter
sicut prima mulier fuit in peccato et etiam
vixit in redēptione debebat eē vir et muli
er absq̄ peccato: sicut illi fuerūt macula
tī: sic isti debebant eē immaculati. Ideo bo
nauentura in stimulo amoris dicit. Credo
q̄ ppter dignitatē ei: q̄ mater xp̄i ē: age
lus non posset eam sufficēter laudare. ideo
mater syon dicit hō. Filius dei in cruce dñi
penderet dicit syō. i. eccle. Ecce mater vestra.
eā em̄ dedit vobis xp̄s in matrē: id eā debe
mus eā honorare vt matres. Sed in conce
ptione penderet ei honor. ideo ecclia mī nra
recitat vt eā honorem p̄ verba i prothemas
te sumpta. Zota. tc.

¶ In isto sermone erūt due ptes p̄ncipales.
Prima erit de peccati originalis macula et
liberatione.

Secunda erit de agnis christifere mundi
cia et p̄seruatione.

¶ Pr̄ia t̄gīf̄ ibi. et macula nō ē in te. secun
dū vero ibi. tota pulchra es tc. De cōceptiōe
br̄e virginis fuit a p̄ncipio opinio abigua:
s̄ a tpe beati Bernardi: cepta fuit et hodie
nis sp̄ibus veraciter apta. Pro p̄me partis
expeditiōe et faciliōr̄ intellectu ovidere tres
articulos. Primo qd sit p̄ctm̄ originale. scō
quō a persona cōtrahit. tertio quō mūdāta
sit aia. De p̄mo dicit Ansel. de cōceptu gīa
li: q̄ p̄ctm̄ originale nō ē aliqd̄ carētia ius
ticie originalis ex p̄mo parēre cōtracta cū
debito habēdi eā. de quo dī ad Ephe. ij. Era
mus natura filij ire. et Romā. iij. Omnes
in adā peccauerūt. S̄ q̄retis quō cōtrahit
ex vniōne aie ad carnē. dicit Scot̄ q̄ caro
nō ē susceptibilis vitij neq̄ vitij. S̄ dī. iij. li.
ij. dicit q̄ ex aia et carne efficiat p̄sona que ē
filia ade q̄ ē debitor et tenet h̄re iusticiā ori
ginale et nō h̄z: iō ē in p̄cto. S̄ q̄retis quō
abluit. dico q̄ p̄ sacm̄ baptismi mediante
merito passiōis xp̄i. Apo. i. Lauit nos a pec
catis nris i sanguie suo. vbi soluta est obli
gatio p̄cti originalis: ita q̄ nō sum̄ i plius

ad illud obligati. Dñi qñ vaditis p̄ villā nā
quid videt vobis q̄ hoies debēt vos respice
re. Certe si bene p̄sideret̄ statū nostrū nos
debem̄ humiliare capita nostra et aīos nōs
stros: q̄ omēs sum̄ i fōide et luto peccatorū
et in via p̄ditōis aīi natiuitatē xp̄i. Et cer
te mirā ē q̄ infans vni⁹ diei nō sit purus et
mūdus a peccato. S̄ q̄rit Aug. quō cōtras
bitur peccatū orig. nō ē peccat q̄ creat nec
qui p̄creat: p̄ quas ergo ripas ingredit̄ hec
macula? Clarū est ei q̄m̄ virginitatē san
ctus sicut sanctus Ludouic⁹ nō peccat mox
taliter cognoscendo mulierē suā: de⁹ et crea
do aīam nō peccat. Quō igit̄ venit origi
le p̄ctm̄? dicit Ansel. q̄ fuit defect⁹ et puatio
solū iusticie originalis. Causa ē. Rer̄ ludō
uicus dedit villā aliquā rī militib⁹ suis suc
cessoribus q̄ dñi nō introduceret inimicos
regni infra ciuitatē: si ipse ē p̄ditor et intro
ducit aduersarios igni. Certe bono iure ip
se et tota posteritas sua venit puniend⁹ et
p̄iuandus illa villa. Sic deus dederat ius
ticiā originalē ade q̄ illa sp̄ regularet ta
liter sensus et partes inferiores rōni q̄ oīa
obediēbāt rationi. S̄ adā introduxit iūi
cū humani generis. i. diabolu cōsentiendo
in p̄ctm̄ tc. p̄didit iusticiā originalē p̄ se et
p̄ oī posteritatem suā. ¶ S̄ q̄ret: p̄r quō cada
mus i illud p̄ctm̄: ego nolle peccare in ma
trimonio: dico q̄ nō ē malū bibere vinū et
calefacere se. Id si cepisti vxorē nō peccasti
p̄pter hoc: s̄ dico q̄ potes temp̄m cōburere
ad ignē tuū. S̄ dicetis: p̄r quō cadit puu
lus in p̄ctm̄. Scot̄ dicit q̄ i vtero mris de⁹
creat hoīem et de corpe et aīa fit p̄sona ade.
et q̄ adā p̄didit p̄ se et oib⁹ p̄sonis iusticiā
originalē: iō nō h̄z qd dī h̄re tc. Dicit autē
p̄ctm̄ originale sicut qñ paf aliquis cōmisit
aliqd̄ crimē lese maiestatis: si h̄eat filium
hereditas nō pficiet filio. S̄ q̄retis: p̄r que
mala incurrit adā et alij illo p̄sterniores pp̄
amissionē iusticie originalis. Dico q̄ p̄rdi
dit p̄mū et incurrit dānationē eternā: d
lege ordinata puulus decedēs in p̄cto origi
nali nūq̄m videbit deū. scō incurrit vere
cūdiā ignoratiā labores et penas plurimas
Quero a vobis mulierib⁹ qñ peperit: vñ
puenit dolor ille? dico q̄ ex p̄cto originali.
Si q̄ritis quare hō adult⁹ reiectus mō
strare vendat: dico q̄ h̄ ē q̄ sit noscētes. Id

dicat qd qd nōverent sūt innocentes. Sūt si
querat qre aialia magna t pua nobis ad
uersant: dico qd hoc est ppter peccatū origi
nale. tertiū malū ē: qd pars seysitua dñat
rationi. Ideo dicebat triere. ix. nō gloriē
sapient in sapientia sua: nec fortis in forti
tudine sua. Dicit enī magr sentē. in. iij. dist.
ix. qd deus determinauit qd nisi in iño boie
esset tanta humilitas sicut in primo paren
te fuit supbia nō redimeret gen⁹ humanū
Ideo xps positus in cruce cū clamore valū
dol vt inquit pau. i. Heb. v. Obrulit corp⁹
suū p redēptione generis humani t ex
auditus ē p sua reuerentia. Ideo hortor et
moneo vos fratres in xpo iesu dilectiss
mi: qd cōtemplemur xpi hūanitatē et amo
rem: qui nos dilexit tantū vt aīas suā pone
ret pro nobis t peccata nostra portaret sup
dorsum suū. Et de isto loqbas venerabilis
Beda admirando di. de pueris qd portātur
ad aquā sacri baptismatis. Que est inquit
istā virtus aq tanat vt corpus tangat et cor
abluat: Dico qd illa virtus pcedit de meri
to passionis xpi. iste paruulus nūc baptis
tus erat obligatus ad penā eternā: t nūc ē
capax regni celoz. Sed queretis qd de pri
bus antiq: quō liberabāt a pctō origina
li: dico qd liberabāt in merito passiōis xpi
premise. Causa ptz. est vnus miles qd ē fami
liaris regi qd hz fratrem qd ē cōtran⁹ regis: t
iste dicit regi. Dñe rex: habeo fratrem qd est vo
bis cōtran⁹. Dabo vobis tales villā si vultis
ei parcere. Et ait rex. accipio pmissum: si no
lo qd veniat ad palaciū meū nec volo vide
re ipm nisi habuerit villā mihi pmissam. O
peccatores cōpuncti a principio mūdi vsqz
ad passiōē xpi multi fuerūt sancti viri: et
tñ ppter peccatū pmi parētis fuerūt exclu
si extra patriā. Si ergo ppter vñū peccatū
tot graua tormēta passi sunt: qd erit de no
bis qui in tot t tātis deū offendim⁹: Quas
deo igit vobis iuxta thēma⁹ passumptum.
Abijcētes oēm immūdiiciā. Ab hoc
enī originali pctō fuit exclusa beata vīrgo:
sic qd de ea possum⁹ dicere vba pro thēmate
sumpta. Tota pulchra es amica mea. &c.
Quātum ad scēdā partē videndū ē quō
beatissima vīrgo maria fuit pseruata a pec
cato originali: oportet facere vñū dialogū
duarū personarū. Estis hic dñi aduocati qd

habetis ligas sacutas sicut nouacula. vñ
ponamus duas mulieres. qd libenter leuāt
capita sua: ponatis vñā illaz mulierū ibi su
perius ppe portā ecclie. Dicatis vos o domi
na: qd ē nomē vestrū: Rñdebit qd ē turpe
mēdaciū. Tūc dicat: dñā mea mēdaciū qd
dicitis d conceptione beate virginis: Dico
qd fuit cōcepta in peccato originali et in illo
tempe fuit filia diaboli et maledicta a deo
pro tempore. s. peccati originalis: t nisi res
dempta fuisset per passionē fuisset dāna
ta. t qd ita sit habeo auctoritates t ratiōes
plurimas. Primo dicit Dauid in psalterio.
Ecce enim in iniquitatibus conceptus sū.
et alibi. Omnes dedinauerūt simul inuitus
les facti sunt: non est qui faciat bonū: nō
est vsqz ad vñū: id est ppter xpsū. Dicit
glosa. Et ysaias. liij. Omnes nos quasi oues
errauimus. Et Salomō Eccl. viij. Virū de
mille vñū reperi: mulierem ex oibus nō in
ueni. et pau. Roma. v. per vnū hominem
peccatum in hunc mūdū intrauit in quo
omnes homines peccauerūt. Ad hoc etiā sūt
doctores ecclesie: scz Augusti. t Bernar. ver
ba Augusti. recitantur de consecra. distin.
iij. firmissime tene &c. Et glo. de conse. di.
iij. c. pronuntiandū. expresse dicit qd fuit cō
cepta in peccato originali. Dñā mēdaciū:
si habetis rationes adducatis. Dicit ipsa.
habeo plures. Prima qd ipsa habuit penas
peccati. Secūda qd si mortua fuisset an xps
descendisset ad limbum. Tertia qd fuit res
dempta sicut et alie persone: quia xps fuit
vniuersalis redemptor. Quarta qd non des
buit esse rāte dignitatis: quātē fuit fili⁹ sus
us. iste sunt rationes mee. hola satis
est: vos habetis malū caput malaverba.
Oportet habere vñā aduocaticē pro beata
virgine qd vocatur veritas: qd oia vincit. sic di
citur. i. Esdre. viij. t illam collocabim⁹ pro
pe crucifixū. Dicatis igit dñā veritas et loq
mini alte rē vna voce. quid vobis videtur d
conceptione beate virginis: Pater non pos
sum audire qd vīrgo qd fregit caput diaboli:
que fuit ab initio electa mater dei t hois q
solū momentū fuerit in ira dei. Insuper est
mibi durū intelligere qd fuerit maledicta:
et si fuisset mortua qd fuisset dānata: cū he
lizabeth dixisset de ea qd esset bñdicta inter
oēs mulieres. Et pro istā opinione volo ad
e iij

Sabbato p̄ime dñice aduētus.

ducere rōnes: auctoritates: et opinionēs ve-
ras et solvere argumēta cōtraria adducam
rationes q̄ sumuntur ex Scoto et Johanne
de baccone doctore resolutō: et Petro aureo
li. ex Frāscō d̄ maronist: sūt tres v̄l quat-
tuor rationes. Prima sumit rōne materni-
tatis. Secūda ex pte sanctitatis. Tertia ex
parte dignitatis. Quarta ex parte eligibili-
tatis. Primo igit rōne maternitatis. Qui
em̄ dixit: honora patrē tuū et matrē tuā: no-
luit trās gredi mādātū suū. Nā dicit Matth.
v. Non veni legē solvere: s̄ adimplere. ergo p̄-
seruauit beatā virgīnē. Scdō rōne sanctita-
tis. videm̄ em̄ q̄ aliqui cadūt in peccatū et
nunq̄ resurgūt sicut dānati. Alij resurgūt
vt sancti. Alij peccāt originaliter et sanctifica-
tur. Alij nunq̄ cadūt sed p̄seruant: sicut brā
virgo. Dicit em̄ Hiero. in sermone d̄ assum-
ptione. Leteris p̄ partes daf grā. i manas
vero toti gratie plenitudo venit. Tertio ra-
tione dignitatis. ponam̄ sicut ponūt docto-
res beatā virgīnē in esse nature: et q̄ de q̄s
rat ab ea qd̄ diligit alterus illoz: aut stare
p̄petuis t̄pibus in isemo sine pctō: aut sta-
re p̄ momentū in pctō originali et i ira dei.
certe pot̄ elegisset penā positīuā q̄ in pec-
cato originali eē: s̄ de p̄seruauit eā a penis
h̄mōi nec passus ē q̄ moreret aū ei ascēso
nenti. et cū ipse liberauerit a peccato origina-
li p̄fes antiq̄ testamētī merito passiōis p̄-
uise: sicut credēdū ē q̄ in eodē merito ipam
p̄seruauit a peccato. Quarto rōne electōis.
ipsa em̄ ab eterno fuit electa vt eēt domus
sc̄tā cōueniēs et honesta ad recipiēdū ip̄z re-
gem: modo nō fuisset sufficiēter disposita si
nata fuisset in peccato originali salte p̄ il-
lo t̄pē. Ad hoc sūt doctores. p̄mo beatus An-
selm̄ in eplā ad epos anglie dicens. Non re-
puto amatorē beate virgis q̄ respuit diē ce-
lebrare sue cōceptiōis. Idē h̄ Richard⁹ de
sanctovictore in sermone q̄ incipit. Nondū
erāt abyssi: ego iā p̄cepta erā. Ad hoc etiā
habem⁹ plures auctoritates. p̄mo b̄ Be-
nēd. iij. Inimicitias ponā iter te et mulierē:
ipsa cōteret caput tuū. Adodo nō cōtinuū
caput diaboli nisi fuisset p̄seruata a peccato
originali. ponam⁹ dñi duas mulieres b̄:
quarū vna sit meretrix pessima: et alia nūq̄
peccauerit neq̄ aliqd̄ mali egerit. Que ista
rū deo plus tenet: an illa q̄ p̄seruata p̄mā

sit: an alia q̄ in peccatū ceciderit? Clarū est
q̄ illa q̄ sp̄ fuit p̄seruata. Et per hoc soluit
ratio b̄i Thome et alioz. si em̄ duo sequimur
tur et p̄mittā vni cadere in foueā et eā suble-
uem⁹: aliū nō p̄mittā cadere: s̄ p̄hibeam.
Ille mihi magis tenet que p̄seruauit: q̄ il-
le qui cecidit. S̄ dñs v̄ritas dicatis ad oēs
auctoritates que h̄ntur in sacro canone. di-
co q̄ tota virgo erat in periculo ad cadēdū
in peccato originali: nisi fuisset p̄seruata:
s̄ fuit p̄seruata sicut dicitur legisse. ff. de les-
gibus. l. princeps. l. princeps legib⁹ solut⁹ sit:
tamē s̄m̄ leges viuere d̄z. sic etiā brā virgo
licet nō sit de lege cōi p̄seruata: tū x̄ps eam
conseruauit de lege p̄uata. S̄ dñs v̄ritas
quid dicetis ad tot doctores q̄ oppositū res-
nuerūt in scripturis suis. Ad beatū Bern̄.
Thomā Bonauētūrā Guidonē: et sic d̄ alij.
Dico q̄ aū terminationē ecclie licet⁹ erat
opinari de vtrāq̄ pte. Sed q̄ cōsiliū basili-
ense aliter sentit: iō periculosus ē illud asse-
rere. credo ē hoc esse hereticum: et b̄ etiā so-
nant verba p̄ thēmate s̄p̄ra. Tota pulchra
et. Cum igit d̄ creauit eāz immūnē a pec-
cato originali: laudemus diuinā bonitatem
et admirem⁹ suā providentiā rogantes eūz
vt per intercessionē sue dignissime matris
digne nobis delere peccata nostra et dare
nobis vitam eternam. Amen.

Idē dñi de conceptionis post prandīū.
Sermo. xix.

Bñcientes

omnem inuindiciā et.
Dic obscuro te q̄ soror mīa
sis vt bene sit mihi prop̄
te et v̄nat anima mea ob
gratiam tuā. Genes. xij.
ca. Dñi et anime deuote retinuitis illud qd̄
mane diximus tangendo materiā cōceptō-
nis beate m̄rie q̄ singulari p̄uilegio fu-
it p̄seruata a macula peccati originalis.
Debetis deo seruire et honorare beatā virgi-
nem aduocatricē peccatorū viso et attento
q̄ nunq̄ fuit in ira dei nec in mala gratia:
et istud est simuliter credendum et tenēdū
nec ampliū verti debet in dubium: et ideo
quicquid voluerit pro nobis postulare faci-
liter a christo exaudietur. Est enī velut Ver

sabee q[ui] vt h[ic] iij. Regu. iij. Sedit ad dexte-
raz regis. qui dixit ei. Pete mater mi. neq[ue]
enij fas est auert[ur] facie tua. Sic beatissima
virgo mater sedet ad dexterat filij sui. iuxta
illud ps. Sedit regina a dextris tuis &c.
Ideo cu[m] ipsa purissima virgo habeat de nos-
tris pietate assumpti verbu[m] scdo allegatur.
Dic obsecro q[uod] soror mea sis &c. Dixit enim
deus abrah[am] vt sacra refert hystoria. Egre-
dere de terra tua & de cognatib[us] tuis & de do-
mo patris tui & veni in terra[m] qua[m] monstras
tuo tibi. Tunc abrah[am] dixit d[omi]no. ibo quo pla-
cuerit tibi. tunc iussit ei d[omi]n[u]s q[uod] irer in egyptu[m]
in ciuitate[m] populata[m] & plena[m] diuitijs in me-
dio egypti sicut parisi[us] in medio fracie. Luz
ingredere[is] egyptu[m] videt[ur] q[uod] haberet pulchri-
ore[m] muliere[m] toti patrie in etate annis: ta-
teq[ue] pulchritudinis erat quate[nus] fuerat in se-
culo anno. Cu[m] igit[ur] venit ad porta[m] ciuitat[is]
dixit vxori. Amica mea dulcissima. noui ego
q[uod] sis mulier pulchra & formosa sup[er] o[mn]es mu-
lieres isti patrie: quia ob[er]e q[uod] p[ri]mu[m] ingredi-
emur ciuitate[m] erim[us] capti: ducti cora[m] rege
& vos reseruab[un]t: me aut[em] interficient. rex ei
eor[um] effeminat[us] est valde. R[ati]o igit[ur] te dul-
cissima vt dicas q[uod] soror mea sis: vt ego b[e]n[e]
uenerim in ista terra & vt bene sit mihi pro-
pter te: & seruet vita mea & honor tuus. D[omi]n[u]s
& aie deuote notate v[er]ba: & vos xpiani adul-
teri att[en]dite sensu[m] ist[us] verbi. Inf[ra] paganos
fragere m[on]itione[m] co[m]mittere adulterium
erat ta[m] graue q[uod] gloriosus p[ri]archa abrah[am]
estimabat q[uod] cit[us] co[m]mitteret homicidiu[m] q[uam]
vt suauit[er] caperet. D[omi]n[u]s aut[em] intraret ciuita-
te[m] & vidissent eos custodes dixeru[n]t eis. Ex-
pectetis modicu[m] q[uod] sit si placet vobis eos videre
adducem[us] ad vos. Tunc p[re]cepit rex vt addu-
cerent. Cu[m] aut[em] intraret aula regis & rex vidit
muliere[m] ita pulchra[m] q[uam] fuit ab abrah[am]. Ami-
ce miq[ue] na[m] e[st] hec mulier qua[m] ducis[is] vobiscu[m]:
d[omi]ne mi rex inq[ui]t abrah[am]: vos et ea q[ue]ritis si
placet maiestati v[est]re. Tunc rex dixit. Sarra
filia mea: dicatis mihi si placet vobis q[uod] na[m]e
estis vos: & q[uod] est iste ho[m]o q[uod] ducit vos. Tunc
sarra respondens ait. hic vir est frater me[us]
dilectus. Tunc dixit rex. Vos beneueneritis
& sitis securi q[uod] nullus vestru[m] patietur dei

decus. quodeu[m]q[ue] & amore vestri filia mea
frater vester b[en]euerit ad curia[m] nostra[m] rega-
lem. Et si non fueritis vxorata libenter (si
placet vobis. Iego capere[m] vos in vxore[m] &c.
Leuate capita vestra & sp[irit]us vestros. D[omi]n[u]s
& aie deuote audistis hystoria[m] pulcherrima[m]
de abrah[am] que[m] q[ui]s pulchra sit in sensu
litterali t[ame]n i[n] sensu mystico e[st] pulchrior. Pau-
peres p[re]d[ic]atores audite me: mandatu[m] est & p[er]
clamat[ur]: paulus est dies q[uod] dicit. Statutu[m]
est ho[m]ib[us] semel mori. ad v[er]b[um] ir. Hos burge-
ses vos virgines & vos domice[m] q[uod] habetis
pulchras chirothecas: op[er]e dimittere villas
p[re]t[er] sicut abrah[am] ex cognatione: tunc ad pa-
tria[m] lo[n]ginqu[am] & extranea[m]. De qua Ch[ri]stost[omus]
in sermonib[us]. moriturus du[m] m[er]e co[m]pos e[st]:
dicere p[otes]t. amici valete. in mansiones metu-
endas & regiones lo[n]ginquas op[er]e co[m]parere
cora[m] iudice iustissimo. quia co[n]ducat d[omi]n[u]s nes-
cio. Miserabiles p[re]d[ic]atores audite Ch[ri]stost[omus]
n[on] in p[er]sona infirmi dicere. Ad deum mei
amici. ad deum d[omi]n[u]s dicit domicella. ad deum
carissima vxor mea dicit d[omi]n[u]s. ad deum mi vi-
cine dicit p[ro]p[ri]us. ad deum p[ro]b[er]ne mi di-
cet cognat[us]. S[ed] quo itis? R[ati]o debet i[n] s[er]m[one] aia
r[ati]o p[ro]p[ri]o: & velle nolle op[er]e. op[er]e co[m]pere cora[m]
xpo sumo iudice. Quis p[ro]ducit cora[m] illo?
vos d[omi]n[u]s ecclesiastica ducit[ur] p[ro]b[er]nas. q[ui]as
illis an veniet vobiscu[m]. Et vos d[omi]n[u]s m[un]dani
dicatis p[ro]p[ri]is v[est]ris officijs & diuitijs q[uod] ve-
niant vobiscu[m]. Et vos viles meretrices scri-
pte in libro d[omi]nato[rum] dicatis lenonibus ve-
stris q[uod] veniat vobiscu[m]: vt bibant vinu[m] liba-
minu[m]. credo q[uod] no[n] ibu[n]t vobiscu[m] in egyptu[m]. i.
in terra tenebrar[um]. Dicam[us] o[mn]es o p[re]d[ic]atores ip-
si saray. i. b[er]e vigini q[uod] dignet[ur] ee nostra sor-
or: vt vita nobis seruet p[ro]pter sua pulchri-
tudine[m] qua[m] nu[n]q[uam] amisit. i. i[n]ginitate[m] & b[e]n[e]
litate[m]. & placuit regi egypti. i. sup[er]mo deo.
q[uod] tota pulchra fuit: q[uod] nu[n]q[uam] in p[re]d[ic]o nec ori-
ginali nel mortali nec venali fuit. & hoc re-
cipit eccl[esi]a galileana. q[uod] p[er] h[ic] b[e]n[e]dicta. ita o[mn]i-
terminat. D[omi]ne burge[n]s. dicat[ur] mihi q[uod] d[omi]n[u]s
tis in horis v[est]ris. nu[n]q[uam] ea de p[er]camini dicen-
tes. Maria mater g[ra]tie mar[ie] tu[m] nos ab
hoste p[re]ge & b[er]a mori suscipe. Hodie est
dies sabbati: in die sabbati aliq[ui] teum[us] in
honor[em] ipsius. Alij offeru[n]t sacrificia: vt di-
cedo missas. Ista o[mn]ia bona su[n]t. Sed necesse
est q[uod] queram[us] sibi duo: q[ui]n illa or[ati]o pos-

Sabbato prie do. aduētus.

nantur. Maria mater gr̃e mater mie te.
 Primo vt a diabolo nos protegat.
 Secundo vt in morte nos suscipiat.
 Et istud scdm debemus postulare: qm̃ in articulo mortis tot' mūd' nos deserit. Dicitis ergo o pctōres: btissima h̃go oram' vos vt amore ṽri filij ṽnigenti in hora mortis nos suscipiatis. i. b̃eat̃is nos p̃itare ṽro filio. S; dicetis: p̃r q̃liter h̃ postulabim'. Dico q̃ b̃r̃is Jacob' dat nobis documētum. Abicientes oēm inūdiāciā tc. Et vt facili' assequamur: saluabim' eam dicētes. Aue. Abicientes oēm inūdiāciā tc.
 Q. Mōre cōsuetō mouet questio theologiae terminata in doctrina magistroz n̄roz theologoz: p̃sertim in doctrina Bōn. i. iij. dixi hodie mane t̃beri qualiter sp̃ali p̃uilegio fuit h̃go ab oi pctō p̃seruata. Doctor d̃ maronis dicit q̃ poterat t̃ q̃ decebat t̃ q̃ de facto ita factū fuit. Quero ergo nūc ṽr de facto fuerit p̃seruata: Dico q̃ sic. p̃bas p̃ rōnem Scōr̃i p̃fectissimus redēptor h̃z p̃fectissimū modū redimēdi: sed r̃p̃us fuit p̃fectissim' redēptor: ergo habuit p̃fectissimū modū redimēdi b̃r̃am h̃gine. Sed p̃fectissimus modus eam redimēdi fuit cit' eaz p̃seruare q̃ eam post casus reparare. igitur clarum est em̃ q̃ deus maiorem gr̃am facit ṽni eum p̃seruando q̃ nō cadat: q̃ post casum q̃ resurgat. Dimissa illa q̃stione. q̃ factū terminata est in precedenti s̃mone: querit Bōn. vbi supra. Q. Utrū beata h̃go maria in prima sanctificatione sic fuerit sanctificata q̃ pcti fomes fuerit totaliter extrāct'. Alēx̃der in sc̃da pte t̃ magister in sc̃do dicunt q̃ ex pctō originali sequit̃ quedā p̃nitās ad malū in nobis. t̃ vocat fomes peccati. aliqñ vocat tyrannidē: aliqñ vocat lex mēb̃roz: aliqñ lex carnis: aliqñ cōcupiscentia. Fomes d̃: de foueo fomes. sicut em̃ cinis fouet ignē t̃ nutrit vt est cooptus cinere: sic sensualitas h̃z in se fouet em̃. t̃ inclinatio nem ad malū p̃ quā aia efficiat p̃na ad peccandū. qñ ergo querit. Utrum in ip̃a h̃gine gloriosa fomes fuerit totaliter extrāctus. R̃ndet bonauentura: t̃ dicit q̃ in instanti creatōis aie fuit taliter ligat' t̃ tanta gr̃a fuit illi collata: q̃ inclinatio t̃ prouitas ad malū nūq̃ ascendit in mentem virginis vt eam ad malum inclinaret. t̃ hoc fuit in

prima sanctificatione. t̃ vsq̃ ad illā potuil' peccare venialiter sed non mortaliter s̃m Q̃uā. In sc̃cūda aut̃ sanctificatōe cū sp̃us sanctus venit super eā in conceptione filij dei tunc taliter impleuit eā gratia t̃ donis: q̃ fomes ille qui erat ligatus fuit totaliter extrāct'. Et sic beata virgo impeccabilis effecta fuit. Q. Zeuare capita ṽra t̃ respiciatis me si placet. Dñe domicelle qñ ibitis ad mortē timetis dānari cū ibitis corā rege supermo ad reddendū cōputū vestrū. Quid dñe burgēses: t̃ p̃sertis de fatiua sc̃z amoribus quos habuistis t̃ habetis emburelucoquez illos gaudiffurs. t̃ de tactibus t̃ verbis in famibus t̃ vilib'. En̄vos dñi fil' pro' quia i op̃orteat reddere rationē villicationis vestre: qualiter intrastis officia: t̃ q̃liter estis ṽr de beneficijs dñi ecclesiasticis: t̃ de bonis er eis. p̃uementib': t̃ qualiter ṽrbi exp̃osuitis. Et vos mercatores fuistis ne deceptor̃es in mercātijs vestris: si sic op̃z reddere ita t̃ dē villicationis vestre. Q. Zeuare capitaṽra. Estis ne de opinione Tullij pagani dicentis vt esset constituto male agendi apud im̃probos a maioribus ṽost̃ris constituta sunt supplicia apud inferos. Sed cōtra eū d̃ies ro. ad p̃mā machiū. quasi cū malleo fr̃agit. c̃er uicē tullij dicēs. An putam' q̃ iocādo p̃res dicēt p̃p̃b̃et̃: ridēdo loquant̃ apli. Inuiciter r̃p̃s iudiciū p̃minet'. Sed ioci nō sunt: vbi supplicia intercedūt. Si iocando passi sūt: credatur iocādo loq̃. vsaias ferra secas. Daniel leonibus deputat'. Paulus truncat' gladio. Petrus in cruce dñi erēpio suspens' dicitur. Q. Domine burgēses qd̃ dicitis: si mac̃q̃relle inducāt vos ad malū: op̃z emendare vitā vestrā vel dānari. Sed dicetis vos: p̃r Maria virgo que fuit p̃seruata ab oi pctō rogabit p̃ nobis. t̃ filius dei qui factus est hō habebit pietatē de nobis. Bene dicitis sed nō totū. Gadatis ad legistas: t̃ querat̃ ab eis in quib' casibus donatōes sunt reuocande. Ip̃si em̃ ponūt ṽnde d̃. Dixi duos. prim' est quādo res p̃pter quā fit non manet in esse. secūdus est quādo obseruat'. habetis casus. C. de reuocā. dona. l. vlt. vbi d̃. Om̃s donatōes legitimas. i. s̃m leges ordinatas firmas illibatasq̃ p̃sistere volum'. nisi donatarius donatōem fuerit iugat'. Ad idē ē lex

Sermo .xix. ffo. xxxviii.

canonica extra de donati. in antiquis. ca.
propter eius ingratitudinē. Prævidistis ne
flamingos multi fuerit destructi. si aliquis
eorū veniret ad istā villā & quereretur domus
alicuius ciuis: ille ciuis burgēsis dat sibi li
bere. post donationē factā venit ille ad do
natore suū & ponit manū in eū & vult eum
strāgulare. Queris a vobis utrū ille burgē
sis teneatur servare pmissū. Dicit iperator
& papa qd nō. Qd pauperes peccatores ro
go deū qd nō faciat nobis sic. Tūc enim de
dit vobis domū qm dedit vobis hoc corpus:
& dedit etiā vobis panē & vinū quādo dedit
comedere & bibere discipulis suis. Audeo tū
dicere: qd nunq̃ homo fuit tam oīstragie si
ue pculsus ab aliquo: nec habuit tantā oc
casionē renovandi domū. pmissas sicut xp̃us
saluator noster habet occasionē nos dānan
di nisi sua mīa interueniret. Audite. ps. di.
Sepe expugnauerūt me &c. Et sequit. Su
pra dorsus meū fabricauerūt peccatores &c.
Quod verbū pertractans Beñ. in persona
xp̃i dicit. Nunq̃ vides o peccator afflictio
nez meā: vt quid igit̃ afflicto das afflictio
nez: plus grauant me peccata tua q̃ vulne
ra que passus sum in die veneris sancta. O
peccatores horro: vos & moneo vt habeatis
pietates de aiabus vestris anserendo oēm
immundiciā. Iuxta thema præsumptum.
Abijcites omnē immundiciā &c.
¶ In isto sermone erunt due partes.
Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.
Secunda erit de peccatricis aīe virtuosa
purgatione.
¶ Quantū ad primā partē circa misterius
incarnationis: sicut diximus in principio qd
quinq̃ misteria continebantur.
Primus erat quō incarnatio xp̃i fuit a deo
eternaliter ordinata.
Secundus quō fuit a patribus antiquis fer
uentissime desiderata.
Tertius quō in scripturis figuris & enigma
tibus figurata.
Quartus quomodo a prophetis vario mo
do denunciata.
Quintū quō per Iesum xp̃m fuit mirāim
modum adimpleta.
¶ Dixim⁹ de tribus primis punctis: conse
quenter dicendus est qualiter per duos

prophetas fuit xp̃i incarnatio denunciata
Dicit gregorius in moralibus: qd cum nas
tura humana deberet eleuari super omnes
choros angelorū: necesse erat qd misterium
vniōis nature humane pluribus modis
nūciaretur & exprimeretur. Fuit autē xpi
isti misterium per prophetas per mille an
nos ante aduentum xp̃i p̃nunciatur.
Inter quos prim⁹ fuit micheas dicēs. v. c.
Et tu bethleē terra iuda nequaquā minima
es in principibus iuda. ex te enī erit dux
qui regat populum meum israel. Et egres
sus eius ab initio. Vbi quattuor notantur.
Primo locus nascentis: quia & tu bethleē.
Secūdo vterus virginis: qd ex te erit dux &c.
Tertio fili⁹ patriæ: qd egresus ei⁹ ab initio.
Quarto vtilitas venientis: quia regat po
pulum meum.
¶ Domini intelligatis prophetas. habetis
indeos in ista ciuitate ad disputādū cōtra
eos oportet scire pphetias veteris testamē
ti que sunt autenticæ & velut canonicæ scri
pturæ ab ipsis receptæ. Micheas propheta
locutus est de ista materiā per mille annos
ante aduentum xp̃i.
¶ Et duo singulariter tangit.
Primo emanatiōē eternalem: qd egresus
eius ab initio.
Secundo natiuitates temporalem: qd egre
diatur dñator in israel.
¶ Et tertium tangit tria: scz
Locum nascentis.
Vterum virginis.
Et vtilitatem venientis.
¶ De primo chris⁹. Jobā. xvi. Exiui a pa
tre & veni in mundū: iterū relinquo mun
dū & vado ad patre. De secūdo Math. i. In
bethleē iude. sic enī scriptus ē p pphetā. De
tertio Lu. i. Virgo peperit filiū suū priogē
nitū. De quarto Luc. ii. Ecce posu⁹ est hic
in ruinā multorū in israel. O peccatores vt
nemo dubitet qd xp̃s nō venerit. Micheas
ppheta per magnū tps ante dixit & pphē
tauit qd debebat nasci in bethleē sine corru
ptione: & qd debebat saluū facere populum:
cūis esset ab initio & ante mundus scz per
generationem eternā. ¶ Hos dñe burge
ses pensatis aliquando istud grāde mister
ium illam magnā gratiā quā xp̃s nobis
exhibuit: vt immortalis fieret mortal: vt nos

Sab. prune do. aduentus. Ser. xix.

à morte liberaret. ¶ Sed dicetis pater dicitis nobis si placeat quare voluit nasci in bethleem? Dico quod bethleem domus panis interpretatur. ante aduentum christi homines comedebant fructus et arbores seu herbas sicut faciunt bestie: sed postquam christus dominus noster iesus venit ipse ore proprio dicit iohann. vi. Ego sum panis viuus qui de celo descendit: si quis manducauerit ex hoc pane viuet eternum. Recte igitur christus nasci debebat: cum ipse esset panis vite. O pauperes peccatrices anime si vos comedatis hunc panem vite sciote pro certo quod viuetis eternum. Sed audite sententiam pauli di. i. cor. xi. Propter seipsum homo: et sic de pane illo edat et de calice bibat. qui ei manducat indigne iudicium sibi manducat. et bibit. Estis hic co-cubinari publici? Et vos miserrimi peccatores qui vaditis ad suscipiendum hunc panem cum proposito redeundi: sicut canis rediens ad vomitum. Insu per archieus agat eius natiuitatem eternam cum subdit. Et egressus eius ab initio. Audietis enim sole intrare per vitrum sine fractione vitri: sicut enim radius solaris dimittit sole ut est coniunctus soli: sic etiam filius ipsi patri. et hic radius solis intrat vitrum sine fractione vitri: sic etiam filius erit uterque virginis sine fractione sigilli castitatis. De Numeri. xxiij. percutiet duces moab. Ad hoc ab fortitudo interpretatur. et est diabolus qui vniuersum orbem in suis vinculis tenebat. ut dicit. Math. iij. Nec omnia regna tibi dabo si cadens adoraueris me. Tunc autem christus viuit cum dicit. iohannis. xij. Nunc iudicium est mundum: nunc princeps huius mundi eicietur foras. et brachium id est potestas eius per christum fuit annihilata. O benedictissime micha vos sic confirmatis populum israel ut digne se disponat ad recipiendum aduentum domini nostri iesu christi. Nos vero christiani iam illum suscepimus. Dicite igitur mihi si placet o pauperes miserrimi peccatores est hoc die tempus ad ludendum au glicou aux dez gallice. et ad farillos et ad aleas. et principum liter in natiuitate domini nostri iesu christi. O infames christiani atque pauperes peccatores audite ambo domini dicente. Fratres dilectissimi preparate corda vestra dominum sanctitatem et spiritu veritatis. Omnia in aduentu solentis festiuitatis mundantur: sed conscientia

spernit. Estis adhuc ymaginati in illa? Domini mihi credo quod non vultis quod adducam vobis validissimum testem qui est homo valens. ysaia. i. dicit. Et genti peccatrici populo graui iniquitate: semini neque filijs sceleratis. quod ad omnes diabolos sunt peccatores. Sed quare amice mihi ysaia. sequitur. quia dei reliquerunt dominum: blasphemauerunt sanctum israel. ab alienati sunt retrorsus. quasi diceret. Item maledictio dei cadat super ciuitatem istam: qui abhominati sunt creatorem et de bonis suis et luxurijs de filijs et filiabus. Dicit te vos qui estis in parte dextra veritatem et ponatis manum ad pectus. Et vos domiceles le nunquam plures sunt ribaldi parisijs. quam plures mulieres: plures vsurarij quam probi mercatores: et sic de alijs practicando. Verumtamen audite me rogo. Si rerum anglicarum poneret vexillum suum super la basille et rex preceperet vobis quod sequeremini regem et custodiretis ciuitatem. Christus noster posuit vexillum suum et diabolus baille lassault ciuitati vestre. Vxor igitur vos et moneo ut sequamini regem vestrum. Iuxta b. Ja. documini. Abijcietes omnes in iudicia. et. Quantum ad secundam partem plerisque sermonibus domini comedistis de lingua siue de pastillo linguarum. Dirim? bene de lingua cachinatio: et etiam de lingua limitatio: significatur per istas duas litteras scilicet. et. l. Nunc autem oportet dicere de. m. et. n. et sunt lingua maledictoria: quod significatur per m. et lingua nugaros ria quod significat per n. ¶ Leuate capita domini quod frequetatis sermones meos. Retinuitis bene illa quod dixi vobis quod non est aliud melius in corpore humano quod sit tam piculosum salutis sicut lingua. Domini aduocati bene intelligunt istam materiam: qui permittunt istas causas et eas vendunt et capiunt eas iniuste: inuito vos ad omnes diabolos. Sed loquamur de lingua maledictoria. Paulus ad Ro. xi. dicit. Benedicite et nolite maledicere. Et quare dicit paulus: quia maledicti regni dei non possides bene. i. cor. vi. Vos domini quod habetis seruos et ancillas comeditis ne de illa lingua dicetis: Diabolus te ipso. Et vos domini magni nunquid dicetis si talis esset mortuus? et ad omnes diabolos oia bene se haberent. ¶ Sed dicetis: pater verum maledicere sit peccatum mortale: dico quod maledictio tribus modis fieri potest. ut dicit. b. Tho. ii. q. lvi. ar. i.

Do. ij. aduentus. Ser. xx. fo. xxxix.

Primo modo enuncia tiue.

Secundo vindicative.

Tertio sine mala affectione.

¶ De primo Actū. iij. Pecunia tua tecū sit in pditionē. Et de. Paulus Actū. xxiij. Percutit te de paries dealbate. De secundo. i. Cor. vi. Neq. maledici regnū dei possidebūt. De tertio. Ro. xij. Nolite maledicere. ¶ Leuase captiua vestra mulieres dicatis mihi veritatē sine fallacia. Quot vicib. distis maritis vris q. diabolus iporet eos et etiā pueris vestris et vicine vestre. Credo q. nō op. vos inuitare ad veniendū ad luciferū: q. vos habetis sp. diaboli in ore. Tū maledictio pōt ipeccari alicui tripl. Prio zelo iusticie indicando alicui malū qd est si bi venturū ppter pctm suū. Et sic dixit petrus symoni mago: q. ipse cū pecunia eēt dānari: hoc nō est pctm. Hoc enī dixit: q. volebat emere potestātē faciēdi miracula. ¶ Dñi burgenſes emisistis beneficia. p. pueris vris: Nunqd. dedistis pecunias multas placitādū sub spe illa q. dabūt bñficia pueris vris. O de. q. graue pctm ē. Est enī symonia vera et real. Alio mō pōt aliq. maledicere alteri p. videt. sicut desiderare mortē alicui. eridicta ē graue pctm. sicut mul. ti dicūt talis. Ego rogo deū: q. diabol. iporet talē. O pctōres. phibite pueros vros ne a puericia discāt iurare et maledicere seu male loq. cū senuerint nō recedēt a malavia sua. Alio mō pōt aliq. maledicere vel iprecari malū alteri sine affectōe: s. ex qdā mentis leuitate. Sūt ne h. mulieres q. dicūt peraiam meā ego vellē q. talis eēt mortua: v. ego vellē q. eēt leprosa: vel q. eēt meretrix. Si autē illa dicāt ex leuitate sine p. sideratione: tūc nō sūt pctā mortalia s. sūt venialia. hortor vos o pctōres: vt desinatis male loqui. et si habeas istos morsellos studeas abijcere per verā cordis p. tritionē et purā cōfessionē. ¶ Sequitur. xij. littera q. est. n. et significat nobis linguā nugatoriā. ista lingua ē vici. male mēris et puerse. Nugator enī dicit vñū verbū et itelligit oppositū et ē p. tra veritatē. E. h. vñū autē veritas ē. O dñi de plamēro q. datis sententiā p. anti. afm. meli. cōt. vos eē mortuos i. vris mat. rive strax. Et vos p. dicatores et portatores reliq. sū et idulgetiā. nūqd. dicit nugas ad fallē

duz et decipiendū pplm. Et vos aduocati: sic de multis alijs. ¶ Tū mēdaciū sū. Aug. lib. de mēdacio ē false vocis emissio cū intētidē fallēdi. Et i. eodē libro beatissim. Aug. ponit octo genera mēdaciō. et recitant in maiori volumine. tr. q. ij. ca. i. Et bea. Tho. ij. q. q. ar. ij. dicit q. reducuntur ad tria.

Primū mēdaciū est p. uosum.

Secūm mēdaciū est iocofum.

Tertium mēdaciū est officiosum.

¶ De prio ps. Perdes oēs q. loquūtur mendacium. De scdo et de tertio h. in ca. superius allegato. Mēdaciū p. uosum est contra charitatē. primū ē honorē dei. ¶ Estis ne hic dñi qui iponitis primis vestris plura crimina pour leur bailler le vent gallice op. satisfacere de illo vel dānari. Et vos domelle nunquid dicitis q. talis domicella est capta amore talis dñi vel talis episcopi: et vos mētimin per gurtur vestrū. Et vos burgenſes nūquid dicitis ego fui cū tali et est cap. amore mei. vel dicitis ego sum capta amore ei. hoc ē pctm: s. tū nō hic sit v. rū: q. est mēdaciū p. uosum. Estis hic dñi aduocati: q. delectami mētiri p. ponēdo cās vras. Illud etiā est graue pctm et ē charitatē et est mēdaciū officiosum. Dicit vna mulier p. ego nō vellē obesse alicui: sed aliquando garrulor et mentior ad regreandū societate est ne pctm p. Dico q. oē. mēdaciū ē pctm qd cūq. sit illud. tū illud estimum. s. iocofum nō est nisi pctm veniale. licet Scot. videat dicere i. sine tertij materia de mēdacio q. in viro p. fecto exercōde actus p. sectionis mēdaciū iocofus est peccatū mortale. Volo dicere o pctōres: q. caueat omnes a mēdacijs et si p. tpe p. terito. s. p. q. p. p. thodolor offenditis i. lingua per mendacium vel per maledictōes: deponatis h. mōi sortes de cōsciētia v. ra. Juxta thema p. eassumptū Abijcietis oēm immundiciam etc.

¶ Dñica scōa aduentus. Sermo. xx.

Ignicentes

omnes immundicijs etc. Quēcūq. scripta sunt ad vōstrā doctrinam scripta sunt: vt p. patientiā et cōsolationē scripturā spem habeamus. Ad

Dominica. ij. aduentus.

Roma. xij. Et in epistola hodierna. Dñi et
 sic deuote licet in ecclesia occupei in offi-
 cio aduentus ab octo diebus citra: allegat
 tamen et ponit ante oculos plures scriptus
 ras loquētes de aduentu xpi et eius sancto-
 rum: vt simus participes incarnationis et
 vt in inuidias a cōsuetudine deponam⁹ et si
 mus accepti et placentes deo. declarat Paul.
 in epistola di. Quęcūq; scripta sūt et. quasi
 diceret Paul. amicus dei benedictissimus
 ad discendū nostrā salutem debemus lege-
 re in triplici libro: scilicet.

In libro conscientie.

In libro scripture.

In libro persone humane.

De primo. Apo. ij. Vidi thronū magnus.
 et sedebat. Iudicati sunt mortui ex his que
 scripta erāt in libris fin opera eorū. De scōdo
 ad Ro. ij. Et gentes q̄ legē nō hnt natura-
 liter ea que legis sunt faciūt. hmoi legē. nō
 hntes ipsi sibi sunt lex. Qui ostendūt opus
 legis scriptū i cordib⁹ suis testimoniū red-
 dente illis p̄cia iporū: et inter semine cogi-
 tationū accusantū: aut etiā defendentū in
 die cū iudicabit deus occultā hoīm. De ter-
 tio Baruth. iij. Hic est liber mādatorū dei
 et lex q̄ est in eternū: oēs q̄ tenēt eā pueniēt
 ad vitā: q̄ autē dereliquerunt eā in mortem.

De uate capita vīa et corda. Intelligitis
 q̄ dico dñi et sic deuote: melius esset vobis
 studere in libro p̄cie q̄ in fatuitatib⁹. Au-
 dite me dñe honestorū et luxuriarū: bonū esset
 eos cōbūrere et videre libū p̄cie et deuotio-
 nis. Et vos dñi scholares meli⁹ esset vobis
 studere libū cōscie q̄ sophismata. Et vos
 dñi studentes in legib⁹ et decretis: deus scit
 qd student et qd leges. oēs leges Iustiniani
 non p̄nt vos saluare siue cōscientia bona et
 bono affectu. Audiuitis loqui de Elia de
 quo scribit. ij. Reg. i. Cui dauid dedit litte-
 ras vt portaret ad Iobab: et poneret eum in
 prima acie belli vt citius occideret et mores
 retur. Audeo dicere q̄ iste nūq̄ meli⁹ por-
 tauit litteram mortis sue q̄ vos facitis qm̄
 estis in p̄cto mortali. Sed deus videns q̄
 oēs obliuiscuntur bu⁹ libū dat alū librum
 legis diuine. Eccl. iij. Nec oia liber vite et
 testamentū altissimi et agnitio veritatis: et
 in hoc libro quęcūq; scripta sūt siue ad eni-

tandū siue ad credendū siue ad diligendū
 ad nostrā doctrinā et vilitatē scripta sunt
 Unde ips. Math. xxi. dicit legisperito in
 lege qd legis: Rñdit diliges dñm deū tuū
 ex toto corde tuo et primū tuū sicut teipm.
 iste liber est sacra scriptura. Sed q̄ maior
 pars mūdi saltē practice nesciebat: qm̄ ad
 huc videmus q̄ sunt plures clerici sicut pre-
 lati et p̄dicatores q̄ sunt velut cāpana q̄ ali-
 as delectat et vocat: s̄ seipos neq; delectāt
 neq; vocant. De q̄bus Paul. ad Ro. i. Qui
 p̄dicās nō furandū furaris. Qui dicis non
 mechādūz mechāris. Et vos dñi iusticiarij
 qui vultis alios iuste viuere et dicitis ita fē-
 endū: et tū nō facitis: sed raptiores estis. pro-
 pterea dedit vobis de⁹ tertū libū. scilicet
 suū de quo p̄pha Ezechiel ait. ij. ca. Vidi et
 ecce man⁹ missa ad me in q̄ erat inuolutus
 liber: et expādit corā me q̄ erat script⁹ intus
 et foris et scripte erāt in eo lamētatiōes car-
 men et ve. Erat igit script⁹ diuinitate et vir-
 tutibus int⁹: foris humanitate. opz bene le-
 gere in hoc libro intus p̄tēplaudō diuinita-
 tē: et foris p̄tēplaudō hūanitatē. et quęcūq;
 in eo scripta erant sunt ad nostrā vilitatē.

In isto enim libro erant scripte tres cōdi-
 tiones litterarum: scilicet:

Quedam erant rubee.

Quedam asurate.

Quedam erant nigre.

Quib⁹ littere erant lamētatiōes. Asu-
 rate ē redēptio nostra. Nigre sūt p̄ctā nīa
 q̄ tulit in corpe suo. Qd p̄ctōres legatis er-
 go primā lram eius passionē memorandos
 baptisimū: ieiuniū et. q̄ quicq; fecit ad nos-
 trā doctrinā fecit. Qd scōdo legat⁹ scōdā litz.
 terā reddēdo sibi grās de bonis collatis. sc.
 de sacro altaris et de omnibus bñficijs susce-
 ptis. Tercio legatis tertiā lram q̄ est uigra
 cogitādo q̄ qui nō vinit fin deū dānabitur.
 Cōsideretis igitur p̄ctōz vestrorū multitu-
 dīne: granitate et turpitudīne. isti sūt libri
 quos legere debez. si sitis in p̄cto surgatis
 cognoscatis deū et in inuidias p̄cia vīas
 ruz deponatis. iuxta thēma. Abiciētes et.
 Et autē hoc digne facere possimus et. Ave.
 Abiciētes oēm et. Ave solito mouet
 questio mora et decisa in schola theologorū
 et precipue a Bona. in. ij. finiaruz. Diximus
 hēn q̄ bñ virgo fuit sc̄ificata et p̄seruata

a pctō originali. Et tertio fuit fomes totus
extinct? cū eaz Gabriel salutauit. Quero
igit vtrū xpi corpus debuit formari de sub
stātia corpore brē marie virginis in eē per
fecto vel cresceret augmētari p iterualla tē
poris sicut corpa aliorū hoīm? Rñdet Bos,
q ppter tres cās debuit crescere,
Primo ad fidei cōfirmationē.

Secundo ad humilitatis cōfessionem.

Tertio ad legis nature obseruationem.

Quātum ad primū potuissent dixisse he
retici ipm nō accepisse verā carnē humanā
eo q nō augeat vt ceteri punli vñ pcedebat
ad perfectū vt ceteri hoies. Quo ad scōm
etiā fuit pueniēs vt tm se humiliaret vt de
scenderet in vterū virginis et subiret per
nalitatib? hūanis. s. fierib? frigidib? fame
ricti. Quo ad tertium in opatōe nature nō
requirit miraculū: et q xps voluit naturam
augere sicut ceteri: tō non oportuit mira
culose et statim esset pfect? q ad corp? q̄tita
tiū. Quare capitavī. Dñi retinuitis
ea q heri dixim? dixi q donū pōt reuocari
si receptor iniiciat manus suas violēter in
collatorē suū. Dixi ergo vobis vñ nūq ali
quis [passiōe seclusa] fuit lesus ab alio sic
xps est a pctōribus peccāto et blasphemā
do. Habetis aliū casus? eadē lege et eodē ca
none: q si aliq in iurias suo donatorū irro
gauerit donatiōē pdit. et oia ista p̄stāt in
rōne. vñ nō nō donatari? xps non sit. nobis
tam rigorosus. Isa. lii. Zora die iugiter nos
men meū blasphemā. ad. Ro. ij. Qui glori
aris in lege per peruricationē legis deum
ignoras. Deinde grātio si ego dicā veritatē
Job. xxi. Dixerūt deo: recede a nobis sciam
vrius tuaz nolumus. Nunq hō qui ē vor
catus homicida latro bastardus ab aliquo
tantā iniuriā recepit nec malū seclusa pas
sione sicut xps a nobis ipi peccamus. An
in ista ciuitate fiat ista? an sint blasphemie
et pūria? Estis dñi medicātes q viuū sicut
laici. et vos dñe Jacobe nunqd dixi q pos
testis iurare sicut talis sacerdos: ita bñ for
mari sicut talis et talis. Et vos matres q
traditis filias vras hoibus de curia vt lux
crentur matrimoniū. heu q turpe lucrum.
Et vos macgrelle q ducitis alios ad infer
nū: heu qd dicemus. Opz castigare vitā su
am et mutare in meli? vel finaliter dānari.

videtis beneficia christi in vobis perdita?
horror et moneo vos iuxta beati Jacobi di
ctum. Abijcientes omnē.

In isto sermone erunt due partes.

Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.

Secunda erit de peccatricis aie virtuosa
purgatione.

Quātū ad primā partē opz loqui de mi
sterio incarnatiōis. Dixi heri q per mille an
nos fuit denūciata: et per incarnatiōes fue
rat eleuata aia sup dignitatē angelicam.
Istud aut mīsteriū fuit p diuersos pphas
nūciatū. et prim? fuit mīnceas q venit ad
nūciandus filijs Israel q de bethleē ori
retur saluator illis. qd. q egressus eius es
set a patre et de bethleem. huius aut egress
us describitur triplici figura.

Exiuit em xps sicut riuulus a fonte: sicut
flos ab arbore: sicut dulcedo ab amigdalō.
De primo scribitur Job. iij. In die illa stilla
bunt mōtes dulcedinē et colles fluēt lacte:
et sup oēs riuos iuda ibūt aq et fons de do
mo dñi egrediet et irrigabit torrentē spina
rū. Sz q̄tē: p̄ q est illa dom? dñi de qua
egrediet fons. Dico q ē illa de q scribit 2a
ce. ij. Ascēdit Joseph a galilea a ciuitate na
zareth in iudeā ciuitatem dauid q vocatur
bethleem eo q esset de domo et familia da
uid. Sz q̄ritur q est illa aqua q egreditur et
irrigat torrentē. Dico q est illa de q Jo. iij.
Qui biberit ex aqua quā dabo ei nō sitiet i
eternū. et Isa. xxi. haurietis aq̄s in gaudio
de fontib? saluatoris. Sed p̄ dicatis nobis
quis est torrentē spinarū. Dico q torrentis est
cōscia spine: sunt pctā que pungūt aīas no
stras et vulnerāt illas vsq̄ ad mortē eter
nā. Opz igitur irrigare torrentē spinarum
aqua ista scz grā xpi et eius merito. Sz dis
cetis: p̄ quare meritū cōparatur fonti vel
aque? Rēspōdet Bernar. in quodam sermo
ne q aqua valet ad quattuor: scilicet
Ad sordes ablundus.
Ad sitim extinguendū.
Ad fructa irrigandū.
Ad cibos decoquendū.
De primo Ezechiel. xxi. Effundā super
vos aquā mundā et mūdabimū ab oībus
iniquitatib? vris. De secdo Job. iij. Qui bibe
rit ex aq̄ quā dabo nō sitiet ieternū. De tercio

Do. ij. aduentus. Ser. xx.

Ec. xliij. Ego qñ flumē doxir: ⁊ sicut aqua
etis erui a padiso. De qñto ps. Sup aqua
refectōis educavit me. Venate capita ves
stra btis Ber. dicit q aqua valet ad mun
dandū: ad extinguendū: ad irrigandū: ⁊ ad
decoquendū: hoc est initū incarnationis
dñi nři iesu xpi. Queratis vos viles pecca
trices beate Magdalene si ipsa fuerit lora
in ista aqua: ⁊ ipsa respōdebat q sic. Et que
ratis istis puulis vñ est q ipsi mūdantur a
pctō originali. ⁊ si possent loq mīderent vos
bis q a merito passionis xpi. Vñ Apo. vii.
hi sunt q venerūt de tribulatione magna ⁊
lauernnt stolas suas ⁊ dealbauerūt eas in
sanguie agni. xps em: vt inqt Paulus ad
heb. v. in cruce exauditis ē p sua reueren
tia qñ cum lachrymis ⁊ clamore valido cla
mauit ad deū patrē. Qñ vos dñe burge
ses vaditis ad pessionē quis mundat con
scias vestras: vñ habet sacerdos potestātē
vos absoluerūd: clarū est q hoc h̄s ex meri
to xpi. xps em presentauit omnes dolores et
penas quas sustinuit deo pī p̄vobis. Se
cūdo aqua valet ad eringuendū, vñā ha
beremus talē aquā pauperes pctōres qles
dedit xps samaritanie postulatū bibere. Dos
mini officiar: leuate capita vestra. Qui bis
bererit ex hac aqua. i. delectationibus mun
datis adhuc stiet. Quanto enim plura bo
na habetis tantomagis estis sitibūdi. Ha
datis romā ⁊ inuenietis ecclesiasticos qui
faciunt vilia ad habendū beneficia: ⁊ qñto
plus habent tantomagis appetūt: insatia
bilis illa vorago. Vadatis ad palaciū ⁊ in
uenietis episcopos abbates et religiosos:
qui petunt istam aquā mundanam ⁊ nul
lo modo illos sariat. Qui autem habet a
quam gratie dei quā christus donauit sa
maritanie nō sitiet am plius. De tertio: me
ritum xpi est qñ flumē doxir. i. fons vite. si
cuius ille fons irrigat totā terrā ⁊ facit cre
scere herbas ⁊ arbores: ita etiā grā dei fa
cit crescere arbores spūales. i. merita: dat
em bonas inspirationes. Quarto ad coque
dum oēm cibū: sic etiā grā dei valet ad co
quendū omīs opationes spūales. vñ xpus
Job. iij. cibus me? est: vt faciam volunta
tem p̄ris mei q in celis est: vt si aliq mulier
intret religionem vt saluet aiam suā: tunc
dat cibum bñ coctū deo. Ops igitur o pec

catrices ale decoquere omīs opationes nos
stras in ope charitatis et procedere ad pes
des xpi redeptoris sedetere in fonte ⁊ dices
re sibi. dñe iesu ego sum infelicissim? pctōr
rogo te da hanc aquā mihi vt irrigē cor
tem spinar. i. p̄sciam plenā pctis. ipse em
p̄ssolatur vos ⁊ expectat vt ad eū vadat.
Sed dicite mihi: quā recognitionē de tan
to amore tanq feruida charitate facit. Ec
ce nunc de aduentu quō disponitis vos ad
recipiendū eū. Ambro. dicit in sermone de
isto tpe. Fratres charissimi: videte hoc fas
crum tps. aduent? em xpi est. Si rex veni
ret ad domū vestrā vos disposeretis totaz
domū. si ergo p mortali rege hoc faciatis
qñto magis pro xpo qui est rex regum hoc
facere debetis. Ad id etiam vos incito in
xra thema p̄assumptum. Abicientes ⁊c.
Quantū ad scōam partē. Dñi heri come
distis de pastillo linguaz de quo volebat
comedere dyabolus: bonum esset comedere
de vno pastillo cōposito ex bonis linguis q
nunc mēte sunt: sed de alijs non est ves
nenū peius. Dñe domicelle: credo q fuistis
ad scholas dicat alphabetus. a. b. c. d. e. f. g.
h. i. l. m. n. scōt o id ē. xliij. Et significat li
guā oppugnatōis siue cōsumptuosam q
idē est. De qua loq̄tur Esaias q nūq mētis
tur. Esai. liij. oēm linguā resistentē tibi in
iudicio iudicabis. ⁊ prime ad Cor. iiij. Ad
huc em carnales estis. cū ei sit inter vos ze
lus ⁊ p̄tentio iaz carnales estis: ⁊ fm hoies
ambulat⁄ ⁊ in primis effusa est p̄tentio in
ter principes. Sz q̄retis: pater est ne sp pec
catū mortale p̄tendere seu oppugnare? Pro
p̄tione ⁊ intellectu dubij est aduertendum
fm bñ Thomā. iij. q. xxxvij. ⁊ Alexander
de hallis in secūda parte summe: q̄ oppu
gnatio siue p̄tentio fit multis modis.
Primo p̄tenta zelivel amoris.
Secō causa malignitatis.
Tertio cā vanitatis seu inq̄stionis.
Quim? modus ē sepe sine pctō immo ali
qñ meritorius. iura illud. irascimini ⁊ no
lite peccare. p̄tendere em cū rōne si referat
ad bonū finē nō est pctm: p̄t tñ cōcurrere
pctm qñ admisceat emulatio vel inuidia. sū
pleriaz q nō p̄nt audire samā alterius: sed
obstant ⁊ p̄radicunt: talis fuit p̄tentio in
ter Corin. p̄me ad Corin. i. Significatū

est mihi de vobis fratres mei ab his q̄ sunt
cloacis: q̄ cōtentiones sūt inter vos. Dñi ad-
uocari comestistis ne de illo pastillo: et vos
dñi theologi q̄ pp̄ nimīā affectionē carna-
lem vel alias vultis tueri p̄vram. et vos
domini doctores q̄ hēris theologos bacca-
larios vros in licentijs: nūquid dicitis eos
meliores ⁊ doctiores. certe hoc pōt esse gra-
ue p̄ctm̄. ¶ Alio mō aliq̄s pōt cōrēdere rō-
ne malignitatis. et istud tangit aduocatos
qui scientes se hēre cāz iniustā: tñ defendūt.
Dic de illis qui faciūt differe cās cōtra de-
um ⁊ cōsciam. ¶ Tertio aliq̄s pōt cōrēdere
seu oppugnare veritatē ratione vanitatis.
sicut sophistē. Estis hic dñi theologi q̄ stu-
deris in sophismatibus: meli⁹ eēt q̄ stude-
retis in bona theologia. Dicitis mihi q̄ sci-
entia nō h̄z iūm cū nisi ignoratē. Ego legi
vnam hystorā mirabilē de quodā q̄ diceba-
tur seylor: qui cōmunitā suam cōsūperat i so-
phismatibus: qui post mortē reuersus ē ad
magistrū suū in tunica ignea cum linguis
igneis. qui cū interrogaret a magistro suo
quid hoc significaret: rēdit q̄ erat dānat⁹
pro eo q̄ tantā operā dederat sophismati-
bus: qui volebat sp̄ apparere ⁊ varius esse.
Dico enī dñi nō ego s̄ bea⁹. Pau. i. Thimo.
vi. q̄ disputationes cōtentiones q̄ ad verita-
tem nō referūt sūt dānabiles. Sed dice-
tis. pater sūt due burgēses. p̄dētes d̄ duo
bus predicatorib⁹. vna dicit q̄ vn⁹ meli⁹ p̄-
dicat q̄ alius in duplo: ⁊ alia q̄ non. h̄ autē
dicit: alter eoz: q̄ nō odit vnū. Vtrū sit pec-
catū mortale. Rñdet bea. Tho. ii. q. cxi.
q̄ sic: quotiēs aliquis p̄fert vnū pp̄ odi-
um alteri: totiens talis peccat mortali.
¶ Alia ē lingua q̄ vocat̄ p̄sumptoria d̄ qua
scribit̄. Prouer. i. Et arat cū malefecerit et
erulcant in rebus pessimis. et ps. Quid glia-
ris in malicia q̄ potens es i iniquitate. et est
idem p̄sumptuosus ⁊ iactor. Sed q̄retis
p̄r ē ne sp̄ p̄ctm̄ mortale iactari. Rñdet. b.
Tho. ii. q. cxi. ⁊ Alexander de halio i se-
cunda p̄e summe: q̄ iactantia potest con-
siderari tripliciter.
Primo in se.
Secundo in fine.
Tertio in principio.
¶ De primo Esch. xxiij. Eleuati ē coetus
vni et dixit: de ego sū. vel cōtra charitatē

proximi: sicut h̄r Lu. xviij. Non sum sicut ce-
teri hoīm ⁊c. Et se ergo est peccatū iactan-
tie quando prouipit in aliquaverba p̄dici-
num honore et p̄mi charitatē. vt quādo
aliquis dicit: ego cōmisi tale peccatum tali
mulieri. vel qñ gartōes dicunt. nous auōs
pipe gallice focū nostruz. Et dñi aduocati
nunq̄ plumatis aliqñ anceres pingues si-
ue pipiones ⁊c. Tempore regis ludouici in
vna ciuitate h̄ regni erant duo aduocati q̄
erant cōpatres. vnus bon⁹ vir venit ad vnū
illorum et dixit sibi. Dñe ego h̄beo vnā cau-
sam in curia vos eritis aduocatus meus si
placet. Respondit libenter. Post duas ho-
ras venit aduersarius suus qui erat mul-
tum pinguis et dixit ei. Dñe habeo vnā cau-
sam contra vnum rusticum: rogo sitis ad-
uocatus meus. Respondit libenter. quādo
vero venit diuersa: primus qui non erat tam
diues sicut alius venit ad aduocatum ⁊ di-
xit ei. Dñe hodie d̄z tenet diuersa: si placet res-
pondebitis pro me. Tunc dixit ipse: amice
mi. alia vice qñ fuisti nihil tibi locut⁹ sū pro-
pter occupationes diuersas: ego tñ auisabo
de facto tuo: sed ego nō possū esse aduocat⁹
tuus: quia sum aduocatus partis aduersę:
tamē dabo tibi probū viri qui erit aduoca-
tus tuus ⁊ scribā ad eū litteras. bene dixit
iste: habeo vobis gratias dñe. tunc ille ad-
uocatus scripsit litteras in hunc modum.
Cōpater mi: veniēt ad me duo capones pis-
gues: ego pinguiorē cepi: ⁊ alius vobis mie-
to: plumetis a parte vestra: ⁊ ego plumabo
aliū. Nunq̄ ita facitis dñi aduocati: et
postmodū iactatis vos de fatuitate vestra.
Et vos portatores reliquiarū ⁊ indulgētia-
rum: nunq̄ iactatis vos de malis que fa-
citis in villagijs. Et vos dominicelle de labo-
rib⁹ quos datis amatorib⁹ vestris: qñ ei aliis
quis ex malo fine iactat se vel ex malo p̄-
cipio: tunc sp̄ est peccatū mortale. ¶ p̄ctō-
res corrigatis linguas vestras ⁊ p̄feri lin-
guā iactoriā. sicut enī fur qui ducitur ad
suspensū nō d̄ se laudare d̄ corda: ita nec
peccator de peccato cū quo suspēdetur in
inferno. Volo dicere q̄ si vultis esse partici-
pes beneficij incarnationis: accipiat̄ Ja-
cobi documentum. Abijcētes omnes im-
mūditiam ⁊c.
¶ Sen. ij. secūdo dñice aduēt⁹. Sermo. xxi.

He. ij. secūde dñice aduētus.

Bijcientes

omnem inuidiam re.
Misere aie tue placeo
deo: et congrega cor tuum
in sanctitate. Eccl. ij. ca.

Dñi et anime deuote si retinuisitis bene ea q̄
dicebat heri bea. pau. Debem⁹ sepe legere
librū cōsciaꝝ nostraz: q̄ ille liber est qui in
die iudicii testificabit⁹ cōtra nos et osider p̄
pter q̄ saluabimur vlt⁹ dñabimur. Hodie sa
piens nos hortatur vt habeam⁹ cōpassionē
de aīabus nr̄is. Sūt aut tria que nos idu
cunt ad habēdū cōpassionē.

Primū ē extrema necessitas.

Secundū est propinquitās.

Tertiū ē petentis importunitas.

¶ De primo. i. Job. ij. Qui viderit fratrem suum
in necessitate haberet clausit viscera sua
ab eo quōdā charitas dei manet i eo. q. d. nul
lo modo. ¶ De secūdo pau. i. ad Thimo. v. c.
Si quis suoz et maxime domesticoz curaz
nō hz fidē negauit: est infidelis deterior.

¶ De tertio Lu. xi. Si nō dabit illi surgens
eo q̄ amicus ei⁹ sit: pp̄ improbitatē tñ eius
surgit et dabit ei quozq̄ hz necessarios. Le
uate capitavestra dñi. nō ē aliq̄ maior ne
cessitas necessitate aīe peccatric⁹: nec mors
nec fames. vnde Ezech. xviij. dr. Aīa q̄ pec
cauerit ipsa moriet⁹. aīa q̄ est i peccato mor
tali hz cordam in collo q̄ suspendet in pati
bulo inferni. Ideo Amb. dicit in lib. de offi
cijs. Nulla pōt ē tñ grauis infirmitas nec
tam graue vulnus et periculosum: sicut est
vuln⁹ cōscie. hoc igit magis fugiendū ē q̄
exiliū vel dānū: aut etiā q̄ ipsa mors tpal.
¶ Peccatrices aīe date vobis ipis elemosinā
vilo q̄ estis in tā grāui necessitate. Si enī
cōpatimini alijs pp̄ necessitatē. pp̄ inq̄tatē
et importunitatē: cōpatiamini vobis ipis pp̄
easdez cās. Primo petō: hz magnā necessi
tatem. Mat. xvi. Quid pdest hoi sibi inuē
sum mūdū lucres. Sedo ē sibi ipis propin
quitas. Tertio cōscia ipotune clamar vt con
uertamini ad dñm. igit suadeo q̄tū possū
vt abiciatis oēm inuidiam. Et vt facili
us faciamus: recursum habebim⁹ ad gēne
mariā pñādo illō Gabii. dicēs. Avegra. re.
¶ Abijcientes oēs. re. Mōre solito mouet

questio theologalis terminata i doctrina
magistroꝝ nroz theologoz: et presertim a
Bona. in. ij. Utrū corpus xpi i instanti sue
cōceptionis format⁹ fuerit siue organizat⁹
tum. Respōdet predictus doctor q̄ sic: et dū
cit q̄ cōueniens fuit triplici ratione.

Primo rōne verbi viuētia.

Secūdo rōne virtutis operātis.

Tertio rōne matris cōcipietis.

¶ Qdñ si verbū naturā humanā sibi assūpsit
ser āte organizationē nō fuisset natura hu
mana assumpta: si aliqua alia: qd nō ē possi
bile saltem fm legē ordinatā qdqd sit fm
legem absolutā. credo enī q̄ oēm naturam
assumere potuit absolute. Sed vtrū spūssā
cti sunt operata: id debuit illud corpus for
mam in instāti. Tertio beatissima virgo debe
bat dici mā⁹ dei et hoīs: vt Damascen⁹ dicit.
si aut corp⁹ nō fuisset organizatū: nō fuisset
mater hoīs. ¶ Lenate capite: time⁹ ne dās
nari: quīs deus dederit legē: oēs tñ q̄ ponat
s manus ad implēdū. nolite cōsidere i hz
bis mendacij dicentes: templū dñi tēplum
dñi est. Jere. vij. quasi diceret. Iy de⁹ dederit
nobis baptismū pñiam et alia sacramenta:
tamē opz ponere manus ad bñficiendū.
Sed dicetis: p̄ xps est pater noster: et p̄
miseretur filioꝝ suoz. bñ dicitis: si nō totū
tum. habetis enī legē auilē in autentico
collatione. viij. l. cā. Abi ponitur casus quā
do. l. maleficus filius efficit. quid āt sit ma
leficiū declarant instituta de obligatiōib⁹
que ex delicto nascūt⁹. maleficiū enī ē cri
men. ppter qd aliquis venit puniend⁹ a p̄e
sīde publico vel p̄ncipe: vt furtū vel homi
cidū re. Ad hoc est decretalis ex tra de iure
iurando ca. q̄nctra uall. vbi Bern. i. glosa idē
habet. Utrū dñi de⁹ nō faciat nobis talit⁹.
Nunquid nos tāta demerim⁹ q̄ recte ma
lefici vocari possumus? Audite Paulū ad
Eph. v. Hoc scitote intelligētes q̄ oīs for
nicator aut inuid⁹ aut auar⁹: nō hz herē
ditatem in regno xpi et dei. Quid de nobis
religiosis q̄uiūm⁹ taliter qualiter deus no
uit. qd de dño iohanne hñte bñficiū pigne
cum cura aīaz tñesciret dēlinare nomē su
um: quid de vobis burgeñ. qui viciū in vo
luptatib⁹ vestris: meli⁹ esset vobis q̄ fuisset
mōrtui in vetricis matrū vestraz. Deu
nobis peccatorib⁹: nos sum⁹ malefici q̄ oēs

Sermo. xxi. ffo. XLII.

fendimus deū. patrē nostrū quē patrē vocamus. *Mat. vi. Pat. nūq̄ es i celis &c.* Si igit̄ est pater ubi amor? Si de' ubi timor? *Mat. lach. i.* Quale igit̄ remediū pater? dico q̄ oēs cōsiderare misterīū incarnationis: & deponere oēs inimicitias & turpitudines cōscientiarū vestrarū. Juxta thema preassumptum Abijcientes oēm inimicitia &c.

In isto sermone erūt due pates.

Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate.

Secunda erit de peccatricis anime virtuosā purgatione.

Quantum ad primā partem audistis dñi die sabbati quō saluator debebat venire de bethleē et debebat exire de beata & gere de cuius natiuitate habuimus tres similitudines & vidim' egressum eius.

Sicut fluij a fonte.

Sicut flos a germine.

Sicut dulcedinis a melle.

*Idem vidimus & dixim' q̄ aqua valet ad quattuor. scilicet ad mundandū: extinguendū: irrigandū: & coquendū. p̄ alia similitudine oportet nunc videre q̄ xp̄us egreditur a bethleē sicut flos a germine. *Mat. i.* Egreditur & ga de radice iesset: flos de radice eius ascēdet. In flore autem sunt quattuor, scilicet.*

Floris materia.

Branchiarū eminentia.

Fulgoris & coloris refulgentia.

Emissionis fragrantia.

De primo Lanticor. ij. Ego flos cāpi et lilium cōuallium. Domini puer Iesus venit sic flos cāpi vel lilij. In flore ei lilij tria sūt.

Flores.

Grana.

Et color.

Sic etiam in puero iesu tria fuerunt.

Primo tria folia: scilicet.

Natura diuinalis.

Natura spiritalis.

Natura corporalis.

*De isto habetur *Lu. xij.* Gille ē regnū celorum mulieri q̄ cōmiscuit tria sata farine. Dñi leuate capita vestra & intelligite illud grande misterīū. Erat vna mulier q̄ cōmiscuit florē frumētū ordei & fecit fermentū. Mulier ista ē beata virgo q̄ miscuit per cōsensum q̄ angelo nūnciātū. Ecce cōcipiet*

*&c. dixit. Ecce ancilla dñi: fiat mihi sicut vbi tuū. Et tūc cōfecit? ē vñ? pulcher panis qui dicit' ē xp̄us i eodē supposito. Q̄ scōdo in flore sūt grana. De isto hētiā textū *Mat. xi.* Reges sciet sup eū spūs dñi: spūs sapiet intellect? spūs cōsilij & fortitudinis: spūs scie & pietatis: et replebit eū spūs timoris dñi. Ista dona habuit xp̄us plenarie seclusa oī ipsefectione: per sapiam gustauit maiestatem cōreplabatur diuinitatē. p̄ donū cōsilij elegit opa suapererogatiōis: qd̄ mediū erat sufficiens ad redimendū gen' humanū. p̄ donū fortitudinis egressus ē ardua. scilicet passionē & mortem. per donū scie distinxit bonū a malo: q̄ butyrū & mel comedet: vt sciat reprobare malū & eligere bonū. *Mat. xij.* p̄ donū pietatis habuit pietatē & cōpassionē infirmorū & pauperū. p̄ donū timoris habuit reuerentiā ad patrē in q̄ritū hōis: s; nō in q̄ritū de': q̄ erat eq̄lis patri. De quo ps. Timor dñi spūs. p̄ donū amoris habuit amorē oīm. De quo idē xp̄us *Job. v.* Maiorem charitatē nemo h; &c. Q̄o mulieres mūdane q̄ poratis boq̄tos habet ne flores sic xp̄us? Credo q̄ nūq̄ fuit talis flos in mūdo: dimittatis illa scādala. Credo q̄ melius esset vobis portare in sinu scorpiones v' serpentes: q̄ flores.*

Q̄ tertio in flore lilij sunt tres colores. albus est signū puritatis. rubeus est signū charitatis. viridis ē signum austeritatis. Lanticor. iij. Egredimini & videte filie syon regē Salomonē i dyademate q̄ coronauit eū mī sua i die desponsatiōis illius. O dñi nūq̄ hō fuit taliter būreatus habēs coronā de rosīs i capite sicut xp̄us in die passionis sue. Quapropter dicebat sapiens loquēs in persona dei patris. Videte filiū meū quō fuit coros natus in die passiōis sue. Quarto in flore est emissiois fragrantia. Lanticor. iij. c. Emissiones tue paradisus malorū punicorū cū pomorū fructibus. Et ps. Gustate & videte: quā suavis est dñs. O peccatores considerate illius dulcedinem erga nos & amores. Ipse est dilectus noster q̄ benigne suscipiēdo nos hortatur ecclia adducendo Jacobi documētū. Abijcientes oēm inimicitias &c.

Quārum ad secundā partē. Dñi estis pñs temp' est adhuc matutinū. Comeditis ne de lingua illa cocta in pastillo d̄ qua nutritus est diabolus. Q̄ sed dicetis: pater qd̄

Ite. iii. secunde dñice aduētus.

vultis intelligere p passillū linguarū? Dico
q volo loqui de pctis q pctōes cōmittūt p
linguā. Jā dicim? quidecl. heri dixim? d lin
gua oppugnatōriat p sumptuosa. Nāc dīcē
dum ē de lingua grulosa q significat p istā
frem. q. r. de lingua rosaria q significat per
istā fraz. r. Quātū ad pūmā Robert? bolcot
tracans illud Sap. i. Custodite vos a mur
muratione q nihil pdest a detractōe. dīc
q murmuratio ē qrela cū impatiētia i his
que hō dō ferre patiēter. De q loqitur Pau.
i. ad Ro. x. Neq murmuraueritis sic qdā
eorū murmurauerūt & perierūt ab extermin
atore. vñ ps. Murmurauerūt in taberna
culis iuis: nō exaudier vocē dñi. Sz qd ac
cidit isti populo. seqtur. Quadraginta annis
prim? sui gñationi huic & qbus iuravi in
ira mea si introibūt in requiē meā. Leuate
capita. scitis dñi qd ē lingua grulosa? ē lin
gua q nō cessat murmurare cū impatiētia
cōtra deū & primū dī. Quid ego feci de hoc
q mittit mihi talē tribulationē q auferat
mihi pueros? mittat gela sup vineas. Q
mercatores estis ne tacti d istovicio? Ervos
mulieres quādo pditis maritos vřos. No
tate q filij israeliq murmurauerūt d deum
puniti sunt. Ervos religiosi nunquid mur
muratis in claustris? Bea. Bernard? scri
psit eugenio q auferret symoniā de ecclia.
cui rescripsit eugenius. aufer murmuratōes
de claustris: ego auferā symoniā de ecclia.
Q Sed queretis a me: pñ ē ne pctū mortale
murmurare? Rñdet de lyra sup Mat. iij.
triplex est murmuratio. quedā ē admiratio
nis: quedā impatiētie: & quedā rebelliois.
De primo. Jere. xij. Quare via ipiorū pspira
tur. & ps. Ecce ipsi pctōes & abūdātes i se
culo obtinuerūt diuitias. De secūdo. Nume
ri. xxi. Cedere cepit pplz itineris ac: laboris
locutus est cōtra dñm & moysen. De tertio
ps. Terauerūt deū in inaquoso. Dñe burgē
ses que nō habetis pueros: nūqd dicitis ali
quando. miros q de? non dat mihi pueros.
Et vos pauperes nūqd dicitis q de? non
agit iuste vobiscū: q nō dat vobis bona sic
cut alijs viso q laboratis. Sūnt nūqd dīc
tis: talis mulier est talis vir & vadit ad sa
cerdotes & religiosos & est diues. ego nō la
boro nocte dieq & nō possum viuere. dico q
ista murmuratio nō pot esse qui sit cū pctō

Eodē modo dicendū ē de illis q infirmant
et dicunt cū impatiētia. Dñe de me nūq
demerui istā persecutionē. Q Alia est lingua
que vocatur rosaria. Et dī de rodo rodīs. i.
corrodo dis. de ista loqitur Paul. Gal. v. Si
inuicē mordetis & comeditis: videte ne ad
inuicē cōsumamini. Dñe domicelle scietis
ne comedere de ista lingua? Ervocat i gal
lico vñe lāgue mordante. sicut canes corro
dētēs ossa inueniūt sp aliquid ad rodēdū:
sic aliqui sunt q qñ loquūtur de aliqua pso
na sp inueniūt aliquē defectū. Hos domi
celle nūqd dicitis d viciu vestra: talis pō
pose se ornāt: hoc non pertinet ad suum sta
tum. talis est deuota: si nō dō tā sepe loq cū
sacerdote. nūquid dicitis aliqñ videtis pre
dicatōrē hunc hic multa dicit. scitote q nō
est nisi vñ? habillator dicit q nō capit pecu
nias: sed capit cyphos & calices occulte. si co
gnosceretis etiā ira bene sicut ego: nō dicere
tis q esset ira bonus sicut dicitis. Q Sz dī
certis: pater talia dicere est ne peccatū? dico
q fm Zho. iij. q. lxxvii. si ista detractio pro
cedat ex fīrmo iudicio & temerario: sp ē pec
catū mortale. Sz dicitis: pñ vnde veniunt
iste inuidie & iudicia? Dico fm Zho. iij. q.
lx. ar. iij. q. possunt procedere ex tribus. Pri
mo ex malicia: q. s. tu es talis: ideo oēs ta
les esse iudicas. sicut habēs gustū male di
spositum iudicat oia amara. Q Sūt hic ne
mulieres dicētēs sic si vñ puerū de vno sa
cerdote habēs ego nō sū sola. Secūdo pñ atiges
re malū iudiciū pp lōguā expiētiā. sic dīc
Aristo. ij. retho. q sepes sunt suspiciosi. Ter
tio pñ atigere ex signis sufficiētib? & tunc
iudicare nō ē pctū: sī bñ i alijs duob?. Q
pctōes nolite iudicare & nō iudicabimini.
Mat. vij. Brane ei pñ ē. Cauete ēt a mur
muratōe: vt digne possitis recipere aduētū
xpi. Iuxta iacobi docū. Abijcētēs oēs &c.
Q Fe. iij. secūde dñice aduēt? Sermo. xxi.

Aduēntes
omnē immundiciā &c.
Tradā egypti in man
dominorū crudelium et
rex fortis dñabitur eorū
an dñs de? exercituum.

Iste. xix. Q Dominū & aīe deuote: heri spiri

tuffactus dicebat p os sapientis: q habe
remus pietate de aibus nris vt digne pos
simus recipere verbum incarnati. hodie idē
spāfctus per os Iſaie pphete oñdit in q̄t
periculis incidit illi qui nō hñt hñdī com
passionē dicēs. Trada eos. f. peccatores in
manus dñoz crudeliū. Vbi duo tanguntur.
Primo pctōz demomb? subiectio. Secūdu
corūde nunq̄ futura remissio. Q̄ pūmū tā
gicur cū dñ. Trada eos. secūdu ibi. ner fortis
dñabif eoz. hoies crudeles q̄ dñabant hoi
bus pctōub? declarat. Hier. Hieremie. xvi.
vbi dñ. Seruietis dñs alienis die ac nocte q̄
nō dabunt vobis requiē. Et loq̄tur de egypti
ptijs. i. pctōub?. Egyptus ei tenebra iterp
tatur. De q̄bus ps. Nesciunt neq̄ intellere
rūt in tenebris ambulat. Et sophonie. i. ca.
Ambulabūt vt ceciq̄ dñō peccauerūt. Iſo
regi. pp̄ba dauid dubitās se tradi illi dice
bat. Dñe ne tradas bestijs aias cōfiteres ti
bi: aias pauperū tuoz nō obliuiscaris i fi
nem. O peccatores tyosviles meretrices si
vos oporteat ibi esse q̄ pietas erit de vobis.
Ideo Job. x. c. sic dicebat. Quare deuulsa e
duris merq̄ vitinā cōfūptus eēs ne oculus
me? videret: fuisse q̄n nō esseyt. Nō intelli
gatis dñi r aie deuote q̄ Job loquatur d̄ p̄
sona p̄p̄ia: q̄m ipse dicit Job. xviij. Nō rep
hendit me cor meū in oīuita mea: si loq̄bat
in p̄sona pctōis in pctō mortali existētis.
De q̄ pena loq̄tur bt̄as Job. Apoca. xiiij. Fu
mus tormētōz eoz i secula sc̄loz ascender:
nec hñt requiē die ac nocte: q̄ adorauerunt
bestiāz ymaginē ei?. Q̄ Questio ē apd theo
logos: cū pctm mortale i momēto p̄mittat
qua rōne de? iuste punit eternalr? Greg. in
dialogo rñdet ad discipulū petrū facientes
illā qōnem. r hñ de p. dñ. i. c. Voluisset inq̄
si potuissent sine fine viuere vt potuissent si
ne fine peccare. Ostēdūt q̄ in peccato sp̄vi
uere cupiūt: q̄ nunq̄ definitū peccare duz vi
uunt. Ad magnā ergo iusticiā iudicātis p̄
tinet: vt nunq̄ careat supplicio q̄ in hac vi
ta nunq̄ voluerūt carere pctō. hec ille. Q̄
deus: quid dicem? nos pctōes? Est ne vobis
religiosis durū recipere disciplinas r custo
dire regulā vestrā? Audire qd fieri vobis dā
tūq̄. Reges eos i virga ferrea iungit ps. Et
tanq̄ vas figuli p̄rigit eos. Et ē dñe Bre
gous q̄ cā p̄p̄t quā aia erit i perpetua pe

na est q̄ voluit sp̄ viuere vt posset sp̄ peccas
re. Quale remediū pctōes: ne incidam? in
ter manus hōim crudeliū? Eerte opz munz
dare cōscias nras. Iuxta bea. ia. do. Abijciē
tes omnem inmundiciam r. Et vt facili? fa
ciam? dicem? Aue r.

Q̄ Abijcientes oēm r. More solito mouef
questio theologalis terminata in doctrina
magistroz nostroz theologoz p̄sertim a
beato Bonauē. in tertio. Q̄trū opatio in
carnationis potius attribuit spiritui san
cto q̄ patri r filio. Rñdet q̄ cū opa trinita
tis sint indiuisa fm varia reperta in incar
natione attribuit tribus personis: p̄cipue
tñ attribuit sp̄s sancto. Est ei ibi sūma cō
iunctio. f. dei r hois in infinitū distātiū. iō
requiritur sūma potentia: vt sicut hō vici? a
diabolo ita diabol? fuit sic vice? ab hōie. Et
isto mō incarnationis op? elemētie r chanta
tis attribuit sp̄ni sancto ad tollendū occas
sionē errandine crederet quis q̄ eēt conce
ptus ex cōiūctione viri r mulieris. Quid
dicūt corda vestra r cōscie vestre? Estis ne i
tali statu peccatores i quouelletis mori? Di
cetis: p̄r nos expectam? r cōfidim? q̄ salua
tor noster miserebit nri. vos bñ dicitis: sed
non totū. Dirim? heri q̄ p̄r pōt iuste exher
edare filiū si filius ē percussor patris? cri
minosus: vel si dānū patri intulerit. Est ali
us casus in autērica collatione. viij. q̄. cā.
rubica. vt cū de appellatione agit. r ex d̄ iu
re iurando in glosa. c. quitauallis. vbi habe
tur: q̄ qñ filij sunt malefici vel consentiūt
maleficijs p̄nt exheredari a patre. Rogo de
um q̄ nō faciat nobis casum. ad Roma. i.
Cum iusticiā dei cognouissent: iusticiā dei
non intellexerūt: q̄m qui talia agunt digni
sunt morte. Sz qui sūt illi dicetis p̄r. Pau
lus paulo ante eos enumerat dicēs. Tradi
dit illos deus in reprobū sensū vt faciāt ea
que nō cōueniūt. Repletos oī iniquitate: ma
licia: fornicatione: auaricia: neq̄tia: plenos
inuidia: homicidijs: cōtēctōe: dolo: maligni
tate: susurrōnes: detractiones: deo odibiles:
cōtumeliosos: supbos: elatos: inuētores ma
lorū: parētibz nō obediētes: insipientes: in
cōpositos: sine affectōe: absq̄ federe: sine mi
sericordia. qui talia agūt digni sūt morte:
non solū qui faciūt ea: sed etiā qui cōsentis
unt facientibus. Q̄ Estis vos hic dñi. burge
f iij

He. iij. secūde dñice aduētus. Ser. xxij.

ses et dñe qui estis participes malorū q̄ sūt in domib⁹ vestris. matres q̄ facitis ydola dñi filijs et filiab⁹ vestris. et vos patres q̄ dimittitis filios ire ad lupanarias et ad loca ibone stant. nūquid si videretis filiū vrm in periculo frangendi collus liberaretis eum si esset vobis possibile? Quid igit debetis facere p̄ oīa filij vestri. Et vos dñi q̄ hētis regimē ciuitatis: estis ne principes de malis q̄ fiunt hic. Nolo dicere q̄ relinquatis ista et postuletis miam a dño nro. Iuxta bea. iacobi documentū. Abijcietes oēs etc.

¶ In isto sermone erunt due partes.

Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate.

Secunda erit de aīme peccatricis virtuosā purgatione.

¶ Quantū ad p̄mā partē vidim⁹ heri quōd puer iesus eruit berthee sic flos de germine. Restat videre q̄ eruit sicut dulcedo. d̄ mel le. De isto h̄r figura pulcherrima Iudicum xiiij. Et sūcuba sanfonis. De comedēte eruit abusus: et de forti egressa ē dulcedo. Sanfon proposuit vñū pbleuma. xxx. boib⁹ et promisit eis: q̄ si soluerent daret eis. xxx. tunicas et tot syndones. qui nō potuerūt solvere nisi q̄ sāfon manifestauit secretū alie: nūgene mulier: et tūc per ei⁹ mediū ipsi soluerunt pbleuma. Cū em̄ iret sanfon in thā nata inuenit leonē et interfecit eū et diuisit eum p̄ frustra et diuisit ibi. Cū autē trāsiret iter: per locū inuenit examē apum q̄ faciebant ibi mel. ¶ Venite capita vestra: quid significāt ista mysteria? Dicit pau. q̄ oīa cōtingebāt illis in figura. i. Cor. xx. Audite Isaiā dicētē. viij. Butyr et mel comedit oīs hō qui relic⁹ fuerit in medio terre. s. xpianitate et p̄e vbertate lactis comedit butyrū. ¶ Hos mulieres habetis ne lac in mamillis vestris: si sciretis qd est illud qd portatis: cerete vos abscondereitis mamillas vestras: sed qm̄ nimis erpsa nocent sup̄ sedeo. lac em̄ ē album: q̄ bis decoctū. Alia cā nō ē honesta. Lac ergo significat humanitatē xpi cocta in cruce. Sicut ei sanguis decoctur vt fiat lactis et humanitas xpi fuit decocta ad hoc quod daret dulcedinē. Ad elhō ē diuinitas xpi. Eccl. xxiij. Spis me⁹ sup̄ mel dulcis: et hereditas mea sup̄ mel et fauū. Sed dices: pater quid ē hoc dictū: q̄ de forti eruit dul-

cedo. Respiciatis dñi quōd formās mel. fort⁹ matur em̄ sine cōmitione maris et femelle. Sic psona xpi q̄ ē deus et hō formā fuit in vtero virginis et matris sine cōmitione viri. Sed qd est hoc dictū: q̄ de comedēte eruit abusus? Dico q̄ ē beata virgo que cōcepit fide sine viro: et comedit panē fidei. Job. vi. Ego sum panis viuus q̄ de celo descēdi etc. Augu. Prius em̄ concepit maria mente: q̄ corpore. et paul⁹ plus meruit credēdo: q̄ accipiendo. Eruit ergo de forti dulcedo. i. de beata virgine. iij. Regū. xij. Stabat leo iuxta cadaver pphete in via custodiēs eū. Quis ē iste leo custodiens prophetā nisi brāvirgo q̄ stabat iuxta crucē. Leo em̄ pp̄ crudelitates significat diaboli: si pp̄ fortitudinē xpi significat et beatā virginē. ¶ Sed queritis: qd ē p̄ q̄ triginta nescierūt soluere pbleuma? Dic hies rony. ad paulā et eustochiū natura nō capit vsus nescit miserū incarnationis. ¶ Sed mulier illa que reuelauit pbleuma est fides ecclesie q̄ dat nobis credere miserū incarnationis. ¶ Sed queritis a me adhuc quid si significat illa triginta vestes et triginta syndones. i. camisse quod idē est. Dico q̄ triginta vestes representant britudinē corporis. et triginta syndones representāt britudines aīarū que nobis debet p̄ fide incarnationis. Sed quare pot⁹ triginta p̄mittūt q̄ vīginti: dico q̄ essentia beatitudinis cōsistit in trinitate personarū. modo decē triplicatum ter facit triginta: et decē est perfect⁹ numerus. et ex obseruatione decem p̄ceptorū nos eleuamur ad beatitudinē perfectā que consistit in trinitate. Utinam de deo nobis gustare de isto melle beatitudinis eterne. Ad bene autem gustandum tria requirūt: scz. Depuratio gustus. Appō gustabilis sup̄ gustū. Retentio gustabilis. ¶ De primo. i. Cor. ij. Animalis hō nō p̄cipit ea que dei sunt. De secūdo ps. Sustate et videte: qm̄ suauis est dñs. beat⁹ vir q̄ sperat in eo. De tertio ps. Ademor fui et oblectatus sum et exeritatus sū et defecit spiritus meus. O miserissimi peccatores: vultis gustare mel beatitudinis: opz absitergere linguas et conscias vestras. Queratis copina toribus qualiter gustant vīnū: sic facias. iuxta thēma passūptū. Abijcietes omnes etc.

Se. iij. do. ij. adue. Ser. xxi. ffo. XLIII.

Quantū ad secundam partē. Fuisse heri pransi comedisti de pastillo diaboli scitis bene alphabetū. Nos habuimus heri duas litteras restant adhuc tres. s. r. v. Se. re presentat linguā susurratoriam. Sapiens in ecclē. xvij. Nolebat q̄ comederemus d̄ hac linguā cū dicit. susurro ⁊ bilinguis maledictus multos turbauit pacem habētes. Lingua tertia multos commouit ⁊ dispersit illos de gente in gentem. Ciuitates muratas diuinit̄ destruxit: ⁊ domos magnatorū effodit: virtutes populorū cōcidit: ⁊ gentes fortes dissoluit. Lingua tertia mulieres fortes eiecit ⁊ puauit illas laborib⁹ suis. Qui respicit illam non habebit requiem: nec habebit amicum in quo requiescat. Beat⁹ qui rectus est a lingua neq̄: qui in iracūdia illius non transiuit: ⁊ qui non attraxit iugū eius et inuinculis illi⁹ non est ligatus. Iugum em̄ illi⁹ iugum ferreū est: ⁊ vinculum erem̄. Mors illius mors nequissima: vtilis inferis potius q̄ illa: perseverantia illius non permanebit. vocat̄ igit̄ susurrator res porteur. Est aut̄ susurrator peccator mortale. tria em̄ dāna facit. Primo q̄ tollit dei grām. Scōdo q̄ rpi amicitia p̄dit. Tertio q̄ inducit culpā mortale. De primo prouer. vi. Ser sunt q̄ odit deus ⁊ septimū detestat̄ aia ei⁹. Oculos sublimēs: linguā mēdace: falsū testimoniu: manus effundētes sanguinē in mortuū: cor machinans cogitationes pessimas: pedes velocēs ad currendū in malū: ⁊ eū q̄ seminat inter fratres discordiā. De secūdo Eccl. vi. ca. Amico fideli nulla est cōparatio auri ⁊ argenti. De tertio prouer. viij. Os biligie detestor. ⁊ Zeuate capita vestra dñi si placet. Vos mulieres que vaditis aur̄ acouchees gallice: nō detis obliuioi ista: q̄ ista lingua susurratoria ducit ad infernū: ⁊ scindit ab vtraq̄ parte. quia nūc laudat: nūc vituperat: nūc verū: nūc falsū dicit ⁊ oppositū alteri. ⁊ Zeuate capita vestra vos garfiones: nunq̄ vaditis aduicias vestras ⁊ dicitis eis. Nunc maritus vester ē lugūdū ⁊ facit bonā vultū: vos deberetis facere sicut ip̄e. Sunt etia alij qui vadūt ad vni⁹ ⁊ dicūt sibi. si sciretis qd talis hō dicit vobis: vos miraremini. videt̄ q̄ diligit vos sed nō est

verum. Similiter qñ duo fratres diuidū hereditatē vni⁹ inid⁹ dicit alteri. frat vester vos decepit: q̄ hūit meliorē p̄tē q̄ vos. tal hō q̄ diuisit vras hereditatem erat sp̄ cū eo: nescio qd dicere. Dñi audite sapiētē dicētē: q̄ cōtra naturā oīm aialū ē h̄re duas linguas. Susurrator h̄z duas. sicut ei videtis q̄ eadē res pp̄ velocitatē mor⁹ v̄t esse duas ita susurrator: q̄ nūc sēctur ad bonum: nūc ad malū subito. O macq̄relle dānare q̄ scit ludere de ista lingua: nūquid ista ponit diuisionē iter patrē ⁊ filiū? Sz q̄rens: p̄r est nep̄r⁹ mortale. Dicit. b. Tho. ij. q. lxxij. ar. ij. q̄ sic ppter istas tres rōnes. Dico tñ q̄ a liquādo diuisio p̄t ē siue p̄tū siue nō peccatū: sicut dicit br̄s Hiero. sup̄ Math. vt qñ aliq̄ sūt cōfederati in malo: tūc bonū est ponere diuisionē inter eos. Vñ ps. Dissipa gentes q̄ bellavolūt. Et in actib⁹ aploz. x. iij. legit̄ d̄ pau. q̄ posuit diuisionē iter pharisēos ⁊ saduceos dicēs de spe ⁊ de resurrectione mortuorum ego iudico. i. cōdēnor ad mortē pp̄ resurrectionē. nō ē igit̄ p̄tū mortale ponere diuisionē int̄ eos q̄ sūt vni⁹ ppter malū. Verbigra. Est vna mulier q̄ dicit. Ego pulchriorē amicū habeo toti⁹ ville. et dicit alteri pbe mulieri. Tu habes maritū infectū ⁊ nullū valoris: meli⁹ ēēt tibi habere amicū sicut ego q̄ tibi multa daret. Tūc ista mulier dicit. Ego poti⁹ vellē ēē mortua q̄ ista facere. ⁊ tūc dicit amico alteri. amice tu habes vna talē mulierē q̄ se iactat de re ipsa ē meretrix: dimitte eā. Dico q̄ ponere diuisionē int̄ istos nō ē p̄tū. Sz dicit beatus Tho. ij. q. lxxij. ar. ij. q̄ p̄dere diuisiones int̄ illos q̄ se diligūt bono amore: ē maius p̄tū: q̄ furari bona tpalia. Solo igit̄ p̄sua dere o p̄ctōres: q̄ auferatis linguā susurratoriam. Iuxta. b. i. ad. Ro. Abijcietes ⁊c. Se. iij. secūde dñice adue. Ser. xxiij.

Bijcietes

omnem immūdicāre. Necessestis legitis me ⁊ nō custodistis: reuertimī ad me ⁊ ruerat ad vos. Malachie. iij. ca. Dñi ⁊ aie deuote heri Isaias dicebat: imo spūctūs pos Isaias q̄ egypt⁹. i. p̄ctōr daret int̄ man⁹ crudeliuz f. iij

Ite. iiii. secunde dñice aduētus

ppetuo cruciā? hodie ad b q nō icidam? i
tale incuēniēs loq̃tur p os alteri? pphete
spūscū? dicens. Recessistis a legitimis. &c.
Ubi duo notant. P̃mo horribilis trāsgres
sio. Recessistis. &c. Sc̃do cōuersio trilis. Re
uertimini. De p̃mo loq̃tur aug. i li. de libe. ar.
diffiniēs peccatū. P̃ctm ē sp̃ito bono icō
mutabili ad bonū cōmutabile puerisio. Tie
re. ij. d̃z. Dereliquerūt fontē aque viue & fode
rūt cysternas dissipatas q̃ cōtinere non va
lent aq̃s. Et Judicij. ij. fecerūt filij israel ma
lum in cōspectu dñi & sermuerunt baalim: &
astarothe: ac dimiserūt dñm deū patrū suoz
qui eduxerat eos de terra egypti. Qdñi les
uare capita vestra. Scitis qd est p̃ctm mor
tale? Est delinquere deū qui ē bonū incom
mutabile et n̄tere sibi dosū & adherere bo
no cōmutabili. Sic enī sepať hō a deo: et p
talē separationē peccatoz ē dignū dñari pe
na eterna in inferno. Dñi audiuitis loq̃ de
filio pdigore q̃ h̄tis Luce. v. Erat qdā hō
habēs duos filios: et dixit iunior. p̃ da mi
hi portionē: & abiit in regionē longinquā.
Ubi ambrosius nō gressu corporis: s̄ mētis
Et iunā a patre nō recessisset. Iste fili? ē pec
cator. de q̃ ps. 2. d̃ge a pctōib? sal? Et q̃ro
magis pctōz plura peccata p̃mittit tāto lō
gius recedit a dō patre suo. Sz q̃le ī mediū
pctōez: faciamus sicut ille fili? q̃ dixit. Re
uertar ad patrē meū. Faciatis igit sic. b̄ em̄
persuadet ppheta Malachias dicens. Re
uertimini ad me & ego reuertar ad vos. Sz
dicetis: p̃ scribit Brenoz vltimo. Cōuerte
nos dñe ad te: & cōuertemur. Dñs Bonauē.
xx. dist. ij. senten. dicit q̃ cōuersio pctōis in
deū pōt intelligi tripliciter. Uno mō p gra
tiā p̃uenientē. Sc̃do p liberū arbitrium
qd cōdescendit & acquieuit motiui spūsan
cti. Tertio mō p grām iustificantē. Aucto
ritas trenz intelligit de gratia p̃ueniente.
et dicit Malachie intelligit de grā iustifi
cante: vt fir sensus. Conuertimini ad me pctō
res per grām iustificantē: & ego. conuertar
ad vos per grām p̃uenientē. Quid dicit
tis o dñi sacerdotes: q̃ quotidie celebratis
missā & estis gallice fardes de messes. num
quid habetis concubinā vestrā in camera?
Nunquid itis vos cōtra inspirationes? vi
deatis feces & ignominiosā vitam vestrā.
surgite de luto peccatoz vestroz et currite

ad patrē miarū q̃ occurrit filiis redeuntī ad
mīam: nec imputauit ei mala q̃ p̃r cōmīse
rar: & dicatis. O deus me? peccati in celum
et corā re nō sū ampli? dign? vocari fili? tu?
et placeat tue sacratissime ingestatī mibi
dare oīm peccatoz remissionē. Hoc faciēdo
implebitis Jacobi documētū. Abijcētes
oīm immūdiā &c. Et q̃ facili? faciam? re
cursum habebim? ad matrē dei dī. Ave.
Abijcētes oīm immūdiā. &c. Adore soli
to mouet questio theologalis mota in dos
ctrina magistroz nostroz theologoz & pre
sertim a bea. Tho. ij. pte. q. xxx. ar. ij. Et p̃
spūscū? dici debeat p̃r xpi? Magis miarū
in dist. iij. adducit augustinū dicēte. Quis
audet xpm dicere esse filiū spūsancti? Luz
hoc ita absurdū sit vt mille aures fidelium
valeant illud superintelligere: tunc spūsa
ctus haberet vim productiuā respectu fi
lij: propter quod spiritus sanctus nō debeat
dici pater dñi.

Primo ad tollendū erroē.
Sc̃do ad tollē dñi confusionē.
P̃ropter erroē. s̄ ne putare? cōcept? a pa
tre & matre: sicut in humanis. Itē ad tollē
dñi cōfusionē: q̃ spūsanct? pcedit a patre &
filio: & ideo videt? p̃dictū? filij. s̄ igit dicere
tur q̃ spūsanct? esset. pcedens a patre et fi
lio: & fili? a spūsancto: fili? pcederet a duob?
sicut spūsanctus. Itē ad relationē triare
quirātur pa ternitatior filiatiōis.
Primo q̃ pater et fili? sint eiusdem nature
specificę.

Sc̃do q̃ filius a patre producatur p modū
similitudinis nature.
Tertio q̃ ambo distinguātur intantum q̃
pducēs nō sit pductū & ecōtra.
Ad propositū xpus nō est eiusdē nature
cum spūsancto qui est deus & homo: & spi
ritus sanctus nō est hō. sc̃do modo nō ē pro
ductio per modū similitudinis nature. ter
tio ambo non distinguātur vt producens &
productum solum &c. O peccatores quid di
cem? q̃ tot & tam graua peccata fecimus &
cōmissimus. ymaginemini q̃ conuertamur
ad deū & q̃ nos benigne suscipiet: sicut fili
us. pdigus fuit recept? a patre suo possibile
est: sed nescio utrū ita faciet. Habetis leges
cūilem. C. de in officio testamento lege
liberi. Fraus fauorem et auxilium aduers

suo patrē meremur hereditari. et ideo habetur in iure canonico. *Casus ē patris. rex anglicus habet unū filiū q̄ facit p̄ederationē cū rege scotie. dicit leges q̄ p̄ p̄t eū p̄nare hereditate sua. et credo dñi q̄ filios habere talē filiū nō minus faceretis. Rogo q̄ pater noster x̄p̄s nō faciat nobis taliter. ipe p̄t est cur? dicim? singulis dieb? Pater noster qui es in celis etc. habetis Paulū dicentem ad Ro. i. Qui cū deū cognovissent nō sicut deū glorificaverūt aut gratias egerunt: sed eum nuerūt in cogitatu? suis: et obscuratum est inspicies cor eorū: et servierūt potius creature q̄ creatori: et mutaverūt gloriā dei in similitudinē ymaginis corruptibilis. hoīs et volucrū et quadrupedū. Quero a vobis mulieribus que habetis tunicas aptas ē ne p̄bitas? q̄s facit vobis ista facere? Dñe qui vultis fringere et vultis habere tunicas magnas et vestes p̄licas sup̄ renes dicā vñ verbū basse et nō vltra. hoc est dice res si demonstrare vltra esset nimis infame. Quidāz garfio dicebat q̄ tunice aperte ante sunt inuēre ad eundū pedestre. nō dicas vltra: bono intelligēti pauca sufficiūt. Eredo totū oppositū. vos dñi ecclesiastici nunq̄ diligēt magis creaturā q̄ creatorē. Venictōres dānati si alia al. si pro quia. Iserui istis diabolo aduersario dei: op̄z nūc q̄ seruatis deo: et laboretis facere q̄ suadet iacobī documentū. Abicientes oēm etc.*

In isto sermōe erūt due p̄tes p̄ncipales. Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate. Secūda erit de anime peccatricis virtuosa purgatione.

Quantum ad primā partē: vidim? i superioribus locū vbi nasci debebat x̄p̄s: et de conditionibus et p̄gme nati pueri. nūc tertio videndū est de matre q̄ peperit infantes. et de ista matre tria videbimus.

Quomodo intravit.

Quomodo in illa mansit.

Quomodo ab ea eruit.

De primo qd̄ nūc est declarandus scribit Esch̄ie. xliij. Ecce gloria dei israel egrediebatur per viā orientālē et erat ei quasi vor aquarū multarū: et terra splēdebat a maiestate eius: et maiestas dñi ingressa est templū per viā porte que respiciebat ad orientem.

tem. **Q**ueate capitavestra. Dñi gloriosus amicus dei Esch̄iel per quadringētos annos ante tempus beate marie virginis: visionē vidit quōd x̄p̄us deberet descendere in mūdū et dicit. Ecce gloria dei israel egrediebatur etc. Ubi tria ostendūtur: sc̄z

Primo evidens novitas.

Secūdo p̄sidentis maiestas.

Tertio lucidissima claritas.

Primū ostendit q̄n dicitur ecce. secūdū per hoc qd̄ dicit gloria. tertū p̄ hoc qd̄ dicit per viā orientālē. De p̄rio ysa. xliij. Ecce ego facio noua et nūc orient. vtiq̄ cognosceatis ea. ponā in desertorū: et in inuio flumīaz glorificabit me bestia agri. **Q**ueate capita v̄ra. Estis hic dñi doctores in sacra scriptura solū studiū sacre scripture illuminat intellectū et in flāmat affectū vt dicit Ber. Notate bene dñi dīco stramis neq̄ logica aristotelis nec scientia de notāib? aliqd̄ facit. Ecce qd̄ dicit ysa. Ecce noua facio oīa. Per hoc qd̄ dicit intelligit novitas q̄ d̄ fieri per incarnationē verbi. Dicit. xxi. Creant dñs nouū sup̄ terrā: femina circūdabit virum. Ecce insinuat novitatē p̄ntez est novitas qualis nunq̄ fuit sup̄ terrā. Ites idē ponā viā in deserto. ysaie. xl. Vox clamātis in deserto etc. et Luce. iij. Sed quid desertū nisi paganitas que ē deserta virtute et seruitio creatoris. mūdus em̄ spinis plenus et semine virtutū destitutus merito deserto cōparatur. de quo x̄p̄s ait Eccl̄. xxiij. Exi a paradiso dñi rigabo ortū plātorū. In isto deserto erat bestia agri et significat peccator rē bestialiter viuētē. de quo ps. Vd̄ cū in honore esset nō intellexit cōparat? est iumētis insipientibus et similis factus est illis. talibi psalmista dicit. Laudate dñm de terra drachōes et oēs abissi. p̄ drachōnē intelligit sup̄ et oppugnās veritatē. Et oēs isti per aduentū x̄pi illuminati sunt: et oēs porta uest̄ vicia eorū ad pedes ei? et gloria israel. s. fili? dei glorificat patrē. Proverb. x. Gloria patris fili? sapiēs: candor aut̄ lucis eterne et ymago bonitatis ei?. Sap. vii. x̄p̄s voluit quintupliciter manifestari: sc̄z

Primo in mente.

Secūdo in carne.

Tertio in monte.

Quarto in monte.

Se. iiii. secunde do. aduētus. Ser. xxiij.

Quinto in glorificatione.

De primo. gloria et honore coronasti eum dñe. De secundo. 1. 1. Cor. iij. Reuelata facie glia dñi speculātes in eandē ymagines transformantur a claritate in claritate. De tertio Exod. xxiij. Erat species glie dñi qñ ignis ardēs super verticē montis. De quarto Johan. i. Vidimus gloriam eius. De quinto prime Count. xij. Videm⁹ nūc per speculū i enigmatetūc aut facie ad facie. O peccatores leuate capita vestra nunqd ymagi nani ista misteria magna? credo q estis sicut bestie seruientes creaturis. Bernardus sup cātica. Erubescē aīa decora amisse vitā et relicta ymagine ad tāta venisse deformitatem. Zucuriosus colit byrcū: supb⁹ leonē: iracundus canē: vsurarius lupū. Et hoc dicit Paulus ad Romā. i. Commutauerūt gloriam dei in similitudinē animāriū. Sed quale remediū peccatores? oīs mūdare cōscientias vestras: iuxta thēma preassumptum. Abijcietes omnem immundiciā et.

Quantū ad scōz partē portastis vos inuenes hoc passillū ad comedendū. Nunqd scitis beneuēta ista lingua: lingua fuscarratoria qñ estis in lupanari. Nos locuti sumus de decē et octo linguis: restat loq de duabus. Nūquid scī bene alphabetū vrm: dñe vltie littere alphabeti sūt t. xv. t significat nobis linguā rubatorīā et sic pncipaliter iter virū et mulierē qñ scz marit⁹ ē zelotip⁹. et sapiēs fili⁹ syrach. Eccl. xvi. A trib⁹ timuit cor meum et in qro facies mea metuit. Zelaturā ciuitatē et collectōz ppli: et calūniā mēdacē. Sup mortē oīa graua dolet cordis et luct⁹ mulier zelotipa. In muliere zelotipa flagellū ligue. Sz in duob⁹ tiebat ipse sapiēs: scz primo de crimine false accusari.

Secūdo de proditiōe ciuitatis. Sed penus erat qñ mulier erat zelotipa de suo marito vel ecōtra maritus de sua vxore. Dñe mulieres nunqd dicitis marit⁹ vris qñ veniūt tarde. per deū vos venitis o palarda vra. Et vos mariti nunqd dicis vxoribus vris. Prāua mulier vos estis mere tris: vos venitis de lenone vfo: qd faciebat iste sacerdos hic vobiscū: qd dicebat vobis illa antiqua mulier et similia alia verba. O q graue malum est zelotipia. In domo opz pporari q sitis cōcordes. opz corrigere lin-

guā turbatorīā et dominari ipsius. Si enī mulier vult domari viro omīa male ibūt. Quidā nobilis dixit mihi i andegania. Pr laus deo. nos sumus bñ pcorde in domo mea: si ego volo dominari etiam vult vxor mea. si ego volo regere etiā ipsa vult. O peccōres criminosi et detestabiles creature. audite sapientē dicentē. Eccl. xvj. dicit q tria sunt placita corā deo et hoībus. Primo qñ est cōcordia inter patrē et filiū: inter matrē et filiā et etiā inter fratres et vxores qñ sūt in bona pace et vnione. Secūdo qñ video pncipos sibi obsequiū prestantes mutuo. Et tertio qñ vir et mulier sibi inuicē pferunt. est autē pferre in bono pcorde. vos vni debetis scire q vxor vestra nō est creata de capite et tibia vel de pede sed de latere ad ostendendū q debetis esse socij collaterales et cōcordes. Sed qretis pater vtrum ista zelotipia sit pccm? Dico fm Thomā q qñ concurrit iuramenta et periuria: tūc zelotipia nō pōt esse qñ sit pccm mortale. si autē ista non concurrunt nō esset pccm mortale. Q alia est lingua que significat per. v. et vocatur lingua vaticinatoria. et dicitur ab isto verbo vaticinor vaticinarius. et ista lingua prohibebat dñs q populus suus nō comederet. Deut. xij. Si surrexit in medio tui pphetes aut q somniū sevidisse dicat p dixerit signū atq portentū et euenerit qd locutus est et dixerit tibi. eamur sequamur deos alienos quos ignoras et seruitem⁹ eis. Nō audias verba pphete illius aut somatoris q tentat vos dñs deus vester in palā. vtrū diligatis eum an nō. in toto corde et in tota aīa vra. Dicitis inter vos mulieres: nō didicim⁹ latinū et iō nō intelligim⁹. Dicatis nobis frat qd hoc significat. Ego dico q lingua vaticinatoria ē sortilegor. gallice des sortiers. vos domicelle dicit⁹ mihi qd datis maritis vestris vt faciat volūtātē vestrā de ipso. Istō est graue pccm. xvi. q. ij. qui sine saluatore Et vos dñi qñ de mane inuenitis lupū aut cornū: nunqd dicis q est signū mali futuri. Beatus augu. libro de doctrina xpia na dicit q isti rie⁹ venerūt a paganis. et vos dñi nūquid sanatis a febre p quaternos. Oīa ista sūt pccā mortalia. vos igit oīs qui frequēstis sermones meos pcorz studeatis

ff. v. secū. do. ad. Ser. xxiii. ff. xlvi.

alphabetum. Declaravi vobis viginti litteras alphabeti et quibus littera significat unum primum. A significat adulteriam. B blasphemiam. C conspirationem. D detractorem. E execratoriam. F fraudatorem. G garrulorum. H hortatorem. I iuramentum. K machinatoriam. L limitatorem. M maledictoriam. N nugatoriam. O oppugnatorem. P presumpcionem. Q quicquid. R rosarium. S susurratorem. T turbatorem. U varicatoriam. Et de omnibus istis dicebat psalmista quod nunquam mentis. Dixi custodiam vias meas ut non delinquam in lingua mea. posui autem meo custodiam. Sed dices quare posuit in suo custodiam. Respondit Jacobus quod non offendit in verbo profectus est. Quando igitur eritis coniuges et banquetis ponatis custodiam in lingua vestra ut digne possitis suscipere visitum verbum. iuxta Jacobi documentum. Abicientes omni immundiciam etc.

¶ Feria quinta secūde dominice adventus in die sancte Lucie. Sermo. xxiii.

Abicientes

omnes immundicias etc. Mulier inupta et virgo cogitabat quod dominus suus ut sit sancta corpore et spiritu. i. ad Cor. vi. et in epistola hodierna. Dominus et aie deuote ad ponendum nos in bono statu et mandandum precias nostras. scilicet dicit nobis heri per os malachie prophete glossa amici dei reuertamur ad dominum. Nunc ad coniungendum materiam spiritum cum illa possitis gerere quod oporteat ad deum reuerti. Ad hanc questionem ecclesia prestat nobis status beate Lucie virginis ut sicut ipsa placuit deo suando immaculatam vitam: ita nos faciamus. Et etiam ad cognoscendum excellentiam virginis dicit Paulus. de virginibus dominus non habet preceptum filium autem deo rationis maiora deo preceptum si nuptus virgo si peccabit. Item edicit quod in omnibus statutis mundi nos possumus deo place re si non seruauerimus et possumus acquirere paradysum. et omni statu aliquid sunt electi multo excellentior est status virginis multo securior quam status alius. Et hoc dicit cypranus in epistola. beatus Ambrosius in libro de virginitate quod virginitas supergreditur perfectionem nature humane. Propterea noluit dare preceptum quod difficile et arduum est erigere a natura quod perfectionem nature transcedit.

et beatus Hieronymus ad Paulam et eustochium dicit. Angelis cognata est virginitas. In carne autem et preter carnem viuere est magis diuinum quam humana. Sunt plures similes bonis potatoribus quod iudicant de vino secundum gustum suum. Unus lubricus cepit maiorem felicitatem in sua luxuria quam in quacunque alia re. si ponit virgo felicitatem in virginitate propter bonum gustum. beatus Hieronymus dicebat quod virginitas et castitas non haberet aliam premissionem nisi sola copia mundi dicitur adhuc esse totius viribus amplexanda: quam tomagis nos christiani quod credimus finalis in paradiso recompensari amplecti debemus beatissimam Luciam cuius festum celebramus. hodie ostendit nobis qualiter virginatē amare debemus: ipsa enim neque per delicias nec propter minas tormentorum vel premissa suo amore potuit euelli. Passus est hoc videns precepit eam cedere interrogas ut si esset deus vel quid. Respondit illa non: si ancilla. Tunc iussit eam trahi ad lupanar. Tunc ipsa respondit quod habebat spiritum sanctum quod custodiret eam ab omni corruptione. et subiunxit. si iuncta me violare feceris castitas mihi duplicabit ad coronam. Idem habet. xxiii. q. v. §. illud idem dicit magister sententiarum. in. iiii. Est hic armigeri quidam dicitur supra capos: si violat aliquam filiam sine consensu eius non peccat: si habet duplex meritum. meritum patientie et meritum virginis. Tunc tyrannus voluit quod traheret vi ad lupanar ut fugeret ab ea spiritus sanctus. si non valuerit. erat fixa a spiritu sancto. Inter vos gaudissemus dicitur quod est impossibile seruare virginitatem. Beatus Hieronymus dicit quod ita dicit et anathema. Beata igitur lucia non potuit neque ab hominibus neque a bobus trahi ad lupanar. Queratis vos viles peccatrices beate Lucie quod sperabat: nihil nisi beatitudinem eternam. ¶ Est autem virginitas commendanda. Propter electionem. Propter confirmationem. Propter premium. De primo ysaie. vii. Ecce virgo concipiet. castus eam elegit. De secundo Hieronymus. angelus cognata est virginitas. De tertio apoc. xiii. Nemo poterat dicere caritatem nisi illa certum. xliii. milia quod empta sunt de terra. virginis enim sunt et sequuntur agnus. quicumque ierit. ¶ Venite capita vestra. Dominus factus quod dicit beata lucia ad corruptorem suum ad matrem quod volebat quod esset maritata. Date dote me. am pauperibus ego virgo volo permanere. si enim.

¶ Ite. v. secunde do. aduētus.

xps virgo voluit de virgine nasci nō ē par
ua res virginitas si angeli p̄cines xpi sunt
virgines. si deus dar virginitatē aureolā debe
tius amare virginitatē vt habeam⁹ illam
aureolā. Domnicelle si sitis virgines seruate
virginitatem. ⁊ vos vxorate vinitē caste in
matrimonio: commendate vos beate Zus
cie vt faciat vos dignos sue glorie ⁊ p̄miaz
tionis in patria. ad hoc aut̄ consequendum
implozabimus diuinū auxiliū: recurrendo
ad matrem misericordie dicendo. Ave ⁊c.

Abijcietes omnē immundiciā ⁊c.
¶ Adore solito mouet questio terminata i
doctrina magistroz nostroz ⁊ presertim in
doctrina Bona. In tertio. Diximus heri qd
xps licz sit cōceptus de sp̄s sancto: tñ sp̄s
sanctus nō est p̄r ei⁹. sicut pictor nō d̄r pater
parietis picti. nunc quero. Vtrū xps fm qd
hō dicat sit trinitatis filius: dicit Bonaue
tura qd sancti nō p̄cedunt qd xps dicat fili
us toti⁹ trinitatis ad euitandū errorē here
ticorū. ⁊ primo ad tollendū errores sabellij qd
ponebat personas in diuinis nō distingui
sed dicebat qd vnū ⁊ idē suppositū dicebat
fm vnā rationē patet: ⁊ fm aliā filius: ⁊ fm
aliā sp̄s sanctus. Si igit̄ diceret qd esset fi
lius naturalis toti⁹ trinitatis videret con
firmatio illi⁹ erroris. Scdo nō cōcedit ista
ppositio. filius est filius toti⁹ trinitatis p
creationē: ad tollendū errorē arrij qui dice
bat qd filius ⁊ sp̄s sanct⁹ erāt creature. p
ducte a deo. Tertio nō cōcedit hec ppositio
fili⁹ est fili⁹ toti⁹ trinitatis p grāz ad tol
lendū errorē nestorij qui dicebat xpm habe
re duas naturas: ⁊ qd erat quoddā aggrega
tū ex duab⁹ naturis nec erat vnū suppositū
sed duo. et qd virgo Maria nō fuit mater
illius suppositi sed illius hoīs. ⁊ quilla erat
mater dei per grām solū ⁊ nō p naturā ⁊c.
¶ Zeuare capita v̄ra. Peccatores disposui
stis vos adhuc ad recipiendū aduētū xpi: si
sic vos estis felicissimi: si nō v̄vobis. Dicit:
pater nos venimus ad sermonē adhuc est
magna distācia vsqz ad natiuitatē xpi spa
mus interim sine defectu obtinere remissi
onē pctōrū nostroz. Bene dicitis sed nō to
tū habetis legē ciuile. C. de officioso testa
mento si falsa. ⁊ in glosa decretalis extra de
iure iurā. c. quinta uallis in antiqz. vbi habe
tur qd si filia ante ānos nobiles se p̄stituit

exheredanda venit. ¶ Videatis ⁊ intelliga
tis matres que lucrare estis matrimonij
filiabus vestris ⁊ datis filiabus tunicas ap
tas ⁊ alia vestimēta immūda timonesta.
Ante verbum istud imperator ⁊ papa dicūt
qd si aliqua filia in domo patris sui cōmit
teret adulteriū deberz p̄uiri omni heredi
tate sua ⁊ hoc si ipsa faciat ante. xxv. annū.
In alta alemanna dicitur qd si aliqua filia
faceret hoc ribaldus acciperetur suspēdere
retur in patibulo ⁊ filia sepeliret vna sub
patibulo. O vos om̄s pauperes peccatores
nūqz filia tantaz infamiz fecit patri suo
p̄stitue do se: nec sunt taz digna sepeliri sub
patibulo: q̄tū aia existens in peccato est di
gna qd sepeliatur in profundo inferni. Exe
chie. xvi. ca. Ad omne caput vie edificasti si
gnū prostitutionis tue: ⁊ abhominabiles
fecisti decorez tuū: ⁊ fornicata es cum filiis
egypti vicinis tuis: ⁊ multiplicasti fornica
tionez tuā ad irritandū me: ecce ego exten
daz manū meā super te: ⁊ auferā iustificati
onez tuāz dabo te in aīas odientū te filio
rum palestinoz: qui erubescunt in via tua
scelerata. de consecra. dist. iij. c. qui scelera
te viuūt. ⁊ hieremias. tri. ca. dicit. Quid est
qd dilect⁹ meus in domo mea fecit scelera
multa. Quid dicitis dñi cum pileis vestris
magnis ⁊ crinibus. Lerte quando pctōres
peccant fornicātur in deū scilicet in decorē
christianū. Quale remediū: si tempus est
pietritū ⁊ sedauimus domū patris nostri
dei. p̄thdolo. Reuertamini ad domū iuxta
iacobi documentum. Abijcietes omnem
immundiciā ⁊c.

¶ In isto sermone erunt due partes.
Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.
Secunda erit de peccatricis aīe virtuosā
purgatione.

¶ Quantū ad primā partē habebim⁹ tres
figuras hic declarandas que loquūtur de
beata virgine maria matre iesu xpi: que si
gnificabant tria magna misteria: scz

Quomodo intrauit.

Quomodo mansit.

Quomodo exiuit.

¶ Debemus igitur in isto loco videre quos
modo egressus ē puer dominus iesus chri
stus ad ea. Ezechiel p̄pheta heri dicebat

fic. Ecce gloria de israel. Secundo ecce ma-
iestas domini ingressa est templus. Dñi res-
stat videre primo dignationis benivolenti-
am. Scdo receptaculi misericordie. primū tan-
gitur cū ē egrediebatur p viā orientalem.
Scdo cū ē p viā porte que ducit ad rc.
De primo Isa. liij. Scier populus me? no-
men meū in die illa: qz ego ipse q loquebar
ecce adfuz. Et sequit. Simul laudabūt qz
oculo ad oculū videbūt cū puererit dñs sy-
on. Gaudente et laudate simul deserta hieru-
salem: qz solatus est dñs syon redemit hieru-
salem. Q prauū ac miserū pctōres oculos pro-
pter pctā vestra nō habentes qd est hoc di-
cur: Ecce adfuz: nisi puer iesus fili? dñi cissi-
me marie qui psonaliter descendit in hunc
mundū: et nō misit Moys. qui nō potuit in-
trodúcere israel in terrā pmissiōis. nec etiā
Josue qui nō potuit exterminare Jebuseos
de terra pmissiōis nec alios prophetas: s; ipse
venit et descendit personaliter in vterū
virginis marie. Ideo sequit qz gaudebūt:
qz oculo ad oculū videbūt. sed qd videbūt?
Lerte videbūt oculo spūali illū quē multi
reges et multi pphete desiderauerūt videre
et nō viderūt. Luce. x. Et post laudate hie-
rusalem: qz consolatus est dñs pplm suum.
Et quomodo? respōdet. ps. Misit verbū su-
um et sanauit eos de morte: s; culpe ge-
henne et nature. De prima psalmista. Illumina
oculos meos ne vñq; obdormiam in morte.
De scda. Misit pctōm pessima. De tertia. ij.
Reg. xiiij. Omnes mouimur et quasi aq; dila-
bitur. ab istis cibis nos preseruauit xps.
Ideo gaudendū est. qz dicit Isaias. Salua-
tor dedit magnā consolationē populo suo.
Et postea sequitur quomodo xps venit: qz
per viam orientālē per partes in quib? dra-
chones habitabāt Isa. xxxv. Et erit tibi se-
mita et via sancta vocabit: nō transibit per
eam pollutus. Sed qd est oriens. Philoso-
phus libro de celo et mūdo dicit oriens est
fons et origo luminis: et incipit ibi motus
celi. O vos crudelissimi pctōres et negligē-
tes aiaius vestraz: nōne hic est grauissima
miseria? Beata virgo est fons et origo seu
mater dei q est lumen q est principiū et mo-
tus celi et nostre redēptionis. Oriens ē dex-
tera pars mundi. beatissima virgo colloca-
ta est in celo et eleuata super omēs angelos

in dextera xpi. potest autē beata virgo mas-
ria dici oriens triplici rōne: s; propter purgationem peccatorum,
propter operationem meritorum.
propter retributionē premiorum.
De primo Isa. ix. Populus q ambulabat
i tenebris: vidit lucē magnā etc. De scdo Isa.
lv. Quō descendit ymber et nix de celo et illud
vltia nō reuertit: s; inebriat terrā et infundit
et germiare eā facit. De tertio ibidē scri-
bit. In leticia egrediemur i pace deducemur.
Genate capita vñ dñi. quā recognitiōes
facitis dño de gratia vobis donata: credo qz
Job videbat i gratitudinē vestrā. Job. xxi. Ip-
si fuerūt rebelles luminis: nescierūt vias ei?
nec reuersi sunt p semitas illi? et Job. xxi. di-
xerūt deo. Recede a nobis sciam vias tuas:
nolumus. Sed quale remediū pater dico qz
si nō aperuim? ei pulsantia: dñs nō as-
ponam? penā aperiēdi portas oīcie. iuxta
Iaco. documentū. Abiciētes oēs etc.
Quartū ad secūdā partē. Iōgo tpe locu-
ti sumus de illo pastillo linguarū: est esca-
dyaboli nolite ergo comedere. Ego locutus
sui vobis de vltima lingua: dixi vobis qz
ire ad sortilegos est seq ritus paganorū. vos
inuenitis filia euz cyrothecis vestris nunq;
inuitis ad egyptiacas: et dīcunt vobis qz
haberetis duos maritos. ad omēs diabolos
talīs mod? faciēdi. Restat ergo post qz vidi-
mus de pctis cordis decē pceptaz de pctis
lingue viginti videre de pctis opis: et si pos-
sum? inuenire qdraginta erit adimpleta fi-
gura illa q bñ Judicā. xij. Abdon iudicauit
Israel q habuit. xl. filios et. xxx. nepotes a-
scendentes sup. xl. pullos asinorū. Abdo hñ
remigū interpretat serū? inutilis: et signi-
ficat mūdū. Nepos in scriptura vocat fili?
fili. Iste hñt. xl. filios et. xxx. nepotes. Igit?
si possum? repire qdraginta pctā opis com-
pleta ēst figura. Per istū igit itelligit mūd-
us hñs. xl. filios. i. pctā opis: et triginta ne-
potes. i. pctā cordis et oriens. Dñi vbi placet vo-
bis qz incipiamus de pctis opere. inueni-
untur parillus a millero: ideo dicimus qz
parillus est le gouffre de tous maux. Dis-
cetis: pater detis nobis aliquē ordinem in
istis vt sciamus bñ pñteri et purgare aias
nostras. Lerte pauperes pctōres si nō ha-
beatis bonū confessorē difficile est a pctis

¶ Ite. vi. secunde do. aduētus.

lais abluti: tñ ne vos deserat sine cōsolatio-
ne dabo vobis illud documentum qđ potero
et qđ cognoscā vobis vtilius. Et in primis
aduertendū est qđ Aristō. paganus in lib.
de aia dicit tria sunt bona in nobis: scē

Bona anime.

Bona corpora.

Bona temporalis.

¶ Pāmo igit dicendū est de bonis aie. secū-
do de bonis corpis. tertio d bonis tpalib⁹.
¶ Audite lenare capita v̄ra. audite me pro
chdolor: qñ ego cogito dānus aie: pauci sūt
qđ cōfiteant vel satisficiant. Alii v̄ro quō pos-
terius saluari de dāno aie. habem⁹ figuram
Gene. xxiij. de rege sodome dicente ad
Abrahā. da mihi aias cetera tolle tibi. Vie
re. xviij. Custodite aias v̄ras et nolite portarē
re pōdera in die sabbati. Fin. V̄ero. sodoma
interpretat multa. rex sodome est dyabolus
qđ querit aias n̄ras mutas qđ nō dāt laudes
deo. demones nō qñt argentū nec aurum
nec corpus nisi forte ad illudendū sicut de
succubis et icubis dē deconib⁹: p̄ctōres igit
qđ m̄tigāt alios ad peccēdū sicut dyabolus
qđ sūt i cā qđ aie p̄dunt peccāt mario p̄ctō.
estis hic maq̄relle. et vos lenones qđ ducitis
iuvenes ad lupanar: nunqd hoc est magnū
peccāt qđ amittit. Interrogetis xpm qđ nū-
qđ meruit. Math. xviij. inq̄r. Ne homi illi p
quē scādālū venit. expedit ei vt suspendat
mola asinaria in collo ei⁹ et demergat in p̄-
fundū maris. Interrogate etiā canonista
qui dicit in antiq̄s: extra de iniurijs et dā-
no dato ca. Si q̄s apuerit aīernā et fodes-
rit et nō opuerit eā et ceciderit bos vel asin⁹
teneat ad restitutionē. V̄en de⁹ meus q̄to
magis de casu aīay per apertioz mali exē-
pli. Dabitis etiā Greg. vi. q. i. ex merito. Des-
teriores sunt qđ vitā moresq; bonoz corrū-
puit his qđ sbay alioz p̄diagz diripiūt. Que-
ro a vobis dñi si aliq̄s v̄estru occideret bonē
alteri⁹: vel ignē ponere i domo illi⁹: nunqd
deberz reddere: certe sic. V̄en p̄ctōres si opor-
teat reddere cōputū de aīali bruto interfe-
cto: q̄to magis de aīa rōnali ad ymaginē et
filitudinē dei facia. Sed quō pater dico qđ
occiditis aīas alteri⁹: qñ eū iducitis ad ma-
lū et scādālisatis eū. V̄z qđ ē scādālisare pa-
ter illud verbū est nobis multū extraneū.
Dico qđ scādālisare ē esse occasio seu cā alte-

rius vt peccet. Ne ve malo viro. Chyiss⁹ eris
stans sup terrā cui⁹ ymago pēdet in cruce
ante oculos v̄estros dicebat dānati sum. i.
dignū dānatione qđ inducūt alios ad malū.
¶ Quid dicitis dñi patres matres: qđ poni-
tis filios v̄estros dormire vobiscū nō habē-
tes honores aut reuerentias matrimonij si-
miles estis camb⁹. Quid de vobis religioſa
qui datis vmbra peccādi simplici⁹ fratris
bus: vos ducitis eos ad infernū. Drauitas
peccādi scādali patet primo: qđ repugnat re-
paratōi xpi. scōa beate marie virgis inter-
cessiōi. tertio misterio custodiētis angeli.
De pio Luce. xij. Venit fili⁹ v̄os q̄rere et
saluū facere qđ pierat: s; p oppositū scādā-
lisantes q̄runt p̄dere qđ redēptū ē. De scōo
ps. Astut regina a dextris tuis et. oras p
nobis et p oppositū isti scādālisantes indu-
cūt alios ad malū vt seruit diabolo p̄ra-
deū. De tertio. Iob. i. Q̄s sūt admistrato-
res spūs in misteriū missi. ppter eos qđ here-
ditatē capiūt salutis et p oppositū scādāli-
santes suo ministerio ducūt alios ad dā-
nationē eternā. ¶ Peccastis ne in istis: sic
p̄r. s; qđ remediū dico qđ oz facere iuxta b̄ti
Jacobi sententiā. Abijcientes oēm et.

¶ Feria sexta secūde dominice aduē-
tus. Sermo. xvj.

Biñcientes

omnes immundicias et.
Adors est in ollavir dei et
nō potuerunt comedere.
iij. Reg. iij. Veni ad hono-
rez scē Lucie brūs Pau. gloriosus dei ami-
cus dicebat multa devirginitate vt nos es-
sem⁹ p̄cipēs sue beatitudinis. Mortabaf
nos ad ea imitādū: et ad deponēdū macu-
las p̄ciay nostray. Per hoc enī qđ ipsa fuit
virgo significat qđ nos debem⁹ esse puri et
mūdi. Nūc vero ad cōiungendū presentem
materiā cū p̄cedēti accipio. p̄thema allega-
tū: et ois est in ollare. Abi dñi debez scire:
qđ nos legim⁹ in biblia n̄ra vnā historiam
pulcherrimā in vtroq; sensu litterali et mo-
rali. Fuit enī tpe belisei p̄phete fames vas-
tida in terra p̄missiōis: tūc ei fili⁹ p̄pheta
venerūt ad eū dicētes. dñe nos morimur sa-
me. Tūc belis dixit vni illor. Ite in agris

Serino. xxv. ffo. XLVIII.

et colligite herbas agrestes. et impleuit pal-
lium suum et reuerfus posuit in ollam et adduxit
pulmentum coram filiis prophetarum ut comederet:
et cum gustassent clamauerunt dicentes. Moris
est in olla vir dei. Tunc heliseus dixit eis. Assi-
ferre mihi farinam. et cum posuisset farinam recessit
et amantitudo et comederunt filii prophetarum.
Heliseus erat religiosus et habebat multos
religiosos sub se et ibant per capos non ha-
bebant semper suas necessitates. Ideo come-
debant de his que de donabat eis. Ioh. heliseus
mandauit seruo suo quod faceret suis religiosis
pulmentum de herbis. Quod dominus dicitis nobis
si placet quod hoc significat. Vos domucelle
habetis hic ancillas: fecistis potagium sive
brodium dominabus vestris. Putatis dominum quod spiritus
sanctus loquatur de potagio materiali et cor-
porali: non certe. Heliseus representat nobis dominum
iesum christum: qui venit in terra erat fames.
Amos. vii. Emitte famem in terra: non famem
panis: sed audiendi verbum dei. Sed qui sunt
isti filii prophetarum: dico quod sunt sancti viri et
predicatores. de quibus ad Ephe. ii. Jam
non estis hospites et aduene: sed estis ciues
sanctorum et domestici dei. Iste heliseus datur pra-
dictum filiis prophetarum. Pradius christi. ut ipse
dicit. Iesum facere voluntatem patris. Tibi me-
us. inquit. Iesum ut faciam voluntatem eius qui
misit me. Jo. iii. Iste heliseus misit seruum
suum in agrum ut colligeret herbas. Gene. xxiij.
Egressus sumat Isaac ad meditandum in a-
gro. Seruus qui ingreditur agrum est predicator
qui colligit herbas aliqui siluestres et ama-
ras: aliquando vero dulces. Alodo colligit
verba gloriam paradisi exprimentia: modo
passione: modo mortem: modo penas inferni:
modo penas purgatorii. Quod dominus auarum yfura-
rum et luxuriosorum: vos magis: ego inuitos
ad oris dyabulos ad comedendum potagium
in inferno si non dimittatis viciam vestram et cor-
rigatis vos. Qui enim predicator adducit an-
te oculos vestros vitam sanctorum qui sunt amare
et rigide multum ad audiendum. Tunc ponit ollam
ad bulliendum. Vos vero quando auditis: di-
citis cum filiis prophetarum. moris est in olla. Sed qui-
reris a me. Pater quod est portare cilicium. di-
co quod est ieiunare in pane et aqua. Sed pauperes
peccatores si vultis quod potagium vestrum sit dulce.
os quod ponatis farinam intra ollam. Farina illa
est gratia ipsius sacri et spes bona. Spes ei bitum

dinis eterne reddit potagium dulce et suauem.
Sede ad Cor. i. Sicut abundat passiones
christi in nobis: ita et consolatio nostra. Iaco. i.
Scientes quod probatio fidei vestre patientiam
operatur. Et Ioh. xvi. Mulier cum parit tri-
sticia habet: sed cum peperit non meminit pressu-
re: quia natus est homo in mundum. Quod pauperes
peccatores: tristitia quam habetis nunc verte-
tur in gaudium quam nemo tollet a vobis.
Cogitate igitur amaritudines et passiones
sanctorum: et praesertim domini nostri iesu christi. De
quo Paulus ad Hebr. xij. nobis dicit. Res-
cogitate enim qui tale sustinuit a peccatoribus.
aduersus semetipsum contradictionem non fa-
tigemini animis vestris deficietes. Veni char-
rissimum in christo iesu si consideretis vitam chris-
ti a sua natiuitate has malas herbas sem-
per comedeat. Unde etiam dicit. Magis in-
fame inter arta conditus praesepia. Repote ei
hyemali natus est in loco exposito ventis et fri-
goribus. postea portatus a matre in egyptum
pauperrime ibidem nutritus: et tandem a iu-
deis viliter crucifixus. Unde dicebat psal-
mista. Pauper sum ego et in laboribus a iu-
uentute mea. Et heu quod iste herbe amare su-
erunt: sed raro dulces ipsas faciebat que est
farina optima ad bulandum omnes tribu-
lationes. Ratio enim christo dictabat quod bo-
num erat ipsum pati pro redemptione generis
humani. Quod peccatores si durum sit vobis re-
sistere peccatis vivere virtuosae: apponite
farinam id est memoriam passionis domini nostri
iesu christi. Et sic abicientes omnes immundicias
vestras. Iuxta thema praesumptum. Abijci-
tes omni immundiciam etc. Ut autem illud faci-
lius faciamus inuocabimus matrem miseri-
cordie dicentes. Ave gratia etc.
Abicientes omni etc. More solito mouet
quod theologalis terminata in doctrina ma-
gistroz nostrorum theologorum praesertim a Do-
naue. in. ii. bea. Tho. ii. pre. q. ii. ar. xi. Utrum
sancti patres suis peccatis et gemitibus incar-
natores et redemptores sua meruerunt. Dicit Do-
naueura quod hoc potest intelligi tripliciter.
Primo quantum ad essentiam.
Secundo quantum ad efficaciam.
Tercio quantum ad circumstantiam.
Quantum ad primum nulla materia creata
potuerit mereri incarnationem: quod bonum ali-
cuius pueri hominis non potest esse causa totius boni na-

Isē. vi. secunde do. aduētus.

ture. Quācum ad scōm incarnatio scōm mō
cadit sub merito q̄strū ad aliqd: sed nō simi
pliciter: vt dicit Bonauen. Sed q̄strū ad cir
cūstantiā patres meruerūt incarnatōes de
siderandā: et petendo. Et̄i glosa sup illud ps.
Propter miserā inopū et gentiū pauperū
nūc exurgā dicit dñs. et ppter requestā san
ctoꝝ patrū ego mitā filiū meū. ¶ Venite
corda q̄d dicant aie vestre: timentes dñari:
Frater de? nō fecit nos ad dñandū. bñ dī
ctis: sed nō totū. Vabeta legē ciuile i au
tenti. vt cū de appel. cognoscit. §. cās. Et in
glosa sup ea. q̄nta nullis. extra de iurur. q̄
filiū? accusat patrē de aliquo crimine: pu
ta de furto vel de p̄ditione: pater pōt p̄uia
re filiū hereditate. Et̄i de? nō facit i tali
ter. ¶ Vredo q̄ ppheta timebat iocier in ta
le p̄culū q̄ dicebat. Nō declines cor meū i
verba malicie: ad excusandas excusatiōes
in pctis. Nō declines. i. nō p̄mitas me de
clinare. xxiij. q. iij. c. Nabu. §. iij. cap. Nabu
chodonosor vasis ire. nūc de? reddere? ire
ritū nisi hō spōnāre. inuenit hīe delictū:
nec de? peccatū hōi iuste inferret irā si hō e
p̄destinatōe dei cecidisset in culpā. Et sūt
verba Aug. ¶ Vos dicitis dñi: q̄ estis cole
ri et i rāctū q̄ opz sic facere vel mori tñ
possetis resistere. dicit Biero. Qm dicit deū
aliqd impossibile p̄cepit anthema fit. Nun
q̄d dicitis etiā q̄ meli? est ire ad lupanar q̄
facere per? velleis dicere q̄ alterū illoꝝ est
necesse fieri. Morate Bieronymū de dicitum
Aug. dicitis: q̄ iunqz dñaret de? boiem:
nisi haberet pctm volūtariū. Vabes etiā. ij.
q. i. c. multi. q̄ nō minus ardebit q̄ cū plu
ribus ardebit. Volo igit dicere q̄ emē de
vitas vestras: et deponatis maculas et im
mūdiicias s̄clicarū vestraz. Iurta bñ Jaco
bi documentū. Abicientes oēm et.
¶ In isto sermone erunt due partes.
P̄ima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.
Secūda erit de anime peccatricis virtuosa
purgatione.

habetis ne biblia in gallico: Thalamus pro
prie est veter. Benjamin interpretatur filius
dextere. Istud repeletur nobis xps qui e
dilectissimus patri. Ath. in. hic est fili
meus dilectus in quo mihi coplacui. Joseph erat
genius i biblia Gene. xxviii. Joseph erat
magis dilectus a patre suo q omnes alij p
pter q fratres sui oderat eū et viderunt.
Joseph dilectus aiam saluatoris xpi q
est plus dilectus q oēs alie creature. Ips ve
ro xpm fratres sui oderūt: vt ipleret dictus
ps. Odio habuerūt me gratias. Ps. dicitur: pas
ter qd significat thalamus. dico q esstretus
brē virginis marie. De quo. ps. In sole pos
sunt tabernacula sua. In sole id ē in virgi
ne. Sed quæretis qre virgo beata vocat sol
dico q propter conditiones solis que sunt.
Prima inoffensibilitas.

Et cō claritas.

Tertia incorruptibilitas.

Quarta comunicabilis.

Quinta caliditas.

Beata virgo vocatur primo lo propter
offusabilitatē. Augu. cū dicit. cū de petris
agit de maria nullā proesus habere volo q̄
stionē. Scdo propter claritatē: q̄ filij quē
sol illuminas oēm hoies nunq̄ dimisit eā.
Ideo angelus dixit ei. Luce. i. Spūs san-
ctus supueniet in te &c. Tertio propter ico-
ruptibilitatē. Sicut sol nō corrūpitur ita vir-
go nō fuit corrupta. vñ Fulbert⁹ carnoseff.
Ad nutum dñi nostrū dirantis honorē: sicut
spina rosam genuit iudea maritā. Quar-
to propter comunicabilitatē. Comunicat ei
nobis gratiā & misericordiā. Ideo Bernar-
dus vocat eam matrē mie. Alia mater gra-
tiae mater mie te. Quinto ppter caliditatē.
Sicut eū sol calefacit: ita etiā hō cal-
lefacit illos q̄ ad eū pfugiūt. a nō inmerito: q̄
in se h̄z solem iusticię q̄ dat sibi calōrē. Vñ
Bernar. Quē rotus nō capit orbis in tua se
clausit &c. Iste ergo est thalam⁹. Ista est ca-
mera in qua fuit recept⁹ puer iesus. Alia
camera: quaz debent⁹ sibi pparare si velint
habere fructū de sua incarnatiōe: de q̄ So-
lomon loquitur in puerbis Prov. xij. Si
li prebe mihi cor tuū. sed quo poterit hospi-
tari in nobis et in camera nrā: Ertē opor-
tet facere iuxta beatī Jacobi documentū
Abicientes omnē immundiciā &c.

Abijcientes omnē immundiciā etc.

Sab. secu. do. aduē. Ser. xxvi. ffo. XLIX

Quātum ad secūda partē. O pēiores qd dicit cordavestra: Incepistis mādare conscientias vras: Dicit enī vobis q multa sunt peccata cordis et multa sūt pēta ligue. Ad hoc multiplicitas sūt opia. Jō dicebam vobis heri q difficultimū ē dare numerū nec modū vbi debetis incipere. dicit vobis d scā dalo heri. si vultis hū cōfiteri habeatis bonū cōfessōrē q bene loq̄tur vob q fūistis aliis cā peccādi. Qdū sacerdotes nō ē hētis clericos: fecistis eos lenones. Et vos domie burgei. ducatis ancillas et filias vestras ad banq̄ta: Restat nūc dicere de alio pēto operis qd cōcurrat dānū corporis: et ē pētm homicidij. de quo opz cōfiteri et satisficere vlt dānari. Q De hoc habemus figurā i biblia Gen. iij. q deus dixit ad Eayn. Quid fecisti: vor sanguis fratris tui Abel clamat ad me de terra. Et subdit. Uagus eris et profusus sup terrā. Tūc de pōfuit signū meum. Im doctores erat tremor oīum mēbroz sui corporis. Sz dicetis vos mulieres: p̄ nō est opus q loq̄mini nobis de isto peccato. Audiat q scriptū est de pēni. di. i. c. v. homicidior tria sūt gria. lodū fratrū: detractio: et interfecio corporz. De primo prime Job. iij. Qui odit fratrē suū homicida ē. i. q vel let proximū suūz eē mortuum. Secūdu homicidū est in ore qn aliquid iponit alicui ppter qd seq̄tur mors vel pōt seq̄. Tertiu vero homicidium vocatur manuale. Et il lud committit multis modis.

Aliq̄ circa corp̄ propriū.
Aliq̄ circa virū iniquū.
Aliq̄ circa scādālū cuitandū.
Aliq̄ per casū fortuitū.

Primū cōmittūt illi q occidunt seipsos: et est pētm mortale sp̄. Nullus enī dz seips interficere. Sed cōmittit qn ministratur alicui bono viro venenū: vt i monasterijs se penumero fit qn p̄ior vel al? bon? religio: sus vult inducere frēs suos ad benefaciendum: et isto ē graue peccatū. Nō enī min? ē occidere veneno qz velo fm legis. Unde robertū sermone de homicidio in tractatu de penitentia. Tertiu homicidū cōmittūt mulieres qn causant abortus ne cadant in infamī vel scādālū. sicut enī peccatū eēt enī cere flores de arbore ex qua dz sequi fruct?

ita deponendo materiā de vētre anteq̄ nascatur fruct? human? Quartū homicidij cōmittūt p̄es et m̄es: ponēdo filios in leticiis: vel p̄iciendo lapides in incertum et. Sunt ne aliq in ista ciuitate? Occidere hō virū iniquū auctoritate legis nō est pētm. oē tamē homicidij si nō fiat auctoritate legis est peccatū grauisimū. Qd homicide nephādissimos destruitis qd nō potestis restaurare. hoc scitote q homicida nunq̄ bona morte morit. Et i signū h? qn homicida trāsit sup cadauer corp̄is mortui: si nūguis ex illo erit vt qrat vindictā ad dñz. dic exēpla q habētur i roberto. aliq̄ tñ capif homicidū large p pēto. Sap. xvi. hō qm dē p maliciā occidit aīam suā. Et ps. dicit Qui diligit iniquitatē odit aīam suā. O peccatores vultis saluari: oz q auferatis istō peccatū vt faciatis iuxta Jacobi documētum. Bbicientes oēm immūdiā et.

Bbicientes

omne immundiciā et. Qui custodit mādātum custodit aīas suā: q aut negligit viā suā mortificabit. p̄ouer. xix. Dñi et aīe deuote si retinueritis doctrinā heri datā: tam debetis laborare ad saluādū aīas vras. Audiuistis quō mors erat i olla: et idō filij p̄phetaz nō potuerūt comedere de herbis quousq̄ helise appo sunt farina. et rep̄itas bat q volēti facere p̄niam est durū faceret amarū quousq̄ heliseua. i. xpus dat nobis grāz: si cū grā dei tāgit nos oīa sūt dulcia. Nūc aut loq̄tur sp̄s sctus i puerijs dicens Qui custodit et. Abi duo tangūt. Primovirtuosa et salubris iformatio. Secō terribilis et dura cōminatio. Primū tangit cū dicit. Qui custodit mandātū. Secū tāgit cū dicit. Qui negligit viā mortificabit. De pmo p̄io. ij. Fili mi ne obliuiscaris legis mee: pcepta mea cor tuum custodiat. longitūdinē enī dixerz ānos vite et paces apponēt tibi. De scō Deute. Nō declinabis ad dexterā neq̄ ad sinistrā si per viam quā precepit dñs de vester abūlati vt viuatis et bene sit vobis: et p̄len

Sabbato secūde dñice aduētus.

tur dies vestri in terra possessionis vestre.
 Qñi vultis saluari? Audiatis qđ dicit sa-
 piens. Qui custodit mādatū custodit aīas
 suas. Sed qđ habebim? p̄r custodiēdo p̄ce-
 pra dñi: longitudinē dīez. i. paradīsi. Ideo
 dicebat. Moyses qđ nō oportebat declina-
 re ad dexterā neq; ad sinistrā: s̄ oportebat
 ponere penā ad itinerādū p̄viā rectā que
 dat paradīsu et pacē cōscie: vitā t̄palem et
 sp̄alē. Ideo dī dī. lxxviii. c. m. b. l. Sicut ar-
 tius i suo q̄s ope inuenit māt infātia: ita
 nouerca eruditōis ē negligētia. vñ. Berū.
 ad eugenū. Eadit bos in puteo ⁊ leuatur
 cōtinuo. cadit aīa i peccatoz nō ē qđ cogitet
 dē ea. Certe hic puteus ē qđ plura dānat. Si
 habeatis bñficia vos p̄sequi dicatq; nō
 ēte. Et vnus. grossus goddō gallice laborat
 ad cōgregandū ⁊ cumulādū pecūnias. vñ
 nam dñi qđ hētis mulas in curijs vestris tā
 tā penā poneretis ad placēdū deo: q̄rā po-
 nitis ad cōgregādū pecūnias ⁊ alia mltā
 bona. Nūquid valde turpe ⁊ detestabile est
 l. vñ. in q̄t. b. Berū. Jp̄ habeam? maiorē sol-
 licitudinē de eq̄s ⁊ alijs aīalib: q̄ de aīas
 bus nostris. Si eīvñ equus habeat malū
 in pede vel i aliqđ alio mēbro: cōtinuo venit
 ad eū faber. s̄ si hēam? p̄r i cōscia nra ex-
 pectam? aliqñ vsq; ad natiuitatē dñi: ⁊ se-
 penumerosq; ad festū pasche. Q̄o paupe-
 peres peccatrices aīe: dimititis aīam xpi
 sanguīe redēptā: ⁊ curatis d̄ pecorb? ⁊ aīa
 libus vestris. Certissime signū ē qđ vaditis
 ad oēs diabolos. Q̄ Sed q̄retis a me: p̄r di-
 catō nobis si placet qđ ē declinare ad dex-
 traz partē vel ad sinistrā? Dico qđ vitā p̄is ē
 dextra in qua nō op̄s cōfidere neq; eā seq̄.
 via aut sinistrā ē via pcti ⁊ malicie. via p̄o
 publica ⁊ quā debem? tenere est via mādas
 toz dei. de qđ ps. Etā mādatoz tuoz cucur-
 ri ⁊ de ista loq̄tur Sapiens. Qui custodit
 mādatū custodit aīam suam. Qui aut ne-
 gligit viā suā mortificabit. Nō est igr aliud
 remediū s̄volum? saluari: digne suscipere
 verbū incarnatū ⁊ aduētū: qđ facere iuxta
 Jacobi documētū. Abijcētes oēm immū-
 diciā ⁊c. Et aut illud facile? faciam? iuoca-
 bimus mariā dicētes. Ave.
 Q̄ Abijcētes oēs immūdi. ⁊c. Adore solū:
 to mouet questio theologis terminata i
 doctrina magistroz nostroz theologoz et

presertim in doctrina Bona. in. iij. Altrū. s̄
 brā virgo merito cōdigni meruerit eē mī s̄
 h̄i dei? Bonanē. dicit qđ triplex ē meritū. s̄.
 Almeritū cōgrui.
 Almeritū digni.
 Almeritū cōdigni.
 Q̄ Almeritū cōdigni ē qñ aliqua persona re-
 cipiē aliqđ est capax illi. et hoc mō brā
 virgo per humilitatē ⁊ virginitatē meruit
 de congruo incarnatōez. Almeritū vero di-
 gni ē qñ ē dignitas in eo qđ operat: l. nō sit
 adequatio. Et sic quando iust? orat p̄ pctō
 re est meritū digni. Et sic qñ beatā virgo de-
 dit cōsensū dicēna. Fiat mibi s̄verbū tuū:
 merito digni fuit effecta mater dei. Almeri-
 tum cōdigni ē qñ ē adequatio ⁊ p̄portio in
 ter meritū ⁊ donū collatū. Et hoc mō nūll-
 lus potuit p̄mereri qđ deus esset hō. Quid
 dicit aīe vestre dñi religioz? Q̄ Enate capi-
 ta vestra: timetis ne dānar? creditis qđ.
 Dñe? Francisc? Albert? Nicola? de tolēti-
 nor? ⁊ plures alij seruauerūt castitatē suam
 osculādo domicellas? Ervos domicelle cre-
 ditis qđ brā lucia sit in patria dūcē dō vitas
 quā ducitis visitādo dños curie ⁊ abbates:
 et eūdo ad bāquetā: ⁊ sic d̄ s̄libus reb? S̄
 dicetis: p̄r nos faciem? p̄nias? sum? iuueña
 nunc de? habebit pietatē de nobis. bñ dīci-
 tis: sed nō totū. habetis em̄ legē. civilē in
 autē. vt cū de appellatiōe cognoscit. s̄. cās.
 qđ si fili? voluntatē parentū arenarios vñ
 mimos seq̄tur: vel cū eis cōuersat: nū for-
 tassit pater illi? professionis eēt d̄ p̄uiri
 hereditate paterna. Et. vi. q. i. c. infames. ⁊
 de cōse. d. i. q. c. p̄ dilectione. d̄ qđ istis nō d̄
 dari corp? xpi. Ecce qđ dicit iura. Etiam
 paupes peccatores de? nō faciat nobis sic.
 Scribit Sap. iij. Dixerūt ipij erigū et cur-
 redio ē t̄p̄vite nostre. Et seq̄tur. coronem?
 nos rosas. ⁊ paulopost. lassati sum? i via mi-
 quitatis. ⁊. iij. c. qđ nobis p̄sunt supbia ⁊c.
 ⁊. i. iere. l. i. Recedite d̄ medio babilōis. Isti
 mimi siue iaculatorios bateleur gallice: s̄
 mundani viuetes in reb? mūdāis. Clada-
 tis ad stuphas ⁊ ad bāq̄ra vos dicitis: qđ
 ad terras mulieres nō vadunt cū hoib?: s̄
 hoies vadunt ⁊ religioz ⁊ qđ honestū ē ire.
 Sctā susanna qñ mūdabat pedes in orto
 suo expulit puellas suas ne viderent eā: s̄
 vos manetis exuti in terminis et offenditis

perenda vestra alij, dicit Paul⁹ Ro. viij. c. Qui i carne sunt deo placere nō pōt. Aul⁹ igitur saluari: dimitte istam vitam iho⁹ nestam & detestabiles. Vos religiosi ite ad conventus reformatos: q⁹ irreligiose viues do irremediabiliter eritis dānati. Et vos domine Iohannes qui habetis missas au croq gallice: si vultis saluari: dimitte va nitates vestras & immūditias peccatorū: et queratis deo placere & mādare cōsciam vestrā. Iuxta beati Jacobi documentum, Abijcētes oēs tc.

In isto sermone erunt due partes.

Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate.

Secunda erit de aīne peccatrici virtuosā purgatione.

Quantū ad primā partem. Diximus die mercurij: q⁹ loquendo de incarnatione xpī habebamus tres figuras. Prima mon strabat quando puer Iesus intrauit pererū beate virginis. Secūda monstrabat qmō do mansit. Et tertia quomodo exiuit. Res tat hūc videre ad quid exiuit. Dñi sacerdo tes qd habetis in epla q⁹ legi⁹ in Isa. viij. c. Nunquid dicitur: Ecce virgo cōcipiet & pa riet filiū & vocabis nomē ei⁹ emanuel. Ubi quattuor principaliter tangūtur.

Primo propinquitās renouās ecce.

Secūdo integritas germinādo go.

Tercio emissio irradiās cōcipiet & pariet.

Quarto societas sociās vocabis nomē tc.

De pmo Apoc. vlti. Ecce venio cito & mer ceo mea mecū ē. De secūdo tertij Regū. i. c. Queramus domino nostro regi adolescen tulam virginē & dormiet cum eo. De tertio Gene. xxxvij. Thamar concepit filiū ex se mine quod dedit sibi iudas. De q⁹to Isaie xxvi. Urbs fortitudinis nostre syon salua tor: ponetur in ea murus dñi. Isaia q⁹ fur it per quingentos annos ante passionem et natiuitatē xpī dicebat, Ecce virgo cō cipiet tc. Dicovobis q⁹ fuerūt due dñe que fuerunt per quib⁹ milia annorū in vna do mor nō potuerūt esse concordātes. Vna vo cabatur virginitas & alia maternitas. Sz xpūs in aduerū suo eas dēcordauit: q⁹ eadē mulier fuit mater et virgo. Eua em fuit sz go in paradiso terrestri: sed quando adam cognouit eam carnaliter: ipsa peperit: tūc

virginitas eius fuit perditā. Barra etiam fuit virgo aliquo tēpore: sed quando venit ad etatem facta fuit mar: & perdidit virgū nitatem suā. Rebeca etiam que erat puls chra filia que dedit bibere camelis Jacob: ipsa virginitatem suā perdidit: et sic de multis alijs ab Eua vsq⁹ ad Mariam nō fuerunt concordēs virginitas & maternitas: sed vna ingrediēte: alia recedebat a domo. Dicit igitur Scotus in. iij. q⁹ virginitas et maternitas non se compatiuntur adinuicem. non propter repugnantia formalem: sed materialem. quia virginitas excludit naturalem productionē prolis et genera tionis: sed maternitas eaz includit. Si ve ro maternitas efficiatur per causam supe riorem nō ē repugnantia. sicut si actus in telligendi qui est natus pducī ab obiecto et intellectu si producere⁹ tantū ab intelle ctu non dicere⁹ corruptio productionis. sic etiam si deus mediante semine causet alij quem non potest eē seu stare & ginitas. Sz si sine viro de sanguine matris produceret prolem stat virginitas & manet simul ma ternitas. Ideo cum deus ponit manū nō eff representandū impossibile. Non em fuit virginitas & maternitas: sicut ignis et aq⁹ frigida. Sic dicebat Isaia. Dñi vultis au dire noua: ego dicam vobis. Ecce virgo cō cipiet sine susceptione seminis viri: & pariet filium sicut thamar & rebeca: sed nō erit de semine filiorū israel: q⁹ filij israel quesierunt a adolescentulam virginē quāz David posuit in sinu suo: sed non cognouit illā a adolescentulā carnaliter. Iste dauid est. de⁹ pater qui posuit in sinu sue predestinatio nis eterne vnā virginē que nunq⁹ fuit co gnita a viro: que tam peperit filiū. De quo Baruth. iij. scribit. postea in ternis visus ē et cum hominibus conuersatus est. O pec catores potuit ne vobis facere maiorē gra tiam: certe nō. induit tunicā nostre morta litatis & lassat⁹ ē ppter iniquitates nostras. Igitur laborem⁹ ad cōreplādū ista & ad cō sciētias nostras mūdādū. iuxta beati iaco bi documentum. Abijcētes omnem im mūditiam tc.

Quantū ad secūda⁹ parte. Dñi & paup⁹ mi peccatores intenditis deponere malas pccias. locuti sum⁹ heri de homicidio & m⁹

Sabbato secunde dñice aduētus

ta dicimus. Restat loq̄ de vno alio peccato qđ dicitur rira. Dicit aut̄ nicolaus qđ rira camino ducit. et id rira nō pprie cōstitit in verbis: sicut etiā in factis: qđ de vbi in verbera venit. vñ Prover. xv. Iracundus puocat riras. vñ autē. b. Th. ij. q. xli. rira nō solū cōstitit in verbis: sicut etiā in factis. De rira aut̄ debemus videre tria. s.

Orum.

Actum.

Nocumtum.

De primo rira oris et vbi. vñ Sap. xiv. Iracundus puocat riras. de scđo ad Gal. v. c. Manifesta sunt opera carnis: qđ sūt fornicatio: ire: inuidie: rira: et de tertio ibidē. Qui talia agunt regnū dei nō cōsequuntur. De uate capita. Scitis bñ qđ est rira. Rira incipit in verbis et terminat ad facta. Estis hic mulieres qđ irascimini contrarietate vras: nunqđ aliqui dicitis. vade meretricis famis tu tenes bordellū i domo tua. rāpā dicit vobis: vos mētmini: capillos p capillos. h est ppria rira et pēti. De isto loquitur ps. Disipa gētes qđ bella volūt. Estis hic mariti qđ verberatis vxores qđ dicūt qđ estis ebriosi et venitis de lupanari. Audiatis legē. C. d. re pudis. p senius d. qđ ingeris xberare mulieres alienas et. Et de textum: hoc sciendū ē de iure i. gl. sup. c. quē ad modū dicit: qđ prop̄ cās grauē l3 viro vxorē verberare et nō alias. Etiā mulier nō debet facere quas reuereberet a marito: sicut ēē graue peccatum et. Estis hic clerici qđ vos xberatis mutuo: nō recordamini in pascha: vos recipietis sacramētū i tali statu: efficiemini irregulares: opz qđ papa apponat manū. De isto dicit paulus: qđ talia agūt erūt dānati finaliter. sicut dicetis: p̄vnu scolasticus iactat se qđ xberauit clientem: dicit socio suo. tu nō fuisses auus te inuenire: et alter dicit: tu mētiris: et dat sibi vnam alapa: est peccatū mortale. Dicit vna mulier: aliqui in despectu mariti verberavi puerū meū: vñ sic peccatū mortale: dico qđ sic. Istud enī ē cōtra dictamen recte rōnis. S3 dicetis: p̄ ego libēter xberasse vnu si aliqđ hō nō vidisset: sicut dubitauit. Dico qđ hoc ē pēti mortale: p̄ regla generalis rira pueniēs ex odio vñ ex inuidia aut supbia sp̄ ē peccatū mortale. sicut ex leuitate. aliō ē. O peccatores horrores qđ pō-

sum: deponite riras: disponatis vos ad recipiendū instrūvbi iuxta thema passūptū Abijcetes oēm inuidias et.

Gabbato secunde domice aduētus p̄ p̄a dium sup̄. Missus. Sermo. xviij.

Inuenisti

gram apō dñm. Lu. i. et in officio bñe marie vgnis. Ihs inclinās se desorsū digito scribebat in terrā. Joh. viij. Dñi et aie deuote q̄uenisti ad honore bñe virginis et ad adscēdū aliqđv saluetis aias vras: tūc deus inclināuit se qđ p nob dscēdit d celo i terrā et carnē humanā assūpit et scripsit in terra id ē in beata virgine: vt dicimus die sabati. de p̄ scripsit p suā potētā: de filiū p suā sapiam: et spāssancē p suā bonitatem et clemētā. Per suā sapiam scripsit verbū res demptiois nre occultatū. p suā sapiam mīsteriū reformatiū. p suā sapiam redēptiois nre mīsteriū instructiū. De primo Es. cle. xxxviii. Altissim⁹ creauit de fra medicis nā: vñ prudēs nō abhorrebit eā. et Amb. super missus. nō modica cā fuit vt de p̄ici pem b⁹ mūdū falleret. De scđo. i. ad Cor. ij. Si cognouissent nunqđ dñs glie crucifixus sent. De t̄cio. Prover. iij. Vñ sapie mōstrabo tibi: et ducas te p semitas eq̄ratis q̄s cū ingressus fueris nō arrabunt gressus tui. et Isa. xlvij. Ego deus tu⁹ docēs te vtilia: gus bernans te vñ qđ ambulas. Dñi op⁹ ē nob bono libere qđ habem⁹ bonū libū possum⁹ bene legere et bñ studere in eo nisi fuerim⁹ bene asini. Iste liber bñ script⁹ ē n̄ redems ptoz et erant scripte tres littere a p̄e p suaz potētā in maria virgine. p̄ma lra erat contra naturā. s. qđ s̄virgo et mater. Scđo sus pra naturā: qđ in momēto fuit formatū corpus xpi. Tertio p̄ naturā: qđ i eo fuit gaudiū et tristitia. dolor de dānatione pctōz scripsit p suā sapiam tres litteras. respiciatis oēs ad arbore crucis. p̄io scripsit celationē redēptionis: qđ illa fuit diabolo celata. Sicut em̄venit ad enā malus angelus: ita bon⁹ angelus ad virginē. Et sicut ena fuit it delectata comedendo fructū ligni: ita be

ita virgo fuit triftata i pede cruc dñi nri. et
istud miferia fuit occultatū demoni. fuit
enī depōfata vt occultaret diabolo mife-
rium incarnationis vt dicit doctores. Ali-
am litterā fcripfit fili? reformationē toti
us generis humani. Sic ut enī gen? huma-
nū perierat p fupbia ita releuatū ē per hu-
mitatē. Tertia littera quā fcripfit fuit q
ipfe effer doctor ad inftituendū nos. et de isto
loquitur paulus q nūq? mentis ad Titus. ij.
Apparuit. gratia faluatoris nri omnibus
hoibus erudiens nos: vt abnegātes impieta-
tem et fecularia defideria fobriet iufte viua-
mus in hoc feculo. An docuit nos. o pecca-
tores q effer? pauidi luxu. et certe non: f?z
totū oppositū. erudiens nos a tpe. f. natini-
tatis vřq? ad crucē. vt abnegantes impieta-
tem et. Quō beatavirgo fciuit q pferua-
retur viro vt feruaret virginitas: quō effer?
peregrinādū dep obediendū: et fic de alijs.
Ecce legit hoc in libro filij fui. Multis igit
inuenire grāz dñi: opz legere i libro. Iuxta
thema paeafumptum. Inuenifti grāz et.
¶ Inuenifti grām apud dñm. vbi fupra.
Ab ore folito mouet qō terminata a ma-
gistris noftis theologia et pferi a Bona.
in breuiloquio. Ultrū conueniens fuerit ad
incarnationis miferiā iplēdū angelus
muti? Dicit Bona. q. fci. q cū icarnatio fu-
erit a pmo picipio reparāte modo cōgruē-
tiffimo et cōplectiffimo puertū fuit: q effer?
opus pfectū et cōpletū. Ex pte enī plis fuit
fabita organifatio et distinctio mēbroz. ex
pte cōceptionis fuit fabita et perfectavni-
as ad corpus. Tercio ex pte hginis fuit fu-
bita portatio nature cōuenientis ad locum
debitū. Est aut aduertendū q fūt tres mo-
di cōcipiendi fūe producēdi. Primus est d
viro fine muliere: vt productio Eue a cofta
Ad. Secundus ē de viro et muliere fimul: fi-
cut est i formatōe hoim. Tertius ē de muli-
ere fine viro: ficut mod? cōcipiēdi xpi. In eua
fuit debita cōpletio: fci in brā virgine fuit p-
fectiffima. Fuit enī brā virgo ad cōceptōez
filij dei p virtutē innatā difpofita: p virtutē
infufas adiuta: et p virtutē increatā pfecta et
cōfūmata mī dei effecta. ¶ Quē uare capita
veftia. Hoc fozores dilectiffime i xpo pona-
tis. penā ad faluādū aīas vřas: dubitat ne
dānari? Estis memores eoz que dixi vobis

sabbati? Ego dicebā p regulā iuris q pui-
legiū personale fequitur perfonā. fi fūt in cō-
furgeria decē incarcerationi p vno delicto: fi
rer det abolitionē vni nō fequitur q der omi-
bus. Pauperes file nō fufficit vobis porta-
re cordam: pedib? nudis ire ad matutinas
fed opz ponere penā ad cōplacēdū deo. Dis-
cunt dñi iurifte extra d refcriptis. c. Ad au-
dientia: q falſa latinitas viciat refcriptū.
¶ Videatis pulchriorē mulierē toti? ciuitatē:
fi maritus fu? auferat ſibi naſū pder oēm
venuſtatē et decorē. ſic etiā de pctōib? vna
macula peccati ſufficit ad dānādū hoim.
¶ Holo dicere q ſi perdidiftis grām: inerna-
tis modū inueniēdiā recuperādi. iuxta the-
ma pafcriptū. Inuenifti grām et.
¶ In isto hōmone erūt due pates.
Prima erit de angelica miſſione.
Secūda erit de anime ad gratiam debita
diſpoſitione.

¶ Quantū ad pmā partē. dixim? die saba-
bati quō angelus miſſus ē ad beatā virgi-
nē. Reſtat nūc dicere q erat cū virgine quā
angelus venit ad eā vtrū effer? ſola. Dico q
habebat duas domicellas vñā ancillam.
Ancilla vocabatur verecūdia hginis. vñ
dicit Luc. Cū audiffet turbata ē in ſermōe
eius et habebat et duas domicellas. Prā
fuit ſapientia. quō fiet iſtud. Secūda fuit
continētia. quā virū nō cognofco. Beat? au-
guſtinus i homelia ſup miſſus dicit q an-
gelus venit i ſpecie pulcherrimi iuuenis et
ſplēdidiffimi: vnde ipa ſecūdata ē videns
q veniſſet ad camerā ei? Ideo dicit euāgē-
lius. Turbata ē in ſermo. ei?. Turbatio enī
verecūdie hginis puenit. q aut nō fuerit
purbata: hoc fuit act? maxime fortitudinis
Dicit Ambro. q propiū ē virginiū ad oēm vi-
ri ingreſſū pauere et nunq? eē ſecure. et oēs
hoies debēt habere ſuſpectos vbi etiā nul-
lū foret periculū: et iſtud ē cōſiliū beati Au-
gu. q etiā proprias ſozores nō admittēbat
ad propriā domū. ¶ Ibi ego quādā mulierē
religioſā q a iuuetute vřq? ad ſenū ſp fer-
uauit virginitatē que dicebat verba. videſ
manū meā nunq? dē cōſidere i viro: niſi ſit
pilloſus in medio palme. hoc intelligi. dis-
cebat ſi ſit ſollicita feruare virginitatē ſuā.
ſcitis dñi quid eſt hoc dictū. Ecce nullus
eſt qui habeat pillos in palma: ideo in nul-

Sab. secūde dñice aduē. Ser. xxvij.

lo nec in patre nec i fratre pſidendū ē. Sz
diceris: p̄ quare dēcūdia vocat famula seu
ancilla: dico q̄ sensualitas ē fragilis et iō
turbatur. ideo p̄ recūdia pot̄ d̄i ancilla q̄
dñā: q̄ ex sensualitate q̄ ē ācilla orit̄. Tūc
angelus vidēs beatā mariā turbatā dicit.
ne timeas mariā: nolo auferre a te v̄ginu
tatē: s̄ veni ad intimandū bona q̄ sūnt tibi
ventura. In primis inuenisti grām apud
dñm. vbi Bern. in tertia homelia. inuenisti
pacē dei: et hoies: inuenisti grām et destructi
sti mortē: inuenisti qd̄ q̄rebas: inuenisti qd̄ ne
mo aſi potuit iuenire. Scōo dico tibi q̄ cō
cipies et paries filiū: et vocabis nomē ei⁹ ies
sum: hic erit magn⁹ filius: altissimū vocabis
Sed dicitis: p̄ dicatis nobis q̄to tēpe fil
manserūt. R̄ndit Bonauē. et Albert⁹: q̄ ab
hora secta de fero vsq̄ ad mediā noctes. iō
post cōpletonū pulsat. Ave maria: ad illō
misticē videndum. iesus anteq̄ redēptor in
terpetat. ipse enī saluus faciet pplm suū
a peccatis eorū. Vbi dicit Aug. Recordare
virgo q̄ in ysa. legisti q̄ tu esses mater dei
Et ibi dicit Francisc⁹ de maronis: q̄ tā brā
virgo q̄ angelus sp̄ erant genib⁹ meris. O
filie lūarissime nunq̄d voluisset videri ill
lud spectaculū: et si non possitis videre cor
poraliter: videatis hodie spūaliter. P̄ ista
colloquia dominella quē vocabat cōtinētia
interrogauit angelū dicens. Quō fiet istud:
q̄n virū non cognosco. i. nō cognoscere pro
pono. vbi dicit Ambro. q̄ hoc dicebat nō tā
q̄ esset in crudela sicut zacharias: si n. uesti
gabat de modo faciendi. Sed q̄ratis a brā
virgine q̄s docuerat eā seruare v̄ginitatē.
Atq̄ xps qui dicit q̄ sūnt eunuchi q̄ se ca
strauerūt p̄p̄t regnū celorū adipiscēdum
Dico q̄ nō: sed spūsanctus sup̄ueniet in te
et virtus altissimi et. vt igit. O peccatores
mereamur a spūsancto visitari et illumina
ri. m̄idemus corda n̄rā vt de nobis verifice
tur thema propositū. Inuenisti grām et.
Quātum ad secūda partē. Dñm audistis:
q̄ opz nos placere deo si volum⁹ saluari: s̄
qd̄ opz facere vt possim⁹ hanc grām asseq̄.
Beata virgo inuenit grāz: q̄ oīa q̄ p̄cepit si
bi deus seruauit. Dirivobis aliquas figur
ras: p̄sertim die sabbati nos locuti sum⁹
de Abraham q̄ inuenit tres hoies et lauit
eis pedes: vidimus quōd quieuerunt sub ar

bores: tūc dedit eis vitulū: butyrum et lac. Di
xi q̄ opz quiescere sub arbore. i. sub cruce et
comedere vitulū. i. xpi corpus qd̄ oblatū su
it. et butyrum. i. miam: et lac diuine scripture.
Adhuc restat vna alia cōditio ad inueniē
dum grām. S̄p fugiam⁹ cōsortia malorum
De hoc habem⁹ optimā hysto. Benes. xiv. c.
Valua aiam tuā noli respicere post tergus
tuū: nec stes in oī circa regione: s̄ in monte
saluū te fac. Dñe burgēses q̄ habetis bibl
as in gallico: nunq̄d legistis quōd loth hīra
bat in sodomis cū vixit sua. in sodoma nō
erant pessimi viri. Tūc angelus venit ad
eū et dixit sibi q̄ egredere civitatem: et q̄
ipse volebat p̄dere eū: q̄ v̄t in montē et ibi
esset saluatus: et non respiceret retro. Ipse
vero ascēdit et mulier sequebatur eū: q̄ tñ
resperit deorsū cōuersa est in statuā salis.
Ecce pulchra hystoria. Sz qd̄ representat
bis loth qui saluatur in monte. Dico q̄ est
hō iust⁹ q̄ d̄z exire de sodoma et gomorra: id
est fugere societate malorū: s̄ qd̄ ē q̄ āgel⁹
p̄cepit loth q̄ nō respiceret. Dico q̄ nemo
ponens manū ad aratrum et respiciēs retro
aptus est regno dei. Lu. ix. hoc tangit vos
domini religiosi et religiose et similiter q̄ di
mittunt mūdū et vouent castitatē paup̄ta
tem: et tamē ponūt manū ad aratrum: p̄ca
rant sibi disp̄sationes ad beneficia obti
nenda. volunt diuites fieri. Dictū fuit abra
he. egredere de terra tua et d̄ cognatiōe tua
et. Ista etiam debēt dici religioso qui des
bet omnia dimittere p̄pter deum et nudum
xpm sequi: vt dicit Hiero. Sed dicitis: p̄
quis ē ille mōs sup̄ quē ascendit loth: dico
q̄ est status cōtēplationis. nūquid audiui
stis loqui de transfiguratiōe xpi de q̄ Mat.
xvij. habetur q̄ transfiguratus est iesus xpus
sup̄ montē et cōtēplari magnitudinē boni
tatis. Et si vos filie nō potestis ascēdere p̄
pter debilitatem: opz q̄ habitetis in segor
que erat parua villa in q̄ habitauit loth: et
representat statum religionis vbi potestis
placere deo et saluare aīas vestras. Si ser
uaueritis promissum et uiceritis in segor i
religione bene obseruata: dico q̄ iuxta the
ma p̄assumptum inuenietis gratiā apd̄
dominū. Amen.

D Dominica tertia aduentus de
mane. Ser. xxvij.

Abicientes

omnem immundiciā &c.
Gaudete i dño spūteruz
dico gaudete : modestia
vestra nota sit oib' homi

bua. Phil. iij. Dñi et aie deuore si venistis
ad istā pcessionē ad querēdū dei grām vt
possitis saluare aīas vras: mī nra ecclia p
ponit nobis gaudiū spūale vt ardēt' ppe
remus ad eū querēdū. ipse enī ppe est: scz
pñio ad nascēdū ex gēie p natitatē hūanā
Scdo ad vīstādū p grām spūalē.
Tertio ad iherēdū mortē p punitōes tpalē
Quarto ad iudicādū p finalē rētributionē.
¶ De primo Lārico. ij. Et ipse stat pñ parie
tē nīm. de scdo Apoc. iij. Ego sto ad ostiū &
pulsō & de tertio Mat. iij. Securis ad ra
dicē arboris posita ē. de q̄to Apoc. viij. Et
covenio cito & merces mea mecū ē. Igitur
dñi gaudetis i mūdō: nō in pccō: nō i lu
turiā: s; i dño. qd gaudiū finaliter ppetuo
durabit. Iterū dico gaudete. primo in spe.
scdo in re. qd ē gaudiū felicissimū: qz domi
nus ppe ē. nō audiuit istud amīc' ei' abia
hā: nec p' ei' pñm' adā: s; dicebat eis. Quivē
turus est veniet: s; nō dicebat eis. dñs pro
pe ē. testāte aplo q̄ dīc. i. Cor. x. Nos sum' i
q̄s fines seculorū deuenerūt. Jō ppe ē dñs.
qz sp ē ppe oib' iuocantib' eū in vītate. Jō ce
lebrata ē hodie ista pcessio i ecclia ista pro
pace: qz teste Aug. pacis auctori nō bñ nisi
pacis tpe deseruī. h' de pluspetitiōib' e'f.
ca. vnico: qz petitiō reddit q̄tuor modis ef
ficat. primo qz sit de necessarijs ad salutē.
Scdo illo cōueniēti: sicut i ecclia. Tertio
modo cōueniēti. Quarto p cām iustā. Tūc
poterim dicere cum daniēle. O dñe respice
nos sumus positi i opprobriū vicinis nris.
Ad hoc aut qz possim' aliqd deo postulare
oz qz sim' i grā: qz dīc ps. Inq̄tātē si asperi
in corde meo nō eradiet dñs. Ut āt facili
us apd eū exaudiamur faciam' iuxta thēa
passūptū. Abicientes &c. Ave maria.
¶ Abicientes &c. Mōre solito mouet q̄stio
terminata i doctrina theologorū & pñm' a
Bona. i. tertio. Ut p xpm sum' filij dī ado
ptiui effecti. Dicit Bona. qz hoc pōt itelligi
tripliciter. Vno mō p eū tanqz cām efficiē

tē pncipalē: & sic nō sum' facti filij dei ado
ptiui p solū xpm: s; p totā trinitatē. Alio
modo p cām effectiuiā instructibilē: & sic p
passiōē xpi sum' facti filij dei adoptiui.
De scdo ad Gal. iij. Et vbi venit plenitudo
tpis misit de' filiū suū natū de muliere fa
ctū sub lege vt eos q̄ sub lege erant redime
ret. De primo bñs Aug. opa trinitatis ad
extra sūt indiuīsa. & sic illa ppo pōt dicere
circūstātiā causē efficiētis pncipalis: et sic
p xpm nō eēm' filij dei adoptiui. Alio mō
pōt dicere circūstātiā causē instrumētali: & sic
verū ē. Qz eyate capita vestra. Dicatis mī
hi sine fallacia dñi vos estis multi: si deus
velleret vobis mittere mortē: vtz essetis ius
ficiēter dispositi ad eā recipiendū. Quid
dicatis vos dñi sacerdotes curati: q̄ habet
plures missas quid potestis dicere estis pa
rati. Et vos dñi de iusticia cū pcessib' vris.
et vos mulieres ornate sicut silicudo tēpli.
velleretis mori i statu in q̄ estis: si nō labore
tis qz sitis in grā dei. si sic cōtinueris dice
tis vos: pñ nos speram' in xpo qd ē frater n'r. bñ
dicitis: s; nō totū. habet ei in antiq̄s e'f de
seruis nō ordinādis. c. nullus. qui seru' em
ptius q̄ manumittit a dño suo sub h' pas
cto qz q̄diu uiuet dicet ter in ebdomada p
eo missas: s; seru' ordinat' sub illa cōditio
ne psallere noluerit d'z degradari & remitti ad
seruitutē perpetuā. p isto facit lex ciuilis i
autētica rubrica. ne liberi decetero. qz p li
bert' manumissus si igrat' fuerit dño d'z re
digi i seruitutē. Atinā dñi de' nō faciat no
bis istd. Audite malachiā di. i. c. Si ego p
vbi amor me'. q. d. null'. Et regi' ppha dīc
filij alieni mēriti sūt: filij alieni iueterari
sūt & claudicauerūt a semīi suis. In baptis
mo renūciam' diabolo dīcēdo. Abrenūcio
sathane & oib' pōpis ei': s; claudicam' per
pctm mortale a semīi rectis. Nā. ij. Pet. ij.
dī. Abeli' erat illis nō cognoscere viā iusti
cie: qz post agnitioē retrossū cōuertī ab eo
qd ill' traditū ē scdō mādator: qz ceteris pas
rib' pl' pūmūtur xpiani: qz illi q̄ nunq̄s no
uerūt fidē. Iteu pccōres mīstrum: dicite mī
hi quēso in cōscia iustia decē ānos nunq̄d
opz ire ad mortem: quod remediū dico qz
nō est aliud qz facere thēma p̄assumptū.
Abicientes oēs &c.

In isto sermone erunt due partes: scz

Dominica. iij. aduentus

Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate
Secunda erit de peccatricis anime merito
sa purgatione.

Quantum ad primam partem. Domini audiuistis aliquem sermonem sancti Ambrosii in quo loquitur de aduentu Iesu Christi. Hodie inquit fratres karissimi mihi aduentum Domini est. id est orationibus et ieiuniis nos disponere debemus. Tempore enim sancti Ambrosii quod erat episcopus mediolanensis ieiunabatur aduentus sicut quadragesima in eiusdem diebus. et eo dem tempore erat beatus Hilarius pictauesis. et beatus Nicolaus mirreus. Et beatus etiam Ludouicus rex francie in hoc tempore non tangebatur mulierem suam ob reuerentiam sancti aduentus Iesu Christi. sed beuinitatem nostram quanto magis ad finem scilicet vadimus: tanto deteriores sumus. nunc quasi ignoramus quid sit aduentus Iesu Christi. quod sit pariter ieiunium quod ieiunant: credo quod pauci. Sed queretis a me: propter quod fuit festum natiuitatis ordinatum. Dico quod propter tres causas scilicet

Ad nos de morte eripiendum.

Ad culpas nostras expurgandum.

Ad nos in viam Christi dirigendum.

De primo Luca. xix. Emit fili hominis querere et saluum facere quod perierat. De secundo Luca. xviij. Iesu preceptor: miserere nostri. De tertio. primo Petri. ii. Sequimini vestigia eius quod peccatum non fecit. In signum primi beneficii suscepti scilicet quod venit ad eripiendum nos de morte fleuit. Primo in natiuitate. Secundo in resurrectione lazari. Tertio super ciuitatem hierusalem. Non enim inquit Hiero. ad helibidiam fiebat destructionem muro: sed perditionem animarum. scilicet fiebat enim multis animas ruituras per ingratitude. O peccatores: si in cruce Christus pedes haberet corporis passibile et animam sicut tunc: credo quod acruis fleret quod videret per nostram malitiam vitam. Idem recurratis ad eum et dicatis cum ecclesia. O rex gentium veni salua hominem quem de limbo formasti. Ipse enim nos liberauit de morte. est autem triplex mors: dicitur bona. dicitur. fuit. Primo est mors corporalis. Secundo est mors spiritualis. Tertio est mors infernalis.

Quod habemus de liberatione generis humani per Christum a morte figuram in. i. lib. Regum: de goliath quod tenebat le siege de filios israel. Tunc dauid quod erat ruppbus accepta funda cum qui quod lapidibus percussit eum in fronte: et cum pro gloria

deio scidit sibi caput. deo repunit nobis Christus et goliath diabolum: quod autem aduentum Christi tenebat in subiectione tota natura humana. Tunc Christus accepit in ventre beate virginis naturam humanam et venit ad bellandum contra diabolum cum vno baculo. scilicet cum cruce: cum vna fida: et cum quatuor lapidibus et percussit diabolum in fronte eius per tres de struendo: et genus humanum a carceribus diaboli omnino liberando. Ubi quod Iohannes de baccone doctor resolutus. vterque genus humanum debuerit redimi per potentiam vel iusticiam: Unde solutio non. quoniam in tertio eiusdem doctoris. et istud primum repunit in euangelio hoc. ubi dicitur quod Iohannes existens in carcere misit discipulos ad Iesum: et benedixit. hoc fecit ut inter rogaret eum si ipse venerat ad redimendum patres de limbo. sed non. Tunc Iohannes respondit ipse si certificaret et doceret de aduentu eius. Tunc Christus respondit eis sex opera tacta in euangelio quod non possunt fieri nisi a solo deo. Et solus dicemus in isto sermone de tribus: scilicet Primo est quod mortui resurgunt. Secundum quod leprosi mundantur. Tertium quod claudi ambulant.

Quod dicit hic Bonauentura. O bone Iesu es tu qui es venturus ad nos eripiendum de morte: ad tergendum culpas nostras: et ad dirigendum nos in viam vite. Certe sic. id est Paulus ad romanos. v. dicit. commendat deus charitatem suam in nobis quoniam cum adhuc peccatores essemus Christus pro nobis mortuus est. id est in signum hoc Christus mortuos resuscitauit et. Secundum beneficium fuit ad culpas nostras delendum. dicatis vos domine quare lenauerunt vocem dicentes. Iesu preceptor miserere nostri. ysaia dicit et recitatur in euangelio quod leprosi mundantur. Ille est leprosus qui in peccato mortali est. Leprosus habet tres malas conditiones. primo est fetidus: et propter hoc extra consortium aliorum ponitur. secundo est sitibundus. tertio quanto magis occultat lepra: tanto magis vilior apparet. Iste conditiones conueniunt peccatori existenti in peccato mortali. De primo psalmus. Longe a peccatis salus. De secundo. Iohannes. iij. Qui bibit ex hac aqua sitiet iterum. De tertio. Debeorum. xij. capi. Si bestia tetigerit montem lapidabitur. Sed Christus mundauit nos ab ista lepra peccati mortalis. Iuxta illud Apocalypsis. i. Lauit nos in sanguine suo. O vos les peccatores currite igitur ad medicum. nunc

Quid estis vos leprose meretrices? et vos iu-
dices seculares nūquid impeditis iusticiā
ecclesiasticā? habet lib. vi. extra de immu-
tate ecclesiā cap. qm. q. quicūq; hoc facit
peccat mortaliter et sūt excoicati. sūt ne ibi
usurarij publici. vos debetis ecclesiasticis iudi-
cib; pūtare eos. qd remediū os venire ad me
dicū. Tertiu beneficiū qd nobis p nativita-
tē exhibuit: qd dixerit nos i viā vite. Ideo dicit
euāgē. claudi ambulāt. vñ rps. Qui seq̃
me nō ambulat i tenebris. r̃ysa. xlvij. Ego
de? tu? qui docēs vtilia. Quero a vobis qd
docuit religiosos intrare religionē. qd san-
ctos patres facere penitentiā? Tertio rps. ipse
enī ē magister verar et viā vitatis docet.
Quapropter qlibet dicit se disponere ad eius
aduentū digne suscipiendū. iuxta be. Ja. do-
cumentū. Abicientes oēm r̃c.

Quantū ad scdaz partē. dñi recordamini
eorū qd dixim? Intētiō mea ē qd vos sitis mū-
di oēs. ideo cepi in themate. Abiciētes. Di-
xi qd opz pmo purgare p̃ciētiā de pctis volū-
tas. scdo de pctis liget. tertio d pctis opis.
Dicatis mihi maq̃relle qd ponitis alios ad
peccādū repabitis istā offensam? et vos dñi
religiosi qd scdalisatis noutios ṽs os: os res-
parare scdalisū. dixi etiā d homicidior r̃ika.
Queritis a me p̃r qd opz facere ad digne re-
cipiendū aduentū xpi. Dico qd tria: scz
Primū est sordiu depositio.

Secūdū virtutū acquisitio.
Tertiu mentalū affectuū eleuatio.
De pmo. ysae. i. Lauamini: mūdi estote.
de scdo ad Collocēs. iij. Expoliātes nos ve-
terē hoīem cū actib; suis induam? nouum
hoīes. De tertio. Lari. i. Adurentulas aureas
faciem? tibi vermiculatas argēto. Quid
te capita dñi vultis inuenire dei gratiā: opz
qd lauamini. et nō sufficit lauare: sed post lo-
tionē oportet se p̃seruare avinculis. Et di-
stis ne aliqñ mulieres in puerperio seipsas
lauāt: sic os ṽs ipsos sp̃aliter lauare. mirū
est certel. o pauperrimi pctōres. Icy nos que-
ramus mūdiciā in vestimētis: et habeamus
imūdiā i aiab? nostris. dñe burgēses si co-
medistis fel carpa? nunqd cōtinue spūitū
quousq; habeatis lingua mūdā. Voc do-
cet vos qd debet. habere. p̃ciētiā ṽras mū-
das. Quid opz induere vestimēta noua.
Et videtis arbores oēs dimittūt cortices

antiquas et accipiunt nouas. Et vos dñi in
parlamēto nūqd portatis tunicas rubeas
des carlate i die natiuitatis xpi. Et vos mu-
lieres gorrieres gallicenūqd portatis ves-
tes ṽras p̃ciosas foderatas de pellibus lōs
bardie? Etiam tantū haberetis sollicitus
dinē de aiabus vestris sicut de tunicis. Et
prothdolor regis linguar dimittit aia. inde
Bernar. Quid opz nos ornare in gēmis
et lapidib; p̃ciosis. Lapides p̃ciosi sunt vir-
tutes theologales et cardinales seu mora-
les qbus debemus aias nostras ornare. sicut
ornabat ps. dauid dicens. Ideo dilexi
mādata tua sup aurū et thopazion. Quid se-
ix creatura que sic inclinā cor suū ad diu-
na p̃cepta faciendā. Nos rogabimus r̃c.

Q Eadem dñica tertia post prandium.
Sermo. xxix.

Abicientes

omnē immūdiā r̃c.
Gaudete i dño semp ites
rū dico gaudete. Ad phi-
lippēses. iij. Dñr aie de-
uote si bñ retinistis qd mane dixim? debem?
laborare ad mūdādū cōscias ñras. Dixim?
qd ē ppe natiuitatē xpi. Intelligo qd sunt
multe dissolutiones: vbi deberet se qlibz di-
spōere ad officia diuina faciēda. Vilissimū et
turpissimū ē boni xpiani ludis c̃bnetatib;
p̃messatiōib; et alijs vilib; reb; vacare tali
die. Audite qd dicat paulus in epistola ho-
dierna. Ires i xpo dilectissimi gaudete nō
in ludo nec in pctō: quia gaudiū mūdi.

Primo est in se vilissimū.
Secūdo est dolori permixtū.
Tertio est breuitate parū.
Q Sed p oppositū gaudete in dño. Inquit
paulus. Gaudiū sp̃uale pmo ē honestū. scz
cūdo malicie ip̃mixtū. tertio ppetuū. Et di-
cetis p̃r os aliqñ letari. Quia salomō. Pro-
uerb. xvij. Anim? gaudēs erat ē floridā facit.
sp̃as tristis explicat ossa. Illa vera sunt. cōfi-
teor ei qd gaudēdū ē: si nō est gaudēdū vbi
nō est gaudēdū. nō est gaudēdū in mūdo:
sed in dño. inquit paulus. Gaudiū ē mūs-
di plenū ē vilitate. Hieremie. ij. qd ṽlis fa-
cta es nimis iterā ṽrias tuas. et Trēp. iij.
Demigrata ē facies eorū sup carbonēs: et nō

Domínica. iij. aduētus.

sunt cogniti in plateis. 3. secūdo scribit. li. i. Boeti? secūdo metro. *heu q̄ precipiti.* Et libro tertio. Non est aliquis taz cōposite felicitatis: quā cū status sui cōditōe aliqñ rētur: hinc sensus exuberat: sed est sibi puzdor deneger sanguis. de tertio Gregori? tre citatur. xij. di. in maiori volumie. et ponitur originaliter. Job. xxi. Gaudent ad sonitū organi: ducūt in bonus dies suos et in puncto ad inferna descēdūt. Lerte dñi plus est tristicie vel doloris in mūdo q̄ delectatōis vel gaudiij. ¶ Estis hic meretrices habētes leuones vestros: habetis ne aliqñ delectatiō nē cū ipsīs? Audēo tñ dicere q̄ si bene cōputetis: plus habetis tristicie vel meroris q̄ gaudiij vltimie. ¶ Habet dñe burgēses pabolā exp̄ssaz. 2. uce. xij. Sā multa habes bona reposita in ānos plurimos regēse comedibere eplare. dixit aut illi de? Strute hac nocte aīaz tuā repetā a te. Que aut parasti cur? erūt. Iste erat vn? grossus goddō q̄ nō curabat nisi de vteremortu? est et sepultus in inferno. ¶ Estis hic mulieres ornate sicut similitudo tēplū: Adīstis ne viciāsestras ducere magnā goriā: mortue sūt et tot q̄ fuerūt nū penituerūt dānate sūt. Quera ris eis si sūt i inferno. et qd p̄fuit eis luxuriaz qd hui? mūdi gaudia. certissime nihil. dic si vīs de viro pulchro de quo loq̄r Boeti? qui vocabat alcibiades. Lauete igit a gaudiō mundi: q̄ nō durat. sed gaudere in dño: q̄ gaudiū est perpetuū. de quo ps. dicit. Delectati lētiā i corde meo. Sapīe. viij. Intrās in domū meā conqueſcā cū illa. Nō em̄ hys amaritudinē cōuersatio illi? nec rediū conuictus illi? sed lētiā et gaudiū. Volo igit vobis suadere pauperes p̄ctōres: vt totū vestrū gaudiū sit in dño. Vobis loquor oībus sacerdotib? qui habetis oues in cāpis vtriusq̄ ad habendū missas et ad sequēdū candelas domiceliā suadeo et vt ista abiciatis. Iuxta thema p̄assumptū. Abiciētes oēs immundiciā et. dicendo. Ave. ¶ Abiciētes oēm immundiciā et. Ad hoc solito mouet questio theologalis terminata in doctrina magistrorū nrorū theologiaz p̄sertim a Bonanētura in. iij. mīaz. dist. iij. Vtrū beatissima virgo debeat dici mater deit hoīs. Dicit q̄ credēdū est q̄ beata virgo est mī deit: q̄ naturā diuinā ge-

nuerit vel illā p̄ceperit si suppositū diuinū qd sustērat naturā p̄ceptā rōne cuius dē mater dei et hoīs. Et hoc fuit determinatū in cōsilio niceno cōtra nestoriū hereticū. ¶ Quē uate capitauit. Audiuistis q̄ dixi hodie mane: q̄ seruus q̄ nō vult facere conditionem p̄pter quāz manu missus ē debet reponi in seruitutē. Chus? vēit ad ponēdū nos extra carcēre diaboli. Si ergo nō faciamus p̄dīcēz nobis datā et teneam? p̄missū reuertes mur ad carcēres diaboli. Hos dicit: p̄ nos sum? iuuenes: q̄z trāstret postmodū i senectute cōcordabim? nos cū deo. Legistis dñi quib? casibus testamētū nihil valere pōt. Estis hic clientes q̄ ducitis hoīs ad carcēres. Et vos aduocati ibi? ne ad illū quē habetis in carcērib? et dices ei. amice tu habes vnā domū duos arpāos vinee si tu vis trāst ferre ius quod habes in talē p̄sidentē: tu recedes et nō habebis malū. Queris vtrū talia possit inire talē p̄tractū a primo suo. Di cūt legiste et canoniste q̄ nō. Ex cuius hys C. de hys q̄ vi metusue causa sūt. li. i. Habetis ius canonicū. de pe. di. viij. cā q̄s postul in vltia necessitate voluerit accipe p̄nias nō illi negam? qd petit sed nō p̄sumim? q̄ bñ hic erit. Si secur? hic erit et ego nescio. p̄nitētiā dare possum? securitate dare nō possum? tene certū dimitte incertū. Si aut vis agere p̄nias qñ iā peccare nō potes p̄ctā te dimiserit nō tu illa. hec ibi. ¶ Qd p̄ctōres mūdā: vtrū magn? ipator de? nō faciat nob talis. An est i statu in q̄ velleis mori. Hos mulieres q̄ ostenditis pulchra pectora collū et guttur velles mori i statu i q̄ estis. Et vos sacerdotes cū illis missis q̄s vos hētis: et de qd de mille nō inuenies q̄rtuor. capiat vn? tubā et videbit q̄t enī seq̄ntes habebit. Quo ro a vobis: facietis ne p̄tractū cū deo qñ eritis i morte. Dicit Augu. qd difficillimū ē facere. Et puer. i. ca. di. Hic iuocabat met nō exaudiat eo q̄ exorāam habuerit disciplinā et tiorē dñi n̄ suscepit. et pauloāre. Vocauit rē nūssi. extēdi manū meā et n̄ fuit q̄ aspiceret Quid dices paupes p̄ctōres i lecto mortis? dices heu heu. Volo igit dicere q̄ bona hora disponatis p̄cias vestras. Iuxta thema bñ Ja. assumptū. Abiciētes oēm. ¶ In isto sermone erunt due partes. Prima erit de incarnationis sacratissime

profunda dignitate.
Secunda erit de peccatrici aie virtuosae purgatione.
¶ Quarta ad primam partem debemus videre prophetas declarantes natiuitatem iesu christi. Et sunt tres.
Prima ostendit christi dignitatem realem.
Secunda ostendit christi sapiam magistralem.
Tertia christi sublimitatem pontificalem.
¶ Prima prophetia tangit zachariam. Et exulta satis filia syon: iubilans filia iherusalem. Ecce rex tuus ueniet tibi iustus et saluator. Et istam declarabimus nunc. Ubi tria notantur: scilicet Primo regalis prebendia siue potestas, Cum dicitur: ecce rex tuus.
Secundo pietatis affluencia, Cum dicitur: ueniet tibi.
Tertia saluationis abundantia, Cum dicitur: iustus et saluator.
¶ Quarta ad primam partem que est de regali prebendia quattuor sunt notanda.
Primo potentia insuperabilis.
Secundo ueritas indeceptibilis.
Tertio equitas inobliuibilis.
Quarto dignitas inartinguibilis.
¶ De primo daniel. vii. Potestas eius potestas est: na que non auferetur: et regnum eius quod non corrumpetur. De secundo ezechiel. xxi. c. Oculi domini multiplius lucidiores plus lipidiores super sole circumspectes: oes uias hominum. Et puer. xv. In oculo loco oculi domini prelati bonos et malos. De iiii. ps. Iustus dominus et iusticias dilexit equitatem uidit uultus eius. De quarto. i. ad thimo. vi. Qui solus habet immortalitatem et lucem habitat inaccessibile quam nullus hominum uidit. ¶ Te uate capita domini. Ecce pulchra prophetia. Queratis uos domini et domine que habetis bibliam in gallico. gratis ipsi zacharie quod uelit dicere. Ipse diceret quod loquitur de saluatore de puero iesu et de prebendia eius: de misericordia et benignitate: et saluationis abundantia. Sed quod dicit de eius altitudine? Dico quod potestas insuperabile equitate ueritate et dignitate. Sed queritis a me prebendiam dicatis nobis si placet: quare uenit iste rex: dico quod ostendit amorem quem habebat ad naturam humanam. vii. ps. Lepiola apud eum redemptio. Dicunt enim doctores quod uia galtra sanguis christi sufficiebat ad redimendum genus humanum. Ipse tamen uoluit uenire in propria. Et hoc 2a. xv. ostendit. In parabola de oue perditam pastorem qui

portauit oues super humeros suos. Iste pastor est christus: qui portauit penam peccatorum supra dorsum suum in cruce. Quapropter iubileare et letari debet syon id est christianitas. O pauperes peccatores: quam recognitionem facitis deo de istis bonis uobis factis? credo quod paucam. Nam Iohannis. iij. scribit. Et dilexerunt homines magis tenebras quam lucem. Nunquid peccatores peiores estis canibus? Canes enim aialia bruta cognoscunt benefactorem suum. Quapropter pauperes peccatores reuertimini ad deum: uidete quod humiliter conuersari est inter nos in natiuitate et per toram suam. primam uocem emisit plorans: quia aliqui serui fuistis diabolo studeatis seruire deo nostro ponentes penam mundaere conscientias uestras. Furta thema preassumptum. Abicietes oem etc.
¶ Quantum ad secundam partem volumus uidere quomodo debeamus disponere nos hodie. Sicut enim tres septimane quod cepimus tres maneres peccatorum: scilicet uoluntatis lingue et operis. Diximus de peccatis ois et uoluntatis. Die iouis incepimus de peccatis operis. et diximus tria: scilicet scdala homicidii et rixarum. Restat quartum et beneficij subtractio. Ambrosius dicit et recitatur. xxvi. di. ca. Pasce. ca. non satis. Pasce fame morientem. si non parauisti occidisti. et. xlvij. distinc. ca. sicut huius. Et sunt uerba Ambrosii. neque minoris est criminis habenti tollere: quam cum possis et abundans sis indigentibus denegare. Ad hoc habemus textum et exemplum. Textus habet 2a. ce. xi. Quod superest date elemosynas. Et prima Iohannis. iij. ca. Qui uident fratrem suum necessitate habere quomodo charitas dei manet in eo? Exemplum habetur euident quod non est scriptum in libro des quenouilles gallice. Estis hic impressores librorum. Innocentius papa precepit ne impingerentur libri: nisi uiderentur ab episcopo vel eius vicario uel commissario. O pauperes librarii non sufficit uobis quod sitis danari solum: sed impunitis uiles libros de luxuria de arte amandi et dantis materias male faciendi. uos uaditis ad omnes diabolos. Sed istud est unum uicidens. Veniamus ad exemplum. Beatus Lucas recitat. xvi. c. quod erat quidam homo diuic qui mortuus est sepultus est in inferno: fuerat de curia diaboli. Ideo sepultus est in suo cimiterio. Dicunt hic basilius et ambrosius

¶ Ite. ij. tertie do. aduentus.

¶ Deus qui equaliter bona distribuit: vni dat sanitatem: alteri infirmitatem idē semp̄ perseveras equalē iusticiā factur? esse de omnibus. ¶ Sūt ne hic sacerdotes qui habēt quattuor milia scutor? Dicetis ne frater ita sed nō acquirit per usuram vel rapinam: vel symoniā cōmiserit: nunq̄ decepit: primum: nunq̄ posuit nullas suas au croq gallice. Quid erat quare fuit damnatus: dico quia nō dedit de proprio: nō dabat elemosinas esurientibus et pauperibus. Pater quid dicemus igitur de illis qui detinēt vestimēta et vident pauperes et indigentes mori frigore: tamen detinent legata mortuorum. Secus est de illis pauperibus qui possunt laborare nō laborāt. dñi qui habēt regimē ciuitatis debēt tales vocare et cōpellere ad faciendū opera publica. vtpura ad mūdandū vicos vel ad reficiendū fossata: et sic de similibus. Istud habet. C. de mendicantibus validis lege vnica. Si autē pauperes sint tales q̄ nō possint laborare debēt nutrirī. Sed dicetis: pater nunq̄ vidi in tanta necessitate vite nec frigus: si bene aliqui vidi hoies patientes aduersa: vtpura vnā domi cellā: vel vnā bonā viduā. Ego habeo pecunias vltra statū: vtrū debeā illis dare? Dicitur. i. Joh. ij. Qui habuerit substantiā mundi huius et vident fratrē suū necessitatē habere et clausit viscera sua ab eo: quod charitas dei manet in eo. qd. nō manet. habet etiā vnā hystrionā Ruth. i. de elimelech: cuius vxor vocabat noemy. Iste elimelech erat diues multū: qui videns q̄ essent multi pauperes in iudea recessit cū vxore ne daret elemosinā. Dicunt hebrei q̄ deus videns maliciā eius occidit eus et filios ei? excepta noemy et ruth: et perdidērūt oīa bona et reuerse sunt bethleem. Et tūc cū reuersa esset vocabat eam noemy. i. pulchrā. Ipsa vero phibebat dicēs. Nolite me vocare noemy: sed marā. i. amarā: quia amaritudine repleuit me dñs. Audite dñi diuites quomodo iste fuit punitus. caute igit vobis si tēpe pterito nō feceritis charitates facite ob incarnatiōnem xpi. Et autē sitis participes tanti meriti: facite quod suadet Jacobi documentū. Abiciens oēm etc.

¶ Feria secūda tertie dominice aduentus.
Sermo. xxi.

Audientes

omnē immūdiā etc. Recordamini viar vraz pessimar: et displicebunt vobis iniquitates vraz: et erubescite sup vijs vris. Ezechiel. xxxij. ca. ¶ Dñi talē denotet heri brūs Paulus admonēbat nos vt haberemus gaudiū in dño. mō de p os Ezechielis dicit nobis: q̄ recordemur viarū nraz pessimar. Vbi duo tanguntur. Primo saluatoris monitio. Cum dñs. recordamini. Secō fructuosa et desiderāda executio. Cū dñs. et displicebūt vobis. ¶ De primo chrisostom? super epistolaz ad hebreos. Nihil est qd tñ valeat ad remissio nē pctōz: sicut pctōz frequēs recordatio et memoria: nō ad delectationē: sed ad pñtō nē. Et credo q̄ Ezechias h̄ cognoscebat cū di. Isa. xxxviii. Recogitabo tibi oēs annos meos etc. Jere. ij. Leua oculos tuos i directū et vide vbi nūc pstrata sis. Leua oculos tuos in cōualles humilitatis. Et ps. dicebat. Qm̄ iniquitatē meā ego cognoscor: pctm̄ meū ptra me ē sp. Jgr̄ Ezechias posuit i lecto mori? cōsideras pctā pp̄ q̄ incurerat idignatōes dixit. Ideo si cognoscerem? pctā nraz i iqtates displicerz nobis vita nra: q̄ p pctm̄ deo displicuim? Corp? aiaz obligauim? di abolo et pdidim? qd fecim? boni. Si hoc cogitauerit pctōr nūc habuerit cor durū: sicut ferrū displicebūt sibi pctā sua. de hoc habetis exēplū. Lu. vii. c. de magdalenayr cognouit q̄ accubuit i domo pharisei lachrymis cepit rigare pedes ei? vñ Bernar. Inuitū nre salutaris cognitio morbi et infirmitatū. Quō autē debeam? de peccato tristari ostēdit dñs nre iesus xps Luce. i. suspiciēs in celā dicēs. Homo qdā descebat ab hierusalē in hierico: et incidit in latrones. Tūc hō est aīa peccatū q̄ dimittit statū grē et incidit in fouē pcti mortales: qd ponit hoies in tali statu q̄ mille vicib? meli? fuisset ei nō nasci: et dimittit eū precise seminuū: q̄ pctōr nō viuūt nisi vita brutalī et h̄ vita itellectualī. Quale remediū pater? Volo dicere q̄ qñ peccatū ducit nos in tale incōueniēs debemus nos mūdare oī tpe: et p̄cipue in hoc

sacro tpe. Et si hoc fecerimus erimus p̄ci-
pes incarnationis xpi. iuxta b̄i Jacobi do-
cumentū. Abijcietes oēm̄ r̄c. di. Ave.

Q Abijcietes oēm̄ r̄c. Moxe solito mouet
q̄stio theologalis terminata in doctrina ma-
gistroꝝ n̄oꝝ theologoꝝ: p̄fert̄ a Bona.
in. ij. di. v. Utrū assumptio nature humane
cōueniat diuine nature in rōne nature vel
per se. Dicit bonauē. q̄ assumptio dicit tria. s.
actionē: relationē: r̄ terminationē. Primū
cōuenit p̄sone rōne nature q̄ persona agit
virtute nature. tertiū respicit ip̄as p̄sonas
primoz p̄ se q̄ assumptio est r̄ terminat admi-
natē p̄sonalē. scōm cōuenit vtriq̄: q̄ r̄ diui-
na natura r̄ diuina p̄sona vn̄is hūane na-
ture. **Q** Leuate capita dñi itelligitis q̄ heri
dicebā vobis p̄ leges r̄ canones: q̄ ille q̄ de-
tinet in carcerib⁹ nō pōt p̄trahere cū illo q̄
detinet eū. Moxahf applicabā ad illū q̄ est
in articulo moris. Habetis etiā aliū casus ex-
tra de testamētis r̄ vltimis volūtātib⁹ ca.
vlt. Et in. l. c. i. C. q̄ testamētū facere nō p̄nt.
I. furiosus. q̄ amēs r̄ furiosus nō p̄nt testari
hoc dicit ip̄ator r̄ papa. Iteu aie dānate ro-
go ne iuder sup̄m⁹ faciat nobis le tour gal-
lice. **Q** Leuate capita v̄sa dñe burgenses r̄
vos mulieres dicat mibi si placet q̄ sūt isti
amētes? Respōdet br̄s Pau. ad. Gala. ij.
Q insensati galathe q̄s vos fascinauit n̄ obe-
dire veritati aī quoz oculos r̄ps iesus p̄scri-
ptus r̄ in vobis crucifixus. **Q** Dicite dñi si fi-
lius vester poneret sibi cordā in collo ad su-
spendēdū seipm: nunq̄ deponeret sibi cor-
dā? Certe credo q̄ sic. Quid debet igit facere
de corda. de qua loq̄tur. ps. dices. Funes
p̄torū circūplexi sunt me r̄c. Audeo dicere
q̄ nunq̄ aliq̄s p̄dēnat⁹ ad mortē fuit ita
bene ligat⁹: sicut hō erisset in p̄ctō mortali
Apostolus hoc dicit. Vna mulier que facit
vnu ydolū de filia sua: vnus adulter: vnus
sacrilegus: vñ p̄cubinari⁹ r̄ multi filies: hi
oēs sunt insensati. Terra sensuit extra p̄m-
dentia suā. Sed q̄ritis quale remediū p̄r?
Dico vobis: q̄ nō debetis expectare mortē
vbi amitteris sensū r̄ intellectū. S̄z nūc q̄n
estis bene sensati p̄paretis vos: q̄ forte nū
q̄ aliq̄s v̄m videbit aliū aductū iuxta. b.
Jacobi documentū. Abijcietes oēm̄ r̄c.
Q In isto sermone erunt due partes.
Prima erit de incarnationis sacratissime

profunda dignitate.

Secunda erit de peccatricis aie virtuosa
purgatione.

Q Quātū ad primā partē. Audiuim⁹ heri
Zachariā q̄ dicebat r̄ laudabat maiestates
regalē iesu xpi. Debem⁹ p̄ nūc dñe r̄ loq̄ de
sapientia magistrali. De ista scribitur Jere.
xxi. Ecce dies veniūt dicit dñs r̄ seris do-
mū israel r̄ domū iuda sed⁹ nonū: nō fm
pactū qd pepigi cū patrib⁹ vestris. Sequitur.
dabo legē meā in viscerib⁹ eoz r̄ in corde eo-
rū scribā eas. r̄ hoc inducit Pau. ad. Hebrē.
viii. ca. vbi referunt ad eo eadē verba. item
Jsa. lxxij. Dñi iuder n̄r: dñs legis n̄r: dñs
rex noster: ipse veniet r̄ saluabit nos. Sed
q̄ritis p̄r que fuit causa seu necessitas hui⁹
legislatoꝝ. dico q̄ triplex: sc̄z
Prima ad oīs mali cohibitionē.

Secūda ad sanctificationis p̄sumationē.

Tertia ad virginitatis reuelationē.

Q De primo b̄r in Math. q̄ sc̄z atiqua lex
mosayca nō p̄hibebat nisi solā manū r̄ nō
aī. Math. v. Audiuistis q̄ dictū ē antiq̄s
nō occides. ego aut̄ dico vobis q̄ oīs q̄ iras-
citur fratri suo r̄ erit iudicio. De sc̄do ad
Hebr. x. Ambā habēs lex futurorū bonoz nō
ymaginē rerum. Ite enī antiqua bonā glo-
rie beatitudinis eterne non promittebat ex-
p̄sse: s̄z in figurā: bona vero tp̄alia exp̄sse. p̄
mittebant. vñ Jsa. i. Si voluerit r̄ audieri-
tis me bona terre comedet. S̄z q̄rē p̄r q̄re
promittebant bona tp̄alia. Dicūt doctores
ne p̄p̄s haberet occasiones murmurādū: q̄
boni q̄n morebant nō p̄miabātur statī sed
mittebant ad lymbū vbi stabat p̄uatiuī
one diuina. De tertio ad Galath. iii. occluit
scriptura oīa sub p̄ctō: vt p̄missio ex fide ie-
su xpi daret credētib⁹. Leuate spūs vestros
Dñi p̄uulū nat⁹ ē rex r̄ doctor ad docendū
iter saluatoris n̄r. Ambro. in quodā sermōe
dicit. ignota erat ei aī xpi aductū via vite:
s̄ post aductū mlti iuenerūt illā: r̄ ille q̄ do-
cuit ē puer ihs legis n̄r. Jsa. fuit dūgētis
amīs ante aductū xpi r̄ dicit de aduentu
Messie q̄ ipse veniret ad dādū nobis legē
nouā nō scriptā in tabulis: s̄z in cordib⁹. **Q**
p̄ctōres pauperimū ille q̄ dedit nobis legē
ē ille q̄ iudicabit nos ī die iudicii. Q̄n leges
dabat tenebat locū magi sed q̄n iudicabit
tenebit locū iudicis terribilis. S̄z q̄ritis: p̄r

inundā sufficiebat. **A**lfoyses in lege sua. **D**ico q̄ nō sēdē necessariū erat q̄ xps veniret. **P**rimo q̄ **A**lfoyses nō phibebat nisi malū i. opationē exteriorē. **E**rbuit̄ aut̄ prohibuit aīas. ad **l**ko. vii. **C**ōcupiscētiās nēciēbā esse peccm̄: nisi ler diceret nō cōcupiscēs. vbi s̄anctus **A**ugustinus dicit t̄ est in regula monachorū. **N**on solū cōcupiscere: sed etiā cūpisci velle criminofus est. **E**os iuuenēs mulierē q̄ aperitis pectora vestra: ad ostēdendū mīllas: expēdret vobis meli⁹ habere vnuū grānū lepis. **E**rbuit̄ etiā dicit **A**lth. v. **A**u dicitis q̄ dicitū ē antiq̄ nō mechaberia. ego aut̄ dico vobis q̄ oīa q̄ viderit mulierēz ad cōcupiscēdū etiā iam mechab⁹ est ei in corde suo. **S**ecūdo fuit necessariū q̄ aduent⁹ xpi p̄pter veritatis reuelationē: q̄ ler per **A**lfoysē sem data est: gratia t̄ vitas p̄ ielūm xpi facta est. **A**lfoyses p̄cutit vñ **H**ebre. x. **I**ritas q̄ faciē legē moysi finevilla miseratōe duo bus vel trib⁹ testib⁹ mouit. **E**rbuit̄ vero dedit legē amoris t̄ gratie vt patet de muliere deprehēsa i adulterio: cui dicit. **A**lth. **M**ulier vbi fuit q̄ te accusabat. **R**espōdit mulier: **N**e mo dñe me accusat. nec ego te accuso dicit xps dñs noster. **V**ader amplī noli peccare. **P**romittit etiā xps nobis vitā eternā de qua **J**oh. **H**ec est vitā eterna vt cognoscat te fōlū verū deū t̄ quē misisti iesum xpi. i. vt. cōgnoscatō ei iū tēdam⁹. **N**ō ei sufficit cognoscere: sed cognoscēdo imitari. **C**ognoscere eir nō imitari ē cognoscere sicut demones. **J**ac. ij. **D**emōēs credūt t̄ p̄remisūt. **Q**uartio xps venit ad instruēdū nos de sacrificiis: t̄ p̄fecta. **I**n lege antiq̄ habebat bestias rōpotebare eas lanare aqua lustratōis: nec illa sacrificia gratiā p̄ferēbat ex opere operato: vbi ēn ex opere opant⁹: q̄ oīa cōduserat scriptura sub pctōis xpi versus vnguētari⁹ venit t̄ apertauit oleus t̄ vinū ad sanādus infirmus t̄ nūi ponam⁹ obicē ipse sanabit nos. de isto bono apothecario loquit̄ **P**au. ad **R**om. ij. **A**pparuit grā dei t̄ saluatoris nostri oībus hoīb⁹ erudiēs nos vt abnegātes ipietatē t̄ secularia desideria sobriēz iustē p̄uuiam⁹ in hoc seculo. **Q** pctōies iste xps qui passus est pro nobis nō venit i hūc mundū ad habēdus delectatōēs: nō ad sedū cardinalē nec episcopū nec abbātē neq̄ ad habēdus plura beneficia: nō ad luxu

manduz: r sic de alijs: sed ad mūdanduz cō
sciētias nostras. Et illud suadet Jacobi do
cumentuz. Abijcietis omnē inmundiciā rē:
¶ Quantū ad secundā ptes. dñi. r vos multi
eres ecce festuz natiuitatis proximē cogita
stis ne adhuc habētis nouas tunicas. Ita
pater rogau maritū meū vt habēt tūni
cā bene foderatā. vti nā tantā haberet. curā
de aialituz habetis de tunicis. O peccat
res aie abijcietis oēm inūdiā puz r g
vos cordis lingue r operis aut scitote qvos
dānabimini cūz omibz dyabolis. dicit heri
quartū pctm operis scilicet beneficij substra
ctio. Refert loq de quito pctō qd est alieni i
iusta detētio. qd autē detiere alienū sit pctm
habem? textū: r rōnez text? habet. 2u. xij.
Dicit Zachē. Ecce dimidiuz bonoz meoz
dñe do paupibz. Et si qd aliquē defraudauit
reddo quadruplum. ille habet. xiiij. q. vi. ca.
Si res r sūt. verba Aug. ppter quā pec
catū est cūz possit redi r nō reddi: peniten
tia nō agit fed simulat. Rationē quare oēs
resistuerē alienū tāgit Scot in. iij. d. xiiij.
q talis est. Nullus ē capax gratie. q in mor
tali pēnitentiā fed q detinet aliena corā volū
tatē illi? cuius ē cōtinue est in. pctō. patet
q facit corā pceptuz negatiui qd obligat
spz ad semp. ergo. ¶ 2. uate capita. Sūt
hic facerdores tenētes cōcubias a pain r a
pot: certe nō debetis retinere sed egerē de
domibz vestris: melius ē hodie qz cras. dñi
r aie deuote vultis cognoscere si retinere ē
iuste res alteri? sit pctm mortale. Ratio ē in
pōptu: q oē qd est corā charitatē notabi
liter ledēs. primū ē pctm mortale. Nā An
bro. i. lib. de pda pda dicit: q pctm ē puarica
tio legis diuine r celestii inobediētia mā
dator. Ois ergo trāsgredies legem peccat
mortaliter: hoc ē iniuste alienum detinēs.
Estis hic domitelles q portat colores sup vos
ad fuscādā vōs ipsas. Istud ē alienū qd des
betis deponere. Querūt doctores vtrū vus
rari? q bz de quo pōt restituere in pōptu i
ponēs heredit? q restituat post mortē sit
pctm i pctō mortali? r dicit q sic. Insuper
dico q pñi retinistis alienū debetis reco
pensare tps p qd illud retinuistis: aliter nō
mūdaretis sufficiētē r cōsciā vras. iurta be
ati Jaco. documentū. Abijcietes oēm rē.
¶ 2. Feria. iij. tertiē dñice ad quē? Ser. xxiij.

Abijcientes

oēs inmundiciā. *re. Couer-
timur et agere penitētiā
ab oib⁹ iniquitatib⁹ vris. et
nō erit vobis i ruinā iniqui-
tas. Ezech. xviij. Dñi ⁊ aie deuote: spūscētis
pos Ezech. dicebat heri qd cogitare debes
mus de pctis nris ad hñdū detestardes. Qñ
ei pctō videt cognoscit miserā i q fuit nisi
fit cec⁹ i durat⁹. dñs dolē: ideo prēnēdo mīas
Dicit adhuc Ezechiel. Couertimur agere pe-
nitētiā. *re. vbi duo tāgunt. Priō salubris ex-
hortatio. ouertimur ab oib⁹ iniquitatib⁹ vris.
Secō dñi i formatō ⁊ nō erit vobis i ruinā.
De priō habet Eccl. xviij. De⁹ creauit de
terra hoīez: sūm imaginē suā fecit illū: ⁊ sū
sepefuit illū i tute. Videm⁹ expiētiā q qñ
imago aliqua frīgīt opt⁹ illā restaurare ad
ymaginē ⁊ altitudinē ymaginari. Et q pec-
cādo diffomat ymago dei in nobis: hñc res-
taurare volum⁹ o⁹ couerti ad dñz iesus xp⁹
Mod⁹ autē couertēdi ad dñz nrm est p pe-
nitētiā pctōz nostrōz. qñ peccam⁹ mortali-
ter vertim⁹ dorsus deo. Ideo habet de peni-
ti. iij. c. Sūt plures. q de oib⁹ pctis faciēda
est penitētiā: alioqn de⁹ nō dabit veniā de
vno sine altero. Joh. iij. Totū hoīem sanus
feci in sabbato: ⁊ si fecerim⁹ qd in nobis est:
nō erit iniquit⁹ nobis i ruinā. Ideo dicebat
Paulus. i. Cor. xi. Si nō metipsos diiudica-
remur nō vtiqz iudicaremur: qñ vt dñs. Nā
i. nō punit de⁹ bis in idipm. Arguas argu-
mēto a pccario iesu qd ē validissimū i iure.
si nō recognoscām⁹ pctā nra p penitētiā dñs
improperabit nobis in die iudicii. Nolo igr
suadere vt studeas fugere diuinā irā ⁊ con-
uertimur ad dñz p penitētiā dponēdo macu-
las pccatiāz vras. iuxta thema passūptū.
Abijcietes omnem inmundiciā. *re.
Abijcietes oēm inmundiciā. *re. Adore solito
mouet qñto theologali⁹ terminata i doctrina
theologoz ⁊ pñtiā a bonauētura distin. v.
terti sentētiāz. Et sū psona diuina assūpse-
rit naturā hñāā vel psonā. Respōdet pre-
fat⁹ doctor. Bonauē. dices q psonā diuināz
assumere naturā humanā tri⁹ modis itel-
ligi pōt. Priō modo q fuisse añ. assūptionē
pñentē b repugnat vitari pceptōis q nōgo****

esset mater puri hoīs. Secō q natura assū-
pta in xpo assūmēte esset psona: hoc repu-
gnat rōm assūptōis. Tertiō q post assū-
ptionē remāsit in illa natura assūpta p sub-
stantiā: hoc ē verū. Et hoc tenet ecclia cōs-
tra nestoriū hereticū. *re. Quare capitavia.
dñi. Estis in statu in q vellet mori. vñ est
certe qd dñs nos multū mouere ad disponē-
dū nos ad habendū grāz: q de nulle nō est
vñ q sit in illo statu in quo vellet mori. Di-
xi heri q p legē ciuile ⁊ canonicam nullus
d⁹ expectare articulū mortis. Est autē ali⁹ ca-
sus in quo qd nō pōt testari: ⁊ habet i lege
ciuili. C. q testamētū facere nō possunt. l. di-
cretis. ⁊ c. et c. q mur⁹ ⁊ surdus q natiui-
tate testamētū cōdere nō possūt. habet in
decreto dist. xliij. c. dyacom. Aliteratio dei
ac pietas solū requirū requir ac hōis cupit. lō-
ga bonitate sua saluari. Si nō couertimur
si dñi colli sum⁹: si in pctis vris ad mortē
illicite p duram⁹ assidue peccantiū nō mis-
retur de⁹. Rogo deū ne sim⁹ morti in articu-
lo mortis. Audite Isa. xliij. Quis cecus nisi
seru⁹ me⁹ ⁊ surdus nisi ad quē nūcios mēda-
misi. nūqz fuit mutus aut surdus q nō ap-
peteret loqut audire. Et q sunt illi surdi:
certe illi q claudūt aures voci dulcissimi iesu.
Tales sunt peccatores indurati nolētes
obedire pceptis diuinis. de qbus dicit decre-
talis allegata q cōtinue peccātib⁹ deus nō
miseret. Nolo dicere q vos pctōies dispō-
tis cōsciētiāz vras ⁊ apertis aures ad diui-
na pcepta audiēdū vt sitis bñdictissime i
carnatiōis xpi pñtipes. iuxta bri Jacobi
documentū. Abijcietes oēs inmundiciā. *re.
In isto sermone erūt due partes: scz
Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.
Secūda erit de anime peccatrici virtuosa
purgatione.
Quātū ad pñā partē. Locuti sum⁹ a die
dnica de altitudine filij veniētis ad nos. Na-
buim⁹ pmo de dignitate. regali ⁊ magistra-
le pñtētiāz vidē d dignitate sacerdotali. istō
mysteriū apte dclarat nob Zacharias. iij. c.
di. O stēdit inibi dñs sacerdotē magnū iesū
stantē corā angelo dñi: ⁊ sabbā stabat a dex-
tris ei⁹ vt p dñs iheres ei⁹ iesus erat indus-
tus vestibus sordidis: ⁊ ait illi qui stabat
coram se. Aufer te ab eo vestimēta sordida.**

ſe. in. tertie do. aduētus. Ser. xxxi.

Dicitis mihi dñi quis est ille magnus sa-
 cerdos de quo Zacharias loquitur. Certe ille
 est de quo ps. scripsit. Tu es sacerdos i eter-
 nus fm ordinē. Melchisedech. Auctoritas
 autē & necessitas isti? magni sacerdotis col-
 ligitur ex tribus.

Primo ex sacerdotū legalium indignitate.
Secundo ex oblationis figurarū inutilitate.

Tercio ex ministratū in templo iustitiae.

¶ De primo ad hebre. v. ca. Omnis ponti-
 fex ex hoib⁹ assumpt⁹ constituit in his q³ sūt ad
 deū: vt offerat donat sacrificia p^o peccis qui
 p^o dolere possit his qui ignorāt terrarū: qm̄ i
 ipse circumdatus est infirmitate. De scdo Isa.

1. Quo mihi multitudinē victimarū vestra
dicat pinguis ius. Holocausta arēt
adipe pingui cetera nolūt. ps. holocau
stā t. p. p. cō nō postulatī: tūc dicit ecce ve
nio: q. nullus holocaustū erat sufficiēs
peccato. De tertio pan. ad. Hebr. vi. capi
dit. plures facti sūt sacerdotes idcirco q
morte pōberentur pmanere. hic autē q
maneat eternū sempiternū hz sacerdoti

Queate spūs vestros. Dñi vaditis ad mu-
sas ⁊ ad eccliaz. ad capiendū aquā benedi-
ctā: nūqđ cōsideratis aliqñ quātus sit pue-
rī: qm̃ qđ ē p̃ rex solū necq̃ doctor: s; etiā sa-

ielus: no ei e rer loit neqz doctoꝝ: etia
cerdos sui ordinē melchisedech. Et no sol
est sacerdos: sū magn⁹ q̄ venit ad offerendu
sacrificiū: et ad dīcēdu missas. Et ad hoc u
telligēdu est sciēdu q̄ in antiquo testamē
to erāt tres hoies q̄ vocabant ielus. de vi
illoꝝ loquit zacharias qui vocabat iofe
dech. Alii sunt q̄ cōducit filios israel p
sertuꝝ vocabat iofue. Alii sunt isꝝ syrac

Prim^o iesus de quo loquitur Zacharias re
sentat xpm qui habuit aduersariū dyabo
Iste iesus erat indut^{us} veste nostre morta

tatis p oia assimilat? nobis fratrib? ab
pctō: tñ in similitudinē hoim fact? habi
nuētus vt homo. Ad phi. ij. Qui quond
fuit nati? si nō fuisset letat? fuisset mortu

fuit nat' si no fuisset letat' fuisse mortu
 ⁊ duz frigus vigebat sentiebat frigora: d
 erēdebāt ad ignē pariebāt: passus fuit
 circūcisionē: passus in passiōe. sed post

surrectōez suaz deposuit tunicā leprosan
accepit tunicā glouificatāz. Illa fuit vesti
quā vestiuit vt ascēderet in celū ad inter

landū pro nobis. Et cō vt offerret hostia
deo placētem: qz vt inqt Grego. iij. q. vij.

grauioribꝫ. cū his qui displicet ad intercedē
dū mittit irati animꝫ ad deteriora puocat.
Ideo in figura habebat 2 eutici. xpi ꝫ nul
lus de filijs Aaron ꝫ habere maculā offer
ret panes deo. Abi Anselmꝫ. Deu vitas no
strous sacerdotū ꝫ turpiores lōge habent
maculas qꝫ sacerdotēs legales. illi afferes
bant agnus ꝫ bestias ꝫ sine macula esse de
bebat: qꝫto magis nos debemꝫ esse mūdī ꝫ
agnū sine macula filiū deī in altari tractaz
mus ꝫ offerimus ꝫ comedimus. ꝫ qꝫ nos era
mus indigni dicit ꝫau. ꝫ necessariū fuit
fufcitare aliū sacerdotē fm ordinē melchī
sedech ꝫ interpellare ꝫ nobis enā vt exau
diremur. Qui vt inqꝫ idē ꝫau. ad ꝫbebe. v.
Lus lachrymis ꝫ clamore valido clamauit
ꝫ exaudi ꝫ est pro tua reuerētia. Etꝫ etꝫ
oblatōes inutiles: qꝫ nō cōferebāz grām de
cōgido. Ideo dicebat Iſa. ꝫpheta ꝫ pſona
dei. Quid mihi multitudo victimaz vīa
rū plenꝫ ſuz. qꝫd. nolo. Tertio erat necessari
um sacerdotē xpi ꝫpter miniſtrātus in tē
plo inſtabilitare. Oēs enī sacerdotēs moriē
bant: ꝫ iō oportebat hꝫe vnū immortalem.
Deu dñi ſi regi ꝫ pape ſi sacerdoti ꝫ duci ꝫ
prelato ſi hoiꝫodo debemꝫ honorē: certe de
bemus preſtationē xpo qui viuīt in eternū.
De quo oēs ꝫphete Jere. Iſaias. Aggeus ꝫ
oēs a vñ dixerūt. ſi moraz fecerit expecta eū:
quia veniſſe veniet. Et Aggeus. ꝫ. cap. dicit.
Adhuc modicū ꝫ mouebo celū ꝫ terrā ꝫ ve
niet deſiderator cunctis ꝫ gentibꝫ ꝫ ꝫ replebī
gloria domus dñi. Abi dicit de lyra ꝫ glo
ria domus dñi fuit oblatio maxima ꝫ potu
it repiri ꝫ predicaſe in tēplo doctrina ꝫ po
tū am curādo leproſos infirmos ꝫ. Deu ꝫctō
res ſi iſti patres antiqꝫ letabantꝫ de aduē
turo xpi ꝫ gaudebant: qꝫto magis gaudent
debemꝫ qꝫtīde inter manus ſacerdotis. qꝫ
igitur videbitis enī ꝫ eccleſie dicite illi. Dñe
teſu da mihi gratiā bigne mundandi ꝫ
ſcientiā meā vt digni poſſim beneficiū in
carnatōis guſtare. Hoc ſuaſet Jacobi docu
mentū. Abijcietes oēm inmundiciā ꝫ.
ꝫ Quantū ad ſecundā partē dixeris frater
eſt filius de quo tam ſepe loqꝫmini eſt mā
gne dignitatis. vellemus ſcire a vobis quō
preparare debemꝫ nos ad eū recipiendum.
Certe dico abijcietes oēm inmundiciā:
qꝫm nūqꝫ vilius ꝫctō: ex quo quis incurrit

¶ Se. iiii. do. iiii. aduē. Ser. xxxii. ffo. LVII.

dei indignationē efficit cinis inferni. Dicitur de peccatoris voluntatis eius et de aliquo opere. Dicitur: heri de iniusta detestatio: nunc os dicere de indebita sublatio: et est tertium in ordine peccati. Copiosius istud peccatum fit multis modis. Primo per rapinam.

Secundo per furtum.

Tertio per fraudem.

Quod dicitur est quod in confessione operis exprime re oēs circumstantias peccati. Dicitur paganus Aristoteles. viii. metha. quod in naturalibus species sunt sicut numeri: quod sicut unitas addita numero variat speciem numeri: ita circumstantia peccati peccato addita variat ipsum tam in genere nature quam in specie moris. Beatus Thomas. ii. ii. q. lvi. ar. ix. ponit differentiam inter furtum et rapinam: dicit quod rapina est maius peccatum quam furtum: quia homines magis verecundantur de furto. non autem quare rapina est maius peccatum est: quia auferre alienum est ipso ignotius. Talis ignorans non habet notitiam actualis: sed bene in rapina. De ista rapina loquitur psalmista. Nolite sperare in iniquitate: rapinas nolite concupiscere: diuitie si affluant nolite cor apponere. et Ecclesiastes. v. diuitie conseruare in malum domini sui pereunt enim in afflictione pessima: quia tot mala inde sequuntur: ut vix mala illa quis enarrare posset. ideo Paulus ad Thimotheum. vi. Qui volunt diuites fieri incidunt in laqueum diaboli. Radix enim omnium malorum est cupiditas. Est autem sciendum quod duplex est rapina. Quodammodo est rapina rerum: alia est rapina personarum. Rapina rerum proprie dicitur rapina. Rapina personarum dicitur raptus siue vendere et rapere virginem siue hominem: est graue peccatum. Nam in lege illud si quis vendidit filium suum hominem morte moriebatur. Exo. xxi. secundum leges civiles rapiens virginem venit truncandus. Sed loquendo de rapina spirituali sciendum quod differentia est inter rapinam et furtum: quia furtum fit in secreto: rapina in publico. Si quis capiat aliquid vobis ignorante in cameravestra hoc vocatur furtum. Si vero aliquis potes auferat vobis pratum vel agrum et vobis iniuste hoc vocatur rapina. Sed dicitur: ipse in ista ciuitate non committit rapinam: non est opus aliquid dicere aut loqui. Domini credo quod gerēs arborum scient aliquid dicere: quia materia ista tangit eos. Postquam in lectione super eam. grauis extra de restitutione spoliatorum dicitur: quod si aliquis vocat a rege dubitat primum bellum sit

iustum aut iniustum: tunc si aliquid capiat teneatur ad restitutionem. Sed est princeps maledaret iustum esse causam: tunc non esset peccatum capere super inimicos. Ubi est ita est quod bellum non esset iustum: quod postquam rex se dicit hunc iustum bellum de credere: cum non sit de consilio familiaris regis. Alio modo committit rapinam inter reges et nobiles qui vi opprimunt et capiunt bona subditorum. De ista enim dicebat Isaias. i. c. quod sunt fures et socii latronum. Alio modo committit rapinam qui proprie de dicit concussio: quando dominus retinet salarii famuli sui: dominus ancille: vel qui filius vendit scutillas vel alia bona: tunc qui ancilla vult recedere imponit ei furtum retinendo salarii sui. Audite beatus Iacobus. v. dicitur. Ecce merces operarum vestrorum que messuerunt regiones vestras: que fraudata est a vobis clamat: et clamor eorum ad aures domini sabaoth introiit. Et si dicatis: pacem ancilla non seruimus nisi in parte media partem annui. Dico quod de solui prout si non vult manere vobiscum. et si vos fuistis in causa peccastis. Domini iusticiam et vos et raptos res: si ita sit ego vos commendo ad oēs diabolos. Volo ergo dicere quod vos omnes maledictis consciis vestras ut possitis esse principes ierarum nationis domini iesu christi. Iuxta thema beati iacobini assumptum. Abicientes etc.

¶ Se. iiii. tertie dñice aduēus. Ser. xxxii.

Abicientes

omnem inmundiciam etc.

Expectat dominus ut misereatur vestrum: et non exaltabitur parcens vobis: beati

omnes qui expectant eum. Isa. lxx. Qui et aie deuore spiritus sanctus dicebat heri per os Ezechielis prophete: quod conaremur prauam agere de peccatis nostris ut deus nobis induigat: ne peccatum sit causa damnationis nostre. Alio modo ad cognoscendum quod deus non punit nos secundum peccata nostra: ipse spiritus sanctus ostendit nobis per Isaiam prophetam dicentem quod expectat nos dominus: nec punit secundum demerita. Ubi duo singulariter ostendunt.

Primum est diuine dignationis condescensionis. Expectat dominus.

Secundum totalis et firma in deum repositio: ibi Beati qui expectant.

Ite. iiii. certie do. aduētus

Q De primo Sap. xi. dicit. Misericors oīum
dñe ⁊ nihil odisti eorū q̄ fecisti: dissimulans
peccata hoīm ppter peniam. O paupes pec-
catores nō sine causa xps ligat⁹ ē pedibus ⁊
clauatus ī cruce. hō em̄ ligatus currere non
pōt. dī. Isa. i. Nisi dñs exercitū reliq̄ss⁹ nos
bis semē quasi sodoma fuisset⁹. Si em̄ nō
fuisset sua īfinita mīa vlt⁹ saltē teref sua iu-
sticia: annihilarentur subito post peccatū.
Q Sed dicit aliquis: pater ipse nō videt pec-
cata nostra. Audire beatū Pau. dicērem ad
Hebr. iij. v. Omnia nuda ⁊ aperta sunt o-
culis eius. Dicitis q̄ ly videat pctā: non tñ
displicet sibi. Dico q̄ si non displicuissent si-
bi nō tanta fecisset pp̄ delectionē pcti. Expe-
ctat ergo nos dñs: vt misereat nri dissimu-
lans peccata. Sola igit mīa nos expectat:
qd̄ ergo restat? **Q** O dñi bti q̄ expectat agē-
do peniam. vii. ps. Expecta dñm ⁊c. Scti pa-
tres in limbo expectauerūt: ly non despera-
bant: tñ tediabātur. Propterea dicebat Aba-
cuch. ij. Si morā fecerit expecta eius: q̄ veni-
ens veniet ⁊ nō tardabit. Hodie ecclia rep̄-
sentat euāgelij. Abissus. in quo modus in-
carnationis ex parte dei ⁊ angelī: ⁊ ex parte
marie exprimit⁹ ⁊ declaratur: ⁊ noua facta
sunt in terra. Et nūc de⁹ det nobis gratiam
ista meditandi. vt eā habere possim⁹ recur-
remus ad beatam virginē dicēdo. Ave.
Q Abicientes oēm ⁊c. Mōre solito mouet
questio theologicis terminata in doctrina
magistroꝝ nroꝝ theologoꝝ: ⁊ presertim a
Bonauen. in tertio di. vi. tertij. Et rā psona
xpi debeat dici cōposita: et vt q̄ sit vniūce
cōposita: q̄ dī in simbolo Athanasij: q̄ sicut
aia rationalis ⁊ carovnus ē hō ⁊c. sed aia ⁊
corpus formant vñū cōpositū: igit sūt natu-
ra diuina ⁊ humana cōcurrētes ī eodē sup̄-
posito. Pro solutione qōnis dicit Bonauen.
Cōpositio dī dupliciter. Vno modo ppe cō-
positio dī vniū aliquoꝝ duoz habentū mu-
tuam inclinationē ad cōstitutionem tertij.
et hoc modo psona xpi nō pōt esse cōposita
Alio modo dī cōpositio alicuius cū aliq̄bus
vniū: hoc modo persona xpi ē cōposita: q̄
bi sūt due nature adunate: s̄ ē vñū suppo-
situm. s. suppositū verbi. Est ergo dicendū
ad symbolū: q̄ in aliquo ē sile ⁊ in aliq̄ dissi-
mile. Est em̄ in hoc dissimile: q̄ caro ē ī po-
tentia: vt informetur p aiam: nō aut natu-

ra hūana vt informet p verbū. Et ē sile in b
q̄ sicut in vno hōie non ē mīsonū suppositū
itavēbū nō ē mīsonū suppositus: q̄uis has
beat naturā hūanā sibi vñat. **Q** Venare cas-
pita vestra: tmetis ne dñari. Dicitis q̄ li-
cet nō velitis mori in statu in quo estis: ta-
men speratis mīam dei cōsequi in articulo
mortis. Dicit heri de muto ⁊ surdo: q̄ nō pōt
condere testamētū. Est alius casus: habet
C. qui testa. facere pōt vel non. I. nemo. q̄ si
liuliam: lias nō pōt facere testamētū: nisi
de peculio castrensi vel quasi. Et extra d̄ ses-
pul. lib. vi. **Q** Dñi habetis filium q̄ sit in ex-
tremis diebus: ⁊ nō h̄ stipendia a rege nec
officiū in quo possit aliquid lucrari. Dicunt
leges ⁊ canones q̄ non pōt facere testamē-
tum. Et nūc peccatores nō sic fiat de aia vo-
stra in morte. Iste filius ē pctō: de q̄ Johā.
vij. Hos ex patre diabolo estis. cū in pecca-
to estis: nō h̄ aliquid a rege: q̄ oīa bōa sua
perdidit p peccatū. Dñi hortor vos: q̄ respi-
ciatis cur⁹ filij estis: ⁊ si sitis filij diaboli: po-
natis penam vt sitis filij dei. Respicia⁹ oīo
vniūsq̄sq̄ patre suū deponendo immūdi-
cias. Iuxta verba thematis passūpi. Abij-
ciētes omne immūdiiciā ⁊c.
Q In isto smone erūt due pates.
Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate
Secunda erit de peccatricis anime virtuo-
sa purgatione.
Q Quantū ad p̄mā partē. Retinuit ea q̄
dixi de incarnatione. Dixi em̄ quinq̄.
Primo quomodo fuit in consilio trinita-
tis ordinata.
Secundo quomodo fuit p patriarchas dei
siderata.
Tertio quō fuit p iudices figurata.
Quarto quō fuit p p̄p̄ias declarata.
Q De istis quattuor habuim⁹ p ordinē. ha-
buim⁹ de loco: d̄ m̄se: ⁊ d̄ filio p prophetas
exp̄ssas. Restat nūc videre q̄ntū. s. quō fuit
per q̄rtū exhibita. Et dicem⁹ quinq̄.
Primo euāgelicā nūciationē.
Secōdo amicabilē visitationē.
Tertio fructuosā p̄dicationē.
Quarto rōnabilē dubitationē.
Quinto gaudiosā p̄tentionē.
Q Richardus de sctō victore dicit. Dñe si eri-
ror est in fide nostra a te decepti sum⁹. Tot

en miraculis vallata est fides. nra vt nō ab alio q̄ a te fieri possint. Dixim⁹ de incarnatione q̄ facta sūt p̄ q̄nq; milia ānoꝝ. āre q̄ r̄ps nascere. Jō quita mysteriū nūc est declarādū. Et p̄mo loquar d̄ missiōe angelica quia multa dixerim die sabbati post prandiu sp̄ ad honorē d̄gnis. Est at̄ triplex missio s̄m doctores exponētes euāgelii hōd. Quedā ē missio angelica, Alia ē missio sp̄s sancti. Tertia ē missio filij altissimi. De prima loquitur p̄cipiū euāgelij. de secūda r̄ de tertia crastina die dicem⁹. Et incipit prima ibi. Adissus ē angelus. scda ibi. sp̄s sanctus r̄. tertia ibi. qd̄ ex te nascet. Dicit ergo lucas. Adissus ē angel⁹ gabriel a deo i ciuitatē galilee: cui nomē Nazareth: r̄ salutauit eā dicēs. Ave. q. d. ego saluro vos mariā plenā grā. Que cū audisset turbata ē i fimo ne eius. Erat at̄ ipsa honesta sicut domicella: r̄ color eius mutabatur n̄l dicebat p̄ admiratione salutatiōis. Tūc angel⁹ dixit ei. Ne timeas maria: inuenisti grām apud d̄m. Ecce cōcipies in utero r̄ paries filiū r̄ vocabis nomē ei⁹ iesus. Circa istud possietis mihi querere tria. Prīmū quare angelus venit. Scdm̄ qualiter venit. Tertiū quidviro faciebat. Qd̄ patet ecce materā altā r̄ dulcē. Si enī ē dulce ex t̄rib⁹ carcere q̄nvidet aliquē amicu q̄ dicit eis. Eofortamit̄ venit hodie ille qui liberabit vos de carceribus. q̄toma gis virgo fuit leta audies q̄ ille veniebat q̄ debebat liberare naturā hūanā q̄ m̄aserat per q̄nq; mille annos in inferno. De isto loquebat dauid dicēs. Q̄nde nobis d̄ne miastuā. Et alibi. Memēto n̄i d̄ne i b̄nplacite populi tui r̄. Et ysa. lxiij. clamabat. Eitnā dirūperes celos: r̄ descēderes. Et vos domine habetis i horis v̄ris. Morate celi desuper. Et sūbba ysa. p̄ q̄nq; mille annos aī incarnati nē xpi. erat aliq̄ i libo clamātes h̄ mō. Adite quē missus es. Ep̄. iij. et t̄ic. crv. martij trinitas manifestat: q̄ dies iā uenerat in q̄ volebat miast facere aiab⁹ n̄ra. Et d̄ ista habem⁹ figurā. B̄n. xxiij. q̄ abrahā misit filiū suū heliezer ad querēdū prozē filio suo Isaac. Per Abrahā intelligim⁹ deū patrē q̄ misit filiū suū gabriele ad q̄rēdū prozē filio suo

id ē x̄bo: q̄ erat p̄pe fontē. i. p̄pe scripturas sc̄taz parā dare ad bibēdū āgelo et camelis id ē oib⁹ patrib⁹. B̄n. xho. in. iij. p̄te. q. r̄. ar. ij. dicit q̄ āgel⁹ missus ē triplici rōne. Primo rōne ordiis diuine. Scdo rōne hūane repatiōis. Tercio rōne cōfirmatiōis virgis. P̄mo dionysius. iij. d̄ celesti ierarchia d̄ic q̄ est sic ordinata: q̄ sup̄ma reuelētur i feriis oib⁹ p̄ media. D̄ic de p̄ nūciauit p̄ angelū s̄gini marie vt seruaret ordo ierarchie. Scda rōt angelī assumerent ad locū v̄n de scēderet. Tertia rō q̄ notat a hiero. ad paulam r̄ eustochiā: q̄ āgitas ē angelis cognata. Tūq̄d q̄ aut̄ couertit ad sibi filiē. Sed q̄retis: p̄ quō apparuit angel⁹? R̄ndit Augustin⁹ in q̄dā sermone d̄ ānūciatiōe. Venit angel⁹ ad mariā panimph⁹ ille magn⁹ sp̄s uenit: facie rutilās: veste chonuscās. S̄z q̄retis q̄re i specie iuuenis? R̄ndit. b. xho. i. iij. p̄te. q. r̄. ar. ij. q̄ p̄pter tria. Prīo q̄ filiū dei incarnatū nūciauit. Scdo vt virgo nedū in mēte: s̄ in corpe esset perfecta. Tercio vt certitudinaliter esset sine hesitatiōe informata. Q̄ Restat videre. tertiū. s̄ ubi erat virgo q̄n venit āgelus ad eā. Lega i q̄dā hystoria romānoꝝ. [ly non autentica] q̄ cū x̄pus cēt. xx. annos: ad buciuebat beata anima: r̄ cū ipsa moreret x̄pus incepit flere. qd̄ vidēs brā anna dixit. fili mi: cur fles cū sim itura ad bos nū locū ad finū. Labrahe: R̄ndit ip̄e. p̄p̄ m̄i serā p̄cti p̄p̄ qd̄ cōuenit om̄is morte crudelimon. Ad p̄positū. Nunq̄d vos burgēses fuitis filias v̄ras meretrices om̄iā r̄ pigendo eas ac si essent ydola: B̄nissimā virgo cū āgelus venit ad eā nō erat i fenestra: nec in uico nec beata anna docuerat eā s̄ciuiere. Unde B̄n. sup̄ Adissus. Puto q̄ in occulto cubiculo orabat patrem suū. Et istud satis itelīgitur cū dicit euāgelista: q̄ intrauit angelus. Bonauētura dicit q̄ ipsa legebat illud ysa. vij. Ecce virgo cōcipiet. r̄ hoc legendo plorabat r̄ plorando suspirabat r̄ dicebat. Eitnam possem esse ancilla illius domine tam nobilis que erit tam digna portare Adissam in utero suo. Et beatus Bernardus in libro de euangelio eterno dicit q̄ erat r̄z simplex r̄ humilis q̄ nō putabat se dignas poss

Ite. v. tertie do. aduētus.

tare quousq; angelus dirit ei. Spūscūsus
superueniet in te. Multis dñi cōsiderare
istam materiā faciatis iuxta thēma passū
ptū. Abijcētes &c.

Quantū ad secūdam partē. opy mūdare
cōscias nostras ab oib; pctis ois cordis et
operis. Dixim; aliq; peccata opīs et vltimū
fuit rapina. Vidim; tunc d rapina armige
roū qñ est pctū et qñ nō ē q; prīm; nō lo
lū ledit p rapinā: s; p furtū aliena. s; furti
ue capiēdo. id de furto dicem; tria.

Primo quoruplex ē furtū.

Secūdo quid sit pprie furtū.

Tertio q; graue peccatū.

Est aut furtū capere vel retinere rē alte
ri; inuito dñi. Est aut triplex furtū: videlz.

Presidentie.

Doctrinē.

Aliene substantie.

De pmo Joh. x. Qui nō itrat p ostiū i ouile
omniū: sed ascēdit aliūde: ille fur ē et latro. De
secūdo ad Ro. ij. Qui pdicas nō furādū fura
ris &c. De tertio Jo. xij. Hoc aut dicebat iu
das: nō q; ad eū p̄nebat de egenis: sed q; fur
erat: et loculos hñs ea q; mittebātur por
tabat. vbi dicit hyfthona scholastica q; ea q;
furabatur portabat ad vxoꝝ. Qñ ecclia
fici q; hñs bñficia per ablatiū vel dātū
uū et nō vocatiū: vos estis fures. Fur enī
egredit per fenestrā et capit alienā substan
tiā. ita q; capit bñficiū alteri; p vim d; esse
fur. Secūm furtū ē doctrine. Estis h; pdica
tores q; pdicatis pp bonū tpale: vel pp va
naz gliaz: Paul; h; tales dicebat. ij. Cor. ij.
Nō sum; sicut plurimi adulterātes verbū
dei. ille q; adulterat; suscipit plē de alio vte
ro. sic q; pdicat p pecunijs capit fructū d; il
lo de quo nō d; capere. Tertius furtus de q;
volum; loq; spāl; ē qñ auferit substantiā al
teri; q; ē alicui; valoris vel vtilitatis: et talē
subam o; restituere vel dānari. Contra ra
les inuehit dauid dicēs. Proiecisti sermo
nes meos retro: sum. Si videbas furē cur
rebas cū eo: et cū adulteris portionē tuā ca
piebas. Estis hic acille notare. Istō furtus
multis modis cōmittit. Pmo i reb; iuēnis
Secūdo in pignorb;. Tertio i reb; cōmodat;
Quarto i cōmodato. Quiro i locat;. Sexto
ab intraneis. Septimo ab eñeīs. Octauo
a domesticis. Nonno a filijs. Vide ista ad lō

qñ i Roberto de pctis in sermone d furto.
Dñi si aliqd reperistis si nō ē i vū aliquorū
est illi; q; inuenit: si si i fundo alteri; media
pars ē inuētoris: altera ē cui; ē fundū. Dñi
mercatores nunq; pmutatis aliqñ furtū:
hētis vos societates: Laueat vnusq; ne
defraudet primū suū: si fecerit restituat
sub pena dānationis eterne. Volo dicere q;
vnusq; disponat cōsciam suā. iuxta thēma
Abijcētes oēm immūdiā. &c.

Q Se. v. tertie dñice aduēt;. Ser. xxxij.

Abijcētes

omniē immundiciā &c.
Jacuerūt in terra foris
puer et fener. & gles mee
et iuuenes mei ceciderūt
in gladio. Trenoꝝ. ij. ca.

Qñi et ase deuote spūscūsus ad inducēdū
nos vt pparem; corda nra ad festū vēturū
suscipiēdū: declarat quō noat corda nostra
expectat omps d;: et bñdicti erūt bodie q;
cōsiderabūt eū. Viere. ppba i lamētatiōib;
suis loq; tur bodie dicēs. Jacuēt i terra &c.
In sensu hali. Hieremias plorās et lamen
tans faciebat memoriā de bitatib; hierlm
interfectis et occisis dicēs. Jacuerūt in ter
ra foris. Rogo ne illud accidar nobis. Dñe
dicite mihi qd ē hoc dictu: q; iuuenes et vir
gines sūt in terra iacētes. Grego. rñdet. xij
moralū dicēs. Quis in supma celoz gau
dia mētis affectu eleuat; In figura h; fus
it phibitū filijs israel ne comederēt pisces
nō hñtes scamas. Et q; sunt illi pisces non
hñtes scamas: nisi mētes illoꝝ q; pro nullo
desiderio ad celesta eleuant;. Et q; sunt pi
sces terreni: Certe sūt pctōres q; nō querūt
nisi terrā. Isti sūt illi de q; loq; tur ps. Ocu
los suos statuerūt declinare in terras. Per
oppositū pisces scamas hñtes sūt q; sup a
quam pñt natate: et signāt poies bone vo
luntatis ad bñficiēdū. De quib; Paul; ad
Collocē. ij. Si cōsurrexistis cū xpō: que sur
sum sūt q̄rite: nō q; sūt sup terrā. Et q; dñe
dicere Hieremias: q; vir gines hñlz possite
sunt ad mortē gladio. Ven si ad sensus hñs
lem attēdam; videbim; mortē &c. vii. Pau.
Loo. vii. de virginib; dñi pceptū nō habeo
cōsiliū aucto. Bñ. vi. scribis. Qis caro col

ruperat viā suā. Dicebat viere. q. virgines
posse sūt ad mortē. Ille virgines bz allegoria
sūt pctōz aie q. mortue sūt p pctm. Ille vgi
nes dnt seruire fidē saluatori. Saluastis si
bi pmissas fidē i baptisimō. Restituat is ali
ena rapta t furta. rogo vt aicipiat is si iacea
tis i terra. b. Aug. q. nō mēt is i li. d. vita vpi
na diē. Quid tibi pdest o xpiane nomē xpia
ni si opa xpiani nō habeas. Quid tibi nomē
scritas arrogas q. i teipō nec nā virtutem
nec nā meritū possides. dicatis ih̄i dēa pscia
quid pdest si i pctis iacem. Doctor igit vos
reuerimini. Ave ma. cc.

Abñciētes cc. Ad ore solito mouet qd the
ologalis terminata i doctrina magistoruz
nroz theologoz. t psertim a Bonauē. di. vi.
terti. Hic vritas nature hūane i xpo sit sū
ma Bernard. de cōsideratōe ad eugenii po
nit nouē modos vnitatē qz potior ē trium
psonaz i vna eēntia. ista ē sūma vritas qz
tres psonē sūt vni i eēntia. Bon. tñ dicit q. i
xpo considerat vritas duplici mō. Vno mō
qstū ad vritatē nature. alio mō qstū ad vni
tatē eēntie. Si loqmur de pma sic nō ē sum
ma vritas nec aliq. s. si plures t diuerse na
ture. Si loqmur d vnitatē psonaz. ipa ē sū
ma i xpo pp psonē simplicitatē. scō pp af
sumpti dignitatē. tertio pp ymonis figura
litatē. Q. Leuate capitavra. estis h̄ dñe iohā
nes: expeditis ne adhuc paupes mulieres i
cōfessioē. qñ vides paupes t diuites ad vos
venire: nūquid capitis diuites: dicat mibi:
estis i illo statu i q. velleis mori: credo q. nō
vbi dixi q. sūt tres casus i q. q. nō pōt te
stari i morte: ita ē sūt plures casus i q. b. de
nō indulget pctōi i morte: vt nō ē qñ q. s. ar
tūlate nō pōt loq: ita q. diffictē nō pōt exp
mere nomē heredis. habetis aliū casū. C. de
testamēto. Liubem. Sili h̄r ē d. officio iu
dicis ordinari. c. ex pte tua. q. si aliq. nō de
tegar spālī casū pp quēz sūt excoīcat. abso
lutio sup h̄ ipetrata nō valer. Rogo deū q. ē
imperator t papa supm. q. nō sit ita nob r
gorosus. Excoīcat. q. vult ipetrare absolutio
nē: cū hō i pctō si nō dicat veritatē sui pcti
imperatio absolutōis nō valer. O paupes
pctōres cōsideretis i quo statu estis nūc: si
velleris nūc mori. Recurrite ad cōfessores et
mūdate cōscias vras: sic dñs de nī misere
bitur vri. i. b. Ja. do. Abñciētes cc.

In isto sermone erunt due partes.
Prima erit de incarnationis sacratissime p
funda dignitate.

Secunda erit de peccatricis anime virtuos
sa purgatione.

Quantum ad primā partē. Vidim⁹ heri
q. sic icarnatio bñ fuit figuratita fuit sa
cter expleta. Euāgelii hōd. fecit mētionē d
triplici missiōe. Priō d missiōe angelica. ses
cūdo d missiōe spūscī ad sanctificadū. t tūo
de filio q. missus ē ad vniēdū sibi naturā hu
manā. De istis duab⁹ vltimis h̄t ibi. Spūscī
ctus supueniet cc. t. t. t. i. fil⁹ eterni pīs
obūbrabit tibi. i. sibi adaptabit corp⁹. b. q. ius
sibilis ab eterno vmbra nīe carnis sumet vt
visibil. Alibert. i tractatu de laude xgis diē.
Virgo totū auscultauit cogitabat qñs essē
ista salutatio t nihil dicebat. Et frāscīca d
maronis diē q. angel⁹ māsī cū ea sex horis.
dicat q. vides āgel⁹ q. ipa tacebat spūscīcat
verba dicēs. Ne timeas maria. q. audito mī
dit dicēs. Quō fier istud. Et ē argumētū vt
dicāt doctores: q. tūc emiserat vortū castitatē
Et ipa fuit pma q. pōuit castitatē. q. d. ange
lus. Hos hētis spūscīctū: s. plen⁹ veniet vos
biscū: vt altissimi obūbrabit tibi sic lumen
clarissimū sine aliq. vmbraulo videri nō pōt
ita dñb t natura hūana. Et seqtur. qd nasce
tur cc. Et ecce elizabēth cc. q. d. ē signū q. tu
potes pcpie qñ elizabēth cognata tua ātiq.
Nō ei ipossibile ē apud deū. Si p potētā
diuinā verula pōt pcpere: qñto mag iuuēis
habem⁹ de hoc hysto. d. abrahā q. erat fener
erit ex officiebāt muliebria. Et seqtur cō
sensu xgis. Vt eiūgo genib⁹ sterel vt diē
Alibert. scū magna eleuatōe mētis dāt cō
sensū cū meruit merito digni vt dei fili pcar
naret. Vñ Dona. di. iij. terti dicit: q. pl⁹ me
ruit xgo i illo pscnū q. si tota ecclia ea dem
pta t merita scōz t scōz oim fuissent cō
gregata i vniū. Sic igit sic stas submisit se o
bediēte rvolūtati sui creatoris: dedit ange
lo cōsensū dicēs. Ecce ācilla dñi cc. vbi Aug.
in quodā sermone dicit. Nec mox reuertit
angelus t vginālē thalamū ingredit⁹ deus
Sed qñt a me: p. qñ crāt i societate xgis:
dixi die sabbati d. duab⁹ dominicellis. Et si pe
tatis a me: vt p fuerit missus cū opa tri
nitatis sint indiuisa ad extra: Dico q. nō q.
mitti dicit emanationē ab aliq. Et q. pater
h. iij

Ite. v. tertie do. aduerus. Ser. xxxij.

a nullo emanatio nō ē nullus: sicut hū fili? et spūscūctūs. sicut pater. De filio dicit. *Alitū suūm verbū et sanauit eos.* Et spūscūctūs fuit miss? ad sanctificandā virginē. Scōz enī damasce nū i quarto sūit: pūte cōceptiū gīatiū cōtulit virginī. Jō dī mitti p nouā opatiō nē sicut p nouū effectū. Et sic venit ēēt spūs scūs i mētes hōim pducēdo ibi grām: sicut vbiqz p essētiā pūtiā et potētiā. habem? ex emplū dī hōc de rege. si sit p ditor: venit ad regē et rex dicit nolo cōvidere: postmodū obtinet rex dedit sibi remissionē et det sibi aliqd iocale vt domū vel aurū: tūc de illo dī qz ob: maui regi. Spūscūctūs venit ad gīnē mari am: nō pcrā sibi remouēdo: sicut nouā opatiōez et nouū effectū insinūdo. Nō igit solū dedit grām: sicut vestit: sine vniuit in instāti ex purissimū sanguinē? bēdīgīa ipsi vbo natu rā hūānā. Jō dī i euāgelio supuenit: et non solū venit. Spūscūctūs venit ad oēs pctōres p grām dimittēdo pctā: sicut supuenit virginī. Quidistis oīa ista. O paupes pctōres grā tis ipsi puero i psepīo cūcti. dicit in bone iesu cur voluistis ista natura humanā vestiri: cur etiā tot dolores assumeret voluistis? Lerte nō debet si sibi placeat loqz: vt eos eriperet a fau cib? diaboli. Quis igit erit tā duri et obstina: ti animi q si ista cōsideret nō idēmet ad grā tias deo agēdū dī bñficio icarnatiōis. ad qd sepe meditādū. b. Jacob? dat docu. Abijcē tes omnem immūdiāciā et.

Q. Quātū ad secūdā partē. Dñi mūdastis ne adhuc pscias vfras? Credo qd ē de cōsciētijs aliqz: sicut d pannis imūdijs q frāgūtū dñi debito mō mūdant. Dixi heri q opz tergere cōscias nras q frāgūtū de pctis operis. Dixi de furto et rapina. restat dicere de illicita negociatiōe. Et isto pctm cōmittit sub vmbra boni et iusti mercatoris. In q negociatio ne sūt tot mala q būs ē q custodit se et q ē immunis a tot malis. Et ad istud pctm facili? intelligēdū sunt aliqua notāda.

Primo q multiplex ē negociatio.

Scōdo qb? interdicitur.

Tertio qle aut q gūe sit pctz negociatiōis.

Q. De pmo dī 2u. xix. Negociami duzy venio. Et hūc aduertēdū ē q multiplex ē negociatio. Quedā ē spūaliōz meritoria. Alia est mūdialis et scelerata. Alia ē mūdialis et necessaria. Prima aut sit ex talēto nro et repoz

tat cōmodū nature: sicut hī i euāgē. *Mat. xxv.* de illo cui peregre pficiēda dedit vni quicqz talenta: et suplicatus ē alia quibz. Et isto modo negociant doctores legētes sacra scri pturā ad erudiendā pdicatoris q pdicāt: et non abscondūt talentū in terra. Scōda merca tio rportat ex negociatiōe tpali pctz. Tertia rportat ex negociatiōe cōmodū. De prima. Q. Estis hic dñe iohannes q habetis curā i capis: et domicelle intrāt et audiēdo de cōfē sione tu expedis pauperē vt habeas diuitē? Ista negociatio nihil valet. De secūda. Estis ne hic dñi mercatores q negociami cū deces ptionibz? fallacis infinitis? Audiuistis vñ qd diceret illud qd dicit Enso. sup. *Matth.* et ponit di. lxxviii. c. Eijcēs. Qui rē cōpat vt integrā et imutata vēdendo lucet. Ille est mercator q de tēplo dei eijcēt. Q. Estis h dñi mercatores nunquid vēditis blada vina mi scēdo sophistīcādo: et sufficite vobis q possitis lucrari: et nō est vobis cura qñt aut quomo do habeatis lucrū: vtrū hū cōscias vel ptra. si sic de vobis dicit xpūs. *Joh. ij.* Auferte ista hinc. *Tales enī expellātū est domū dei.* Tertia negociatio ē mūdialis et necessaria: et fit qñ aliquis pbuayit vel mercator aut aliqd aliud pūtilitē reipublice ex dies festiuos vacat negociatiōi et lucrā: sicut nō vltra rōnē nec intendit aliqd decipere in vēdendo: si intendit deo in sua mercaia placere et serui re reipublice: talis pōt licite lucrari. Sz qñtis a me qbus modis pōt aliqd peccare ne gociādo: dico q pōt ēē negociādo illicito tri pmo rōne per sone. Scōdo rōne tēporis. Tertio rōne modi. Et hoc dicit Gelas? papa. lxxviii. di. conse quens oī tpe nō ly negociari aliqd sic: aliqd nō. Si cleric? es et in sōrtē dñi vocat? negociatio est tibi interdita et phibita: qz impossibi le ē duobz dñis seruire. Ad hoc ē decretalis i antiqz et in rubro et in nigro. et ne cleric? vñ monachi secūlaribz negocijs se immisceant. Si igit phibeas clericis mercantia: qd dice mus de religiofa facientibz tabernā: et si pze cipias sacerdotibz q nō semellāt sōcularē: q nō vendāt pannos: q nō sūt cūctas li ceat dare ser albos pro vna mīssa et ipsi lice at dare tres albos ad dicendū illā certissime

ff. vi. tertie do. ad. Ser. xxxiii. fo. lx.

non. Ad oēs diabolos modus faciēdi. Estis hic apotecarij: mercātia est illicita rōne modū. Habetis symybernūquid permutatū cū canella ad faciendū spēs: nunquid ponitis oleū in croco ad dandū sibi colorē et pōdus: et sic de alijs. Dñi mercatores vultis audire oēs deceptiōes et oēs fraudees: certe difficillimū esset omēs narrare. Scitis qd dicit ps. Qm nō cognoui litteraturā introibo in potentias dñi. Glo. negociationē. Et hoc ē: qz non fuit negociator vel fraudator: ideo spero saluari. Sed pater quid de illis qui miscent vtrū peccent? Non opz facere viam paradisi strictionē qz sit. Pater quid de illis? De istis pro nunc nihil dicā. Illud tamē sciendū qz Cassiodorus di. lxxviii. ca. quid est. dicit negociatores illi abhominabiles existimant: qui iusticiā dei minime cōsiderātes: p timorē deratū pecunie ambitū polluantur merces suas plus perurijis onerando qz pcjs. et dicunt doctores qz si ista iuramenta fiant aio deliberato sūt peccata mortalia. Si aut ex cōsuetudine: dolendū ē de mala consuetudine. O pctōres: corrigite linguā et eā domate: ne vos ducat ad oēs diabolos. Illo mō peccatur in mercantijs mortali: ppter monopolia: tales sū legē cūmle debet ppetuo regari in exiliū. et committitur qñ sūt duo mercatores habētes vñā mercātiā: statuit apd se non dare nisi pro tali precio: quod quidem precū nō est cōpetēs. Dic de illis qui emūt blada tēpe carissime vel vinū vel libros in vniuersitatibus: tales ei sūt pniciosissimi. Tertii peccatū qd committitur in mercātia est p fraudes q committunt: et crās dicemus d isto fauente deo. Volo dicere q vnusquisqz studeat placere deo in vocatione sua: qz mercatores nō faciāt alijs quod sibi fieri nolunt vt sint participes meriti incarnationis xpi. Iuxta thema passūptū. Abijcētes oēm et.

¶ Feria sexta si sit festū sancti Thome ppter tiam dñicam. Sermo. xxxiii.

Hyientes

omnem immūdiā et c. Infer digrū tuūz huc et vide man? meaz: et affer manū tuāz mitte in lat? meūz noli ēē incredul? s

fideliū. Job. ix. Dñi et anime deuote mī nra ee deſta pſtat nobis feſtū ſancti thome in honorem cui loqſtur euāgelij hōd. ex q capruz eſt verbum. pphematiā. Cū em xps iuenerit a mortuis et apparuit in die paſche oib? apoſtoliſ ſimul cōgregariſ thomas erat abſas et poſtq apli dixerūt. frater vidimus dñm. Dixit thomas. Niſi videro ſicurā clauorum in manib? nō credā. poſt dies octo erant fil? diſcipuli cōgregati et thomas cū eis. Tūc uenit ieſus et ſtas in medio ipoz dicit. Pax vobis. q. d. dñs ſit vobis cum. et poſt q oēs ſaluta intvocauit thomā dicēs. Adhite digrū tuū in locū clauoz. et. Tūc genib? ſteris reſpōdit thō. dicēs. Deus me? et dñs me? et dixit xpus Thoma qz vidisti hūanitatē credidiſti diuinitatē: vti q crediderunt et nō viderūt. Sed quid ē dictū dñi: qz nō credidit reſurrectōez ita cito ſicut ali? Dicit Grego. qz thomas nō cito credendo magis nobis pſcat. pl? iquit dubitatio thome preſtitit qz magdal. fides que cito credidit. Dñi xpy voluit qz mī et eſſet deſponſata Joſeph vt ferret teſtimoniū de eius virginitate. et thomas dubitauit de eius reſurrectione vt xps ſe probaret reſur? reſiſſet thomas ferret teſtimoniū ſue reſur? rectionis: certificaret qvere ſurrexit. ¶ Te uate capira veſtra. Dixi vobis per totū aduētum: qz mundetis oſcia vſtras ad hoc faciendum. Moraliter opz inferre manū vnde amamus man? plaſmatrices qbus nos creauit: man? redēptrices qbus nos redemit: man? punientes quib? nos punit. Prius vult ad honorandū. ſecūdas ad diligendū. tertiās ad timendū. Job cognouit pumas cui? dixit x. Albanus tue fecerunt merc. Iſaias cognoscebat ſecūdas cū dicebat. In manib? meis deſcripſi te. yſa. xlii. et iob tertiās cū dicebat. Miſeremi merqz man? et. Job. xix. c. Ergo humiliamini ſub manu potēti dei. i. Petri. v. Volo dicere dñi et anime peccatrices ſi volum? bñ diſponere cōſcias noſtras qz reſpicimus man? dñi nri ieſu xpi. pmo man? qui bus nos fecit. Laſus em dñi eſt parens. Si perdidisti naſum aut pedē et veniat medicus qui ſanat: nōne debetis agere ſibi grās Quid ergo dare debem? illi a quo totū habemus. Cogitemus etiā ſecūdi manū de qua loqſtur yſaias. Si em pōr mater obliuiſci pueni ſurſum de? non poteſt obliuiſci.

He. vi. tertie do. aduētus.

Nos nō sum? scripti scriptura: sed sūto fer-
reo in chusto qui fuit pro nobis affixus i ca-
pite et oib? mēbris p durā passionē suā nos
ascripsit i infero brōr? et ita debem? frequen-
ter meditari passionē nobis expositā. In rei
mitate nos sum? bñ igrati si ista nō medites-
mur. Debem? Et respicere man? punitrices
iusticie diuine. qv? ait Pau. ad Hebr. x. hor-
redū ē incedere i manu diuineris. Nō ē ali-
quis i ista citate q nō timeret incidere in ma-
n? reg? picipis vl tortoris. Dñi ille multū ti-
meret. Veni qv? veniet mors timēdū erit inci-
dere in man? dei potētis punitricis. Eolo di-
cere q disponatis vos iux. b. iacobi docume-
ntū Abijcētes. vt b. aut facili? et.
Abijcētes oēm et. Adore solito mouet
qō termiata i doctrina magistroz nostrorū
theologoz? pferri a Bona. di. vii. tertij sen.
Atrū p pmonē ypostaticā hō dicat deus et
de hō. Bernard? de cōsideratiōe ad eugenū
dic q tāta ēvniō nature hūane ad xbum vt
hoiem deū affirmare nō sit erroneū nec ecō-
tra deū hoiem. Bona. tñ dic q non ē p dīcas
tio exposita p scias hūanū? aduētā: et na-
tura hūana nō ē i dīna p essentia nec causa
litate. vide eū ibi. Q? eueris capita domine
burgēses: eritis bone theologiane? timeris
ne dānari? q? sūt de vobis q psto sunt mori?
Si de? vocaretis dicat? veritatē ego nō vel-
lē iudicare pscias vras nec meipm iudico.
Eredo tñ q de mille non ēvñ. qd igit expe-
ctatis? nūq? scitis vos morturos? Declara-
ui vobis p multos casus q exis i morte nō
pōt testari. Adhuc restat vñ? q hī i lege cui
li. ff. de penis. l. q vltimo supplicio. vbi hī q
cōdenata ad mortē tpālē vl ciuilē vel dpor-
tand? vel relegād? in exiliū testm cōdere ne-
quit: et si tēter illud ē irritū. et extra de regul-
iuris in antiq. hī q q timore cōpulsus fac-
tū nō bene facit. Et si hī q de regularibz et
trāsētib? ad religionē. c. ad nram. et de iure
parronar? c. qd aut factū aliqd nō legitime
ppetratū nō factus reputat. Dñi retineatis
istud verbū. hoies qb? auferūtur capita p di-
ctū curie nō pnt cōdere testm. et illud qd sit
per timorē nō valet. Rogo q de nō sit nobis
tā rigorosus. Eccl. xli. c. dicit. Vobis vni im-
pij q drelīqstis legē dñi altissimi. et si nati fu-
eritis i maledictione nascimī: et si mortui
fueritis i maledictione erit pars vra. Et ps.

Nō mortui laudabūt tere. Veni pēdies si in-
dicat? dd mortē testari nō pōt qd faciet pec-
catores: Elucēvntes ipse cōfitebī tibi. Qñ
igitur sani sum? et possum? reperire mīas: sa-
ciam? testm: qv? dicit Amb. de pñia dist. i.
dicit. Nouit deus mutare cōscias vestras et p-
fertim nūc qv? venit xpianitas. iuxta ia. scis
tentiam. Abijcētes oēm immūdiā et.

Qñ isto sermone erunt due partes: scz
Prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.
Secunda erit de aīme peccatricis virtuosa
purgatione.

Q Quātū ad primā pē sumus in quito mī
stero quō. s. incarnatio xpi fuit sensibily cō-
sūmata: et ista psumatiōe fuerūt quīqz. s.
Primo angelica nūciatio.
Secundo amabilis visitatio.

Q De secūdo opz nūc videret de isto loquitur
euangelīū Luc. ii. Exurgens maria abiit in
mōtana cū festinatōe et salutauit elizabeth
et ait elizabeth. vide hoc mihi vt veniat mī
dñi mei ad me? Q? leuate capita vra. di. i pa-
tria mea: q de vno sacco nō erit nisi qd itra
est. ad istud ppositū dicit. Mos. Don? hō de
bono thesauro profert bona: et malus homo
de malo thesauro. pfert mala. Sic qñ qd ē i
gratia dei nō pōt nisi bonū agere. Et amb.
dicit de beatavirgine. Nescit tarda molimi-
na spūscī grā: iō i mōtana ascēdit. postqz
ei angel? dixit brē marie. Spūscīus supue-
niet eā et. et nō ē impossibile apud deū oīne
verbū. et ecce Elizabeth cognata et. Tūc brā
virgo dedit cōsensū et in instāti cōcepit: et an-
gelus accepit licētiā ab ea: et tūc ipa voluit
visitare elizabeth et ascēdit in et. Omia ista
notanda sūt. A nazareth vsqz hīrlz sunt qñ
decim leuce. beata igitur virgo nō solū prior
venit sed prior salutauit elizabeth. Si qñ
a me qd dixit et q salutatione salutauit eaz.
Zandulphus respōdet in vita xpi q saluta-
uit eā ea salutatione qua xpus salutauit di-
scipulos suos quando dixit. parvodie. quasi
dicat dñs sit vobiscū. Mos infans qui erat i
vtero Elizabeth fecit vñ tripudiū: et credit
q posuit se gemb? fletis ad salutandū salu-
torem. et qñs elizabeth por vocē audiuit et
iohannes por gratiā sensu: qv? dicit docto

res tria miracula facta fuerunt circa bea-
tum iohannem scy

Primo plus rōnis fuit sibi acceleratus.

Secundo pēni originale fuit sibi ablatum

Tertio grata fuit sibi collata.

Et ista fuerūt promissa patri iohānis p an-
gelū q̄ dixerat ei q̄ esset sc̄tus ex vtero ma-
tris sue. Ideo dicit doctores q̄ illa gr̄a q̄ fu-
it collata beato paulo in raptu fuit collata
beato iohāni in vtero m̄ris. q̄ sicut paul⁹
vidit essentia diuinā dicit Augu. libro de
vidēdo deū. ita iohānes in vtero cognouit
eū sicut beata virgo. de qua dicit Beata q̄ cre-
didisti qm̄ p̄ficiēt ea q̄ dicta sūt tibi a dño

Tūc virgo dedit gr̄as deo dicēdo. Magnifi-
cat aīa mea ꝛc. ac si diceret. O Elizabeth nō
mibi ille honor. i. aīa mea dat magnalia et
magnificētiās deorū n̄ mihī p̄p̄i attribuo ꝛc.

Et ibi doctor dēnotat Bona. dicit loquēdo de
cognitōe quā habuit elizabeth qm̄ dicit Bñ
dicta ꝛc. O elizabeth q̄ te edocuit t̄firma-
uit in tātaviāz distantiāz mīsteriū cogno-
sceres ꝛ collatōez angeli ad virginē sc̄res.

Nesciebat ista mīsteria ioseph. Nesciebat
aliquo ergo tu nouisti. Rēspōdit p̄ reuela-
tione sp̄s sancti cognouit q̄ maria dādo con-
sensum cōcepit virgo. Q̄ Leuate corda v̄ra.

Quid vult dicere q̄ beata virgo iuit in mō-
tē surrexit. Qui sūt isti mōtes? mōstrat in
sacra scriptura. sunt tres montes scy

Primus est mons innocentū.

Sc̄s est mons peccatorū.

Terti⁹ est mons penitentū.

De p̄rio. Quis ascēder in montē dñi ꝛc. In
nocēs manib⁹. De sc̄do loquit paul. dicēs
Eph. v. Surge qui dormis ꝛ erurge a mor-
tuis ꝛ illuminabit te xp̄s. De tertio dicit
psalmista. Surgite postq̄ sederis q̄ mādus

catis panē doloris. De p̄rio loquit de aīe de
uote Lati. n. Surge p̄pera amica mea ꝛ ve-
ni. dñi sūt aliq̄ custodierūt se a pctis in in-
uenture suae ꝛ nihil desiderāt nisi deo serui-
re ꝛ placere ꝛ his de a deo. Surge p̄pera a-
mica mea ꝛ veni. hoc mō surrexit ascēdit
i mōtana virgo. Mōtana i q̄ ascēdit sunt.
Mōns humilitatis.

Mōns charitatis.

Mōns contēplationis.

De p̄rio Beñ. xix. In mōte saluū te fac quos-
nū nemo pōt salu⁹ ēē sine hūilitate. d̄ sc̄do

p̄s. Mōns in quo bñplacitū ꝛc. q̄ deus ha-
bitat in nobis p̄ charitatē. de tertio ysaie.
xv. Faciet dñs i mōte hoc cōmū pignū
in mōte p̄templatōis. dñe burgēses leuate
capita v̄ra. Tunc regina celi venit in mōte
humilitatis. qm̄ venit visitare illā que erat
inferioris cōditionis ꝛ venit et seruire. dice-
tis pater dixistis q̄ nō debem⁹ ire ad muli-
eres in puerperiorū tñ virgo iuit ad Eliza-
beth. verū est sed ytrū caperetis istud sicut
Ambrosi⁹ in homelia p̄ntis euāgelij dicēs.
Discite o virgines nō demorari i plateis s̄
i domo. nō curitare p̄ domos aliēas. Que
ratis rogo virgini si visitauit Elizabeth ad
faciēdū bāquetā. certe nō. Non discurrebat
p̄ aliēas domos causa v̄tatis. s̄ causa hū-
militatis. Ascēdit sc̄do causa charitatis sc̄z
ad sanctificādū iohānē qui erat adhuc i vte-
ro ꝛ i mōtō originali. Tertio ascēdit causa
cōtēplatōis. ꝛ hoc facilius capere possum⁹.
quia qm̄ sunt in mōte incepit canticū dicēs.

Magnificat ꝛc. Nolo dicere q̄ sum⁹ nimi-
um pigri nec laboram⁹ ad nos saluandū ꝛ

disponendū v̄so q̄ p̄ illā visitationē cog-
nitiū est mīsteriū incarnatōis. iuxta beati Ja-
cobi documentū. Abiicientes oēm ꝛc.

Quātū ad sc̄dā partē. Dñi incepisti v̄os
preparare ꝛ disponere cōscientias vestras.
ista est mēs mea q̄ facis oēs boni. sicut ser-
uisti in mūdiciē ꝛ iniquitatē ista stude-
atis seruire deo in sanctificatiōe. Dicimus

de peccatis cordis decē pctā. de peccatis lin-
gue. xx. ꝛ octo operis. et vltimate sc̄z heri di-
xi de negociatōe. ē aliud peccatū operis qd̄

vocatur dolosa fraudatiō. de isto loquitur
Regius p̄pheta dicēs. Tota die iniusticiā

cogitauit lingua tua sicut nouacula acuta
fecisti dolus. habes extra de emptōe ꝛ v̄di-
tione. c. Ad nostrā. ꝛ extra. de dolo. xptu. ca.

ex litteris. frans ꝛ dolus nemini patrocina-
ri debēt. Et idē habet. de immūna. ecclesi. c.

Aduersus. vbi dicit p̄pue glosa q̄ frans est
in opere ꝛ dolus in verbis. ꝛ idē dicit bea.

Tho. ij. q. lv. vnus tñ sepe ponitur pro alio
sicut p̄s. sicut nouacula acuta fecisti dolū.

Altrū frans sit peccatū. ꝛ quō sit pctū offē-
dit Scotus in. iij. dist. inc. xv. q̄ frans pōt

attēdi aut in substantia aut in q̄titate. De
p̄rio s̄v̄edat vnū pro alio. vt si dareſ catris

pro agno ꝛ ecōtra. De sc̄do si nō seruēſ q̄tis

Sab. post tertiā do. aduē.

tas ponderis: vel continētia: vel qualitas discreta. Quantitas continēs: vt in mēsuris vini & olei & cer. de alijs. vel q̄ritas discretā vt in numeris. De tertio qm̄ venditur impurū pro puro: aīal ifirmū pro sano. Anthonius florentin⁹ addit: q̄ cōmittit̄ fraus i tarditate solutionis & mutabilitate precij. **Q** De primo scribit ysa. i. Argentum tuum versus ē in scorā. vinū tuū mixtū est aqua. De scōdo habet in lege moysi. Deutero. xxy. Nō habebis in sacculo diuersa pōdera. De tertio vasa fraudulentū vasa pessima sunt. ysa. xxxij. De quarto scy de retardatōe solutionis. Leuiti. xix. Non morabis opus mercenarij cui apud te visq̄ mane. De p̄cijs mutabilitate. Jac. v. Ecce merces mercenarij nū vestroz que messuerūt segetes vestras. & Apoca. xij. bestia faciet ne quis possit emere vel vendere nisi habeat caracterē bestie. **Q** Leuate capitā vestra. domini mercatores apothecarij istud tangit vos. de centū non luenietis vinū iustū. & vos dñi portitores de ribendellis religiosi sacerdotes. Et vos doctores mini sacerdotes: qui habetis plusq̄ mille missas suspēsas au croc̄fraus cōmittitur i substantia qm̄ apothecarius dat qui p quo vinū pro alio. vnius mercator dat panū vni loci pro pāno alterius. Querit a vobis mercatoribus si habeatis caracteres diaboli. Ille caracter est fraus gallice barad ou deceptio. Nō est aliq̄s q̄ nō se iterponat de istis. nō est villa neq̄ villagiū vbi nō sunt iste deceptōes. Volo dicere q̄ quilibet mercator d̄s respicere qd̄ emit: aut qd̄ vedit. si fraus eueniat: debet satisfacere vel dānabitur &c. Dicatis in veritate vos mercatores: vintū quid datis intelligere q̄ vinū vestrū ē aut reliquē vel andegaū &c. & ē de patria. q̄ etiā pannus vester ē de rothomago & ē beluacēse &c. Cōmittitur etiā fraus i q̄ritate. Dñi cāpores estis hic q̄ rōgues les escus. & vos mulieres q̄ emitis in magna mēsurā veditis in parā: & qm̄ pōderatis aliqd̄ datis de digito sup̄ flaterā vt descēdat. Tertio cōmittit̄ fraus in q̄ritate. Nunqd̄ dñi veditis panū in defectu. p nō. in defectu: & post emptor credit habere duas vinas & nō h̄z nisi vnam. Ervos apothecarij q̄ ponitis oleū in croco vt plus pōderet &c. i ip̄s i celario vel i cauea vt magis pōderet. Et tu caruifex q̄

sufflas in carnē: & aliq̄n habes anhelitū secretū & infectū & corruptis carnes: creditis q̄ de? nō videat vos. op̄s oīa ista reparare vel dānari. Alia est fraus in dilatiōe solutionis cū seruitor seruuit. Dñe burgeñ: vos nō vultis soluere ppter auariciā nec argentū pōt exire digitos vros ppter tenacitatē vram ad soluēduz laboratores vestros. Certe op̄s satisfacere vel dānari: iustū p̄ctm̄ est qd̄ ipe cialiter clamat vindictā ad deū. **Q** Quinta fraus cōmittit̄ ab illis q̄ prestāt & acquirūt terras. Herbigratia. ē vn⁹ paup̄ hō veniēs ad vinū magnū diuiriē dicēs. dñe cōcedatis mihi decē scuta sup̄ vineā meā & domū. Dicet ali⁹. nō faciā: sed vēde & emā vñā p̄tem dādo pecuniā & aliā partē dādo mercātiā q̄ nō ascēdūt ad mediā p̄rē sūme p̄ncipalis. Ista fraus cōmittitur si vn⁹ paup̄ vadat ad mercatorē q̄ h̄z bonā bur̄saz & dicet. dñe pcedatis mihi decē scuta. dicet ali⁹. nō faciā. Cōcedā tibi mercātiā ad sūmā quā tu peris & dabit sibi vñe balle de sassa ou de pouire p decē scutū qd̄ nō valet octo. Istud ē graue p̄ctm̄ clamas vidictā ad deū. volo dicere. Q̄ p̄ctōes paupes q̄ studeatis reparare fraudes: alif erūt dānari ad oēs diabolos. Vna deo igit̄ iuxta b. Ja. documētū. Abijciētes &c.

Q Sabbato post tertiā dñicā aduentus,
Sermo. xxxv.

Bñcientes

oēm imundiciā &c. Terra sepe veniēs sup̄ se bibēs ymbre & generās herbam opportunā illis a quib⁹ colitur accipit bñdictionē a deo. proferēs aut̄ spinas ac tribulos reproba ē et maledictio prima: cui⁹ cōsummatio in diabolionē. ad iheb. vi. Dñr̄ aie dūote audiuistis heri quō Thomas manū xp̄i asperit & cognouit eus & vidit lat⁹ ap̄r̄r̄ cognouit amorē xp̄i erga nos. Audiuistis etiā quō visitauit Elizabeth vt puer iohānes sanctificaret in vtero. sed paucū est istud audire: nisi ponam⁹ manus ad op⁹. Ideo dicit br̄s Pan. Terra sepe &c. **Q** Casus ē patēs. Dñi qm̄ habetis ortū sepe disponit̄ eū: le cerleas: si dat bonas herbas nō p̄dit penā vraz. S̄z qm̄ habet⁹ ortū & d̄s

sponsis eū et nō affert bonas herbas tunc
ponitis ignē et peditis penā; q̄ terra repro-
ba est et nihil valet ad comedendum. Rogo
vos dñi mei q̄ non sitis ista terra. sed queri-
tis a me dñi mei que est ista terra dāns bo-
nā herbā. Dico q̄ est illa de qua loquit̃ xps
Marci. iij. Terra sanctificat primū herbā
deinde spicam deinde plenū fructū. Terra
vero sterilis est illa de qua Salomō. xliij.
puer. Per agrū hoīs pigni transiit per
vineā stulti viri: et ecce totū repleuerūt vi-
ce. De bona terra dicit ps. Dominus dabit
benignitatē et terra nra dabit fructū suū.
alibi. Descendit sicut pluuia i vellus sicut
stillidia stillantia sup terrā. In terra ē vir
go vt dicit de lyra. q̄ sicut terra dāt reddit
granū p rosē et ymbē: sic virgo saluatorem
reddit. Aliomō ista terra pōt esse pscientia
bona ymber vero sanctificans ē. de quo ysa.
lv. dicit. Quomō ymber et nix descēdit i ter-
ra et germinare eā facit. Illa pluuia q̄ facit
crescere fructū ē p dicationē fructuosa. Audē
uistis sermonēs p totū aduētū. videat̃ nūc
vtrū habeatis fructū: vel herbā solū. xps di-
cit q̄ terra pmo dat herbā. secūdo spicam. et
tertio granū. Sic etiā bona pscientia pmo
dat bonā voluntatem bene operādī. secūdo
opus bonū. et tertio p̄muationē boni opis
et tūc illa terra. i. bona pscientia d̄ multum
gaudere: q̄ qui p̄seuerauerit vsq̄ in finem
saluus erit. Mat. xliij. Alia est terra de q̄
loquit̃. Mat. xxi. Terra tra terra. audi ser-
monē dñi. et d̄ ter. pmo ppter malū cōsen-
sum: pp opus malū: pp malā cōsuetudinē.
Ista terra est dānatus hō vel pscientia scri-
ptus in libris dānatorū ad quē dicit. Mat.
Audi sermonē dñi: scz trāsgressiōē pieces
ptorū que te ducit ad inferos: audi immū-
diciā consciē et stude lauare. Sed quid pro-
dest frater audire verbū dñi et non operari
secundum voluntatē eius. Certe paucū.
Elos domicelle q̄ offiditis guttur vestrū: et
erigitis caput vestrū sicut equus bardatus
audite vocē dñi: et mūdare p̄cias vestras: et
q̄uis illud semper facere debem? maxime
nūc faciatis. iuxta bti Jacobi documentū.
Abiciētes oēm et. di. Aue.
Abiciētes omne immundiciā et. A ore so-
lito mouet q̄stio terminata in doctrina ma-
gistroz nostroz theologoz et p̄serti a Bōa.

in. iij. dist. viij. Vtrū scz in xpo sint due nati-
uitates. et vtrū xps dicat bis natus. Respō-
det dicit? doctor dicēs: q̄ actus pōt nōiari a
tribus. p̄mo mō a subiecto. Secūdo mō a prin-
cipio. Tertio mō a tpe. Eū igit̃ in xpo sit di-
uinitas corp⁹ et aia: iō cōgruet recte sine er-
rore in xpo sūt cōcedende due natiuitates.
p̄ma vocat̃ diuina eterna s̄m q̄ est vnus
suppositū a p̄e emanās ppter eternā genera-
tionē. secūda est humana naturaliter pdu-
cta a matre q̄ fuit principiū istius natiuita-
tis quo ad esse humanitatis. Reuare capita
vra. Estis i bono statu dñi: velleris nūc mo-
ri in statu i quo estis. Certe credo q̄ de mil-
le nō est vnus q̄ dicat ita. Estis hic gaudis-
seri q̄ dicatis q̄ sufficit vnū bonū suspiciū et
illud ponet vos in gloria. Certe velle? scire
de aliquib⁹ q̄ tali nō intrauerūt gloriā. Cre-
do q̄ nō intrauit nisi vn⁹. scz bon⁹ latro. et
dicit Bernardus q̄ hoc factū ē cū marimo
misterio ad dandū intelligere: q̄ redēptio
generis humani facta fuit p xps ex mia so-
la et nō saluauit hominē suū meriti. Rogo
vos q̄ nullus expectet mortē admūdandū
p̄cias. Pedit vobis multos casus in q̄bus
quis nō potest cōdere testamētus. dixi heri
de illo q̄ est cōdēnat⁹ ad mortē. habet ali⁹
casus in lege ciuili. ff. de ioffi. testa. l. is cui.
Interdicit bonoz administratō. a testamē-
tō condendo repellit sicut est de prodigo: q̄ sic
prodigus posset facere testamētū cū alter-
ius iactura qd nō d̄ fieri. An de reg. i. l. i.
vi. d̄. Occupetari nō d̄ aliq̄s cū alter⁹ in-
iuria vel iactura. Rogo deū q̄ nō sit nobis
tas rigorosus. Pagan⁹ Arist. in ethias. iij.
lib. ponit duo extrema liberalitatis scz aua-
riticiā et pdigalitātē. Casus est patēs. ē vn⁹
vir prodigus qui oīa exponit faciēdo bonū
vultū: et h̄ nepotem vidētrē et? pdigalita-
tē: vadit ad iudicē et facit sibi claudere ma-
nū. ille vt dicit̃ leges nō pōt p̄dere testamē-
tū. Iste pdig⁹ ē ille de quo loquit̃ xps Lu-
ce. xvi. homo qdaz habebat viliciū et. vidēs
q̄ abuteretur bonis suis dixit. redde rōnez
vilicationis tue et. vel ille filius prodigus
de quo loquit̃ Lu. xv. q̄ cōsumpsit oīa bona
sua luxuriose viuēdo. iste est hō petōr cui
deus dederat multa bona: videlicet pedes
oculos et. iste oīa cōsumit et dat ad seruien-
dum dyabolo. Tunc sicut ille dñs vocat res

Sab. post tertiā do. aduē. Ser. xxxv.

reptorē suū & facit ei reddere cōputum: ita
 ipse quī enim? in morte dicem? heu heu &c.
 & habebim? mortē iter dētes & dyabolos cir-
 cūquaq; dicit redde rōnem pillicatōis tue.
 O pēdres qd rūc dicetis rēpō: qd dicetis res-
 ligioſi q male custodiuitis regulā vraz: qd
 dicent viles meretrices & alij pēdres: Eolo
 dicere qd libet habeat pietatē de aīa sua &
 studeat disponere cōscientiaz suā ad digne
 recipiendū verbus incarnatū. iuxta thēma
 p̄assumptū. Abijcētes oēm inūdiā &c.
 In isto sermone erunt due partes.
 Prima erit de incarnationis sacratissime
 profunda dignitate.
 Secunda erit de peccatrici aīe virtuosa
 purgatione.
 Quātum ad primā partē. Offenditur in-
 carnationē xpi visibiliter nobis factam. Et
 de hoc habemus textum Luce. ij. anno. xv.
 Zybery cesaris pcurante pōtio pylato iude
 am &c. factū est verbū dñi super Joh. filium
 zacharie in deserto &c. erat Joh. p̄dicās.
 Istud est tertiu signū ostendēs incarnatio-
 nē xpi scz fructuosa p̄dicatio. et de isto cras
 dicemus in expositōe euāgelij: sed hodie so-
 lū dicemus de regno Zybery imperatoris.
 Tpe em illius erat quattuor p̄fides in iu-
 dea: et duo sacerdotes symoniaci qui tene-
 bāt sedes sacerdotalē annuatiz: & spūſctūs
 venit sup Johan. et venit in desertū & ieu-
 nauit: nec vinū bibit: erat indutus cilicio
 facto de pilis cameloz. Postmodū venit ex-
 tra desertū prope iordanem & p̄dicauit ba-
 ptismū penitētie. Tūc pharisei miserūt ad
 eū ynā, ambassadā de leuitis & sacerdotib?
 qui interrogauerūt eū q̄s esset: an messias
 an p̄pheta: Rñdit qd nō. Tūc dixerūt sacer-
 dotes & leuitē. Quid ergo dicem? illis q nos
 miserūt: R̄spōdit. dicite eis q ego suz vor
 clamantis &c. Q̄zenate capita vestra. dñi
 quid oīa ista significāt. qd est desertū. q̄s est
 ille qui clamat in deserto. In p̄scia ē spūſ
 sanctus q stat ad ostiū & pulsāt: Apoca. iij.
 & dicit oīs caro fenū &c. Desertū ē iste mun-
 dus. dñs aut desertū de dñero deserit: q̄ ab oī
 bus relinquitur: & ibi sūt serpētes emittētes
 venenū p oīs. Mūdus iste emittit venenū
 per oīs q demulcet aures inūdiālū cōden-
 do delectatōes mūdanas. Ille q clamat est
 xps. de q habet hebr. v. Eū lachrymis & ela-

more valido clamauit ad patrē: & exaudie?
 est pro sua reuerētia. Q̄s q̄retis a me: pas-
 ter baptista vocauit se vocē & nō verbū. Dis-
 cit & cor? dist. viij. primi: q verbū est actus
 p̄ductus ab intra: sed vor est expressio actus
 mentis. Fuit igitur Joh. vor sanctitatis
 & nō verbū: q̄ p̄dicauit baptismū penitē-
 tię. verbū vero est actus intelligendi: & nas-
 tum est representare verbū diuinū: quod a
 patre procedit. vor vero est expressio. Q̄do
 mine burgenses estis ne theologiane: scitis
 quid vocamus in theologia verbus? dico q
 cest nostre p̄ſee gallice. que est perfecta en-
 nre esperit. Et ad declarandū illud pō ha-
 beo in mēte vor vadit ad aīas vestraz: intel-
 ligitis qd habeo in mente. Sic pater eter-
 nus p̄duxit verbū eternū. De quo ps. Eru-
 ctauit cor mū &c. Et autē deus declarat ver-
 bum suū nūit Johānez qui fuit.
 Vox sanctitatis & inūdię.
 Quia p̄dicauit baptismū p̄nie.
 Vox amenitatis & inie dignissime & deside-
 ratissime.
 Quia p̄dicauit aduentū p̄ſone.
 Vox veritatis & iusticie.
 Quia p̄dicauit seueritatē diuine iusticie.
 Vox exultationis & leticie.
 Quia p̄dicauit regnū glorie.
 Q̄de p̄io ps. dicit. Vox dñi sup aquas de-
 maiestatis itonuit p̄dicās baptismū p̄nie
 sup aquas multas. De scō. Lanticor. viij.
 Que habitas in hortis fac me audire vocē
 tuā. de tercio. Vox dñi intercidētis flāmas
 ignis. Et Lu. iij. Eū v̄tilabrū in manu ei?
 & purgabit arē suā & p̄gregabit triticū suū
 in horreū suū: paleas aut cōburet igni inex-
 tinguibili: triticū i horreo paleas aut igni
 cōsumet. De quarto Lanticor. ij. Sonet vor
 tua in aurib? meis. p̄dicatio Joh. & xpi fu-
 it. Mathei. iij. Agite penitētiā. Appropin-
 quauit em regnū celoz. & fuit exultatiōis
 & leticie. Q̄dne burgēs vaditis ne ad vi-
 standū mulieres i puerperis? Audiuistis
 vnq̄s talem cantilenā. Joh. fuit vor sancti-
 tatis puritatis: q̄ vt dicit euāgelij: p̄dica-
 bat euāgelij in remissionē p̄ccōz. & q̄ p̄-
 dicabat baptismū vt populus reciperet a
 dño gratiā istam. vor fuit dulcis: q̄ signifi-
 cabat aduentū xpi quē tota terra desiderā-
 bat. De quo dicebat Joh. medius vestrū ste

tit quē vos nescitis. Ipse autē Joh. fuit vox
seueritatis iusticie dicēs. Ecce securus ad ra-
dices posita est. Et inā nobiles illi? rēpōis
habuissent ror pōdicatōes sicut hñt nūc: qđ si
sic: credo qđ fecissent penitētiā lōge maiore
qđ nūc faciūt. Fuit etiā brūs Johā. vox exul-
tationis et leticie. Ipse em̄ solus pōdicauit
explicite regnū celoz debere dari his qđ fa-
ciūt penitētiā dicēs. Agite penitētiā ap-
propinquat em̄ regnū celoz. Qđ pauperes
pctōres hortor vos vt audiatz vocē istā: scz
vt purgetis cōfictōis vestras. iuxta beati
Jacobi documentū. Abijcētes oēm ꝛc.

Qđ Quātū ad scōas prē. dñi trāseam? vltra.
habetis bonā memoriā illoz qđ dixim? heri.
dixim? em̄ de fraude qđ cōmittit emendo
vendendo in substantiā qđritat et qđitate nō
soluēdo debita et dare mercātiā loco pecu-
nie. Ad faciū recipēdū. Restat decimū pec-
catū opis et ē dānabilis falsificatio. Credo
qđ dāuid habuit cognitōes dñi istō dicēs. Eia
ni filij hoīm mēdaces filij boiz i statieris vt
decipiāt. Et prouer. xi. Statera dolosa ab-
hoiario ē apud deū: et pōdus equū volūtas
ei? Et i Diero. xxiij. q. c. Nō auferam? state-
ra dolosa vt appēdam? qđ volum? p arbi-
trio nro. Est autē multiplex falsificatio: qđā
ē i statieris: qđāz in pōdenb? qđā i moneris
qđā in bullis: qđāz i scripturis: quedā in in-
strumētis. et scde alijs. De primo dñi habe-
tis magnā mēsurā ad emēdūz parua ad vē-
dēdūz. Et vos dñi cāpsores. et vos qđ vēditis
cādelas: nūqđ scitis facere mixtiōes de suc-
co mutonis et porci. Oportet reddere rōem
vel dānari. Hos dñi notari fecistis ne dece-
ptiōes in literis. Un̄ dī cōiter in cōi. puer.
De troīs chōses dieu nōus garde de cetera
de notariis de qui pro quo de apothicaires
et de bouchon de lōbart friscaires. Dñi nota-
rii vos scitis qđ significāt ista. Est vn? vii qđ
vult vēdere domū suā et mulier nō vult: et
marit? iurat qđ si nō pferiat ipse occidet eā
Tūc mulier femina mortua venit ad notariū:
et dicit sibi casū. dico nūc qđ si notari? capiat
instrumētū male facit et ptract? ē nullus.
Est etiā falsificatio in instrumētis et scriptu-
ris qđ recipiūt falsi testes. etiā ē falsificatio
i liberis qđ vt nutrit plē alteri? vñ mulier
dedit itelligere ei qđ sit fili? ei? et si nō ē. O
eniz pctōres satisficere de istis vel dānari.

Suadeo igit vobis vt dispōatis vos ad su-
scipiēdū digne mysteriū icarnatiōis iuxta
b. Ja. documētū. Abijcētes oēm ꝛc.

Qđ Eadem die post prandū. Ser. xxxvi.

Tuuenisti

grāz apud dñz. Lu. i. In-
clinās se deus et digito
scribebat in terra. Johā.
viij. cap. Qđ dñi et aie des
note si bene tenuistis ea

qđ dicebā sunt octo dies: debetis agere grāz
virgini qđ inuenit grāz apud dñz. Sed qđ
a me quō inuenit grāz? dico qđ mod? ostēdit i
vbi allegat qđ inclinauit se adeo basse qđ nō
poterat plus inclinari? Un̄ Pan. ad Heb. ij.
Debebat p oia frīb? assimilari absqđ pctō
p similitudine. scripsit ergo i terra. i. virgine
de? p tres lras de sua potētia: fili? tres de
sua sapia: spūscitās tres de sua clemētia. di-
xit? d scriptura pñt filij: testat d scriptu-
ra spūscit. Scripsit ei tres de sua clemētia.
Pñt qđ sūme imēsus fuit sūme depestus.
Scdo qđ sūmme beatus fuit sūme afflic?.
Tertio quando sūmme gloriofus fuit sūm-
me vilificatus.

Et sunt tres tractat? quilibet littere.

Primo longitudo fuit abbreviata.

Scdo altitudo fuit depressa.

Tertio latitudo fuit angustata.

Qđ De primo Isa. Vidit abbreviatōes lōgi-
tudis dī. Verbū abbreviatū faciet dñs sup
terrā. De scdo altitudinis depressiōe declara-
uit Lucas. ij. dī. descendit et venit cū illis i na-
zareth. et erat subdit? illis. de tertio angus-
tiā latitudinis. declarat Grego. dī. qđ quē celi
capere nō poterāt tuo gremio cōtulisti. In
terra. qđ bñdicta vteriqđinis scpsit spūscitū
tres lras. Pñt fuit taliter scā: qđ fuit fil? bres-
uis et lōga. Scda fuit depressa altitudo. Ad i-
rabile ei erat i vt refert Lu. iij. de? rex āge-
loz. velle subijci vñ carpētario. s. Joseph.
Et iō ostēdit quō qđbz bz subijci parentibus
suis. Tertio fuit lat? et angustiat? Ipse ē fuit
sūme glōfus et sūme afflic? In illo instāt
in qđ aia fuit corpū vnita hñt tñ dolor sicut
hñt qđ fuit i cruce. Hoc dī. iuber. de casa
li. et Bernar. de euāgelio etno exponēs illud
ego dormio et cor meū vigilat. Ad istō ppo

Sab. post terciā do. aduē. Ser. xxxvi.

Actū di. Ma. ix. Paruulus natus est nobis etc.
Sed quis erit p̄cipat? ille Iſa. dic nobis:
nūqd erit amaritudo et dolor? Certe sic.
Veni quis p̄cipat? erat qm̄ erat iter duo aia
lia frigescēs. certe erat afflicto et dolore hūit
in aia a creatōe ei? Jō ps. in p̄sona ei? dice
bat. Ego sup̄ vermis et nō hō etc. In magna
dulcedine iacuit sup̄ terrā quo ad portione
sup̄iorē: si quo ad inferiorē fuit sp̄ i dolore et
tristitia. Volo dicere q̄ in d̄ram? gr̄as dei: vt
velit nobis dare gr̄as remittēdo pctā p̄ suā
sapiaz vt dici possit d̄ nob̄ iux̄ thema. Inue
nisti. Quā nobis dōare velit dñs dicēdo.
Aue. Q̄ inuenisti gr̄as etc. M̄ ore solito moue
tur q̄stio theologorū: p̄serti a do. Utrū age
lus debuit citi? v̄ire ad h̄m̄ gr̄as veni. dicit
do. q̄ icarnatio ē op? p̄m̄ p̄ncipij repand.
Primo libertatē arbitrij.
Secdo sublimitatē beneficij.
Tertio integritatē vniuersi.
Quo ad p̄mū erigebat ip̄a libertas vt ho
mo nō iure: s̄ volūtate ad deū cōuerteret.
Secdo sublimitas erigebat vt tñ beneficiū
diligere et desiderare: et ideo vana nō fuit
p̄missio vane p̄nūciata. Tertio ite gr̄as
vniuersi req̄rebat vt oia fierent cōgruo tpe
marie op? excellētissimū: et q̄ hō creat? fuit
i sexta die: ideo angelus i sexta die mitti de
buit ad h̄m̄: x̄ps pati debuit i sexta die.
Q̄ leuate caput v̄ra deuote filie et sorore. ti
metis dānari? habetis decretalē ymā. extra
de sp̄salib? ca. Inuenis vbi dicit: q̄ in d̄
bys tutior pars est eligēda. Nos habuim?
heri festū Thome: et p̄dicte L. si respiciam?
eorū vitas inueniem? q̄ ipsi nō habuerunt
paradisū ducēdo vitas quā nos ducim? s̄
aliā. Nō enī ludebāt aū gl̄ie gallice. nec fu
cabāt corpora sua: sed in laborib? plurimis
ducebāt vitā suā et finaliter extincti sūt vt
sp̄ sequerent x̄ps. O pauperes pctōres nō ē
remediū de vita vestra nisi agatis peniten
tiaz. Sed si sic feceritis dices de vobis. iux̄ta
thema p̄assūptū. Inuenisti gr̄as apud dñs.
In isto sermone erūt due partes.
Prima erit de annūciatione angelica.
Secda erit de inueniēda gr̄a.
Quātū ad primā partē. Dirimus in p̄e
cedētibz quō angelus descēdit ad virginē
et eā salutauit. Dirim? etiā quis erat cū ea.

Erat enī cū ea vna ancilla que vocabat p̄
dorquerāgī ibi. q̄ cū audisset turbata ē in
sermone ei. Et erat cum ea due domicellae.
Vna vocabat sapiētia: q̄ significat ibi. quō
fiet. Secda vocabat integritas: q̄ tāgī ibi.
qm̄ virū etc. Dicit beatus Bernar. sup̄ missus
est. O virgo iaz nō est vtēdū verecūdia: da
cōsensū et accipe dñs virtutū. tūc virgo ge
nibus flexis in terrā. Fiat mihi etc. q̄ d. non
peto verbū p̄ p̄phetas predictū: nō verbū
in figuris inuolutū: nō verbū in ymagine
ostensū: sed verbū in carnatū. fiat mihi. In
quit Iſm verbū tuū. Ecce ancilla dñi. O fel
ix humanitas. Quia respicit humilitatē
ancille suae hoc beatā me dicēt etc. Virgi
nitas placuit sed magis hūilitas. Nō ei vir
ginitas placuisset sine humilitate. Quādo
autē stas genib? flexis et iunctis manib? ape
ruit hostiū virgo: hostiū inq̄ sui cordis et cō
sensūs. Tūc x̄ps in illo instāti dixit patri. p̄
mi mitte me in mare. p̄pter me enim tēpes
stas orta est. Jone. i. Et tūc virgo simul et in
eodez instāti fuit mater dei et hoīa. Hoc fas
cto erunt vt visitaret helisabeth. et helisa
beth sine aliquo doctoris solū p̄ inspirati
onē sp̄sū sancti cognouit eaz mater dei dicēs.
Vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad
me? Et subiūxit dō. Magnificat aia mea
dñm. Et d̄ in vesp̄is: ad recordationē mi
sterij. et mia eius etc. in p̄genies hoīm: vella
progenie iudeorū: in p̄genies paganorū. Dica
mus ergo oēs hos p̄salmos vt possum? q̄
q̄ sensus corporales mortificare et reputare
i laudē dei recognoscēdo gr̄as quā fecit no
bis x̄ps assumēdo naturā humanā. Et sic
inueniemus gr̄am sp̄sū sancti. iux̄ta the
ma p̄assūptū. Inuenisti etc.
Quātrū ad secūdā partē. Dñi et vos sor
res in x̄po quale remediū vt habeam? istaz
gr̄as. dico q̄ nō sufficit venire ad ecclesiā ad
sermonē: sed seruare oia p̄cepta legis infal
libiliter aut dānari. Dixi vobis de Abzahā
q̄ lauit pedes et dedit refectionē angelis. et
de Loth q̄ fugit a sodomia et saluatus ē i mō
te. Isti inueniūt gr̄am apud dñm. Oportet
etiā viderēde alijs q̄ inueniunt gr̄am: sicut
Moyses Josue David: et loq̄mur pro nunc
de dauid. de quo actū. vii. scribit. Expulit
gētes de a facie patrū vestrorū vsq̄ i dieb?
David q̄ inuenit gratiā apud deū: et penitit

Do. iij. aduentus. Ser. xxxvii. Jo. LXIII.

vt inueniret tabernaculū deo Jacob. Quis est dauid dñi q̄ inuenit gr̄as rē. Vero. an interpretatōibus nominū hebraicorū dicit: q̄ dauid interpretat manu fortis vel aspectu delectabilis p̄ erēplare honestatē. Luc. xij. Sūt lūbivestri p̄incti r̄ lucerne ardentē in manib⁹ vestris. Et sic hic meretrices que delectamini in aspectu ribaldorū vestrorū. Scitis qd habet. xij. q̄. duo sūt. r̄ sūt verba beati Aug. Duo sūt inq̄t schristianorū genera. Et ca. nolo. duo sūt hōi necessaria: scz fama r̄ p̄cia. p̄cia p̄pter seipsū: fama p̄pter primū. Creditis vos dñi q̄ habeatis gr̄am: q̄ aliq̄s laudat vos vel laudādo cor: pus vestrū extē? Dico q̄ nō. Audiatis qd dicit Paul. Titū. ij. Apparuit gr̄a saluatoris nō solū religiosis: sed etiā oib⁹ hōib⁹. Sed qd sequitur. Erudiscis nos abnegātes oēm impietātē sobrie r̄ iuste r̄ pie viuam⁹. quo ad seipm. r̄ iuste quo ad p̄ximū. r̄ pie quo ad deū. O p̄ctōres respiciatis illū qui erat p̄ciosus p̄ filijs hōim. In die natiuitatis erat super fenū plorās corā matre sua. Plorate igit r̄ vos sup p̄cias v̄ras. Abijcietes oēs gulositates r̄ ebrietates r̄ oīs corp⁹ delectatōes. q̄ vt dicit Gregorius. breuē ē qd delectat: eternū qd cruciat. Et sic iuxta thēma p̄cassumptū. Inuenietis gr̄as apud dominū. Rogo deum q̄ rē.

¶ Dominica quarta aduentus de mane
Sermo. xxxvii.

Abijcietes

omne immundiciā rē. Videbit oīs caro saluta re dei n̄ri. Luc. iij. Qdñ r̄ aie deuote nos attrēdimus ad celebrādū natiuitatē iesu xpi. Sz cū quare eā celebrare debem⁹? ē: q̄ celebrādo expectam⁹ puenire ad clarā v̄sionē que est facie ad faciē. Hec est enī vita eterna vt cognoscāt te solū deū verū r̄ quē misisti iesu xpm. Job. i. xij. Ideo p̄ncipio ist⁹ sermō nis cepi ista verba q̄ sunt originaliter. Isa. prophē. liij. ca. Videbit oīs caro salutare dei nostri. Sz si gr̄atis quot modis possumus respicere deū. Dico q̄ quatuor modis. Primo in mūdi creatura.

Secundo in natura assumpta.

Tertio in pura p̄cia.

Quarto in finali gloria.

¶ De primo ad Ro. i. Inuisibilia dei per ea que facta sunt intellecta cōspiciunt. De secūdo Ero. iij. dicit Moyses. Gladam r̄ video quare nō cōburat rub⁹. De tertio. Luc. x. Vbi ati oculi q̄ vidēt q̄ vos videtis. r̄ Adhabet. v. Bti mūdo corde. De iij. p̄me Jo. iij. Vide bim⁹ eū sicuti ē. ¶ Leuate capitav̄as: dñi affectatis videre xpm: si sic nos inuenim⁹ q̄s tuor modis in scriptura ip̄s vidēt. Primo in mūdi creatura. magister sniag. ii. di. p̄mi mī dicit: q̄ in qualibet creatura ē vestigiū trinitatis. iō possum⁹ venire ad noticiā trinitatis p̄ creaturas r̄ sic videre deū i creaturis. Secūdo possum⁹ eum videre in humanitate assūpta: r̄ sic apli viderūt eū in natura hūana. Tertio in bona p̄cia: q̄ aia q̄ ē i hōis nō statū in ip̄a pōt repm xps. Jo xps dices bar Luc. xij. Regnū dei intra vos ē rē. r̄ bti mūdo corde: qm̄ ipi deū viderūt. Et ps. Su scate r̄ videtis: qm̄ suauis ē dñs. Quarto viderim⁹ eū in glia eterna. Ad hoc enī celebrām⁹ festa r̄ solēmnitates. r̄ venim⁹ ad sers mōes vt appaream⁹ sicuti ē r̄ videam⁹ eū i glia sua. Volo suadere vt munderis p̄cias v̄ras: tandē ventatis ad v̄sionē beatificā. ¶ Abijcietes oēm immundiciā rē. Mos re solito mouet q̄stio teriata a magis theologis: r̄ p̄sertim a Bonā. i. iij. Vtrū fm quālibet natiuitatē xps dei fili⁹ debeat dici marie fili⁹ naturalis. R̄ndet Bonā. q̄ h̄ ad filiatiōē naturālē occurrat effectiue br̄a virgo: nō tñ ad p̄ductionē sup̄naturalē. ¶ Leuate capita v̄ra p̄ctōres: deliberastis ne ad huc disponere p̄cias v̄ras: qd erit d̄ vobis si decedatis in p̄ctō mortali: Sed dices forte: p̄ cras p̄stebimur q̄ erit vigilia natiuitatis dñi: r̄ dñs dabit nobis suā miām. Vene dicitis sed nō totū. Dixi heri q̄ p̄dig⁹ facere testamētū nō pōt. Habem⁹ alium casū in. l. ci. Cū testamētū facere nō possūt. Ter incipit fili⁹: q̄ seruus testamētus facere nō pōt: qd si fecerit testamētū nō valet. Idē h̄ in canone. xij. q̄. ij. ca. illud. Et iboc sunt papa r̄ impator q̄ ille q̄ nō est dñs bonorū snorū nō pōt p̄dere testamētus. ¶ Rogo deū p̄ctōres q̄ nō faciat sic de nobis i morte. Legistis ne illud Johan. xij. Qui facit

Dominica. iiii. aduentus.

petri seru⁹ ē petri. i. Petri. ij. A quo d⁹ supas-
tus ē ei⁹ seru⁹ est. O peccatrices aie: audeo
dicere q⁹ incarceration⁹ nūq⁹ fuit in tāta pena
sicut ē aia pctōis i corpe. Veu igr qd faciet
miser pctō: qñ videbit iudicē terribilē & dy-
abolū in eū seuiētē. Qui enī erit i pctō erit
seru⁹ dyaboli. Si aut xps nos liberauit ve-
re nos liberi erimus. Quale remediū dñi?
Eerte necesse est vt abiciam⁹ oēm immūdi-
ciā: qñ xps fact⁹ est sub lege vt nos qui sub
lege pcti eram⁹ redimeret. hoc insinuat the-
ma ppositū. Abicientes oēm &c.
¶ In isto sermone erūt due partes: scz
prima erit de incarnationis sacratissime
profunda dignitate.
Secda erit de aie peccariq⁹ & tuosa purgatoe
¶ Quātū ad primā partē. Nos sum⁹ in qnto
miserio & vltio quō scz icarnatio xpi est vi-
sibiliter manifestata. Nos habuim⁹ aliq⁹ si-
gna. primū fuit missio angelica. scz fuit vi-
sitatio gratiosa. & de isto signo dixim⁹ heri
& die veniens. Tertiū qd debem⁹ nūc dicere
ē pdicatio fructuosa. Et de isto tertio signo
loquit euāgeliū presens. Miserūt iudei ad
Johānē vt interrogarēt eū: tu q⁹ es. Johan-
nes rñdit q⁹ si erat belias neq⁹ ppha. Tūc
dixerūt. Quis ergo es tu? vt rēspōsus dem⁹
his q⁹ miserūt nos: cur ergo baptizas? Dñi
leuate spūs vros. Sin q⁹ dicit richardus de
scdō victore in lib. de trinitate. fides nra ē
taz secura & tot & tantis valata argumētis
q⁹ nemo sane mētis pōt de illa dubitare: si
cut hystoria pñtis euāgelij ofēdit. Joh. ei bas-
pista pdicabar in deserto: tōc iudei puta-
bāt ipm eē saluatoē mūdi vidētes austeri-
tatē quā ipse ducebat. Nō ei comedeat car-
nes neq⁹ aliqd coctū: nec bibeat vinū nec
cicerā. Quapropter doctores iudeoz exñtes
in iherl^m vidētes tps pphetiā eē ppletus
miserūt Johānē vñā ambassiatā vt iteror-
garēt eū & dixerūt illi. Dñe nos sum⁹ missi
a hierusalē ad sciēdū q⁹ vos estis. Et tunc
Johā. pñsus est: nō negauit: & dicebat eis.
sicut pphetisam⁹ vob⁹ Moyses Deut. xviij.
pphas suscitauit vob⁹ dñs de medio: vnde
quē debetis audire: quicūq⁹ nō audierit eū
pūiet. Tūc iudei iterrogauerūt si idē eēt.
Dixit illē nō. Et dixerūt ei. dic. ergo nobis q⁹
es tu? Rñdit. ego sum⁹ clamatis i deserto
parate viā dñi. ego baptizo vos i aq⁹. In me

dio autez vrm ē q⁹ baptisabit vos i spūs scdō
et vos nō cognoscitis eū. & ille ante me fas-
ctus est: cur⁹ nō sus dign⁹ corrigā caligamē-
ti soluere. Elbi dicit magister sniaz q⁹ solue-
re corrigā ē declarare ligamē qd ē iter natu-
ram humanā & naturā diuinā. Ad intellē-
gendū aut q⁹ xps p pdicationē ofēdit se me-
diatorem: est sciendum q⁹ septuplex est me-
diū: vt pōt clare ostendi.
Primū est mediū essentie.
Et hoc declarat metaphisicus.
Secdm est mediū nature.
Et hoc declarat phisicus.
Tertiū est mediū equiparatiē.
Et hoc declarat mathematicus.
Quartū est mediū scientie.
Et hoc declarat logicus.
Quintū est mediū modestie.
Et hoc declarat ethicus.
Sextum est mediū iusticie.
Et hoc declarat legisperitus.
Septimū est mediū concordie.
Et hoc declarat theologus.
¶ Leuate capita dñi: oibus his modis xps
fuit mediū siue medi⁹: vt de eo possim⁹ dice-
re. Eccl. xij. In medio ecclie apuit os ei⁹. De
prio scribis. Gen. ij. Produrit de⁹ de humo
oē lignū pulchrū visu & ad vescēdū suaueli-
gnū ē vite i medio paradisi. De scdō. Deut. v.
sus medi⁹ iter deū vros. De tertio Job. xij.
Crucifixerūt duos latrōes hic & hic: mediū
aut ibz. De qnto actū. i. p. xl. dies apparēs
eis & loqns de regno dei. Job. xij. Stetit ies-
sus in medio eoz. Aīde ibi glossa Grego. De
serto. Apoc. viij. Nō esuriēt neq⁹ sitiēt: qz as-
gn⁹ dei q⁹ ē i medio throni reget eos. ¶ Leua-
te capitā vñā dñi: intelligitis ea q⁹ dixi vobis.
Joh. baptista dixit iudeis q⁹ xps erat inter
eos: ego dico vobis q⁹ ē i medio vñi vros nō
cognoscit eū. Prio ē i medio trinitat⁹: qz est
scda psona. Secdo ē int⁹ nos p assūptionem
eiusdē nase. Tercio fuit mediator i arbore
crucis: qz voluit mori iter duos latrōes ad dā-
dū nobis exēplū q⁹ aliqb⁹ dabit padifuz et
alijs ifernū. Quarto i resurrectionē. Quito in
ascēsiōe fuit iter anglos & aīas btās. Sexto
erit i medio i gñali iudicio: qz boni erūt ad
dextrā: & mali ad sinistrā Et septio erit i me-
dio scdōz & glā paradisi. O miserrimi pctō-
res estis ne sicut iudei: ē ne i medio vñi xpi:

Sermo. xxxviii. Ifo. lxxv.

quē vos nō cognoscitis. Dic mihi moyses ve
ritatē de isto pplo. qd videret tibi Deut. xxxij.
Deccine reddis dño pple stultē t spīēs: ges
neratio praua t peruersa. Et seqtur. deus q
te genuit dereliquit: t oblit⁹ es dñi creato
ris tui. Q pcrōres rps plāgebat se d iudeis:
eo q iudei dederūt eū obliuioni: t bona que
ipse xpus faciebat eis. Nunqd dñi rps fecit
vobis plura bona q̄ iudeis? nunqd rps ex
pedit totū sanguinē p vobis. Hos dñi dicite
qui estis hic cū tunicis foderatis qd dicetis:
quid facietis i natiuitate rpi: nunqd laude
tis? deu peccatores ista ē recōpēlatio quas
datis xpo. nūqd debetis tūc rpiis ymagina
ri dolores t labores rpi: quō redēcebat sup
fenu: lachrymabat t flebat. Nūq̄ ei fuit taz
frigidū rps q̄ fuit illō quādo rps natus ē.
Volo dicere q disponatis vos ad meditādū
bñicia rpi vobis data. i. i. b. ia. do. Abijcīe.
Quātū ad secūdā prē. Dñi leuate corda ve
stra si placet: maxime vos q nō purgastis cō
scias vras: voluit vobis suadere q deponeret
oia pctā opīs de falsitatib⁹ q̄s facitis emen
do velledendo. Estis hic notari: nunqd scī
tis vos falsitates q̄s facit? Q Restat gēnde
cūm pctā opīs iusticie psequutio. Fuit enī
multa mala sub ymbra iusticie. Credo q re
ge? ppba habuit d illo noticiā dicēs. Vsq̄
iudicatis iniquitatē t facies pctōz sumit: ius
dicare egenoz pupillo tc. Itō ē qm nō ē de
psonaz acceptoz: nec iudicabit i iniquitate tc.
Q pcrōres illō ē pctā opīs: pp qd oz purga
ri aut dānari. Et dico q ē illud qd pmittit i
curia plamēti vel castelleto t alijs. Et illō
sciendū ē q in iudicio sunt quinqz persone.
Persona iudicis.
Persona actoris.
Persona rei seu defensoris.
Persona aduocati.
Persona testis.
Q De pma hī. xi. q. iij. c. q̄ttuor mōis. Et sunt
ñba Heg. q̄ttuor mōis hūanū iudiciū puer
titur. scilicet: cupiditate: timore: odio. Et
nota do. Antho. florētūz in iūma di. q q̄
per ignorātiā iudicis pcedit ad iūquā sntaz:
tenet ad restitutionē. Credo q multoples
iudicantes t plurima mala sūt sub palliato
amore vel fauore q̄ his de cāis infert malā
sntiam. Sdo p rācorē vel odiū. Tertio p cu
piditatē t timorē. de istis ē et. li. vi. de sntia

et re iudi. c. cū eterni. Hos dñi canonisse q̄
picipiū nō ē bonū: non ē mirū si residuū ni
hil valeat. si iudex sit auar⁹: facile puerit iū
diciū. Ideo terro q erat foc⁹? nūqd bon⁹ vir
vt legit Exo. xviii. prouide de oī plebe viros
potentes t timētes deū i qbus sinceritas et
qui oderūt auariciā. Q Notetis ista ñba dñi:
non dicit q videret officiū q vellet emere: s
dicit ista ñba elige. nō dicit ē q eligeret m
differentē q̄cūqz: s viros sapiētes q oderunt
auariciā t amāt iustitiam. nō ei ad officiū iudi
cature dñi. assumi cupidit: luxurios: ifames
persone. Hos ptes t mtes nūqd emittis si
hys vris officiā iudicature? Certe meli⁹ est
vobis ponere eos ad custodiēdū porcos vel
boues: q̄ fieri iudices: si nō bñ ē regē in iu
dicio. Etia ē psona actoris. Hos dñi celles:
nōne placitatis ptra sorores? s ptes t ma
tres: t scitis vos hīe malā cām? nunqd hēq
legē naturalē dicēte. Nō facias alijs tc. Si
nō estis nisi illa lex sufficeret ad nos ducēdū
ad bñitudinē. Oz satifacere vel dānari. pōt
etiā actor peccare pponēdo falsa testimoniā.
vide Tho. in. i. q. lxx. In ista materia volo
dicere q si nō vultis dānari oz ista corrigere
vt sita participes meriti icarnatiōis. iuxta
thema dictū. Abijcīentes oēm iniquitātē. tc.
Q Eadē die post pradiū. Ser. xxxviii.

Bñcīentes

omne inmundiciā tc.
habētes fiduciā i sanguie
rpi q̄ iusticiam nobis vram
nouā accedam⁹ cū corde
sō aspī corda a cōscia mala. Heb. r. Q Dñi t
aie deuote nos hūim⁹ hodie sz Zu. quō ysa.
ppbifauerat xpo nato oēs cognoscerēt euz.
Ad cōiūgēdū istā materiā cū pcedēte quas
mane tractauim⁹. Accepi dictū pau. di. Bñ
tes fiduciā tc. q. d. post q̄ q̄libet pōt cognosce
re xpm di. pau. Accipiam⁹ fiduciā t p̄ez vt
possim⁹ hīe paradisi. deu pau. quō hēbim⁹
sp̄ez? Rñdet pau. p sanguinē ep̄ q̄ iusticiā nō
uāviāmos hēbim⁹ sp̄e bonā fiduciā. De m
tis legit i sacra scriptura q habuerūt sp̄ez
seu fiduciā: s non bonā. Est autē qdā fiducia
maledicta tc. qdā sō p̄suptuosa: qdā vana.
De pma prouer. xi. Sicut rugit leonis ita
et terro: regis q p̄uocat eū peccat i aīas suā.

Dominica. iiii. aduentus.

De secula Ver. i. h. mone. Maledicti q̄ peccat i
spe. Eccl. viii. q̄ non p̄fert q̄to q̄ malos seu
tēna ablegitio tiorē filij hoī p̄petrāt mala.
De tertia ysa. xxi. vi. Cōdidit sup baculū ha
rūdineū. O p̄ctōres si velitis saluari oī h̄re
spēs nō maledicti. Istā h̄nt multi p̄ctōres
dominētes in p̄ctis suis: credētes q̄ de^o dōz
māz: q̄ nō punit p̄ctā eoz. Dicatis mihi do
micelle q̄ h̄ētis lenones v̄ros: r̄ vos blasphe
mātores iniquissimi q̄ro a vobis in p̄sciā v̄ra si
de^o puniſſis vos q̄n p̄mo īcepistis peccare: q̄t
essent nūc viuentē i ista citate. Si ergo de^o
vos expectat: magnā grām ac miām vobis
facit. ideo magis ac magis deberetis aiari ad
ipm diligēdū. h̄ētis legē ciuile. C. de actiōi
bus r̄ obligatōib⁹. l. i. q̄ rex cōferēs puileg
um suis subditis d̄z amari honorari a suis
subditis. Iste rex q̄ dat puilegiū ē xp̄us q̄ ex
pectat nos ad miās. Alia ē fiducia p̄sūptio
sa. Dñi sūt hic illi p̄sūptioſi q̄b⁹ videt q̄ de
beant h̄re paradisu eq̄ bñ ac si nūq̄ offen
dissent deū moralit̄. Si bñ exāminarent cō
scias suas reperirēt q̄ nūq̄ fecerūt bonū. pro
pterea digni nō sūt gl̄ia paradisi. vñ Paul⁹
ad Gal. vi. dicit. Que seminauerit bñ h̄ r̄ me
tet. Qui seminat i carne sua de carne et me
tet corruptionē. q̄ at seminat i spū d̄ spū me
tet vitā eternā. Hos dñi religiosi dicite mihi
x̄itates: r̄ vos eccl̄iastici creditis saluari: q̄
portatis vestimēta scitatis. O p̄sūptio ne
quissima. Si ei carnisēses q̄ ita bñ viuūt et
alij religiosi reformari timēt: q̄d d̄z eē de vob
p̄ctōib⁹. p̄sūptio ē dicere q̄ saluabimur. cer
te ē fiducia vana et inutilis p̄fidere i rebus
apparētib⁹. de q̄b⁹ loquit ysa. cōfiditis super
baculū arūdineū. bacul⁹ arūdine⁹ non h̄z vi
et nullā h̄z iterū fortitudinē sicut sūt cōplu
res. Estis hic dñe iacobe q̄ h̄ētis plures mis
sas au croc: nūqd h̄ētis istā fiduciā: r̄ vos
religiosi q̄ cōfiditis sup baculū arūdineum.
Nolo dicere q̄ q̄libz studeat mūdare p̄scias
suā viuere h̄z vocationē suā r̄ pōat se i tali
statu i q̄vellet mori: r̄ b̄ mō p̄fidet i dño qui
dabit sibi finē sp̄e suū: h̄ p̄ncipali debemus
in hoc sacro r̄p̄efacere. iuxta is. docu. Abici
entes omnem immundiciā r̄c. Dicemus
pulchrum Ave.

Abiciētes r̄c. Ad ore solito mouet q̄d the
ologal terminata i doctrina magistroz n̄roz
theologoz: r̄ p̄ferti a scoto di. viii. t̄erij s̄nia

m. Utr. s̄in xp̄o sint due filiatiōes. R̄ndet
Scot⁹. sicut i xp̄o pōitur duplex natitas: sic
est duplex filiatio. Est ei natitas eterna d̄ q̄
ysa. liii. S̄natio nē er̄ q̄s enarrabit. r̄ natitas
cpalis d̄ q̄ Lu. ij. nat⁹ ē hodie saluator mūdi
Ira ē duplex ē filiatio: eterna r̄ tpalis. nec
seq̄tur: sūt due filiatiōes: q̄ duo filij: vel duo
supposita sicut nō seq̄tur: sortes ē sc̄iēs dñas
scias: q̄ sortes ē duo sc̄iētes. Leuate capita
v̄ra. fuistis hodie mane i indulgētijs: q̄d vi
rerūt cōfessores v̄ri: nūqd q̄ faceretis dice
re missas: q̄ expedirēt v̄os: certe ē maxima
pietas: nō est aliud i eccl̄ia q̄ auaricia. B̄rso
dicit q̄ si eēt curat⁹ port⁹ vellet q̄ prophan⁹
expectaret capere corp⁹ r̄pi de capite annuſ
q̄ ad aliud r̄ q̄ fuisset bñ cōfessus: q̄ sic ex
pedire. Leuate capita v̄ra. q̄ sūt q̄vellet mo
ri in statuā q̄ sūt. Estis hic meretrices: q̄ te
nuistis lupanaria p̄ totā vitā v̄rā r̄ fecistis
filias vestras meretrices sicut v̄os: filios ves
tros lenones maq̄reant gallice. Nūqd di
citis q̄ sufficit h̄ere vñ bonū suspiriū: ad
cōs diaboloſ tale suspiriū. Dixi multos cas
sus in q̄bus null⁹ p̄t cōdere testm̄. Restat
ali⁹ casus qui scribit ad legē iulīa maiestati
l. quīq̄s. et i decreto. vi. q̄. i. capi. Si q̄s cum
militib⁹. q̄ cōmisse crimē lese maiestatis nō
pōt cōdere testm̄: r̄ si cōdiderit ip̄o iure anis
hilabit. Rogo deū peccatores q̄ xp̄us nō fa
ciat nobis ira. Legistis h̄c p̄ctōres q̄d dicit
amic⁹ dei Moyses. Deute. xxxij. S̄natio pra
ua atq̄ puerſa: beccine reddis dño pplē stul
te r̄ insipientis. Sequitur. S̄natio puerſa in
fideles filij ipsi me puocauerūt i eo q̄ nō erat
deus r̄ irritauerūt i vanitatib⁹ suis: ego p̄
uocabo eos in eo q̄ nō ē ppl̄s: r̄ i gēte stulta
irritabo illos. Intelligat p̄ctōres. de^o plan
git se de vobis q̄ estis a pre aī r̄ retro: r̄ dic
S̄natio p̄ua r̄ infidelis it̄. ipsi me puocauer
rūt. q̄. d. mihi displicet q̄c opz eos ad mortē
cōdēnaret: pp̄ p̄ctā oī facere iusticiā. O dñi
qui h̄ētis tunicas foderatas: scuta ad lude
dū in ista nocte sc̄i: r̄ domicelle q̄ ostēditis
mamillas v̄ras: credo q̄ hoc sit veritas que
vult erire: nūquid h̄ētis sp̄itēra ad ludēdū
in istis festiuitatibus. Nolo dicere p̄ctōres:
q̄ leuetis corda v̄ra r̄ p̄fideretis q̄ tali die si
cut erit crastina b̄rā virgo venit i bethleem.
Clandatis opatoria v̄ra: disponat p̄scias ve
strā per cōfessionē: penatiis ad eccl̄ia: videat

Sermo. xxxviii. fo. lxxvi.

tiā in fide xpm sentē et dicite ei. Dñe ihu q
hodie flexisti pro me da mihi oim pctōrum
meorū veniā: suscipe me in seruū tuū. et si hoc
feceritis pmitte vobis qd pccet vobis. iux̄ Ja.
documentum. Abiicientes etc.

¶ In isto sermone erunt due partes.

Prima erit de incarnationis sacratissime p
funda dignitate.

Secunda erit de peccatrici anime virtuo
sa purgatione.

¶ Quantum ad primā partē dñi recordamī
bene d sermōib⁹ pteritis. Nos habem⁹ tria
signa per que cognoscere possumus qd incar
natio xpi fuit pñtial⁹ exhibita.

Prīmū fuit de angelica annūciatōe.

Scōm deuistatōe elizabēth.

Tertīū de pñtatione iohānis.

Restat dicere qrtū et ē rōnalis desponsatio.

Et istō tñgīt i euāgelio ybi dñr. Cū eēt dñs pñtā

ta mī iesu ioseph aēqz ouenirēt iucta ē in

ptero hñs de spūctō. Ioseph dñr vir ei⁹ cū eēt

iustus noluit eā tradere: voluit occulte di

mittere eā: tñc āgel⁹ appuit ei dicēs. Noli ti

mere accipere mariā: pñgē tuā: qd ei in ea na

tū ē de spūctō ē. ¶ Quate capitavīa. Estis

h virorati mulieres pñtes si sūt. pbe i mari

monio vestro de? mīscib⁹ vestri: qd xps volu

it nasci sub ymbra: nō ē res sine magno mys

terio. Per b ei xpus matrimoniu appropaz

uit. In euāgelio ponit⁹ tria verba qz qdli

bet valerīū pond⁹ auri. Sūt āt ista tria Je

sus Maria Ioseph. Sz qretis a me: pñt dñi i

euāgelio qd anteqz i go maria et ioseph pue

rit⁹: xgo maria fuit inuēta pñtā. Videt

brās Luc. velle dicere: qd ioseph carnali co

gnouit virginē qd ē erroneū: qd i go fuit i p

tu āt partū et post ptū. Dico dñi qd iste dictō

nes donec et anteqz aliqñ dicūt ordinē: aliqñ

purā pñtationē. sicut hī i ps. Donec ponā in

micos tuos scabellū pedū tuorū etc. Et i euā

gelio. donec peperit filiū. 2y. donec ibi nō di

cūt ordinē tñt: si negationē act⁹. sic dñr dñr ali

qz dñr. Iste fuit mortu⁹ anteqz etc. Estis h

virivirorati: Ioseph videt mulierē suā pñtā

tē cū esset cert⁹ qd nō cognouerāt fuit zelo

tipus de ea cū tñ eēt iust⁹: qd ignorabat mo

di: noluit eā accusare: s⁹ voluit eā solā dimit

tere et recedere. Dicit ibi doctores et assignāt

rōne quare angel⁹ apparuit de nocte ioseph

et nō mariā. Thomas reddit aliqñ cās i ter

tiā parte. q. rxi. ar. i. vide ibi. In antiq testō

qñ filia desposabatur stabat in spōsalib⁹ suis

nō fiebat ibi multe trusse qd sunt bodieris

dieb⁹. Dicere mihi iueritate vos iuvenes mu

lieres en vos fiamus illes gallice: sponsus ves

ter nunq dñr iustitiam vos aliqñ: nūquid dedi

stis oscula: nūquid fecistis tact⁹ ipudicos: et

yrinā nō fuerit cōsecuta copula carnis. Nes

scio forte cū alio qd cū spōso. Istos actus ne

phādos erercuistis dicētib⁹ vobismetipis

oia iputabūtur marito. Deu deu de? qd mas

la fuit in spōsalib⁹. Urinā habere? aurea

apras et audire? pueros et voces puorū in

lātris piectorū et i flumib⁹ etc. Sūt ne ibi

mulieres et sacerdotes qd dicunt qd mulieres

comedētes venenū ad expellēdū materiā d

matrice sua ne ser⁹ veniat ad portū āt qd aia

rationalis introducat: nō peccāt mortali⁹.

Deu deu qd graue peccatū istud: et qd istō sit

verū ostēdā vobis exēplo et actōib⁹ mīx.

Ponatis qd habeatis vñā pomū in orto vro

cū florib⁹ veniat: trussit⁹ qd deponat omēs

flores: nūquid tñ malū facit si remoueret

fructū? dico qd sic. Eodē mō ē d muliere pū

rāte abortū. Et si mulier moriet⁹ i tali statu

diabol⁹ eā iportaret. Habetis ad hoc tertium

extra d homicidio casuali vel volūtarīo i an

tiqz i ca. si aliqz. qd homicida ē qd facit foris

legia cā sterilitatis vñ minuat sibi venena

Nos iuvenes mulieres recordabimī illoz qd

dixi vobis. Qñ spōsi āt nuptias veniunt ad

vos: nolite pmittere qd faciūt illas trussas

quas cōter faciūt: qñ post nuptias ipopes

rabūt vobis et dicūt qd nō potestis facere cū

vno alio: vocabunt vos pallardas: meretri

ces etc. Deu pctores ista nō fiebat tñ pñtā: et

tñ fm. b. Criso. qd primū filia erat desposata

cū marito suo ducebatur ad domū mariti: et

viuebāt ibi honestissime nec dormiebant sū

vsqz ad diē nuptiarū. Brās ē Criso. dicit qd

postqz angelus nunciāuit mariē qd concepi

ret xpm et qd elizabēth erat pñtā et qd

infra tres mēses debebat parere. Tunc bea

tissima virgo veniat ad Ioseph et dixit ei. Jo

seph sponse mī: ego intelligo qd confortata

mea debet parere et non habet qui sibi ser

uiat: rogo vos qd detis mihi licentias eundē

advisitandus illam tunc consensit et iunt in

montana et mansit cū elizabēth tribus mē

sibus: et post tres mēses rediit ad Ioseph.

Do. iij. aduētus. Ser. xxxviii.

tunc Ioseph vidēs eā pguatē timuit. Nō ei credebatur q̄ virgo parere posset &c. Jō voluit occulte &c. S; angelus venit nocte dicēs &c. Est tñ aduertendū q̄ b̄a virgo significauit sibi q̄ illud qd erat i ea de spū scto erat: & cū nō posset rīdere ioseph voluit eā occulte dī mittere. Querūt ibi doctores vt fuerit v; matrimoniu inter mariā & ioseph: dicit tho mas. iij. parte. q. xxix. ar. ij. q̄ sic: quīs dgo fecisservotū d̄ginitatis: tñ totū negociū amittebat deo. Fuerat tñ assecurata p̄ angelū q̄ nunq̄ esset sollicitata ab ip̄o ioseph: & ideo emiserat votū qd tenebat cōplere. Filia em̄ que i duodecimo āno emittit votū d̄ginitatis: et fili i. xiiij. āno dñt adimplere votū & nō pnt contrahere matrimoniu nisi p̄ dispensatione pape. Querūt adhuc doctores quare d̄ virgo cōtraxit matrimoniu: Dico fm. b. Tho. iij. pte. q. xxix. ar. i. ppter quinq̄ causas.

Prima ex pte plis.
Secūda ex pte matris.
Tertia ex pte hostie.
Quarta ex pte xpianitatis.
Quinta ex pte matrimonij cōiugalij.

Prima ergo cā fuit ex pte plis: q̄ iudei habuissent occasione obijciēdi sibi q̄ fuisset spurius & nō messias i lege pmisus. Scōa causa pp̄ honore m̄is: & hoc dicit. b. Ambrosi sup̄ lucā. Si em̄ nō habuisset maritū potuissent sibi ip̄operare meretriciū. Tertia pp̄ demonē: vt. l. misteriu incarnatōis demoni celaref: & istud mirabile ē. Quōd demon non potuit cognoscere ei? integritatē pp̄ intellectus sp̄sacitātē: & nulli dubiū q̄n diabolus cognouisset si deus voluisset cooperari: si q̄ deus noluit cōcurrere: nō fuit infat? misterij sacratissimi. Quarta rō ex pte xpianitatis: vt scz marit? b̄tē d̄ginis eēt testis de integritate ip̄i? virginis: & ipe ioseph fieret certus p̄ reuelatōne angeli. Quinta cā fuit fm̄ Aug. ad honorādū sacz matrimonij. Hos pauperes mulieres vtinā essetis tales i matrimonio sicut virgo fuit seruaretis matrimoniu tam sanctū & tā sacrū sicut maria & ioseph. Aliqui sup̄ addūt sctā cām & dicūt q̄ ad honorādū ioseph. Decebat em̄ vt ipse ioseph q̄ erat virgo nuberet virginī ppter excellētiā virginitatis. Hos mulieres ad quē sanctus habetis deuotionē: & dñi vrorati estis zelatori: cōmedietis vos b̄tō ioseph: credo q̄ p̄ vir-

ginē inter oēs sctōs ioseph ē prim? deo. Si em̄ iohānes euāgelista reputat sctūs & amicus dei: q̄ xps cōmendauit sibi matrē i cuius ce: q̄ro magis ioseph ē dignior cui nō soluz de cōmēdauit matrē: s; eā sibi dedit i spōsā. Si em̄ aliq̄s p̄sidentauellet nubere filiam suā nō daret nisi nobili viro. Si p̄utam? Iohānnē baptistā amicum dei q̄ cōdit digito xpm & cū baptisauit: tātmagis de ioseph q̄ brachijs portauit xpm & nutriuit. Possunt igit q̄tuor rōnes ostēdi propter quas excellit alios sanctos.

Primo ratione coniugationis: quia vir maritus. Math. i.

Scōo rōne subiectionis: q̄ xps erat illi subditus. Luc. ij.

Tertio ratione familiaritatis: ego & p̄ tr̄ dolentes.

Quarto rōne diuturnitatis: quosq̄ ad ānus xxxij. xps fuit cū eo cōuersat? vt dicit cōmuniter doctores. Volo dicere o p̄tōres: q̄ honoratis ioseph vt suis meritis habeat grāz bene operādi & mūdādi p̄cias v̄as: nūc beat i iacobi docu. Abijcētes &c.

Quātum ad secūdā partē paupes lenate capita. vultis saluari? vultis digne recipere xpm post cras: veditis vnū p̄ alio? p̄stā ad vsuram? facitis m̄rtiōes malas. Laetate q̄ deus videt vos. ad̄ hebr. iij. Qia nuda & aperta sūt oculis eius. Dixit vobis heri q̄ sub vmbra iusticie cōmittātur multa mala. Dixit persona iudicis & actoris. Et vos domicelle nunq̄d hētis maritos d̄ curia: nunq̄d infp̄nitis vos de scto eoz: infp̄ponat vos d̄volūte quenoille. Hos dñi q̄ vaditis ad cōm̄fices quid comeditis in die? quot testes auditis dū estis supra locū? Dicā vobis dñi paulus ad̄ roma. xi. dicit q̄ de? scripsit vnā legē in cordib? n̄ris crybi n̄ esset lex s̄pta nisi illa ad huc sufficeret ad cognoscēdū si facim? bonū aut malū. Quero igit a vobis si debeatis facere exp̄fessum p̄sidenti vel cōsiliario velle tis q̄ faceret tā magnā exp̄fessat q̄ tā lēte pcederet i facto: certe diceret: credo q̄ nō. S; dicetis mihi: p̄f iste mod? faciendi ē stilus curier? ista faciūt oēs. Dico q̄ hoc non phibet quin sit graue peccatū: q̄ leges h̄iane non phibēt oia neq̄ oia p̄cā. Item p̄tōres: deo an videt v̄m cor: & im̄s cogitationes vel

In vigi. nati. do. Ser. xxxix. ffo. LXVII.

stras. Audiuitis quid dici heri q̄ dñt eligi ad officiū iudiciale. allegabā vob heri illud Ezo. xviij. de Setro q̄ p̄sultit moysi q̄ eligeret viros probos nō sectantes auariciāz &c. Aliud ē peccatū operis q̄d vocat falsa aduocatio. de peni. di. v. c. negociū. & sūt vba Gre goriū homel. xxiij. dicit q̄ sunt multa nego cia q̄ vir p̄nt exerceri sine peccō. Et hostien. etiā Thomas in. iij. ubi enumerat q̄nq̄z inf que ponit officiū aduocationis q̄d ē pericu losissimū. Q̄ tuat caput vtra. Ego nolo di cere dñi quin aduocat? si faciat qd d̄z possit saluari: sed dico cū difficultate. Sūt em̄ ali: qui boni aduocati. s. ps. i. Joh. ij. Aduocatū habem? apud patrē. s. virgo de qua dīc ec clesia. Eya ergo aduocata &c. Sed sunt ali: qui mali aduocati q̄ sūt filij diaboli. s. em̄z d̄z tortor qui pender hoies: & tutor q̄ facit tu nicas vel vestes: sic ille qui opera diaboli fa cit et diaboli vel fili? diaboli. Dicite dñi i consilia vestra: nunqd̄ est officiū diaboli mē tiri ad decipiendū aliquē? nūquid hoc faci unt multi aduocati falsi? Hos dñi aduoca ti: nunquid allegatis leges ad puerendū iudiciū? nūquid corripitis? testū q̄nta pote stis? nūquid formatis appellationes? deū cōtra cōscias ad destruedū partē aduersā? nunqd̄ requiritis iudicē dare sniam iniquā? nūquid capitis pecunias ab vtraq̄ parte? Respiciat legem ciuiles. C. de iudicijs. C. de aduocatis. vbi dicunt doctores q̄ aduocat? d̄z habere tres cōditiōes: & hoc de necessita te salutis. Prima est scientia. Secūda est fi delitas. Tertia est diligentia. Q̄ vide ista in roberto de peccatis ad lōgus et multa alia que sunt necessaria ad presen tem materiam. Deu domicelle habetis ma ritos aduocatos: portatis zonas aureas de deceptionib? diaboli mariti vestri: et cathe nas argenteas et les rubans cum pater no ster v̄ auro vel de gaet: melius essz vobis ha bere bubulum maritum q̄ illum. Suadeo vobis sylvius saluari iuxta beati iacobi do cumentum thema p̄assumptum. Abijcē tes omne immundiciā.

In vigilia natiuitatis dñi.
Sermo. xxxix.

Bijcientes

omne immundiciā &c. Dñs dabit benignitatez et terra nra dabit fructū suū. ps. lxxxiij. Q̄ Domini et aie deuote gloriosus dei amī? btis pau. dicebat nobis heri q̄ habere? spem & fidu ciā & q̄ irem? paradisu p̄ meritū passionis xpi & sanguis ei? totaliter in terra effusi. bo na corda & boni spūs possent nūc q̄rere vbi possem? reperire xpm & vīvenit & quod venit Ad istā qōnē rīdet ppheta regi? dicēs. Do min? dabit benignatē ex sūma & diuina cō descētiōe. & terra nostra. i. beata virgo dabit fructū suū oibus gētibz desideratissimū. De isto habem? figurā Genes. xvi. Vbi dicit dñs abrahe. in gñatōe q̄rta reuertētur huc. filij abrahe fuerit in egyptū & moyses redi rit eos in terrā p̄missionis. Ego libent? que rerē moysi quid repñtat nobis illa q̄rta ge neratio spūali? & allegorice. dico repñtat no bis q̄druplicē modū pducēdi hoiem. P̄m? ē sine viro & muliere vt adam. Secūd? ē de viro sine muliere vt eua. Tert? ē de viro & muliere vt hoies omēs & mulieres. Quar? ē d̄ muliere sine viro vt sal uator de ventre virginali. Et tunc terra no stra dedit fructū suū. Terra s̄ḡt beatā virgi nem. h̄z terra tres cōditiōes. Prima q̄ oim elemētōz est infima. Secūda ē soliditate subtilissima. Tertia ē anda mī sit roze irri gata. Sic beatissima virgo maria fuit p̄mo infima p̄ humilitatē & profunditatē. fuit so lidissima per cōstatiā & virginitatē. fuit ari da per carentiā desiderij mūdani: s̄ fuit irri gata per spūsancti rozes seu grām. De p̄mo Eccl. xvi. Deus i terrā respexit & impleuit illā bonis suis. i. gratijs in sua gōceptōe: in sua natiuitate: & in filij sui incarnatōe. De secū do ps. Fundasti terrā sup stabilitatē suāz non inclinā in seculū seculi. Et hoc maxie patuit in passione xpi: q̄ in ea sola remāste fides aplis titubātibz. De tertio Gene. i. Terra aut erat ianis & vacua. & post. germi net terra herbāvrentē & faciētē fructū. S̄z queretis a mē: p̄ quē fructū portauit dico. q̄ ille fructus habuit tres qualitates p̄ciosi ssimas & dignissimas.

In vigilia nati. dñi.

Prima q̃ fuit speciosus in natiuitate et cō
uersatione: q̃ sicut sol eruit.

Sec̃da q̃ fuit p̃ciosus i doctrina et p̃dicatōe
Tertia q̃ fuit copiosissimus in passiōe et re
demptiōe.

¶ De primo Eccl̃. xliij. Ego q̃m vitis fructus
ficam suauitate odoris. De sc̃do L̃t̃icoz. ij.
Subymbra illi: quē cōsiderabā sedē et fructus
et dulcis gutturi meo. De tertio L̃t̃ico. vij.
Ascēda in palmas et apprehēda fructus eius.
et ps. Apud dñm mīa et copiosa et c. ¶ Reua
te capitayra. dñm nūquid comeditis libēter
de bono fructu p̃ferti q̃m est dulcis gutturi
et est boni odoris. Audeo dicere q̃ nūq̃m su
it fructus tā bonus sicut fructus vteri virginis
marie. Ideo eccl̃ia instituit festū natiuitatis
vt disponam ad gustādū et comedēdū illuz
fructū. de det nobis gr̃as. Ad hoc est ad qd
hortat iacobi documentū. Abijcientes et c. vt
autē hoc facilius et dignius possim adipisci im
plorabim gr̃am spūsc̃i per intercessionem
virginis marie cui dicem? Ave.

¶ Abijcientes oēm et c. Ad ore solito mouet
qd̃ terminata i doctrina magistrorū nostrorū
theologorū et p̃ferti a beo Tho. ij. pte. q. xxi.
et bona. di. ix. ij. q. ij. Et tū honor r̃po debi
tus sit honor latr̃ie seu seruitutis: et hoc s̃m
naturā hūanā. Et ista qd̃ mouet p̃eo q̃ pa
stores venerūt a docere puerū. Ad intelligē
dū p̃ntem q̃nē tria op̃s intelligere. Primo
quid ē latr̃ia. Sc̃do quot mōis p̃r cōsidera
ri hūanitas xpi. Tercio op̃s r̃ndere ad q̃nē
De primo aduertēdū ē q̃ istud nomē latr̃ia
est nomē grecū: et in latino significat serui
turē siue cultū. Est autē latr̃ia actus iusticie
qui vocatur religio seruitutis: ṽl pietas in la
tino. De ista scribit Deute. iij. et Math. iij.
Dñm deū tuū adorabis et illi soli serues ser
uitute. s. q̃ ē latr̃ia. Sc̃do est aduertēdū q̃
xpi hūanitas p̃r duobus modis considerari.
Vno mō vt sepata a diuinitate. Alio mō vt
cōiuncta diuinitati. Dicūt p̃mo doctores sic
q̃ in eodē honore honoretur rex et tunica et ve
stimentū: sic hūanitas xpi s̃m q̃ cōiungit di
uinitati est adorāda adorātōe latr̃ie. etiā di
cit Sc̃cor. q̃m nō tanq̃m qd̃ s̃ tanq̃ quo. Si
cut enī genu flectio exhibet tunicę regi q̃m
actū eā h̃z sup corp̃ suū. Et si tunica regis
eēt in camera regi ipso stāte in eccl̃ia nō de
beret sibi talis honor: sic etiā hūanitati se

parate a diuinitate nō debet honor latr̃ie.
Leues capita dñi gaudissē iudei isto sero
habes ne q̃dringeras petias auri ad iudei
dū: cogitasti ne ad vos disponēdū? O pec
catores si mors veniret sup caput ṽrm: qd̃
esset de vobis. Dixim? heri p̃ legē quile q̃
crimiosus nō p̃r cōdere testamētū. Sic nec
ille q̃ est in pctō mortali. Dicei forte p̃r ego
nō suz tria ditor neq̃ p̃ditor: iō ipso saluari.
Dabitis. s. de inoff. testa. l. de statu: q̃ dū
bius de statu suo nō pōtēstari: nec etiā in
carcerati. Ad h̃ est regula iuris lib. vi. q̃ ne
mo pōt plus iuris in aliū transferre q̃ sibi
cōpetere dignoscas. Lasus ē patēs: s̃m in
gi ceperūt atrabati: ceperūt multos q̃ erat
de extraneis p̃tib? et sūt in carcerib? Anus
est q̃ nescit an sit seruili conditionis vel li
ber. et ille h̃z pauca bona et vult condere te
stamentū. dicit lex ciuili q̃ nō pōt. Simi
le ē religioso q̃ post annū approbatōis rece
dit ap̃statar a mōasterio q̃ fecerat profes
sionē tacitam nō exp̃ssam talis si cōgregat
bona nō pōt cōdere testamentū. Sic estis
vos peccatores expectantes facere bonum
ṽsq̃ ad mortē: estis scripti i libris diaboloz
per totā vitā vestras. Eccl̃. ix. Sūt iusti atq̃
sapientes et op̃a eoz in manu dei sunt. seq̃r:
et tū nescit homo an amore vel odio dignus
sit. et seq̃r. s̃ oīa in futurū seruantur incer
ta. Vos dñi qui vaditis ad lupanar multi
sunt sapientes et sunt op̃a eoz ante deū et
nescit aliquis vtrū erit saluatus ṽl damna
tus. ¶ Inclinate fr̃dres ṽras: q̃ nullus pōt
dicere saluabor: s̃ solū sciēm? quādo erim?
in morte cū sententia erit data super nos
cū sciēm? nō erit pl? remediū. heu pctōes
postq̃ status noster ē sic periculosus. Enē
detis vos de dabit vobis suā mīas. Ad illā
habēdam oportet facere iuxta beati iacobi
documentum. Abijcientes omnem immū
diciam et c.

¶ In isto sermone erūt due ptes p̃ncipales.
Prima erit de incarnationis sacratissime p̃
funda dignitate.

Secunda erit de peccatricis anime virtuos
sa purgatione.

¶ Quattuor ad primā vidim? quattuor: signa
per que cognoscim? q̃ xpi incarnatio ē mirā
biliter exhibita. Restat declarare q̃ntū qd̃ ē
gaudiofā virginis p̃nititio. Refert. brillissimus

Sermo .xxxix. fo. lxxvii.

Lucas in euangelio qđ in media nocte celebrat. Etenim editu a cesare augusto vt describeret vniuersus orbis. Tūc ioseph ascendit a galilea cū maria pregnāte vt profiterent in ciuitatem suā bethleē. et factū ē dum ibi essent. Impleri sunt dies vt pareret et peperit filiū suū primogenitū et pāris inuoluit et reclinauit in presepio: qz nō erat ei locus in diuersorio. Et d sacru misteriu intelligēdū tria circa natiuitatē xpi insinuat.

Tempus.

Locus.

Et modus.

De primo. Mat. xrv. ca. Media nocte clamor factus est: ecce sponsus venit. Tpo igit in media nocte. De secundo. Michæ. v. Tu bethlees terra iuda nequaquā minima es in principibus iuda. De tertio. iij. Reg. vltimo Rex mutauit habitū suū et intrauit bellus. Dixim⁹ supiorib⁹ qđ incarnatio dñqz signis sensibilib⁹ fuit ostensa. Restat quiti⁹. scilicet gaudia parturitio quo ad tpo: quo ad locū: qđ ad modū. Dñs vadatis ad matutinas audietis a diacono in missa medie noctis qđ imperator octouianus mādauit qđ describeret vniuersus orbis: ad sciendū quot habebat villas et castella et subditos: et ponerent oia in scriptis. Tūc ioseph dixit virgini qđ oportebat obedire precepto impatoris: et ire in bethleē de qđ ioseph erat natus. Erat bethleē em parua villa sita p duo miliaria a hirlm sicut distat villa sancti dionysij a villa parisijs. Qñ venerūt bethleē nō poterūt inuenire hospitium vbi ioseph et maria possent hospitari. Ideo venerūt ad fallā ciuitatis que erat locus cōis vndiqz apertus. super qđ beatissimus Bernardus de natiuitate xpi dicit. Expergitur cū in peccatores et letamios qđ in sordibus vti et pauperib⁹ nutrim⁹ gaudete et cōtemplamini regē celis terre. nō in regalī solio et mundi pōpā: sicut in vili stadiō et in mentoz presepio collocatū. Hos paupes religiosi medicātes qđ elegistis statū pauperū propter deū et cōtemplastis oia: gaudete inquit Bernard⁹. et videte in spū cōtemplatōis regē vestrū xpm nō elegisse palacia grādia: sicut ista bulla iumentoz. Tūc ergo ioseph et maria qđ erat iuuenis etatis. xiiij. vl. xv. annoz venerunt ad forū: et tunc impleti sūt dies vt pareret: et peperit dñs oēs dormirēt. Sin media

nocte. Sed queretis mibi vtrū virgo habuerit dolorē vel vtrū mutauerit colorē qđ facta fuerit pallida. Dico qđ non. dicit doctores cōtemplatiui: qđ in instanti parturitōis quidā fulgor redundabat ad faciem virginis adeo magnus: qđ ioseph eam videre non poterat: et illo fulgore durante sine dolore et sine reddendo aliquā materiā supflua: etiā sine frangendo claustra virginis edidit saluatōrē. Sicut enī radi⁹ solis transit p vitru non frangendo vitru: sic etiam beata virgo maria genuit xpm sine fractione. De qđ natiuitate cantat ecclesia in officio crastine diei. Descendit de celis de⁹ ver⁹ a patre genitus introiuit in vterū virginis nobis vt apparet visibilis idutus carne humana: et eruit per clausas portā de⁹ et homolux et vita conditor mūdi. Et in vna alia antiphona dicit. Genuit puerpera regē: cui nomē eternus et gaudiū maris habes cum virginis hoiorē: nec primā simile visa est: nec habere sequentē. Filie hirlm quid me admiramini? diuinū est misteriu hoc qđ cernitis. Sed queretis a me. Pater quid fecit xpo virgo maria. Dico qđ postqđ ipsum recepit in man⁹ suas sine adiutorio cuiusqz obstetricis ipsa puerus portantē et similes vocem alijs emittentē reclinauit in presepio. Et quē genuit adorant: vt cūtat ecclesia. Et xpo possū elicere: qđ circa puerū maria q̄tuor fecit. Primo puerū propius mambus suscepit. Secūdo eū deosculata fuit. Tertio pannis inuolutum in presepio reclinauit.

Quarto quē reclinauerat adorauit.

Sed queretis a me: pater cur dicit euāgelista Lucas. et non erat locus ei in diuersorio honestior qđ super fenū. Dicit glosa. Ideo reclinauit in presepio: quia non erat locus in diuersorio. Ideo ad excusandum beatas virginem hoc dicit beatus Lucas. qđ. d. Anime deuore nō sitis male contente de brā virgine: qđ posuit deus redēptōrē vrm super fenum: qđ nō erat locus ei in diuersorio. Hoc dicit ecclesia. Feno iacere putat: presepe non abhorruit et. Non erat domus christi tapetis ornatā: non habebat cortina: nec grossa puluaria: nihil erat nisi modicum de feno super quo iacuit xps. Sed quid plus ysa. i. Cognouit bos possessorem suū et. Secūda Tri

In vigilia nati. do. Ser. xxxix.

foſſomū. Nutu dei bos et aſinus genua fle-
rerūt. heu pauperes pctōres: quaz vitā di-
citis hodie: nunquid auditis q̄ bos cognos-
cit et etiā aſinus dñs ſuū: et ſuo anhelitu ca-
leſaciebāt carnē pueri: et vos itez crucifiq̄
eū cū blaſphemis et cōrumelijs: et ſic de fili-
bus. Et ſeq̄tur: q̄ pastores erāt vigilantes
ſup gregē ſuū: et facta ē lux magna i natui-
tate xpi: et putaret̄ nox dies. Et tūc vēr̄ an-
gelus ad pastores dicēs. Annūcio vob gau-
diū magnū: q̄ nat⁹ ē ſaluator mūdi. Et tūc
dixerūt. Trāſeam⁹ vſq̄ bethleē: et videamus
verbū qd factū ē. Grego. facit gōnē i homē
lia hodierna. Eū nāſcēte dño mūd⁹ deſcri-
bit⁹: Rūdet q̄ nato dño mūd⁹ deſcribit⁹ ad
ōndēdū: q̄ iſte q̄ debebat ſcribere electos in
eternitate ē i mūdo nat⁹. ad Ep̄. vi. Ipe ē
par nſa q̄ ſecr̄y trāq̄ vñū. Libi at i q̄b⁹ ele-
cti ſcribūt̄: ē mens diuina approbās facta
bonoz. de q̄ libro Apoca. xx. Liber aptus eſt
qui ē liber vite. Scīdū q̄ dñs nocte na-
tus ē trib⁹ de cauſis.

Primo ad denotādū expulſionē culpe.

Scdo ad repñtandū aſſūptionē miſerie.

Tertio ad inſinuādū collationē gr̄e.

Q̄ de pmo yſa. ix. Populus q̄ ambulabat in
tenebris vidit lucē magnā. De ſcdo Job. xiiij
Nō natus de muliere ⁊c. De tertio Johan. i.
De plenitudine ei⁹ accepim⁹. Natus ē etiā
xps i bethleē: et interpret⁹ dom⁹ panis. Xps
eſt panis. Job. vi. Ego ſū panis vñū ⁊c. Sed
quid ē illud diuerſorū: diuerſorū dī de di-
uerſo tis. Nos religioſi ſum⁹ i diuerſo q̄
diuertim⁹ a mūdo ⁊ venim⁹ in religionez.

Iſtud diuerſorū erat abytraq̄ parte aptū:

q̄ religio xpiana nulli claudit gremiū ſuū.

Anticoz. vi. c. Una ē columba mea pfecta

mea. et ſic xps intrauit habitū ſicut rex iſra-

el intrando bellū: q̄ ipe q̄ erat rex regum ⁊

dñs dñantiū pauciſſimis pānis inuolutus

fuit. heu pauperes pctōres: nunq̄ considera-

bitis iſta nocte: ibitis ad comedendū trip-

pas poſt miſſam medie noctis: nūquid au-

dictis tres miſſas. Tres miſſe repñtāt tres

ſtatus. Prima repñtāt ſtatū aī legē. Scda

ſub lege. Tertia ſtatū legis gr̄e. Vel ſm ali-

quos. Prima ſignificat ſtatū ſḡinuz. Scda

ſtatū cōiugatoz. Tertia ſtatū cōiūctum.

Volō dicere q̄ agatis gr̄as deo ⁊ q̄ gratis ſi-

bi miām: ⁊ ſitis p̄cipēs ſue ſacraſſimē

benedicte natitatis. Juxta. b. iacobi docū.

Abiicientes omnem ⁊c.

Quātz ad ſecūdā partē. Dñi nos poſſu-

mus oia dicere tpe panis. Dirim⁹ de multis

peccatis opis ⁊ vſq̄ nūc dirim⁹. xij. ⁊ de ma-

licia q̄ ſūt ſub ymbra iuſticie. Et veri dixi-

mus de cautelis aduocatoz: de malicia et

duplicitate eoz. Nūc vero de. xij. pctō opis

dicendū ē. Detestanda ludoz abuſione. ſ. vi

ſo q̄ ſūt multe diſſolutōes: multe blaſphe-

mie: multe deceptiones an ſit licitū ludere?

Ariſto. v. ethicoz. dicit: q̄ er recreatōe natu-

re humane oſtiture ex diuerſis p̄tib⁹ neces-

saria ē recreatio aliq̄. Quis parua loquēd-

modū ad cibū oīdiendū requir̄ modicū ſatis

Ideo pagan⁹ Ariſtoteles ponebat vñā vñte

moralē q̄ vocabat eutrapelia ⁊ hñs eas poſt

eutrapeluz vocari. Et de iſta vñte loquit̄

moralis carho dicēs. Interpone tuis inters-

dū gaudia curis. Queratis a me p̄ an liceat

at ludere oib⁹ ludis q̄b⁹ nobis placeat. Hos

dñi eccliaſtici q̄ habetis tot ⁊ tāta bona pp̄

illū hoīem pēdere in cruce nō debetis lude-

re. Ariſtoteles pagan⁹ qui nunq̄ cogno-

uit incarnationē xpi xp̄ſte diceret q̄ non:

gr̄omagis dare bona crucifiri merer̄ ab⁹

eſt malū. Audite paulū ad Ep̄. v. Fornica-

tio ⁊ ois inūdicta aut auaricia nō nōc̄ in

vobis ſc̄ decz ſc̄rōs. Aut turpitudine aut ſul-

tiloquiū: aut ſcurrilitas q̄ ad rē nō p̄tinet:

ſed magis gratiaz actio. q. d. q̄ illa nō decz

hoīem eccliaſtici i q̄bus de⁹ pōt offendi. An

btās Tho. in. ii. q. d. xviij. dicit. licitū eſt lu-

dere tribus cōditiōib⁹ obſeruatis.

Prima ē q̄ de⁹ nō offendaſ.

Scda ē q̄ priorū nō dāniſceſ.

Tertia ē q̄ tps deo dedicat⁹ ex p̄cepto i lu-

do non exponaſ.

Q̄ oēs q̄ ludi q̄ ſūt dñm ⁊ p̄ceptū ei⁹ ⁊ tē-

dūt ad luxuriā ſunt pctā mortalia. Hos do-

micelle nūquid libere p̄ſtat⁹ aures garſi

omb⁹. Et vos gaudiſſiſi q̄ choſiſtis eoz am-

domicellis et cātilenas inhoneſtas dicitis.

heu pauperes peccatores: miror q̄ terra non

abſorbet vos. Nunq̄ capitis camerā i iſer-

no traditores miſeri dānat⁹. Audite dicuz

oim doctoꝝ: q̄ ois ſoraxel lud⁹ vbi de⁹ deho-

neſtaſ ē dānabilis. Scda q̄ dāniſicaſ p̄xi-

m⁹. Poſito caſu q̄ ſit aliq̄ inuenis q̄ hēat

duo ſcura de matre ſua ⁊ tu lucraſis ſibi:

co q̄ teneris sub pena dānationis ad resti-
tuenduz. quādo trahitis aliquē ad ludēduz
dicendo per deuz nos ludem? vñ luduz: r
tu tenes eum vñq̄ ad mediū noctē tu tene-
ris restituere vel dānari. Similiter qñ sunt
duo pipeurs gallicerz vnus facit signuz al-
ter i ad decipiendū: tenent ad restitutionez.
Tertio est peccatuz ludere quādo debemus
deo seruire r audire missas vespas r c. r bre-
uiter ois ludus de basart sicut au glie aux
des: r sic de alijs est phibitus r p̄sertiz. ec-
clesiasticas: vñ habet. xxxv. distin. episcopus
r diacon⁹ ebrietati deseruiēs deponat. Ad
hoc facit lex ciuilis. ff. d. allegatorib⁹ p totū.
Quis ei diceret blasphemias verbera odia
que per ludū eueniunt nō esse pctm. Redo
q̄ nullus dico tñ q̄ si aliquis ludat p recre-
atione pro pinta vini vel cena sine iuramē-
to nō est pctm: mortale licet sit veniale. Nos
lo ergo dicere q̄ omnes disponāt se ad reci-
piēduz gratiā spiritus sancti. Iuxta thema
p̄assumptū. Abijcietes oēm inūdiā r c.

¶ In die natiuitat⁹ dñi de mane. Ser. xl.

Bycientes

oēm inūdiā r c. Flumi⁹
egrediebaf de loco volup-
tatis ad irrigādūz padi-
sum. Sen. ij. Dñi r aie de-

uote nos habem⁹ hodie natiuitatē sacra il-
lius quē tam dñi expectauerūt patres anti-
qui. Sz queretis mihi dñi de quo seruit illa
natiuitas. Moyses qui scripturā ordinauit
respōder dicens. Fluiui⁹ egrediebaf de lo-
co voluptatis. Et sic ibi tria tanguntur.

Primo dignitas. pcedentis: q̄ flumi⁹.
Secundo sublimitas parentis: q̄ egredie-
batur de loco voluptatis scz de virgine ma-
ria p natiuitatē temporālē: vel a deo patre
per eternā generationē.

Tertio vtilitas recipiētis miam: q̄ ad irri-
gandūz paradysum.

¶ Flumi⁹ egrediebaf de loco. ¶ Leuate capi-
taviā dñi. Iesus est fluiui⁹ q̄ eruit de loco
voluptat⁹. Cōparat flumi⁹ ppter tres fluiuij
pprietates r silitudines. Est ei xps flumi⁹.
Primo gratie ad mūdandū pctm.

Seco sapientie ad tenebras depellendum.

Tertio glorie ad appetitū totaliter satiādū

¶ De primo ps. Fluiuis imper⁹ letificat cū
uitatē dei. De scdo. Apoca. xxiij. Ostēdit mī-
hi flumi⁹ aque viue splēdidū tanq̄ cristallū.
De tertio danielis. viij. Flumi⁹ igne⁹ rapi-
dusq̄ p charitatē r amorē egrediebaf a fa-
cie eius. ¶ Leuate capita dñi respicite xpm
quē i tali nocte sicut hodie virgo peperit po-
sunt i p̄sepio. Ille puius ē flumi⁹ ḡe ad
mūdandū pctm. Sapientie ad illuminādū.
Sic ad satiādū. Sz queretis a me. ¶ Venit il-
le flumi⁹: dico q̄ egrediebaf de loco volupta-
tis r de plaiācie gallicie. Ille ē hor⁹ de quo
Lāti. iij. hor⁹ pclusus fons signat⁹. Ber.
in quodā ser. Beatissima go hor⁹ deliciāz
tu es ad quē desoriādū manus pctōz nō ac-
cessit. Flumi⁹ venit de horto deliciāz r ē vir-
go: q̄ sicut in horto sūt diuersi si oēs herbe
r arbores: sic in beatissima virgine oia ḡe-
dona: oēs perfectiones r gratie fuerūt pdu-
cte in ea eminētē r sub p̄o. Sed quare iste
flumi⁹ venit ad irrigādū paradysūz id est ho-
minē in quo habitat de⁹: dico q̄ delicie sue
sunt esse cū filijs hoiz. Ideo ps. dicebat. Ex-
pādi man⁹ meas ad te aia mea sicut terra
sine aqua tibi. Qñ em pctō: postulat grām
dei sine qua nō est possibile portare fructus
euenat man⁹ ad eū: tūc riuus. i. xps descen-
dit ad mūdandū pctm. Ideo dicit br̄s Ber-
nardus i sermone tractādo illud verbū. Lū-
natus esset i bethleē iude: dicit q̄ iesus nō
venit sine grā r salute xps sine vñctōe: r fili-
us dei nō venit sine gloria r p̄petua salua-
tione. Primo enī venit si sint pctōres ad mū-
dādū: si sint ceci ad illuminādūz: r tūtem⁹
dānationē ad gloriā cōdonādūz. ¶ Deu pec-
catores vtamur isto fluiui⁹ ad vtilitatē nos-
trā: q̄ puulus datus est nobis r fili⁹ natus
ē nobis. Nūquid dñi faceret vobis magnā
gratiā rex si vos essetis in psuriaria r debe-
retis mille frācos si mitteret vobis vñā ba-
gā ad soluedū debitavā: Certe rex q̄ mittit
vobis bagā est de⁹: p̄ q̄ mittit nobis suū fi-
liū. Populus q̄ erat icarcerat⁹ erat natura
hūana q̄ erat incarcerationa r obligata plusq̄
eēt ad mille frācos. Quapropter nolite despi-
cere bagā istā sz vtamini ad vtilitatē vestrā
Nos videri q̄ qñ i aliq̄ domo sit magnū ses-
tū: paupes expectāt i porta credētes habē-
bonā refectōez. Hodie sit magnū festū i pa-
diso. Nos sum⁹ paupes si peram⁹ hodie ele-

In die natiuitatis domini.

mosynas: cuius bona deuorare: credo q̄ habebimus bonū p̄dūm deponēdo pctā n̄ra. iuxta b. Ja. 20. Abijcietes oēs r̄c. recurram⁹ ad virginē mariā p̄ntādo āgelicā salutarēz. aue. ¶ Abijcietes cōm imundiciā r̄c. Albre so h̄o mouet questio terminata a magistris n̄ris theologis r̄ p̄sertim be. Tho. i. iij. pte. q. xlv. r̄. xlvj. q. lxxi. ar. iij. Bonauē. dist. iij. tertij. ¶ Et ymaginē xp̄i debeas cult⁹ latrē ¶ Respōdet Bonauē. post damascenū: q̄ cū ymaginē xp̄i debeat eadem reuerētia: sicut honorat de⁹ r̄ ei⁹ ymago nō p̄ se sed per accidēs. ¶ Et q̄retis a me: p̄r vnde habuerūt ortū ymagines? Dico q̄ ritus ymaginū introduct⁹ est in ecclesia triplici de causa.

Primo p̄pter simpliciū r̄nditatē: vt simplices videant illud qd̄ credunt ante se. vnde dicitur libri simpliciū.

Secundo propter affectus tarditates: vt vīs ymaginib⁹ possint cogitare que credūt eleuare mentem.

Tertio p̄pter memorie labilitates: quia ea que habem⁹ i memoria facilius labuntur. fiunt ergo ymagines r̄c.

¶ Leuate capita v̄ra: habetis desiderū vos saluādi: credo q̄ si habetis bonū cor faceretis qd̄ nō facitis. Vos habetis. extra q̄ fili sunt legitimi. c. āra. r̄ autērica collatiōe vii. circa p̄ncipiū. q̄ si vir habeat vnā mulierē. nō p̄ matrimoniu: r̄ habeat ex ea plē: si postea vir capiat eā in v̄rore eorū proles erit legitimat hereditarie successiōis capax. Laus est patris. est vnus vir de ista parrochia q̄ nunq̄ fuit v̄rore: tenuit t̄m vnā mulierē in camera p̄ decē ānos r̄ habuit tres vel q̄r tuos pueros de ipsa. Tūc iste hō vidēs q̄ dā nat seips duct⁹ p̄ntā accipit eā i v̄rore. Pa pa r̄ ipator dicit: q̄ filij eorū p̄r geniti sūt liberi: r̄ poterūt habere hereditatē paternā. Moralit̄ habem⁹ Paulū ad Gala. iij. Nō sumus ancille filij s̄ liberi: q̄ libertate nos liberavit xp̄s. Certe dñi āte incarnatōez mūdus durauit p̄ q̄nq̄ mille annos: t̄ ānq̄ filius marie eet nat⁹ nō erāt filij capaces hereditatis: q̄ p̄r m̄r nō fecerāt matrimoniū qd̄ est bodie factū p̄ totū mūdus: vel manu festū. Et de isto loq̄r Math. xxi. c. Simile est regnū celoz hōi regi q̄ fecit nuptias filio suo. Ubi Greg. Iste rex de⁹ p̄r ē q̄ misit filiū suū i v̄tero br̄e marie: gis q̄ xp̄s sup̄it

humanitatē: r̄ tūc oēs infantes nature huius mane facti sūt legitimi. Ergo pctōres i mā suetudine suscipite instū d̄bus regratiādo sibi q̄ dignat⁹ ē sumere naturā hūānā cui⁹ rōne sum⁹ capace eterne hereditas: nec amplius sum⁹ bastardi. Hoc vult p̄suadere thema. Iuxta be. Ja. documētū. Abijcietes r̄c.

¶ In isto sermone erūt due partes: scz Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate.

Secunda erit de deuotione circaverbus icarnatum aīe purificatore.

¶ Quātū ad p̄mā partē. Dñi si vultis intelligere misterius incarnatōis: debetis notas re illd̄ qd̄ dixi beri. Qñ xp̄s fuit nat⁹: pastores qui vigilabāt sup̄ gregē venerunt ad visitandā beatāz virginē: r̄ nor erat ita clara sicut dies. Et dicit aliq̄ bysione q̄ tres soles in oriente apparuerūt. r̄ de vultu beate marie virginis exibat quidā fulgor rōne cuius nemo poterat illā intueri. ipsa peperit sine dolore: r̄ adorauit eū genib⁹ flexis: r̄ de osculabāt pedes r̄ os ei⁹. Ch̄ist⁹ vero sebat sicut alij pueri. Beata virgo euz p̄nās inuoluit: r̄ q̄ nō habebat alius locus: posuit eum in presepio. Tunc bos r̄ asinus adorauerūt eū genib⁹ flexis. Sed q̄retis: pater dicite nobis quid dixit angelus pastorib⁹. P̄mo annūciant eis pacē factā inter deū r̄ hominē dicēs. Gloria in excelsis deo: r̄ in terra pax hoib⁹ bone volūtatis. Secundo dixit eis q̄ irēt ad visitandū puer natus: qd̄ ipsi fecerunt. Et venerūt festinatē per totā noctē r̄ venerūt bethleē in crepusculo diei. Et videntes puer r̄ mariā cognouerūt de verbo qd̄ fuit eis dictus per angelus. Dixerūt mane. Nos eramus in tali loco custodientes gregē: r̄ venit vn⁹ angelus cui⁹ maximo lumine r̄ prescepit vobis q̄ veniret⁹ ad adorandū natū. Veni peccatores: r̄ dominicelle si scieritis q̄ hodie est⁹ natus saluator mundi in bethleē: nunquid libet̄ iretis ad vidēdū eū? credo q̄ sic. Beati qui nō viderunt r̄ crediderunt. Sitis securi q̄ habetis maior meritū ad credēdū illum qui in sacramento altaris est: q̄ si fuissetis cū pastorib⁹. Ceteris parib⁹. Sed queretis a me: pater quid faciemus vt sim⁹ participes sue incarnatōis: dico q̄ oportet ire in bethleē p̄ meditatōez r̄ desideria: meditatio est memoratio. Quid

fecit xps pro nobis in ciuitate bethleem. Et ibi tria videbimus.
 Prio singularitate ex parte parentis plis.
 Secdo humilitate vniuersi.
 Tertio veritate rone manifestationis.
 Q De primo. ysaie. vii. Ecce virgo concipies in utero etc. De secdo. Ezechiel. xliij. Porta hec clausa erit et non aperietur et vir non transiet per eam quonia dñs de israel ingressus est per eam erit qz clausa picipi. De tertio Aug. Eua luxit: maria exultauit: eua lachrymas: ipsa gaudia dedit. Q Leuetis capitavra dñi vadatis in bethleem et videbitis singula. Pmo dgo cōcepit et peperit sine dolore pueri emisit. qz vniqz talia vidit. Similiter ex parte prolis videbitis singula.
 Eternitas capit nouitates.
 Immenitas breuitatem.
 Claritas obscuritatem.
 Sapientia infantiam.
 Opulencia indulgentiam.
 De primo Pan. ad Gal. iij. Ubi venit plenitudo tēporis misit deus filiū suū natū ex muliere factū sub lege etc. De scdo loquitur Pan. iho. ix. et iha. x. Verbū abbreviatū faciet dñs sup terras. De tertio iha. liij. Vidimus eū: nō erat in eo aspectus neqz decor. De quarto. Elagit infans iter arta positus p̄sepia. De v. ij. Lox. viij. p̄p̄ nos egenus factus est cum esset diues. Dñe burgenles rogavadatis in bethleem spiritualiter: reclaudatis ostia supia vos: ne dicatis pater noster nec aue maria: sed cōsiderate cū maria qz eternitas. i. de eterni caput nouitate: qz nascet hodie de muliere. Ille qz est immensus capit mensurā in p̄sepio. Ille qui erat pulchrior omnibz angelis capit vnius sacci vel leprosi colorez. Ille qz hz oēs diuitias: fit hodie pauperrim⁹ et ponit sup fenū. Q pauperes p̄dōres et mirabiles creature: qre nō cōsideratis humilitatē magistrī vestri. spernit p̄pas et delicias et alias supfluitates. q. Quid p̄sūt luxurie: qd p̄p̄e: qd auaricie: quasi diceret nihil vidistis ergo singularitatem et humilitatē ex pte matris et ex pte plis. Tertio opz videre veritatē rone manifestationis. Q dñi vadatis itez vadatis in bethleem et videbitis aliud nouū: scz modū manifestationis. Fuit autē natiuitas xpi dñi nři declarata in celis: qz tres soles apparuerūt in ele-

mentis. qz claritas fuit i aere sicut de die. Et rome tēpluz pacis cecidit. in plantis vinee engadi floruerūt dederūt florē et fructū. In brutis bos et asinus adorauerūt. In hominibus pastores adorauerūt. In angelis angeli annunciauerūt natiuitatē. Q pauperes p̄dōres cōsiderate ista mirabilia et agatis grās xpo qui voluit oia ista pro nobis facere. Et sic suscipietis insitū verbū. Iuxta thema. b. Jacobi assumptū. Abijcietes oēm etc.
 Q Quātū ad scdaz partē. Dñe domicelle dicatis mihi qz est illa inter vos qz vellet eē nutritrix illi? pulcherrimi fili. nūqz nutritis filios vros? Sed dicetis forte: p̄ certe nos sumus nimis debiles. Iō opz habere nutritrices. Retineatis istud verbū si placet. Si vos essetis bone nutritrices illos: nisi essetis multū debiles. Iō expedietis eē: qz nulla nutritrix daret eis lac nisi vos. Quia dicit pagan⁹ aristoteles: qz nos ex eis ē sum⁹ et nutrimur. Sit tñ secure qz pueri tenent. semp p̄ditōes nutritrices. Si ei nutrant de lacte capre tenent cōditōes capre. si vero mulieris meretricis tenent p̄ditōes etc. Virgo maria nutriuit filiū suū: et si vult habere nutritrices vult qz sint virgines. Iuxta illd ps. Adducet regis virgines: post eā p̄rie ei⁹ afferētur tibi. Est autē aduerbū: qd ad bene nutriendū pueros sex cōditiones requirūtur. Et dicemus tres nunc.
 Prima: puer est inuoluendus.
 Secda: puer est lauandus.
 Tertia: puer est custodiendus.
 Q Leuātē capitavra domicelle credis vos qz ego fueris nutritrix puerorū? Audite. bñ virgo vult habere nutritrices ad bñ nutriendū filiū suū. Prio ad inuoluendū vult habere duas: et oēs qz sint regines: et certe ille virgines erūt felicissime. Prio lenat puerū vocat cordis meditatione. scda cingit eū et vocat charitatis affectio. De p̄ia ait ps. Meditatio cordis mei i aspectu tuo sp. De scda. Cāt. i. Fascicul⁹ mirre dilect⁹ me⁹ mihi iter vbera mea p̄mora bit. Prio excitat puerū. Qñ aia deuota quoti die surgit meditando p̄ deuotōez et post cogitat bñficia data a xpo quō scz ē fact⁹? hō pro nobis tñc inuoluit puer ibs a nutritrice. Alia virgo nutrit ē charitas qz amplectat eū et cingit eū et tenet eū in sinu suo. Et istud ē ver de aia deuota cogitat qz sic de⁹ dilexit eū qz ppter illū scz amorē oēs ipm seruare nec eū.

In die natiuitatis domini.

quoquo pacto offedere. Scdo oz lauare ips
puerū ad ipm lauandū oz duas nutrices.
Prima vocatur cōfessio.

Secūda contritio.

Cōfessio lauat lachrymis. cōtritio vero
cū lintheamie tergit ⁊ luy met yng begunn
sur la teste gallice. vñ Prouerb. viij. Delitie
mee eē cū filijs hoīm. Tertiū opz hre duas
nutrices ad custodiēdum puez ne cadat in
ignes vel in aquā: oportet q sint virgines.
Prima seruabit intus.

Secūda exterius.

Q priuocat cordis trāquillitas. Scda ope
ris religiositas. pñi Regū. xvi. filij mortis
estis vos q nō custoditis dñs vñ rpm dñi.
Ad seruādū ergo xps regē oz hre nutrices.
vñā stantē i domo ⁊ aliā in porta. trāquil
litas cordis seruat intus: q nō vult tenere
xps cū petō. Nō dñ aliqd relinqre in pñcia: ⁊
sic seruabit i pace xps. Et p oppositū dñ Isa.
liij. Eor ipy qñ mare seruēs. Ille ei q gau
det i pñis ē sicut mare i pñino tormeto et
motu. Operis dñ religiositas stat i porta ⁊
⁊ ostiū clausus ne aliqs itert. Tūc xps mas
net intus. Bon? ei religiosus dñ eē emulas
tor: scilicet opia. fm Pau. qñ dñ nec p estu nec
p frigore velle q petm intret atq sua. Dñe
domicelle opz q sitis tales nutrices: vel ali
ter eritis dñate. Post prādūz dicem? res
dū. Nos orabimus deuz: q ipse det nobis
grām in pñi ⁊ glām in futuro. Amen.

Q Eadē die post prandū. Ser. xli. |

Aduertentes

dēz imūdicāre. Egredimini
⁊ videte filie syō regē salo
monē i dyademate q coro
nauit eū mī sua i die dñpō
latōis illi ⁊ i die leticie cordis ei. Lāticor
ij. Q dñi ⁊ aie dñote: hodie mane gloriosus
amic⁹ dei Lucas dixit: q pastores dicebāt.
Trāseam? vsq ad berthlee ad vidēdū h ver
bū qd factū ē. q. d. Adam? in berthlee ad vi
dēdū puerū iesuz. Ad cōiungēdū illā mate
riā isti dicit Salomō aiab? deuot. Egredi
mini filie syō: ⁊ videte regē salomones. q. d.
Filie syō exeat⁹ extra ⁊ vernat⁹ visuz regē sa
lomōne cū coronat⁹ q sibi fuit data in die de
spōsatiōis. Ego libet⁹ querere Salomōni

qd est dicere q debem? erire ⁊ q vadam? vi
suz regē salomōez. Ille rex vocat salomō rex
pacificus: ipse ē xps q fecit vtracq vñ. Iste
rex pacific⁹ quē debem? respicere ē xps q ta
li die nasci voluit ppter nos ad pacē faciē
dū inter deū ⁊ nos. Q Sz qretis a me: pater
qre debem? ire ad vidēdū eū. Dico q aliqd
erit ad vidēdū rez aliquā propter mā.

Primo ppter nouitatem.

Scdo ppter iocunditatem.

Tertiū propter vtilitatē.

Egredimini filie syon: ⁊ videte nouitatē.
Jere. xxxi. Exeant dñs noui sup terrā. mu
lier circūdabit virū. Egredimini ⁊ videte. io
cūditatē. ps. Tur orta est iustor: rectis cor
de leticia. Egredimini ⁊ videte vtilitatē.
Isa. v. Dēs sitietes venite ad aquas: ⁊ q nō
habetis argentū pperate emite comedite:
emite absq argēto absq vlla cōmutatiōe
vini ⁊ lac. Q Dñe domicelle nūquid vaditis
visum mulieres in puerperio: ⁊ philocaptr
vestri nūquid vadūt ad vidēdū vos? Verbū
istud est satis rusticū p materia hodiernē
diei. Sz hoc vñū incidēs ē. veniam? ad ma
teriā. si nos essem? boni tales qles debem?
eē nūq libetius iremus ad vidēdū aliqd q
ad vidēdū saluatōrē nostrū. Nos aut vad
imus ad vidēdū rē aliquā propter nouitatē:
⁊ iocūditatē: ⁊ vtilitatē. Nouū fuit certe: q
vna mulier portaret virū perfectū. nō fuiss
aut nouū si ipsa portasset vñū filiū. ppter
hoc aut ille puulus dñ esse vir: q ille puul⁹
in presepio erat plen⁹ sapiētia ⁊ virtute si
cut nūc ē i celo. Et ad hoc insinuat dñat Je
re. Nouū fecit deus ⁊c. q mulier circūdabit
virū. Scdo debemus erire ad vidēdū iocū
ditatē. nihil iocūdius q audire deū eē na
tum. Angelus em nō fuit mentitus dices.
Annunciabo vobis gaudiū magnū q nat⁹ est
hodie saluator. Magna iocunditas dñ esse
pctōnibus q cogitat q deus descēdit vt det
eis miam. sicut iocundus est hoi in carceras
to videre iudicē venientē ad eū liberandū.
Tertiū debem? egredi ad vidēdū vtilita
tem. Magna ei fuit vtilitas incarnatiōis
xpi: qñ pauperes pctōres q nō erant digni
mia dei ipse fecit eos dignos. Jō dicit Isa.
Venite emite absq auro ⁊ argento. Abs
q argēto gret auro glie. Venite m qre red
dite vos filio ⁊ matri eius. Dñ vaditis ad

videndū in puerperio matronas seu mulieres sine munerib⁹ certe nō. Precepit ei dñs in lege Moysi Ero. xxxiij. nō apparebis ī p̄spectu meo vacu⁹. Iste fili⁹ natus de nos nō nō q̄rit aliqd dñi ipse sit diues. Dñi ē terra et plenitudo ei⁹ orbis terrarū. Et tñ ipse dicit pauper sū in labore a iuuetute mea. qui igit eger⁹ fact⁹ est pro nobis nō q̄rit aliqd tpale. Hos domicelle habetis aliqd ad dandū regi nato⁹ et vos officarij si ueniretis ad aliquā mulierē nunqd daretis sibi vnā bagā. Iste paruulus q̄ uocat iesus q̄ iacet super fenus nō q̄rit res tpales a uobis. Quid ergo portabim⁹ sibi et matri ei⁹ habetis ne aliqd pauperes pctōes ad dādū sibi. Com munitur mulierib⁹ parturientibus portatur fruct⁹ noui et des gartaul⁹ gallice et aues. Nunqd ille q̄ paruulo lacte pascit⁹ eueller ista⁹ certe nō. quid igit offerem⁹. Adasi ad Isa. q̄ dicit Isa. liij. q̄ posuit de⁹ in eo iniquitates oīs infor. et Michae. vii. Deponet iniquitates nras et piciet ī p̄fundo maris oīs pctā nra. Dñi ibitis ne ad uespas. si sic respiciat⁹ gē nē genib⁹ steris aī paruulū et q̄rat paruulo et matri ei⁹. quid uobis placet qd dābim⁹ uobis hodie. Sūt mille q̄d rigēti nō agita q̄t tuor aī si fuisset qd dedisset filio. Ipse xps respōdit et dicit q̄ nō uult v̄ra bōa tpalia. si pater misit me huc ppter uos et pcepit mihi q̄ portē oēs iniquitates v̄ras. et poterat dicere xps. Ecce spatulas meas ḡginales dāte mihi pctā v̄ra. Sz q̄retis a me qd hoc est dictu portare pctā nra. dico q̄ ē in cōreplatiōe et recordatiōe dolorū quos xps portauit pro nobis. relinquere malāritā. Habetis hyistoriā d̄ vna muliere dissoluta q̄ discurrerat p̄uiniuersus mūdū sicut canis. rimūda erat: q̄ incepit cogitare suā vitā vilē et volebat se despare. Tūc subito incepit cogitare īfanti am r̄pit dicere intra se. Dñe uos fuistis paruulus fili⁹. sed filij statī pacificanti et p̄tēanti p̄ causa parua vt p̄ pomo. Dñe uos fuistis et fuistis inter bestias. ego suus uultor illis nō audeo recurrere ad passiōē vestrā. si recurro ad natiuitatē v̄ram. et sic fuit certificata q̄ pctū erat sibi deletū et ḡa ei data ppter spem positā in natiuitate. Holo dicere et p̄suadere uobis ut ueniatīs ad regē Salomone et portetis pctā v̄ra et petatis uenā et eritis participes sue incarnatiōis iuxta thema p̄-

assumptū. Abijcetes oēm et. Et hoc facilius possumus adipisci implorabimus ḡram sp̄s sancti dicendo. Ave maria. Q̄ Abijcetes oēm inmundiciā et. Mōre solito mouet q̄sto terminata in thema. r̄p̄sertim a be. Tho. iij. pte et in. iij. a scō Bonauē. di. ix. terti. Et r̄a latria debeat honorari uirgo maria. Ridet q̄ cā uirgo sit pura creatura et latria debeat soli deo: nō sibi debet latria: q̄ tñ beata ḡgo obtinet dignitatē super omnes creaturas sub deo: q̄ est mater dei et hois. et istud donū est tāte dignitatis excellētie q̄ sub deo nō pōt mai⁹ donū cōmunicari creature. ideo ipsa d̄ honorari maiori honore post deū super oēs creaturas: et hic uocat iperdulia. Q̄ ueniat capita. Dñi habetis uoluntatē habendi padisus: habetis bonū animū uos saluadi. Ite uenite uellem⁹. si expectam⁹ vsq̄ ad mortē: certe ponitis uos ī magno piculo. Dñi cā tunica rubea uelletis ne mori in tali statu in quo estis nūc. Tūc istis ista nocte au glic. Et uos domicelle q̄ os stēditis pectora v̄ra: et tu q̄ rides respicias ne meretricē tuā. Dicetis pater credo q̄ null⁹ est q̄ uelit mori sicut uiuit. O pctōes qd cogitatis: irerū qd expectatis. capite bonū cor et animū: et dñs inuabit uos. habetis extra de īmunitate eccl̄a. c. iter alia. t̄huic cōformāter a. C. de his q̄ ad eccl̄iaz cōfugūt. l. p̄sent. q̄ cōfugietes ad eccl̄iaz cā libertatis petende ab eccl̄ia saluant taliter q̄ cā suppli cū nō liceat extrahi sub pena criminis lese maiestatis. De isto tēplo ad qd recurrere debemus habet Joh. ij. Soluite tēplū hoc et in trib⁹ dieb⁹ edificabo illud. Hoc aut dicebat de tēplo corporis sui. dicit etiā Greg. q̄ beatissima dei uirgo est tēplū dei sacranū sp̄s ritū sancti. Dñi tēpla dei et eccl̄ie custodiūt ad se fugietes. Sic etias xps qui est tēplū et beatissima uirgo etia saluat ad se cōfugietes. Nunq̄ eccl̄ia sic fuit cōsecrata sicut natiuitatis xpi: nec eodē modo dedicata sicut uirgo. Ideo dicit Bernar. Quis fletat mīa tuā o beata uirgo. quicunq̄ inuocauerit te nūq̄ fēriet se r̄pulsū. Id pctōes dicat unus quisq̄ in corde suo. Cōmissi grauissimū peccatū ppter qd me oportet cōfugere ad tēplū xpi et ad beatā uirginē deestādo pctā et sic eritis p̄ticipes incarnatiōis xpi. iuxta thema p̄assumptū. Abijcetes oēm et.

In die natiuitatis domini.

In isto sermone erunt due partes.
 Prima erit de incarnationis sacratissime profunda dignitate.
 Secunda erit de aie peccarij & ruosa purgatoe
 Quatuor ad primam partem. Dñi & aie deuote hodie mane dixim⁹ qd postq̃ brāuigove nit in bethleē nō repperit qd eā vocar⁹: ideo declinauit ad p̃balli & ibi pepit infantē & posuit eū sup fenū. dixim⁹ eū quō pastores venerūt adorare puerū natū. Restat dicere qd videam⁹ de illo qd dicitur i euāgelio magne missae. Dicit ergo Lucas trāseam⁹ xpus bethleē & videam⁹ hoc verbū qd factū ē. Videam⁹ inq̃ hoc verbū. prio i eterna emanatōe: qd i principio erat vrbū. Secūdo i pductiua reꝝ creatōe: qd oīa p ip̃s facta sunt. Tertio i hūanitatis assumptione: qd verbū caro fatū est & habitauit in nobis. In prima pre tūgun⁹ quattuor cōditōes. Prima tāgit emanatōes eternales ibi. In principio erat verbū. Secūda psonale distinctōem ibi: & verbū erat apud deū. Tertio p̃ditōes essentialē ibi: & de⁹ erat verbū. Quarta extētiā eternalē ibi: hoc erat in principio apud deū. ¶ **Leuate capita ṽra.** Dñi hodie diximus tres missas: rogo deū qd sint ad saluatōem qui audiuerūt & dixerūt, & significāt tres natiuitates xp̃i: scz primo eternalem. Secūdo temporalem. Tertio spiritualelem. ¶ **Natiuitas eternalis ē tam alta qd nemo eam capere pōt.** Is̃a. liij. dicebat. Generatōne ei⁹ qd enarrabit. Et in signū hui⁹ natiuitatis dixim⁹ missā in nocte: qd sicut nox est obscura: ita intellect⁹ nō pōt capere istā generatōes diuinā. Alio mō pōt exponi de p̃ribus antiq̃s exētib⁹ in libo: & ppter hoc habuim⁹ missas i auroꝝ qd est parū clara & parū obscura. & ita ē p̃scia disposita ad deū. & de ista pōt expōi illō xp̃i. Quicūqz fecerit volūtātē patris mei qd in celis est: ipse me⁹ frater⁹ soror⁹ mater ē. Math. xi. Et illa natiuitas est sem̃ obscura & sem̃ clara. Natiuitas vero tp̃alis ē qñ xp̃s exiuit de vtero virginis: qñ dies illuxit in mūdō: tūc viderūt oēs fines terre salutare dei nr̃i. Dico ergo de istis natiuitatib⁹ p declaratōe euāgelij magne missae: sic dicendū est de natiuitate eterna & diuinā: & in toto euāgelio Joh. qd cantat in missa maiori sunt quattuor cōdi

tiones. Prima tāgit cū dicitur. In principio erat verbū. Primā generatōe cōcedūt omnes pagani. Concedūt enī om̃s qd de⁹ est intellect⁹ ligens & pducit in se intellectōe. & sic de⁹ pducit verbū infinitū. Sicut enī homo h̃as intellectōes in eo est intellect⁹: sic in deo pre est filius p circūcessiōem. Secūda ppositio in trinitate ē psonalis distinctio & notatur cū dicitur. & verbū erat apud deū. & ibi capis deū & apud patres: & apud ē dictio trāstina. Tertia ppositio qd patet filij sunt participant in eēntiā: istud notat cū dicitur. Et deus erat verbū. Et ibi deū capis essentialiter est cōmunis tribus psonis. Et de⁹ erat verbū. hoc est fili⁹ est de⁹ sicut p̃r sp̃s sc̃tis. Quarta ppositio notat cū dicitur. hoc erat in principio apud deū. i. eternaliter & ppetualiter et sine mutatione fuit. Unde mutatio ē impossibilis apud deū. ideo i principio erat verbū: & verbū erat apud deū. ¶ Et cū dicitur fili⁹ est posterior: falsus est s̃m diuinitatē sed nō s̃m humanitatē. ideo fili⁹ triplici vocabulo noiat⁹ scz filij: verbij: & splendoris. In filio notat nature cōformitas. In verbo genitu re spiritualitas. in splendorē p̃cedētis coeternitas. De prio in ps. Dñs dixit ad messilium me⁹ es tu ego hodie genui te. De scōo ps. Eructauit cor meū verbū bonū. De tertio ad Heb. i. Qui cū sit splēdor glorie & figura substantie &c. Dñi materia est difficilis multū: s̃ ēt simplices illā possint intelligere scriptura vocat scōas psonā trinitatē triplici noie. Primo filiū ēt offēdas eiusdē nature cū pre. vocat ṽbū ēt offēdas qd sp̃ualit̃ & eternaliter a pre p̃cedit. Vocat etiā splēdor ad offēdēdū qd ē coetern⁹ p̃ri. Dñi grāmatici effi hic audite me. scitis qre fili⁹ dei vocat ṽbū. Nāqd dicitis in grāmatica ṽra. S̃nā ṽboꝝ quorū sūt. & dicitis qd sunt qnqz. Sic etiā ṽbū in diuinis ly sit vnū: tñ dicitur qnqz ppter diuersos effect⁹ qd exerceat circa nos. & ei scz primo verbū actiū: qd oīa creauit. Secūdo ṽbū passiū: qd dolores nr̃os portauit. Tertio verbū neutrum: qd nec deus nec homo tñ modo sed deus & hō simul. Quarto verbū deponēs: quia deposuit oēs iniquitates nostras. Quinto verbū cōe: qd nō est psonarū accessor: sed oēs saluat qui volunt. ¶ **Leuate capita.** Dñi fuistis i scholis: alias

cū ego essey pūis magister me⁹ docuit me
quōq; generaboy: scz actūū te. Verbū acti
uū dī fili⁹ dei: q; p ipm oia scā sūt. Dī passi
uū: q; omīs nostros dolores ipse portauit et
vulnerat⁹ est ppter iniquitates nras Isa. liij.
Et dī neutruū: q; solū de⁹ sed de⁹ t hō. dī etiā
deponēs: q; oēs iniquitates nras deposuit. dī
cōe: q; nō tāū vni pplo: s; oib⁹ indifferēter
regnū celoy aperuit. O verbū bonū o xpus
suauē. O pctorēs si dānemini poteritis ne
dicere malū de isto xpo. Credo certe q; nō.
nunq; aliq; p fecit p filio q; tum ipse pro
pctorib⁹: iō istud verbū etiā vocat fili⁹ dei
Verbū increatū originali emanatione.
Verbū incarnatū tpali assumptione.
Verbū crucifixū corpali passione.
Verbū beatificū eterna refectione.
O pctorēs vultis comedere de isto verbo in
eterna refectione: opz q; trāseat is vsq; berh
leem et est glia padisi vbi est filius: sōns to
ti⁹ boni que sepe meditari debem⁹ et ad eū
suspirare per depositionē pctorū. iuxta beati
Jacobi documentū. Abiciētes oēm te.
Quātū ad scōz partē. Dñi si placz loqua
mur de filio nato. Si vos burgēses habere
tis istum filiū ad nutriendū et non habere
tis nutriticē: vos dare⁹ elemosynā illi vt nu
triret. Estis hic tunice descariate: nunquid
datis pueros vros ad nutriendū: s; habeatis
posse nutrire. credo q; facit. p volupratibus
vris: Et vos domicelle q; habet tūcas ap
tas: nūq; maritū vū sūt comutic ducit vos
ad bāc qta q; nō sit hodie dies loqndi de
ista materia nec carpēdū vicia tm: q; pcta
vra ascēderūt vsq; ad deū. Dñi oī loq de cō
filio regi āglie. Sicut ego itelligo fuit semel
habitū filiū si deberet bellare ptra vos: et
maior ps dixit q; ipsi debēāt esse flagelluz
ad puniēdū pcta vra. Et cū nunq; fuerint
maiores lururie iniusticia et rapine q; nūc.
Ideo decretū fuit vt venirent. i habetis dñi
litteras q; eritis viuētēs anno seqnti: nūq;
qd sūt multi mortui ab āno citra: forte vos
eritis en balle terre vna die. Quid igit fa
ciem⁹ p: Certe oī habere vīs nutriticē vt par
nulus hodie nat⁹ bene nutrit. Dñi hodie
mane sex nutritices. Hirin⁹ duas pro inuol
uēdo puer⁹ duas p lauādo: duas p custodi
endo. Opz nūc dicere de alijs nutritib⁹. opz
enim habere duas ad nutriendū.

Prima est misericordia in opere.
Scda est mansuetudo in ore.
De prima Mathei. xxi. Esuriui et dedi
stis mihi māducare. Ista prima nutrit dat
lac et polētā. de scdo Eccl. xviij. Ardorē refri
gerabit ros sic et verbū meli⁹ q; datū. Illi er
go dñi q; dāt elemosynā paupib⁹ amore isti⁹
paruuli isti nutriūt hūc paruulū. Sūt etiā
alie due quaz vna eū portat: alia sustentat
eū ne cadat. Prima vocat obedientia: scda
assidua circūspectio. De pia pume ad Eoz.
vi. Glorificate et portate deū in corpe vro.
De scda. i ad Eoz. x. q; se existimat stare vi
deat ne cadat. et ps. In manib⁹ portabūt te.
Dñi due nutritices reqrunt ad portādū chri
stum. Obediētia tenet eū in brachijs suis.
Ille q; facit qd de⁹ pcepit dī portare filium
dei. Sed circūspectio assidua siue discretio
cōducit: rest qñ aliq; fugit occasione peccā
di: et sic hēm⁹ q; tuor nutritices. duas ad nu
triēdū: duas ad eū deducēdū. vltimo restat
illi puero assignare nutritices q; dormiūt cū
eo: et sibi assignabimus duas.
Prima vocat sancta deuotio.
Scda gratiarum actio.
De pia scribit in ps. In pace in idipz te.
De scda ps. Miserationes ei⁹ sup oia opa ei⁹
et Isa. lviij. Miserationū dñi recordabor lau
de dñi sup oibus q; reddit nobis. Dñi quis
vult ducere ad cubandū xpm: vel qui vult
cubare in lecto suo: oī q; habeat deuotioēs
i. cū gaudio iocūdet et letet seruire creatori suo
S; petetis a me q; d vocat gratiarū actio. Di
co q; est regratiari dño deo de beneficijs col
latis nobis. Dñi et pauperes pctorēs si sal
uatoz mūdi esz nūc hic sicut fuit in berhle
em. Nūc sūt mille quadrigēti nonagitaq;
tuor: vtrū reperiret aliq; in hac villa q; vel
let eū nutrire. Quid dicatis dñi qui estis de
ista pte: si iste filius puulus ptoādo quere
ret a vobis elemosynā nunq; faceretis eū
nutrire: dicatis veritatē in psciā vros su
rari idurati raptōres mercatores dolosi lu
fores pipeurs gallice. certe puer iesus nō nu
tritū de talibus cibis nec i tali vita. Vos
dñi sacerdotes qui expoliatis eū et exponi
tis bona eius inutiliter ludendo: q; depre
damini eū q; tum i vobis est: quō daretis ei
cū auferitis. et vos sacerdotes q; relinquitis
curas vras: vos religiosi ppuetarij: vos pie

In die sancti Stephani.

dicatores bullarū nutriti eū certe nō: Alibi ei
go nutriti puer iesus: nō i hierlm i magnis
popis: s; in bethlee. i. in hūilitate. O peccat
trices aie vultis audire quō vivebat xp̄s: is
interrogat eū rogo i spū p̄tēplatis r dicat.
O bōe dulcissime iesu quō viuit r de q̄ nu
trimi. Et ipse dulcissim⁹ iesus si placeat sibi
loq̄ m̄debit. 2u. 12. Vulpes foueas h̄nt r vo
lucres celi nidos fili? at hois si h̄ybi caput
suū rediet. q. d. Deu pctōres nō habeo domū
neq; puluīaribi caput reclies. vos domicel
le crediū nutritre xp̄s i pōpa r i apparū vesti
uz v̄r̄az r i statu amoris dissoluti cū ruphi
amist ribaldis. p̄ris. roges eū hortor r mōdo
q̄tū possuz vt det vob gr̄as i p̄m̄ b̄iffaciedi
r i futuro gaudere cū sc̄tis suis i gl̄ia. amē.
¶ In die sc̄ti Stephani de mane. Ser. xlii.

Adhucientes

oēs iudiciā r. Hierlm
hierlm q̄ occidis p̄phetas
r lapidas eos q̄ ad te missi
sūt. Albat. xxiij. Dñr aie
deuote sp̄s sc̄tus p̄ os sapiē. heri nos admo
niebat q̄ irem? v̄luz puerū reges xp̄s i tu
nica seu corona n̄re humanitatis: r dicim⁹
q̄ nos vadim⁹ v̄luz aliqd p̄pter trias: scz
Primo propter nouitatē.
Secdo propter iocunditatē.
Tertio propter utilitatē.
¶ Ideo bono iure debem⁹ disponere p̄scias
n̄ras ad vidēdū iesuz p̄pter nouitatē iocū
ditatē r utilitatē n̄raz. hodie eccl̄a ponit añ
oculos passionē sc̄ti steph̄i vt ponam⁹ nos
i bono statu r sim⁹ p̄ncipes hui⁹ festi nata
lis dñr. ad honorē b̄tissimi steph̄i legit
euāgelū in q̄ ponit p̄ thema. hierlm hierlm
r. r incipit euāgelū. Ecce ego mitto ad vos.
Rogo dñi vt verbū p̄dictū nō verificet de
vobis de ciuitate ista. Gloriosus dei amic⁹
b̄tūs steph̄i martyr añ mortē suā dice
bat. hierlm hierlm r. r xp̄s eēt sup̄ terrā pos
set dicere de ciuitate ista illd q̄ scribit Al
thei. xi. Et tibi corozai: vt tibi bethsaida:
q̄ i thiror sydone facite eēt stutes q̄ facite
sūt i vobis oli i cilicio r cinere p̄nias egissēt
Dñi credo q̄ multe ciuitates sūt in regno i
q̄b? si haberēt tācā media ad saluādū aias

suas sicut vos facerēt lōge maiore p̄niam
q̄ vos facitis. Linitas hierlm noluit b̄n age
re p̄ predicatōes xp̄i neq; ap̄loy: s; p̄seqban
tur eos q̄ mittebant ad eis predicadū diuī
na x̄ba. Ideo tandē stephanus fuit lapi
dat⁹. S; q̄retis a me qd fecerat b̄tūs Ste
phan⁹. R̄ndet 2u. in epla dicēs. stephan⁹
plen⁹ gr̄a p̄tra pctm̄. Ste. plen⁹ fortitudie
p̄tra pusillanimitatē. Erat em̄ cor eius cō
fides in dño r faciebat signa r p̄diga ma
gna in p̄plo. ¶ S; qd p̄dicabat b̄tūs Ste.
Dico q̄ p̄dicabat legē. Moysi fuisse adim
pletā i rpo. Secdo xp̄s a mortuis resurrexisse
Tertio iesū i celū ascēdisse: p̄p̄ qd fuit lapi
dat⁹ iō d̄r. p̄thomarty. 2ic3 ei sc̄tus Jo. ba
prista fuerit martyrisat⁹ tñ martyrū Johā
nis fuit q̄ rephēdebat pctm̄: r illud nō tā
gebat fidē. q̄uis etiā inocētes subierit mar
tyriū i odiū xp̄i tñ n̄ p̄fessi sūt fidē x̄baliter.
b̄tūs añt Ste. vocat. p̄thomarty: q̄ prim⁹
p̄ p̄fessione fidei mortu⁹ ē. Ideo de ipo dicit
eccl̄a. Al̄dore quā xp̄s dignat⁹ ē p̄ nobis
patr̄ h̄ac prim⁹ reddidit saluatori. xps mor
tu⁹ ē i mēse martij: r Ste. tertia die augu
sti. Ch̄ist⁹ erus vestib⁹ i cruce orabat p̄ cru
cificētib⁹ eū. B̄tūs steph̄a. vt lucas mem̄it
posse genib⁹ vestib⁹ nudus recipiēdo ic̄? la
pidū dicebat. O dñe iesu ne statuas illis b̄
pctm̄ r. Et sicut oratio xp̄i p̄fuit latroni r
q̄busdā q̄ uersi sūt. Ita orō steph̄i p̄fuit
Pau. de q̄ Aug. Si orō steph̄i nō iterue
risset eccl̄a Pau. nō habuisset. b̄tūs Pau.
erat in passioe Ste. sicut p̄posse des mare
chaur gallice: r dicebat p̄cūte fortit⁹: et tñ
orō steph̄i fuit sic x̄tuosa q̄ Pau. nō fuit
set xp̄ian⁹ nisi exhibita fuisset: de q̄ admirās
eccl̄a cātat. Sc̄te dei p̄ciose p̄thomarty ste
phane. O pctōres dicam⁹ dño iesu cū eccl̄a
Da nobis dñe imitari qd colim⁹ vt discam⁹
r inimicos diligere r. r sic debem⁹ deū ora
re p̄ iūctis n̄ris sicut Ste. p̄ suis. Credo ei
q̄ sicut fuit charitatu⁹ i terris nūc magis
ē in celis. Jo q̄ram⁹ sibi elemosynā. si ei ro
gavit p̄ p̄secutorib⁹ suis: p̄tomagis orabit
p̄ nobis vt possim⁹ eē p̄ncipes solēnitatis
et̄ne. si ei h̄ possum⁹ nisi sim⁹ purgati r h̄ea
mus m̄ias dei. Et iō rogem⁹ eū vt ip̄e iterce
dat p̄ nobis. hoc aut̄ asseque poterim⁹ p̄ iter
cessionē virginis marie dicēdo. Aue r. c.
Abijcētes oēs r. c. Al̄dore solito mouet q̄stio

terminata in doctrina magistro: nroꝝ the
ologoz ꝛ ꝑsertum a bto Thoma in. iij. scꝑ.
dist. i. r. t. iij. ꝑte. q. xxv. Dicimꝰ heri qꝰ talem
honorē debemꝰ hūanitati xpi cōiūcte diu
nitati: qualē nō debemꝰ alicui creature ꝑu
re: ꝛ ille honor vocat latia: ꝛ ꝑ mri eiꝰ debe
tur maior honor qꝰ cuiūqꝰ alteri creature
pure: ꝛ ille honor vocat ꝑdulia. Quero nūc
vtrū xꝑs hūanitate possit dici filiꝰ ado
ptiuꝰ patris: Beatꝰ tho. di. qꝰ adoptio tria
requirit: ꝛ hoc di. magꝰ allegādo Ambrosiū
sup eplam ad Rōmā. inqꝛ. Legi relegi: ꝛ si
lium dei adoptiuū nō inueni. qꝰ adoptio ꝑ
supponit extraneitatem: sꝰ xꝑs nō fuit extra
neus: sꝰ grā eiꝰ ꝑdebat. Sed iꝑe replicat
ꝑmo ꝑonēdo qꝰ angeli sint in grā creati:
virgo fuerit ꝑseruata a ꝑcto: nō fuerit ex
tranea: ideo nō sūt filij dei adoptiuꝰ. Dicꝰ igitꝰ
Secoꝝ qꝰ hoc ꝑsupposito. sꝰ qꝰ fuerit in grā
creati: tñ fuerit extranei negatiue: qꝰ ēē āge
licū ꝛ esse āginis gloriose ꝑus natura ꝑcessit
grām: tñ illo ꝑuoi fuerit extranei negati
ue. Sꝰ hic ē vnū dubiū. videtꝰ emꝰ qꝰ etiā hū
manitas xpi q̄tū ad eē nature ꝑcessit gra
tiam: tñ hūanitas fuit extranea. sed illū est. ve
rū quo ad eē cognitiū: nō tñ quo ad eē substā
stentia ꝛ ꝑpositiciū. qꝰ illud ē ꝑpositiciū
fuit ꝑsupposito diuino: ꝛ iō ꝑcessit grāꝛ quo
ad eē substāstentia. Qꝛ leuate capita. Dñi vul
tis habere paradisiū: dixi heri qꝰ oz ꝛ ꝑ venia
tis ad tēplū ad hūduꝛ libertatē. Dixi vobis
qꝰ hūanitas xpi ē tēplū dei ꝛ etiā beatissi
ma virgo. Dicitis forte i animis vris: qꝰ ves
meris ad tēplū istud. bñ dicitis: sꝰ nō totum
habetis emꝰ legē ciuile. ff. ꝑ socio. l. si nō fue
rit. qꝰ inq̄ssimū societatis genꝰ ē velle ꝑci
pare in lucro ꝛ nolle subija in dāno. hētis
etiā ēꝑ de reg. in. l. vi. Rōmā cōgruitꝰ succe
dat in onere qꝰ substituit in honore. Et ha
beris vnū gloriatorē. sꝰ. Joh. monachi: ꝛ alle
gat duos textꝰ. Primꝰ hꝛ de solutiōibꝰ i anti
quis ca. i. Dñs hꝛ. Cde fidei. l. i. Paulus
ij. Cor. i. Sicut sociꝰ passionū estis: sic eritis
et consolatiōis. et Bern. sup cārica dicit. O
bone iesu qꝰ sūꝑ sup terrā qꝰ tecū vellēt habi
tare in celoz: ꝛ pauci sūt qꝰ vellēt tecū sociari
in pena ꝛ labore. Ideo di. Ath. xxvi. Dñs
eo relicto fugerūt. Dñi quid vobis videtꝰ vul
tis saluari: videtis infāntē nouiter natum
lachrymātē: lachryme eiꝰ nō dāt nobis ma

teriā ridendi neqꝰ iocādi: neqꝰ ludendi. ꝑu
ertas eius i ꝑāniculā nobis familiariter
ostensa nō dāt nobis materiā ꝑōpādi ꝛ frī
gandi nec corpus oꝛnāde frigus ꝛ amaritu
do quō sustinet in corpore: nō dāt nobis exē
plum viuēdi laute his diebꝰ: neqꝰ i luxuria
ꝑmanendi. Quale remediū: Dico qꝰ debetꝰ
permanere in bono statū: ꝛ sic potestis face
re bona opera ardua ꝛ excellentissima: tñ
sicut Stephanꝰ saltim custodire vos a ꝑe
catis: quo facto eritis participes icarnatio
nis xpi. Iuxta beati Ja. docu. Abijciētes ꝛ.
¶ In isto bñdē erūt due partes ꝑncipales.
Prima erit de sacratissimo verbi icarnati
nomine.

Secunda erit de purgatione atqꝰ mūdicia
peccatricis anime.

¶ Quantū ad ꝑmā partē si recordamur eo
rum qꝰ dixi a ꝑicipio istius aduēꝰ: potestis
clare itelligere misterū icarnatiōis. Dixi
vobis qꝰ totū misterū icarnatiōis i quibꝰ
qꝰ partes diuidebat. Finaliter vidimꝰ quō
fuit sensibilibiter icarnatio xpi nobis exhibi
ta. Vidimus quō virgo venit in bethleem
et non inuenit aliqū qꝰ hospitaretꝰ eā ꝛ mā
sit prope bestias ꝛ pastores visitauerūt eaz:
nunc videndū ē de noie pueri. Videmus qꝰ
quando puer natus est: tñ pater querit ꝑa
trinos ad imponēdū ei nomē. Ideo i isto se
cto misterio videbimꝰ nouē ꝑ ordinē. sꝰ.

Primo qꝰ nomen saluatoris fuit ꝑuisto im
positum.

Secūdo qualiter fuit a patre eternali ꝑno
minatum.

Tertio quomodo fuit illud nomen ꝑfigu
ratum.

Quarto q̄liter nomē fuit ꝑꝑꝑatuz.

Quito quō ab angelo fuit ꝑdictū.

Sexto qualiter fuit āginis gloriose nūciatum

Septimo apud omnes cristicolas fuit ve
neratum.

Octauo qualiter est super iōnne nomen ex
altatum.

Nono qualiter duodecim splēdōibꝰ fuit il
lustratum.

¶ Dñi leuate spiritus vestros. ꝑio itellectu
presentis materie opꝰ itelligere qđ habet
ꝑrouer. xxx. Qualiter a Salomone quinqꝰ
questiones quas nunqꝰ potuit aliquis ꝑbo
itelligere facte sunt.

In die sancti Stephani.

Prima q̄s in cellū ascendit ⁊ descendit q̄s
p̄tinuit sp̄m. ⁊ vētū in manib⁹ suis.

Secūda q̄s aquas colligauit.

Tertia q̄s terminū terre scit.

Quarta quōd terra eminet sup̄ terrā.

Quinta si nosti q̄s nomē dei ē ⁊ nomē filij.

¶ Quid dictis dñs ascēdit in celus? q̄s

tenet ventū in manu sua? quis ponit aquā

in vno loco? q̄s est ille q̄ eleuauit mōtes su⁹

per terrā? si ē aliq̄s q̄ scit eū dicat nomē ei⁹

et nomē filij sui. q̄d q̄ istud est mirabil⁹ di-

ficile. Aristot. in metaphisica sua in q̄rto di-

cit q̄d rō quā significat nomē ē diffinitio ei⁹

Et ideo Iheronim⁹ in libro ethimologiaz dīc.

q̄ nomē dī quasi notamē: q̄ nomē dīcī rēi

noticiam. Non ē autē aliq̄d nomen q̄ possit

xpm notificare perfecte ⁊ distincte. Illō an-

tem nomē de quo loq̄tur Lucas secundo ca-

pitulo. Dūcī nos aliquo modo in cognitio-

em eius. Dīcī enim Lucas. post q̄ p̄sum-

mati sūnt dies octo vt circūcidere⁹ puer vo-

catū est nomē ei⁹ iesus. Et si queratis a p̄e

suo: pater sancte qualiter vocabit⁹ filius ves-

ter nouiter natus? Rñdet per os luce. Hos-

catum ē nomē ei⁹ ihs. Quare p̄ sancte fuit

sibi impositū istud nomē ihs? Dīcī p̄bs. iij.

metaph. q̄ nomē dīz iponi a proprietate re-

rum. sicut sol dīz quasi solus lucēs vel super

oīa lucēs. vide Tho. iij. pte. q. xxvij. Imponū

tuy q̄ noīa. p̄mo a proprietate rerū: sicut sol.

scōo ab effectu aliquo: sicut Jacob: q̄ vidit

dñm vocat⁹ fuit israel. Et q̄ supplātauit bñ

dictionē fratris fuit vocatus Jacob. Terti-

o ab officio: sicut Grego. dīcī q̄ noīa āge-

loz sūt noīa officij nō nature. qm̄ vt dīc bea-

tus Tho. in p̄ma pte. q. l. Angeli sūt a mili-

ers gallice: ⁊ excedunt oēm multitudinem

corporale: ⁊ ideo noīa imponūtur eis ab of-

ficio. O dñi ⁊ aīe deuote si xpus p̄ntaret oī-

bus angelis: nō possent nomē p̄p̄iū ⁊ ade-

quatū imponere. ⁊ si clamaretur istud nomē

iesus: oēs venerent⁹ ⁊ adorarent. Dīcī er-

go yfido. q̄ nomē aliq̄d vel a proprietate rei:

vel euentu vel officio. sic etiā istud nomē ie-

sus fuit impositū xpo p̄pter istas tres p̄pe-

tates vel cōditiones. p̄mo a proprietate rei:

q̄ sūm remigū Iesus hys qua druplice inters-

pretationē. dīcī em̄

Saluator: q̄ a pctis mūdāt.

Salus: q̄ ab inimicis liberat.

Saluatoris: q̄ grām donat.

Salutare: q̄ gloriā p̄parat eternā.

¶ De primo Math. i. Ipse em̄ saluū faciet

populū suū a peccatis eoz. De secūdo Lu-

ca. i. Salutem et iūctis n̄ris. De tertio ps.

Redde mibi lericā salutaris tui ⁊c. De q̄r-

to Bene. xlii. Salutare tuū expectabo dñe:

id ē gloriā a te mibi p̄paratā. Estis hic mus-

hies q̄ habetis filias: ⁊ qñ estis irate dīcī

diabolus te importet. Hos horretis nomē

re nomē dñi n̄ri iesu xpi. Cōiter dī q̄ i ydio

mate cognoscatur hō de qua patria sit. si sit

vnus picard⁹ q̄ audiat vnū picardū loq̄: tūc

dīcī sibi. vos estis d̄ no pays p̄ me foy. Hos

dñi scitis securi q̄ si loquamini de inferno ⁊

de demonibus vos estis d̄ son pays: ⁊ sic eri-

tis damnati. Nūc autē veniam⁹ ad propositū

nostrū. Puer iesu datū est istud nomē ihs

p̄mo p̄pter p̄p̄ietatē: q̄ p̄p̄ietas sua est

parcere peccatis. Ideo angel⁹ in tōnis appa-

rūit Ioseph dicens ei. Noli timere accipere

marīa in vxorē suē in cōiugē. Et sequit⁹. vo-

cabitur nomē eius iesus. Ipse em̄ saluū fa-

ciet pplū suū a peccatis eoz. Scōo voca-

tiel⁹ puer iste: q̄ dat nobis salutē liberādo

nos ab inimicis nostris. id dicebat Zacha-

rias pater Ioh. baptiste. Hos fili mi estis q̄

debetis p̄parare viam dñi qui dabit salutē

nobis ⁊ liberabit nos ab inimicis. Terti⁹ no-

minat⁹ iesus ex officio: ⁊ est salutare nostrū

et est gloria cōsummata. Ipse em̄ dat nobis

grām gratificantē in presenti ⁊ gl̄ias in fu-

turo. O bñdictissimū nomē. o bñdictissimū

xps qui insignit⁹ ē tali noīe. Doctor moneos

q̄ istud cōteplemini: vt sitis participes me-

riti sue incarnationis. Iuxta beati Jacobi

documētum. Abicientes oēm ⁊c.

¶ Quantum ad secūdā partē. Hos dñi mū-

dastis ne cōscias v̄ras: estis adhuc in bono.

statū. Utinā mūdi essetis oēs. Forte dīcēt:

pater quid deponemus? Vobis dīcī q̄ debe-

ris deponere peccata operis. Et dīcī tridecī

etvlmū fuit abstinere a ludis dissolutis.

Certe si iusticia esset talis qualis d̄ esse in

ista ciuitate ⁊ et i alijs ciuitatibus: lud⁹ de

basart du glic des cartes ⁊ de dez: nō regna-

rent tam cōiter sicut ias faciūt. Ego nō ha-

beo nisi linguā: dñs vobis manus: ego

me plango xpo dño meo pendentī in cruce

de vobis si nō facietis iusticiā. ¶ Restat dī

vere de alio peccato. s. de vsura dānata. Eredo qd David habebat noticiam de gravitate istius peccati quando dicebat. Dñe qđ habebat in tabernaculo tuo. Et sequit. Qui iurat p̄ximo suo et nō decipit. qđ pecuniam suā nō dedit ad vsurā: et munera sup̄ inno-centē nō accepit. Puer iesus volebat qđ sua retis vos ab isto peccato qđ dicebat Lu. vi. Mutuū dare nihil inde sperantes. Queretis a me p̄r quid est vsura? Respondet i ca. none. iiii. q. iij. ca. pleriq. et ca. vsura. et i ca. se. Usura ē quicqd̄ forti accidit siue siue stis siue pecunia et oē illud qđcūq. fuerit. Tulit dñi vos mūdare? oportet transire p̄ istā pot tam vel dānari finaliter op̄s restituere habita persuram si habeatis quid vel de quo. Vos paupes mūdani ista noua vident vos bis difficilia. heu aīabus vestris. habetis in hac villa lōbardos qui publice dant ad vsuram: dicitis qđ nō vtimini vsura patēti sed palliata. verbigratia. Est aliquis hō paup̄ indigens pecunia: ipse q̄rit a mercatore vlt̄ ab aliquo alio vt ei concedat. Tunc merca-tor querit ab eo si habeat terrā vel possessio-nem: si nō habeat emit sup̄ domū decē li-bras reddituū singulis annis. Hoc vsuram: si emeret totaliter domum. ideo dicit Ray-mūdos qđ quando emit et dat grāz redimē-di et iuste emit et soluit: si nō habeat intētio-nem sinistrā vel prauā: tunc nō esset vsura. Sed posito casu qđ homo nō sit liber quidi-geartu vides necessitatē ei? Quis cōtract? non sit vsuram? de se qđ tū tu es mercator pi-guis et habes bona abundanter et sup̄ siue vlt̄ tra qđ deceat personā et statu tuū et nihil fac-is de pecunijs tuis. Iste pauper hō q̄rit qđ tu cōmodes: tu vides necessitates et nō vis faceret tu peccas mortaliter qđ quis nō cōmit-tas vsurā. i. Job. iij. Qui viderit fratrem suum necessitatem h̄item et clausit viscera sua: quōd charitas dei manet in illo. q. d. non ma-net. Eodē modo dicendū est de aliquo debi-tore cui cōcessistis pecunias: nō potest tibi satisfacere et tu habes vnde potes tibi pun-dere sine illo: si ipse vendat bona sua prop̄ hoc tu damnas teips. ¶ Vos domini sacer-dotes: nunqd̄ concessistis ad vsuram bladū quod habetis de beneficijs vestris? Et vos domini campores sub nomine impignora-tionis: nunqd̄ conceditis sub aliquo pigno-

re et sub prato vel agro decem scutavt inde habeatis fructus. Et vos domini mercatores qui conceditis centum scutagin auro et residuū in mercantijs: et facitis tantū qđ detur vobis instrumentum de centū scutis avobis concessis: vbi tamen fortassis mercā-tia non valebat viginti quinque vel vigin-tis ptem. ¶ Estis hic clerici des finances galli-cere vos thesaurarij: nunquid armigeri dāt vobis decem scuta vt anticipetis solutiōes eorum? Certe hoc est vsura. Vos dicitis qđ officium parum valet: sed tamē practice sūt bone. ad oēs diabolos tales practice. Vos etiam dicitis qđ officij vestrum constat vo-bis multum: et sic ille facile se recompen-set et rembourset gallice. Omnia ista nihil valet et talis modus faciendi est valde periculō-sus. ¶ Et vos mulieres: nunquid poteratis tunicas foderatas et zonas aureas de ista pecunia: oportet restituere vel daminari. Si igitur vultis esse participes incarnationis domini nostri iesu christi: facite illud quod suadet thema Beati iacobi assumptū. Abij-cientes omnem et.

¶ Eadem die post pradiū.
Sermo. xliij.

Audientes

omnem immūdicā et. Rapidabant Stepha-num inuocantem et di-centem. Ne statuas illis hoc peccatum. Actuum viij. capitulo. ¶ Domini et anime deuote qui estis hic congregati ad audiendū aliquid pro salute animarum vestrarum. Ecclesia proponit vobis Stephanus ad honores cuius multe ecclesie et quasi omnes p̄uine in regno francie sunt dedicate et consecrate. Ego enim per totum aduentum laboraui qđ tuū potui ad ponendum vos in bono sta-tu: taliter qđ essetis participes icarnatio-nis christi. Modus huius status et disposi-tionis est vnitas volūtaria: vt dicit beatus Bernardus: per quam vnitatem vel volun-tatem quis adheret deo et vni spiritui effi-citur cum eo. Habetis sermonem quem re-ferat Iohannes in cena quez predicauit chri-stus dicens. Joh. quito decimo capitu. Qui

In die sancti stephani.

manet in me et ego i eo hic fert fructu multu. Ad ista vinitate desiderabat venire bris stephanus quod dicebat. Domine ne statuas illis hoc peccatum. Modus veniendi est gratia gratificans quod reddit aiam templi spiritus sancti. Ista autem gratia ut dicit Bonaventura. I. pcedit.

Primo ab abundantia charitatis.

Secundo a proprietate voluntatis.

Tertio ab ordinatio operis.

Beatissimum stephanus habuit istas tres conditiones: quod ipse lapidatus inuocauit dominum dicens. Ne statuas etc. Primum requirebat per quod dicebat. Sicur adipe et piguedine etc. Secundo ostendit per pau. ij. Cor. ii. Non ex tristitia aut necessitate. hilarare ei datur diligere deum. Ad tertium admonere nos per dicens. Job. xiiij. Si quis non diligit me sermones meos non seruat. Si gratis a me frater quod poterimus ista gratiam habere per quam poterimus vnum efficere deum. Dico quod si habueritis ista. abundantiam charitatis: proprietatem voluntatis: et arduum tatem operis: eritis vnum cum deo. Nam bris stephanus habuit ista in triplici pelio.

Primo in bello disputatio.

Secundo in bello accusatio.

Tertio in bello conuincitio.

De primo dicebat christus. Lu. xxi. Trahet vos ante et reges et principes. ponite i cordibus vestris non premeditari quemadmodum respondeatis. Ego enim dabo vobis os et sapientiam cui non poterunt resistere omnes aduersarii vestri. Et de hoc in epistola hodierna dicit quod surrexerunt quidam de synagoga contra stephanum: et non poterant resistere sapientie et spiritui qui loquebatur. Secundo ipse habuit istas tres conditiones in bello accusatio. Omnes enim qui erant in consilio intuebantur vultum eius tanquam vultum angeli stantis inter illos. Tertio habuit etiam in bello conuincitio: quoniam ut ibidem scribit. Continuerunt aures suas: et eiicientes extra ciuitatem lapidabant. Iste autem conditiones probatur in beato stephano fuisse. Prima per Johan. xv. Maior est charitate ne moris ut etc. Secunda per per paganum Aristotelem in lib. ethicorum: quod omnium terribilium terribilissimum est mors. Tertia difficultas operis probatur fuisse in illo. scilicet propter genus mortis quod sustinuit.

Primo propter diuturnitatem pene.

Secundo propter angustiam amaritudinis.

Tertio ex circumstantia illorum per quibus orabat.

Non enim orabat per amicos: sed per inimicos positos in gemitibus in terra dicens. Domine iesu etc. Ecce dominus et aie deuote quod beatus stephanus fuit coniunctus et vniuersi deo. querat ergo illi si sit particeps incarnationis christi mouerit natus: vel si habuit paradisum ducendo tales. vitam qualem vos ducitis nutriendo corpus delicate viuendo in luxurijs et banquetis donando bona ecclesie et crucifigi meretricibus et hystrionibus: nutriendo canes de bonis pauperum: et aues rapaces. Domini ecclesiastici: vos habetis regulam iuris in li. vi. Si quis in ius succedat alterius eodem iure quo et ipse ius dicit. Et Aristoteles. paganus. v. ethicorum di. quod minus malum eligibile est maiori malo. Melius esset vos bis fuisse mortuos in ueris matrum vestray: quam ducere vitam quam ducitis. Ne pauperum in peccatores: stephanus erat plenus gratia spiritus sancto: boni testimonij et plenius fortitudinis. Et loquere quod si nos non volumus subire martyrium pro christo sicut stephanus: quod saltem laboremus ad mundandum conscientias nostras: ut sumus participes in incarnationis. Iuxta beati Jacobi documentum. Abijcientes etc.

Abijcientes omnem etc. Maiore solito mouet questio terminata a magistris nostris theologis et presertim a Bonaventura. in. iiij. dist. x. Utrum scilicet nos sumus filij adoptione ipsius christi vel per adoptionem patris vel principij. Dicit ipse quod principium diuinis aliqui capis essentialiter respectu creature: et aliqui nomenclatur respectu persone. Et quod eadem est sapientia: virtus essentialis: et bonitas in tribus personis per quas filij adoptiui dicuntur. id dicit quod non solum sumus filij adoptiui patris: sed etiam filij spiritus sancti. Et ideo in figura beati dicitur in euangelio sepe: quod quando christus alium quem sanabat dicebat: remittuntur tibi peccata tua: et non dicebat remitto. vade fides tua etc. Modo si diceremur solummodo filij adoptiui patris diceret sic. remittit vel remitto et non remittuntur etc.

Leuate capita vestra domini. Audiuistis combinationem de qua locuti sumus heri tractando illud Job. primo. Verbum caro factum est. Ista combinatio non est solum de passibili: sed de facto. Quod considerare de alia combinatione quod est aie vestre cum deo suo creatore. Ista autem combinatio impedit per peccatum mortale per quod anima efficit filia diaboli: et istud est

peius qđ potest ipsi a se rōnali cōtigere. Vas
beris ad b legē amlē. C. nemi licere signū
saluatoris in terra vel i marmore ponere. et
incipit lex. Cum sit nobis cura sumi numi
nis religionē tueri et. Idē ferme hī extra d
officio iudicis ordinari lib. vi. ca. Si canoni
ci. S. Eterū detestabilē abusu. Credo dñi qđ
nemo ē vēstrū qui veller ponere pedez super
ymaginē crucifiri. qđ si in cōtēptū dei face
ret. Dicāt leges. Ip̄ talis dī puniri pēa capi
tis. Sed quero a vobis qđ est peius: vī pone
re peccatū mortale in aīa: vel ponere pedez
super crucē. Clarū est qđ aīa p̄ ossior ē cruce
nulla em̄ ē cōparatio. Solū ē cōparatio fm̄
p̄bm̄ in septimo phisicorū inter ea que sunt
eiusdem spectei. Rogo ergo vos qđ nō ponat
aīas vēstras sub pedibz vīris et sub p̄ate de
monū. 1. Cor. vi. An nescitis inquit pau
lus. Iq̄ mēbz vēstra tēplum sūt sp̄s sancti.
¶ Estis hic dñi qui tenetis lupanaria. Ebi
sunt ordinatiōes sancti ludovici regis: ipse
em̄ ordinavit qđ lupanaria nō essent prope
collegia: nūc qđ primū exiit collegiū: ip̄is
scholaribz occurrat lupanar. S. qđ quale reme
diū: si defecerim? si pro qđ dñi mundemus
cōscias nostras et erimus participes icarna
tionis dñi nīi iesu xpi. Iuxta bea. Jac. docu.
Abicientes et.

¶ In isto sermone erunt due ptes.
P̄ma erit de incarnationis sacratissime p
funda dignitate.

Secda erit de aīe peccatricis virtuosa pur
gatione.

¶ Quantū ad p̄mā ptē. Levate capitavsa
dñi recordamini eor qđ dixi vobis hodie ma
ne. Diximus em̄ qđ noīa quandoqđ imponū
tur a proprietate: aliquādo ab euentu: aliqñ
ab officio. Elidimus quō illas tres proprie
tates istud nomē iesus fuit appropriatum
puero nato. Scđo videndū ē qualiter istud
nomē fuit ab eterno patre p̄nominatū sit
ue institutum. De isto loquit Isayas. lxi. c.
Propter syon nō racebo et pp̄ hīrlm̄ nō quie
scam donec ingrediatur vt splēdor iust? ei?
et saluator eius vt lampas accēdatur et vo
cabitur nomen novum quod os domini no
minavit. Quis poterit ponere nomen filio
eterno: nisi pater eternus? Certe null? Sed
queretis a mē frater cūz deus pluribus no
minibus nominet. Hoc dicit Isidorus in li.

ethimologiaz. J et ponit decē nomia. s. hely:
ya: emanuel: et sic de alijs. Quare vocat b no
mine iesus? Isayas em̄ dicit. viij. Vocā nomē
eius accelera festina predari spolia detrabe
Et. viij. vocabit nomen eius. admirabilis cō
siliari? Beā. Tho. in. iij. parte. q. xxi. viij. art. ij.
dicit qđ quis deus habeat multa noīa in sa
cra scripturis: qđ tamen denoiatio a digni
oi dī esse: ideo debuit imponi istud nomen
iesus: qđ importat oīa alia nomina. Nomia
em̄ imposita divinitus spectant ad salutes
generis humani: vt emanuel: qđ interpretat
nobiscū deus. rep̄ntat vnitatē duarū natura
rum: et sic xps vocatur emanuel. Scđo vocat
saluator: qđ medium fuit in passione. Tertio
vocatur predatoz seu spoliatoz: quia i die res
surrectionis spoliavit infernum et salvavit
genus humanum. Quero hoc nomē iesus
omnia ista includit. Ideo cōueniētius puer
iste noviter natus vocat iesus: qđ aliquo al
io nomine. Et tūc patres et matres addi
scretis pueris vēstris nomē istud quo de
filius suū nominavit et non noiare diabo
lum. Istud est nomen iesus de quo ps. A so
lis ortu vsqđ ad occasum et. et alibi. Propt̄
nomen tuū dñe propiciaberis et. Jo deno
tissimus anselmus in quadam orōne dicit.
O bone iesu esto mihi iesus saluator. Sal
ua igitur me a peccatis multis et maximis
expositum atqđ horrendissimo pelago infer
ni detrudendū: ergo per nomē tuū qđ admi
rabile salua me domine. De isto loquit bea
tus Pau. ad Philip. ij. In noīe iesu oē genu
flectatur celestū terrestriū et infernoz: et om
nis lingua cōfiteat: qđ dñs iesus xps in glo
ria est dei patris. Deu peccatrices aīe recur
rite ad puerū iesum in spū cōtēplatiōis et di
cite ei. O bone iesu ob reuerentiam tui pa
tris qui hodie dedit nomen quod est sup oē
nomē: da mihi oīm peccatoz meorū veniam:
et sic eritis p̄cipies incarnationis. Iuxta be.
Ja. docu. Abicientes et.

¶ Quantum ad secūdā partem. Querovo
bis secularibus: vtrum disposeritis vos p
festo natiuitatis xpi: posuistis nevos in bo
no statu: p̄vidistis ne inundationem cons
cientie vēstre? Et vos dñi regentes estis ne
obligati gerere curam de scholaribus vīris?
Quid habetis. ij. Reg. xx. Custodi vīrū istūz
quasi lapis fuerit: erit aīa tua p aīa eius.

In die scti iohannis euāgeliste.

Istud intelligit et de scholarib⁹ et regētib⁹
plaris et. qui nō debent malevivere nec ma
le agere ne pbeant scādālū suis subdit⁹: sed
debent eos corrigere. habet enī lxxiij. dist.
Error cui nō resistit approbat. Negligere cur
possis perturbare peruersos nihil aliud ē q̄ so
uerenec caret scrupulo societatis occulte q̄
manifesto facinori desinit obuiare. habem⁹
xi. q. ij. c. Priuilegiū. et ē translatū pro regla
turiis li. vi. q̄ priuilegiū meret amittere: q̄ si
bi cōcessa abutitur potestate. Hos dñi ma
gistri artiu qñ eligitis rectore percutit soci
os vros in ecclia et postmodū dicitis q̄ non
recordamini: vos estis excoīcati: et si suscipi
corpus xpi estis irregulares: suspēsi et pua
ti executione officij: et nullus potest vobiscū
dispensare nisi roman⁹ pontifex. Licet abbas
eius religiosus suis possit dispensare intuitu
ordinis vel religionis ne des religioso occa
sio vagandi. extra de sentē. exco. ca. cum illo
rum in antiquis. Dixi. hodie mane dev sūra
detestanda. Restat dicere de abominabili
sacrilegio. Est autē triplex sacrilegiū.
Primo sacrilegiū ē i sacramētis.
Secūdo i locis sacris et psonis sacras.
Tertio in tpsalib⁹ bonis.
De istis tribus loquitur dauid satis aperte
dicēs. Deus venerūt gētes et. gentes seu pa
ganice viuetes. polluerūt templū sanctum
materiale vel spūale. Ecce primū. posuerunt
hirsīm in pomorū custodiam. Ecce secūdum.
posuerūt morticina seruorū tuorū et. Ecce ter
tium. Quid habetis vos dñi canoniste i ma
iori volumine capi. nulli. xij. q. ij. Nulli liceat
ignorare omne qd dño cōsecratur siue fuerit
hō vel aīal siue ager vel quicqd semel fuerit
psecratū sanctū sanctorū erit dñi: ppter qd
inexcusabilis erit oīs q dño vel ecclie cui cō
petit vastat aufert impedit vel eripit et sacri
legus iudicet. Estis hic dñi sacerdotes: ven
duntur ne in ista ciuitate sacramēta vt con
fessiones et alia? Et vos lenones: nunqd cō
mittitis sacrilegiū quando facitis mercata
in ecclia cum meretricib⁹ vestris? Deu de⁹
meus miro qd oēs sancti qui requiescūt in
ecclia non surgunt ad erudēdū vobis oculos.
Et vos dñi sacerdotes estis ne sacrilegi lu
surando cum meretricib⁹: nunqd fecistis et
sacerdotes dyuconi et subdiaconi votū solē
ne vt hē ca. vnicō dō voto et voti redemptioe.

libro sexto. Et vos meretrices qui sunt illi q̄
dederunt vobis tunicas et localia: nunqd il
lavenerūt d bonis crucifiri? Et vos dñi tēpo
rales qui opprimitis ecclesias et aufertis eis
bona. Certe sic. volo dicere oībus q̄ sacrifici
atis de sacrilegio vt deus det vobis gratias
bene agendi et continuandi i bonis operib⁹
vt sitis participes meriti incarnationis dñi
nostri iesu xpi. Iuxta the. bea. Jaco. assumptū
Abicientes oēm immūdiā et.

In die sancti iohannis euāgeliste de ma
ne. Sermo. xliij.

Abicientes

omnem immūdiā et.
Exaltabit illum apd pros
tinos suos: et noīe eterno
hereditabit illū. Eccl. xv.
ca. Et in epla hodierna. Qdñ et aīe denote
mater ecclia iugiter infra octauas natiuita
tis xpi celebrat festa sacroz p que possus
mus prouocari ad seruendū deo et diligen
dū eum. Veni habuim⁹ de martyrio bti Gre
phani qualiter mortē pp xpm passus ē. Ho
die habemus festū sancti iohannis euāgeli
ste de quo dicit hodiernum euāgeliū. Audite
illum discipulum quem diligebat iesus. nā
xpus dominus ostendit beato iohanni suū
amorem tripliciter.

Primo in secretorū cōcōtione. I
Secūdo i matris recomēdatione.
Tertio in donorū multiplicatiōe.
Dico q̄ beatus iohānes fuit a xpo dilectus
pie alijs. Et hoc patet tripl. pmo in cōcōti
one secretorū. cōcōtunt em ei xpus familiari
ter sua secreta. Et de isto habetur Math. x.
xviij. qualiter ostendit ei suam transfigura
tionem. Assumpsit iesus petrū et iohannem
et iacobum fratre eius et. Itē in suscitatio
ne puelle Math. ix. Et sic quando xps vole
bat tribus facere aliquā gratiam: iohānes
erat vnus de illis: vt patet. Item si duobus
iohānes erat vnus. Solum enī mathēū et
iohannē fecit euangelistā et apostolum. Itē
si volebat facere vni: ipse erat ille solus: vt ps
cum in sinu suo in cena recubuit. Secundo
ostendit xpus suum amorem in sue matris
recomēdatione. Item enim chariorem si

Sermo. xliij. Ifo. LXXVI.

bi in mundo commendauit iohanni. Christus enim in hac vita possedit quinque: scilicet corpus: aiam: modicam temporalem substantiam: ecclesiam: et matrem propriam. Corp⁹ commendauit nichodem⁹: animam commendauit patri: temporalem substantiam relinquit iude et iudeis: ecclesiam commendauit petro: et matrem beato iohanni euangeliste. quod indicium fuit magni amoris. Ird⁹ ne rei commendate: q⁹. s. tantum thesauruz sibi comisit: et ratione recommdantis: q⁹. s. suorum vulnerum oblitus matris non obliuiscatur et dilecti discipuli recordabatur. et ratione modi recommdandi: q⁹ non dixit ecce seruus tuus vel nepos tuus: nec dixit ecce domina tua: sed dixit ecce mat tua. Tertio offendit ei xpus suum amorem i donum multiplicatione in donis prerogatiuis et gratijs que dedit ei. Unde paulus ad Eph⁹. iij. capit⁹. Dedit quosdam apostolos quosdam autem prophetas: alios euangelistas: et doctores in edificatione corporis xpi donec occurramus omnes etc. quasi dicat ad contemplandum numerum saluandoru placuit christo domino nostro iesu christo ponere diuersos status. fecit enim magnas gratias ysaie cum ipse fecit eum suum propheta. Et etiam fecit beato Jacobo magnam gratiam quando fecit eum apostolum suu. Luce quando fecit eum euangelistam suu. Augustino autem quando fecit eum cofesorem suum et doctorem. Agneti quando fecit eam virginem. beate Barbare etiam fecit magnam gratiam dominus noster quando fecit eam virginem et martyrem. Et sic o mltis alijs sanctis. Sed beatus iohannes euangelista fuit electus ad omnes istos status. Fuit enim apostolus. fuit propheta scribendo apocalipsin. Quia [ut ait hieronymus] omnia verba apocalipsin sunt plena mysteriorum. Fuit euangelista: quia nullus aliorum euangelistarum ita alte locutus est de diuinitate. Fuit doctor: quia scripsit tres epistolas canonicas. Fuit pastor in asia. Fuit virgo: quia xgo electus a domino: et inter ceteros magis dilectus etc. Et v⁹ dicit Beda. virgo in eum permansit. Christus enim fuit in nuptijs ubi conuertit aquam in vinum: et tunc post prandium vocauit eum et ad se traiecit. Et exaltauit ergo illum apud proximos

suos inter omnes sanctos noui testamenti. Quid ergo nobis restat agendum vel faciendum? finis serui eius: et paradysum ascedamus et finis cum eo in gloria? Certe parum est audire loqui nisi laboremus. O pauperes peccatores mirabile est: q⁹ bene volumus ire ad paradysum: sed nolumus facere opera. Unde Augustinus ait. Nos volum⁹ gaudere cum sanctis et tribulationes mundi nolumus sustinere cum illis. Quod reuendium?nolo dicere q⁹ ponamus penam et laborem ad acquirendum virtutes et ad mundandum conscientias nostras vt finis principis sue incarnationis. Iuxta bea. iacobi docum⁹. Abijcetes etc.

Abijcetes omnem immundiciam etc. Ad ore solito mouetur questio: terminata a magistris nostris theologis et presertim a beato Bonauentura in. iij. distincti. r. tangendo bona que ex incarnatione verbi procedunt: est vnum bonum: q⁹ dominus noster iesus christus qui pro nobis de virgine natus est: est pater noster non solum per creationem: sed etiam per adoptionem: q⁹ nos sum⁹ filij dei adoptiui. Et ratio est fm illum doctorem: q⁹ filiatio adoptiua datur per potentiam sapientiam et clementiam dei. Modo sic e⁹ q⁹ i persona filij est potentia sapientia et clementia sicut in persona patris: et per consequens sumus filij eius adoptiui: non solum ipsius sed etiam patris et totius sanctissime trinitatis. Restat nunc questio in forma. Et ruz predestinatio xpi hominis sit causa nostre predestinationis? pro solutione dicit bonauentura q⁹ de predestinatione possumus loqui dupliciter. Vno modo q⁹rum ad formale significatum. Alio modo q⁹rum ad connotatum. Si primo modo cum dicat diuinas volitiones nullam penitus habet causas. Si vero loquamur secundum modum cum dicat collationem gratie et preparationem glorie hoc e⁹ dupliciter. Vno modo effectiue. Alio modo dispositiue et incitatie. Si effectiue sola trinitas est causa nostre predestinationis. Si per incitatie et dispositiue predestinatio christi est causa nostre predestinationis. Et ratio e⁹ q⁹ nam ipse deus redemptor in humanitate assumpta meruit nobis gram et gloriam etc. Teneate capita vestra. peccatores timetis ne damnari: dimisitis ludos in hoc festo:

In die scti iohannis euāgeliste.

Quid dicitis frater. Christus est frater noster in humanitate: nos comedam: nos et facis et nobis miam. Si dicitis: non totū. Dicit in sermone precedenti quod essetis cōtenti habere paradysū dūmodo nō cōstaret multū: ut dicit Ber. Multi sunt orpe q tuūvolunt habere paradysū: pauci sequi reuolūt. vos mercatores habetis ne aliqñ societatez vn? cum alio iuestris mercatīs? Audiuitis aliquando i quot. casibus societas frangi pōt. Si nō audiuitis inuenitis in legib? i duo / bus locis. Primo in lege ciuili q scribit. ff. p socio. Incipit societas. Ali? text? hī instituta de societate. Dicit ei quod societas aliqñ dissoluitur et alterius partis dissolutione seu renūciatiōe: ut si una pars renūciat socium de reliquo dissūpitur et soluit societas. Et in iure canonico de reg. iur. lib. vi. Frustra si bis fidis quis postular ab eo seruari cui fidē a se prestitam seruare recusat. Dñi mercatores nō ē tam magna societas qui aliqñ possit dissolui. hīp? dimittat societate: os quod alius trāseat se de illo q dimisit eum. S; nōne pmisseratis tenere societate xpō: sed qd modo? audite quid ait? Dicit. ij. Dereliquit me fontē aque viue: et foderūt cisternas dissipatas que cōtinere nō valent aq̄s. et Job. xxi. Dixerunt deo recede a nobis: sciētia viarū tuarū nolumus. Et hīc vrozati: in cōscia dicatis verū. Dimiserūt ne vos vrozest vestre? dicverūt: si vroz tua dimisisset te et iussit eū lep̄osis: quēro tibi es tu obligatus ire eam q̄sitū et ducere ad domū tuā. Et hī duo mercatores et estis associati in mercātia lucri et dāno facitis fidē simule? vñ? q frāgit fidē et dimittit redicas in: cōscia tua es tu obligatus ire post eā: certe dicit lex totiens quod tiens hō dimittit societate quā promissit seruare ille qui eum in societate receperat non tenet ire post eum. O dñi rogo ne ille q nos secum associauit. et q venit nobiscū in carne nostra: q poluit partem dāni laborū nostrorū assumere faciat nobis sic. Vnde dicit xps dereliquerunt me fontē aque viue. Certe nūq̄ mulier que dimisit virū suū et fuit cum leprosis fecit sponso suo maius dedecus q̄ hō vel mulier passione seclusa facit xpo. pmissit ei peccator deo: q viuet in fidem pmissam et debet eum associare in bonis opib? et sequitur diabolū fidē frangendo. qd remediū?

dicit beatus Iaco. Abijcientes omnem immundiciā etc.

In isto sermone erūt due partes. Prima erit de sacrosancto verbi incarnati nomine.

Secunda erit de purgamentō atq; mūdicia peccatricis aie.

Pro expeditione prime partis dictū ē heri qualiter hoc venerabile nomen iesu impositum ē a deo patre: et etiam qualiter scriptū est ab officio: officiu ei? erat saluare nos. Scriptum ē et a proprietate rei. Num dicitur dñ est qualiter hoc venerabile nomē per antiquos fuit pfigurātū. In scriptura ei habemus tres q fuerūt hoc dignissimo ac dñi dictissimo noīe vocati. s.

Primus ē iesus naue.

Secus ē iesus filius syrach.

Tertius ē iesus ioseph.

De primo scribit Eccl. xli. Fortis in bello iesus naue successor moysi. Iste em debellauit chaneos: et filios israel in terris promissionis introduxit. De secundo Eccl. i. Doctrina sapienter discipline scripti in codice isto. iesus filius syrach. De tertio Zacha. iii. Ostendit mihi dominus hīlm sacerdotem magnum stantem corā angelo dñi et sathā stabat a dextris eius vt ei aduersaret. Age secundo. Confortare iesu filij ioseph cōfortare omnis populus quoniam egovobiscum sum. Sequitur. meum est aurum et meū est argentum. Adhuc vnum modicum et venis et desideratus cunctis gentibus et replebis gloria domus domini. Dñi intelligatis: Nō sine causa puer nouiter natus de quo loquimur vocatus est iesus. In veteri lege fuerūt tres viri vocati hoc nomine. s. iesus naue. i. ioseph et iste occidit. xxi. reges paganos et dedit terram promissionis filiis israel: et distribuit terram vnicuiq; generationi et eorum ordinauit habitationes. Nec autem omnia figuratiue dicta sunt. Iste ioseph qui superauit. xxi. reges et etiā promissit dare terras ei puer nouiter natus iesus filius virginis marie. Illi inimici sunt illi quos cognouit paulus cum ait. Eph. vi. ca. Non est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem: sed aduersus mundi rectores et p̄tates tenebrarū harū. Iste xps iesus bellauit cōtra inimicos. i. demones atq; eorū potētiā destruxit.

Sermo. xliij. Ifo. LXXVII.

O pauperes aie vultis saluari intra
re terrā. pmissiois opz qd iesus ducat vos.
Ipe enī nobis pmissit cū ait Job. xiiij. Na
do parare vobis locū. i. domo em patris mei
mansiones multe sunt. ⁊ Job. xij. Si eral
tatus fuero a terra oia traham ad meipm.
Agam? ergo. taliter qd iste puer ducat nos
ad regnū celoz. Qd sōs ē iesus fili? syrach
⁊ dicit scriptura qd iste fecit doctrinā ⁊ sapi
entia. Sapientia de eternis ⁊ doctrinā del
morib? ⁊ vniuersis creaturis. fuit ille qd de
dit cōtēplationē rerū eternar? ⁊ doctrinā
operū virtuosoz. ⁊ est ille de quo legis ysa.
xlvij. Ego de? tuus docēs te vilia. dñi iste
iesus representa t xpm noniter natū qd fuit
predicās in tēplo quē cū audissent ministri
euz docentes reuerſi sunt ad principes syna
goge dicētes. nunq? sic locut? est hō. Job.
viij. Iste enī docuit nos qd spectat ad fidē
ad saluanduz nos: ⁊ cōuerſat? est in mūdo
apud nos. xxiij. ānis ⁊c. Qd terti? iesus fuz
it in lege. moysi: ⁊ iste vocat? est iesus iosef
dech. Iste fuit magnus sacerdos legis. has
buit officiū iterū reedificādi tēplū hierlm
qd destruxerat rex babilonie. In figura ſi
gnificabat istū puerū qd nūc vocat? est iesus
qui fuit magnus sacerdos. sacrificiū sui cor
poris deo patri in cruce pro nobis offerēdo
edificauit tēplū fidei catholice qd rex baby
lonie id est diabolus destruxerat. Iste iesus
edificauit tēplū id est fidē catholicā in qua
habitat sicut in tēplo. O dñi aie deuore le
uem? spiritū nrm. Per istos tres hoīes dat
nobis sciētia qd de trinitate credere debem
us. Per primū ostēdit nobis potētia qd ē
in patre ex eo qd superauit illos. xxi. reges.
Per scōs qd doctrinā dedit ostēdit nobis sa
piētia filij. Per tertiū qd obtulit sacrificiū oī
dī nobis clemētia qd est in spū scō qd est p
sona tertia. Nomissime vero cū venit plen
tudo tēporis apparuit iesus puer nat? ⁊ est
gratia saluatoris nri oībus hoībus qd venit
ad saluandū oēs p suaz potētia sciētia et
clemētia. Ecce quomodo est nomē nouū ne
qz est aliud i quo oporteat nos saluos fieri.
Actū. iij. Quidam? ergo ad hūc puerū qui
est tam dulcis ⁊ misericors clamādo veniā
de pctis nostris ⁊ spero sine difficultate qd
miseribz nri. iuxta beati Jac. documētū.
Abiciētes omnem immundiciā.

Quantū ad secundaz partē videndus est
modus quo purgāde sūt aīe ad hoc vt sint
participes tāti beneficij. Dicitū fuit bern de
quintodecimo pctō operis qd est sacrilegiū
⁊ dictū fuit in generali qd cōmittit triplici
ter: scz in sacramētis: i. locis ⁊ personis deo
sacris: ⁊ tertio in tēporalib? bonis. iuxta
illud capitulū. Nullūc. Et etiā dictū ē quō
ad sensū moralē dauid sēdo dicebat. Pol
luerūt tēplum sanctū ⁊c. dñi intelligatis.
omittunt ne multa sacrilegia in hac villa?
vēdunt ne sacramēta: quid dicat dñi eccle
siasticis? Si pauperrima filiabelit nubere in
aliā parrochia nonne opz eas soluere sūmā
certaz pecuniar? Et de sepulchris qd dicen
dus est. Non em sepeliet qd in ecclesia iux
soluat vnū francū. Sūt etiā ne sacrilegia i
personis ecclesiasticis? Qd venat capitayra
vos nūbalde ⁊ meretrices. Si pilaria eccle
siae haberēt oculos ⁊ viderēt qd sūt in eccle
siae ⁊ haberēt aures vt possent audire ⁊ loq
quid dicerēt? Certe nescio qd dicerēt. dñi sa
cerdotes qd dicitis sum? ne deo sacrati: oēs
eccle ministri a subdiacono vsqz ad sūmū
pōntificē promiserūt ne vota: certe sic. Dyaco
nus ⁊ subdiacon? nōne fecerūt vota solēni
ter qd seruabūt castitatē qdū in hoc mūdo
viuent ita qd sub pena dānarōis eterne nū
qz cognoscēt mulieres. Si aut cōtingat opz
positū est ne sacrilegiū dare corpus suū sa
cratū meretricio? O dñe deus. viij. i. Cor. vi.
Tollēs mēbra xpi faciā mēbra meretricis.
Abſit. an nescitis qm qui adheret meretrici
ci vnū corp? efficit. Et post. An nescitis qm
mēbra vestrā tēplū sunt spūs sancti? ⁊. iij.
ca. Si qd tēplū dñi violauerit dispdet illū
deus. Tertio sacrilegiū vt dici cōmittitur i
bonis. vos oēs ecclesiastici qui tenetis i ma
nu vra beneficia sancte ecclesie qro vbi ex
ponunt bona crucifiri: gratis dñab? Nōne
habēt tunicas rubeas ⁊ vario colore colo
ras duplicatas veluto ⁊ foderatas de mar
trest d peau de lōbardie? nōne hūt digitoſ
plenos anulis aureis: est ne sacrilegiū? cre
do qd sic. Nōne os cū ista reparare? profecto
nulli dubius est si possit vel dānari. Restat
xvi. peccatum operis quod est turpe lucrus.
de quo paulus prime ad Thimo. iij. Non
turpe lucrum sectantes. Sic etiam voluit
quod mūdaremus nos. cū ait. i. Thessa. v.

In die sancti Jo. euangeliste.

Ab omni specie mala abstinete vos. Simi-
liter hoc voluit lex civilis. ff. de contrahēda
emptione. et incipit. Sepe. flagitiose neq;
mendacius neq; emptio neq; societas aut
quicq; alius contractus rursus generaliter
valere potest. Scitis quid sit dñi. Si volue-
ritis mūdare conscientias vestras oportet
fugere omne turpe lucrum: hoc est omne lu-
crum inhonestum. Frater in illis nihil itel-
ligimus. Certe bene credo: sed vix in oī sta-
tu reperitur aliquis in quo nō sit defectus
in iusticia: in ecclesia: in beneficijs: in mulie-
ribus que frangūt matrimonium suū: i mer-
cantia &c. Sed frater quid est illud peccatū
Dicit imperator custodiat is vos a re flagi-
tiosa per emptionē vel societatem vel quo-
cūq; modo nūquā debetis interponere de
negotio illicito. Frater dicatis si placet i p-
ticulari quia nihil intelligimus. Dñi iusti-
cie scitis quid sit turpe lucrum. Vos estis
in officio constitutus: puta consiliarius in
parlamento: iudex: procurator: advocatus:
graffarius &c. Si habetis aliquod officium
ratione cuius habeatis stipendia suscipitis
dona erigitis iuste vel iniuste: directe vel in-
directe: est ne turpe lucrum: certe sic. Cum
aliquid facitis vel ad fauorem vel ne perda-
tis amorē alicuius: et oportet restituere sub
pena eterne dānationis non illi qui tradidit
quia non est dignius: sed amorē xpi debetis
dare etiam vsq; ad vltimū denarium: vt ha-
betur. i. iij. q. v. c. Non sane. sed dicetis. Pat-
non accepi aliquod donū vt corrūperem ius-
ticiā: sed feci vt ille qui habet agere de me
qui sum advocatus vel procurator det mihi
aliquid anteq; pro eo aliquid facere velim.
Est istud turpe lucrum: certe ita debetis resti-
tuere illi qui dedit. Hoc tangit mulieres
receptor argentariorum et hmoi. Cum datur
pēho alicui nobilivel alteri anteq; recipiat
denarios oportet qd dñs habeat vnā bonā
tunicā vel zonā vel anulū aureū. Certe si tu
moraris in illo statu dānaberis cū diabolis
Xer tñ civilis excusat de esculento et pocu-
lento infra breue spaciū: vt si quis acciperet
vnū par pulloꝝ vel vnū caseus aut butyriꝝ
dicit lex qd illud nō est pctm. Sed Bernar-
dus de cōsideratōe ad Eugenū dicit aliter.
Est aliud turpe lucrum. Vos dñi ecclesiastica le-
gare capita vĩa. nō patiēti vnū paupē: sa-

cerdotem in parrochia vestra nisi habeatis
partē i lucro suo. Vos habetis quotidie sex
vel septē missas: habetis tres aut quatuor
sacerdotes pauperes in manu vestra: dicid
eis. Dñe iohānes dicatis hodie vnā talem
missas vos habebitis vnū duodenū. Est ne
turpe lucrum: certe ita et defraudatis aias de
functorū. Est aliud turpe lucrum circa pascha.
Vos dicetis. dñe iohānes vultis audire cō-
fessiones in parrochia mea: per deū nō faci-
etis nisi habēa partē meā i lucro: ego habes
bo tertiā partē aliter recedatis. Veniam?
ad laicos habetis ne inter vos turpe lucrum.
nōne habetis gagoges in ciuitate: qd plas-
cet. sūt ne les bouticles de paillardies? Tu
mulier qd aliqd habes d turpi lucro an opor-
teat qd reddas? Tu tenes ribaldas in domo
tua veniet filius mercatoris: furas bona de
domo patris sui: dabit tibi mediū scurū. nō
ne oportet te reddere? certe ita vel dānari.
Pater quō potero restituere. Facias qd ecc-
lesia p̄sult des amore dei. Si aut nō habe-
as reuerrere ad deū. Est aliud turpe lucrum
istud tūgit mechanicos maxime qd vendunt
merchantias quib; hō nō pōt vti nisi male
ad offendendū deū. Sicut vos qd veditis le
fard ad decipiendū aias. similiter cartas et
tarillos. isti non pōt quis bene vti. Et isti
mortaliter peccāt: qd aliter possunt sibi vitā
acquirere. O pauperes pctōres certe optz oīa
ista reparare. Aliter nō eritis participes bo-
norū que proueniūt ex natiuitate saluato-
ris. Quod remediāt: certe os facere intra cō-
siliū apostoli premisiū. Abijcētes omne:
immundiciā &c.

¶ Finis adest fructuosus sermonis de ad-
uentu. p. celeberrimū diuini verbi p̄conē:
fratrē Olneriū maillardi ordis minor pa-
risius declamator. opera iohānis de Gim-
gle Lugduni terse impressor. Necnō diligen-
ti examine castigatoꝝ. Anno xp̄iane salutis.
M. cccc. cxxij. die. v. mensis Nouēbris.

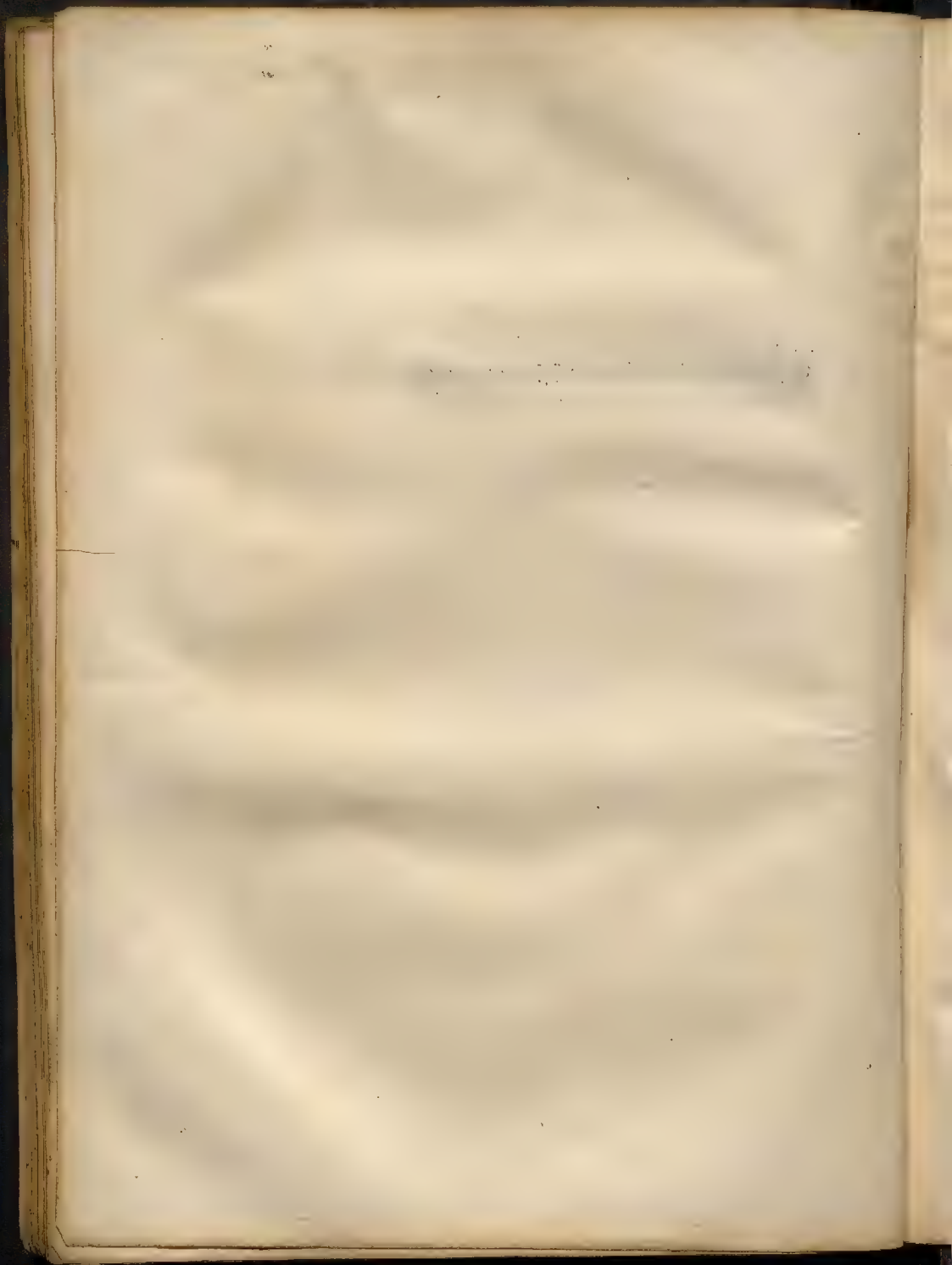

BIBLIOTHECA
UNIV. CRACOV.
CRACOVENSIS

Tabula alphabetica i sermones de
aduentu fratris Oliverij Maillard.

Tabula

¶ Tabula alphabetica in sermones de aduē
tu fratris Oliverij d'Alillardi.

Adon iudi

Adon iudi. ser. xl. filij. moraliter. ser. 3.
mone. i. fo. liij. ij. parte.
Bominatio desolationis. ser. i. fo. ij. prima parte.
Abrahe apparuit deus: et descriptit eratam incarnatōis. ser. v. fo. x. i. pte.
Abraham in egyptus vadēs quid significat. ser. xix. fo. xxvij. pthemate.
Abrenūciare pūilegio. ser. i. fo. ij. qōe.
Abulus ludorū. ser. xxxix. fo. lxxvij. ij. pte.
Actor quō peccat. ser. xxxvij. fo. lxxij.
Accusans filius patres pūatur hereditate. ser. xxv. fo. xlvij. qōe.
Adam peccauit in ficu. ser. vi. fo. xij.
Adam notauit horam incarnationis. ser. mo. vi. fo. xij. i. parte.
Adam si non peccasset. trū xps incarnatus. ser. i. fo. xx. qōe.
Adoptini an sumus per xpm. ser. xxxvij. fo. lrv. qōe.
Adoptiu? fili? an dicat xps. f. xlij. fo. lxxij.
Adoptōne xpi an sim? filij. f. xlij. fo. lxxij.
Aduentū xpi digne recipere. ppter tria. ser. mo. xxvij. fo. liij. ij. parte.
Adulatio. ser. xi. fo. xxi.
Aduocatus et actor. ser. xxxvij. fo. lrv.
Aduocatōis officij pūculosum. ser. xxxvij. fo. lxxij. in fi.
Aior iudex figurat xpm. ser. xij. fo. xrv.
Alieni detentio. ser. xxx. fo. ly.
Amor mundi. ser. x. fo. xxi.
Amoris via. ser. xi. fo. xxi.
Amorem ostendit xps Johanni euangeliz. ste. ser. xliij. fo. lxxvij.
Andree apli vocatio et. ser. vi. fo. xij.
Angeli pccm irremissibile. ppter quatuor. ser. liij. fo. v. qōe.
Angelus an mitteri debuit. ser. xxxvij. fo. li.
Angeli spēs et multa. ser. xxxij. fo. lviij.
Anima beate virginis an fuerit sacrificata. ser. xviij. fo. xxxij.
Aie preciositas i trib? ser. liij. fo. vij. pthe.
Anime dānum quomodo reparabitur. ser. mo. xliij. fo. lxxij. ij. parte.
Annum incarnationis daniel notauit. ser. 3.

mo. v. fo. f.
Annūciatio an per angelum fieri debuit. ser. mo. ix. fo. xviij.
Ante aduentum homines quid comedebat. ser. xxvi. fo. l. i. parte.
Apparuit dñs qdruplica spē. ser. liij. fo. vij.
Apothecarij repbendunt. ser. xxxij. fo. lix.
Aqua ualet ad qtuor. ser. xx. fo. xl.
Arbor vite brā virgo in medio paradisi. ser. 3. mo. viij. fo. xvi. in princi.
Ascendit maria in montana quare. sermo. xxxij. fo. lxi.
Assumere debuit xps naturam humanam. ser. v. fo. x. qōe.
Assumpta nā hūana qū. f. xliij. fo. xviij. q.
Assumptio humane nature a deo quomodo. ser. xxx. fo. lv. qōe.
Assumpta psona vel nā. ser. xxxi. fo. lvi. qōe.
Assumpti ad bñficia p casus declinandi. ser. mo. xv. fo. xxx.
Attributoz distinctio. ser. liij. fo. vij.
Aue ad laucē virginis bene declaratur. ser. mo. xx. fo. xl.

Baptismi

Baptismi. ser. mo. xviij. fo. lxxvij. i. pte.
Baptis. ser. mo. xviij. fo. lxxvij. i. pte.
Barbara sacra. sermo. xij. fo. xvi. pthemate.
Beatitudo corporis et aie per vestes significat. ser. xxiij. fo. xliij. i. parte.
Btitudinis mel tria requir. ser. xxiij. fo. xliij.
Bellū triplex. stephani. ser. xliij. fo. lxxij.
Bñficioz cōicatio. ser. viij. fo. xvi. ptheate.
Bñficij subtractio p pccm. ser. xxx. fo. liij.
Bñficia ecclie quō dant. ser. xv. fo. xxi.
Beniamini querebatur a iuda patriarcha. ser. mo. viij. fo. xliij. i. pte.
Beniamini figurat xpm. ser. xviij. fo. lxxvij.
Bethleem ciuitatē qd fecit xps. f. xl. fo. lxx.
Bis nat? an xps dicat. ser. xxxv. fo. lxxij.
Blasphemia triplex. ser. xi. fo. xxi.
Bona tria in nobis. ser. xxxij. fo. lxxij. ij. pte.
Bona tpaia quare promittebantur veteri lege. ser. xxx. fo. ly. i. pte.
Bonitas est cā odij. ser. vij. fo. xv. ij. parte.
Butyrum et lac significant hūanitatē xpi. ser. xxiij. fo. xliij. i. parte.

Tabula

Achinato

ria ligua. f. xvij. fo. xxxiij.
 Amara preparanda. ser. xvij. fo. xlvij. i. pte.
 Arctatio incendio chust. fo. xliij. pthe.
 inuenitur. f. vij.
 Caro virginis an scificata fuerit ante incar natione. ser. xvi.
 Causa excecatis an sit de. ser. i. pthemate fo. iij.
 Cecitas spialis pñ causat. ser. i. fo. xxx.
 Certitudo fidei et speci. f. xv. fo. xlvij.
 Cibus xpi. ser. xv. fo. lxxi.
 Circumspicio conducit puerum chustum. sermo. xlii. fo. lxxi.
 Cluano patientie inuenitur chustus. ser. mo. v. fo. ix. pthe.
 Colores illij. ser. xxi. fo. xliij.
 Colubro copat pñm. ser. v. fo. ix. ptheate.
 Compassione habere tria nos inducunt. ser. mo. xxi. fo. lvi.
 Copositio di dupliciter. ser. xxxij. fo. lviij.
 Copipitur beata virgo sine originali. sermo. xvij. p totum.
 Concordari nō potuerunt due dñe nisi i vir gine. ser. xxvi. fo. l.
 Cōditōes mltas hñt xps. ser. xij. fo. xliij.
 Cōditiones solis appropate bea. virgi. ser. mo. xxv. fo. xlvij.
 Cōditōes leprosi conueniūt peccatoribus a sermo. xxvij. fo. li. i. pte.
 Cōditōes i ludo obfuade. f. xxxix. fo. lxxvij.
 Congritur xps. ser. xix. fo. xxxvij. qo. fi.
 Conscia di. terrea. ser. xxxv. fo. lxxij.
 Consensus interpretatiuus quid est. sermo. iij. fo. v. pte. ij.
 Cōsiliū malū et spiratio. f. xij. fo. xliij.
 Contētio fit multipl. ser. xx. fo. xl.
 Contractum an possint facere detenti. ser. mo. xxx. fo. liij. qōe.
 Cōitū stumelia et. ser. xliij. fo. xlix.
 Cōuersio peccatoris tripliter. ser. xliij. pthemate. fo. xliij.
 Cor custodit tiorē dei. ser. iij. fo. v. pthe.
 Cordis trāsquilitas fuit xps. f. xl. fo. lxx.
 Corrigendi sunt peccatores publici per iu sticiam. sermo. xliij. fo. lxxvij. i. fi.
 Crescere debuit xps pñ f. a. f. xx. fo. xl. q.
 Crucē ū tūit andreas. apłs. f. vij. fo. xliij. q.

Crucifigere xpm qñ malū ē. f. xi. fo. xliij.
 Custodienda est anima in mandatis dei. sermo. xxvi. fo. xlix. pthemate.

Aniel de

scripsit annū icarnatōis xpi. f. v. fo. x. pñ. pte.
 Annati videbūt multa et dolebūt. ser. xi. fo. xliij.
 Dānum anime quomodo reparabunt mali. sermo. xliij. fo. xlvij. ij. pte.
 Declinare ad dextraz et. quid ē. sermo. xxi. fo. xlix. pthemate.
 De deo loq quō dēm. ser. iij. fo. vij. i. pte.
 Delbora figurat xpm. ser. xliij. fo. xxi.
 Denunciata chustī incarnatio per pñbe tas. ser. xix. fo. xxxvij.
 Desiderata fuit chustī icarnatio. sermo. vij. fo. xliij. pñma parte.
 Desideriū iustoz. ser. xliij. fo. xxi. pthe.
 Despōsata xgo qñ. f. ix. fo. xvij. pñ. pte.
 Despōsata xgo pñ qñ. f. xxxvij. fo. lxxij.
 Detentio alieni. ser. xxx. fo. ly.
 Detractio pñ multipl. ser. xliij. fo. xlvij.
 Detractio. ser. xxi. fo. xli.
 Dei mī an maria dici dbeat. f. xxi. fo. liij.
 Deo et hoib tria placēt. ser. xliij. fo. xlv.
 De apparuit qdrupli spē. ser. iij. fo. vij.
 Deus an sit causa excecatis. f. i. pthemate.
 Deus scripsit in xgine litteras. sermo. xxvij. fo. li. pthemate.
 Dyabolus ifirmus methaphorice. f. xi. fo. xliij.
 Differentia inter vanam gloriā et superbū am. ser. v. fo. x.
 Differentia inter irrisiōnem illusiōnem et. ser. xvij. fo. xxxij.
 Dignitas xpi. ser. xxi. fo. liij.
 Dignus morti qui non obedit pñcipi. ser. mo. x. fo. xix.
 Dispositio ad xpi icarnatōes. f. xi. fo. xliij.
 Distinctio attributoz. ser. iij. fo. vij.
 Diues dñatus. ser. xxi. fo. liij. pthemate.
 Diues sepultus in iferno. f. xxi. fo. liij. ij. pte.
 Diuisione pñere an mortale. ser. xxi. fo. xliij.
 Doctor xps. ser. xxv. fo. li. pthemate.
 Dolosa fraudatio. ser. xxxij. fo. lx.
 Dñe due cōcordate in xgine. ser. xxxij. fo. l.
 Donatio reuocat i xxx. casib. f. xvi. fo. xxxij.
 Donatio pditional. f. xvij. fo. xxxij. qō.

Alphabetica.

Donationis reuocatio. ser. xix. fo. xxvii. qd
 Duas lingas bz susurrator. f. xxi. fol. xliij.
 Due die nō poterūt cōcordari nisi in virgi
 ne. ser. xvi. fo. l. parte. a.
 Dulcedo mellis rps. ser. xxi. fo. xliij. pte. a.

Dificij qua

tuor impedimēta depo
 nere. ser. vii. fo. xiiij.
 Efficax reddit ofo qdrus
 pliciter. f. xxiij. fo. li.
 Egiptus tenebra interpretat. f. xxi. fo. xliij
 Elymelech durus ad paupes. sermo. xxxix.
 fo. lxxv. in fi.
 Elisabeth visitat. ser. xxxiiij. fo. lxi.
 Emisso irradians in virgine. sermo. xxi.
 folio. li. parte.
 Equas inobliquabilis xpi. ser. xxi. fo. lxiij. i. p
 Errores circa ch nsti incarnationē. ser. xiiij
 folio. xvi. qdē.
 Error cui nō resistit. ser. xliij. fo. lxxv.
 Etas incarnationis. ser. v. fo. x.
 Etates hois t mudi. ser. v. fo. x.
 Euangeliste Johāni ostendit amorem xps.
 ser. xliij. fo. lxxvi.
 Exacerbatio siue iniuriatio. ser. xiiij. fo. xxi.
 Exalauit Johān. euāgelista xps. ser. xliij.
 folio. lxxvi.
 Execatur hō quō. ser. i. fo. ij. t. iij
 Exoditaf q nō obedit plato. ser. x. fo. xx
 Exhereditandus frater propter tria. ser. x.
 folio. xxi. qdē.
 Existētibz in mortali. quattuor sunt ne
 cessaria. ser. viij. fo. xviij. i. pte
 Erit qd ad videndū tria. ser. xli. fo. lxx.
 Eruit xps instar triū. ser. xx. fo. xl.
 Expectat de pctorēs. ser. xxxij. fo. lviij. pthe.
 Eschias rex. ser. xxx. fo. lv.
 Eschiel ppheta pēudit natiuitatem chri
 sti ser. xxiij. fo. xli. t. ser. xxiij. fo. xli. i. parte

Mcere debe

m tria p gfa. f. ix. fo. xvij
 Alia latinitas vitiat re
 scriptū. ser. xxvij. fo. li. qdē
 alidica blasphemias. ser.
 fo. xi.
 Falsificatio. ser. xxxv. fo. lxiij.
 Falsitas arguit cōtra vritatē. f. xviij. fo. xxxv

Fames tpe helisei in vtroqz sensu. sermo ē
 xrv. fo. xxvii. pthemate.
 Farina missa i ollā qd sūt. f. xrv. fo. xliij.
 Festū natiuitatē xpi sit ppe tria. ser. xxvij.
 fo. liij.
 Fic in q peccantē Adā. f. vi. fo. xij. pthea.
 Fides est lapis. ser. viij. fo. xiiij.
 Fiducia mala triplex. f. xxxvij. fo. lxx. pio.
 Figurata fuit xpi incarnatio. multipliciter
 ser. xi.
 Filiationes due an in xpo sint. ser. xxxvij.
 folio. lxxvi.
 Fili? ē ymago pns. ser. viij. fo. xiiij. qd.
 Filius an debuerit incarnari plusqz pater
 t. ser. viij. fo. xiiij.
 Fili? trinitatis nō ē rps. f. xxiij. fo. xli.
 Filij dei an maria meruerit esse mater. ser.
 xxi. fo. l.
 Fili? marie an sit rps. f. xxxvij. fo. lxxij.
 Fili? dei hō ppter qnqz. ser. xli. fo. lxx.
 Fili? adoptiu? an dicat rps. f. xliij. fo. lxxij.
 Filij xpi an sumus adoptiōe. f. xliij. fo. lxx.
 Filij adoptiui an sum? p rps. f. xxxvij. fo. li.
 Filij t filie Job qd sūt. ser. iij. fo. viij.
 Filius sequis mimos puatur hereditate. ser
 mo xvi. fo. l. q.
 Fili? accusans patres priuatur hereditate.
 ser. xrv. fo. xliij. qdē.
 Finit ad quē sum? ordinati. f. vi. fo. xij. p.
 Flons fragratia. ser. xxi. fo. xliij.
 Flos xps ppter q tuor. ser. xxi. fo. xliij.
 Fluui? xps ppter tria. ser. xl. fo. lxx.
 Folia tria in xpo. f. xxi. fo. xliij.
 Fames qd est. ser. xix. fo. xxxv.
 Fortis dulcedo. ser. xxiij. fo. xliij.
 Flagratia flons. f. xxi. fo. xliij.
 Frater priuaf hēditate ppe f. a. f. xi. fo. xxi. q.
 Fraudatō dolosa qnrupter. f. xxxiiij. fo. lxi.
 Fraudatona lingua. ser. xv. fo. xxx.
 Fraudes mercatorū. f. xxxij. fo. lxx.
 Fructuosa pdicatio xpi t Jo. f. xxxv. fo. lxx.
 Fruct? xps pp tria. f. xxxix. fo. lxxvij.
 Fruct? comedebāt hoies. f. xix. f. xxxvij. i. p.
 Fundamentū engere. f. viij. fo. xiiij. i. pte.
 Furtū t fraus. ser. xxx. fo. lvi.
 Furtū qz graue peccm. ser. xxxij. fo. lxxij

Abriel quid in

terptat t an debuerit nāciare. f.
 mo. ix. fo. xvij.
 as iij

Tabula

Barnulaton lingua. ser. xv. fo. xix
 Baudiosus gignis pruricio. ser. xxix. fo. lxxvii
 Baudu dei t mundi p rranu in tribus. ser. mo. xxix. fo. lxxvii
 Bedeon figurat xpm. ser. xliij. fo. xxi
 Bemis nos ornare dem? ser. xxvii fo. lxxvii
 Genus huanu an p creatura potuerit redit mi. ser. v. fo. x
 Generis huanu formatione scriptit deus in virgine. ser. xxvii. fo. li.
 Genus mortis stephani difficile. ser. xliij. fo. lxxvii
 Germinas integritas gignis. ser. xxvi. f. xliij
 Gla vana. ser. v. fo. x
 Glorari t tacere se quo pccm vel non. ser. mo. xx. fo. xli.
 Gra dei vt heaf tria os facere. ser. ix. fo. xix
 Gra facit aiaz templum dei tripliciter. ser. xliij. fo. lxxvii
 Gram q inuenerut. ser. xxix. fo. lxxvii
 Gram inuenit maria: t nos debem? labos rare p ea. ser. xxvii. fo. li.
 Gra aie xpi an fuerit infinita. ser. xv. fo. xix
 Grana in xpo flore. ser. xxi. fo. xliij
 Gustu tria regunt. ser. xxiij. fo. xliij
 Butta sanguinis xpi sufficiens p toto mu. do. ser. xvii. fo. xxiij. t. ser. xxxix. fo. lxxvii

Boi t deo tria st placibilia. f. xxiij. fo. xliij
 Domicidii multipler. ser. xxv. f. lxxvii
 Donor latine an xpo debeaf. f. xxxix. f. lxxvii
 Dora icarnatois notant ad a. ser. vi. fo. x
 Doratona ligua. ser. xvi. fo. xxiij
 Duna natura cu miserijs. ser. ij. fo. iij. qd.
 Duna natura quo assumpta. ser. xxx. fo. lv

Iacob nota

uit meses icarnatois ser. mo. vi. fo. xij
 Iactata sit tripl? ser. xx. fo. lxxvii

Iael mulier qd figt. ser. xiiij. fo. xxiij
 Iepte figurat xpm. ser. xvi. fo. xxiij
 Jeremias de xpo loqtur. ser. xxx. fo. lv
 Iesus b nom xpi laudat. f. xliij. f. lxxvii. t se
 Iesus de saluator salutaris salua te. f. xliij. fo. lxxvii
 Iesus corinet alia noia. ser. xliij. fo. lxxvii
 Iesus tres figurat xps. ser. xliij. fo. lxxvii
 Impedimentu edificij deponere. f. vii. fo. xxiij
 Incarcati an possit facer pccu. f. xxiij. f. lxxvii
 Incarnato xpi q ad quos miseria. f. ij. f. iij
 Incarnatio xpi a deo eternaliter ordinata. sermo. ij. fo. iij. t sequenti
 Incarnatio xpi qre desiderata. f. vii. f. xxiij
 Incarnatio dñi plenitudo tps. f. viij. f. xvi
 Incarnatio xpi figurata p iudices. serm. xi. fo. xxiij. t. xxiij

Habere com

passione tria nos docent ser. xxi. fo. xliij. prohemar.
 Eliseus misit baculu: sed nihil fecit. sermo. ij. fo. iij
 Helisei miraculum tpe famis et moralitas. ser. xxi. fo. xliij
 Verbas comedebat hoies an aduentu. ser. xxi. fo. xxiij. i. pt.
 Verbas amaras moraliter xps edebat. ser. mo. xxi. fo. xliij. pth.
 Vereditate priuas frater ppter tria. ser. xi. xxiij. qone.
 Vereditate priuas fili? pp maleficium. sermo xxi. fo. xliij. qone.
 Vereditate priuas fili? accusans prem. ser. xxi. fo. xliij.
 Vereditate priuas fili? sequis mios. f. xxi. f. l.
 Vo pfect? fuit xps. ser. xxiij. fo. xxiij. qone.
 Vo pot? redam? debet q agel? f. xi. fo. xxiij.
 Vo siue hūana nafa an repabil sit. f. iij. fo. v

Incarnatio an fuisset xps si ad a nō peccaf ser. ser. x. fo. xxi
 Incarnato xpi p pphas pcca. f. xxi. f. xxiij
 Incarnato qre spai. attribuit. f. xxiij. fo. xliij
 Incarnatoes a meruerit pres. f. xxiij. f. lxxvii
 Incarnatio xpi repat tria. ser. xxxv. fo. xxiij
 Inhumanitas seu imitia. ser. x. fo. xxi
 Iniuriatio. ser. xxiij. fo. xxiij. i. pre.
 Inuenit xps duob? locis ser. vi. t. vii. i. pibe.
 Job filioru hyfftona moral. f. iij. fo. vii. q. p.
 Jocado nō loqtur xps nec pphete nec apos stoli. ser. xxi. fo. xxiij
 Johāes baptista misit ad xps. ser. xxvii. f. lxxvii
 Johāi baptista in vfo tria miracula facta ser. xxxij. fo. lxxvii
 Johāi euāgeliste osidit xps amorē triplis iter. ser. xliij. fo. lxxvii
 Jo. euā. exaltat de? multipli. f. xliij. fo. lxxvii
 Jonas in mare piet? qd figt. f. iij. f. vii

Alphabetica.

Joseph sponsus beate virginis laudatur ex multis. ser. xxxviii. fo. lxxvi
Joseph priore bystoria cū fratribus. h. iij. fo. vi
Joseph icarcerat pp castitatem. h. v. fo. x.
Joseph icarcerauit fratres. ser. vii. fo. xliij
Ira et iracūdia qd et quoduplex. ser. vii. fo. xv.
Iudices figurabāt xpm. h. xi. fo. xxi
Iudicia dei sūt opa ei. ser. xliij. fo. xxxvii
Iudicio sūt qnqz psonae. ser. xxxvii. fo. lxxvii.
Iudiciū puerit. iij. mōis. h. xxxvii. fo. lxxiiij
Iudiciū malignū. ser. vi. fo. xliij. i. fi.
Iuramentū nō tenendum qm est pctū. ser. mo. xliij. fo. xxxvii. qd.
Iuratoria lingua. h. xvi. fo. xxxiiij
Iuuenis spē missus āgel? qre. h. xxxiiij. fo. lxxij

Lachinatoria lingua. ser. xvij fo. xxxiiij
Antas. vbi. L.

Adsignifi

cat humanitatē xpi. hmo. xliij
Zapis xps qre. h. vii. f. xliij
Zatinitas falsa viciat re: scptum. ser. xxxvii. fo. l. qd.
Zatria an xpo debeat. ser. xxxix. fo. lxxv
Zatria an debeat virgini marie. sermo. fo. lxxi.
Zegifer xps ad tria. ser. xxx. fo. lv
Zegis moysi et xpi prietas. ser. xxx. fo. lv
Zeo custodiēs pphetā qd ē. h. xiiij. fo. xliij
Zepia soluit spōsalia. ser. liij. fo. vii. pthe.
Zeprosi tres p dōtōes. h. xxxvii. fo. liij.
Zeuare oculos debem? ad qd. h. xij. fo. xliij
Ziber xps scrip? triplici lra. h. xx. fo. xxxix
Zibro triplici legē debem? h. xx. fo. xxxix. pt.
Zigat? fomes qmō i xgīe. h. xix. fo. xxxvii
Ziliū tria hēt. ser. xxi. fo. xliij
Zingue pctā. xx. ser. xix. se pte. ij. fo. xliij
Zingua turbatoria. ser. xliij. fo. lxx
Zignas duas hēt suffrator. h. xliij. fo. xliij.
Zinutoria lingua. h. xviij. fo. xxxiiij
Zitas scripfit de? i xgīe. h. xxxvii. fo. li
Zitres tres de xpo. ser. xxxvi. fo. lxxij
Zog qmō debem? de deo. ser. liij. fo. vii
Zogur xps nō iocādo. ser. xix. fo. xxxvii. qd.
Zog de alio sine pctō. ser. xij. fo. xxx
Zucia cōmendat. h. xliij. fo. lxxvi.
Zucifer quō cognit icarnationē. h. iij. fo. viij

Zucru turpe. ser. xliij. fo. lxxvi
Zudorū abusus. ser. xxxix. fo. lxxvii
Zur maria di pp qttuor. ser. xvii. fo. xxxv

Acula i aia

quid ē. ser. ij. fo. liij
Magnificatio marie. ser. mo. vii. fo. xv
Maledicta blaffemia. ser. mo. xi. fo. xliij
Maledictoria lingua. ser. xix. fo. xxxvii
Malesicio fili? puaf hrdita. ser. xxi. fo. xli. q
Malūsum an sit. h. i. fo. ij. pth
Magnificari voluit xps qntupli. ser. xliij folio. xlv.
Marie magnificatio. h. viij. fo. xvi
Maria ē xgo ppetua pp fa. h. ix. fo. xix. i. fi.
Maria interpretat tripli. h. x. fo. xx.
Marie caro an incarnationē an fuerit feci ficata. ser. xvi fo. xliij
Marie aia an sanctificata an natiuitates sermo. xviij. fo. xxxiiij
Mariatur. ser. xvij. fo. xxxv
Maria pseruata ab originali pctō fuit. h. xvij. per totum.
Maria ē sotoz nra. ser. xix. fo. xxxvii. pthe.
Maria pseruata ab originali ibidē in qoe.
Maria di ciēs ppf tria. ser. xliij. fo. xliij.
Maria di sol et qre. ser. xix. fo. xliij
Maria a debuerit ee dei mī. ser. xvi. f. xliij.
Maria i xgīe scripfit de? h. xxxvii. f. li.
Maria quos hēbat secū. ser. xxxvii. f. li.
Maria an deat dici mī dei. ser. xix. fo. liij.
Maria qd faciebat. ser. xliij. f. lxxv.
Maria quō se habuit ad angelū et helysaz beth. ser. xxxvii. fo. lxxij.
Maria despōsata pp qnqz. h. xxxvii. fo. lxxvi
Maria i partu fecit quattuor puero iesu. h. xxxix. fo. lxxvii
Maria an de beat latia honorari. ser. xli. fo. lxxi.
Materinitas et virginitas se nō cōpatiūtur ser. xvi. fo. l.
Media septē. ser. xxxvii. fo. lxxij
Mellus dulcedo xps. ser. xliij. f. xliij.
Mendaciū triplex. ser. xix. fo. xxxix.
Mendicantes validi cogi debent laborare ser. xix. fo. liij
Mese icarnatōis notauit iscob. h. vi. fo. x.
Mercātia multiplex. h. xxxiiij. fo. lix.

Tabula

Alteritū triplex distiguit. ser. xvi. fo. xlii.
 Al' uenit an p'as incarnatōes. l. xvi. f. xlvii.
 Al' ichēa s' p'bas loq' de xpi. natiuitate q'
 ad q' tuor circūstācias. f. xiv. fo. xxxviii
 Al' illic seculari vacare ē respēabile. f. mo
 ne. vii. fo. xvi.
 Al' iracula tria in uisitacione marie. sermo
 xxxiii. fo. lxi.
 Al' iheris an natura humana a p'icipio fue
 rit subiecta. ser. ij. fo. lii.
 Al' iustis triplex. ser. xxiij. fo. lviij.
 Al' iustus xps ad quos. ser. viij. fo. xviij.
 Al' iustus xps de q' q' tuor. ser. x.
 Al' iustis angeli. ser. ix. fo. xviii.
 Al' iusti an debuit agel? ser. xviij. fo. li.
 Al' iudū p' ducē d' tres. ser. xvij. fo. li. Item q'
 tuor. ser. xxxix. fo. lviij.
 Al' ions ecclia z xps d' ser. ij. fo. lii.
 Al' dōtes tres. ser. xxxiij. fo. lxi.
 Al' dōtes triplex. ser. xxvii. fo. liij.
 Al' uiter p'ma fuit i p'ctō z nō maria uirgo.
 ser. xxiij. fo. xxiij.
 Al' uidi amor mal? ser. x. fo. xli.
 Al' uirgatio. ser. xxi. fo. xliij.

Ascitur xps

noctē q're. f. xxiij. fo. lviij.
 Natiuitatis xpi uirginitas. f.
 mo. xix. fo. xxxviiij
 Natiuitatis xpi tres circū
 stācie. ser. xxxix. fo. lviij.
 Natiuitas xpi declaraf. ser. xl. fo. lxi.
 Natiuitas xpi i triplex. ser. xli. fo. lxi.
 Natiuitatis festū q're ordiatū. f. xxviiij. fo. li.
 Nat' bis an dicat xps. ser. xxxv. fo. lxiij.
 Nasa hūana an cū m'isio sit p'dita. f. ij. f. iij.
 Natura humana an ceciderit reparabiliter
 sermo. iij. fo. v.
 Natura hūana an potuerit reponi sine satif
 factione. ser. iij. fo. viij.
 Nature hūane assūptio quō cōuenit deo. ser.
 mo. xxx. fo. lv.
 Natura hūana poti' redemi debuit q' ange
 lica. ser. xi. fo. xxiij.
 Nazareth s'g't xpm z maria. ser. ix. fo. xviij.
 Necessaria sūt quattuor ex'itib' in p'ctō. ser.
 mo. viij. fo. xviij.
 Negligētia ē nouerca bōi. f. xvi. f. xliij.
 Negociatio multiplex. ser. xxxiij. fo. lix.
 Nepotes. xxx. q'd s'g'nt. ser. xxiij. fo. xlvij.

Nicolaus sanctus cōmendatur. sermo. xxi.
 et. xvi. in p'be. z se.
 Nocte natiuit xps q're. ser. xxxix. fo. lviij.
 Noemi. ser. xxxix. fo. liij. in. fi.
 Nomen iesu laudabile ex nouē. f. xliij. et se.
 Noia iponunt quō. ser. xliij. fo. lxiij.
 Noia dei alia p'tinent i hoc noie ibo. f. xliij.
 Notari quattuor notauerūt incarnationē.
 ser. v. z. vi. a. p're.
 Nouē dicit ysaias. ser. xvi. fo. l.
 Nouitas xpi. ser. xxiij. fo. xlv.
 Nugatoria lingua. ser. xix. fo. xxxviiij.
 Nutrices xpi. ser. xl. z. xli. p're. i.

Quidunt di

uersi multipli. f. xxiij. f. xliij.
 Qu' radices z cause tres.
 ser. viij. fo. xvi.
 Qu' quattuor consequit
 ser. viij. fo. xviij.
 Offerre sacrificiū q' nō dñt. ser. ij. fo. liij.
 Q'pa tenebrar' sūt p'ctā p'p' tria. f. x. fo. xxi.
 Q'pis p'ctm' sextū. ser. xxxi. fo. lviij.
 Q'pa dei sūt iudicia ei'. ser. xxiij. fo. xviij.
 Q'pa tria p' xpm facta. ser. xxviiij. fo. liij.
 Q'pera incarnationis quare spūsancto attri
 buitur. ser. xxiij. fo. lxiij.
 Oppugnata lingua. ser. xx. fo. xl.
 Oratio siue petitiō reddit' efficac' q'drupl'r.
 ser. xxiij. fo. liij.
 Ordinatū festū natiuitatis q're. f. xxviiij. fo. liij.
 Organizatū corp' xpi an fuerit in instātū.
 ser. xxi. fo. xli.
 Quēs d' xgo maria p'p' tria. f. xxiij. f. xliij.
 Originale p'ctm' maria nō p'xit. f. xviij. z. xix.
 Originale p'ctm' habet multa nomina. ser.
 mo. xix. fo. xxxiij.
 Originale p'ctm' quid sit z quō contrahitur
 ser. xviij. fo. xxxv.
 Orinare nos gēmis debem'. ser. xxviiij. f. liij.
 Oriti p'fiaz. ser. xi. fo. xxiij.
 Ortus ē xpianitas. ser. viij. fo. xvi.
 Ortus paradisi. ibidem.
 Or' delicar' xgo maria. f. xl. fo. lxiij.
 Othomel s'g't xpm ser. xi. fo. xxiij.

Acta obligat

ser. xxiij. fo. xviij.
 Pastillos d' linguis uult' diabo
 lus sermo. xi. fo. xxiij.

Alphabetica.

Patrem accusans filius pñatur hereditate. ser. xxv. fo. xlvij.
 Patres an meruerit incarnationē. ser. xxv. fo. xlvij.
 Paupertas strato et patiētie cibano iuentur xps. ser. vi. fo. xij.
 Patm mortale qd est. ser. xxij. fo. xliij.
 Patm volūtariū solū dānat. ser. xxv. fo. xlvij.
 Peccatum mortale pūit eternaliter iuste. sermo. xxij. fo. xliij.
 Patā sunt opa tenebrar. ser. x. fo. xix.
 Peccati malū sicut colubri. ser. v. fo. ix.
 Peccatus mortale et ei⁹ differentia. sermo. iij. fo. v.
 Pctōz abhominatio sextuplex. ser. i. fo. ij.
 Pctōz cōpaf leproso. ser. xxvj. fo. li.
 Penalitas est cā odi. ser. vij. fo. xiiij.
 Persona dina an assūperit. f. xxvi. fo. lvi.
 Personē qñqz in iudicio. f. xxvj. fo. lvi.
 Peruertit iudiciū quattuor modis. sermo. xxvij. folio. lxiiij.
 Petrus redditur efficax ex quattuor. sermo. xxvij. folio. lx.
 Preciositas aie in tribus. ser. liij. fo. vij.
 Predestinatio xpisti an sit causa nostra. sermo. xliij. fo. lxxvi.
 Predicatio fructuosa xpisti et iohāna. sermo. xxxv. fo. lxxij.
 Preseruata fuit virgo maria ab originali. ser. xxvij. fo. xlvij.
 Presūptō triplex. ser. vi. fo. xij.
 Presūptoria lingua. ser. xl. fo. xli.
 Priuilegiū vassal⁹ stipendijs. ser. vij. fo. xiiij.
 Priuilegiū abrenūciare an quis possit. sermo. i. fo. ij. pñe.
 Prodigij filij pabola. ser. iij. fo. v.
 Producentijs hominē quadruplex modus. ser. xxxix. fo. lxxvij.
 Promissus pditionale. ser. xix. fo. xxxvij.
 Prope est xps qñtupl⁹. ser. xxvij. fo. li.
 Puer xps quō nutriend⁹. ser. xl. et xli. pñe.
 Pugnavit xps ptra diaboli. ser. vij. fo. xiiij.

Quadragesima.

Quatuor filij abdo qd significāt. ser. xxiiij. fo. xlvij.
 Quadruplex mod⁹ pducē di hoimē. f. xxxix. fo. lxxvij.
 Quā assūpta fuit nā hāna. f. xliij. fo. xxxvij.
 Quare peccatus mortale punitur eternali

ter. sermo. xxij. folio. xliij.
 Quare xps nascit nocte. ser. xxxix. fo. lxxvij.
 Quattuor virtutes pro misterio incarnationis. ser. xiiij. fo. xxvij.
 Quattuor circūstantie incarnationis. sermo. xix. fo. xxxvij.
 Quattuor rāgit ysaias. ser. xxvi. fo. i.
 Quattuor fecit virgo maria circa christum. ser. xxxix. fo. lxxvij.
 Quattuor requirūt ad bene edificādum. ser. vij. folio. xv.
 Quattuor necessaria in peccato existentib⁹. ser. vij. fo. xvij.
 Quattuor modis humanū iudiciū puer titur. ser. xxxvij. fo. lxx.
 Querulosa lingua. ser. xxi. fo. xliij.
 Questioes qñqz fecit salomō. f. xliij. f. lxxij.
 Qui erat cū virgine maria. ser. xxvij. fo. li.
 Quintupliciter christus voluit manifesta ri. ser. xliij. fo. xlv.
 Quadruplitate xps ē ppe. ser. xxvij. fo. li.
 Quomodo deus assūpit naturā humanā. ser. xxx. fo. lv.

Rationes.

quare bta virgo fuit pre d seruata ab originali. ser. xvij. fo. xxxv.
 Rapine et furti differen tia. sermo. xxxix. fo. lxxvij.
 Raptus psonarū. ibidem.
 Recipere aduentum christi digne. per tria. sermo. xxxvij. folio. liij.
 Redemptione nostra tria sunt consideranda. sermo. ix. fo. xvij.
 Redemi an poti⁹ natura debebat humanā q angelica. ser. xi. fo. xij.
 Redemi an potuerit p purā caturā. f. v. f. x. fo. liij.
 Reformationes gñis humani scripsit deus in virgine. ser. xxvij. fo. li.
 Regalis dignitas xpi. ser. xxx. fo. liij.
 Rei lese maiestatis testm nō possūt facere. sermo. xxxvij. fo. lxx.
 Relatio paternitat⁹ et filiationis tria requirit. ser. xliij. fo. xliij.
 Relinquere deum est peccatū mortale. sermo. xliij. folio. xliij.
 Renouas ppiēta a i virgie. ser. xxvi. fo. xliij.
 Reparari an potuit natura hāna sine sa

Tabula

tiffactione. ser. vii.

Repat incarnatio tria. ser. xxxvi.

Rescripti vicia falso latino. ser. xxvii. fo. li.

Respicere dei qttuor moia. s. xxvii. f. liiij.

Restituere alienis quare. s. xxx.

Reuocatio donatioia. ser. xix.

Rex pnat vasalla stipendio. s. vii.

Rita in qbus pstat. ser. xvi.

Rosaria lingua seu rodere. s. xxi.

fo. xliij.

fo. liij.

fo. xij.

fo. li.

fo. ly.

fo. xxxvii.

fo. xliij.

fo. xliij.

fo. xliij.

Sponsalia per lepra et infirmitatem solui-
tur. ser. liij.

Sponsalia p verba de presenti vel futuro.
sermo. vi.

Stephani laus et p dicatione. ser. xliij. fo. lxxvi.

Stephani bella tria. ser. xliij.

Stipendia duorum si accipiat miles. sermo.
vii.

Sublammatio qd fit. ser. xviij.

Supbie species qttuor. ser. liij.

Suspicio. ser. xxi.

Sufurratio. ser. xxiij.

Sacerdotis

xpi necessitas triplex. ser.

xxxi.

Sacrilegiuz. sermo. xliij.

folio.

Sacrilegiu. ser. xliij.

Saluu facere venit xps. ser. ij.

Salomo fec qncz qstioes. s. xliij.

Sacrificari vel sciri ee di triplr. s. liij.

Satificatio di qdruplr. ser. xvi.

Sanon figurat xpm. ser. xvij.

Sapiens tria timebat. ser. xliij.

Scandalu repugnat xpo virgini et angelo.

ser. xxxiij.

Scandalo vitando occidunt matres filios.

sermo. xrv.

Scriptit de? i virgine tria. ser. xxvii.

Script? liber itus et extra e xps. s. xx. f. xxxix.

Serpenti coparat pcrni. ser. v.

Seruus emptiois redit ad seruitutez. ser.

xxvii.

Signa ire dei septē. ser. i.

Sindones significant beatitudines anima

ru. ser. xliij.

Sylara occidit qd significat. s. xliij. fo. xvi.

Societas. ser. xliij.

Societas itē. ser. xliij.

Sol di virgo maria. ser. xx.

Sordes deponere. ser. xxvii.

Soror nra maria dgo. ser. xix.

Sotilegia. ser. xliij.

Spallatus no e pr xpi. ser. xliij.

Spallatus missus et venit. s. xxxij.

Spallanc? scripsit tria. s. xxxvi.

Spiritualitē quare attribuitur incarnatio

ser. xliij.

Sponsalia soluantur in. xviij.

mo. ij.

fo. xliij.

folio. lvi.

fo. lxxv.

fo. lxxv.

fo. liij.

fo. lxxij.

fo. v.

fo. xliij.

fo. xliij.

fo. xliij.

fo. xliij.

fo. lx.

fo. lx.

fo. xliij.

fo. li.

fo. ix.

fo. liij.

fo. liij.

fo. ij.

fo. liij.

fo. xliij.

fo. lxxij.

fo. lxxvi.

fo. xl.

fo. liij.

fo. xliij.

fo. xliij.

fo. xliij.

fo. lxxij.

fo. lxxij.

fo. xliij.

fo. xliij.

fo. xliij.

fo. xliij.

fo. xliij.

fo. xliij.

fo. xliij.

Edium tri

plex. ser. viij.

Empia plenitudo quare

dicit incarnatio. sermo

viiij.

Tep? triplex pteritu pns futur. s. xi. fo. xxi.

Tenebra? opera sunt peccata ppter tria. ser

mone. x.

Tenetur quis quado seruatur pacta sermo.

xliij.

Tertia lingua e sufurratio. s. xxiij.

Terra virginis produxit fructum. sermo.

xxix.

Terra bona et mala. ser. xxxv.

Testari q no pnt. ser. xxxi. in qone. et se.

Thalam? e uenter virginis. ser. xrv.

Thola figurat xpm. ser. xv.

Thome apli comendatio. ser. xxxiij.

Timebat sapiens tria. ser. xxxij.

Timous via. ser. xi.

Tibie dñi cor pparat. ser. liij.

Tres cause odi. ser. viij.

Tres moi pduendi. ser. xxvii.

Tres motes. ser. xxxiij.

Tria placēs deo et hoib? ser. xliij.

Trigita vestes qd significat. s. xxiij.

Triginta nepotes abdon quid significant.

ser. xliij.

Trinitatis filius non est chasus. sermone

xxiij.

Tunice aperte mulierum reprehenduntur.

ser. xliij.

Turbatoria lingua. ser. xxiij.

Turpe lucrū. ser. xliij.

Turpiloqua blasfemia. ser. xi.

fo. xviij.

fo. xliij.

fo. xvi. qd.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

fo. xxi.

Alphabetica.

Alet aqua

ad q̄tuor. ser. xx. fo. xl.
 Aana glia. ser. v. fo. x.
 Aasallus stipēdys priua-
 tur. ser. vii. fo. xiiij. qd.
 Accinationa lingua. ser. xiiij. fo. xlv.
 Venditōe quō peccat. ser. xxxiiij. fo. lxi.
 Herbū in diuinis. ser. xli. fo. lxxij.
 Herbis de futuro vel p̄iti quō soluit spon-
 salia. ser. vi. fo. xij.
 Berberare. ser. xxvi. fo. xlix.
 Heritas est cā odij. ser. vii. fo. xv.
 Heritas arguit p̄ falsitatē. ser. xvij. fo. xxxvi.
 Heres significat b̄itudinē corporis. ser. xxiij. folio. xliij.
 Estimēta induere. ser. xxvij. fo. liij.
 Hia vite ignota an icarnatōes. ser. xxx. fo. lv.
 Hia amonē t̄ timoria. ser. xi. fo. xxi.
 Videre deū q̄tuor mōis. ser. xxvij. fo. lxxij.
 Videre tria exigit quis. ser. xli. fo. lxx.
 Virgo maria qd faciebat. ser. xxvij. fo. li.
 Virgo maria sol d̄. ser. xxv. fo. xlvij.
 Virgo debuit esse maria p̄pter quattuor. ser. fo. xviij.
 Virginitas cōmēdat. ser. xxiij. fo. xlvij.
 Virginitas et maternitas nō se compatiūf. ser. xxvi. folio. l.
 Virgines possit ad mortem quid significat. ser. xxxiiij. fo. lxx.
 Virginitatē vouit p̄ma maria. ser. xxiij. f. lviij.
 Virtutes quattuor in misterio incarnationis. ser. iij. fo. viij.
 Vultatio b̄tē d̄gis. ser. xxxiiij. fo. lx.
 Vnitas in xpo an sūma sit. ser. xxxiiij. fo. lxx.
 Volūtariū p̄ctū dānat. ser. xxv. fo. xlvij.
 Volūtariē peccat tripl̄. ser. iij. fo. vi.
 Vomit d̄go maria p̄ma. ser. xxxij. fo. lviij.
 Vtura. ser. xliij. fo. lxxij.
 Vtero virgis quō exiuit xps. ser. xxiij. f. xlvij.

Būs venit

saluare quadruplici rōe. ser. ij. folio. iij.
 Bps debuit assumere na-
 turā humanā q̄re. ser. v. f. x.
 Bps luenit duob⁹ locis. ser. vi. fo. xij. p̄the.
 Bps duob⁹ loq̄ alijs. ser. vii. fo. xxviii. p̄the.
 Bps pugnat p̄ diabolu et. ser. vii. fo. xiiij.

Bps expectabat p̄p̄ tria. ser. vii. fo. xiiij.
 Bps missus p̄p̄ q̄ncq. ser. vii. fo. xviij.
 Bps an icarnat⁹ si adā h̄ peccat⁹. ser. x. fo. xx.
 Bps missus ad qd et quō. ser. x. fo. xx.
 Bps habuit q̄tuor p̄ditōes. ser. xij. fo. xxxij.
 Bps fuit p̄fect⁹ hō. ser. xiiij. fo. xxxvi.
 Bps cōquerit. ser. xix. fo. xxxvij.
 Bps liber script⁹ int⁹ et ex. ser. xx. fo. xxxix.
 Bps debuit crescere corporalit. ser. xxi. fo. xliij.
 Bps exiuit sicut tria. ser. xx. fo. xl.
 Bpi corp⁹ statim organizat⁹. ser. xxi. fo. xliij.
 Bp̄s quō irruit i d̄ginē. ser. xxiij. fo. xlv.
 Bpi regalis p̄sidentia. ser. xxix. fo. liij.
 Bpi p̄sona an dicat cōposita. ser. xxxij. fo. lviij.
 Bps an bis nat⁹. ser. xxxv. fo. lxx.
 Bps fuit script⁹ quō. ser. xxxvi. fo. lxxij.
 Bps ē i medio multipl̄. ser. xxxvij. fo. lxxij.
 Bp̄m̄tas ē ori⁹ p̄clusus. ser. viij. fo. xviij.
 Q̄bi Adoptio. Assumptio. Doctor. Dulcedo
 Filiatio. Filius. Zac. Zaria. Zegifer. Zer.
 Manifestari. Maria. Medium. Mereri.
 Nor. Nutrices. Predestinatio. Prope. Sa-
 cerdos. ymago.

Mago pa

trīs ē fili⁹. ser. vii. fo. xiiij.
 Magini xpi nō fiat irre-
 uerētia. ser. xliij. fo. lxxiiij.
 Magini xpi honor la-
 trie an debet. ser. xl. fo. lxx.
 ymago dei d̄format p̄ p̄ctū. ser. xxi. fo. lvi.
 ymagines ad qd. ser. xl. fo. lxx.
 ypostatice an v̄nita fuerit natura humana
 verbo. ser. vi. fo. xij.
 ypostatice v̄nitione an red̄rat habet⁹ grati-
 tus. ser. xv. fo. xxx.
 ypostatica v̄nitione an dicat hō et cōuerso. ser. xxxiiij. fo. lxx.
 ysaias loq̄ p̄ctōn̄. ser. xix. fo. xxxviij. i. pre.
 ysaias oñdit partū virgīe. ser. xxi. fo. l.
 ysaias dicit xpm̄ legislatoē. ser. xxx. fo. lv.

Zacharias

pp̄ba dicit tria de xpo. ser. xxiij. fo. lviij.
 Zacharias loq̄ d̄ sacerdo-
 tio xpi. ser. xxxi. fo. lvi.
 Zelotipa mulier ē ḡuis. ser. xxiij. fo. lxx.
 Finis tabule.

Handwritten text at the top of the page, likely a title or header, appearing to be "Handwritten text".

Handwritten text in the left column, appearing to be a list or index of items, possibly related to the library collection.

Handwritten text in the right column, appearing to be a list or index of items, possibly related to the library collection.

Handwritten text in the left column, continuing the list or index of items.

Handwritten text in the right column, continuing the list or index of items.

Handwritten text at the bottom of the left column, possibly a signature or date.

Handwritten text at the bottom of the right column, possibly a signature or date.

laillerd

enroules

